

DE EUROPESE OMBUDSMAN

JAARVERSLAG 2000

<http://www.euro-ombudsman.eu.int>

NL

*Mevrouw Nicole Fontaine
Voorzitter
Europees Parlement
Wiertzstraat
B - 1047 Brussel*

Straatsburg, april 2001

Geachte mevrouw Fontaine,

Overeenkomstig artikel 195, lid 1 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap en artikel 3, lid 8 van het besluit van het Europees Parlement inzake het statuut van de Europese Ombudsman en de algemene voorwaarden voor de uitoefening van zijn ambt dien ik hierbij mijn verslag over 2000 in.

Jacob Söderman,

De Europese Ombudsman

1	VOORWOORD	11
2	BIJ DE OMBUDSMAN INGEDIENDE KLACHTEN	17
2.1	RECHTSGRONDSLAG VAN DE WERKZAAMHEDEN VAN DE OMBUDSMAN	17
2.2	MANDAAT VAN DE EUROPESE OMBUDSMAN	18
2.2.1	“Wanbeheer”	19
2.2.2	Code van goed administratief gedrag	19
2.3	ONTVANKELIJKHEID VAN KLACHTEN	19
2.4	GRONDEN VOOR HET INSTELLEN VAN EEN ONDERZOEK	21
2.5	ANALYSE VAN DE KLACHTEN	22
2.6	ADVIES OM ZICH TOT EEN ANDERE INSTANTIE TE WENDEN EN OVERDRACHT VAN KLACHTEN	22
2.7	ONDERZOEKSBEVOEGDHEDEN VAN DE OMBUDSMAN	23
2.7.1	Het horen van getuigen	23
2.7.2	Inzage van documenten	24
2.7.3	Verduidelijking van de onderzoeksbevoegdheden van de Ombudsman	24
2.8	DOOR DE OMBUDSMAN INGESTELDE ONDERZOEKEN EN HET RESULTAAT ERVAN	25
3	BESLUITEN NA EEN ONDERZOEK	29
3.1	GEVALLEN WAARIN GEEN WANBEHEER IS VASTGESTELD	29
3.1.1	Raad van de Europese Unie	29
	WEIGERING OM NAAR EEN A2-AMBT TE BEVORDEREN	29
3.1.2	Europese Commissie	34
	VERMEEND VERZUIM TE ANTWOORDEN OP EN EEN BESLISSING TE NEMEN OVER EEN KLACHT WEGENS INBREUK OP BEPALINGEN BETREFFENDE OVERHEIDSSTEUN	34
	VERMEEND VERZUIM DOOR DE COMMISSIE VAN HAAR PLICHT ALS HOEDSTER VAN HET VERDRAG	39
	TOEPASSING VAN RICHTLIJN 92/43/EEG INZAKE DE INSTANDHOUDING VAN DE NATUURLIJKE HABITATS DOOR DE SPAANSE OVERHEID	47
	VERSTEVIGING VAN EEN BRUG IN EEN BESCHERMD NATUURGEBIED	50
	ONREGELMATIGHEDEN MET BETREKKING TOT EEN VERGELIJKEND ONDERZOEK	58
	REDENEN VOOR HET NIET-SLAGEN IN EXAMENPROEVEN EN INZAGE VAN GECORRIGEERDE EXAMENTEKSTEN	59
	TE LATE BETALING IN HET KADER VAN EEN ESPRIT-PROJECT	61
	NIET-VERSTREKKEN VAN INFORMATIE OVER ‘COMITOLOGIE’ EN BESLUITEN VAN DE COMMISSIE	65
	HET BESLUIT VAN DE EUROPESE COMMISSIE OM GEEN INBREUKPROCEDURE TEGEN ITALIË TE OPENEN	68
	GESCHIL OVER CONTRACTEN IN DE CULTURELE SECTOR	72
	VERMEEND WANBEHEER BIJ DE PUBLICATIE VAN EEN VERSLAG	78
	VERWIJDERING VAN VRAGEN UIT SELECTIEPROEVEN	84
	VOOR TOELATING TOT VERGELIJKEND ONDERZOEK VEREIST DIPLOMA	88
	VRIJHEID VAN MENINGSUITING VAN AMBTENAREN	94
	VERZUIM OM ITALIË TE VERPLICHTEN EEN VERORDENING NA TE LEVEN	98

3.1.3	Europees Parlement en Europese Commissie	100
	GEBREK AAN INFORMATIE EN NIET REGISTREREN VAN EEN VERZOEKSCHRIFT	100
3.1.4	Europees Universitair Instituut	103
	WEIGERING VAN TOELATING DOOR EUROPEES UNIVERSITAIR INSTITUUT	103
3.2	DOOR DE INSTELLING OPGELOSTE ZAKEN	109
3.2.1	Europees Parlement	109
	NIET-VERSTREKKEN VAN INFORMATIE EN VERTRAGINGEN IN AANBESTEDINGSPROCEDURE	109
	CORRECTE VERGOEDING VAN REISKOSTEN VAN DEELNEEMSTER VERGELIJKEND ONDERZOEK	112
3.2.2	De Raad van de Europese Unie	113
	TOEGANG TOT DOCUMENTEN	113
3.2.3	Europese Commissie	114
	VOLLEDIGE VERGOEDING VAN MARGINALE KOSTEN IN CONTRACT	114
	TE LATE BETALING EN BEREKENING VAN RENTE WEGENS VERTRAGING	116
	RENTE BIJ TE LATE BETALING	119
	OVERHEIDSSTEUN: BEWERING VOLGENS WELKE DE COMMISSIE EEN KLACHT NIET GOED HAD BEHANDELD	120
	VOORWAARDEN VOOR GUNNING VAN EEN OPDRACHT IN HET KADER VAN INTERREG II	122
	INSTEMMING MET INTREKKING VAN TERUGVORDERINGSOPDRACHT DOOR DE COMMISSIE	122
	NIET-TOELATING TOT SCHRIFTELIJKE EXAMENS VAN EEN ALGEMEEN VERGELIJKEND ONDERZOEK	124
	ONBETAALDE REKENINGEN VAN CENTRALE BIBLIOTHEEK	125
	REGELS INZAKE BESLAGLEGGING OP SALARIS VAN AMBTENAREN VAN DE COMMISSIE	125
	LATE BETALING	126
	LATE BETALING VAN EEN DESKUNDIGE	128
	ACHTERSTALLIGE BETALING VAN SUBSIDIE	128
	VERGELIJK NA ARBEIDSGESCHIL	130
3.2.4	Raad van de Europese Unie en Europese Commissie	131
	ANTI-DUMPING: VERMEEND BUITENSPORIGE VERTRAGING EN DISCRIMINATIE	131
3.3	DOOR DE OMBUDSMAN BEREIKTE MINNELIJKE SCHIKKING	135
	BETALING VAN ACHTERSTANDSRENTE	135
3.4	MET EEN KRITISCHE OPMERKING VAN DE OMBUDSMAN AFGESLOTEN ZAKEN	137
3.4.1	Europees Parlement	137
	PERSONEEL – ONJUISTE INFORMATIE BETREFFENDE DAGVERGOEDING	137
	STANDAARD-ANTWOORDEN OP INDIVIDUEEL BEROEP GERICHT TOT JURY VAN ALGEMEEN VERGELIJKEND ONDERZOEK	140
3.4.2	De Raad van de Europese Unie	143
	REDENERING VAN JURY IN STRIJD MET AANKONDIGING VAN HET VERGELIJKEND ONDERZOEK	143
3.4.3	Europese Commissie	146
	BETALING IN HET KADER VAN EEN TACIS-CONTRACT	146
	GOEDKEURING VAN EEN CONTRACT EN DAAROPVOLGENDE WEIGERING HET TE FINANCIEREN	151
	NIET- BEANTWOORDING EN WEIGERING INZAKE TE GEVEN VAN NOTULEN VAN EEN GROEP DESKUNDIGEN	157
	ALGEMEEN VERGELIJKEND ONDERZOEK: DOOR EG-AMBTENAREN EN ANDERE PERSONEELSLEDEN TE VERSTREKKEN INFORMATIE OM HUN STATUTAIRE HOEDANIGHEID TE BEWIJZEN	162
	NIET IN AANMERKING KOMEN VOOR EEN STUDENTENJOB BIJ DE COMMISSIE	166
	UITSLUITING VAN EEN DOOR DE EUROPESE COMMISSIE GEORGANISEERD OPEN VERGELIJKEND ONDERZOEK	169

NIET-BEANTWOORDING VAN DE DOOR KLAGER OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 90 VAN HET STATUUT VAN DE AMBTENAREN INGEDIENDE KLACHT	173
GEBREK AAN INFORMATIE OVER DOOR COMMISSIE VERLEENDE SUBSIDIE	175
NIET-BEHANDELING VAN EEN VERZOEK VAN INSCHRIJVER	178
3.4.4 Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen	181
VERMEEND ONEERLIJK EN DISCRIMINEREND BESLUIT VAN JURY BETREFFENDE DE GELIJKWAARDIGHEID VAN DIPLOMA'S IN DE RECHTEN	181
3.4.5 Europees Milieuagentschap	184
BEHANDELING VAN EEN AANBESTEDINGSPROCEDURE	184
3.5 DOOR DE INSTELLING AANVAARDE ONTWERPAANBEVELINGEN	186
3.5.1 Europees Parlement	186
NIET-VERSTREKKEN VAN INFORMATIE DOOR HET EUROPEES PARLEMENT OVER DE UITSLAG VAN EEN VERGELIJKEND ONDERZOEK VOOR ONTWERPERS	186
3.5.2 Europese Commissie	188
ONWETTIGE ARBEIDSSITUATIE VAN EXTERN PERSONEEL	188
DISCRIMINATIE WAT BETREFT RANG VAN VISSERIJ-INSPECTEURS	194
NIET-EERBIEDIGING VAN DE PROCEDURE VOOR HET HERPLAATSEN VAN EEN AMBTENAAR NA ONBETAALD VERLOF OM PERSOONLIJKE REDENEN	197
VERTRAGING BIJ AANNEMING INTERNE RICHTSNOEREN OP HET GEBIED VAN KINDERMISBRUIK	199
3.5.3 Europol	204
BEPALINGEN BETREFFENDE DE TOEGANG VAN HET PUBLIEK TOT DOCUMENTEN DIE BERUSTEN BIJ EUROPOL	204
3.6 VERZOEKEN VAN NATIONALE EN REGIONALE OMBUDSMANNEN	205
ADMINISTRATIEVE VOORSCHRIFTEN VOOR DE INSCHRIJVING VAN INGEVOERDE TWEEDEHANDS AUTO'S IN SPANJE	205
VRIJ VERKEER VAN WERKNEMERS IN TOSCANE	205
OMBUDSMAN ZAG GEEN GRONDEN OM ANTWOORD VAN DE COMMISSIE IN TWIJFEL TE TREKKEN	206
3.7 ONDERZOEK OP EIGEN INITIATIEF VAN DE OMBUDSMAN	207
ONDERZOEK OP EIGEN INITIATIEF BETREFFENDE UITZONDERINGSBEPALING INZAKE ONNAUWKEURIG INGEVULDE AANVRAAGFORMULIEREN VOOR LANDBOUWSTEUN	207
FINANCIËLE VERGOEDING VAN GELEDEN MATERIËLE SCHADE	215
3.8 SPECIALE VERSLAGEN VAN DE OMBUDSMAN	217
OPENHEID IN AANWERVINGSPROCEDURES VAN DE EU	217
AANBEVELING VAN DE OMBUDSMAN INZAKE DE AANNEMING VAN EEN EUROPESE ADMINISTRATIEVE WET	218
DE OMBUDSMAN VERZOEKT OM OPTREDEN VAN PARLEMENT NA WEIGERING VAN TOEGANG TOT INFORMATIE IN BRITSE BIER-ZAAK DOOR COMMISSIE	219
4 BETREKKINGEN MET ANDERE INSTELLINGEN VAN DE EUROPESE UNIE	223
4.1 HET EUROPEES PARLEMENT	223
4.2 DE EUROPESE COMMISSIE	225
4.3 DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE	226
4.4 DE EUROPESE INVESTERINGSBANK	226

5	BETREKKINGEN MET OMBUDSMANNEN EN SOORTGELIJKE INSTANTIES	229
5.1	BETREKKINGEN MET NATIONALE OMBUDSMANNEN	229
5.2	HET VERBINDINGSNETWERK	229
5.3	BETREKKINGEN MET REGIONALE OMBUDSMANNEN EN SOORTGELIJKE INSTANTIES	229
5.4	BETREKKINGEN MET LOKALE OMBUDSMANNEN	230
5.5	SAMENWERKING BIJ DE BEHANDELING VAN KLACHTEN	230
5.6	BETREKKINGEN MET NATIONALE OMBUDSMANNEN IN KANDIDAAT-LIDSTATEN	230
6	PUBLIC RELATIONS	233
6.1	HOOGTEPUNTEN VAN HET JAAR	233
6.2	CONFERENTIES EN ONTMOETINGEN	235
6.3	ANDERE GEBEURTENISSEN	248
6.4	CONTACTEN MET DE MEDIA	252
7	BIJLAGEN	255
A	STATISTIEKEN	257
B	DE BEGROTING VAN DE OMBUDSMAN	263
C	PERSONEEL	266
D	INDEX VAN BESLUITEN	269

1 VOOR- WOORD

Een nieuw grondrecht voor de burger

Op de bijeenkomst van de Europese Raad van Nice in december 2000 is in één belangrijk opzicht een grote stap voorwaarts gedaan. Daar werd immers voor het eerst in de geschiedenis een internationale overeenkomst over mensenrechten - het nieuwe Handvest van de grondrechten - afgekondigd waarin het recht op behoorlijk bestuur van de burger is opgenomen. De hoogste instantie van de Europese Unie geeft in dit handvest een gedetailleerde beschrijving van de fundamentele rechten en beginselen die tot voor kort alleen in de Verdragen werden vermeld. Dit zal uiteraard praktische gevolgen hebben voor de bestuurlijke activiteiten van de administratie van de Unie en het zal door de rechtscolleges van de Europese Gemeenschappen en de Europese Ombudsman worden toegepast.

Artikel 41 van het nieuwe handvest, dat de titel “Recht op behoorlijk bestuur” draagt, bepaalt dat eenieder er recht op heeft dat zijn zaken onpartijdig, billijk en binnen een redelijke termijn door de instellingen en organen van de Unie worden behandeld. Voorts zijn er in dit artikel een aantal grondregels voor goed administratief gedrag opgenomen, zoals het recht van burgers om gehoord te worden, het recht van eenieder om toegang te krijgen tot zijn eigen dossier en de plicht van de betrokken instanties om hun beslissingen met redenen te omkleeden. Het artikel omvat ook de verplichting voor de Gemeenschap de schade te vergoeden die door haar instellingen of haar personeelsleden bij de uitoefening van hun functies is veroorzaakt. De burgers hebben voortaan bovendien het recht in hun contacten met de communautaire instanties om één van de talen van de Verdragen te gebruiken.

Het is duidelijk dat deze grondregels voor behoorlijk bestuur niet de enige bepalingen en beginselen zijn waaraan de instellingen en organen en hun personeelsleden zich dienen te houden om een behoorlijk bestuur te garanderen. Om de EU-instellingen en -organen en hun personeelsleden in staat te stellen het in het handvest voorgeschreven niveau van behoorlijk bestuur te halen is er een reeks regels en beginselen, een wet of een code van goed administratief gedrag nodig.

Tot dusver is er nog geen reeks regels en beginselen voor het EU-bestuur in zijn geheel aangenomen. Daarom is het belangrijk dat iedere instelling en ieder orgaan een reeks regels en beginselen, d.i. een code van goed administratief gedrag, aanneemt waarin de rechten van de Europese burgers duidelijk worden omschreven. Enkele communautaire organen hebben dat al gedaan, maar de belangrijkste instellingen hebben tot dusver geen codes aangenomen die echt beantwoorden aan de ambitieuze doelstellingen van het handvest van Nice.

De vooruitgang die op dit punt in Nice is gemaakt, zal een belangrijke stap voorwaarts blijken te zijn in de langdurige strijd van de EU-overheid om de betrekkingen met de burger, de Europese burger, te verbeteren. Het is dan ook belangrijk dat het doel dat de hoogste instantie van de EU met dit handvest nastreeft volledig in acht wordt genomen en in de praktijk wordt gebracht. Het handvest van Nice is een goed document voor de burger en ik hoop dat het door gezamenlijke inspanningen van alle betrokken partijen realiteit zal worden.

Het Internationaal Ombudsmannencongres, dat om de vier jaar bijeenkomt en meer dan 100 ombudsman-instituten en soortgelijke instanties van over de hele wereld vertegenwoordigt, kwam laat in het najaar van 2000 in Durban (Zuid-Afrika) bijeen. Het EU-ontwerphandvest van de grondrechten en de ontwerpcode van goed administratief gedrag van de Europese Ombudsman werden er rondgedeeld. Het werk van de Ombudsman ter bevordering van een behoorlijk bestuur werd er goed gepresenteerd. Het centrale punt van de slotresolutie van dit internationale congres was dat alle burgers in de wereld van vandaag een fundamenteel recht op behoorlijk bestuur hebben. De ombudsman-instituten van de hele wereld zijn er om voor een betere invulling van dit recht te zorgen.

Resultaten

In dit jaarverslag wordt een samenvatting gegeven van 61 gemotiveerde besluiten van de in totaal 237 besluiten die in de loop van het jaar zijn genomen.

Alle gemotiveerde besluiten worden op onze website beschikbaar gesteld in de taal waarin de klacht is ingediend en in het Engels. Het jaarverslag zou veel te lang worden als alle met een gemotiveerd besluit afgesloten zaken erin zouden worden opgenomen. Bij de selectie van in dit verslag op te nemen zaken hebben wij getracht alle echt belangrijke zaken op te nemen, alsook minstens één besluit voor ieder verschillend onderwerp en soort conclusie. Wij hopen dat dit overzicht de lezer een duidelijk beeld van ons werk zal geven.

In het voorwoord van het jaarverslag van 1999 zei ik dat het Bureau van de Europese Ombudsman volledig operationeel was. Ik bedoelde daarmee dat het functioneerde op een wijze die men zou mogen verwachten van een bureau dat de klachten van Europese burgers met betrekking tot de activiteiten van de EU-overheid behandelt. Wij hebben dit jaar meer klachten ontvangen dan vorig jaar (1.732 in 2000 tegenover 1.577 in 1999). Ook het aantal binnen het mandaat vallende klachten waarnaar een onderzoek werd ingesteld, is gestegen (van 201 in 1999 tot 223 in 2000).

In 2000 zijn wij erin geslaagd 237 onderzoeken (tegenover 203 in 1999) met een gemotiveerd besluit af te sluiten. Het resultaat van deze klachten was (cijfers van 1999 tussen haakjes): geen wanbeheer 112 (107), in het voordeel van klager opgelost 76 (62), kritische opmerkingen 31 (27), minnelijke schikking 1 (1), door de instelling aanvaarde ontwerpaanbeveling 12 (2), speciale verslagen 2 (1).

Hieruit blijkt dat het Bureau nu gebruik heeft gemaakt van al de middelen waarover het beschikt om gevallen van wanbeheer ongedaan te maken en dat de instellingen en organen van de EU meestal positief hebben gereageerd en blijk hebben gegeven van de oprechte wil om er iets aan te doen. Dit is ongetwijfeld goed nieuws voor de burger.

In 2000 hebben wij ook geprobeerd de achterstand - zoals bekend een probleem waarmee alle ombudsman-instituten te kampen hebben - weg te werken. Uit de statistieken blijkt dat er enige vooruitgang is geboekt, maar dat het probleem nog niet volledig van de baan is.

Op 31 december 2000 liepen 46 niet-afgesloten onderzoeken al meer dan een jaar (tegenover 50 in 1999). In 2 van deze gevallen werd er gewacht op een uitspraak van een gerechtelijke instantie, in 3 op het resultaat van een voorstel voor een minnelijke schikking, in 6 op het resultaat van een ontwerpaanbeveling en in 2 op het resultaat van een speciaal verslag aan het Europees Parlement. Blijft nog een achterstand van 33 zaken, aangezien het onze doelstelling is zaken voor zover mogelijk altijd binnen een jaar af te sluiten. Wij zullen in 2001 ons best blijven doen om de achterstand - hopelijk met succes - weg te werken.

Per e-mail ontvangen klachten

In 2000 is de communicatie met de burger via Internet echt op gang gekomen. Van de 1.732 in 2000 ontvangen klachten werden er 420 per e-mail opgestuurd. In het begin van mijn eerste mandaat besliste ik per e-mail verzonden klachten te ontvangen. Ik deed dit mede op voorstel van leden van het Europees Parlement, onder wie met name de heer Dell'Alba. In 2000 werden 24% van alle ontvangen klachten per e-mail ingediend, tegenover 17% in 1999. Daarnaast werden in 2000 ruim 1.200 verzoeken om inlichtingen via e-mail ontvangen en beantwoord. In veel van deze verzoeken vroegen indieners waar zij zich voor hulp of advies konden wenden. Het grootste aantal e-mails kwam uit Duitsland en Spanje, op de voet gevolgd door Italië, België en Oostenrijk.

Sinds 1998 komt een aanzienlijk percentage van de klachten via e-mail binnen. Ik heb vastgesteld dat deze klachten in kwaliteit vaak onderdoen voor de per post ontvangen klachten. Dit is ten dele te wijten aan het feit dat het klachtenformulier dat in alle talen van het Verdrag op mijn website beschikbaar is, niet gemakkelijk in elektronische vorm kan

worden ingediend. Hierdoor antwoorden klagers die per e-mail een klacht indienen niet altijd op de in het klachtenformulier gestelde vragen. Ik ben dan ook voornemens een nieuw soort klachtenformulier op mijn website op te nemen. Klagers zullen dit formulier op het scherm kunnen invullen en met een klik van de muis rechtstreeks van de site kunnen indienen. Het formulier zal zo gestructureerd zijn dat de klager het alleen maar kan indienen als hij het correct heeft ingevuld. Dit zou normalerwijze klagers moeten helpen alsook tot een stijging van het percentage ontvankelijke klachten moeten bijdragen.

E-mail biedt de burger de mogelijkheid om goedkoop, snel en doeltreffend contact op te nemen met de instellingen en organen van de EU. Voor de betrokken instanties betekent het evenwel veel extra werk, aangezien het aantal ontvangen berichten enorm stijgt. Internetgebruikers verwachten bovendien snelle en volledige antwoorden op hun verzoeken. Om het vertrouwen van de burger in de EU te vergroten, moeten de EU-instanties zich tegen die uitdaging opgewassen tonen en aan deze nieuwe verwachtingen beantwoorden.

De toekomst

Er is druk gediscussieerd over de toekomstige ontwikkeling van het Europese Ombudsman-instituut. Uitsluitend klachten behandelen die te maken hebben met mogelijk wanbeheer van de instellingen en organen van de EU is namelijk een beperkt mandaat. Dit blijkt onder meer uit de aanhoudende stroom klachten (tot 70%) die buiten het mandaat vallen, hoewel een groot aantal daarvan betrekking heeft op de Gemeenschapswetgeving. Om daar iets aan te doen, heeft mijn Bureau een nauwe samenwerking op gang gebracht met de nationale ombudsmannen en soortgelijke instanties in de lidstaten. Deze samenwerking vindt plaats via een netwerk van contactpersonen, het houden van studiebijeenkomsten over vraagstukken die verband houden met het Gemeenschapsrecht, de publicatie van een verbindings-nieuwsbrief en, sinds september 2000, een nieuwe website en ombuds-top. De ombuds-top bestaat uit verschillende Internetfora voor de uitwisseling van informatie en standpunten over kwesties in verband met het Gemeenschapsrecht tussen de verschillende bureaus van ombudsmannen in de EU. Dit soort samenwerking wordt momenteel uitgebreid tot equivalente regionale organisaties en zal binnenkort ook worden aangeboden aan gemeentelijke organen die er belangstelling voor hebben.

Al deze maatregelen zijn genomen om ervoor te zorgen dat klachten betreffende de Gemeenschapswetgeving in de lidstaten doeltreffend worden behandeld. De instituten in de lidstaten hebben blijk gegeven van de juiste instelling om samen te werken. Naar mijn mening valt met dit soort samenwerking meer te bereiken dan met een uitbreiding van het mandaat van de Europese Ombudsman tot alle bestuursniveaus van de Unie waar het Gemeenschapsrecht wordt toegepast. Zo'n verstrekkende bevoegdheid stond de Spaanse regering namelijk voor ogen toen zij in het begin van de jaren '90 het initiatief nam om een Europees Ombudsman-instituut in het leven te roepen, maar volgens mij is dat niet de doeltreffendste oplossing. Het is onze plicht het belangrijke subsidiariteitsbeginsel niet alleen met de mond te belijden, maar het in de praktijk te brengen telkens als dat mogelijk is.

Een andere mogelijkheid om vooruitgang te maken zou een nog nauwere samenwerking zijn met de instanties van het Europees Parlement die de verzoekschriften behandelen. Het recht om verzoekschriften in te dienen bij het Europees Parlement is een ander belangrijk constitutioneel recht van de Europese burger dat door het Verdrag van Maastricht is ingevoerd. Aangezien dit recht door het Europees Parlement en zijn instanties wordt gewaarborgd, is het niet aan mij om in dit stadium dieper in te gaan op een dergelijk voorstel. Ik zou evenwel willen zeggen dat ik opensta voor een discussie over verschillende mogelijkheden om de behandeling van verzoekschriften en klachten te verbeteren, mits de eerste bedoeling maar is een duidelijk en goed resultaat voor de Europese burger te bereiken.

Straatsburg, 31 december 2000

Jacob Söderman

2 BIJ DE OMBUDSMAN INGEDIENDE KLACHTEN

De belangrijkste taak van de Europese Ombudsman is het aanpakken van gevallen van wanbeheer bij het optreden van de communautaire instellingen en organen, met uitzondering van het Hof van Justitie en het Gerecht van eerste aanleg bij de uitoefening van hun gerechtelijke taak. Mogelijke gevallen van wanbeheer komen vooral door klachten van Europese burgers onder de aandacht van de Ombudsman. De Ombudsman heeft tevens de mogelijkheid om op eigen initiatief onderzoek te verrichten.

Iedere Europese burger of iedere niet-burger die in een lidstaat woont, kan een klacht bij de Ombudsman indienen. Ook bedrijven, verenigingen of andere organen met statutaire zetel in de Unie kunnen klachten indienen. Klachten kunnen ofwel rechtstreeks aan het adres van de Ombudsman worden gericht, ofwel via een lid van het Europees Parlement worden ingediend.

Bij de Ombudsman ingediende klachten worden openbaar behandeld, tenzij de klager om vertrouwelijke behandeling verzoekt. Het is van belang dat de Ombudsman zo open en doorzichtig mogelijk optreedt, zodat de Europese burger zijn werk kan volgen en begrijpen en zodat tevens een goed voorbeeld aan anderen wordt gegeven.

In 2000 behandelde de Ombudsman 2.017 zaken. 1.732 hiervan waren nieuwe, in 2000 ontvangen klachten. 1.539 werden rechtstreeks door individuele burgers toegezonden, 114 kwamen van verenigingen en 76 van bedrijven. 2 klachten werden via leden van het Europees Parlement ontvangen. 284 zaken werden meegenomen uit 1999. De Ombudsman stelde bovendien 1 onderzoek op eigen initiatief in.

Zoals voor het eerst opgemerkt in het jaarverslag van de Ombudsman van 1995, bestaat er tussen de Commissie verzoekschriften van het Europees Parlement en de Ombudsman een afspraak om klachten en verzoekschriften in bepaalde gevallen naar elkaar door te verwijzen. In 2000 werd, met toestemming van de indiener, 1 verzoekschrift doorverwezen naar de Ombudsman om als klacht behandeld te worden. 3 klachten werden, met toestemming van de klager, doorverwezen naar het Europees Parlement om als verzoekschriften behandeld te worden. Daarnaast waren er 72 zaken waarin de Ombudsman de klager heeft geadviseerd een verzoekschrift bij het Europees Parlement in te dienen (zie bijlage A, Statistieken).

2.1 RECHTS-GRONDSLAG VAN DE WERKZAAMHEDEN VAN DE OMBUDSMAN

De Ombudsman oefent zijn ambt uit overeenkomstig artikel 195 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, het Statuut van de Ombudsman¹ en de uitvoeringsbepalingen die door de Ombudsman overeenkomstig artikel 14 van het Statuut zijn vastgesteld. De teksten van de uitvoeringsbepalingen en van het Statuut van de Ombudsman zijn in alle officiële talen gepubliceerd op de website van de Ombudsman (<http://www.euro-ombudsman.eu.int>). Deze teksten zijn tevens bij het Bureau van de Ombudsman verkrijgbaar.

De uitvoeringsbepalingen hebben betrekking op het interne functioneren van het Bureau van de Ombudsman. Ze bevatten echter ook bepaald materiaal over andere instellingen en organen dat al in het Statuut van de Ombudsman is opgenomen, zodat ze een voor de burger begrijpelijk en nuttig document vormen.

Op 30 november 1999 wijzigde de Ombudsman de uitvoeringsbepalingen om duidelijk te maken dat klachten na de inwerkingtreding van het Verdrag van Amsterdam, ook in het Iers kunnen worden ingediend. De wijziging trad per 1 januari 2000 in werking. Een tweede wijziging werd op 11 september 2000 aangebracht om ervoor te zorgen dat de publicatie van het jaarverslag en speciale verslagen van de Ombudsman in het Publicatieblad worden aangekondigd. Deze wijziging trad op 1 oktober 2000 in werking. In juni 1999

¹ Besluit 94/262 van het Europees Parlement van 9 maart 1994 inzake het Statuut van de Europese Ombudsman en de algemene voorwaarden voor de uitoefening van zijn ambt, PB L 113 van 04.05.1994, blz. 15

wijzigde het Europees Parlement de bepalingen van zijn Reglement die betrekking hebben op de verhouding tussen het Parlement en de Europese Ombudsman en hernummerde deze als de artikelen 177-179. Door middel van deze amendementen wordt verduidelijkt dat het jaarverslag en de speciale verslagen van de Ombudsman behandeld worden door dezelfde bevoegde commissie (in de praktijk de Commissie verzoekschriften).

2.2 MANDAAT VAN DE EUROPESE OMBUDSMAN

Alle bij de Ombudsman ingediende klachten worden geregistreerd en de ontvangst ervan wordt bevestigd. In de ontvangstbevestiging wordt de klager op de hoogte gebracht van de procedure voor de behandeling van zijn klacht en worden de naam en het telefoonnummer van de verantwoordelijke juridisch adviseur vermeld. Als volgende stap wordt onderzocht of de klacht binnen het mandaat van de Ombudsman valt.

Krachtens zijn in artikel 195 van het EG-Verdrag vastgestelde mandaat heeft de Ombudsman het recht kennis te nemen van klachten van burgers van de Unie of van natuurlijke of rechtspersonen met verblijfplaats of statutaire zetel in een lidstaat over gevallen van wanbeheer bij het optreden van de communautaire instellingen of organen met uitzondering van het Hof van Justitie en het Gerecht van eerste aanleg bij de uitoefening van hun gerechtelijke taak. Een klacht valt daarom buiten het mandaat indien:

- 1 de klager geen persoon is die een klacht mag indienen,
- 2 de klacht niet tegen een communautaire instelling of orgaan is gericht,
- 3 de klacht tegen het Hof van Justitie of het Gerecht van eerste aanleg bij de uitoefening van hun gerechtelijke taak is gericht, *of*
- 4 de klacht geen betrekking heeft op een mogelijk geval van wanbeheer.

In 2000 werd een klacht ingediend tegen het Europees Universitair Instituut. De Ombudsman was van oordeel dat niet mocht worden uitgesloten dat het EUI met het oog op zijn mandaat als een communautair orgaan kon worden beschouwd (zie hierna onder 3.1.4, klacht 659/2000/GG).

Voorbeeld van een klacht die geen betrekking had op mogelijk wanbeheer

Een quaestor van het Europees Parlement diende bij de Ombudsman een klacht in wegens vermeend wanbeheer van één van de bestuursorganen van het Parlement, het Bureau. Hij beweerde dat het Bureau op het gebied van het beheer van de eigendommen van het Parlement onrechtmatig en via ondeugdelijke procedures bevoegdheden had overgedragen aan zichzelf van een ander bestuursorgaan van het Parlement, de quaestoren.

In zijn besluit concludeerde de Ombudsman dat de verdeling van de bevoegdheden tussen het Bureau en de quaestoren, alsmede de daarmee verband houdende procedures uitsluitend een kwestie van interne organisatie van het Parlement is, en dat er geen sprake bleek te zijn van een mogelijk geval van wanbeheer. De Ombudsman besliste derhalve geen onderzoek met betrekking tot de klacht te openen.

Zaak 1243/2000/PB

2.2.1 “WANBEHEER”

Naar aanleiding van een verzoek van het Europees Parlement om een duidelijke definitie van wanbeheer; gaf de Ombudsman in het jaarverslag 1997 de navolgende definitie:

Wanbeheer doet zich voor wanneer een overheidsinstantie niet handelt in overeenstemming met een regel of een beginsel waaraan zij gehouden is.

In 1998 nam het Europees Parlement een resolutie aan waarin met deze definitie werd ingestemd.

In 1999 bleek uit een briefwisseling tussen de Ombudsman en de Commissie dat ook de Commissie met deze definitie heeft ingestemd.

2.2.2 Code van goed administratief gedrag

In november 1998 stelde de Ombudsman een onderzoek op eigen initiatief in naar het bestaan bij de verschillende communautaire instellingen en organen van een code van goed administratief gedrag voor ambtenaren in hun contacten met het publiek en de toegang ervan voor het publiek. In het kader van dit onderzoek op eigen initiatief werd aan negentien communautaire instellingen en organen gevraagd of zij al een dergelijke code voor hun ambtenaren in hun contacten met het publiek hadden aangenomen, dan wel van plan waren een dergelijke code aan te nemen.

Op 28 juli 1999 stelde de Ombudsman een code van goed administratief gedrag in de vorm van ontwerpaanbevelingen aan de Commissie, het Europees Parlement en de Raad voor. Soortgelijke ontwerpaanbevelingen werden in september 1999 aan de andere instellingen en organen gedaan. De code van de Ombudsman is in alle talen beschikbaar op de website (<http://www.euro-ombudsman.eu.int>).

Acht van de tien gedecentraliseerde organen van de Europese Unie hebben de code van de Ombudsman aangenomen.

In april 2000 stelde de Ombudsman een aan de code gewijd speciaal verslag aan het Europees Parlement op waarin hij het Parlement aanbeveelt het initiatief tot de aanneming van een Europese administratieve wet te nemen (zie onder 3.8).

2.3 ONTVANKELIJK- HEID VAN KLACHTEN

Een klacht die binnen het mandaat van de Ombudsman valt, moet ook aan andere ontvankelijkheidscriteria voldoen, voordat de Ombudsman een onderzoek kan instellen. De criteria zoals deze zijn vastgelegd in het Statuut van de Ombudsman, zijn dat:

- 1 uit de klacht het onderwerp alsmede de identiteit van de persoon van wie zij uitgaat, moeten blijken (artikel 2, lid 3 van het Statuut);
- 2 de Ombudsman niet mag interveniëren in een procedure voor de rechter en evenmin de gegrondheid van een rechterlijke beslissing in twijfel mag trekken (artikel 1, lid 3);
- 3 de klacht moet zijn ingediend binnen twee jaar na de datum waarop degene die de klacht indient, in kennis is gesteld van de feiten die aan de klacht ten grondslag liggen (artikel 2, lid 4);
- 4 voorafgaand aan de klacht passende administratieve stappen bij de betrokken instellingen of organen moeten zijn ondernomen (artikel 2, lid 4);
- 5 over de arbeidsbetrekkingen tussen de communautaire instellingen of organen en hun ambtenaren of andere personeelsleden slechts een klacht kan worden ingediend indien de betrokkene de interne administratieve mogelijkheden tot het indienen van een verzoek of een klacht heeft uitgeput (artikel 2, lid 8).

Voorbeelden van niet-ontvankelijkheid wegens het ontbreken van passende administratieve stappen

Een klager dacht dat de Commissie overeenkomstig artikel 226 (voorheen 169) van het EG-Verdrag een met redenen omkleed advies over Duitsland had uitgebracht met betrekking tot de uitzetting van EU-onderdanen uit Duitsland.

Op 7 september 2000 schreef klager naar de voorzitter van de Commissie om een kopie van dit document te vragen. Het secretariaat-generaal van de Commissie deelde klager op 25 september 2000 schriftelijk mee dat het bezig was met de behandeling van zijn verzoek.

Klager beweerde dat de Commissie onrechtmatig handelde door te weigeren het gevraagde document te verstrekken.

De Ombudsman was van oordeel dat het secretariaat-generaal van de Commissie op de datum van de klacht geen redelijke termijn had gehad om de zaak te behandelen. De Ombudsman sloot de zaak derhalve overeenkomstig artikel 2, lid 4 van zijn Statuut, volgens hetwelk voorafgaand aan de klacht passende administratieve stappen moeten zijn ondernomen.

Zaak 1316/2000/GG

In een brief aan de Ombudsman gaf de heer P. een beschrijving van zijn ervaringen met de Commissie met betrekking tot het beheer van het programma Leonardo da Vinci en de betalingsprocedures in het kader daarvan.

De Ombudsman antwoordde dat hij alleen maar een standpunt tegenover een geschil tussen een burger en een communautaire instelling of orgaan kan innemen na een onderzoek waarin beide partijen de gelegenheid hebben gehad te worden gehoord. De Ombudsman kon bij gebrek aan een klacht tegen de Commissie derhalve geen standpunt innemen tegenover het geschil van de heer M. met de Commissie. De Ombudsman deed de heer P. nadere gegevens toekomen over de wijze waarop een klacht kan worden ingediend en over een formulier op de website van de Ombudsman dat daartoe kan worden gebruikt. De Ombudsman ontving geen antwoord van de heer P. en sloot derhalve de zaak.

Zaak 510/2000/IJH

Voorbeelden van niet-ontvankelijkheid wegens gerechtelijke procedures

In augustus 1999 diende een Oostenrijkse burger bij de Europese Ombudsman een klacht tegen de Europese Commissie in wegens niet-betaling van een bedrag van 59.694,44 DM voor werk dat in het kader van een bouwproject in Kiev was verricht.

Tijdens het onderzoek naar de klacht stelde klager de Ombudsman ervan op de hoogte dat hij in verband met het onderwerp van zijn klacht een procedure bij het Hof van Justitie aanhangig had gemaakt.

Overeenkomstig artikel 195 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap mag de Europese Ombudsman geen onderzoek verrichten als de vermeende feiten het voorwerp van een gerechtelijke procedure uitmaken of hebben uitgemaakt.

Na zorgvuldig onderzoek van de processtukken bleek dat de vermeende feiten in de bij de Ombudsman ingediende klacht nu het voorwerp waren van een gerechtelijke procedure voor het Hof van Justitie.

Overeenkomstig artikel 2, lid 7 van het Statuut van de Ombudsman moet de Ombudsman wanneer hij wegens een gerechtelijke procedure een einde dient te maken aan de behandeling van een klacht, de resultaten van het onderzoek dat hij tot dan reeds heeft verricht terzijde laten. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

Zaak 1055/99/VK

In februari 1999 diende klager een klacht bij de Europese Ombudsman in wegens een vermeend geval van machtsmisbruik door zijn oversten bij de Europese Investeringsbank.

Uit de informatie die de Ombudsman tijdens het onderzoek ontving, bleek dat klager reeds drie zaken aanhangig had gemaakt bij het Gerecht van eerste aanleg. De Ombudsman stelde vast dat de argumenten die hij in de procedures voor het gerecht had aangevoerd, op de feiten berustten die ook ten grondslag lagen aan zijn klacht bij de Ombudsman.

Overeenkomstig artikel 195 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap mag de Europese Ombudsman geen onderzoek verrichten als de vermeende feiten het voorwerp van een gerechtelijke procedure uitmaken of hebben uitgemaakt.

Overeenkomstig artikel 2, lid 7 van het Statuut van de Ombudsman moet de Ombudsman wanneer hij wegens een gerechtelijke procedure een einde dient te maken aan de behandeling van een klacht, de resultaten van het onderzoek dat hij tot dan reeds heeft verricht terzijde laten. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

Zaak 224/99/IP

2.4 GRONDEN VOOR HET INSTELLEN VAN EEN ONDERZOEK

De Ombudsman kan klachten behandelen die binnen zijn mandaat vallen en aan de ontvankelijkheidscriteria voldoen. Artikel 195 van het EG-Verdrag bepaalt dat hij “door hem gerechtvaardigd geacht onderzoek verricht”. In sommige gevallen zijn er voor de Ombudsman wellicht onvoldoende gronden om een onderzoek in te stellen, ook al is de klacht ontvankelijk. Als een klacht reeds als verzoekschrift door de Commissie verzoekschriften van het Europees Parlement is behandeld, gaat de Ombudsman er normaliter van uit dat er voor hem geen gronden zijn om een onderzoek in te stellen, tenzij nieuw bewijsmateriaal wordt gepresenteerd.

Voorbeeld van een zaak waarin er geen gronden voor het instellen van een onderzoek zijn

Op 24 maart 2000 diende een Britse burger een klacht in tegen de door de Commissie vastgestelde leeftijdsgrens voor kandidaten bij algemeen vergelijkend onderzoek EUR/B/142/98. De sollicitatie van klager was wegens zijn leeftijd afgewezen.

Het vraagstuk van het hanteren van leeftijdsgrenzen in de aanwervingsprocedures van de communautaire instellingen was het voorwerp van onderzoek op eigen initiatief 626/97/BB, dat de Europese Ombudsman op 14 juli 1997 instelde. Als resultaat van dit initiatief deelde de Commissie de Ombudsman mee dat zij op 21 januari 1998 als punt van beleid had beslist niet langer leeftijdsgrenzen te hanteren in haar aankondigingen van vergelijkende onderzoeken. De Commissie vond dat haar besluit in onderlinge

overeenstemming met de andere instellingen in de praktijk moest worden gebracht en zei dat zij, totdat die overeenstemming was bereikt, een algemene leeftijdsgrens van 45 jaar zou toepassen.

In het licht van deze ontwikkelingen zag de Ombudsman geen gronden voor het openen van een onderzoek en sloot hij derhalve de zaak.

Zaak 431/2000/IP

2.5 ANALYSE VAN DE KLACHTEN

Van de 7.002 klachten die sinds het begin van de werkzaamheden van de Ombudsman werden geregistreerd, kwam 16% uit Frankrijk, 14% uit Duitsland, 14% uit Spanje, 9% uit het VK en 12% uit Italië. Een volledige analyse van de geografische herkomst van de in 2000 geregistreerde klachten is opgenomen in Bijlage A, Statistieken.

In 2000 werd in 95% van de zaken de procedure afgerond in het kader waarvan wordt beoordeeld of de klachten binnen het mandaat vallen, voldoen aan de ontvankelijkheids-criteria en gronden bieden voor het instellen van een onderzoek. 28% van de beoordeelde klachten bleken binnen het mandaat van de Ombudsman te vallen. Hiervan voldeden 297 aan de ontvankelijkheidscriteria, maar 74 bleken geen gronden voor een onderzoek te bieden. In 223 gevallen is derhalve een onderzoek ingesteld.

De meeste klachten die tot een onderzoek leidden, waren tegen de Europese Commissie (83%) gericht. Aangezien de Commissie de belangrijkste communautaire instelling is die besluiten neemt die rechtstreekse gevolgen voor de burgers hebben, is het logisch dat zij het belangrijkste doelwit van klachten van de burgers is. Er waren 16 klachten tegen het Europees Parlement en 4 klachten tegen de Raad van de Europese Unie.

De belangrijkste soorten van vermeend wanbeheer waren een gebrek aan doorzichtigheid (95 zaken), discriminatie (27 zaken), gebrekkige procedures of niet-eerbiediging van de rechten van verdediging (26 zaken), oneerlijke behandeling of machtsmisbruik (39 zaken), vermijdbare vertraging (84 zaken) nalatigheid (23 zaken), niet-nakoming van verplichtingen, d.w.z. het niet vervullen door de Europese Commissie van haar rol als “hoedster van de Verdragen” ten aanzien van de lidstaten (7 zaken) en juridische dwalingen (20 zaken).

2.6 ADVIES OM ZICH TOT EEN ANDERE INSTANTIE TE WENDEN EN OVERDRACHT VAN KLACHTEN

Als een klacht buiten het mandaat valt of niet ontvankelijk is, probeert de Ombudsman klager altijd te adviseren met betrekking tot de vraag of een andere instantie de klacht wellicht zou kunnen behandelen. Indien mogelijk draagt de Ombudsman een klacht met toestemming van de klager rechtstreeks over aan een andere bevoegde instantie, mits er gronden voor de klacht aanwezig blijken te zijn.

In 2000 werd in 805 zaken, waarvan de meeste betrekking hadden op het Gemeenschapsrecht, advies gegeven. In 435 zaken kreeg de klager het advies de klacht bij een nationale of regionale ombudsman of een soortgelijk orgaan in te dienen. 72 klagers kregen het advies een verzoekschrift bij het Europees Parlement in te dienen en nog eens 3 klachten werden, met toestemming van de klager, aan het Europees Parlement overgedragen om als verzoekschrift behandeld te worden en 9 zaken werden aan de Europese Commissie overgedragen. In 155 zaken luidde het advies contact op te nemen met de Europese Commissie. Hierbij ging het in enkele gevallen om zaken waarin een klacht tegen de Commissie niet ontvankelijk was verklaard, omdat niet eerst passende administratieve stappen bij de Commissie waren ondernomen. In 143 zaken kreeg de klager het advies contact op te nemen met andere instanties.

Voorbeelden van aan de Europese Commissie overgedragen zaken

Op 1 december 1999 diende een arts een klacht bij de Europese Ombudsman in met betrekking tot de weigering van de Ierse Medische Raad om een certificaat af te geven dat hem in staat zou stellen de werkzaamheden van specialist uit te oefenen. Hij beweerde dat de weigering in strijd was met de bepalingen van Richtlijn 93/16/EEG.

Aangezien de Ierse Medische Raad geen EU-instelling of -orgaan is, viel de klacht buiten het mandaat van de Europese Ombudsman.

Krachtens de Ierse wetgeving is de Medische Raad bovendien uitdrukkelijk van het mandaat van de Ierse ombudsman uitgesloten.

De klacht viel onder de bevoegdheid van de Commissie als hoedster van de Verdragen, aangezien ze verband hield met de juiste interpretatie en toepassing van een richtlijn. De klacht werd derhalve in januari 2000, met toestemming van de klager, aan de Commissie overgedragen.

Een soortgelijke klacht tegen de Ierse Medische Raad, die in januari 2000 werd ingediend, werd op dezelfde manier behandeld.

In februari 2000 deed de Commissie de Ombudsman een kopie toekomen van haar antwoord aan klagers. De Commissie lichtte de bepalingen van de richtlijn en de desbetreffende rechtspraak van het Hof van Justitie toe. Haar conclusie was dat de Ierse Medische Raad niet verplicht kan worden het certificaat in kwestie toe te kennen.

Zaken 1486/99/IJH en 41/2000/IJH

2.7 ONDERZOEKS- BEVOEGD- HEDEN VAN DE OMBUDSMAN

2.7.1 Het horen van getuigen

In 2000 deed de Ombudsman in één zaak een beroep op de bevoegdheid om getuigen te horen. Eind 2000 was het onderzoek naar de zaak nog niet afgerond.

Artikel 3, lid 2 van het Statuut van de Ombudsman bevat de volgende alinea:

“De ambtenaren en andere personeelsleden van de communautaire instellingen en organen dienen te getuigen als de Ombudsman hun daarom verzoekt; zij spreken in naam van en in opdracht van hun diensten en blijven gebonden door hun verplichting inzake beroepsgeheim”.

Bij het horen van getuigen wordt de volgende algemene procedure toegepast:

1 Datum, tijdstip en plaats van de mondelinge getuigenissen worden overeengekomen tussen de diensten van de Ombudsman en het secretariaat-generaal van de betrokken instelling of orgaan, dat de getuige(n) daarvan in kennis stelt. De mondelinge getuigenissen vinden plaats in de gebouwen van de Ombudsman, normaal gesproken in Brussel.

2 Elke getuige wordt afzonderlijk gehoord zonder dat hij zich kan laten vergezellen.

3 De proceduretaal (of -talen) wordt (worden) overeengekomen tussen de diensten van de Ombudsman en het secretariaat-generaal van de betrokken instelling of orgaan. Indien getuigen daar vooraf om verzoeken, vinden de getuigenissen plaats in hun moedertaal.

4 De diensten van de Ombudsman dragen zorg voor opname en transcriptie van de vragen en antwoorden.

5 Aan elke getuige wordt een transcriptie van zijn getuigenverhoor ter ondertekening toegezonden. De getuige wordt uitgenodigd taalkundige correcties op zijn of haar antwoorden voor te stellen. Indien hij of zij correctie of aanvulling van een antwoord verlangt, moeten de herziene tekst van het antwoord en de motieven voor de herziening ervan wor-

den opgenomen in een afzonderlijk document dat als bijlage bij de transcriptie wordt gevoegd.

6 De ondertekende transcriptie met eventuele bijlagen maakt deel uit van het dossier van de Ombudsman in de zaak.

Punt 6 impliceert ook dat klager een kopie ontvangt van de ondertekende transcriptie en de mogelijkheid heeft om opmerkingen te maken.

2.7.2 Inzage van documenten

In 2000 werd in 4 zaken gebruik gemaakt van de bevoegdheden van de Ombudsman om dossiers en documenten met betrekking tot een onderzoek in te zien.

Artikel 3, lid 2 van het Statuut van de Ombudsman bepaalt het volgende:

“De communautaire instellingen en organen zijn gehouden de gevraagde inlichtingen aan de Ombudsman te verstrekken en hem inzage te verlenen van de desbetreffende stukken. Zij kunnen dit alleen weigeren om met redenen omklede motieven van geheimhouding.

Zij geven alleen na voorafgaande toestemming van de betrokken lidstaat inzage in documenten van een lidstaat die op grond van een wettelijke bepaling of enig ander voorschrift geheim zijn.

Zij geven geen inzage van andere documenten van een lidstaat dan nadat zij de betrokken lidstaat daarvan in kennis hebben gesteld.”

De instructies van de Ombudsman voor zijn personeel betreffende de inzage van documenten bevatten de navolgende punten:

De juridisch adviseur tekent geen andere toezeggingen of bevestigingen dan alleen een lijst van de documenten die zijn ingezien of gekopieerd. Indien de diensten van de betrokken instelling of het betrokken orgaan een dergelijk voorstel doen, doet de juridisch adviseur daarvan een kopie toekomen aan de Ombudsman.

Indien de diensten van de betrokken instelling of het betrokken orgaan proberen inzage van enige documenten te voorkomen of daarvoor onredelijke voorwaarden stellen, deelt de juridisch adviseur hun mee dat dit wordt opgevat als een weigering om inzage te verlenen.

Indien inzage van enig document wordt geweigerd, verzoekt de juridisch adviseur de diensten van de betrokken instelling of het betrokken orgaan mee te delen op welke naar behoren gemotiveerde gronden van geheimhouding de weigering is gebaseerd.

Het eerste punt werd toegevoegd naar aanleiding van een zaak waarin door de diensten van de Commissie werd voorgesteld dat het personeel van de Ombudsman een verklaring moest ondertekenen waarin werd toegezegd dat de Commissie schadeloos zou worden gesteld voor schade die eventueel aan derden zou worden toegebracht door het vrijgeven van in het document vervatte informatie.

2.7.3 Verduidelijking van de onderzoeksbevoegdheden van de Ombudsman

In het jaarverslag van 1998 stelde de Ombudsman voor zijn onderzoeksbevoegdheden, zowel wat betreft de inzage van documenten als wat betreft het horen van getuigen, te verduidelijken. Het Europees Parlement nam een resolutie aan waarin het de Commissie institutionele zaken dringend verzocht een wijziging te overwegen van artikel 3, lid 2 van het Statuut van de Ombudsman, zoals voorgesteld in het verslag van de Commissie verzoekschriften.²

² Verslag van de Commissie verzoekschriften over het jaarverslag van de activiteiten van de Europese Ombudsman in 1998 (A4-0119/99), rapporteur: Laura De Esteban Martin

Om dit proces te bespoedigen werd door de Ombudsman het navolgende voorstel voor een herziening van de tekst van artikel 3, lid 2 uitgewerkt en in december 1999 doorgestuurd naar de Voorzitter van het Europees Parlement (voorgestelde wijzigingen van en toevoegingen aan de bestaande tekst zijn cursief gedrukt):

De communautaire instellingen en organen zijn gehouden de Ombudsman alle door hem gevraagde informatie over te leggen *en hem inzage te verlenen en kopieën te laten maken van elk document of de inhoud van elke informatiedrager.*

Zij geven alleen na voorafgaande toestemming van de betrokken lidstaat inzage van documenten van een lidstaat die op grond van een wettelijke bepaling of enig ander voorschrift geheim zijn.

Zij geven geen inzage van andere documenten van een lidstaat dan nadat zij de betrokken lidstaat daarvan in kennis hebben gesteld.

De leden en het personeel van communautaire instellingen en organen dienen te getuigen als de Ombudsman hen daarom verzoekt. Zij geven daarbij volledige en waarheidsgetrouwe informatie.

De Ombudsman en zijn personeel maken geen vertrouwelijke informatie of documenten bekend die in de loop van onderzoeken zijn verkregen.

Bovenstaande ontwerptekst was ten dele gebaseerd op de verordening betreffende de onderzoeksbevoegdheden van het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF), volgens welke OLAF onmiddellijk en zonder voorafgaande aankondiging toegang heeft tot alle informatie en het recht heeft om elk document dat in het bezit is van de instellingen en organen te kopiëren.³

Het Europees Parlement was eind 2000 nog met deze zaak bezig. Het resultaat zal in het volgende jaarverslag worden meegedeeld.

2.8 DOOR DE OMBUDSMAN INGESTELDE ONDERZOEKEN EN HET RESULTAAT ERVAN

Als de Ombudsman besluit een onderzoek naar een klacht in te stellen, is de eerste stap de klacht en de eventuele bijlagen voor een standpunt naar de betrokken instelling of het betrokken orgaan van de Gemeenschappen te zenden. Wanneer het standpunt is ontvangen, wordt dit voor opmerkingen naar de klager gestuurd.

In sommige zaken neemt de instelling of het orgaan zelf maatregelen om de zaak tot tevredenheid van de klager op te lossen. Indien uit het standpunt en de opmerkingen blijkt dat dit het geval is, wordt de zaak gesloten als zijnde “opgelost door de instelling”. In sommige andere gevallen besluit de klager de klacht in te trekken en wordt het dossier om die reden gesloten.

Indien de klacht niet door de instelling wordt opgelost en evenmin door de klager wordt ingetrokken, zet de Ombudsman zijn onderzoek voort. Indien het onderzoek geen geval van wanbeheer aan het licht brengt, worden de klager en de instelling of het orgaan daarvan in kennis gesteld en wordt de zaak gesloten.

Indien het onderzoek van de Ombudsman een geval van wanbeheer aan het licht brengt, streeft hij zo mogelijk een minnelijke schikking na om een einde aan het wanbeheer te maken en de klager genoegdoening te verschaffen.

Indien een minnelijke schikking niet mogelijk is of indien het streven om een minnelijke schikking te bereiken geen succes oplevert, sluit de Ombudsman het dossier met een kri-

³ Zie artikel 4 van Verordening 1073/1999, PB L 136 van 31.05.1999, blz. 1

tische opmerking aan het adres van de betrokken instelling of het betrokken orgaan, of stelt hij officieel vast dat er sprake is van een geval van wanbeheer en doet hij ontwerpaanbevelingen.

Een kritische opmerking wordt voldoende geacht in zaken waarin het wanbeheer geen algemene implicaties blijkt te hebben en geen verdere stappen van de Ombudsman noodzakelijk lijken.

In de gevallen waarin verdere stappen van de Ombudsman wel noodzakelijk blijken (d.w.z. bij ernstiger gevallen van wanbeheer of gevallen die algemene implicaties hebben) stelt de Ombudsman een besluit met ontwerpaanbevelingen voor de betrokken instelling of het betrokken orgaan op. Overeenkomstig artikel 3, lid 6 van het Statuut van de Ombudsman moet de instelling of het orgaan binnen drie maanden een omstandig advies sturen. Het omstandig advies kan bestaan uit instemming met het besluit van de Ombudsman en een beschrijving van de ter uitvoering van de aanbevelingen genomen maatregelen.

Als een instelling of orgaan van de Gemeenschap nalaat bevredigend te reageren op een ontwerpaanbeveling, dient de Ombudsman overeenkomstig artikel 3, lid 7 een verslag in bij het Europees Parlement en de betrokken instelling of het betrokken orgaan. Het verslag kan aanbevelingen bevatten.

In 2000 stelde de Ombudsman 224 onderzoeken in, waarvan 223 in verband met klachten en 1 op eigen initiatief (zie voor nadere bijzonderheden Bijlage A, Statistieken).

76 zaken werden door de instelling of het orgaan zelf opgelost. Het ging in 46 gevallen om zaken waarin met de stappen van de Ombudsman werd bereikt dat niet-beantwoorde correspondentie uiteindelijk toch werd beantwoord (zie jaarverslag 1998, punt 2.9 voor meer gegevens over de in dergelijke gevallen gevolgde procedure). In 6 zaken trok de klager de klacht in. In 112 zaken bracht het onderzoek van de Ombudsman geen geval van wanbeheer aan het licht.

In 31 zaken werd een kritische opmerking tot de betrokken instelling of het betrokken orgaan gericht. In 1 zaak werd één minnelijke schikking bereikt. Er werden in 2000 13 ontwerpaanbevelingen aan de betrokken instellingen en organen gedaan. 12 ontwerpaanbevelingen werden in 2000 door de instellingen aanvaard, waarvan er 6 in 1999 waren gedaan (zaken 398/97/GG, 489/98/OV, 507/98/OV, 515/98/OV, 576/98/OV, 818/98/OV). In het geval van 2 andere ontwerpaanbevelingen die in 2000 werden gedaan, liep de uiterste termijn voor de indiening van een omstandig advies van de betrokken instelling niet vóór het einde van het jaar af.

In 2 zaken werd een ontwerpaanbeveling gevolgd door een speciaal verslag aan het Europees Parlement. In één geval ging het om een onderzoek op eigen initiatief naar het bestaan, bij de verschillende instellingen en organen van de Gemeenschappen, van een code van goed administratief gedrag en de toegankelijkheid van die code voor het publiek (OI/1/98/OV) (zie onder 2.2.2 en 3.8). Het andere onderzoek op eigen initiatief had betrekking op klacht 713/98/IJH (zie onder 3.8).

De volledige tekst van de speciale verslagen is in al de officiële talen op de website van de Ombudsman gepubliceerd.

3 BESLUITEN NA EEN ONDERZOEK

3.1 GEVALLEN WAARIN GEEN WANBEHEER IS VASTGESTELD

3.1.1 Raad van de Europese Unie

WEIGERING OM NAAR EEN A2-AMBT TE BEVORDEREN

*Besluit inzake klacht
1280/98/(PD)GG
(vertrouwelijk) tegen
de Raad*

KLACHT

Klager was ambtenaar van rang A3 van de Raad van de Europese Unie. In september 1997 publiceerde de Raad de aankondiging van een vacature van een ambt van rang A2 in het directoraat van zijn secretariaat-generaal voor begroting en het Statuut van de ambtenaren. In de vacature diende door overplaatsing of bevordering te worden voorzien. Volgens de aankondiging moest de kandidaat voor het ambt onder meer een passende kennis hebben van de algemene principes en procedures die op het gebied van begroting en statuut van de ambtenaren van toepassing zijn. Klager en drie andere kandidaten solliciteerden naar het ambt. Het secretariaat-generaal van de Raad stelde een raadgevend selectiecomité in dat met de kandidaten een sollicitatiegesprek had. In een brief van 5 november 1997 deelde de secretaris-generaal van de Raad klager mee dat zijn kandidatuur niet was aanvaard en dat een andere kandidaat was gekozen. De gekozen kandidaat, de heer H., was eveneens ambtenaar van rang A3.

In februari 1998 diende klager een klacht in op grond van artikel 90, lid 2 van het Statuut van de ambtenaren. In die klacht vroeg hij de vernietiging van het besluit van 5 november 1997 waarin zijn kandidatuur was verworpen. Hij eiste ook dat de Raad de materiële en niet-materiële schade vergoedde die hij als gevolg van dat besluit had geleden. Op 4 juni 1998 verwierp de Raad de klacht.

In december 1998 richtte klager zich tot de Ombudsman. Bij zijn klacht was een nota gevoegd waarin hij de redenen van zijn klacht uiteenzette. Klager beweerde (1) dat de Raad artikel 45, lid 1 van het Statuut van de ambtenaren had geschonden en dat de procedure onregelmatig was verlopen, (2) dat de Raad artikel 5, lid 3 van het Statuut van de ambtenaren had geschonden en (3) dat er machtsmisbruik was gepleegd. In het kader van deze laatste bewering verklaarde klager dat de Raad in een zaak waarover het Gerecht van eerste aanleg zich in 1992 had uitgesproken, een document had voorgelegd en gebruikt (een op 23 mei 1990 door de secretaris-generaal van de Raad opgestelde nota) waarin onwaarheden stonden. Klager stelde de Ombudsman dan ook voor de bevoegde nationale autoriteiten van die feiten op de hoogte te brengen.

ONDERZOEK

Standpunt Raad

De klacht werd doorgezonden naar de Raad. In zijn standpunt formuleerde de Raad de volgende opmerkingen over de klacht:

Overeenkomstig het in artikel 5, lid 3 van het Statuut van de ambtenaren opgenomen principe dat ambtenaren van dezelfde categorie op dezelfde manier moeten worden behandeld, verplicht het tot aanstelling bevoegde gezag ertoe vergelijkbare situaties niet op een verschillende wijze te behandelen tenzij dat objectief verantwoord is. In dit geval werd die regel niet overtreden.

Overeenkomstig artikel 45, lid 1 van het Statuut van de ambtenaren vindt bevordering plaats bij besluit van het tot aanstelling bevoegde gezag en “geschiedt (ze) uitsluitend bij keuze uit die ambtenaren welke reeds een minimumdiensttijd in hun rang hebben, na een onderzoek waarbij de verdiensten der ambtenaren die voor bevordering in aanmerking komen, alsmede de beoordelingsrapporten die over hen zijn uitgebracht, onderling worden vergeleken”. De vier kandidaturen werden op dezelfde wijze behandeld. De secretaris-generaal van de Raad, het tot aanstelling bevoegde gezag, had een raadgevend selectiecomité ingesteld om hem in deze zaak advies te geven. Dat comité had de kandidaturen zorgvuldig onderzocht en elke kandidaat geïnterviewd. Op basis van het verslag van dat comité had de secretaris-generaal vervolgens de verdiensten van de kandidaten, ook die van klager, onderling vergeleken. Op basis van de resultaten van dat onderzoek had de secretaris-

generaal de twee kandidaten geïnterviewd die het meest geschikt leken, alvorens een van hen te kiezen. Die procedure strookte met de bepalingen van artikel 45, lid 1 van het Statuut van de ambtenaren.

De klacht over machtsmisbruik kon alleen worden gehandhaafd als klager objectieve, relevante en consistente gegevens overlegde om dat machtsmisbruik te bewijzen. Uit de in dit geval gevolgde procedure bleek evenwel dat het tot aanstelling bevoegde gezag zich had ingespannen om het belang van de instelling te dienen.

Opmerkingen klager

In zijn opmerkingen hield klager zijn beweringen staande. Hij beklemtoonde in het bijzonder dat wat het machtsmisbruik betreft, de Raad niet had geantwoord op zijn bewering dat de Raad valse documenten had voorgelegd en gebruikt in een zaak die door een van zijn vroegere collega's, de heer Schloh, voor het Gerecht van eerste aanleg was gebracht⁴.

VERDER ONDERZOEK

In september 1999 verzocht de Ombudsman de Raad om meer informatie over de zaak van klager. De Ombudsman vroeg de Raad waarom het tot aanstelling bevoegde gezag in dit geval had besloten met slechts twee kandidaten een sollicitatiegesprek te hebben, terwijl dat in andere gevallen blijkbaar met alle kandidaten was gebeurd. De Raad werd ook om uitleg gevraagd over de beweringen van klager over een nota van de secretaris-generaal van 23 mei 1990 en de inhoud daarvan.

Antwoord Raad

In zijn antwoord van oktober 1999 formuleerde de Raad de volgende opmerkingen:

Volgens de rechtspraak van de gerechtelijke instanties van de Gemeenschap stond het tot aanstelling bevoegde gezag vrij de procedure te kiezen die het voor het onderzoek van de kandidaturen voor een bepaald ambt het best geschikt achtte. Het had dan ook het recht een raadgevend selectiecomité in te schakelen om de voorbereidende werkzaamheden uit te voeren. In dit geval werd het raadgevend comité voorgezeten door de directeur-generaal van het directoraat-generaal waarin het ambt te begeven was. De andere leden waren een directeur van de Juridische dienst en de directeur personeel en administratie. Het comité had een sollicitatiegesprek met de vier kandidaten en stelde vervolgens een verslag op. Op basis van dat verslag, de kandidaturen van alle kandidaten en alle andere relevante gegevens had het tot aanstelling bevoegde gezag dan besloten een sollicitatiegesprek te hebben met de twee kandidaten die het voor het betrokken ambt het best geschikt achtte. Het tot aanstelling bevoegde gezag was niet verplicht met klager en de andere overblijvende kandidaat een sollicitatiegesprek te hebben, omdat het over voldoende informatie beschikte om met kennis van zaken een besluit te nemen. Klager had voordien al negentien keer voor een ambt van rang A2 gesolliciteerd. In een eerdere zaak had het tot aanstelling bevoegde gezag inderdaad met alle acht kandidaten voor een ambt een sollicitatiegesprek gehad. De werklast van het secretariaat-generaal was sedertdien echter sterk toegenomen.

Wat de nota van 23 mei 1990 van de toenmalige secretaris-generaal van de Raad betreft, beschikte de Raad niet over enige aanwijzing op grond waarvan de juistheid van de inhoud van de nota kon worden betwijfeld. De nota was gericht aan het Gerecht van eerste aanleg in zaak T-11/91 en tijdens die procedure werd nooit vastgesteld dat de inhoud van de nota niet met de werkelijkheid strookte. Het wekte verbazing dat klager zes jaar had gewacht om te beweren dat de nota onwaarheden bevatte. Bovendien had klager daarvan geen enkel bewijs geleverd.

---

⁴ Zaak T-11/91, Jurispr. 1992, blz. II-203

Aanvullende opmerkingen klager

In zijn opmerkingen naar aanleiding van die brief verklaarde klager nogmaals dat het tot aanstelling bevoegde gezag hem persoonlijk had moeten ondervragen. Dat hij vroeger al voor ambten van rang A2 had gesolliciteerd, was niet relevant, vooral omdat hij ten tijde van de betwiste aanstelling nooit een onderhoud met de secretaris-generaal had gehad. Wat de nota van 23 mei 1990 betreft, beweerde klager dat de Raad moest bewijzen dat de inhoud ervan juist was.

BESLUIT

1 Schending van artikel 45, lid 1 van het Statuut van de ambtenaren en procedurele onregelmatigheden

1.1 Klager, een ambtenaar van rang A3 van de Raad van de Europese Unie, had zich kandidaat gesteld voor een ambt van rang A2 bij de Raad. De Raad wees zijn kandidatuur af en stelde de heer H. aan. Klager beweerde dat de Raad daardoor artikel 45, lid 1 van het Statuut van de ambtenaren had geschonden. Hij beweerde ook dat de selectieprocedure onregelmatig was verlopen omdat de Raad hem niet had geïnterviewd.

1.2 De Raad beweerde dat alle kandidaturen zorgvuldig waren onderzocht door een raadgevend selectiecomité dat was ingesteld door het tot aanstelling bevoegde gezag (het secretariaat-generaal van de Raad), dat dit comité alle kandidaten had geïnterviewd en dat de secretaris-generaal vervolgens de twee meest geschikte kandidaten had geïnterviewd alvorens één van hen voor het betrokken ambt te kiezen. Volgens de Raad was het niet nodig dat het tot aanstelling bevoegde gezag alle kandidaten interviewde.

1.3 Volgens artikel 45, lid 1 van het Statuut van de ambtenaren vindt bevordering plaats bij besluit van het tot aanstelling bevoegde gezag en gebeurt ze uitsluitend bij keuze uit die ambtenaren welke reeds een minimumdiensttijd in hun rang hebben, na een onderzoek waarbij de verdiensten van de ambtenaren die voor bevordering in aanmerking komen, alsmede de beoordelingsrapporten die over hen zijn uitgebracht, onderling worden vergeleken.

1.4 Wat de essentie van dit deel van de klacht betreft, scheen klager te beweren dat de keuze van het tot aanstelling bevoegde gezag niet op de respectieve verdiensten van de kandidaten was gebaseerd. In dat verband beweerde klager dat, wat de in de aankondiging van de vacature vermelde voorwaarden betreft, de heer H. niet over ervaring of beroepsbekwaamheid beschikte die met de zijne kon worden vergeleken. Klager beweerde evenwel niet dat de heer H. de in de aankondiging van de vacature vermelde voorwaarden niet vervulde. Klager erkende integendeel uitdrukkelijk dat deze over de vereiste algemene beroepskwalificaties beschikte. Op basis van de door klager verstrekte informatie en rekening houdend met het feit dat het tot aanstelling bevoegde gezag een ruime discretionaire bevoegdheid heeft, kon niet worden geconcludeerd dat het tot aanstelling bevoegde gezag noodzakelijkerwijze de voorkeur aan klager en niet aan de heer H. had moeten geven. De Raad merkte op dat het Statuut van de ambtenaren geen automatisch recht op bevordering verleent, ook niet aan ambtenaren die aan alle voorwaarden voor bevordering voldoen⁵ en dat leeftijd en anciënniteit slechts subsidiair in aanmerking kunnen worden genomen⁶. Die argumenten leken redelijk.

1.5 Wat het door klager aangestipte procedurele aspect betreft, meende de Ombudsman dat in de rechtspraak van de gerechtelijke instanties van de Gemeenschap wordt bevestigd dat het tot aanstelling bevoegde gezag het recht had een raadgevend selectiecomité te

⁵ Zie zaak T-3/92 *Latham tegen Commissie*, Jurispr. 1992, blz. II-83, punt 50.

⁶ Zaak 293/87 *Vainker tegen Parlement*, Jurispr. 1989, blz. 23, punt 17.

belasten met de voorbereiding van het vergelijkend onderzoek van de kandidaturen die het moest uitvoeren⁷. Op basis van een door een dergelijk comité opgesteld verslag onderzocht de secretaris-generaal de respectieve verdiensten van de kandidaten en had hij met twee van hen een sollicitatiegesprek. Het was juist dat niets de secretaris-generaal belette de vier kandidaten zelf te ondervragen. De Ombudsman meende evenwel dat het besluit van de secretaris-generaal om alleen de twee kandidaten te ondervragen die op basis van hun kandidatuur, het verslag van het selectiecomité en andere relevante informatie volgens hem het meest geschikt waren voor het ambt, redelijk en in overeenstemming was met artikel 45, lid 1 van het Statuut van de ambtenaren zoals dat door de gerechtelijke instanties van de Gemeenschap wordt geïnterpreteerd. In tegenstelling tot wat klager beweerde, verplichtte die bepaling het tot aanstelling bevoegde gezag er kennelijk niet toe alle kandidaten persoonlijk te interviewen. Dat de Raad dat in een vorige zaak wel had gedaan, kon niet als relevant worden beschouwd, tenzij kon worden aangetoond dat het tot aanstelling bevoegde gezag bij de Raad in zulke gevallen gewoonlijk wel alle kandidaten ondervroeg en in dit geval zonder gegronde reden van die gewoonte was afgeweken. Klager had niet aangetoond dat zulks de gewoonte was.

1.6 De Ombudsman concludeerde derhalve dat er met betrekking tot de eerste bewering van klager geen sprake was geweest van een geval van wanbeheer door de Raad.

2 Schending van artikel 5, lid 3 van het Statuut van de ambtenaren

2.1 Klager beweerde dat de Raad, toen hij de heer H. in het ambt aanstelde, artikel 5, lid 3 van het Statuut van de ambtenaren had geschonden.

2.2 De Raad van de Europese Unie beweerde dat het principe van gelijke behandeling niet was geschonden.

2.3 In artikel 5, lid 3 van het Statuut van de ambtenaren wordt bepaald dat ambtenaren van dezelfde categorie op dezelfde wijze moeten worden behandeld. Omdat in de klacht en de verdere opmerkingen van klager meer uitleg daarover ontbrak, nam de Ombudsman aan dat de bewering over ongelijke behandeling gebaseerd was op het feit dat de heer H. en niet klager voor het betrokken ambt was gekozen en op het feit dat slechts twee van de vier kandidaten door de secretaris-generaal waren geïnterviewd. Die twee feiten werden door klager ook aangehaald ter ondersteuning van zijn bewering dat de Raad artikel 45, lid 1 van het Statuut van de ambtenaren had geschonden en procedurefouten had gemaakt. In het licht van de hierboven geformuleerde overwegingen (zie 1) kwam de Ombudsman evenwel, op basis van de gegevens waarover hij beschikte, tot de conclusie dat klager niet had aangetoond dat hij in dezen het slachtoffer van discriminatie was geweest.

2.4 De Ombudsman concludeerde derhalve dat er met betrekking tot de tweede bewering van klager geen sprake was geweest van een geval van wanbeheer door de Raad.

3 Machtsmisbruik

3.1 Klager beweerde dat de aanstelling van de heer H. in het betrokken ambt machtsmisbruik door de Raad van de Europese Unie was.

3.2 De Raad wierp tegen dat klager geen objectieve, relevante en consistente gegevens had overgelegd om die bewering te staven.

3.3 Klager had de Ombudsman een nota voorgelegd waarin hij de achtergrond van zijn klacht toelichtte. De beweringen in zijn nota over de redenen voor de aanstelling van de heer H. en de redenen voor verschillende aanstellingen in andere ambten van rang A2 waren door de Raad evenwel niet bevestigd. Klager had geen andere gegevens voorgelegd om de beweringen in zijn nota te staven. De Ombudsman meende daarom dat die bewe-

⁷ Zie zaak T-11/91 *Schloh tegen Raad*, Jurispr. 1992, blz. II-203, punt 47.

ringen niet als bewezen konden worden beschouwd. Afgezien van die beweringen steunde klager op twee concrete feiten om zijn eis te staven. De eerste was dat klager van de afwijzing van zijn kandidatuur op de hoogte was gebracht in een nota die volgens klager een standaardformule was. In tegenstelling tot wat klager beweerde, was dat evenwel niet in strijd met de aankondiging van de vacature, waarin stond dat de kandidaten ‘persoonlijk’ op de hoogte zouden worden gebracht. Het tweede feit was een nota van de secretaris-generaal van de Raad van 23 mei 1990 die in zaak T-11/91 aan het Gerecht van eerste aanleg was voorgelegd. Klager beweerde dat dit document onwaarheden bevatte, omdat daarin het verslag was opgenomen van een onderhoud dat de secretaris-generaal beweerde in die tijd met hem te hebben gehad, maar dat in werkelijkheid nooit had plaatsgevonden. De Ombudsman meende dat klager hem onvoldoende gegevens had verstrekt om die bewering te staven. Bij gebrek aan bewijs meende de Ombudsman dat hij de Raad niet hoefde te verzoeken hem het gelaakte document voor onderzoek voor te leggen. Om dezelfde reden meende de Ombudsman dat de voorwaarden van artikel 4, lid 2 van het Statuut van de Ombudsman⁸, waarin wordt bepaald dat de Ombudsman de bevoegde nationale overheden onmiddellijk op de hoogte brengt als hij kennis neemt van feiten die zijns inziens onder het strafrecht vallen, niet vervuld waren.

3.4 De Ombudsman concludeerde derhalve dat er met betrekking tot de derde bewering van klager geen sprake was geweest van een geval van wanbeheer door de Raad.

4 Eis tot schadevergoeding

4.1 In zijn klacht merkte klager op dat hij zich ook verzette tegen de afwijzing van zijn eis tot schadevergoeding voor de materiële en niet-materiële schade die hij als gevolg van de afwijzing van zijn kandidatuur voor het betrokken ambt had geleden.

4.2 Klager had in verband met die eis geen specifieke argumenten aangevoerd. De Raad had op die eis geen commentaar geleverd.

4.3 De eis tot schadevergoeding van klager was gebaseerd op de veronderstelling dat de Raad zijn kandidatuur voor het betrokken ambt ten onrechte had afgewezen. Zoals hierboven is uiteengezet, was de Ombudsman evenwel tot de conclusie gekomen dat er onvoldoende gegevens waren ter ondersteuning van de beweringen van klager dat de afwijzing van zijn kandidatuur voor het betrokken ambt een geval van wanbeheer was. In het licht van die conclusie en aangezien klager geen specifieke argumenten met betrekking tot de afwijzing van zijn eis tot schadevergoeding had aangevoerd, meende de Ombudsman dat die bewering van klager niet verder hoefde te worden onderzocht.

5 Conclusie

Op basis van het onderzoek van de Ombudsman bleek dat er geen sprake was geweest van een geval van wanbeheer door de Raad van de Europese Unie. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

---

⁸ Besluit 94/262/EGKS, EG, Euratom van het Europees Parlement van 9 maart 1994 inzake het Statuut van de Europese Ombudsman en de algemene voorwaarden voor de uitoefening van zijn ambt.

3.1.2 Europese Commissie

VERMEEND VERZUIM TE ANTWOORDEN OP EN EEN BESLISSING TE NEMEN OVER EEN KLACHT WEGENS INBREUK OP BEPALINGEN BETREFFENDE OVERHEIDSSTEUN

*Besluit inzake klacht
533/98/OV
(Vertrouwelijk) tegen
de Europese
Commissie*

KLACHT

In mei 1998 diende X namens een gemeenteraad (hierna “klager” genoemd) een klacht in bij de Europese Ombudsman. Op 11 juni 1997 had klager een klacht ingediend bij de Europese Commissie wegens inbreuk door het Verenigd Koninkrijk op de bepalingen betreffende overheidssteun met betrekking tot de aan Manchester Airport Plc en/of British Airways Plc en Continental Airlines en American Airlines betaalde overheidssteun. Klager verzocht de Commissie een onderzoek in te stellen overeenkomstig artikel 93, lid 2 (nieuw artikel 88) van het EG-Verdrag en de door het stadsbestuur van Manchester aan Manchester Airport Plc betaalde steun strijdig met het Verdrag te verklaren, met dien verstande dat deze onmiddellijk moest worden stopgezet. De Commissie werd verzocht onverwijld op te treden, aangezien de zaak dringend was wegens de timing van de geplande aanleg van de tweede landingsbaan. De klacht werd persoonlijk door de vertegenwoordigers van klager voorgesteld tijdens een vergadering met DG VII (Vervoer) op 11 juni 1997.

Op 6 november 1997 maakte klager bijkomende informatie over aan de Commissie in verband met het verslag dat de Britse autoriteit voor de burgerluchtvaart had opgesteld naar aanleiding van een verslag dat haar in augustus 1997 door de Britse Commissie voor monopolies en fusies was overgemaakt. In dit verslag werd uiting gegeven aan grote bezorgdheid omtrent het gebrek aan doorzichtigheid op financieel gebied van Manchester Airport Plc. Beide verslagen bevestigden sommige aspecten van de feitelijke inhoud van de klacht.

Hoewel DG VII in december 1997 te kennen had gegeven dat de Commissie tegen midden januari 1998 een beslissing over de klacht zou nemen, had de Commissie, in weerwil van talrijke verzoeken om informatie, telefoongesprekken en e-mails van klager, 11 maanden later nog steeds geen beslissing over de klacht genomen. Klager voegde bij de klacht kopieën van alle aan de Commissie gestuurde brieven.

Klager merkte bovendien op dat het VK verzuimd had Richtlijn 80/723, zoals gewijzigd door Richtlijn 85/413, betreffende de doorzichtigheid in de financiële betrekkingen tussen lidstaten en openbare bedrijven, in het bijzonder met betrekking tot vervoeractiviteiten, om te zetten. De termijn voor de omzetting liep af op 1 januari 1986 (artikel 2 van Richtlijn 85/413). Klager verklaarde dat het verzuim van het VK om de richtlijn om te zetten een inbreuk vormde op het Gemeenschapsrecht en dat kort nadat de zaak onder de aandacht van de Commissie was gebracht een inbreukprocedure tegen het VK had moeten worden geopend. De Commissie had verzuimd punt 7 van de klacht betreffende de interpretatie van die richtlijnen te beantwoorden.

Op 21 juli 1998 stuurde klager een kopie van een nieuwe aan de Commissie gerichte brief van 2 juli 1998 naar de Ombudsman, waarin hij vroeg wanneer de Commissie een besluit over de klacht zou nemen. Klager kreeg geen antwoord op die brief.

Klager diende derhalve een klacht in bij de Ombudsman, waarin hij beweerde dat de Commissie:

- 1) de brieven van klager niet had beantwoord,
- 2) na meer dan een jaar nog geen beslissing over de klacht had genomen, en
- 3) niet onverwijld werk had gemaakt van de niet-nakoming door de Britse autoriteiten van de verplichting om de Richtlijnen 80/723 en 85/413 tegen 1986 om te zetten en de specifieke punten met betrekking tot de interpretatie van die richtlijnen (punt 7 van de klacht) niet had onderzocht.

ONDERZOEK

Standpunt Commissie

De klacht werd overgemaakt aan de Commissie. In haar standpunt herinnerde de Commissie er, ten eerste, aan dat klager op 11 juni 1997 een klacht had ingediend bij de Commissie waarin hij beweerde dat er voor de financiering van Manchester Airport Plc (MA PLC) door een aantal plaatselijke overheidsinstanties uit de streek van Manchester aan de luchthaven van Manchester zelf en aan sommige luchtvaartmaatschappijen onwettige overheidssteun was verleend. Klager verzocht de Commissie bijgevolg de procedure overeenkomstig artikel 93, lid 2 van het EG-Verdrag te openen teneinde het bestaan van een inbreuk overeenkomstig artikel 92, lid 1 van het EG-Verdrag vast te stellen.

De klacht had in het bijzonder betrekking op twee verschillende soorten financiële transacties: transacties tussen de eigenaars van de luchthaven en de luchthaven, en transacties tussen de luchthaven en sommige luchtvaartmaatschappijen. Klager beweerde daarenboven dat het VK had verzuimd de Richtlijnen 80/723 en 85/413 betreffende de doorzichtigheid in de financiële betrekkingen tussen lidstaten en openbare bedrijven om te zetten. In de klacht werd de Commissie evenwel formeel verzocht de procedure uitsluitend overeenkomstig artikel 93 te openen, en slechts met betrekking tot de vermeende steun die door de plaatselijke overheidsinstanties uit de regio Manchester aan MA PLC was betaald.

De Commissie merkte op dat zij een grondig en gedetailleerd onderzoek aan de klacht had gewijd, zoals uit het volgende blijkt:

- er waren voorafgaand aan de formele indiening van de klacht contacten gelegd. Door de brief van 7 april 1997 bracht de Commissie klager op de hoogte van haar standpunt ten aanzien van overheidsfinanciering van infrastructuurprojecten in het algemeen;
- klager werd uitgenodigd op een vergadering op 11 juni in de kantoren van DG VII in Brussel om de klacht toe te lichten. Klager werd er opnieuw van op de hoogte gebracht dat de financiering van infrastructuurwerken met overheidsmiddelen volgens de Commissie niet onder de bepalingen voor overheidssteun viel;
- de brief van klager van 30 juni 1997 aan DG VII werd beantwoord met de brief van 16 juli 1997;
- de brief van klager van 1 juli 1997 aan DG VII bleek bij de Commissie niet te zijn toegekomen. De Commissie kon hem niet terugvinden in haar archieven of postregisters;
- in de brief van 20 juni 1997 aan de permanente vertegenwoordiger van het VK had de Commissie de Britse overheid verzocht opmerkingen te maken over de klacht. Die kwamen in de brief van 18 juli 1997, waarin MA PLC en het stadsbestuur van Manchester de beweringen ontkenden en de Commissie verzochten de klacht als ongegrond te verwerpen;
- de Commissie had klager bovendien de gelegenheid gegeven opmerkingen te maken over de verklaring van MA PLC en de stad Manchester. Met de brief van 1 augustus 1997 maakte de Commissie een kopie van het antwoord van de Britse overheid over aan klager. Op 9 oktober 1997 deed klager aanvullende opmerkingen toekomen, waarvan de Commissie de ontvangst bevestigde met de brief van 8 december 1997;
- de vier brieven van respectievelijk 15 en 18 december 1997, 16 februari en 7 april 1998 voegden geen nieuwe informatie toe. De Commissie werd er enkel in verzocht op korte termijn een beslissing te nemen. Naar aanleiding van de eerste van deze brieven zette de Commissie tijdens een telefoongesprek nogmaals haar standpunt uiteen aan klager.

De Commissie onderzocht derhalve zorgvuldig de door klager aangebrachte feitelijke en juridische bijzonderheden en besliste dat de in de klacht beschreven feiten geen aanleiding

gaven tot mogelijke concurrentievervalsing tussen lidstaten. Betreffende de financiering⁹ van infrastructuurwerken in de luchtvaartsector heeft de Commissie namelijk steeds het standpunt ingenomen dat de bouw of uitbreiding van door de overheid gefinancierde infrastructuurprojecten ten behoeve van de luchtvaart in beginsel een algemene economische beleidsmaatregel is die niet onder de regels van het Verdrag inzake overheidssteun valt voor zover hij is bedoeld om te voorzien in planningsbehoeften of om het nationale vervoerbeleid uit te voeren. Maar omdat er sprake kan zijn van een voorkeursbehandeling van bepaalde bedrijven bij het gebruik van deze infrastructuur, is de rechtsgeldigheid van dit algemene beginsel onderworpen aan de voorwaarde dat de betrokken infrastructuur op grond van objectieve en niet-discriminerende criteria toegankelijk moet zijn voor alle gebruikers. In de onderhavige zaak waren er geen aanwijzingen dat er sprake was geweest van discriminatie. Er kon derhalve worden geconcludeerd dat de investering van overheidsmiddelen in MA PLC in beginsel niet onder de communautaire bepalingen betreffende overheidssteun viel. Van meet af aan had de Commissie dit standpunt tegenover klager ingenomen, in het bijzonder in de brief d.d. 7 april 1997, tijdens de vergadering van 11 juni 1997 en tijdens het telefoongesprek van 18 december 1997.

Wat de tweede bewering betreft, namelijk dat de Commissie na meer dan een jaar nog geen beslissing had genomen over de klacht, herinnerde de Commissie aan sommige aspecten van de procedureregels in zaken die te maken hebben met overheidssteun¹⁰. Derden die aan de Commissie schrijven kunnen mogelijk een belangrijke bron van informatie betreffende staatsteun vormen, maar zijn geen bij de procedure betrokken partijen, aangezien bij zaken met betrekking tot overheidssteun alleen de Commissie en de lidstaten partij zijn. De Commissie onderzoekt en beantwoordt alle klachten, wat zij in deze zaak zeker heeft gedaan, maar is niet verplicht tot een besluit te komen betreffende de aangeklaagde steun. Bovendien heeft het Hof van Justitie in de zaak C-367/95 P (Sytraval) het volgende verklaard:

- noch in het Verdrag noch in de Gemeenschapswetgeving wordt bepaald, welke procedurele regels voor klachten betreffende steunmaatregelen gelden. In het bijzonder bestaat er in een zaak van vermeende overheidssteun geen grond om de Commissie te verplichten standpunten en argumenten met klager uit te wisselen. De Commissie deed in de onderhavige zaak derhalve meer dan haar plicht ten aanzien van klager;
- de door de Commissie inzake overheidssteun genomen besluiten moeten tot de betrokken lidstaten zijn gericht. Een dergelijk door de Commissie genomen besluit moet aan klagers worden meegedeeld;
- indien de Commissie van oordeel is dat een door een klager aan de zaak gestelde steunmaatregel niet bestaat, is de Commissie gehouden de klager voldoende uitleg te geven. De Commissie hoeft evenwel geen standpunt in te nemen over gegevens die kennelijk niet ter zake doende, zonder betekenis of duidelijk bijkomstig zijn.

Bij het uitoefenen van haar taak als hoedster en regelgeefster op het gebied van mededinging heeft de Commissie het recht te verwijzen naar het belang van de Gemeenschap bij het bepalen van de prioriteit die zij aan een haar voorgelegde zaak moet verlenen. De Commissie wordt geconfronteerd met zaken die belangrijke problemen met betrekking tot de goede werking van de interne luchtvaartmarkt aan de orde stellen. Het is duidelijk dat de behandeling van dergelijke zaken voorrang krijgt boven de behandeling van op het eerste gezicht ongegronde klachten. De Commissie besteedt derhalve aan elk individueel dossier een evenredige hoeveelheid tijd en middelen.

⁹ Zie Richtlijnsnoeren van de Commissie voor de toepassing van de artikelen 92 en 93 van het EG-Verdrag en 61 van de EER-EA Overeenkomst betreffende overheidssteun in de luchtvaartsector luchtvaart, PB C 350 van 10.12.1994.

¹⁰ Mededingingsrecht in de Europese Gemeenschappen, Volume , Volume II A, Regels toepasselijk op overheidssteun Controle op steunmaatregelen van de staten – EUR-OPOCE, blz. 45.

Met betrekking tot het vermeende verzuim om in te gaan op punt 7 van de klacht betreffende de transparantie en het vermeende verzuim van het VK om de Richtlijnen 80/723 en 85/413 om te zetten, merkte de Commissie op dat klager gewoon de Commissie had verzocht meer duidelijkheid te verschaffen omtrent de interpretatie van de twee richtlijnen en niet om een inbreukprocedure te openen. Met zijn brief van 1 juli 1997, die de Commissie niet had ontvangen, had klager de Commissie hier blijkbaar formeel om verzocht.

In hun antwoord van 18 juli 1997 op de brief van de Commissie van 20 juni 1997 stelden de Britse autoriteiten dat een particulier, naar Engels recht, onverminderd bepaalde door andere wetgeving toegekende rechten, geen recht van toegang heeft tot alle documentatie die bij een plaatselijke overheid berust. Er was aan klager informatie verstrekt overeenkomstig dergelijke wetgeving. De twee richtlijnen in kwestie leggen lidstaten de verplichting op gedurende 5 jaar informatie ter beschikking te houden van de Commissie en de Commissie die te bezorgen, indien deze daarom verzoekt. In de brief van 1 augustus 1997 maakte de Commissie klager het antwoord van het VK over en verzocht hem opmerkingen te maken. In de brief van 9 oktober 1997 maakte klager aanvullende opmerkingen zonder dat hij de door het VK aangevoerde juridische argumenten evenwel betwistte. De Commissie besliste derhalve dat het niet langer nodig was nog verder op deze kwestie in te gaan.

Opmerkingen klager

Klager maakte geen opmerkingen over het standpunt van de Commissie. Op 17 november 1998 schreef hij evenwel aan de Ombudsman dat hij geen bijkomende briefwisseling had ontvangen van de Commissie. Klager drukte zijn bezorgdheid uit over de vertraging bij het nemen van een beslissing over de klacht, nu de werken voor de landingsbaan op de luchthaven waren gestart.

Aanvullende informatie Commissie

Op 26 juli 1999 ontving de Ombudsman een kopie van een op 16 juli 1999 door DG VII aan klager gestuurde brief waarin het hoofd van de afdeling administratie klager meedeelde dat de Commissie tot het besluit was gekomen dat de financiering van de ontwikkeling van Manchester Airport, alsmede de financiële en operationele afspraken tussen Manchester Airport enerzijds en British Airways en Continental Airlines anderzijds geen overheidssteun vormden. De Commissie voegde bij deze brief een kopie van de 5 pagina's tellende brief die de Commissie aan het VK had gestuurd. Deze brief zou tevens beschikbaar worden gesteld op het Internet.

BESLUIT

1 Niet beantwoording van brieven van klager door de Commissie

1.1 Klager beweerde dat de Commissie de brieven die hij aan DG VII had gestuurd nadat de klacht was ingediend, niet had beantwoord. De Commissie merkte op dat ze op 16 juli 1997 op de brief van klager van 30 juni 1997 had geantwoord en dat de brief van klager van 1 juli 1997 de Commissie niet had bereikt. Wat betreft de vier brieven van 15 en 18 december 1997, 16 februari en 7 april 1998 wees ze erop dat deze geen nieuwe informatie hadden toegevoegd, maar enkel de Commissie hadden verzocht om op korte termijn een besluit te nemen. Na ontvangst van de eerste van deze brieven had de Commissie opnieuw haar standpunt telefonisch aan klager uiteengezet.

1.2 De Ombudsman merkte op dat uit de aan hem gerichte bijlagen bij de klacht bleek dat klager tussen 30 juni 1997 en 7 april 1998 18 brieven aan de Commissie had gestuurd, namelijk 13 brieven aan DG VII en 5 brieven aan DG XV. Dit is een gemiddelde van ongeveer één brief om de twee weken. De Ombudsman erkende dat de Commissie niet op elke van deze achttien brieven had geantwoord. Uit de bijlagen bij de klacht bleek evenwel dat

de Commissie bij verschillende gelegenheden, gedurende de behandeling van de klacht door haar diensten, op de brieven van klager had geantwoord.

1.3 Op 16 juli 1997 beantwoordde DG VII de brief van klager van 30 juni 1997 en ging op 4 verzoeken van klager in. In deze brief deelde DG VII klager mee dat een kopie van de relevante delen van de klacht was overgemaakt aan DG IV en dat DG XVI het meest voor de hand liggende directoraat-generaal was om infrastructuurprojecten zoals Manchester Airport te financieren. DG VII informeerde tevens klager dat het wachtte op de opmerkingen van het VK. Op 1 augustus 1997 zond DG VII klager een kopie van het antwoord van het VK. Op 26 augustus 1997 stuurde DG VII een fax aan klager om de termijn voor het voorleggen van de opmerkingen van klager tot 1 oktober 1997 te verlengen. Op 8 december 1997 antwoordde DG VII op de brieven van klager van 9 en 28 oktober en 6 november 1997, en deelde klager tevens mee dat het bezig was, samen met andere afdelingen van de Commissie, de klacht grondig te onderzoeken. Op 5 juni 1998 schreef DG VII opnieuw aan klager. Op 3 december 1998 antwoordde DG VII op de brief van klager van 17 november 1998 en lichtte klager erover in dat het onderzoek nog steeds aan de gang was en dat het nog geen einddatum kon vaststellen.

1.4 Uit het bovengaande bleek dat, zelfs indien de Commissie niet elke brief van klager had beantwoord, zij in de periode tussen juli 1997 en december 1998 6 brieven aan klager had geschreven. De Ombudsman was derhalve van oordeel dat de Commissie op redelijke wijze had gereageerd op de briefwisseling van klager. Er bleek derhalve met betrekking tot dit aspect van de zaak geen sprake te zijn geweest van wanbeheer.

2 Uitblijven van een beslissing van de Commissie over de klacht na ruim een jaar

2.1 Klager beweerde dat meer dan een jaar nadat de klacht op 11 juni 1997 was ingediend, de Commissie nog steeds geen beslissing over de klacht had genomen. Verwijzend naar de rechtspraak van het Hof van Justitie, merkte de Commissie op dat noch het Verdrag noch het Gemeenschapsrecht procedureregels omvatten voor het behandelen van klachten tegen het verlenen van overheidssteun. De Commissie verklaarde bovendien dat ze bij het uitoefenen van haar taak als hoedster en regelgeefster op mededingingsgebied het recht heeft te verwijzen naar het belang van de Gemeenschap bij het bepalen van de prioriteit die een aan haar voorgelegde zaak moet worden verleend.

2.2 De Ombudsman merkte op dat, overeenkomstig het arrest van de Hof van Justitie van 2 april 1998¹¹, noch het Verdrag noch het Gemeenschapsrecht procedureregels omvatten voor de behandeling van klachten tegen het verlenen van overheidssteun. Uit dit arrest blijkt evenwel duidelijk dat de Commissie gehouden is ten overstaan van klagers sommige procedurele grondregels te eerbiedigen. In het bijzonder dient de Commissie: 1) de betrokken partijen aan te manen hun opmerkingen te maken overeenkomstig artikel 88, lid 2 van het EG-Verdrag, 2) overeenkomstig de beginselen van behoorlijk bestuur klagers op de hoogte te brengen van haar besluit dat de aangeklaagde maatregelen geen overheidssteun vormen en 3) klager duidelijk de redenen aan te geven waarom uit de in de klacht naar voren gebrachte elementen niet is gebleken dat er sprake was van overheidssteun¹².

2.3 In de onderhavige zaak bleek de Commissie zich aan die procedurele waarborgen te hebben gehouden, aangezien: 1) op 1 augustus 1997 de Commissie klager een kopie had gezonden van het antwoord van het VK met een verzoek om opmerkingen, 2) op 16 juli 1999 de Commissie klager op de hoogte had gebracht van haar besluit dat de financiering van MA PLC geen overheidssteun vormde en 3) de Commissie aan klager een kopie had gezonden van de aan het VK op 14 juni 1999 gestuurde brief die de argumenten bevatte voor het besluit dat de betwiste maatregelen geen overheidssteun vormden.

¹¹ Zaak C-367/95 P, *Commissie tegen Sytraval*, [1998] Jurispr. 1998, blz. I-1719.

¹² Zaak C-367/95 P, zie in het bijzonder de punten 45, 59 en 64 van het arrest.

2.4 De Ombudsman gaf toe dat er 2 jaren waren verlopen tussen de indiening van de klacht op 11 juni 1997 en het definitieve besluit van de Commissie van 16 juli 1999. Er bleek evenwel uit de briefwisseling tussen de Commissie en klager dat de Commissie in deze periode daadwerkelijk onderzoek had gedaan met betrekking tot deze klacht, het VK om opmerkingen had verzocht en de procedurele rechten van klager had gerespecteerd. De Ombudsman oordeelde derhalve dat er met betrekking tot dit aspect van de zaak geen sprake was van wanbeheer.

3 Niet-behandeling van de niet-nakoming door de Britse autoriteiten van de verplichting om de Richtlijnen 80/723 en 85/413 om te zetten

3.1 Klager beweerde dat de Commissie had verzuimd zich onverwijld bezig te houden met de verplichting van het VK om tegen 1986 de Richtlijnen 80/723 en 85/413 betreffende de doorzichtigheid in de financiële betrekkingen tussen lidstaten en openbare bedrijven om te zetten, en bepaalde punten betreffende de interpretatie van deze richtlijnen (punt 7 van de klacht) te behandelen. De Commissie verklaarde dat klager de Commissie enkel had verzocht uitleg te geven inzake de interpretatie van de twee richtlijnen en niet had verzocht een inbreukprocedure te openen. Met zijn brief van 1 juli 1997, die de Commissie niet had ontvangen, had klager de Commissie er kennelijk formeel om verzocht dit te doen.

3.2 Punt 7.1.10 van de oorspronkelijke, bij de Commissie op 11 juni 1997 ingediende klacht maakte duidelijk dat klager de Commissie niet verzocht een inbreukprocedure te openen tegen het VK, maar de Commissie enkel had verzocht “uitleg te geven inzake de interpretatie van de richtlijn in antwoord op dit aspect van de klacht”. De Ombudsman was derhalve van oordeel dat de bewering dat de Commissie niet onverwijld werk had gemaakt van de verplichting van het VK de richtlijnen om te zetten niet hard kon worden gemaakt.

3.3 Met betrekking tot de interpretatie van de richtlijnen merkte de Ombudsman op dat de Commissie het antwoord van het VK op 1 augustus 1997 naar klager had doorgezonden met het verzoek opmerkingen te maken. Klager had evenwel op de door het VK aangevoerde juridische argumenten geen aanvullende opmerkingen gemaakt. De Commissie was derhalve gerechtigd te besluiten dat het niet nodig was verder op deze aangelegenheid in te gaan en had bijgevolg binnen de grenzen van haar wettelijke bevoegdheid gehandeld.

3.4 Op grond van bovenstaande opmerkingen bleek er volgens de Ombudsman met betrekking tot dit aspect van de zaak geen sprake te zijn geweest van wanbeheer.

4 Conclusie

Op basis van het onderzoek van de Europese Ombudsman met betrekking tot deze klacht bleek er geen sprake te zijn geweest van een geval van wanbeheer door de Europese Commissie en de Ombudsman sloot derhalve de zaak.

VERMEEND VERZUIM DOOR DE COMMISSIE VAN HAAR PLIJCHT ALS HOEDSTER VAN HET VERDRAG

*Besluit inzake klacht
715/98/IJH tegen de
Europese Commissie*

KLACHT

In juli 1998 diende TIE (Toy Industries of Europe) bij de Europese Ombudsman een klacht tegen de Commissie in met betrekking tot de wijze waarop deze een klacht had behandeld die TIE in november 1994 bij haar had ingediend tegen het door de Griekse overheid opgelegde verbod op televisiereclame voor kinderspeelgoed.

In deze aan de Ombudsman gerichte klacht voerde TIE het volgende aan:

(i) **ongegronde vertraging**, doordat de Commissie pas twee jaar na de klacht, en niet binnen één jaar zoals bepaald in haar eigen interne procedurevoorschriften, een schriftelijke aanmaning had overgemaakt aan de Griekse overheid. Bovendien beweerde klager dat de

Commissie zijn herhaalde verzoeken om dringende behandeling van zijn klacht had genegeerd;

(ii) *gebrek aan informatie*, doordat de Commissie nooit enige officiële informatie had verstrekt met betrekking tot acties ondernomen naar aanleiding van de klacht van TIE;

(iii) *plichtsverzuim*, doordat de Commissie had besloten deskundigen en betrokken partijen te raadplegen alvorens een gemotiveerd standpunt aan de Griekse overheid over te maken. Klager voerde aan dat waar er moet worden geantwoord op een duidelijk geval van een vermoedelijke inbreuk, het aan de lidstaat, en niet aan de Commissie of om het even welke derde, toekomt de nodige informatie te verstrekken.

Klager voerde tevens gebrek aan onpartijdigheid van het college van commissarissen aan en verzocht de Ombudsman de doelmatigheid van de procedure van artikel 169 (nu artikel 226) in het algemeen te onderzoeken. De Ombudsman deelde klager mee dat de bewering en het verzoek onvoldoende gronden voor onderzoek leek te bevatten, zoals vereist door artikel 195 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap. Het onderzoek van de Ombudsman in deze zaak was derhalve beperkt tot bovenvermelde punten (i), (ii) en (iii).

ONDERZOEK

Standpunt van de Commissie

De Commissie merkte op dat TIE in zijn aan de Commissie gerichte klacht had beweerd dat het verbod op televisiereclame een bijzonder schadelijk effect had op niet-Griekse in de Gemeenschap gevestigde producenten van speelgoed en voerde tevens aan dat het verbod, ofschoon het werd voorgesteld als een maatregel om kinderen te beschermen, een protectionistische doelstelling had.

Ongegronde vertraging

De Commissie erkende dat er twee jaren waren verlopen tussen de datum van de aan de Commissie gerichte klacht en het sturen van de schriftelijke aanmaning, maar voegde er een gedetailleerd chronologisch overzicht van de feiten bij om aan te tonen dat zij gedurende deze periode niet werkeloos was gebleven. De Commissie vermeldde tevens dat haar procedures intussen waren verbeterd om gevallen van inbreuk sneller te kunnen behandelen.

Met betrekking tot de verzoeken van klager om dringende behandeling merkte de Commissie op dat daaraan niet kon worden voldaan wegens de technische en gevoelige aard van het probleem. Bij inbreukprocedures is het vooral van belang de juiste rechtsgrondslag voor de inbreukprocedure aan te tonen. Hiervoor was het nodig talrijke memoranda met de Juridische dienst van de Commissie uit te wisselen. Bovendien diende de buitensporige aard van de Griekse maatregel te worden bewezen.

Gebrek aan informatie

De Commissie achtte dit aspect van de klacht bijzonder ongerechtvaardigd. Ofschoon klager niet systematisch schriftelijk werd geïnformeerd met betrekking tot de verscheidene genomen maatregelen, werd zijn vertegenwoordiger in Brussel geregeld en precies op de hoogte gebracht van de ontwikkelingen, vaak op initiatief van DG XV. Deze contacten hadden in de regel plaats via de telefoon. Twee maanden nadat de klacht was ontvangen, werd klager ook ontvangen door de directeur-generaal van DG XV en hij ontmoette bij ten minste drie gelegenheden ook andere bevoegde ambtenaren.

Plichtsverzuim

De Commissie verduidelijkte dat de Griekse overheid in haar antwoord op de schriftelijke aanmaning had verklaard dat de bedoeling van het verbod op televisiereclame voor kinderspeelgoed was kinderen te beschermen tegen het zien van reclameboodschappen die bij hen gevoelens van frustratie zouden kunnen opwekken, of die hun ouders sterk onder druk zouden kunnen zetten om speelgoed te kopen waarop het gezinsbudget niet berekend was. De aangevoerde juridische argumenten van algemeen belang betroffen derhalve de bescherming van kinderen en de vrijwaring van de gezinsvrede.

Voordat de Commissie bovengenoemd antwoord had ontvangen, was zij ervan uitgegaan dat de Griekse overheid begaan was met de mogelijke risico's die inherent zijn aan de inhoud van reclameboodschappen. De Commissie meende dat de in het antwoord naar voren gebrachte doelstellingen een ander licht op de zaak wierpen en een grondig onderzoek noodzakelijk maakten.

Over de bescherming van kinderen tegen risico's kan niet lichtvaardig worden heengestapt en de Commissie heeft onlangs een werkgroep van regeringsdeskundigen op het gebied van commerciële communicatie opgericht. Het is niet de opdracht van deze werkgroep beslissingen te nemen met betrekking tot inbreukprocedures, maar wel om horizontale vraagstukken te bespreken, zoals de risico's waaraan kinderen blootgesteld kunnen zijn door speelgoedreclame, en, indien dergelijke risico's geïdentificeerd zijn, de beste middelen om ze te bestrijden. De diensten van de Commissie waren op dat moment bezig de resultaten van een tijdens de tweede vergadering van de werkgroep gevoerde discussie te evalueren met het oog op het formuleren van een voorstel aan de Commissie voor een passende verdere behandeling van de klacht, uiterlijk tegen begin 1999.

De Commissie voegde er tevens aan toe dat het de vaste rechtspraak van het Hof van Justitie is dat het, overeenkomstig de procedure van artikel 169 (nu artikel 226), de verantwoordelijkheid van de Commissie is aan te tonen dat een verplichting niet is nagekomen.

Opmerkingen klager

Ongegronde vertraging

Klager stelde de vraag of de interne procedurevoorschriften van de Commissie met betrekking tot de verlenging van termijnen voor een antwoord van een lidstaat op een schriftelijke aanmaning gerespecteerd waren. Aangezien er tussen juni en december 1997 geen desbetreffende vergadering van de Commissie plaats had, veroorzaakte de vertraging van drie weken van het antwoord van de Griekse overheid een bijkomende vertraging van vijf maanden in de behandeling van de zaak door de Commissie.

Klager argumenteerde ook dat de Commissie snel gehandeld had tegen een identiek Grieks reclameverbod in 1991 en stelde de vraag waarom een soortgelijke actie niet mogelijk was tegen de in 1994 genomen maatregel.

Tenslotte voerde klager aan dat de termijn van 13 maanden die verstreek tussen de ontvangst door de Commissie van het antwoord van de lidstaat op de schriftelijke aanmaning en haar besluit om de groep van deskundigen te raadplegen buitensporig was.

Gebrek aan informatie

Klager erkende dat DG XV geregeld informatie had verstrekt, maar voegde eraan toe dat dit aspect van de klacht ook andere DG's, alsmede bepaalde kabinetten van commissarissen en de Juridische dienst betrof. In zijn opmerkingen verwees klager in het bijzonder naar de kritiek die op het gebrek aan transparantie en de dominante positie van de Juridische dienst werd geuit in een verslag van een commissie van het Europees Parlement en in de door het Parlement naar aanleiding daarvan aangenomen resolutie. Klager steun-

de de oproep van het Parlement aan de Commissie om de volledige juridische argumentatie met betrekking tot bepaalde zaken aan klager bekend te maken en klager de mogelijkheid te bieden om dit standpunt aan te vechten voordat het definitieve besluit werd genomen om een formele klacht in te dienen.

Plichtsverzuim

Klager verdedigde het standpunt dat de eerste verantwoordelijkheid van de Commissie in zaken van inbreuk bestaat in handhaving van de regels van de interne markt door belemmeringen voor het vrije verkeer zo snel mogelijk weg te werken. Indien er een zaak moet worden beslecht, dient de Commissie te handelen binnen de tijdslimieten vastgelegd in haar eigen procedurevoorschriften en haar discretionaire bevoegdheden effectief te gebruiken. Indien er geen betwisting is, dient de Commissie het dossier te sluiten. Het feit dat de zaak van de speelgoedreclame zo vele jaren had aangesleept, toonde aan dat er een te beoordelen zaak bestond. Het feit dat de knoop nu nog altijd niet was doorgehakt, wees op nalatigheid van de Commissie bij het nakomen van haar verantwoordelijkheden als hoedster van het Verdrag.

VERDER ONDERZOEK

Zorgvuldig onderzoek van het standpunt van de Commissie en de opmerkingen van klager wees uit dat verder onderzoek nodig was. Daarom nodigde de Ombudsman de Commissie uit om op de opmerkingen van klager te antwoorden, met name wat betreft de kwesties van ongegronde vertraging en gebrek aan informatie.

De Ombudsman merkte tevens op dat de Commissie in haar standpunt verklaarde dat haar afdelingen van plan waren een voorstel te doen aan de Commissie met het oog op een passende verdere behandeling van de klacht, uiterlijk tegen begin 1999. De Ombudsman verzocht geïnformeerd te worden over alle verdere ontwikkelingen, alsook over de agenda voor mogelijke toekomstige acties van de Commissie in deze zaak.

Antwoord Commissie

Ongegronde vertraging

De Commissie verklaarde dat de bevoegde afdelingen van de Commissie de bedoeling hadden gehad een voorstel ter tafel te brengen om de Griekse overheid een gemotiveerd standpunt te doen toekomen op de vergadering van de Commissie over inbreuken in juni 1997. Dit voorstel werd evenwel afgevoerd toen het antwoord van de Griekse overheid toekwam. Het antwoord had twee tot drie weken vertraging, maar de Commissie was verplicht er nota van te nemen. In het licht van de inhoud van het antwoord was de zaak wellicht toch uitgesteld geworden tot december 1997, zelfs indien de Griekse overheid de termijn had gerespecteerd.

De Commissie merkte op dat de regels voor de verlenging van termijnen waaraan klager refereerde, niet van toepassing waren in deze zaak, aangezien de Griekse overheid niet om verlenging had verzocht. De Commissie zei evenwel dat ten tijde van de feiten in kwestie de Commissie soms betrekkelijk tolerant was geweest met betrekking tot te late antwoorden (waarvan er sommige mogelijk alleen maar bedoeld waren om tijd te winnen), maar dat zij zich bij recente besluiten met het oog op een verbetering van haar werkmethode met betrekking tot inbreukprocedures ertoe had verbonden een strengere houding aan te nemen ten aanzien van lidstaten die de termijnen om te antwoorden niet respecteren.

Wat betreft de vergelijking met haar optreden in 1991, toen een gelijksoortig verbod was uitgevaardigd, verklaarde de Commissie dat zij ook in 1994 snel had gereageerd door minder dan zes maanden na ontvangst van de klacht een brief voorafgaand aan de procedure

van artikel 169 te zenden. Bovendien had de Griekse overheid in 1991 onmiddellijk gehoor gegeven aan het verzoek van de Commissie, wat niet het geval was in 1994.

Met betrekking tot de vertraging van 13 maanden tussen de ontvangst door de Commissie van het antwoord op de schriftelijke aanmaning en haar besluit de groep van deskundigen te raadplegen verklaarde de Commissie de opeenvolging van de gebeurtenissen tussen het antwoord (30 mei 1997) en het besluit tot verdere raadpleging (24 juni 1998).

Gebrek aan informatie

Wat de desbetreffende opmerkingen van klager betreft, verklaarde de Commissie dat er beperkingen moeten worden gesteld aan de hoeveelheid informatie die wordt verstrekt aangaande de positie van bepaalde afdelingen of van kabinetten van commissarissen teneinde de principes van beginselvastheid en collectieve aansprakelijkheid voor het werk van de Commissie te waarborgen.

Met betrekking tot de standpunten van de Juridische dienst verwees de Commissie naar de beschikking van de Voorzitter van het Gerecht van eerste aanleg in zaak *Carlsen e.a. tegen Raad*¹³.

De Commissie verklaarde tevens dat klager en zijn vertegenwoordigers geregeld door de bevoegde afdeling op de hoogte waren gehouden van de resultaten van de vergaderingen van de hoofden van de kabinetten van de commissarissen en van de Commissie zelf. Zij werden ontvangen door het kabinet van de voorzitter op 30 april 1996 en hadden ook de gelegenheid om hun standpunt naar voren te brengen op een vergadering met de twee voor hun zaak bevoegde ambtenaren van de Juridische dienst op 27 maart 1998.

Onwikkelingen sedert november 1998

De Commissie lichtte de resultaten toe van de discussie in de groep van deskundigen en van haar eigen onderzoek van wetenschappelijke studies over het onderwerp en voegde er een door haar diensten opgestelde samenvatting van 20 pagina's bij. Gezien de moeilijkheid om tot een wetenschappelijk onomstootbare theorie te komen met betrekking tot de risico's en de eisen van reclame voor kinderen, besloot de Commissie de aangelegenheid grondiger te onderzoeken en mogelijk een vriendschappelijke dialoog met de Griekse overheid aan te gaan teneinde samen de verschillende alternatieven te onderzoeken, die een hoge graad van bescherming van kinderen zouden waarborgen en tegelijk de vereisten van vrij verkeer zouden vrijwaren. Deze discussies hadden nog geen aanvang genomen, aangezien de bevoegde Griekse minister begin 1999 zijn ambt had neergelegd en de Commissie ontslag had genomen.

Opmerkingen klager

In december 1999 deed klager opmerkingen toekomen waarbij hij de klacht handhaafde inzake ongegronde vertraging in verband met de 13 maanden die waren verlopen tussen het antwoord van de Griekse overheid op de schriftelijke aanmaning en het besluit van de Commissie om een groep van deskundigen te raadplegen.

Klager stelde dat het voornemen van de Commissie om een vriendschappelijke dialoog met de Griekse overheid te beginnen niets anders was dan een andere manier om een besluit uit te stellen, en wees erop dat zulke onderhandelingen normaliter slechts plaatshebben nadat een met redenen omkleed advies is verstrekt, aangezien de Commissie anders geen druk kan uitoefenen op een lidstaat.

¹³ Beschikking van de voorzitter van het Gerecht van eerste aanleg van 3 maart 1998 in zaak T-610/97R, *Carlsen e.a. tegen Raad* [1998], Jurispr.-II 485

Tenslotte merkte klager op dat de Commissie het dossier over de zaak in september 1999 had gesloten op grond van gebrek aan bewijs, en dat de zaak te lang had aangesleept. Klager had bericht ontvangen van het voornemen om de zaak te sluiten en had een uitnodiging gekregen om binnen een maand nieuw bewijsmateriaal aan te reiken, wat hij ook had gedaan. Klager beweerde dat het besluit om de zaak te sluiten was genomen door een “interim”-Commissie die schoon schip wilde maken zonder de tijd te nemen voor een adequate juridische evaluatie van de grond van de zaak, noch van de deskundigenadviezen die de Commissie had verzameld.

BESLUIT

1 Omvang van het onderzoek van de Ombudsman

1.1 De aan de Ombudsman gerichte klacht, die in juli 1998 werd ingediend, betrof de behandeling door de Commissie van een lopende inbreukprocedure overeenkomstig artikel 169 (nu artikel 226), die het Griekse verbod op televisiereclame voor kinderspeelgoed onderzocht. In de tot de Ombudsman gerichte klacht was er sprake van ongegronde vertraging, het nalaten van het verstrekken van informatie over de lopende inbreukprocedure en verzuim door de Commissie van haar verplichtingen als hoedster van het Verdrag.

1.2 In zijn opmerkingen van december 1999 stipte klager aan dat de Commissie de inbreukprocedure had gesloten in september 1999. Klager beweerde dat dit besluit was genomen door een “interim”-Commissie die schoon schip wilde maken zonder de tijd te nemen voor een adequate juridische evaluatie van de grond van de zaak, noch van de deskundigenadviezen die de Commissie had verzameld.

1.3 De Ombudsman achtte het niet gerechtvaardigd een onderzoek in te stellen naar deze beweringen, die buiten het bestek van de oorspronkelijke klacht vielen. Klager heeft de mogelijkheid om zich tot de Ombudsman te wenden met een nieuwe klacht die voldoende precieze beweringen en bewijzen ter staving bevat om een onderzoek te rechtvaardigen, zoals vereist door artikel 195 EG.

2 Ongegronde vertraging

2.1 Klager beweerde dat de Commissie pas twee jaren na de klacht een schriftelijke aanmaning aan de Griekse overheid had gezonden; de Commissie niet had toegezien op eerbiediging van de tijdslimiet voor een antwoord door de Griekse overheid; de tijdspanne van 13 maanden die verstreken was tussen de datum van het antwoord en het besluit van de Commissie om een groep deskundigen te raadplegen ongerechtvaardigd was. Klager beweerde tevens dat de Commissie zijn herhaalde verzoeken om dringende behandeling van zijn klacht had genegeerd.

2.2 De Commissie legde uit dat de verzoeken van klager om dringende behandeling niet konden worden ingewilligd wegens de technische en gevoelige aard van het probleem. Bovendien had de Griekse overheid een andere houding aangenomen dan in 1991, toen ze een verbod op televisiereclame voor speelgoed na een verzoek van de Commissie snel had opgeheven. Klager drong niet verder aan op dit aspect van beweerde vertraging.

2.3 De Commissie erkende dat er twee jaren waren verlopen tussen de datum van de aan de Commissie gerichte klacht en het sturen van de schriftelijke aanmaning, maar voegde er een gedetailleerd chronologisch overzicht van de feiten bij om aan te tonen dat zij gedurende deze periode niet werkeloos was gebleven. De Commissie gaf ook toe dat zij, op het tijdstip van de feiten in kwestie, soms relatief tolerant was geweest met betrekking tot te late antwoorden. De Commissie vermeldde tevens dat haar procedures intussen waren verbeterd om sneller gevallen van inbreuk te kunnen behandelen en om een strengere houding te kunnen aannemen ten overstaan van lidstaten die hun tijdslimieten om te antwoorden niet respecteren.

2.4 De Ombudsman nam er nota van dat er vijf jaren waren verlopen tussen de datum van de klacht en het besluit van de Commissie om het dossier te sluiten. Ofschoon een gedeelte van deze periode toe te schrijven was aan de noodzaak om een zaak waar complexe en moeilijke kwesties bij kwamen kijken en die te maken had met de bescherming van kinderen, terdege te onderzoeken, kwam uit de antwoorden van de Commissie duidelijk naar voren dat de vertraging ten dele voortkwam uit haar interne procedures. In het licht van het feit dat de Commissie vervolgens inspanningen had geleverd om deze procedures te hervormen¹⁴, achtte de Ombudsman het evenwel niet nodig zijn onderzoek met betrekking tot dit aspect van deze bepaalde zaak verder te zetten.

3 Gebrek aan informatie

3.1 Klager voerde aan dat de Commissie nooit enige officiële informatie had verstrekt betreffende de naar aanleiding van zijn klacht ondernomen acties. Klager erkende tijdens het onderzoek van de Ombudsman dat DG XV hem geregeld informatie had verstrekt. Bovendien verstrekke de Commissie details – die door klager niet werden betwist – over vergaderingen tussen vertegenwoordigers van klager en de kabinetten van de voorzitter en van andere commissarissen, alsook met de bevoegde diensten van de Commissie.

3.2 Klager argumenteerde ook dat de Commissie de volledige juridische argumentatie betreffende bepaalde zaken bekend had dienen te maken aan klager en klager de mogelijkheid had moeten geven om het standpunt aan te vechten vooraleer er een definitief besluit over de indiening van een formele klacht werd genomen. In deze context verwees klager naar bepaalde punten die naar voren waren gebracht in een verslag van een commissie van het Europees Parlement¹⁵ en in de naar aanleiding daarvan door het Parlement aangenomen resolutie.

3.3 In antwoord hierop verklaarde de Commissie dat er grenzen dienden te worden gesteld aan de hoeveelheid informatie over de positie van bepaalde afdelingen of van kabinetten van commissarissen teneinde de principes van beginselvastheid en collectieve aansprakelijkheid voor het werk van de Commissie te vrijwaren. Met betrekking tot de standpunten van de Juridische dienst verwees de Commissie naar de beschikking van de Voorzitter van het Gerecht van eerste aanleg in *Carlsen e.a. tegen de Raad*¹⁶, die oordeelde dat een instelling de toegang tot juridische standpunten, die slechts werkinstrumenten zijn, kan afwijzen.

3.4 Het in deze zaak voor de Ombudsman beschikbare bewijs bestond erin dat klager geregeld informatie kreeg betreffende het verloop van de klacht, maar geen volledige informatie kreeg betreffende de juridische evaluatie van de zaak door de Commissie ten tijde dat het besluit van de Commissie om het dossier in deze klacht te sluiten werd genomen. Bij de huidige stand van het Gemeenschapsrecht en in het licht van de door de Commissie aangevoerde redenen om het dossier van deze klacht te sluiten stelde de Ombudsman geen wanbeheer met betrekking tot dit aspect van de zaak vast.

4 Plichtsverzuim

4.1 Klager beweerde dat de Commissie haar plichten als hoedster van het Verdrag verwaarloosde door te beslissen deskundigen en betrokken partijen te raadplegen alvorens

¹⁴ Zie SEC (1998) 1733, Verbetering van de werkmethode van de Commissie met betrekking tot inbreukprocedures; Zestiende jaarlijks verslag over de controle op de toepassing van het Gemeenschapsrecht COM(1999)301 def., 09.07.1999.

¹⁵ Verslag over de mededeling van de Commissie aan de Raad, het Europees Parlement en het Economisch en Sociaal Comité over de follow-up van het Groenboek inzake commerciële communicatie in de interne markt (COM(98)0121 – C4-0252/98), A4-0503/98 (*rapporteur* Jessica LARIVE)

¹⁶ Beschikking van de voorzitter van het Gerecht van eerste aanleg van 3 maart 1998 in zaak T-610/97R, *Carlsen e.a. tegen Raad*, Jurispr 1998, blz. II 485

een gemotiveerd advies aan de Griekse overheid over te maken. Klager beweerde dat waar er moet worden geantwoord op een duidelijk geval van een vermoede inbreuk, het aan de lidstaat, en niet aan de Commissie of een derde partij is de nodige informatie te verstrekken.

4.2 Gedurende het onderzoek beweerde klager ook dat de Commissie binnen de door haar eigen procedurevoorschriften vastgestelde termijnen diende te handelen en haar discretionaire bevoegdheden doelmatig diende aan te wenden. Indien er geen zaak te beslechten is, dient de Commissie het dossier te sluiten. Het aspect van het eerbiedigen van de tijdslimieten werd hierboven in paragraaf 2.4 van het besluit behandeld.

4.3 De Commissie verklaarde dat het antwoord van de Griekse overheid op de schriftelijke aanmaning een ander licht had geworpen op de zaak, doordat er werd beweerd dat het verbod op televisiereclame voor kinderspeelgoed gerechtvaardigd was op grond van het algemeen belang met betrekking tot de bescherming van kinderen en de vrijwaring van de gezinsvrede. Er was een grondig onderzoek van deze beweringen nodig en de Commissie raadpleegde een groep regeringsdeskundigen op het gebied van commerciële communicatie. Volgens de Commissie was het niet de taak van de deskundigengroep een besluit te nemen over de inbreukprocedure, maar de kwestie in de breedte te bespreken. Vervolgens verschaft de Commissie uitleg bij de resultaten van de discussie in de deskundigengroep en van haar eigen onderzoek van wetenschappelijke studies over deze materie in een door haar eigen diensten opgestelde samenvattende nota. Klager betwistte deze uitleg niet.

4.4 Met betrekking tot het gamma van bronnen die de Commissie raadpleegde teneinde adequate informatie en bewijsmateriaal in deze zaak te verkrijgen, leverde het onderzoek van de Ombudsman geen bewijs op dat de Commissie buiten de grenzen van haar juridische bevoegdheid als de hoedster van het Verdrag zou hebben gehandeld. De Ombudsman stelde derhalve geen wanbeheer vast met betrekking tot dit aspect van de klacht.

5 Conclusie

Op basis van het onderzoek van de Ombudsman met betrekking tot deze klacht bleek er geen sprake te zijn geweest van een geval van wanbeheer door de Commissie en sloot de Ombudsman derhalve deze zaak.

AANVULLENDE OPMERKINGEN

De algemene vragen of de Commissie over de passende procedures beschikt om klachten van burgers met betrekking tot haar rol als hoedster van het Verdrag snel, fair en doelmatig te kunnen behandelen, en of klagers geïnformeerd kunnen worden over de juridische evaluatie door de Commissie van hun zaak en, indien ja, in welk stadium van de procedure, zullen worden onderzocht in een toekomstig eigen initiatiefonderzoek van de Europese Ombudsman.

TOEPASSING VAN
RICHTLIJN
92/43/EEG
INZAKE DE
INSTANDHOUDING
VAN DE
NATUURLIJKE
HABITATS DOOR
DE SPAANSE
OVERHEID

*Besluit inzake klacht
789/98/JMA tegen de
Europese Commissie*

KLACHT

In juli 1998 diende de heer P. een klacht in bij de Europese Ombudsman namens de Spaanse niet-gouvernementele milieuorganisatie "Centro de Acuicultura Experimental". De klacht, die oorspronkelijk was ingediend bij het academische ziekenhuis "La Fe", werd door deze Spaanse openbare instelling doorverwezen naar de Ombudsman. Ze betrof het beweerde ongerechtvaardigde sluiten van een klacht die klager had overgemaakt aan de Commissie, waarin hij beweerde dat de regionale overheid van Valencia niet-inheemse vissoorten in de rivier Serpis in Valencia had geïntroduceerd met schadelijke gevolgen voor de inheemse vispopulatie, wat een inbreuk op het Gemeenschapsrecht betekende.

In januari 1994 diende klager een klacht in bij de Commissie, die door haar diensten onder dossiernummer P/4119/94 werd geregistreerd. De klacht betrof het inbrengen van vreemde vissoorten (Amerikaanse forel) in de rivier Serpis in Valencia, en het negatieve effect die deze handeling had op een plaatselijke vissoortpopulatie, namelijk de *Valencia hispanica*. Klager verklaarde dat het hoofd van de bevoegde diensten van de Commissie hem in juni 1994 had geïnformeerd dat de instelling geen enkele actie in deze zaak kon ondernemen aangezien de enige op deze situatie van toepassing zijnde EG-wetgeving, Richtlijn 92/43/EEG inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats, pas na 6 juni 1994 in werking was getreden.

In mei 1995 schreef klager opnieuw aan de Commissie om erop te wijzen dat de in zijn vorige klacht aangeklaagde acties nog steeds plaatsvonden. In augustus 1995 verzocht de Commissie hem om bijkomende details betreffende de toestand. De klager zond de gevraagde informatie door in augustus 1996. Bij gebrek aan een antwoord van de Commissie zond klager in mei 1997 een kopie van zijn vorige brief aan de instelling samen met enkele relevante documenten. De bevoegde diensten van de Commissie antwoordden in juli 1997 en verzochten nogmaals om bijkomend bewijs. Hij diende deze documenten (een dossier van 85 pagina's) in oktober 1997 bij de Commissie in.

Ondanks het ingediende bewijsmateriaal schreef de Commissie op 20 mei 1998 aan de heer P. om hem te informeren dat zijn klacht gesloten was. Daar klager van oordeel was dat het besluit onredelijk was, diende hij klacht in bij de Europese Ombudsman, waarin hij verklaarde dat de bevoegde diensten van de Commissie (DG XI) het door hem ingediende bewijsmateriaal hadden genegeerd, en vroeg dat de grond van zijn klacht opnieuw zou worden bekeken.

In oktober 1998 zond klager bijkomende informatie aan de Ombudsman, waarin hij verklaarde dat hij in oktober 1997 en in 1998 nieuw bewijsmateriaal bij de Commissie had ingediend om zijn klacht te ondersteunen, nadat hij geen antwoord van de instelling had gekregen.

Samengevat, was klager van oordeel dat de Commissie had nagelaten het bewijsmateriaal dat hij herhaaldelijk had ingediend bij de instelling betreffende een beweerde inbreuk op Richtlijn 92/43/EEG te onderzoeken, en op passende wijze de daarmee samenhangende klacht (P/97/4858) te behandelen.

ONDERZOEK

Standpunt Commissie

De klacht werd doorgestuurd naar de Commissie. In haar standpunt stipte de Commissie eerst aan dat de aan de Ombudsman overgemaakte klacht betrekking had op een bij de Commissie ingediende klacht (P/97/4858) die op dat moment werd onderzocht en niet was gesloten, zoals werd beweerd door klager. De instelling meldde dat klager vooraf geen administratieve stappen bij haar diensten had ondernomen betreffende de behandeling van

de eerste klacht, wat indruiste tegen de bepalingen van artikel 2, lid 4 van het Statuut van de Europese Ombudsman.

Na de procedurele garanties te hebben genoemd die de Commissie in de regel biedt bij de behandeling van om het even welke klacht, zette de instelling de procedure uiteen die in dit specifieke geval was toegepast. In 1994 had klager verscheidene brieven gestuurd aan de Commissie betreffende de invoering van scholen Amerikaanse forel, een niet-inheemse vissoort, in de Serpis in Valencia. Hij was van oordeel dat deze handelingen negatieve gevolgen zou kunnen hebben voor de *Valencia hispanica*, een bedreigde inheemse soort. Deze vissoort viel als beschermde soort onder Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en van de wilde flora en fauna¹⁷.

Aangezien, zoals werd uiteengezet door de Commissie, de door klager aangeklaagde feiten hadden plaatsgevonden vóór de inwerkingtreding van Richtlijn 92/43/EEG, diende de klacht te worden gesloten. In de brief waarin klager de sluiting van de klacht werd medegedeeld, werd hem gezegd dat indien hij nieuwe bewijzen kon aanvoeren, er een nieuwe klacht zou worden geregistreerd.

De bevoegde diensten van de Commissie in DG XI nodigden klager in een brief van juli 1997 uit bijkomende bewijzen aan te brengen, wat hij deed in oktober 1997. Een nieuwe klacht, 97/4858, werd daarop geregistreerd, en er werd hem een ontvangstbevestiging toegezonden.

Teneinde deze klacht te onderzoeken contacteerden de diensten van de Commissie de Spaanse overheid, die in februari 1998 nog wat informatie aan de Commissie zond. De Commissie bracht klager op de hoogte van de Spaanse opmerkingen, die haar diensten op dat moment bezig waren te evalueren. Na de evaluatie schreven de diensten van de Commissie in mei 1998 opnieuw een brief aan klager, waarin ze aangaven dat de door hem aangeklaagde feiten geen inbreuk op Richtlijn 92/43/EEG waren. De Commissie zette uitvoerig de redenen uiteen waarop haar besluit steunde, met name dat:

- 1 de aanwezigheid van de *Valencia hispanica* in de Serpis niet was bevestigd door beschikbare wetenschappelijke gegevens;
- 2 de introductie van een niet-inheemse forelsoort in het begin van de jaren '70 in de meeste Spaanse rivieren had plaatsgevonden voor visserijdoeleinden; en dat dit derhalve was gebeurd lang voordat Richtlijn 92/43/EEG in werking was getreden;
- 3 er, op de keper beschouwd, nadien geen verdere introductie van niet-inheemse forel had plaatsgevonden, maar slechts een aanvulling van een bestaande aanwezigheid, waarvan er reeds in de jaren '70 sporen aanwezig waren;
- 4 in een door de Spaanse overheid voorgelegde wetenschappelijke studie werd gezegd dat, zelfs in het geval dat de *Valencia hispanica* aanwezig zou zijn in die rivier, haar habitat verschilt van die van de niet-inheemse soort en dat derhalve laatstgenoemde geen bedreiging voor eerstgenoemde zou kunnen betekenen.

Voorgaande conclusies werden getroffen op grond van een wetenschappelijke studie van prof. Lobon Cervia die werd gepubliceerd door de Spaanse "Consejo Superior de Investigaciones Científicas".

De Commissie beklemtoonde dat haar brief van mei 1998 aan klager de zaak niet had gesloten, zoals klager had verklaard aan de Ombudsman.

¹⁷ PB L 206 van 22.07.1992, blz.7

Opmerkingen klager

In zijn opmerkingen verklaarde klager dat hij geen toegang had gehad tot het bewijsmateriaal dat door de Spaanse overheid aan de Commissie was overgemaakt. Bovendien betwijfelde hij de onpartijdigheid van de specialisten die in dezen wetenschappelijk advies hadden verstrekt aan de diensten van de Commissie.

Klager meende dat de door de Commissie afgelegde verklaringen om de sluiting van deze zaak te rechtvaardigen, namelijk dat de invoering van vreemde vissoorten geen enkel negatief effect op de plaatselijke fauna van de Serpis had, en dat de vissoort *Valencia hispanica* niet aanwezig was in deze rivier, niet wetenschappelijk waren bewezen. Hij verwees daarom naar een aantal wetenschappelijke adviezen, in het bijzonder naar die van de professoren Elvira en Doadrio.

Klager verklaarde tevens dat de Commissie zich zelf tegensprak door enerzijds te beweren dat de toestand niet in strijd was met Richtlijn 92/43/EEG, en er anderzijds toch op te wijzen dat de feiten vóór de inwerkingtreding van die richtlijn hadden plaatsgevonden.

Klager beklemtoonde dat de bevoegde diensten van de Commissie niet op passende wijze rekening hielden met de feitelijke en wetenschappelijke bewijzen die hij had aangebracht en meende dat de bevoegde diensten van de Commissie in deze zaak willekeurig te werk waren gegaan.

In januari 1999 deelde klager de Ombudsman mee dat hij op dezelfde datum verscheidene documenten had overgemaakt aan de Commissie, die aantoonde dat de onwettige introductie van Amerikaanse forel nog steeds doorging. Het antwoord van de Commissie van januari 1999 werd door klager ontoereikend geacht. Derhalve richtte hij een nieuw schrijven aan de Ombudsman, waarin hij aanvoerde dat de Commissie niet op passende wijze op zijn klacht had gereageerd en om informatie verzocht omtrent de middelen om disciplinaire sancties op te laten leggen aan de ambtenaren die voor dit dossier bevoegd waren.

BESLUIT

1 Ontvankelijkheid van de zaak en verder onderzoek door de Europese Ombudsman

1.1 Om ontvankelijk te zijn moet een bij de Ombudsman ingediende klacht voorafgegaan worden door de passende administratieve stappen bij de betrokken instellingen en organen (artikel 2, lid 4 van het Statuut van de Europese Ombudsman).

1.2 Op het moment dat de Ombudsman de eerste brief van klager ontving, leek het alsof de Commissie de zaak reeds had afgesloten. En aangezien de Commissie en klager een uitgebreide briefwisseling hadden gevoerd, meende de Ombudsman dat aan de criteria voor ontvankelijkheid van de klacht was voldaan.

1.3 De Ombudsman noteerde evenwel dat de Commissie gelijk had door te stellen dat de klacht op dat tijdstip nog steeds in behandeling was, en dat er derhalve vragen in verband met de ontvankelijkheid konden worden opgeworpen.

De Ombudsman was echter van oordeel dat zijn onderzoek diende te worden voortgezet aangezien bijkomende administratieve stappen niet de aangewezen manier waren om de inhoudelijke kwesties te behandelen die onopgelost waren gebleven na het standpunt van de Commissie en de opmerkingen van klager.

2 Behandeling van de klacht door de Commissie

2.1 Volgens de opvatting van klager had de Commissie zijn eisen niet voldoende onderzocht. Volgens hem waren de wetenschappelijke argumenten ontoereikend die door de Commissie waren aangewend om te besluiten dat er in deze zaak geen inbreuk was gepleegd op Richtlijn 92/43/EEG. Derhalve was het besluit van de Commissie om de zaak te sluiten willekeurig en ongerechtvaardigd.

2.2 De Commissie argumenteerde dat zij had besloten de zaak te sluiten (klacht P/97/4858) op grond van het feit dat zij van oordeel was dat de toestand geen inbreuk betekende op het Gemeenschapsrecht, in het bijzonder op Richtlijn 92/43/EEG.

De redenen die aan klager werden meegedeeld om dit besluit te rechtvaardigen waren de volgende: (i) er was geen wetenschappelijk bewijs voorhanden dat de aanwezigheid van de bedreigde plaatselijke vissoort *Valencia hispanica* in de Serpis had bevestigd; (ii) de niet-inheemse forelsoort was reeds in de jaren '70 ingevoerd in de meeste Spaanse rivieren; (iii) derhalve had deze soort reeds haar habitat in deze gebieden toen Richtlijn 92/43/EEG in werking trad, en (iv) de habitat van de plaatselijke *Valencia hispanica* verschilt van die van de niet-inheemse forelsoort, en derhalve zal laatstgenoemde nooit een bedreiging voor eerstgenoemde vormen.

Ter ondersteuning van haar conclusies deed de Commissie een beroep op een evaluatie in een wetenschappelijk rapport dat door de Spaanse "Consejo Superior de Investigaciones Científicas" was gepubliceerd.

2.3 In het licht van alle relevante met deze zaak samenhangende feiten en op grond van ondersteunend wetenschappelijk bewijs, besloot de Commissie de zaak te sluiten. Ofschoon klager alternatieve wetenschappelijke adviezen had voorgelegd, was enkel de verwijzing naar deze afwijkende wetenschappelijke adviezen op zich niet voldoende om de redenering van de Commissie te ontzenuwen.

2.4 De Ombudsman was niet goed geplaatst om de grond van deze alternatieve wetenschappelijke gezichtspunten te evalueren, maar hij merkte op dat de Commissie naar behoren redenen had aangereikt voor haar besluit om het dossier te sluiten en klager op omstandige wijze van deze redenen op de hoogte had gebracht. De Commissie had derhalve binnen de grenzen van haar juridische bevoegdheid gehandeld en er bleek geen wanbeheer vastgesteld te kunnen worden.

3 conclusie

Op basis van het onderzoek van de Europese Ombudsman met betrekking tot deze klacht bleek er geen sprake geweest te zijn van een geval van wanbeheer door de Europese Commissie en sloot de Ombudsman derhalve deze zaak.

VERSTEVIGING VAN EEN BRUG IN EEN BESCHERMD NATUURGEBIED

*Besluit inzake klacht
813/98(PD)/GG tegen
de Europese
Commissie*

KLACHT

In juli 1998 diende een milieuvereniging uit het Verenigd Koninkrijk een klacht in. De klacht betrof hoofdzakelijk de verplichtingen die uit artikel 6, lid 3 van richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna¹⁸ voor de EU-lidstaten en de Commissie voortvloeien. In 1997 had de heer Corbett, lid van het Europees Parlement, namens een andere milieuvereniging uit het Verenigd Koninkrijk, de *Save Our Shoreline Southport Association (SOS)*, een soortgelijke klacht (298/97/PD) ingediend. Het besluit van de Ombudsman in die zaak werd in april 1999 genomen.

¹⁸ PB L 206, 1992, blz. 7

Richtlijn 92/43/EEG betreft de totstandbrenging van een coherent Europees milieunetwerk van speciaal beschermde gebieden dat de naam Natura 2000 draagt. In artikel 4, lid 1 van die richtlijn worden de lidstaten verzocht een lijst op te stellen van gebieden op hun grondgebied die in dat netwerk kunnen worden opgenomen. Die lijst moet binnen drie jaar na kennisgeving van de richtlijn aan de Commissie worden toegezonden. In artikel 4, lid 3 van de richtlijn wordt bepaald dat de Commissie binnen zes jaar na kennisgeving van de richtlijn een lijst van gebieden van communautair belang moet opstellen. In artikel 4, lid 5 van de richtlijn wordt bepaald dat zodra een gebied op de lijst wordt geplaatst, voor dat gebied de bepalingen van artikel 6, leden 2, 3 en 4 gelden.

Artikel 6, lid 3 van Richtlijn 92/43/EEG luidt als volgt:

‘Voor elk plan of project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van het gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor zo’n gebied, wordt een passende beoordeling gemaakt van de gevolgen voor het gebied, rekening houdend met de instandhoudingsdoelstellingen van dat gebied. Gelet op de conclusies van de beoordeling van de gevolgen voor het gebied en onder voorbehoud van het bepaalde in lid 4, geven de bevoegde nationale instanties slechts toestemming voor dat plan of project nadat zij de zekerheid hebben verkregen dat het de natuurlijke kenmerken van het betrokken gebied niet zal aantasten en nadat zij in voorkomend geval inspraakmogelijkheden hebben geboden’.

Het netwerk Natura 2000 zal ook de speciale beschermingszones omvatten die de lidstaten overeenkomstig Richtlijn 79/409/EEG van de Raad van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand¹⁹ hebben aangewezen. In artikel 7 van Richtlijn 92/43/EEG wordt bepaald dat de uit artikel 6, leden 2, 3 en 4 voortvloeiende verplichtingen ook voor de speciale beschermingszones gelden.

De klacht betrof de versteviging van twee bruggen op de weg langs de kust bij Southport (de ‘kustweg’). Die weg doorkruist in het zuiden een gebied dat uit twee gebieden van bijzonder wetenschappelijk belang bestaat, de *Southport Sand Dunes and Foreshore* en de *Ainsdale Sand Dunes and Foreshore*. De Britse autoriteiten hebben die twee gebieden, die samen het *Sefton Coast*-gebied worden genoemd, als speciale beschermingszone voorgesteld. In het noorden doorkruist de weg de speciale beschermingszone *Ribble Estuary*²⁰. De kustweg geeft aan beide zijden uit op hoofdweg A565, die door Southport loopt.

De kustweg was vroeger een secundaire weg. In de laatste jaren hebben de plaatselijke autoriteiten echter verschillende werkzaamheden met betrekking tot deze weg uitgevoerd. Bij Southport werd een betonnen zeewering gebouwd. Dat project was de aanleiding tot klacht 298/97/PD. In de eerste helft van 1998 werd de *Marine Lake Sluice Gates*-brug verstevigd om zwaar verkeer tot 40 ton te kunnen dragen. Dat gebeurde ook met de *Ainsdale Pinfold*-brug, die bovendien werd verbreed. Die werkzaamheden lijken nu voltooid te zijn. Volgens SOS hebben de voor de wegen bevoegde diensten bovendien verkeersborden aan de uiteinden van de kustweg geplaatst, waardoor al het doorgaand verkeer naar Preston in het noorden en Liverpool in het zuiden, met inbegrip van het zware verkeer, van hoofdweg A565 naar de kustweg wordt afgeleid. Volgens SOS werden bovendien verkeersborden geplaatst die alle toeristisch verkeer naar Southport en naar bestemmingen in die stad van de A565 naar de kustweg afleiden.

Klager en SOS meenden dat de lokale autoriteiten een beleid hadden gevoerd dat gericht was op de ontwikkeling van de kustweg door middel van een reeks kleine projecten, waarvan geen enkel groot of belangrijk genoeg was om een milieueffectbeoordeling nodig te maken. Samen hebben die projecten echter de aard van de weg ingrijpend veranderd.

¹⁹ PB L 103, 1979, blz. 1

²⁰ Alleen het zuidelijke deel van de weg wordt “kustweg” genoemd. Het noordelijk deel heet Marine Drive. Gemakshalve wordt hierna de benaming kustweg voor de gehele weg gebruikt.

Klager en SOS meenden ook dat de versteviging van de bruggen eigenlijk bedoeld was om een ringweg rond Southport tot stand te brengen. SOS noemde dat een 'beleid van heimelijke ontwikkeling'. Volgens SOS hadden de plaatselijke autoriteiten met betrekking tot delen van de kustweg, in het bijzonder het zuidelijke deel ervan, nog meer maatregelen genomen die in deze samenhang relevant waren: er was een drainagesysteem gebouwd om oppervlaktewater van de weg af te voeren; de weg was verbreed en opnieuw geasfalteerd en oprukkende duinen waren mechanisch verwijderd; op de toppen van de hoge zwerfduinen aan de zeezijde van de weg was helmgras aangeplant om te voorkomen dat zand op natuurlijke wijze landinwaarts, dus op en over de kustweg, werd geblazen.

De bekommelingen van klager en SOS kunnen als volgt worden samengevat: de zandduinen aan de landzijde van de kustweg werden vroeger aangevuld met zand van zwerfduinen aan de zeezijde. De verandering van de kustweg van een secundaire in een vooral voor doorgaand verkeer bedoelde hoofdweg, door de versteviging van de twee bruggen en maatregelen zoals de stabilisering en zelfs gedeeltelijke verwijdering van zwerfduinen, maakte die aanvulling met zand onmogelijk en bedreigde de duinen aan de landzijde in hun voortbestaan. Samen konden die maatregelen wellicht significante gevolgen voor het gebied hebben, hetgeen een milieueffectbeoordeling wenselijk maakt.

SOS meende bovendien dat het verbieden van verdere projecten niet voldoende was. De kustweg was al zo sterk ontwikkeld dat de integriteit van het aangewezen speciaal beschermd gebied zwaar was aangetast. De instandhoudingsdoelstellingen van het speciaal beschermd gebied moeten daarom prioriteit krijgen en de doelstellingen voor de weg moeten daaraan ondergeschikt worden gemaakt.

Volgens klager was er landinwaarts bovendien een alternatieve weg die als ringweg voor Southport kon dienen en die veel directer en goedkoper zou zijn. Hij beweerde ook dat de versteviging van de *Pinfold Bridge* een kolonie zandhagedissen ernstig zou verstoren.

Klager en SOS baseerden zich vooral op de opmerkingen in een ontwerpverklaring over het beheer van het gebied uit 1996 van *English Nature* (in het VK op dat moment de voor milieuzaken bevoegde overheid):

“Het onderhoud van de Coast Road door zandafgraving, het verwijderen van de begroeiing van duinen en het installeren en onderhouden van zandwerende hekkens maken een einde aan de natuurlijke aanvoer van zand waaraan de Birkdale Sandhills ten oosten van de weg hun bestaan te danken hebben. De weg maakt de geleidelijke landinwaartse migratie van zand, voor de zwerfduinen een bestaansvoorwaarde, onmogelijk en doet de Birkdale Sandhills langzaam verdwijnen. Het woongebied van de zandhagedis wordt daardoor aangetast en de populatie zandhagedissen in dit deel van het gebied van speciaal wetenschappelijk belang wordt daardoor in haar voortbestaan bedreigd”.

Klager en SOS verzochten de Commissie op te treden en voerden aan dat de plaatselijke autoriteiten zowel de nationale als communautaire wetgeving hadden geschonden. De Commissie stelde een onderzoek naar de bouw van de zeewering in. Op 30 september 1996 kwam ze tot de conclusie dat daarbij de communautaire milieuwetgeving niet was geschonden. Zoals hierboven al is gezegd, diende SOS in 1997 bij de Ombudsman klacht in tegen dat besluit. In zijn besluit van 30 april 1999 kwam de Ombudsman tot de conclusie dat er geen sprake was van een geval van wanbeheer door de Commissie. Hij wees er echter op dat zijn onderzoek uitsluitend op de bouw van de zeewering betrekking had en dat de andere kwesties in zijn onderzoek naar de huidige klacht aan bod zouden komen.

Voor de andere door klager en SOS naar voren gebrachte kwesties kon volgens de Commissie het best een nieuwe zaak worden geopend. Die zaak werd in de zomer van 1998 onder nummer 98/4564 geregistreerd.

In zijn klacht ingediend in juli 1998 beweerde klager hoofdzakelijk dat:

- 1 de Commissie de ontvangst van zijn documenten niet op correcte wijze had bevestigd;
- 2 de Commissie het programma voor de versteviging van de bruggen niet had doen stopzetten;
- 3 de Commissie de integriteit van de speciale beschermingszone en het aangewezen speciaal beschermd gebied niet had beschermd.

ONDERZOEK

Standpunt Commissie

De klacht werd doorgezonden naar de Commissie. In haar besluit maakte de Commissie de volgende opmerkingen met betrekking tot de klacht:

In haar brief van 25 augustus 1998 aan klager had de Commissie verklaard waarom ze de ontvangst van zijn brief van 3 juni 1998 schijnbaar twee keer had bevestigd, namelijk omdat ze had besloten een nieuwe zaak (98/4564) te openen in verband waarmee een aparte bevestiging werd verzonden.

Als de Commissie meent dat een lidstaat een uit het EG-Verdrag voortvloeiende verplichting niet is nagekomen, kan ze op basis van artikel 169 (nu artikel 226) van het EG-Verdrag optreden. De Commissie had de Britse autoriteiten inderdaad gewezen op de kwesties waarover klager het had en ze een redelijke termijn gegeven om opmerkingen te maken betreffende deze beweringen. De Commissie was echter niet bevoegd om projecten in lidstaten te doen onderbreken.

Opmerkingen klager

In zijn opmerkingen handhaafde klager zijn klacht. Hij diende bovendien een bijkomend bezwaar in, waarin hij de Ombudsman verzocht te onderzoeken waarom het voor milieuzaken bevoegde Commissielid van haar bevoegdheid geen gebruik had gemaakt om in deze zaak op te treden. In twee volgende brieven verzocht klager de Ombudsman ook te onderzoeken waarom de landinwaartse strategische weg niet was bewegwijzerd en niet voor het juiste vervoer werd gebruikt en waarom de Commissie het Kustbeheersplan van de Britse autoriteiten niet had onderzocht.

VERDER ONDERZOEK

Op 6 februari 1999 deed klager de Ombudsman een kopie van een brief van de Commissie van 25 januari 1999 toekomen. In die brief wees de Commissie erop dat volgens de Britse autoriteiten de brug om veiligheidsredenen moest worden verstevigd en dat het niet de bedoeling was dat de kustweg intensiever door zwaar en ander verkeer zou worden gebruikt. Nog volgens de Britse autoriteiten zouden deze werkzaamheden voor het aangewezen speciaal beschermd gebied geen significante gevolgen hebben of de populaties van bedreigde soorten niet negatief beïnvloeden. De Commissie wees er in dat verband op dat de door klager vermelde zandhagedis is opgenomen in Bijlage IV – en dus niet in Bijlage II – van richtlijn 92/43/EEG en bijgevolg niet tot de door het VK aangehaalde redenen behoort om het gebied als speciaal beschermd gebied voor te stellen. De Commissie vond bovendien dat er geen harde bewijzen waren dat een eventuele toename van het verkeer op de kustweg significante gevolgen zou hebben voor de waarden op basis waarvan het gebied als speciaal beschermd gebied was voorgesteld. Ze verklaarde dat ze tevreden was dat de Britse autoriteiten tot de terechte conclusie waren gekomen dat de versteviging van de brug geen significante gevolgen had voor de instandhoudingsdoelstellingen van een beschermd gebied overeenkomstig Richtlijn 92/43/EEG en waarschijnlijk ook geen signi-

ficante gevolgen voor het milieu zouden hebben overeenkomstig Richtlijn 85/337/EEG²¹. De Commissie stelde daarom voor de zaak te sluiten en verzocht klager binnen een maand na ontvangst van de brief zijn opmerkingen voor te leggen. SOS, dat van de Commissie een brief met dezelfde inhoud had ontvangen, stuurde de Commissie op 16 februari 1999 een brief waarin het uiteenzette waarom het onderzoek niet mocht worden gesloten.

Rekening houdend met de door de verschillende partijen voorgelegde documenten kwam de Ombudsman tot de conclusie dat hij over deze zaak meer informatie nodig had. Hij verzocht de Commissie bijgevolg:

1 in detail de gronden uiteen te zetten van haar conclusie dat er geen harde bewijzen waren dat zelfs een toename van het verkeer op de kustweg significante gevolgen zou hebben voor de waarden op basis waarvan het gebied als speciaal beschermd gebied was aangewezen;

2 haar mening te geven over de bewering van klager en SOS dat de plaatselijke autoriteiten verkeerstekens hadden geplaatst om alle doorgaand verkeer en verkeer naar toeristische plaatsen in Southport van de A565 naar de kustweg af te leiden en die weg dus als ringweg te gebruiken, en over de vraag of het omleggen van het verkeer (als dat werd vastgesteld) in overeenstemming zou zijn met artikel 6 van Richtlijn 92/43/EEG van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna.

In haar antwoord maakte de Commissie de volgende opmerkingen:

Onderzoek naar een klacht heeft in de eerste plaats tot doel vast te stellen of het Gemeenschapsrecht is geschonden. De Commissie moest dan ook rekening houden met het feit dat, als ze besloot gebruik te maken van de inbreukprocedure van artikel 226 (voorheen artikel 169) van het EU-Verdrag, de bewijslast bij haar lag en zij het bewijs moest kunnen leveren. Artikel 226 kon dus alleen worden gebruikt indien er direct en overtuigend wetenschappelijk bewijs beschikbaar was.

Uit louter juridisch oogpunt zouden de bepalingen van artikel 6, leden 2, 3 en 4 van Richtlijn 92/43/EEG pas van toepassing worden op het moment van de opnemings van het betrokken gebied in de lijst van gebieden van communautair belang, wat nog moet gebeuren. Artikel 6, lid 1 werd pas van toepassing als het gebied overeenkomstig dezelfde richtlijn officieel was aangewezen.

De enige vragen die de bestaande (onveranderd gebleven) kustweg inzake instandhouding deed rijzen, hadden betrekking op de versnippering van habitats door de weg. Als er van zulke versnippering sprake was, had artikel 6, leden 1 en 2 van de richtlijn daarop betrekking en dus niet artikel 6, leden 3 en 4. De Commissie was tevreden dat de Britse autoriteiten uitgebreide maatregelen hadden genomen en aan het nemen waren om aan de bepalingen van artikel 6, leden 1 en 2 van de richtlijn te voldoen.

In het kader van de reeds bestaande grondige maatregelen voor artikel 6, leden 1 en 2 kon de Commissie niet zeggen welke extra maatregelen ingevolge een intensiever gebruik van de bestaande kustweg moesten worden genomen. De Commissie kon geen potentieel significant oorzakelijk verband vinden tussen het toenemende gebruik van de weg en de instandhoudingsbehoeften van het gebied. Zelfs als zou worden beweerd dat een toename van het gebruik van de kustweg het gevolg zou zijn van een nieuw plan of project, zou de Commissie niet kunnen aantonen dat die toename significante gevolgen voor het gebied kon hebben.

Bij deze opmerkingen van de Commissie van 28 november 1999 tekende SOS het volgende aan:

---

²¹ Richtlijn 85/337/EEG van de Raad van 27 juni 1985 betreffende de milieu-effectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten, PB L 175, 1985, blz. 40

Artikel 6, leden 2, 3 en 4 van Richtlijn 92/43/EEG was in dit geval krachtens artikel 4, lid 5 van toepassing. De ontwikkeling van de kustweg om het hele jaar door alle verkeer tot 40 ton en alle toeristisch verkeer op te vangen, was een ontwikkeling die onder artikel 6, lid 3 van de richtlijn viel. De aard en het volume van het verkeer op de kustweg was sedert 1996 drastisch veranderd. SOS vroeg alleen maar dat artikel 6, lid 3 werd toegepast en dat dus werd onderzocht of de ontwikkeling *significante* gevolgen voor het gebied kon hebben, en, zo ja, of dat *negatieve* gevolgen zouden zijn. Tussen die twee begrippen diende een onderscheid te worden gemaakt. Sommige maatregelen van de Britse autoriteiten overeenkomstig artikel 6, lid 1 en 2 waren goed, maar waren in deze kwestie niet relevant.

BESLUIT

1 Niet-correcte bevestiging van de ontvangst van documenten

1.1 In zijn klacht beweerde klager dat de Commissie de ontvangst van zijn documenten niet naar behoren had bevestigd. Die bewering steunde op het feit dat de Commissie twee brieven had gezonden waarin ze naar de brief van 3 juni 1998 van klager verwees. Klager bleek dit verwarrend te hebben gevonden.

1.2 De Commissie merkte in haar brief van 25 augustus 1998 aan klager op dat ze had uitgelegd waarom ze de ontvangst van de brief van 3 juni 1998 van klager twee keer leek te hebben bevestigd, namelijk omdat ze had besloten een nieuwe zaak (98/4564) te openen, waarvoor hem een afzonderlijke bevestiging van ontvangst werd toegezonden.

1.3 De uitleg van de Commissie was redelijk en klager had in de verdere briefwisseling daarover niets meer gezegd.

1.4 Op basis van het bovenstaande bleek dat er met betrekking tot de eerste bewering van klager geen sprake was geweest van een geval van wanbeheer door de Commissie.

2 Niet-stopzetting van het programma voor de versteviging van de bruggen

2.1 Klager beweerde in zijn klacht dat de Commissie had moeten tussenkomen om het programma voor de versteviging van de bruggen te doen stopzetten.

2.2 De Commissie verklaarde in haar standpunt dat ze, als ze meende dat een lidstaat een uit het EG-Verdrag voortvloeiende verplichting niet was nagekomen, op basis van artikel 169 (nu artikel 226) van het EG-Verdrag kon optreden, maar dat ze niet bevoegd was om projecten in lidstaten te doen stopzetten.

2.3 Het antwoord van de Commissie bleek correct.

2.4 Op basis daarvan bleek dat er met betrekking tot de tweede bewering van klager geen sprake was geweest van een geval van wanbeheer door de Commissie.

3 Niet-bescherming van de integriteit van de speciale beschermingszone en het aangewezen speciaal beschermd gebied

3.1 Klager beweerde hoofdzakelijk dat de Commissie er niet voor had gezorgd dat de Britse autoriteiten in het kader van het programma voor de versteviging van de bruggen hun uit artikel 6, lid 3 van Richtlijn 92/43/EEG voortvloeiende verplichtingen waren nagekomen. Volgens dat artikel moet voor elk plan of project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van het gebied maar dat 'significante gevolgen kan hebben voor zo'n gebied' een milieueffectbeoordeling worden gemaakt. De Ombudsman meende dat de andere beweringen van klager deel uitmaakten van deze belangrijkste bewering en niet afzonderlijk hoefden te worden behandeld.

3.2 De oorspronkelijke klacht van SOS was algemener: het bestaan van de weg zelf was het probleem. In zijn brief van 28 november 1999 vroeg SOS echter artikel 6, lid 3 van de richtlijn op de ontwikkeling van de weg toe te passen.

3.3 Volgens de Commissie was artikel 6 van Richtlijn 92/43/EEG nog niet van toepassing op het betrokken gebied. De Commissie was van mening dat eventuele instandhoudingsproblemen in verband met de bestaande kustweg in ieder geval onder artikel 6, leden 1 en 2 van de richtlijn zouden vallen en dus niet onder artikel 6, leden 3 en 4. Het verheugde de Commissie dat de Britse autoriteiten uitgebreide maatregelen hadden genomen, en nog altijd namen, om aan de bepalingen van artikel 6, leden 1 en 2 van de richtlijn te voldoen. Het verheugde de Commissie ook dat de conclusie van de Britse autoriteiten dat de versteviging van de bruggen geen significante gevolgen voor het aangewezen speciaal beschermd gebied zou hebben, correct was. Volgens de Commissie zou een toename van het gebruik van de weg voor het gebied geen negatieve gevolgen hebben. Zelfs als zou worden beweerd dat een toename van het gebruik van de kustweg het gevolg zou zijn van een nieuw plan of project, zou de Commissie niet kunnen aantonen dat die toename significante gevolgen voor het gebied kon hebben.

3.4 Volgens de Commissie waren de bepalingen van artikel 6 van Richtlijn 92/43/EEG nog niet op het betrokken gebied van toepassing. Als die bepalingen letterlijk worden genomen, is dat correct. In artikel 4, lid 5 van de richtlijn wordt bepaald dat artikel 6, leden 2, 3 en 4 van toepassing zijn zodra een gebied is opgenomen in de lijst waarnaar in het derde deel van lid 2 wordt verwezen. De Commissie moest die lijst opstellen aan de hand van de door de lidstaten opgestelde lijsten. Volgens de Commissie was die lijst nog niet opgesteld. De Ombudsman vond echter niet dat artikel 6, lid 3 daarom voor deze zaak niet relevant was. Overeenkomstig artikel 4, lid 3 van Richtlijn 92/43/EEG moet de Commissie die lijst opstellen binnen zes jaar na de kennisgeving van de richtlijn, waarvan mag worden aangenomen dat ze kort na de vaststelling van de richtlijn in mei 1992 is gebeurd. Volgens de Commissie was artikel 6, lid 3 niet van toepassing omdat ze haar eigen verplichtingen niet was nagekomen. De Ombudsman vond dat argument onaanvaardbaar. Bij een andere gelegenheid had de Commissie argumenten aangevoerd die strijdig waren met het standpunt dat zij in deze zaak innam. In haar standpunt van 18 juli 1997 met betrekking tot klacht 298/97/PD had de Commissie verwezen naar de bescherming van speciale beschermingszones overeenkomstig Richtlijn 79/409/EEG, die in een soortgelijk mechanisme voorzag. Volgens het arrest van het Hof van Justitie in zaak C-355/90 moet een lidstaat de verplichtingen van artikel 4, lid 4 van de richtlijn betreffende de beschermingsmaatregelen voor een dergelijk gebied nakomen, ook voordat het gebied formeel is beschermd²². Het Hof meende dat de door de richtlijn nagestreefde instandhoudingsdoelstellingen anders niet konden worden bereikt. In haar standpunt met betrekking tot klacht 298/97/PD besloot de Commissie: 'Voor [aangewezen speciaal beschermde gebieden] bestaat een dergelijke bescherming niet. Toch dient met de gevolgen rekening te worden gehouden, omdat die gebieden een speciale status kunnen krijgen'. De Ombudsman meende dat de Commissie ongelijk had toen ze ervan uitging dat artikel 6 van Richtlijn 92/43/EEG niet van toepassing was.

3.5 De Commissie betwijfelde bovendien, zij het in voorzichtige bewoordingen, of een toename van het gebruik van de weg een 'plan' of 'project' kan zijn waarop artikel 6, lid 3 van Richtlijn 92/43/EEG van toepassing is. Volgens de Ombudsman hoefde deze vraag hier niet te worden beantwoord²³. Het ging in deze zaak niet om de toename van het gebruik van de kustweg, maar om de versteviging van de twee bruggen en de maatregelen

²² Arrest van 2 august 1993 in zaak C-355/90, *Commissie tegen Spanje*, Jurispr. 1993, blz. I-4221, punt 22

²³ Interessant is wel dat advocaat-generaal Fennelly kort voordien had opgemerkt dat de uitdrukking 'plan' in die bepaling ruim geïnterpreteerd moest worden en erop had gewezen dat een enge interpretatie in strijd zou zijn met de bewoordingen en de bedoeling van de bepaling (advies van 16 september 1999 in zaak C-256/98, *Commissie tegen Frankrijk*, Jurispr. 2000 blz. I-2487, punt 33).

die de lokale autoriteiten zouden hebben genomen om het verkeer om te leggen. Er was bijna geen twijfel mogelijk dat die als ‘plannen’ of ‘projecten’ in de betekenis van artikel 6, lid 3 van de richtlijn konden worden beschouwd. In die bepaling staat uitdrukkelijk dat de lidstaten zulke plannen of projecten, zo nodig ‘in combinatie met andere plannen of projecten’, moeten beoordelen.

3.6 De vraag was dus of de Commissie terecht had geconcludeerd dat de Britse autoriteiten artikel 6, lid 3 van Richtlijn 92/43/EEG in deze zaak niet hadden geschonden.

3.7 In zaken zoals deze onderzoekt de Commissie gewoonlijk alleen of de nationale autoriteiten de regels van de procedure hebben gevolgd, of de feiten correct zijn vastgesteld en of er sprake is van een duidelijke beoordelingsfout of van machtsmisbruik. Het onderzoek van de Ombudsman bleef dus beperkt tot de vraag of de beoordeling van de Commissie redelijk bleek en of ze met alle relevante factoren rekening had gehouden.

3.8 De duinen bleken de reden te zijn om het betrokken gebied als speciaal beschermd gebied voor te stellen. Niets wees erop dat de versteviging van de brug als zodanig significante gevolgen voor de instandhouding van het gebied zou hebben. Daarom moest worden onderzocht of de werkzaamheden ‘in combinatie met andere plannen of projecten’ dergelijke gevolgen konden hebben. Klager, de heer Corbett, lid van het Europees Parlement, en SOS hadden kennelijk krachtige argumenten om aan te tonen dat de lokale autoriteiten een ringweg rondom Southport tot stand wilden brengen. De vermeende negatieve gevolgen van het gebruik van de kustweg als ringweg rondom Southport bleken erin te bestaan dat de duinen aan de landinwaartse zijde van de aanvoer van zand van de duinen aan de zeewaartse zijde werden afgesneden. Dat gevolg lijkt echter grotendeels aan het *bestaan* van de weg te moeten worden toegeschreven. In de in 1996 door *English Nature* opgestelde ontwerpverklaring over het beheer van het gebied, waarop klager en de SOS zich baseerden, werd dat bevestigd. Het standpunt van de Commissie dat ze niet had kunnen vaststellen dat het *intensievere* gebruik van de weg significante gevolgen voor het gebied kon hebben, leek daarom niet onredelijk.

3.9 De Ombudsman sloot niet uit dat de verdere, volgens klager en SOS door de plaatselijke autoriteiten genomen maatregelen om de kustweg als ringweg te gebruiken (bijvoorbeeld het planten van gras op de toppen van de duinen langs de zeezijde van de weg), wel zulke negatieve gevolgen konden hebben. Niets wees er echter op dat de Commissie met deze maatregelen geen rekening had gehouden toen ze haar standpunt bepaalde over de vraag of er significante gevolgen voor het gebied konden zijn.

3.10 Op basis van het bovenstaande bleek er met betrekking tot de derde bewering van klager geen sprake te zijn geweest van een geval van wanbeheer door de Commissie.

4 Conclusie

Op basis van het onderzoek van de Europese Ombudsman bleek er geen sprake te zijn geweest van een geval van wanbeheer door de Europese Commissie en sloot de Ombudsman derhalve de zaak.

ONREGELMATIG- HEDEN MET BETREKKING TOT EEN VERGELIJKEND ONDERZOEK

*Besluit over klacht
1108/98/BB
(vertrouwelijk) tegen
de Europese
Commissie*

*N.B. In twee andere zaken
met betrekking tot
hetzelfde vergelijkend
onderzoek (1276/98/JMA
en 120/99/IP) maakte de
Ombudsman dezelfde
aanvullende opmerking*

KLACHT

In oktober 1998 diende X bij de Europese Ombudsman een klacht in. Klager beweerde dat de jury van algemeen vergelijkend onderzoek EUR/A/123 tot de mondelinge proef een kandidaat had toegelaten die voor één van de schriftelijke proeven niet het vereiste minimum aantal punten had behaald.

Klager beweerde dat hij had vernomen dat de jury van het algemeen vergelijkend onderzoek EUR/A/123 tot de mondelinge proef een kandidaat had toegelaten die op één van de schriftelijke proeven niet het vereiste minimum aantal punten had behaald. Op 19 oktober 1998 schreef hij een brief aan de Commissie en de Europese Ombudsman. Hij vroeg dat de lijsten werden vergeleken om na te gaan of een dergelijke kandidaat al dan niet was toegelaten.

ONDERZOEK

Standpunt Commissie

De klacht werd doorgezonden naar de Commissie. Het standpunt van de Commissie was het volgende. In een brief van 19 oktober 1998 deelde klager de jury mee dat hij had vernomen dat de jury tot de mondelinge proef een kandidaat had toegelaten die op één van de schriftelijke proeven niet het minimum aantal punten had behaald. In verband met die bewering van klager kon de Commissie alleen bevestigen dat de jury de aankondiging van het vergelijkend onderzoek, die de jury strikte regels oplegde, volledig had nageleefd.

Een apart deel van het antwoord van de Commissie bevatte naar zeggen van de Commissie vertrouwelijke informatie voor de Ombudsman. Die betrof het aantal kandidaten van het vergelijkend onderzoek dat tot de proeven was toegelaten, dat voor de schriftelijke proeven was geslaagd, dat aan de mondelinge proeven had deelgenomen en dat uiteindelijk in de reservelijst was opgenomen.

Opmerkingen klager

In zijn opmerkingen handhaafde klager zijn klacht.

BESLUIT

1 Bewering dat een kandidaat die in één van de schriftelijke proeven niet het vereiste minimum had behaald, tot de mondelinge proef was toegelaten

1.1 Volgens klager had de jury tot de mondelinge proef een kandidaat toegelaten die in één van de schriftelijke proeven niet het vereiste minimum aantal punten had behaald. De Commissie verklaarde dat de jury de aankondiging van het vergelijkend onderzoek stipt had nageleefd.

1.2 De Ombudsman merkte op dat de jury zich strikt aan de bepalingen van de aankondiging van het vergelijkend onderzoek dient te houden.

1.3 Aangezien de Commissie de bewering had betwist en klager de identiteit van de betrokken kandidaat noch van de persoon die hem op de kwestie had gewezen, had vermeld, was er geen geval van wanbeheer vastgesteld. De Ombudsman besloot derhalve dat er geen gronden waren om het onderzoek voort te zetten.

2 Conclusie

Op basis van het onderzoek van de Europese Ombudsman met betrekking tot deze klacht bleek er geen sprake te zijn geweest van een geval van wanbeheer door de Europese Commissie. De Ombudsman besloot derhalve de zaak te sluiten.

AANVULLENDE OPMERKING

Na het volgens de Commissie vertrouwelijke bewijsmateriaal te hebben onderzocht, kwam de Ombudsman tot de conclusie dat dit geen direct verband hield met het onderwerp van de klacht. Daarom werd er in de conclusies van dit besluit geen rekening gehouden.

Gezien de inhoud van de informatie begreep de Ombudsman niet waarom de Commissie het bewijsmateriaal vertrouwelijk noemde. De Ombudsman was het niet met de Commissie eens dat de openbaarmaking van statistische informatie over het aantal kandidaten dat tot het vergelijkend onderzoek was toegelaten, dat tot de schriftelijke en mondelinge proeven was toegelaten en dat uiteindelijk in de reservelijst was opgenomen, het geheim van de werkzaamheden van de jury kon schaden of eventueel invloed kon uitoefenen op de keuze van de kandidaten.

In deze zaak leek de ruime interpretatie die de Commissie aan het begrip ‘geheimhouding’ gaf, nogal misplaatst in het licht van het streven van de Commissie naar een efficiënt, verantwoordelijk en open bestuur dat de kwaliteitsdiensten kan leveren die de Europese burgers terecht van de instellingen verwachten.

REDENEN VOOR HET NIET-SLAGEN IN EXAMENPROEVEN EN INZAGE VAN GECORRIGEERDE EXAMEN TEKSTEN

*Besluit inzake klacht
1317/98/VK tegen de
Europese Commissie*

KLACHT

In december 1998 diende mevrouw S. bij de Europese Ombudsman tegen de Europese Commissie een klacht in over de beoordeling van haar schriftelijke proeven in het kader van vergelijkend onderzoek EUR/A/123.

Klaagster nam deel aan het algemeen vergelijkend onderzoek EUR/A/123, dat door de Commissie was georganiseerd. De Commissie deelde haar mee dat ze na de mondelinge proeven 12,27/20 had behaald en dat het vereiste minimum 13/20 bedroeg. De naam van klaagster kon daarom niet op de reservelijst worden geplaatst. Klaagster nam met dat besluit geen genoegen. Zij beweerde dat:

- 1 zij geen motivering van de uitslag had gekregen;
- 2 de foutieve vertaling van een van de proeven tot verkeerde resultaten had geleid;
- 3 zij een afschrift van haar gecorrigeerde examen wenste.

Klaagster diende vervolgens een klacht in bij de Ombudsman.

ONDERZOEK

Standpunt Commissie

In haar standpunt verwees de Commissie naar haar brief van 27 januari 1999 aan klaagster, waarin de voorzitter van de jury het volgende opmerkte:

Wat de eerste bewering betreft, had de jury de resultaten van klaagster opnieuw onderzocht en haar eerder besluit bevestigd om haar kandidatuur te verwerpen, omdat ze in de verschillende onderdelen van het vergelijkend onderzoek onvoldoende punten had behaald.

Wat de tweede bewering betreft, merkte de Commissie op dat voor de omschrijving van het onderwerp van de proef een algemenere formulering was gebruikt, die vervolgens was aangevuld door specifiekere vragen en opmerkingen. Het ging om een uitgebreide proef om de kennis van de kandidaten op dat specifieke terrein van het vergelijkend onderzoek te toetsen. Het leek dan ook onmogelijk dat de in de proef gestelde vragen tot enige verwarring hadden geleid.

Wat de derde bewering betreft, beoordeelde de jury de proef van de kandidaten in overeenstemming met de aankondiging van het vergelijkend onderzoek. De reservelijst behoort niet tot de informatie die voor het grote publiek toegankelijk wordt gemaakt. Het is niet de gewoonte de kandidaten inzage te geven van hun examens. De bepalingen betreffende de werkzaamheden van de jury houden in dat de werkzaamheden van de jury geheim zijn.

Opmerkingen klagster

In haar brief van 5 augustus 1999 merkte klagster op dat de Commissie een aantal vragen niet had beantwoord. Ze verwees naar een afschrift van haar brief aan de voorzitter van de jury waarin ze haar klacht handhaafde.

BESLUIT

1 Niet-mededeling van redenen

1.1 Klagster beweerde dat de redenen voor haar niet-slagen in de schriftelijke proeven haar niet waren meegedeeld.

1.2 De Commissie deelde klagster de resultaten mee die ze had behaald. Ze onderzocht de resultaten van klagster nogmaals en bevestigde haar eerdere besluit, omdat klagster in de verschillende onderdelen van het vergelijkend onderzoek onvoldoende punten had behaald.

1.3 Overeenkomstig de rechtspraak van het Europees Hof van Justitie is de mededeling van de in de verschillende proeven behaalde punten een afdoende verklaring van de redenen waarop de besluiten van de jury steunen²⁴.

1.4 De Ombudsman vond dus dat de Commissie een reden had gegeven waarom klagster niet in de proef was geslaagd.

2 Vertaalproblemen

2.1 Klagster voerde aan dat de foutieve vertaling van een van de proeven tot verkeerde resultaten had geleid en dat dit de reden was geweest waarom zij niet was geslaagd.

2.2 De jury merkte op dat in de betrokken paragraaf voor de omschrijving van het onderwerp van de proef een algemenere formulering was gebruikt en dat die door concretere vragen en opmerkingen was aangevuld. Bedoeling was de kennis van de kandidaten op dat specifieke terrein van het vergelijkend onderzoek te toetsen. Het leek daarom onmogelijk dat de vragen in de proef tot enige verwarring hadden kunnen leiden.

2.3 De door de Commissie verstrekte uitleg bleek in overeenstemming te zijn met de aankondiging van het vergelijkend onderzoek. De Ombudsman vond geen enkele aanwijzing ter ondersteuning van de door klagster geuite bewering van wanbeheer.

---

²⁴ Arrest van 4 juli 1996 in zaak C-254/95 P, *Parlement tegen Innamorati*, Jurispr. 1996, blz. I-3423, punten 31 en 32. Arrest van 17 december 1997 in zaak T-217/95, *Passera tegen Commissie*, Jurispr. 1997, blz. II-1109, punten 32 t/m 34.

3 Weigering van inzage van gecorrigeerde examenteksten

3.1 Klaagster beweerde dat haar ten onrechte inzage werd geweigerd van haar gecorrigeerde examens in het kader van de schriftelijke proeven van vergelijkend onderzoek EUR/A/123.

3.2 De Commissie oordeelde op dat ogenblik dat het niet de gewoonte was kandidaten inzage van hun schriftelijke examens te verlenen.

3.3 Op 18 oktober 1999 legde de Ombudsman het Europees Parlement een speciaal verslag²⁵ voor. De Ombudsman beval aan dat de Commissie de kandidaten vanaf juli 2000 inzage in hun eigen examendocumenten zou geven. De Commissie ging op de aanbeveling in. Ze zal de kandidaten met ingang van 1 juli 2000²⁶ inzage verlenen in hun eigen gecorrigeerde examendocumenten. Aangezien de Commissie ermee had ingestemd haar houding in de toekomst te wijzigen, meende de Ombudsman dat verder onderzoek naar deze kwestie in het kader van deze klacht niet nodig was.

4 Conclusie

Op basis van het onderzoek van de Europese Ombudsman bleek er geen sprake te zijn geweest van een geval van wanbeheer door de Europese Commissie. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

TE LATE BETALING IN HET KADER VAN EEN ESPRIT-PROJECT

*Besluit inzake klacht
225/99/IJH tegen de
Europese Commissie*

KLACHT

Klager, het bedrijf ECA Ltd. (ECA), was partner in een ESPRIT-project betreffende het *International Commerce Exchange*-project (ICX), dat op 15 maart 1997 van start ging als deel van het vierde kaderprogramma. Het hoofdcontract was gesloten tussen de Commissie (DG III – Industrie) en International Computers Limited (ICL). ECA had een contract met ICL om opdrachten in het kader van het ICX-project uit te voeren.

Volgens het hoofdcontract diende de Commissie als voorschot 50% van het verschuldigde bedrag te betalen en vervolgens, na aanvaarding van de ingediende kostenstaten, zesmaandelijks betalingen te verrichten. Volgens klager werd de eerste betaling ontvangen, maar waren er vervolgens tot op de datum van de klacht, 26 februari 1999, geen verdere betalingen gedaan.

Klager beweerde dat er bij de betalingen van de Commissie aan contractant ICL onnodige vertragingen waren opgetreden, waardoor de betalingen van ICL aan ECA op hun beurt vertraging hadden opgelopen.

ONDERZOEK

Standpunt Commissie

De klacht werd doorgestuurd naar de Commissie. In haar standpunt verklaarde de Commissie dat haar diensten op 7 augustus 1998 de eerste volledige reeks periodieke kostenstaten van ICL, die in september 1997 invorderbaar waren, hadden ontvangen. Uit de analyse van deze kostenstaten bleek dat er verscheidene correcties en verduidelijkingen nodig waren.

²⁵ Speciaal verslag naar aanleiding van het eigen initiatiefonderzoek inzake geheimhouding bij de aanwervingsprocedures van de Commissie.

²⁶ Zie persbericht nr. 16/99 van de Ombudsman van 15 december 1999.

Op 10 november 1998 nam klager contact op met de diensten van de Commissie om uiting te geven aan zijn bezorgdheid over mogelijk te late betalingen. Dezelfde dag stelden de diensten van de Commissie, tijdens een telefoongesprek, aan ICL voor de reeds gedocumenteerde kosten te consolideren en, om ECA te helpen, niet te wachten tot alle kostenstaten waren binnengekomen.

Hoewel de diensten van de Commissie op 23 en 27 november 1998 herhaaldelijk telefonisch aandrongen, kwamen er van ICL pas op 10 december 1998 geldige kostenstaten toe. Hierdoor was het onmogelijk de verwerking van de betaling nog vóór het einde van het begrotingsjaar 1998 rond te krijgen, hoewel het dossier voorrang kreeg.

Het openen van kredietlijnen in de nieuwe begroting neemt ieder jaar geruime tijd in beslag wegens de strenge financiële voorschriften die voor de Gemeenschapsbegroting gelden. Normaliter had de verwerking van betalingsopdrachten eind januari 1999 opnieuw van start moeten gaan, maar begin 1999 leidden twee nieuwe elementen tot een algemene vertraging van de uitvoering van de betalingen die gevolgen had voor enkele honderden betalingen:

- het openen van de begroting voor betalingen nam meer tijd in beslag dan gebruikelijk wegens de overgang van het vierde naar het vijfde kaderprogramma voor onderzoek, technische ontwikkeling en demonstratie, waarvoor een nieuwe begrotingsnomenclatuur nodig was;
- tegelijkertijd werd op een nieuw centraal geautomatiseerd boekhoudsysteem overgestapt, wat in bijkomende vertraging resulteerde.

De volgende weken stond de voor het beheer van het project verantwoordelijke dienst voortdurend in contact met ICL. Ook met ECA werd contact onderhouden. In interne mededelingen tussen de diensten van de Commissie werd herhaaldelijk de voorrangsbepaling van de betaling bevestigd.

In februari 1999 kwamen verscheidene afdelingen van de Commissiediensten overeen de betaling van de eerste kostenstaat manueel af te werken om het risico van nog meer vertraging te beperken. Wegens ziekte van personen die het betalingsdossier behandelden, liep de betaling echter nog enkele extra dagen vertraging op, maar op 19 februari 1999 werd intern bevestigd dat de betaling binnen drie werkdagen zou worden verricht. De diensten van de Commissie brachten ICL daar onmiddellijk per e-mail en per telefoon van op de hoogte. De betaling werd op 24 februari 1999 uitgevoerd. Volgens de tussen ICL en ECA gemaakte contractuele afspraken was ICL verantwoordelijk voor de betaling aan ECA.

De normale verwerking van betalingen met het geautomatiseerd boekhoudsysteem van de Commissie werd op 3 maart 1999 hervat. De tweede en derde betalingen in het kader van het ICX-project werden met dit systeem verwerkt en op 24 maart 1999 verricht.

Omdat de Commissie de door ICL op 10 december 1998 ingediende gedeeltelijke kostenstaten had aanvaard, was de Commissie verantwoordelijk voor de vertraging die zich bij de betaling van deze kostenstaten voordeed. Aangezien in het contract tussen ICL en de Commissie een betalingstermijn van 2 maanden was vastgesteld, ging het om vertragen van respectievelijk 2 en 6 weken. Deze vertragen werden veroorzaakt door de bovengenoemde technische problemen.

Opmerkingen klager

Klager maakte de volgende opmerkingen:

Hoewel het klopte dat ECA een afzonderlijk contract met hoofdcontractant ICL had gesloten, was klager van mening dat ICL als agent van de Commissie handelde.

ECA kon niet op tijd worden betaald omdat de Commissie haar verplichtingen in het kader van het hoofdcontract niet naar behoren was nagekomen. De Commissie had toegegeven dat er vertragingen waren opgetreden ingevolge het openen van de nieuwe begroting en de overgang op een nieuw boekhoudsysteem.

De bepaling in het hoofdcontract waardoor alle kostenstaten van de projectpartners moeten zijn toegekomen en goedgekeurd voordat ze konden worden betaald, veroorzaakte onnodige vertraging bij de betalingen aan de partners die hun individuele kostenstaten op tijd hadden ingediend.

Om deze redenen vorderde klager rente en schadevergoeding van de Commissie voor ECA.

VERDER ONDERZOEK

De Ombudsman zond de opmerkingen van klager door naar de Commissie en verzocht deze te antwoorden op de vordering van rente en schadevergoeding.

In haar antwoord benadrukt de Commissie de volgende punten:

- (i) er was geen contractuele band tussen de Commissie en ECA;
- (ii) de hoofdcontractant ICL was grotendeels verantwoordelijk voor de vertragingen, die waren opgetreden bij de indiening en de goedkeuring van kostenstaten;
- (iii) alleen de hoofdcontractant ICL kon rente van de Commissie vorderen. ECA kon in het kader van zijn contractuele betrekkingen met ICL alleen tegen ICL een vordering instellen.

De Commissie wees derhalve elke aansprakelijkheid ten aanzien van ECA af.

In zijn opmerkingen op het antwoord van de Commissie herhaalde klager zijn standpunt dat ICL handelde als agent van de Commissie en dat de bepaling van het contract tussen ICL en de Commissie volgens welke de kostenstaten van alle projectpartners moesten zijn ontvangen en goedgekeurd vóór de betaling kon plaatsvinden, onnodige vertraging veroorzaakte bij de betalingen aan de partners die hun individuele kostenstaten op tijd hadden ingediend.

Klager wees er tevens op dat ECA nog geen enkele betaling had ontvangen voor zijn deelname aan een ander project dat in mei 1999 van start was gegaan. Deze nieuwe kwestie viel buiten de oorspronkelijke klacht. De Ombudsman deelde klager mee dat deze in het kader van dit onderzoek niet kon worden behandeld.

BESLUIT

1 Te late betaling

1.1 Klager beweerde dat er onnodige vertraging was veroorzaakt door de Commissie bij de uitvoering van betalingen aan ICL, de contractant van een project van het vierde kaderprogramma, met als gevolg dat ook de betalingen door ICL aan ECA, een projectpartner, vertraging hadden opgelopen.

1.2 De Commissie legde uit dat hoofdcontractant ICL verantwoordelijk was voor het grootste deel van de vertraging, omdat die zijn kostenstaten te laat had ingediend. De Commissie aanvaardde evenwel de verantwoordelijkheid voor vertragingen waarbij de betalingstermijn van twee maanden werd overschreden die in het tussen ICL en de Commissie gesloten contract was vastgesteld. Dit kwam neer op 2 weken vertraging met betrekking tot één reeks kostenstaten en 6 weken met betrekking tot een andere. Deze ver-

tragingen waren te wijten geweest aan technische problemen waardoor honderden betalingen te laat waren uitgevoerd.

1.3 De Commissie erkende derhalve dat er van haar zijde sprake was van enige onnodige vertraging en zette de oorzaken van de vertraging uiteen. Met deze informatie wordt rekening gehouden in het onderzoek op eigen initiatief van de Ombudsman met betrekking tot te late betalingen door de Commissie (OI/5/99/IJH) en derhalve hoeft er met betrekking tot dit aspect van deze zaak geen verder onderzoek te worden verricht.

1.4 Klager stelde tevens dat een standaardbepaling van het hoofdcontract volgens welke de kostenstaten van alle projectpartners moeten zijn ontvangen en goedgekeurd vóór de betaling kan worden verricht, onnodige vertraging veroorzaakte bij de betalingen aan de partners die hun individuele kostenstaten op tijd hadden ingediend.

1.5 De Commissie wees erop dat zij, toen zij op de hoogte was van de problemen van ECA, onmiddellijk contact had opgenomen met ICL met het voorstel de reeds gedocumenteerde kosten te consolideren en niet te wachten totdat alle kostenstaten waren binnengekomen.

1.6 Volgens de Ombudsman was er geen bindende regel of beginsel die de Commissie belette zo'n standaardbepaling in haar contracten op te nemen. Voorts had de Commissie zich bereid getoond die bepaling in kwestie te laten vallen, zodra zij op de hoogte was van de problemen van klager. Met betrekking tot dit aspect van de zaak bleek er derhalve geen sprake te zijn van wanbeheer. De Ombudsman richtte evenwel een bijkomende opmerking betreffende de standaardbepaling tot de Commissie.

2 Vordering van rente en schadevergoeding

2.1 In zijn opmerkingen vorderde klager rente en schadevergoeding van de Commissie voor ECA.

2.2 In haar antwoord herhaalde de Commissie dat hoofdcontractant ICL grotendeels verantwoordelijk was voor de te late betalingen. Bovendien was zij van oordeel dat alleen hoofdcontractant ICL rente kon vorderen van de Commissie en dat ECA in het kader van zijn contractuele betrekkingen alleen maar tegen ICL een vordering kon instellen.

2.3 Uit de opmerkingen van klager bleek dat zijn vordering voor rente en schadevergoeding was gebaseerd op het standpunt dat ICL als agent van de Commissie optrad. Klager leverde geen bewijs voor dit standpunt, dat mogelijk aanleiding kon geven tot vragen over contractuele en niet-contractuele aansprakelijkheid. De Commissie bleek bovendien een samenhangende en redelijke verantwoording van de afwijzing van haar aansprakelijkheid te hebben gegeven. Het onderzoek van de Ombudsman bracht derhalve geen geval van wanbeheer aan het licht met betrekking tot dit aspect van de klacht. Dit besluit doet evenwel geen afbreuk aan het recht van klager om zijn vordering bij een ter zake bevoegde rechtbank aanhangig te maken.

3 Conclusie

Op basis van het onderzoek van de Ombudsman met betrekking tot deze klacht bleek er geen sprake te zijn van een geval van wanbeheer door de Commissie en sloot de Ombudsman derhalve deze zaak.

AANVULLENDE OPMERKING

Het tussen de Commissie en de hoofdcontractant in dit project gesloten contract bevatte een standaardbepaling volgens welke de kostenstaten van alle projectpartners moesten zijn ontvangen en goedgekeurd voordat de Commissie tot betaling van de hoofdcontractant kon overgaan. De Ombudsman juicht de flexibiliteit toe waarvan de Commissie blijkt heeft

gegeven door haar bereidheid de bepaling in kwestie te laten vallen zodra zij op de hoogte was van de problemen van klager. Meer in het algemeen zou de Commissie misschien kunnen nadenken over de vraag of het wettige doel van deze bepaling ook niet kan worden bereikt op een manier die voor de kleine-en middelgrote ondernemingen minder cashflowproblemen met zich zouden meebrengen.

**NIET-VERSTREKKEN
VAN INFORMATIE
OVER
'COMITOLOGIE' EN
BESLUITEN VAN DE
COMMISSIE**

*Besluit inzake klacht
395/99/(PD)/(IJH)/PB
tegen de Europese
Commissie*

KLACHT

In maart 1999 diende klager, lid van het Europees Parlement, een klacht in omdat de Europese Commissie zou hebben nagelaten:

- a) alle verzochte informatie te verstrekken in het kader van een door klager verricht onderzoeksproject, en
- b) deze informatie in een bepaald formaat beschikbaar te stellen.

In oktober 1998 richtte klager, samen met drie andere leden van het Europees Parlement, een verzoek om informatie aan de Commissie in de volgende bewoordingen:

“In het licht van onderzoek inzake vraagstukken, zoals comitologie, transparantie, kwaliteit van regelgeving en andere aanverwante thema's, werken wij aan een kwantitatieve studie over de structuur van de communautaire comités. Deze studie heeft tot doel een objectieve en betrouwbare basis te bieden voor zowel politiek debat als academisch onderzoek.”

Bij deze brief voegde klager een aantal formulieren met een bepaalde opmaak; de Commissie werd verzocht deze opmaak voor haar antwoord te gebruiken. Met deze formulieren werd om informatie verzocht over verschillende kwesties, zoals de procedures van de comités, de wetgeving waarbij de comités waren opgericht en het aantal deelnemers aan de comités. De Commissie werd verzocht binnen 2-3 weken een antwoord te geven.

Op 4 november 1998 deelde de Commissie klager mee dat de gevraagde informatie niet beschikbaar was in het gevraagde formaat, maar dat ze zou onderzoeken op welke manier “aan uw verzoek zou kunnen worden voldaan”.

Op 21 januari 1999 informeerde de Commissie klager schriftelijk dat er een databank over comités werd opgezet en dat de Commissie over enkele dagen in staat zou zijn hem de gevraagde informatie grotendeels te verstrekken, zij het in een ander dan het door klager voorgestelde formaat.

Op 23 februari 1999 schreef klager een nieuwe brief aan de Commissie. Hierin breidde hij zijn verzoek om informatie over de comités uit. Hij wenste ook de lijsten van deelnemers aan de comités van 1997 en 1998 als de interne lijsten van alle comités van de Commissie van 1997, 1998 en 1999. Hij verzocht tevens om een volledig historisch overzicht (vanaf 1951) van:

- het aantal comités, werkgroepen en ‘andere organen’;
- het aantal deelnemers;
- het aantal vergoedingen van reiskosten;
- het aantal vergaderingen.

Hij verzocht de Commissie deze informatie beschikbaar te stellen “volledig en uitgesplitst per soort en behandelde onderwerpen”.

Naast het verzoek tot informatie betreffende de comités, verzocht klager de Commissie hem tevens informatie te verstrekken over het totale aantal door de Commissie genomen wetgevende en andere besluiten, met inbegrip van juridische verklaringen, aan de opening van een procedure voorafgaande brieven, alsmede andere soorten documenten en ‘soft law’.

Klager zei dat hij de gevraagde informatie voor de periode 1951 tot 1998 wenste, maar voegde daaraan toe:

“Mocht het opzoeken van oude gegevens te veel werk met zich meebrengen, dan zou ik, om te beginnen, reeds tevreden zijn met de informatie over de periode 1987-1998, omdat ik de studie vóór het einde van de zittingsperiode wil voltooien.”

Op 8 maart 1999 gaf klager in een brief aan de Commissie uiting aan zijn ontevredenheid over het uitblijven van een antwoord.

Op 18 maart 1999 bezorgde de Commissie klager wat informatie over de comités en deelde zij hem tevens mee dat de in zijn brief van 23 februari gevraagde andere informatie niet onmiddellijk beschikbaar was. De betrokken diensten van de Commissie waren evenwel verzocht de gevraagde informatie te verzamelen. Klager werd op de hoogte gesteld dat hij het resultaat hiervan zou krijgen.

Wat de lijst van besluiten van de Commissie betreft, bezorgde de Commissie klager een lijst met per jaar aangenomen en van kracht zijnde besluiten. De Commissie verwees klager tevens naar de juridische databank ‘CELEX’ van de EU, die gratis kan worden geraadpleegd door leden van het Europees Parlement, alsook naar de jaarverslagen van de Commissie over bepaalde gebieden van de Gemeenschapswetgeving.

Op 31 maart 1999 schreef klager in een brief aan de Commissie dat de door de Commissie meegeleverde informatie niet beantwoordde aan zijn verzoeken. Hij merkte op dat de Commissie hiervoor geen uitleg had gegeven noch verontschuldiging had aangeboden. Hij deelde de Commissie tevens mee dat hij een klacht bij de Europese Ombudsman zou indienen.

Op 16 april deed de Commissie klager bijkomende gedetailleerde informatie over de comités toekomen. De Commissie merkte op dat de rest van de informatie niet onmiddellijk beschikbaar was en dat de betrokken diensten van de Commissie waren verzocht die te verzamelen. De Commissie verklaarde tevens dat het verzoek van klager om een volledig overzicht van alle besluiten van de Commissie volledig was ingewilligd met haar brief van 18 maart 1999. Klager zond een kopie van de brief van de Commissie, met de bijlagen, aan de Europese Ombudsman met het oog op diens onderzoek.

ONDERZOEK

Standpunt Commissie

De klacht werd doorgezonden naar de Commissie. In haar standpunt verwees de Commissie naar de bovengenoemde briefwisseling met klager. De Commissie was van oordeel dat zij klager de informatie had bezorgd waarover zij beschikte, en dat haar diensten zich ten eerste hadden ingespannen om de door klager gevraagde informatie te verzamelen. Zij beklemtoonde dat haar diensten bijkomend onderzoek hadden moeten verrichten om de informatie te vergaren, die zij vervolgens naar klager had gezonden.

Met name met betrekking tot het verzoek de informatie beschikbaar te stellen in verscheidene door klager zelf bepaalde formaten was de Commissie van mening dat het, afgezien van kleine wijzigingen, niet de taak van haar diensten is de bij de Commissie berustende informatie te bewerken om aan de vereisten van een bepaald onderzoeksproject te voldoen.

De Commissie verklaarde tenslotte dat zij haar verplichtingen ten aanzien van de toegang tot en de transparantie van informatie naar behoren was nagekomen.

Opmerkingen klager

De Ombudsman ontving geen opmerkingen van klager.

BESLUIT

1 De beweringen

1.1 Klager beweerde dat de Commissie had nagelaten:

- a) alle ten behoeve van zijn onderzoeksproject gevraagde informatie te verstrekken, en
- b) de informatie in een bepaald formaat beschikbaar te stellen.

1.2 De Ombudsman merkte ten eerste op dat de verzoeken om informatie van klager geen verzoeken om specifieke documenten waren. De verzoeken van klager betroffen alleen een verzoek aan de Commissie om bepaalde informatie te bezorgen, en wel in een bepaald formaat. De wettelijke bepalingen betreffende de toegang van het publiek tot officiële documenten waren derhalve niet onmiddellijk relevant voor het onderzoek.

1.3 De Ombudsman herinnerde evenwel aan de verbintenis tot transparantie die de Europese Unie is aangegaan, zoals onder meer blijkt uit Verklaring 17 die in de Slotakte van het Verdrag betreffende de Europese Unie werd opgenomen. De Ombudsman wees er tevens op dat hij al onderzoeken had verricht in geschillen inzake vermeend verzuim van openbare besturen om informatie te verstrekken²⁷.

1.4 Het is daarbij van belang op te merken dat de ontwikkelingen die zich sinds de indiening van de klacht in wetgeving en rechtspraak hadden voorgedaan, als doel hadden de transparantie te vergroten op het gebied van de zogenaamde “comitologie”-comités, het soort comités waar het klager vooral om te doen was. Op wetgevend vlak was er het besluit van de Raad van Ministers van juni 1999²⁸ dat nieuwe regels vastlegde voor de procedures van de comités die de Commissie in haar regelgevende en uitvoerende taken bijstaan. De preambule van het besluit, dat werd aangenomen op basis van een voorstel van de Commissie en waarbij rekening werd gehouden met het advies van het Europees Parlement, luidt als volgt:

“Overwegende dat dit besluit in de vierde plaats beoogt de voorlichting van het publiek over de comitéprocedures te verbeteren door de voor de Commissie geldende beginselen en voorwaarden inzake de toegang van het publiek tot documenten te laten gelden voor documenten van de comités, door te voorzien in een lijst van alle comités die de Commissie bijstaan in de uitoefening van haar uitvoeringsbevoegdheden, alsmede in de publicatie van een jaarverslag over de werking van de comités, en door te bepalen dat alle gegevens betreffende aan het Europees Parlement toegezonden documenten in verband met de comités in een register bekend worden gemaakt”.

1.5 Artikel 7 van dit besluit geeft uitvoering aan deze doelstelling door de Commissie de verplichting op te leggen uit eigen beweging informatie over de comités te verstrekken en in 2001 een register van deze informatie op te stellen.

---

²⁷ Zie bijvoorbeeld het besluit inzake klacht 104/1.9.95/IDS/B/PD tegen de Europese Commissie in jaarverslag 1996, blz. 30.

²⁸ Besluit van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitoefening van de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden (PB L 184 van 17.07.1999, blz. 23).

1.6 In de rechtspraak was er een arrest van het Gerecht van eerste aanleg²⁹ dat het recht van toegang tot documenten van de comitologie-comités heeft uitgebreid door vast te leggen dat, met het oog op de toegang van het publiek tot documenten, deze comités dienen te worden beschouwd als deel uitmakend van de administratie van de Commissie.

1.7 Met betrekking tot de beweringen in onderhavig onderzoek merkte de Ombudsman op dat uit het hem voorgelegde bewijsmateriaal was gebleken dat de Commissie met veel goede wil en grote bereidheid tot samenwerking had geantwoord op het verzoek van klager om informatie. Het was betreurenswaardig dat de eerste contacten tussen de Commissie en klager bij deze laatste verwachtingen hadden gewekt die de Commissie in haar latere briefwisseling met klager niet bleek te kunnen inlossen. De Ombudsman was evenwel van oordeel dat er geen sprake was geweest van wanbeheer wat betreft de inspanningen van de Commissie om de door klager gevraagde informatie te verstrekken.

2 Conclusie

Op basis van het onderzoek van de Ombudsman met betrekking tot deze klacht bleek er geen sprake te zijn van een geval van wanbeheer door de Europese Commissie en sloot de Ombudsman derhalve deze zaak.

HET BESLUIT VAN DE EUROPESE COMMISSIE OM GEEN INBREUK- PROCEDURE TEGEN ITALIË TE OPENEN

*Besluit inzake klacht
396/99/IP tegen de
Europese Commissie*

KLACHT

In april 1999 diende de heer C. bij de Europese Ombudsman een klacht tegen de Europese Commissie in. De klacht had betrekking op het besluit van de Europese Commissie om de klacht te sluiten die hij had ingediend in verband met een vermeende inbreuk op Richtlijn 90/313/EEG³⁰ door de Italiaanse autoriteiten.

Na de brand op de terreinen van het chemisch bedrijf Enichem in La Macchia (in de buitenwijken van Manfredonia) op 2 augustus 1997 besloten de Italiaanse autoriteiten in het getroffen gebied opnieuw industriële bedrijven te vestigen.

Volgens klager waren de bevoegde autoriteiten opnieuw aan de vestiging van industriële bedrijven in het gebied begonnen ondanks de aanwezigheid van residuen van giftig afval die de gezondheid van de plaatselijke bevolking in gevaar konden brengen. Op 1 oktober 1997 schreef hij daarom een eerste brief aan de *Prefetto* van Foggia, waarin hij toegang vroeg tot de informatie over het milieu overeenkomstig Richtlijn 90/313/EEG van de Raad. Een afschrift van de brief werd aan de Commissie toegezonden.

Op 1 december 1997 schreef de heer C. een nieuwe brief aan verschillende Italiaanse overheden, waarvan eveneens een afschrift aan de Commissie werd toegezonden. In die brief uitte klager zijn ontevredenheid over de informatie die hij over de brand op de terreinen van Enichem had ontvangen.

Op 13 februari 1998 schreef klager aan Directoraat-generaal XI van de Europese Commissie een brief waarin hij deze keer uitdrukkelijk klaagde over de toepassing van Richtlijn 90/313/EEG inzake de vrije toegang tot milieu-informatie door de Italiaanse autoriteiten. De brief werd door de Commissiediensten geregistreerd als klacht nr. 98/4648. In brieven van 17 juli 1998 en 3 augustus 1998, respectievelijk ondertekend door het hoofd van de Juridische dienst van Directoraat-generaal XI en door de secretaris-generaal van de Commissie, deelde de Commissie klager mee dat ze een officiële klacht had geopend wegens een mogelijke inbreuk op Richtlijn 90/313/EEG door Italië.

²⁹ Zaak T-188/97, *Rothmans International BV tegen Commissie*, Jurispr. 1999, blz. II-2463, punten 58-60.

³⁰ Richtlijn van 7 juni 1990 van de Raad inzake de vrije toegang tot milieu-informatie, PB L 158 van 23.06.1990, blz. 56

Op 1 oktober 1998 deelden de bevoegde Commissiediensten de heer C. mee dat in deze zaak geen inbreuk op het Gemeenschapsrecht kon worden vastgesteld. Ze kondigden dan ook aan dat de Commissie voornemens was de procedure te sluiten. Klager werd verzocht opmerkingen over mogelijke nieuwe gegevens binnen een maand na ontvangst van de brief voor te leggen.

Omdat een antwoord uitbleef, besloten de Commissiediensten de zaak op 11 november 1998 te sluiten.

Op 25 november 1998 ontving de Commissie een brief van klager, die het niet eens was met het besluit om de zaak te sluiten en die zijn twijfel uitsprak over de efficiëntie van de Commissiediensten omdat hij de op 1 oktober 1998 verstuurde brief pas op 10 november 1998 had ontvangen.

Op 27 januari 1999 zond de Commissie klager een brief waarin ze haar redenen voor de sluiting van de zaak uiteenzette.

Tegen die achtergrond diende klager op 3 april 1999 een klacht in bij de Europese Ombudsman. Hij beklagde zich over het besluit van de Commissie om het onderzoek naar de vermeende gebrekkige tenuitvoerlegging van Richtlijn 90/313/EEG van de Raad te sluiten zonder bij het Europees Hof van Justitie een inbreukprocedure tegen Italië te openen.

ONDERZOEK

Standpunt Commissie

De klacht werd aan de Commissie voorgelegd. Samengevat luidde haar standpunt als volgt:

De Commissie verwees in de eerste plaats naar de brieven van klager van 1 oktober en 1 december 1997 en onderstreepte dat de geadresseerden van die brieven verschillende Italiaanse overheden waren en dat de Commissie zelf daarvan alleen maar een afschrift had ontvangen.

De brief van 13 februari 1998, waarin klager zich uitdrukkelijk beklagde over de tenuitvoerlegging van Richtlijn 90/313/EEG van de Raad in Italië, was daarentegen door de Commissie geregistreerd als een formele klacht onder nummer 98/4648.

Op 16 juli 1998 zond de Commissie klager een brief waarin ze hem meedeelde dat ze graag meer informatie over andere aspecten dan de toegang tot informatie ontving. De Commissie verzocht om informatie over het mogelijk dumpen en storten van gevaarlijk afval en over bodemverontreiniging omdat in 1976, als gevolg van een brand in de chemische fabriek van Enichem (21 jaar vóór de brand van augustus 1997) een groot deel van de bodem rondom de installatie verontreinigd werd door weglekkend arsenicumhydride en omdat geen maatregelen waren genomen om de bodem op die plaats te saneren. Klager verstrekke de door de Commissie over die kwestie gevraagde informatie op 10 augustus 1998.

De Commissie antwoordde op 9 september 1998 en deelde klager mee dat ze had besloten die brief als een nieuwe klacht te registreren onder nummer 98/4802.

In haar standpunt merkte de Commissie op dat rekening diende te worden gehouden met het feit dat de eerste klacht, nr. 98/4648, betrekking had op een eventuele inbreuk op Richtlijn 90/313/EEG inzake de vrije toegang tot milieu-informatie door de Italiaanse autoriteiten, maar dat de tweede klacht, nr. 98/4802, in de eerste plaats betrekking had op een eventuele inbreuk op Richtlijn 75/442/EEG zoals gewijzigd bij Richtlijn

91/156/EEG³¹ (met verwijzing naar de bodemverontreiniging) en vervolgens, na verstrekking van verdere informatie door klager, ook op een eventuele inbreuk op Richtlijn 85/337/EEG³² (betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten) en Richtlijn 96/82/EG³³ (met verwijzing naar de vermoedelijke milieuschade als gevolg van de sluiting van drie stortplaatsen voor vast huishoudelijk afval in hetzelfde gebied).

Op 1 oktober 1998 deelden de bevoegde diensten klager mee dat ze het onderzoek naar klacht nr. 98/4648 hadden afgerond. Nadat ze alle door klager verstrekte en van de Italiaanse autoriteiten ontvangen informatie had beoordeeld, kwam de Commissie tot de conclusie dat geen inbreuk op Richtlijn 90/313/EEG kon worden vastgesteld.

In overeenstemming met het akkoord tussen de Commissie en de Europese Ombudsman naar aanleiding van het eigen initiatiefonderzoek van de Ombudsman 303/97/PD naar de administratieve procedures van de Commissie in verband met klachten van burgers over nationale overheden, deelde de Commissie klager dan ook mee dat ze voornemens was de zaak te sluiten. Klager werd verzocht binnen een maand na ontvangst van de brief alle mogelijke verdere informatie voor te leggen dat nieuw bewijs kon leveren dat het Gemeenschapsrecht werd geschonden. Hem werd meegedeeld dat, als hij niet antwoordde, de zaak zou worden gesloten. Aan klager werd ook meegedeeld dat een zaak altijd opnieuw kan worden bekeken en heropend, ook nadat ze is gesloten, als aan de Commissie nieuwe elementen worden voorgelegd waaruit een mogelijke schending van het Gemeenschapsrecht kan blijken.

Aangezien de Commissie op haar brief van 1 oktober 1998 geen antwoord had gekregen, sloot ze de zaak tijdens een vergadering op 11 november 1998.

De Commissie verwees vervolgens naar de brief die ze op 25 november 1998 van klager had ontvangen en waarin deze zich niet akkoord verklaarde met dat besluit en opmerkte dat, aangezien hij de brief van 1 oktober 1998 pas op 10 november 1998 had ontvangen, de periode van een maand om de brief te beantwoorden op die datum had moeten beginnen. De Commissie betreurde dat de post zoveel tijd nodig had gehad, maar vond dat ze daarvoor niet verantwoordelijk kon worden gesteld omdat de datum van het poststempel op de enveloppe bewees dat de brief op 1 oktober 1998 in Brussel was verstuurd. Aangezien zulke brieven niet aangetekend worden verzonden, ging de Commissie ervan uit dat de brief na een redelijke termijn was ontvangen.

De Commissie onderstreepte dat haar besluit om de zaak 42 dagen na het versturen van de brief waarin die sluiting aan klager werd gemeld, te sluiten niet kan worden beschouwd als een middel om hem het recht te ontnemen zijn standpunt te verdedigen. Bovendien onderstreepte de Commissie dat klager op elk ogenblik opnieuw dezelfde klacht kan indienen en dat de Commissie nooit ontslagen is van de verplichting die te onderzoeken.

Met betrekking tot de redenen om het onderzoek naar klacht nr. 98/4648 te sluiten, oordeelde de Commissie, in een brief d.d. 27 januari 1999, in de eerste plaats dat de Italiaanse autoriteiten, door de gevraagde informatie over te leggen, hun rol correct hadden gespeeld. In de tweede plaats onderstreepte de Commissie dat in artikel 4 van Richtlijn 90/313/EEG uitdrukkelijk wordt verwezen naar de nationale gerechtelijke instanties om hoger beroep in te stellen als nationale instanties geen of een ontoereikend antwoord geven of zonder gegronde redenen weigeren informatie te verstrekken. In de derde plaats verwees de Commissie naar de Verdragsbepaling over de discretionaire bevoegdheid van de Commissie om te besluiten inbreukprocedures te openen. De Commissie beklemtoonde

³¹ PB L 78 van 26.03.1991, blz. 32

³² PB L 175 van 05.07.1985, blz. 40

³³ PB L 10 van 14.01.1997, blz. 13

evenwel dat ze die bevoegdheid niet als louter discretionair beschouwt en dat ze daarom richtsnoeren voor de behandeling van klachten en inbreukprocedures heeft geformuleerd. De Commissie merkte op dat de procedure in dit geval stipt werd gevolgd en dat klager op elk ogenblik naar behoren over de stand van het onderzoek op de hoogte was gehouden.

In dezelfde brief deelde de Commissie klager bovendien mee dat de tweede klacht, nr. 98/4802, die tevens het voorwerp van een verzoekschrift (nr. 874/98) in de Commissie verzoekschriften van het Europees Parlement was, nog werd onderzocht.

In een brief van 9 juli 1999 antwoordde de Commissie op twee andere brieven van klager van 3 april en 28 mei 1999, nog altijd over het besluit om zaak nr. 98/4648 betreffende Richtlijn 90/313/EEG te sluiten. In haar antwoord merkte de Commissie op dat, aangezien geen nieuwe gegevens waren aangebracht, er ook geen reden was om haar oorspronkelijke standpunt te herzien.

Opmerkingen klager

Wat de behandeling van klacht nr. 98/4648 betreft, handhaafde klager in grote lijnen zijn oorspronkelijke beweringen.

Wat klacht nr. 98/4802 betreft, nam hij enerzijds nota van het feit dat de Commissie op de aan de Italiaanse autoriteiten gevraagde informatie wachtte en onderstreepte hij anderzijds dat de Commissie maatregelen had moeten nemen om een spoedig antwoord te krijgen.

BESLUIT

Inleidende opmerkingen

Om elk misverstand te voorkomen zij erop gewezen dat de Europese Ombudsman krachtens het EG-Verdrag uitsluitend bevoegd is onderzoek te doen naar mogelijke gevallen van wanbeheer bij het optreden van communautaire instellingen en organen. In het Statuut van de Europese Ombudsman staat dat geen enkel optreden van een andere overheid of persoon het onderwerp mag zijn van een klacht bij de Ombudsman. Op basis van die bepalingen had het onderzoek van de Ombudsman in deze zaak dus uitsluitend betrekking op de vraag of er sprake was van wanbeheer door de Europese Commissie.

De beweringen van klager betreffende klacht nr. 98/4802, die door de Commissiediensten nog altijd werd onderzocht, maakten geen deel uit van de oorspronkelijke klacht bij de Ombudsman. Daarom heeft de Ombudsman in dit besluit geen rekening gehouden met dat aspect van de zaak.

1 Het besluit van de Commissie om het dossier over de klacht te sluiten

1.1 De klacht had betrekking op het besluit van de Commissie om het onderzoek naar de vermeende gebrekkige toepassing van Richtlijn 90/313/EEG van de Raad te sluiten zonder voor het Europees Hof van Justitie een inbreukprocedure tegen Italië te openen.

1.2 In haar standpunt merkte de Commissie op dat ze, na onderzoek van de door klager toegezonden documenten en van de door de Italiaanse overheid verstrekte informatie, van oordeel was dat het Gemeenschapsrecht niet was geschonden. Op 1 oktober 1998 deelden haar diensten klager dan ook mee dat de Commissie voornemens was het dossier te sluiten. Klager werd verzocht alle mogelijke nieuwe gegevens betreffende de zaak voor te leggen. Aangezien ze van klager geen enkel antwoord had gekregen, sloot de Commissie de zaak tijdens een vergadering op 11 november 1998.

1.3 De Commissie betreurde ook dat klager de brief van 1 oktober pas meer dan een maand later had ontvangen, maar onderstreepte dat dit uitsluitend toe te schrijven was aan problemen bij de post en dat ze daarvoor niet verantwoordelijk kon worden gesteld.

1.4 De administratieve procedures van de Commissie in verband met klachten van burgers over nationale autoriteiten was het onderwerp van het eigen initiatiefonderzoek 303/97/PD dat de Ombudsman op 14 april 1997 opende. Als gevolg van dat eigen initiatiefonderzoek van de Ombudsman stemde de Commissie ermee in klagers op de hoogte te brengen van haar voornemen om het dossier te sluiten en tevens te verzoeken opmerkingen te formuleren.

1.5 De Ombudsman stelde in deze zaak vast dat de Commissie in haar brief van 1 oktober 1998 klager op de hoogte had gebracht van haar voornemen om tegen Italië geen inbreukprocedure te openen, de redenen voor haar besluit had meegedeeld en klager had verzocht binnen een maand zijn opmerkingen te formuleren.

1.6 Klager ontving de op 1 oktober 1998 door de Commissie verstuurd brief pas op 10 november 1998. De Commissie betreurde dat ongelukkige voorval. De Ombudsman meende dat de Commissie niet verantwoordelijk kon worden gesteld voor het feit dat de postdiensten zoveel tijd nodig hadden om de brief te bestellen. De periode van 42 dagen tussen het versturen van de brief op 1 oktober 1998 en het sluiten van de zaak op 11 november 1998 leek hem dan ook redelijk.

1.7 De Ombudsman oordeelde op grond van het voorgaande dat de Commissie naar behoren de verbintenissen was nagekomen die ze naar aanleiding van het eigen initiatiefonderzoek 303/97/PD³⁴ was aangegaan en dat klager naar behoren van de stand van het dossier op de hoogte was gehouden.

2 Conclusie

Op basis van het onderzoek van de Europese Ombudsman bleek dat er geen sprake was geweest van een geval van wanbeheer door de Europese Commissie. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

GESCHIL OVER CONTRACTEN IN DE CULTURELE SECTOR

*Besluit inzake klacht
506/99/GG tegen de
Europese Commissie*

KLACHT

In december 1996 sloot de Commissie twee contracten met betrekking tot de projecten “DCC – Digital Content for Culture” en “Donna – Art, Design & Fashion Online” met twee Duitse bedrijven, CSC Ploenzke AG (“CSC”, de coördinator van beide projecten) en klager, een in de adviesverstrekking actieve Duitse firma. In het “DCC”-project was bovendien gepland dat CSC zou worden bijgestaan door twee geassocieerde partners, het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika in Tervuren (België) en de Deutsche Forschungsanstalt für Luft- und Raumfahrt e.V. Aan de zijde van de Commissie werden deze contracten behandeld door Directoraat-generaal XIII (DG XIII³⁵).

Het “DCC”-project liep van januari 1997 tot december 1997 en het “Donna”-project van januari 1997 tot september 1997.

In oktober 1997 voerde de Commissie een technische controle uit van het “DCC”-project op grond waarvan werd besloten dat er een grondige technische en financiële controle van het project diende plaats te vinden. De grondige technische controle werd uitgevoerd in december 1997. Klager beweerde dat er daarbij geen enkele kritische opmerking was gemaakt, noch wat hemzelf noch wat zijn bijdrage aan het “DCC”-project betrof, maar dat de Commissie de desbetreffende notulen, die dit zouden bevestigen, had laten verdwijnen. In het verslag over de grondige controle werd geadviseerd dat het contract moest worden opgezegd. Dit verslag werd op 17 december 1997 aan CSC toegezonden (met kopie aan klager).

³⁴ Zie Jaarverslag 1997 van de Europese Ombudsman 1997, blz. 299.

³⁵ Nu DG Informatiemaatschappij genoemd.

In een aan CSC gerichte brief van 23 december 1997 (met kopie aan klager) zei de Commissie het contract op.

In april 1998 informeerde de Commissie CSC dat een technische controle van het "Donna"-project diende te worden uitgevoerd. Op grond van deze controle, die in juni 1998 plaatsvond, werd besloten dat het project zou worden opgezegd. Klager beweerde dat er daarbij geen enkele kritische opmerking was gemaakt, noch wat hemzelf noch wat zijn bijdrage aan het "Donna"-project betrof, maar dat de Commissie de desbetreffende notulen, die dit zouden bevestigen, had laten verdwijnen en pas later vervalste notulen had gepubliceerd. Klager beweerde tevens dat met de technische controle, die negen maanden na de officiële beëindiging van het project had plaatsgevonden, contractbreuk was gepleegd. Volgens klager had de Commissie reeds op 9 december 1997 schriftelijk de ontvangst bevestigd van alle overeenkomstig het contract te verstrekken stukken (met inbegrip van het eindverslag). Klager baseerde zich daarbij op een bepaling van het contract volgens welke, naar het oordeel van klager, het eindverslag twee maanden na ontvangst ervan door de Commissie werd geacht te zijn goedgekeurd, indien de Commissie geen opmerkingen maakte.

De financiële controle van het "DCC"-project en het "Donna"-project werd in maart 1998 uitgevoerd. Klager beweerde dat de auditors hadden bevestigd dat zijn boekhouding en administratie in orde waren. Volgens klager had de Commissie evenwel de notulen, die dat zouden aantonen, achtergehouden. Op respectievelijk 28 april 1998 en 27 mei 1998 zond de Commissie de ontwerpverslagen over de controle van de "DCC"- en "Donna"-projecten aan klager. Op 30 juni 1998 maakten de advocaten van klager hun opmerkingen over deze ontwerpverslagen over aan de Commissie. Op 29 juli 1998 maakte de Commissie de definitieve accountantsverklaringen en de beoordeling van de Commissie van de over de ontwerpverslagen voorgelegde opmerkingen over aan klager. In het verslag met betrekking tot het "DCC"-project besloot de Commissie dat van het totaal van de door CSC en klager ingediende kosten ten bedrage van 3.164.102 ecu slechts een bedrag van 26.290 ecu kon worden aanvaard. In het verslag over het "Donna"-project aanvaardde de Commissie 42.601 ecu van de gevorderde 980.733 ecu.

Eind augustus/begin september 1998 gaf Directoraat-generaal XIX³⁶ van de Commissie opdracht om van CSC en klager de in het kader van de "DCC"- en "Donna"-contracten te veel betaalde bedragen terug te vorderen. De aan klager gerichte vordering betrof een bedrag van 179.337 ecu. In een brief van 10 september 1998 verzochten de advocaten van klager de Commissie de redenen aan te geven voor de opdracht om van klager terugbetaling te eisen. Op 30 november 1998 maakte klager twee facturen over aan de Commissie waarin hij betaling vorderde van 352.800 ecu voor zijn werk in het "DCC"-project en 110.781 ecu voor werk in het kader van het "Donna"-project.

Klager had bovendien deelgenomen aan het "VR-Learners"-project, waarvoor het contract in december 1997 was ondertekend. Klager beweerde dat de Commissie hem had gedwongen uit dit project te stappen. In februari 1999 zond klager een factuur aan de Commissie waarin hij betaling eiste van 121.857 ecu voor zijn werk in verband met dat project.

Op 5 mei 1999 richtte klager zich tot de Europese Ombudsman. In zijn klacht stelde hij het volgende:

1 DG XIII had de notulen met betrekking tot de voor de "DCC"- en "Donna"-projecten uitgevoerde controles gemanipuleerd;

2 meer dan twee jaar had DG XIII geprobeerd klager en zijn partners systematisch als gegadigden en beoordeelaars uit te sluiten, daarbij gebruik makend van laster, intimidatie en chantage. DG XIX had aan deze praktijken meegedaan;

³⁶ Nu DG Begroting genoemd.

- 3 DG XIX had niet de minste uitleg gegeven met betrekking tot de redenen voor de door de Commissie ingestelde vordering en had niet gereageerd op de vorderingen van klager ten aanzien van de Commissie;
- 4 DG XIII en DG XIX hadden klager ernstige schade toegebracht.

ONDERZOEK

Standpunt Commissie

De klacht werd overgemaakt aan de Commissie. In haar standpunt maakte de Commissie de volgende opmerkingen:

De Commissie had twee contracten gesloten met betrekking tot het “DCC”-project en het “Donna”-project. Gedurende de uitvoering van de projecten hadden de diensten van de Commissie geoordeeld dat het werk onvoldoende opschoot en dat de tussentijdse resultaten van de projecten ontoereikend waren. In december 1997 werd derhalve een grondige technische controle van het “DCC”-project uitgevoerd. In hun eindverslag besloten de externe deskundigen die door de Commissie waren aangesteld om deze controle uit te voeren, dat de oorspronkelijke doelstellingen van het project niet waren gehaald; zij adviseerden het project te beëindigen. De Commissie had aan deze aanbeveling gevolg gegeven. In juni 1998 werd door de diensten van de Commissie, bijgestaan door externe deskundigen, tevens begonnen met een technische controle van het “Donna”-project waarin men in wezen tot dezelfde conclusie kwam, d.w.z. het beëindigen van het contract.

In oktober 1997 begonnen de diensten van de Commissie met een financiële controle om te onderzoeken of de financiële bijdragen van de EG tot de “DCC”- en “Donna”-projecten gerechtvaardigd waren. Na op verzoek van de betrokken bedrijven zelf herhaaldelijk te zijn uitgesteld, werd deze controle uiteindelijk in maart 1998 uitgevoerd. Als gevolg van deze controle had de Commissie vrijwel alle door CSC en klager gevorderde kosten moeten verwerpen wegens ernstige onverenigbaarheden met de contracten en onvoldoende staving van de kosten. In augustus 1998 werd derhalve terugbetaling van CSC en klager gevorderd. Terwijl CSC het aan de Commissie verschuldigde bedrag inmiddels had terugbetaald, had klager nog niets terugbetaald, maar was hij integendeel lasterlijke beweringen tegen de bij de controles betrokken ambtenaren van de Commissie beginnen te verspreiden.

Klager had als geassocieerde contractant aan het “VR-Learners”-project deelgenomen. Tijdens nieuwe onderhandelingen over het contract hadden de diensten van de Commissie duidelijk gemaakt dat, in het licht van de ernstige financiële onregelmatigheden die bij de controles van de “DCC”- en “Donna”-projecten aan het licht waren gekomen en van de weigering van klager de in de vorderingen tot terugbetaling geëiste bedragen terug te betalen, klager niet langer als deelnemer aan projecten kon worden aanvaard. De diensten van de Commissie hadden hun oordeel gebaseerd op de beginselen van gezond financieel beheer en op hun plicht om de financiële belangen van de Gemeenschap te verdedigen. Als gevolg van een controle is het “VR-Learners”-project inmiddels beëindigd.

De Commissie bracht de Ombudsman ervan op de hoogte dat de ambtenaren tegen wie de door de Commissie als lasterlijk beschouwde beweringen van klager gericht waren, overwogen gerechtelijke stappen te ondernemen.

Opmerkingen klager

In zijn opmerkingen handhaafde klager zijn klacht. Klager beweerde dat hij een eindverslag over het “DCC”-project had ingezonden waarop nooit was geantwoord. Volgens klager waren de externe deskundigen die in 1997 de technische controle hadden uitgevoerd, dezelfde als degenen die in december 1997 de grondige controle hadden uitgevoerd. De

onafhankelijkheid van deze deskundigen was betwistbaar. Voorts beklemtoonde klager dat deze deskundigen niet al het uitgevoerde werk hadden verworpen, maar 49,5 van de 130 man-maanden hadden aanvaard. De Commissie had klager derhalve ten minste een bijkomend bedrag van 40.723 € moeten betalen. Klager beweerde tevens dat CSC de brief waarmee de Commissie het contract had beëindigd, had ontvangen zes dagen nadat het project officieel was beëindigd. Met betrekking tot het “Donna”-project herhaalde klager zijn standpunt dat de technische controle had plaatsgehad nadat het project reeds officieel door de Commissie was goedgekeurd.

Klager beweerde bovendien dat de Commissie had aanvaard dat er, na het vertrek van een van de partners uit het “VR-Learners”-project, een nieuwe partner zou bijkomen en dat het voor klager geplande budget zou worden verhoogd. Het was slechts nadien dat de Commissie de onjuiste bewering had verspreid dat klager aan de Commissie geld was verschuldigd. Aldus had zij druk uitgeoefend op de andere partners in dit project om klager van het project uit te sluiten.

VERDER ONDERZOEK

Nadat de Ombudsman de opmerkingen van klager over het standpunt van de Commissie had ontvangen, was hij van oordeel dat hij bijkomende informatie nodig had om de klacht te kunnen behandelen. Hij verzocht de Commissie derhalve:

- 1 de Ombudsman een kopie te bezorgen van de relevante documenten waarop de Commissie haar standpunt met betrekking tot de “DCC”- en “Donna”-projecten had gebaseerd;
- 2 haar standpunt bekend te willen maken ten overstaan van de bewering van klager dat, wegens het feit dat de Commissie, naar zijn zeggen, binnen twee maanden geen opmerkingen had gemaakt op het door klager in het kader van het “Donna”-project voorgelegde eindverslag, dit verslag goedgekeurd diende te worden geacht volgens de op het project toepasselijke algemene voorwaarden;
- 3 haar standpunt bekend te willen maken ten overstaan van de bewering van klager dat de wettigheid van de beëindiging van het “DCC”-project door de Commissie betwistbaar was, omdat volgens klager de desbetreffende brief van de Commissie pas na beëindiging van het project was verstuurd.

In haar antwoord merkte de Commissie op dat zij het niet eens was met de uitlegging door klager van de desbetreffende contracten die ten grondslag lagen aan de in de tweede en derde vraag vermelde argumenten. De Commissie was van oordeel dat beide argumenten niet van invloed waren op de resultaten van de uitgevoerde financiële controle en evenmin op de op grond van de bevindingen van deze controle genomen besluiten. Aangezien de Commissie doende was haar vordering op klager voor de rechtbank hard te maken en aangezien de onder 2) en 3) vermelde kwesties wellicht in het kader van deze procedure zouden worden behandeld, was de Commissie van oordeel dat het niet het gepaste moment was om op deze punten in te gaan. De Commissie verstreekte tevens de door de Ombudsman gevraagde documenten.

In zijn opmerkingen op dit antwoord betreurde klager dat de Commissie geen gronden aanvoerde waarom zij de argumenten van klager niet aanvaardde. Hij was het niet eens met het standpunt van de Commissie dat deze argumenten geen invloed hadden op de resultaten van de financiële controles. Klager was van oordeel dat het optreden van de Commissie tot doel had hem onder druk te zetten.

BESLUIT

1 Inleidende opmerking

1.1 In haar standpunt informeerde de Commissie de Ombudsman dat de ambtenaren tegen wie de door de Commissie als lasterlijk beschouwde beweringen van klager waren gericht, overwogen gerechtelijke stappen te ondernemen. In haar antwoord op het verzoek van de Ombudsman om bijkomende informatie wees de Commissie erop dat zij doende was haar eis tegen klager voor de rechtbank hard te maken.

1.2 Op het tijdstip dat het onderzoek met betrekking tot de klacht werd afgesloten, was de Ombudsman evenwel nog niet op de hoogte gebracht van de aanvang van een gerechtelijke procedure in deze zaak. Er stond de Ombudsman derhalve niets in de weg om in deze zaak tot een besluit te komen.

2 Manipulatie van notulen van uitgevoerde controles

2.1 Klager beweerde dat de Commissie de notulen over de in verband met de “DCC”- en “Donna”-projecten uitgevoerde controles had gemanipuleerd.

2.2 De Commissie maakte geen enkele opmerking met betrekking tot deze bewering. Het was evenwel duidelijk dat de Commissie deze bewering als onjuist en lasterlijk beschouwde.

2.3 Klager bleek in wezen te beweren dat de door de Commissie opgestelde notulen niet exact weergaven wat bij de betrokken controles was gezegd of overeengekomen. Om maar één voorbeeld te geven, in een brief van 22 september 1998 maakten de advocaten van klager gedetailleerde opmerkingen over de notulen over de technische controle van het “Donna”-project. Met deze opmerkingen bekritiseerden en corrigeerden zij de passages uit deze notulen die zij als onjuist en onvolledig beschouwden. Bij gebrek aan bijkomend bewijs over wat bij de controles in feite was gezegd of overeengekomen, was de Ombudsman niet in staat vast te stellen of de betrokken notulen juist waren, en of de opmerkingen van klager gerechtvaardigd waren. In deze omstandigheden was de Ombudsman niet in staat met betrekking tot deze bewering een geval van wanbeheer vast te stellen.

3 Ernstige schade toegebracht aan klager

3.1 Klager beweerde dat de Commissie hem ernstige schade had toegebracht. In deze context verwees klager naar het feit dat de Commissie de “DCC”- en “Donna”-projecten had beëindigd, dat zij had geweigerd het merendeel van de kosten te aanvaarden die klager haar met betrekking tot deze projecten had verzocht te betalen, dat zij de bedragen waarvan klager meende dat ze hem voor zijn werk in de “DCC”- en “Donna”-projecten waren verschuldigd, had geweigerd te betalen, en dat zij klager van het “VR-Learners”-project had uitgesloten.

3.2 De bewering in kwestie had in wezen betrekking op de verplichtingen die waren ontstaan uit contracten die waren gesloten tussen de Commissie en klager, of uit contracten waaraan klager had deelgenomen.

3.3 Volgens artikel 195 van het EG Verdrag is de Europese Ombudsman gemachtigd klachten te horen “betreffende gevallen van wanbeheer in de uitoefening van activiteiten van de instellingen of organen van de Gemeenschap”. De Ombudsman is van oordeel dat er sprake is van wanbeheer als een overheidsinstantie niet handelt in overeenstemming met een regel of een beginsel waaraan zij gehouden is³⁷. Er kan derhalve ook sprake zijn van

³⁷ Zie Jaarverslag 1997, blz. 26 e.v.

wanbeheer wanneer het gaat om de naleving van verplichtingen die voortvloeien uit door instellingen of organen van de Gemeenschappen gesloten contracten.

3.4 De Ombudsman is evenwel van oordeel dat de omvang van het onderzoek dat hij in dergelijke zaken kan voeren, noodzakelijk beperkt is. In het bijzonder is de Ombudsman van oordeel dat het niet zijn taak is te bepalen of er door een van de partijen contractbreuk is gepleegd indien de zaak wordt betwist. Deze vraag kan slechts ten gronde worden behandeld door een ter zake bevoegde rechtbank die de mogelijkheid heeft kennis te nemen van de argumenten van de partijen betreffende het toepasselijke nationale recht en tegenstrijdig bewijsmateriaal inzake betwiste feiten te evalueren.

3.5 Derhalve is de Ombudsman van oordeel dat het in zaken die verband houden met verbintenisrechtelijke geschillen, gerechtvaardigd is dat hij in zijn onderzoek alleen maar nagaat of de instellingen of organen van de Gemeenschap hem een coherente en redelijke uiteenzetting van de rechtsgrondslag voor hun optreden hebben gegeven, alsook van de redenen waarom zij menen dat hun visie op de verbintenisrechtelijke situatie de juiste is. Indien dat het geval is, zal de Ombudsman besluiten dat zijn onderzoek geen geval van wanbeheer aan het licht heeft gebracht. Deze conclusie zal niets afdoen aan het recht van de partijen om hun verbintenisrechtelijke geschil door een bevoegde rechtbank te laten onderzoeken en ten gronde te laten beslechten.

3.6 In onderhavige procedure voerde klager verscheidene, kennelijk niet van enige grond ontblote argumenten aan om zijn zaak te ondersteunen. Klager trok in twijfel of de beëindiging van het “DCC”-project wettig was in het licht van het feit dat de desbetreffende brief kennelijk pas na de officiële beëindiging van het project was ontvangen. Hij beriep zich tevens op een contractbepaling overeenkomstig welke zijn eindverslag over de resultaten van zijn werk in het “Donna”-project geacht werd te zijn aanvaard vooraleer de Commissie besloten had een technische controle uit te voeren. Tenslotte tekende klager bezwaar aan tegen de resultaten van de met betrekking tot deze twee projecten uitgevoerde financiële controles.

3.7 De Commissie baseerde zich op het resultaat van de uitgevoerde financiële controles en was van oordeel dat de twee door klager aangevoerde argumenten niets afdeden aan de resultaten van deze controles.

3.8 De Ombudsman oordeelde dat de door de Commissie voorgelegde argumenten niet onredelijk bleken te zijn. In deze omstandigheden en gelet op het feit dat de reikwijdte van het onderzoek van de Ombudsman in dergelijke zaken beperkt is (zie paragrafen 3.2 tot 3.5 hierboven), besloot de Ombudsman dat zijn onderzoek inzake de “DCC”- en “Donna”-projecten met betrekking tot deze bewering geen geval van wanbeheer aan het licht had gebracht.

3.9 Deze conclusie gold tevens met betrekking tot het “VR-Learners”-project. Zoals hierboven gezegd, had de Ombudsman niet geconcludeerd dat de Commissie zich had vergist in haar oordeel dat klager zijn verplichtingen ten aanzien van de “DCC”- en “Donna”-projecten niet op passende wijze was nagekomen en derhalve bepaalde bedragen aan de Commissie diende terug te betalen. De uitleg van de Commissie dat zij onder de gegeven omstandigheden niet langer kon aanvaarden dat klager deelnam aan het “VR-Learners”-project, zolang hij weigerde de door de Commissie gevorderde bedragen terug te betalen, was kennelijk niet onredelijk. In deze omstandigheden was de Ombudsman niet in staat met betrekking tot deze bewering een geval van wanbeheer vast te stellen.

4 Gebrek aan uitleg en reactie

4.1 Klager beweerde dat de Commissie niet de minste uitleg had verstrekt met betrekking tot de gronden voor de door de Commissie gestelde eis en niet had gereageerd op de ten aanzien van de Commissie gestelde financiële vorderingen van klager.

4.2 De Commissie had geen enkele opmerking gemaakt met betrekking tot deze bewering. De Commissie had evenwel verklaard dat de opdracht tot terugvordering was gegeven om de kosten die ingevolge de financiële controles op de “DCC”- en “Donna”-projecten verworpen moesten worden, terug te krijgen. Het klopte dat in de terugvorderingsopdracht zelf de gronden niet waren vermeld waarop de terugvordering was gebaseerd. De Ombudsman was evenwel van oordeel dat klager op grond van de hem overgemaakte documenten duidelijk geen redelijke twijfel kon hebben omtrent de redenen voor de vordering tot terugbetaling. Bij de financiële controles was men tot de conclusie gekomen dat slechts een klein deel van de gevorderde kosten kon worden aanvaard. De Commissie was daarop overgegaan tot de terugvordering van het verschil tussen de aanvaarde kosten en de reeds als voorschot betaalde bedragen. Bovendien had de Commissie door middel van een brief van 21 januari 1999, die door klager aan de Ombudsman was overgemaakt, klager ervan op de hoogte gebracht dat de grondslag van de vordering en de wijze waarop ze was berekend, in detail waren uiteengezet in de verslagen over de financiële controles.

4.3 Wat de tegeneisen van klager betreft, was gebleken dat de Commissie niet onmiddellijk op de door klager gestuurde facturen had gereageerd. Aangezien zijn vorderingen evenwel duidelijk niet in overeenstemming waren met het standpunt dat de Commissie in deze zaak had ingenomen, kon klager er zeker van zijn dat de Commissie ze zou verwerpen. Bovendien had de Commissie met een brief van 30 maart 1999, die door klager aan de Ombudsman was overgemaakt, klager ervan op de hoogte gebracht dat er geen grond was voor deze tegeneisen, en dat dit reeds in een eerdere brief aan klager was uiteengezet.

4.4 In de gegeven omstandigheden bleek er met betrekking tot deze bewering geen sprake van wanbeheer te zijn geweest.

5 Stelselmatige uitsluiting van klager

5.1 Klager beweerde dat de Commissie meer dan twee jaar gepoogd had klager en zijn partners stelselmatig als gegadigden en beoordeelaars uit te sluiten door gebruik te maken van laster, intimidatie en chantage. De Commissie ontkende deze beweringen.

5.2 In het licht van zijn conclusies met betrekking tot de andere door klager gedane beweringen was de Ombudsman van oordeel dat er niet voldoende bewijs was om deze bewering van klager te ondersteunen.

5.3 In de gegeven omstandigheden bleek er met betrekking tot deze bewering geen sprake van wanbeheer te zijn geweest.

6 Conclusie

Op basis van het onderzoek van de Ombudsman met betrekking tot deze klacht bleek er geen sprake te zijn geweest van een geval van wanbeheer door de Commissie en sloot de Ombudsman derhalve deze zaak.

VERMEEND WANBEHEER BIJ DE PUBLICATIE VAN EEN VERSLAG

*Besluit inzake klacht
734/99/(VK)/IJH tegen
de Europese
Commissie*

KLACHT

Klager, een journalist, had van de Commissie de opdracht gekregen een verslag over Wales in Europa te schrijven, dat in een reeks van 12 brochures over regio's van het VK zou verschijnen. De brochures waren bedoeld om het publiek vóór de verkiezingen voor het Europees Parlement van 10 juni 1999 te informeren. Zoals bepaald in het contract, diende klager een eerste ontwerp in. De Commissie verzocht om bepaalde wijzigingen, die klager ook aanbracht. Het herziene verslag werd in februari 1999 aanvaard door het hoofd van de vertegenwoordiging van de Europese Commissie in het VK, de heer Geoffrey MARTIN, en het honorarium van klager werd volledig betaald. De publicatie van de brochure was gepland voor 8 juni 1999, maar werd op het laatste ogenblik door de Commissie

tegengehouden. De brochures over de andere Britse regio's werden zoals gepland gepubliceerd.

Klager beweerde dat:

(i) het verslag ingevolge de vertraging bij de publicatie zijn doel – de kiezers vóór de Europese verkiezingen in Wales – had gemist;

(ii) de vertraging te wijten was aan inmenging van commissaris KINNOCK, die het verslag “te nationalistisch” vond, alsmede aan wanbeheer van drie personen, met name de heer MARTIN, een lid van het kabinet van de heer KINNOCK en het hoofd van het Bureau van de Commissie in Wales;

(iii) de Commissie en met name commissaris KINNOCK en de heer MARTIN deze inmenging vervolgens in de doofpot hadden gestopt door valselijk te beweren dat het verslag feitelijke onnauwkeurigheden bevatte. Aldus had de Commissie de reputatie van klager als journalist aangetast en zijn kansen om in de toekomst nog werk te krijgen geschaad. Klager verwees in het bijzonder naar een artikel dat in de *Western Mail* van 10 juni 1999 was gepubliceerd en waarin commissaris KINNOCK werd geciteerd, en naar een brief van de heer MARTIN die in de *Western Mail* van 18 juni 1999 was gepubliceerd.

Klager beschouwde dit als een geval van wanbeheer in de vorm van administratieve onregelmatigheden, onnodige vertraging, discriminatie en machtsmisbruik.

Klager eiste, dat hij werd gezuiverd van de blaam die op hem was geworpen door de bewering dat hij verantwoordelijk was voor de vertraging bij de publicatie van de regionale brochure over Wales en, dat de genoemde leden van de diensten van de Commissie verantwoordelijk zouden worden gesteld voor wanbeheer.

De klacht bevatte tevens een deel van een afschrift van een telefoongesprek tussen klager en de heer MARTIN, waarin laatstgenoemde verklaarde dat hij van oordeel was dat de zaak in Brussel aan het rollen was gebracht door het hoofd van het Bureau van de Commissie in Wales, en dat hij had getelefoneerd met een lid van het kabinet van commissaris KINNOCK, die hem had verteld dat de commissaris het verslag te nationalistisch vond.

ONDERZOEK

Standpunt Commissie

De klacht werd doorgezonden naar de Commissie. In haar standpunt verklaarde de Commissie met betrekking tot punt (i) van de klacht dat zij volgens het contract niet verplicht was het verslag te publiceren in de vorm waarin het was ingediend, of zelfs het überhaupt te publiceren. De Commissie gaf toe dat zij oorspronkelijk de bedoeling had gehad het verslag vóór de Europese verkiezingen van 10 juni 1999 te publiceren. Dit was evenwel niet de enige bedoeling van de regionale verslagen en het was belangrijker voor goede teksten te zorgen dan de verslagen hoe dan ook te publiceren. De Commissie vermeldde tevens dat er vertraging was opgetreden omdat het verslag in het Welsh moest worden vertaald.

Wat punt (ii) betreft, verklaarde de Commissie dat het eerste door klager ingediende ontwerp een aantal vage algemeenheden en sterk politiek gekleurde verklaringen bevatte met betrekking tot kwesties zoals de gemeenschappelijke munt, en dat het niet verstandig ware geweest van de Commissie die in het VK te publiceren. De vertegenwoordiging van de Commissie verzocht klager in zijn tweede ontwerp het evenwicht tussen feiten en persoonlijke standpunten te herstellen, wat deze ook deed. De gewijzigde tekst werd aanvaard en de betaling werd goedgekeurd. Het besluit het verslag al dan niet te publiceren lag bij de vertegenwoordiging van de Commissie in het VK. Noch commissaris KINNOCK noch

zijn kabinet hadden op welk ogenblik ook geprobeerd de publicatie van de brochure tegen te houden, te vertragen, of te beïnvloeden. De in het afschrift van het telefoongesprek gemaakte opmerkingen die aan commissaris KINNOCK werden toegeschreven, hadden duidelijk betrekking op het eerste ontwerp van de tekst. Noch commissaris KINNOCK noch zijn kabinet hadden enig bezwaar gemaakt tegen het herziene ontwerp.

De Commissie onderstreepte in haar standpunt tevens dat het de eerste plicht van alle vertegenwoordigingen van de Commissie is zich niet in nationale politieke debatten te mengen op een wijze die als partijdig kan overkomen. Indien de vertegenwoordiging in Londen in dit geval redenen had om aan te nemen dat een tijdens een verkiezingsperiode geplande publicatie als politiek tendentiekus kon worden geïnterpreteerd, was het een wijs besluit – en geen machtsmisbruik – geweest ervoor te zorgen dat de EG-instellingen niet in een binnenlands dispuut verwickeld raakten.

Wat punt (iii) van de klacht betreft, was de Commissie van oordeel dat klager verantwoordelijk was voor het feit dat de vertraging bij de publicatie algemeen bekend werd.

Opmerkingen klager

In zijn opmerkingen beklemtoonde klager dat hem nooit feitelijke onjuistheden in het verslag waren gesignaleerd. Hij suggereerde dat het besluit de publicatie te verdagen werd genomen in mei-juni 1999, omdat commissaris KINNOCK per vergissing het eerste ontwerp van het verslag onder ogen had gekregen, en niet de eindtekst, die in februari 1999 was goedgekeurd door de heer MARTIN. Hij was van mening dat deze interpretatie overeenkwam met het standpunt van de Commissie. Die had immers toegegeven dat commissaris KINNOCK opmerkingen had gemaakt over het eerste ontwerp, maar had niet gezegd wanneer. Hij was van mening dat, indien de commissaris een ontwerp had ontvangen en becommentarieerd dat al was vervangen door een verbeterde en goedgekeurde tekst, de Commissie zich schuldig had gemaakt aan nalatigheid.

Wat de aantasting van zijn reputatie als journalist betreft, ontkende klager dat het zijn schuld was dat de vertraging bij de publicatie algemeen bekend werd. Hij had gewoon geantwoord op vragen van de plaatselijke media, die een verklaring voor de vertraging wensten te krijgen.

Klager verzocht de Ombudsman tevens de in zijn klacht aangehaalde bandopname van zijn telefonisch interview met de heer MARTIN te onderzoeken.

VERDER ONDERZOEK

Op 24 februari 2000 vroeg de Ombudsman de Commissie in een brief waarom de brochure over Wales niet was gepubliceerd, hoewel de door klager ingediende herziene tekst was goedgekeurd en de brochures over de andere regio's van het VK wel waren gepubliceerd.

Het antwoord van de Commissie kwam, in het kort, hierop neer:

Het was uiteraard wenselijk dat commissaris Kinnock de brochure over Wales liet verschijnen, maar er was vertraging ontstaan omdat, ten eerste, de brochure in het Welsh moest worden vertaald en, ten tweede, de commissaris zo'n drukke agenda had dat hij niet vóór 8 juni 1999 voor de presentatie van de brochure naar Wales kon gaan.

Dit betekende dat het niet langer mogelijk was een van de oorspronkelijke doelstellingen te verwezenlijken, namelijk de publieke opinie in Wales te informeren vóór de Europese verkiezingen informatie. Daarom werd de publicatie tot in september uitgesteld, zodat meteen ook de namen van de nieuwe euro-parlementsleden in de brochure konden worden opgenomen.

Rondom het niet-verschijnen van de brochure was er vervolgens negatieve publiciteit geweest. Het was vrij duidelijk dat klager erop uit was kritiek te leveren op de commissaris. Derhalve was de vertegenwoordiging van oordeel dat de publicatie in september wellicht nog meer negatieve reacties zou uitlokken en daarom werd beslist een volledig nieuwe brochure te laten schrijven.

Afschriften van telefoongesprekken

De Ombudsman verzocht klager hem een afschrift te bezorgen van het telefonisch interview met de heer MARTIN, als klager meende dat deze relevant waren voor zijn klacht.

Op 16 maart 2000 stuurde klager de Ombudsman het afschrift van het interview met de heer MARTIN, samen met een afschrift van de telefoongesprekken (a) tussen hemzelf en de ambtenaar bij de vertegenwoordiging van de Commissie in het VK die verantwoordelijk was voor de coördinatie van de publicatie van de brochures over de Britse regio's, en (b) tussen een ander journalist en, respectievelijk, de heer MARTIN, het hoofd van het Bureau van de Commissie in Wales en een lid van het kabinet van commissaris KINNOCK.

Opmerkingen van klager op het antwoord van de Commissie op het verzoek van de Ombudsman om aanvullende informatie.

Vooreerst betreunde klager dat het zo lang had geduurd, vooraleer zijn klacht werd behandeld.

Klager was van oordeel dat de Commissie had toegegeven dat de verantwoordelijkheid voor de niet-publicatie van het verslag bij de heren MARTIN en KINNOCK en niet bij hemzelf lag. Klager wees er tevens op dat de heer KINNOCK op het bewuste tijdstip commissaris voor vervoer, en niet voor regionale ontwikkeling was, en vroeg waarom hij dan in deze zaak werd betrokken.

Klager vroeg tevens waarom de Commissie op dat moment niet had verklaard dat de publicatie was vertraagd wegens de drukke agenda van de heer KINNOCK en de vertaling in het Welsh, in plaats van te beweren dat zijn verslag feitelijke onjuistheden bevatte.

Klager voegde daar nog aan toe dat de niet-publicatie van zijn verslag en de opdracht voor een nieuwe regionale brochure over Wales een verkwisting van geld van de Europese belastingbetalers was. De Ombudsman deelde klager mee dat het, in dit stadium van het onderzoek, niet gerechtvaardigd leek deze nieuwe bewering te onderzoeken waardoor kwesties te berde werden gebracht die ook onder de bevoegdheid van de Rekenkamer vielen.

Ontmoeting van de diensten van de Ombudsman met de heer MARTIN

De heer HARDEN van de diensten van de Ombudsman organiseerde een ontmoeting met de heer MARTIN tijdens een bezoek aan Londen op 14 juni 2000. In antwoord op de vragen van de heer HARDEN verklaarde de heer MARTIN: (i) dat hij er niet op de hoogte van was geweest dat zijn telefoongesprek met klager werd opgenomen; (ii) dat hij er geen bezwaar tegen had dat de Ombudsman het afschrift van het telefoongesprek als een deel van het onderzoeksdossier zou doorsturen naar de Commissie; (iii) dat uit de controle van zijn agenda bleek dat zijn besluit om de publicatie van de brochure over Wales tot in september 1999 uit te stellen tussen 5 en 11 mei 1999 moest zijn genomen.

Tweede verzoek van Ombudsman om aanvullende informatie

Op 21 juni 2000 schreef de Ombudsman een brief aan de Commissie, waarin hij deze vroeg of zij van oordeel was dat de tekst van klager voor de regionale brochure over Wales, in de door klager verbeterde en door de vertegenwoordiging van de Commissie in het VK aanvaarde versie, feitelijke onnauwkeurigheden bevatte. Bovendien verzocht hij de

Commissie in het geval van een positief antwoord alle feitelijke onjuistheden nauwkeurig aan te willen geven.

De Commissie gaf twee feitelijke onnauwkeurigheden in de herziene tekst aan. Ten eerste werd in de herziene tekst verklaard dat het totale bedrag van de uit hoofde van de nieuwe verordening aan Wales toegewezen regionale middelen zou worden bepaald door de beschikbaarstelling van evenredige middelen door de centrale overheid of de particuliere sector. In werkelijkheid was de toewijzing van deze fondsen gebaseerd op een transparante behoeftebepaling. Ten tweede strookte de bewering in de herziene tekst dat, op grond van cijfers voor 1996, de werkloosheid van 7,2% in Ierland beneden het Britse gemiddelde van 8,3% lag, niet met andere bronnen, die voor de werkloosheid in Ierland in 1996 11,8% aangaven.

De Commissie voegde daar evenwel aan toe dat de publicatie van de brochure werd vertraagd om de redenen die in vorige antwoorden van de Commissie aan de Ombudsman waren toegelicht.

BESLUIT

1 Overdreven vertraging

1.1 Klager beweerde dat door de vertraging bij de publicatie van zijn verslag over Wales in de vorm van een regionale brochure, het beoogde doel, namelijk de kiezers van Wales vóór de Europese verkiezingen te informeren, niet was bereikt.

1.2 De Commissie erkende dat zij oorspronkelijk de bedoeling had gehad het verslag vóór de Europese verkiezingen van 10 juni 1999 te publiceren. Volgens het contract met klager was zij evenwel niet verplicht het verslag vóór een bepaalde datum te publiceren, of zelfs het überhaupt te publiceren.

1.3 De Ombudsman heeft geen kennis van een algemene wettelijke verplichting van de Commissie om verslagen die ze heeft laten opstellen, te publiceren. Een geval van wanbeheer met betrekking tot dit aspect van de klacht zou zich derhalve slechts kunnen voordoen, indien de vertraging bij de publicatie van de regionale brochure over Wales een gevolg zou zijn van machtsmisbruik of administratieve onregelmatigheden. De desbetreffende beweringen van klager worden in het volgende deel van dit besluit onderzocht.

1.4 In de loop van het onderzoek beweerde klager tevens dat de niet-publicatie van het verslag en de opdracht voor een nieuwe regionale brochure over Wales een verspilling van Europees belastinggeld was. De Ombudsman deelde klager mee dat het in dit stadium van het onderzoek niet gerechtvaardigd leek deze nieuwe bewering te onderzoeken, waardoor kwesties te berde werden gebracht die ook onder de bevoegdheid van de Rekenkamer vielen.

1.5 Het onderzoek van de Ombudsman met betrekking tot dit aspect van de klacht bracht derhalve geen geval van wanbeheer aan het licht.

2 Bewering volgens welke de vertraging te wijten was aan inmenging van commissaris Kinnock en wanbeheer bij de Commissiediensten

2.1 Klager beweerde dat er vertraging was opgetreden bij de publicatie van de regionale brochure over Wales als gevolg van de inmenging van commissaris KINNOCK, die het verslag “te nationalistisch” vond, alsmede van wanbeheer door de heer MARTIN, door een lid van het kabinet van de heer KINNOCK en door het hoofd van het Bureau van de Commissie in Wales.

Feitelijke bevindingen Ombudsman

2.2 Uit het bewijsmateriaal waarover de Ombudsman beschikte, bleek dat de heer MARTIN, hoofd van de vertegenwoordiging van de Commissie in het VK, klager had verzocht het eerste ontwerp van zijn verslag te herzien. Klager diende een tweede ontwerp in, dat in februari 1999 door de heer MARTIN werd aanvaard. Op een gegeven moment kwam het eerste ontwerp van klager via het Bureau van de Commissie in Wales op het kabinet van commissaris KINNOCK terecht. Toen de heer MARTIN de bezorgdheid van de commissaris omtrent het eerste ontwerp vernam, nam hij het initiatief om een lid van het kabinet van commissaris KINNOCK te contacteren en het kabinet een kopie van het gewijzigde en goedgekeurde tweede ontwerp over te maken. Begin mei 1999 werd het duidelijk dat commissaris KINNOCK pas twee dagen vóór de Europese parlementsverkiezingen beschikbaar zou zijn om de brochure te presenteren. De heer MARTIN besliste dan de publicatie tot in september 1999 uit te stellen, zodat meteen ook de namen van de nieuwe euro-parlementsleden in de brochure konden worden opgenomen. Ingevolge de daaropvolgende politieke controverse besliste de heer MARTIN de publicatie niet te laten doorgaan en een nieuw verslag te laten opstellen.

Evaluatie van de feiten door de Ombudsman

2.3 Vooreerst zij erop gewezen dat de publicatie van een brochure geen rechtshandeling is en dat er voor de voorbereiding van dergelijk materiaal noch bij wet noch in de administratieve praktijk een bepaalde procedure is vastgelegd.

2.4 Het besluit om de publicatie van de brochure eerst uit te stellen en vervolgens af te gelasten, bleek te zijn genomen door de daartoe bevoegde persoon, namelijk het hoofd van de vertegenwoordiging van de Commissie in het VK, en wel om passende en gewettigde redenen.

2.5 Het blijkt algemeen te worden aanvaard dat het een van de functies van een commissaris is als een in twee richtingen werkend communicatie- en invloedskanaal tussen de Commissie en de lidstaat van de commissaris te functioneren, zolang dit niet in strijd is met de plicht van de commissaris zijn ambt volkomen onafhankelijk uit te oefenen.³⁸ Er is geen bewijs voorhanden om te beweren dat de betrokkenheid van de heer KINNOCK en zijn kabinet de grenzen van wat correct is zou hebben overschreden of dat er machtsmisbruik zou zijn begaan.

2.6 Aangezien het kabinet van commissaris KINNOCK een kopie had gekregen van de gewijzigde en goedgekeurde tweede versie van het verslag, was er geen bewijs voorhanden ter ondersteuning van de bewering dat er besluiten op grond van achterhaalde informatie zouden zijn genomen.

2.7 Het onderzoek van de Ombudsman met betrekking tot dit aspect van de klacht bracht derhalve geen geval van wanbeheer aan het licht.

3 Feitelijke onnauwkeurigheden en de bewering in verband met een doofpotaffaire

3.1 Klager beweerde dat de Commissie en met name commissaris KINNOCK en de heer MARTIN de tussenkomst van de commissaris in de doofpot hadden gestopt door valselijk te beweren dat het verslag van klager feitelijke onnauwkeurigheden bevatte, waardoor zij de reputatie van klager als journalist hadden geschaad en zijn kansen om in de toekomst werk te vinden in het gedrang hadden gebracht. Klager verwees in het bijzonder naar een in de *Western Mail* van 10 juni 1999 gepubliceerd artikel waarin commissaris KINNOCK werd geciteerd, en naar een in de *Western Mail* van 18 juni 1999 gepubliceerde brief van de heer MARTIN.

³⁸ Zie bijvoorbeeld Edwards en Spence, *The European Commission*, Longman 1994, blz. 35.

3.2 De relevante feiten, zoals door de Ombudsman hierboven onder punt 2.2 uiteengezet, waren dat het eerste ontwerp van klager moest worden herzien, maar dat deze herziening in februari 1999 was voltooid, toen het herziene verslag door de heer MARTIN werd aanvaard. Toen evenwel duidelijk werd dat commissaris KINNOCK pas twee dagen vóór de Europese parlementsverkiezingen beschikbaar zou zijn om de brochure te presenteren, besliste de heer MARTIN de publicatie tot in september uit te stellen, om meteen ook de namen van de nieuwe euro-parlementsleden in de brochure te kunnen opnemen.

3.3 De aan commissaris KINNOCK in het artikel in de *Western Mail* toegeschreven verklaring houdt in dat bepaalde feitelijke onnauwkeurigheden in het verslag van klager de oorzaak waren van de vertraging van de publicatie. Uit de in de loop van het onderzoek door de Ombudsman opgetekende antwoorden van de Commissie blijkt dat dit niet klopt. Op geen enkel ogenblik gedurende het onderzoek poogde de Commissie het in het artikel van de *Western Mail* aan commissaris KINNOCK toegeschreven standpunt te verdedigen. De Commissie verklaarde dat de publicatie door andere oorzaken werd vertraagd. De foutieve bewering werd derhalve rechtgezet in de door de Commissie gedurende het onderzoek van de Ombudsman gegeven antwoorden, zoals klager overigens had geëist.

3.4 De heer MARTIN bleek zijn brief aan de *Western Mail* te hebben geschreven als onderdeel van zijn officiële taken als hoofd van de vertegenwoordiging van de Commissie in het VK. In de brief wordt gesproken van de noodzaak om “sommige niet volledig juiste feitelijke gegevens te corrigeren”. Dit kon eventueel geïnterpreteerd worden als de oorzaak van de vertraging bij de publicatie van het verslag, maar de brief was zo geformuleerd dat het ook kon verwijzen naar de noodzaak om het eerste ontwerp te herzien. Het was duidelijk de bedoeling van de brief een politieke controversie te bezweren en niet iemand een blaam te geven. In zijn geheel gezien bleek de brief derhalve niet ongepast te zijn.

3.5 Het onderzoek van de Ombudsman met betrekking tot dit aspect van de klacht bracht derhalve geen wanbeheer aan het licht.

4 Conclusie

Op basis van het onderzoek van de Ombudsman met betrekking tot deze klacht bleek er geen sprake te zijn van een geval van wanbeheer door de Europese Commissie en sloot de Ombudsman derhalve de zaak.

VERWIJDERING VAN VRAGEN UIT SELECTIEPROEVEN

*Besluit inzake klacht
904/99/GG tegen de
Europese Commissie*

KLACHT

In juli 1999 diende klager een klacht in tegen de weigering van de Commissie om hem toe te laten deel te nemen aan de schriftelijke proeven van het door de Commissie georganiseerde vergelijkend onderzoek COM/A/8/98 waarvoor hij zich had ingeschreven. Met een brief van 28 april 1999 deelde de jury van het vergelijkend onderzoek aan klager mee dat hij niet kon worden toegelaten tot de schriftelijke proeven, aangezien hij in een van de vier selectieproeven het minimumaantal punten niet had behaald. Volgens de Commissie had klager in proef (c) 9,662 punten behaald terwijl het minimumaantal punten 10 was. Op 11 mei 1999 schreef klager een brief aan de Commissie, waarin hij dit resultaat in twijfel trok. Hij wees erop dat, op grond van het aantal te beantwoorden vragen en de toegekende of afgetrokken punten voor juiste of onjuiste antwoorden, het niet mogelijk was tot het hem door de Commissie meegedeelde cijfer te komen. In haar antwoord van 17 juni 1999 beweerde de jury van het vergelijkend onderzoek dat het aan klager meegedeelde resultaat diende te worden verklaard door het feit dat sommige vragen die dubbelzinnig bleken te zijn, waren verwijderd en dat de voor ieder antwoord toegekende of afgetrokken punten dienovereenkomstig waren aangepast.

Klager diende daarop een klacht in bij de Europese Ombudsman, waarin hij een aantal vragen opwierp die als volgt kunnen worden samengevat:

Ten eerste beweerde hij dat de Commissie niet het recht had sommige vragen te ‘neutraliseren’ waarvan, naar zij beweerde, was gebleken dat ze dubbelzinnig waren. Deze benadering was in strijd met de instructies die vóór de selectieproeven aan de kandidaten waren meegedeeld, volgens welke alle vragen in alle vier de proeven hetzelfde gewicht hadden. Hij stelde tevens de vraag waarom de Commissie pas nadat de proeven waren afgenomen, had ontdekt dat sommige vragen dubbelzinnig waren. Naar zijn oordeel was de dubbelzinnigheid van een vraag iets subjectiefs. De verwijdering van dergelijke vragen druiste in tegen het beginsel van gelijke behandeling, aangezien dit degenen benadeelde die de betrokken vragen juist hadden beantwoord. Het had tevens de proef zelf vervalst, aangezien iedere kandidaat de hem beschikbare tijd had gebruikt op grond van de veronderstelling dat de proef bestond uit 30 vragen die alle hetzelfde gewicht hadden.

Ten tweede had de Commissie nagelaten voldoende informatie te verschaffen over de manier waarop zij te werk was gegaan. In haar brief van 28 april 1999 was de verwijdering van bepaalde vragen hoegenaamd niet vermeld. In haar brief van 17 juni 1999 werd niet in detail meegedeeld hoeveel en welke vragen waren verwijderd.

ONDERZOEK

Standpunt Commissie

De klacht werd overgemaakt aan de Commissie die er in haar standpunt op wees dat de jury van het vergelijkend onderzoek had beslist voor alle kandidaten vraag nr. 66 uit selectieproef (c) te verwijderen, aangezien ze dubbelzinnig bleek te zijn. Als gevolg van deze wijziging was het voor ieder juist antwoord toegekend gewicht 0,690 punt en het voor ieder onjuist antwoord afgetrokken gewicht 0,228 punt. De Commissie was van oordeel dat deze ‘neutralisering’ geen enkele kandidaat had benadeeld, aangezien er noch een juist noch een onjuist antwoord op de vraag in kwestie kon worden gegeven.

Opmerkingen klager

In zijn opmerkingen handhaafde klager zijn klacht. Hij beweerde dat de verwijdering van vraag nr. 66 hem toch had benadeeld, aangezien deze vraag een van de 19 (van een totaal van 30) vragen was die hij had beantwoord. Volgens klager zou hij met 16 juiste en drie onjuiste antwoorden precies het vereiste minimum van 10,000 punten hebben behaald³⁹. Hij hield staande dat de verwijdering van vraag nr. 66 in feite zijn uitsluiting uit het vergelijkend onderzoek had veroorzaakt, aangezien het resultaat van 15 juiste en drie onjuiste antwoorden nu in de hem door de Commissie meegedeelde uitslag van 9,662 punten resulteerde⁴⁰. Klager was van oordeel dat de Commissie dit resultaat had kunnen vermijden indien zij de vraag in kwestie op een andere manier had ‘geneutraliseerd’, bij voorbeeld door ervan uit te gaan dat deze vraag door alle kandidaten juist was beantwoord. Tenslotte beweerde klager dat de verwijdering van deze vraag al de kandidaten had benadeeld die tijd hadden uitgetrokken om te trachten deze vraag te beantwoorden. Klager ging er tevens van uit dat de bewering van de Commissie, dat er overeenkomstig het aangepaste gewicht voor ieder onjuist antwoord 0,228 punt was afgetrokken, niet juist was en dat het juiste gewicht 0,230 punt zou moeten zijn (een derde van het gewicht voor een juist antwoord).

³⁹ De voor juiste antwoorden (16 maal 0,667) toegekende punten optellen en dan de voor onjuiste antwoorden (3 maal 0,222) samengeelde punten aftrekken. Terloops weze opgemerkt dat het resultaat van deze berekening op 10,006 (veeleer dan 10,000) punten uitkomt.

⁴⁰ 15 maal 0,690 punt min 3 maal 0,228 punt.

BESLUIT

1 Verwijdering van vraag uit selectieproef

1.1 Klager beweerde dat de verwijdering van vraag nr. 66 uit selectieproef (c) van vergelijkend onderzoek COM/A/8/98 ongerechtvaardigd was en hem schade had berokkend. Hij voerde aan dat, volgens de aan de kandidaten vóór de selectieproef ter hand gestelde instructies, alle vragen in alle vier selectieproeven hetzelfde gewicht zouden hebben. Hij vroeg zich tevens af waarom de Commissie pas nadat de proeven waren beëindigd, had ontdekt dat sommige vragen dubbelzinnig waren. Volgens hem ging de verwijdering van de vraag in kwestie ook in tegen het principe van gelijke behandeling, aangezien dit een nadeel betekende voor degenen die tijd hadden uitgetrokken om te trachten deze vraag te beantwoorden, of deze zelfs juist hadden beantwoord, zoals dat voor hem het geval was. Klager beweerde dat indien de betrokken vraag niet was verwijderd of indien de Commissie deze op een andere manier had uitgeschakeld, bij voorbeeld door ervan uit te gaan dat ze door alle kandidaten juist was beantwoord, hij tot de schriftelijke proeven van het vergelijkend onderzoek zou zijn toegelaten.

1.2 De Commissie antwoordde dat de jury van het vergelijkend onderzoek had beslist voor alle kandidaten vraag nr. 66 uit selectieproef (c) te verwijderen, aangezien deze dubbelzinnig bleek te zijn. Als gevolg van deze wijziging was het voor ieder juist antwoord toegekende gewicht 0,690 punt en het voor ieder onjuist antwoord afgetrokken gewicht 0,228 punt geworden. De Commissie was van oordeel dat deze 'neutralisering' geen enkele kandidaat had benadeeld, aangezien er noch een juist noch een onjuist antwoord op de betrokken vraag kon zijn gegeven.

1.3 Klager merkte terecht op dat de Commissie niet had uitgelegd waarom precies de betrokken vraag wegens 'dubbelzinnigheid' was verwijderd. Zoals klager opmerkte, waren mogelijke redenen dat van de mogelijke antwoorden er meer dan één juist was, dat alle mogelijke antwoorden onjuist waren, of dat de vraag gewoonweg slecht was geformuleerd. Klager voerde evenwel geen enkel wezenlijk argument aan dat aantoonde dat de Commissie ongelijk had gehad de betrokken vraag als dubbelzinnig te beschouwen. In de volgende beschouwingen is derhalve uitgegaan van de vooronderstelling dat de betrokken vraag inderdaad dubbelzinnig was.

1.4 Een goede administratieve praktijk vereist dat er bij een vergelijkend onderzoek aan de kandidaten geen dubbelzinnige vragen worden gesteld. De Commissie dient derhalve zorgvuldig na te gaan of de vragen die aan de kandidaten zullen worden gesteld, geen dubbelzinnigheden bevatten. Zelfs indien er, ondanks zo'n grondige controle, na een proef wordt vastgesteld dat er een dubbelzinnige vraag werd gesteld, moet de Commissie de nodige maatregelen nemen om te verzekeren dat het resultaat van de proef door een dergelijke vraag niet wordt beïnvloed. Volgens informatie waarover de Ombudsman beschikt, bestond de betrokken selectieproef uit 30 vragen waarvan er één dubbelzinnig bleek te zijn. De Ombudsman was van oordeel dat in dat geval de Commissie mag overgaan tot het verwijderen van deze vraag uit de proef, op voorwaarde dat deze verwijdering zo gebeurt dat de belangen van de kandidaten niet worden geschaad.

1.5 Klager wees erop dat de verwijdering van de betrokken vraag voor ieder juist antwoord een wijziging in het gewicht van 0,667 punt in 0,690 punt en een overeenkomstige wijziging in het (negatieve) gewicht van onjuiste antwoorden tot gevolg had. Hij was van mening dat dit niet strookte met de aan de kandidaten vóór de selectieproef verschaft informatie, volgens welke alle vragen in alle vier selectieproeven hetzelfde gewicht zouden hebben. Klager had de tekst waarop hij zich baseerde, niet overgelegd. De Ombudsman ging er evenwel van uit dat de Commissie in de tekst waarnaar klager verwees, had willen uitdrukken dat in ieder van de vier selectieproeven elke in *die* proef gestelde vraag hetzelfde gewicht diende te hebben. Inderdaad, indien de interpretatie van klager juist was, zou de Commissie, in een geval zoals dit, vrijwel geen andere keuze heb-

ben dan de ganse proef nietig te verklaren en een nieuwe proef te organiseren, aangezien iedere verwijdering van een vraag noodzakelijkerwijs het aan de andere vragen toegekende gewicht beïnvloedde. De Ombudsman oordeelde dat deze interpretatie derhalve onevenredige gevolgen zou hebben als, zoals in dit geval, slechts één van 30 vragen aanleiding gaf tot problemen.

1.6 Voorts voerde klager aan dat de aanpak van de Commissie indruiste tegen het beginsel van gelijke behandeling en tot zijn uitsluiting uit het vergelijkend onderzoek had geleid. Alles wat de Commissie evenwel in deze zaak had gedaan was een dubbelzinnige vraag verwijderen. Door het gewicht van de andere vragen aan te passen had de Commissie ervoor gezorgd dat iedere kandidaat het maximumaantal punten kon halen. Voor de overige 29 vragen was het aan ieder juist antwoord toegekende (aangepaste) gewicht gelijk. Zo was voor iedere vraag ook het voor ieder onjuist antwoord afgetrokken aantal punten hetzelfde. De zaak van klager was gebaseerd op de veronderstelling dat hij een juist antwoord had gegeven op de vraag die was verwijderd en derhalve op de veronderstelling dat het inderdaad mogelijk was een 'juist' antwoord te geven op deze vraag. Het was niet aangetoond dat dit inderdaad het geval was. In ieder geval was de Ombudsman van oordeel dat, als de Commissie overging tot het verwijderen van een vraag die dubbelzinnig bleek te zijn, zij die vraag overeenkomstig het beginsel van gelijke behandeling voor alle kandidaten moest schrappen. Het was juist dat de verwijdering van een dergelijke vraag gevolgen had voor de kandidaten die tijd hadden uitgetrokken om te trachten deze vraag te beantwoorden. Dit was evenwel het onvermijdelijke gevolg van de uitsluiting van een dergelijke vraag. In de veronderstelling dat de kandidaten om te slagen in de proef, alleszins het juiste antwoord dienden te geven op meer dan twaalf vragen, was het daaruit voortvloeiende tijdverlies hoe dan ook niet zeer aanzienlijk. Tenslotte was de Ombudsman van oordeel dat de suggestie van klager, volgens welke de Commissie de betrokken vraag had kunnen 'verwijderen' door ervan uit te gaan dat deze door alle kandidaten juist was beantwoord, tot ernstige juridische bezwaren zou hebben geleid. Om al deze redenen bleek de door de Commissie in deze zaak gevolgde aanpak redelijk te zijn.

1.7 Klager wees er terecht op dat, op grond van de aangepaste gewichten, het voor een onjuist antwoord afgetrokken gewicht 0,230 punt diende te zijn in plaats van 0,228 punt, zoals aangegeven door de Commissie. Zoals klager evenwel zelf in zijn opmerkingen over het standpunt van de Commissie besloot, was deze afwijking niet ter zake dienend om vast te kunnen stellen of de aanpak van de Commissie als zodanig gewettigd was.

1.8 Op grond van het bovengaande bleek er met betrekking tot de eerste door klager naar voren gebrachte bewering geen sprake te zijn geweest van wanbeheer door de Commissie.

2 Niet-verstrekken van voldoende informatie

2.1 Klager beweerde dat de Commissie had verzuimd voldoende informatie over haar werkwijze te verstrekken. In haar brief van 28 april 1999 werd de verwijdering van bepaalde vragen helemaal niet vermeld. In haar brief van 17 juni 1999 werd niet in detail meegedeeld hoeveel en welke vragen waren verwijderd.

2.2 De Commissie maakte geen pertinente opmerkingen over deze bewering.

2.3 In haar brief van 28 april 1999 had de Commissie klager op de hoogte gebracht van de resultaten die hij bij de selectieproeven had behaald. Toen klager dit resultaat in een brief van 11 mei 1999 ter discussie stelde, zette de Commissie in haar brief van 17 juni 1999 uiteen dat sommige vragen, die bleken dubbelzinnig te zijn, waren verwijderd en dat het voor juiste en onjuiste antwoorden toegekende gewicht dienovereenkomstig was aangepast. De Ombudsman meende dat het beter was geweest dat de Commissie reeds bij die gelegenheid duidelijk had gezegd welke vraag verwijderd was en hoe dientengevolge het aan de antwoorden toegekende gewicht was gewijzigd. Aangezien klager evenwel in een brief van 11 mei 1999 om toelichting bij de door de Commissie aangewende 'methodologie' had verzocht en aangezien de Commissie uiteindelijk de nodige details aan de

Ombudsman had bezorgd, zag laatstgenoemde geen grond meer om zijn onderzoek ter zake voort te zetten.

2.4 Op grond van het bovenstaande bleek er met betrekking tot de tweede door klager naar voren gebrachte bewering geen sprake te zijn geweest van wanbeheer door de Commissie.

3 Conclusie

Op basis van het onderzoek van de Ombudsman met betrekking tot deze klacht bleek er geen sprake te zijn geweest van een geval van wanbeheer door de Commissie en sloot de Ombudsman derhalve deze zaak.

VOOR TOELATING TOT VERGELIJKEND ONDERZOEK VEREIST DIPLOMA

*Besluit inzake klacht
905/99/GG tegen de
Europese Commissie*

KLACHT

In juli 1999 diende klager een klacht in tegen de weigering van de Commissie hem toe te laten deel te nemen aan het door de Commissie georganiseerde vergelijkend onderzoek COM/LZA/1/99 met het oog op de aanwerving van Franstalige vertalers, waarvoor hij zich kandidaat had gesteld. Volgens punt III B 2 van de aankondiging van het vergelijkend onderzoek gepubliceerd in het Publicatieblad⁴¹ moesten de kandidaten een volledige universitaire opleiding hebben genoten welke was afgesloten met een eindexamen (“des études universitaires de cycle complet sanctionnées par un diplôme de fin d’études”). In de aankondiging van het vergelijkend onderzoek stond bovendien dat de jury van het vergelijkend onderzoek rekening zou houden met de verschillen tussen de diverse onderwijsstelsels, en dat er, bij wijze van toelichting, een lijst met voorbeelden van graden zou worden verstrekt in een bijlage van de bij de aankondiging van het vergelijkend onderzoek gevoegde “wenken voor sollicitanten”. Deze wenken bevatten voorbeelden voor elk van de 15 lidstaten van de EU, met inbegrip van Frankrijk (“maîtrise” of gelijkwaardig). Klager, die de Nederlandse nationaliteit had, had in 1986 een “Licence en Sciences Economiques” behaald aan de Ecole des Hautes Etudes Commerciales (“licence HEC”) van de universiteit van Lausanne in Zwitserland.

In een brief van 10 mei 1999 deelde de jury van het vergelijkend onderzoek klager mee dat hij niet tot het vergelijkend onderzoek kon worden toegelaten aangezien hij niet voldeed aan de voorwaarde vermeld in punt III B 2 van de aankondiging van het vergelijkend onderzoek. Op 19 mei 1999 betwistte klager dit besluit door erop te wijzen dat zijn diploma bij vorige vergelijkende onderzoeken was aanvaard, alsook bij zijn aanstelling als hulpfunctionaris bij de Commissie op 1 mei 1999. In een brief van 29 juni 1999 bevestigde de jury van het vergelijkend onderzoek haar beslissing. Volgens de jury van het vergelijkend onderzoek had het diploma van klager, dat na drie jaar studie was behaald, niet het door de aankondiging van het vergelijkend onderzoek vereiste niveau, d.w.z. een “maîtrise” of een gelijkwaardig diploma.

In zijn aan de Ombudsman gerichte klacht verdedigde klager de stelling dat hij werd gediscrimineerd. Het vereiste dat er een “maîtrise” of een gelijkwaardig diploma nodig was, was gespecificeerd in Bijlage 1 van de “wenken” voor Frankrijk. Voor België, Portugal en Spanje was evenwel een “licence” vereist. De graad “maîtrise” bestond niet in Zwitserland. Dat hij er tenslotte in was geslaagd zijn studies in een kortere tijdsspanne (drie jaar) af te werken, kon worden toegeschreven aan het feit dat hij voordien aan de Ecole Polytechnique van Lausanne had gestudeerd en dat hij voor sommige vakken die hij daar had gevolgd, ECTS-punten had gekregen. Tegenwoordig wordt dezelfde “licence” pas na vier jaar studie toegekend om de studenten meer tijd te geven praktische ervaring

⁴¹ PB 1999 nr. C 21 A van 26.01. januari 1999, blz. 12.

als stagiair op te doen. Het leerplan was evenwel identiek gebleven. Klager verdedigde de stelling dat zijn uitsluiting van het vergelijkend onderzoek een gevolg was van een gebrek aan kennis van het Zwitserse universitaire onderwijsstelsel.

In een brief aan de Ombudsman verklaarde de universiteit van Lausanne dat de “licence HEC” tot in 1996 na een studie van minimum drie jaar kon worden behaald. Sedertdien was een minimum van 8 semesters en 240 ECTS-punten van het Europese puntenoverdrachtsysteem (European Credit Transfer System) vereist. Deze wijziging maakte het de universiteit mogelijk een aantal lesuren toe te voegen, maar het verschil met het vroegere stelsel was niet significant. De belangrijkste bedoeling van het verlengen van het programma was het inlassen van stages bij bedrijven, uitwisselingen met buitenlandse universiteiten en meer persoonlijk werk (b.v. in seminaries). Onder geen beding kon de door klager behaalde “licence” met een Franse “licence” worden gelijkgesteld; deze was eerder met een “maîtrise” uit het Franse stelsel te vergelijken. De “licence HEC” was momenteel internationaal erkend. In een raamakkoord dat in 1994 tussen Frankrijk en Zwitserland was gesloten, werd de gelijkwaardigheid van een Zwitserse “licence” en een Franse “maîtrise” erkend. Volgens een bij de brief van de universiteit van Lausanne gevoegde tabel omvatte de “licence HEC” in 1986 (studie van drie jaar) een totaal van 2.310 lesuren en in 1999 (studie van vier jaar) een totaal van 2.338 lesuren, terwijl een “licence” aan de universiteit van Parijs in 1999 (studie van drie jaar) slechts een totaal van 1.590 lesuren omvatte. De houders van een “licence HEC” werden bovendien wereldwijd tot postuniversitaire programma’s toegelaten.

ONDERZOEK

Standpunt Commissie

De klacht werd doorgezonden naar de Commissie. In haar standpunt maakte de Commissie de volgende opmerkingen met betrekking tot de klacht:

De jury van het vergelijkend onderzoek had reeds aan klager uitgelegd dat het feit dat hij als hulpfunctionaris bij de Commissie werkzaam was geweest, in deze context niet ter zake deed, aangezien de functie in kwestie, die hij destijds had bekleed, tot categorie B behoorde, waarvoor geen universitaire graad vereist was.

De door klager in 1986 behaalde “licence HEC” was niet volledig gelijkwaardig aan de na 1996 verleende overeenkomstige diploma’s. Terwijl het juist was dat de universiteiten in België, Spanje en Portugal graden afleverden die “licences” werden genoemd, vereisten deze graden een studie van minstens vier of vijf jaar. Evenzo werd de “maîtrise” in Frankrijk toegekend na een studie van vier jaar, terwijl de “licence”, die als ontoereikend werd geacht om de houder ervan tot het vergelijkend onderzoek toe te laten, na een studie van drie jaar werd toegekend.

Dat de houders van een “licence HEC” tot postuniversitaire programma’s in lidstaten van de EU worden toegelaten verleent dezen niet automatisch het recht te eisen dat deze graad als gelijkwaardig aan de relevante nationale graden (zoals de “maîtrise” in Frankrijk) zou worden erkend. Dergelijke erkenning komt toe aan het Ministerie van Onderwijs van de betrokken lidstaat. Het is gebruikelijk dat deze erkenning slechts gebeurt indien de sollicitant een of meer bijkomende cursussen heeft gevolgd.

Om deze redenen en rekening houdend met de bestaande verschillen in de onderwijsstelsels besliste de jury van het vergelijkend onderzoek dat de door klager behaalde graad hem niet het recht verleende tot het betrokken vergelijkend onderzoek te worden toegelaten.

Opmerkingen klager

In zijn opmerkingen handhaafde klager zijn klacht en maakte hij de volgende aanvullende opmerkingen:

Aangezien de Ombudsman het standpunt van de Commissie na de hiervoor vastgestelde termijn (31 december 1999) had ontvangen, mocht de Ombudsman er bij zijn besluit over de klacht geen rekening mee houden. Het besluit van de Commissie om hem niet toe te laten tot het vergelijkend onderzoek was onverenigbaar met het Verdrag betreffende de erkenning van hogeronderwijsstudies en -kwalificaties dat op 21 december 1979 was goedgekeurd door een internationale conferentie van door de UNESCO (Organisatie voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur van de Verenigde Naties) uitgenodigde staten en met de Aanbeveling betreffende de erkenning van hogeronderwijsstudies en -kwalificaties die op 13 november 1993 door de UNESCO was goedgekeurd. In paragraaf 11 van de genoemde aanbeveling staat dat de bevoegde overheid, met het oog op het evalueren van de gelijkwaardigheid van een in een ander land behaald diploma, ook rekening dient te houden met de rechten die dat diploma aan de houder ervan toekent in het land waar het werd uitgereikt. In deze context wees klager erop dat hij drie maanden bij de Zwitserse federale administratie in dienst was in een functie die gelijkwaardig was aan een functie van categorie A. De uitsluiting van klager van het vergelijkend onderzoek zou betekenen dat geen enkele ambtenaar van de Zwitserse federale overheid een EU-ambtenaar van categorie A zou kunnen worden en dat alle houders van vóór 1996 toegekende Zwitserse diploma's zouden worden uitgesloten. Klager stelde bovendien dat hij na het behalen van zijn diploma, tijdens de zomervakantie in 1985 drie maanden als stagiair in een Turks bedrijf, en in 1986-87 een jaar in een Canadees bedrijf had gewerkt. Hij wees er tevens op dat de EU en Zwitserland op het punt stonden een overeenkomst te ondertekenen die onder meer de officiële erkenning van Zwitserse graden in de EU en vice versa inhield. Dit toonde aan dat de kwestie van de erkenning van het diploma een zuiver formele aangelegenheid was en met de aard van de graad als zodanig geen uitstaans had.

Klager beklemtoonde tenslotte dat in 1986 universitaire studies in Zwitserland drie jaar in beslag namen en dat er toen geen andere keuzemogelijkheid was.

VERDER ONDERZOEK

Verzoek om aanvullende informatie

In het licht van het bovengaande besliste de Ombudsman dat hij aanvullende informatie nodig had om de klacht te behandelen. Hij verzocht de Commissie derhalve informatie te verstrekken over: 1) de redenen waarom zij het diploma van klager ontoereikend achtte om hem toe te laten tot het betrokken vergelijkend onderzoek, 2) de vraag of een door de universiteit van Lausanne na 1996 uitgereikte "licence HEC" wel voldoende zou zijn geacht en 3) de bewering van de universiteit van Lausanne volgens welke een in 1994 tussen Frankrijk en Zwitserland gesloten akkoord erkende dat de Zwitserse "licence" gelijkwaardig was aan een Franse "maîtrise".

Kort daarop meldde klager aan de Ombudsman dat hij was toegelaten tot het door het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie georganiseerde vergelijkend onderzoek EUR/A/151/98. Klager oordeelde dat dit als een precedent diende te worden gezien.

Antwoord Commissie

In haar antwoord op het verzoek van de Ombudsman om aanvullende informatie maakte de Commissie de volgende opmerkingen:

Met het oog op de toelating tot vergelijkende onderzoeken van categorie A volgt de Commissie de regel dat universitaire of gelijkwaardige diploma's zijn vereist, d.w.z. diplo-

ma's die als academisch gelijkwaardig worden beschouwd of door de lidstaten van de EU worden erkend. Tot dusver had klager niet aangetoond dat zijn in 1986 behaalde Zwitserse diploma als gelijkwaardig was erkend aan één van de door de Commissie geëiste diploma's.

De Commissie vond dat het haar niet toekwam opmerkingen te maken over de vraag of een na 1996 uitgereikte Zwitserse "licence" voldoende zou zijn geweest, aangezien zij niet kon vooruitlopen op de beslissing van de jury van het vergelijkend onderzoek, die in de eerste plaats bevoegd was om over zulke zaken te beslissen. Zij voegde er evenwel aan toe dat de organisatie van vergelijkende onderzoeken en met name de vaststelling van voorwaarden voor toelating tot vergelijkende onderzoeken in het kader van de aanstaande administratieve hervorming opnieuw zouden worden bekeken.

De Commissie beklemtoonde bovendien dat de universiteit van Lausanne niet had beweerd dat de Zwitserse "licence" gelijkwaardig was aan een Franse "maîtrise". In het raamakkoord van 1994 dat door de conferentie van de rectoren van de Franse universiteiten en de conferentie van de rectoren van de Zwitserse universiteiten was gesloten, stond dat de na een studie van ten minste acht semesters behaalde Zwitserse "licence" "overeenkwam" met een Franse "maîtrise". De bedoeling van deze bepaling was evenwel de erkenning van de Zwitserse "licence" als universitair diploma te vergemakkelijken, waardoor de houder ervan zijn of haar studies aan een Franse universiteit zou kunnen voortzetten. In het akkoord werd niet gezegd dat de Zwitserse "licence" als een Franse "maîtrise" zou worden erkend door het Franse Ministerie van Onderwijs. Hetzelfde gold voor het verdrag en de aanbeveling van de UNESCO.

Met betrekking tot de toelating van klager tot een door het Europees Parlement georganiseerd vergelijkend onderzoek, kon iedere instelling autonoom beslissen hoe zij de aankondiging van een vergelijkend onderzoek formuleert. Voorts konden kandidaten zich niet beroepen op het feit dat zij tot een ander vergelijkend onderzoek waren toegelaten.

Opmerkingen klager

In zijn opmerkingen over het antwoord van de Commissie voerde klager aan dat, aangezien het antwoord van de Commissie na de hiervoor vastgestelde termijn (30 april 2000) door de Ombudsman was ontvangen, de Ombudsman er bij de behandeling van de klacht geen rekening mee mocht houden. Klager wees tevens op het gebrek aan coherentie, aangezien het Europees Parlement zijn diploma had aanvaard, terwijl de Commissie het had geweigerd.

BESLUIT

1 Inleidende opmerkingen

1.1 Op grond van het feit dat het standpunt van de Commissie en het antwoord van de Commissie op het verzoek van de Ombudsman om aanvullende informatie na de hiervoor vastgestelde termijn waren overgemaakt, verzocht klager de Ombudsman bij het behandelen van zijn klacht met deze documenten geen rekening te houden.

1.2 Overeenkomstig artikel 195 van het EG-Verdrag moet de Ombudsman, als hij oordeelt dat er mogelijk sprake is van een geval van wanbeheer, de klacht doorzenden naar de betrokken instelling "die hem binnen een termijn van drie maanden haar standpunt zal meedelen". Er staat evenwel geen bepaling in het Verdrag die de Ombudsman verplicht geen rekening te houden met het standpunt van een instelling dat na die termijn wordt ingediend. In de onderhavige zaak was het standpunt op 7 januari 2000 aan de Ombudsman overgemaakt, m.a.w. slechts enkele dagen nadat de termijn was verstreken, en de Commissie had zich voor deze vertraging bij de Ombudsman verontschuldigd. Er

was derhalve geen reden voor de Ombudsman om geen rekening te houden met het standpunt van de Commissie.

1.3 Wat betreft het antwoord op het verzoek om aanvullende informatie moet naar artikel 3, lid 2 van het Statuut van de Ombudsman⁴² worden gekeken. Overeenkomstig deze bepaling zijn de instellingen en de organen van de Gemeenschap gehouden de Ombudsman alle gevraagde inlichtingen te verstrekken. Indien deze bijstand niet wordt verleend, moet de Ombudsman het Europees Parlement hiervan op de hoogte brengen en moet het de nodige stappen ondernemen (artikel 3, lid 4 van het Statuut). De Europese Ombudsman verzoekt om aanvullende informatie indien hij van oordeel is dat deze nodig is om het hem mogelijk te maken de klacht te behandelen. Het zou derhalve ongepast zijn geen rekening te houden met een antwoord op zo'n verzoek, alleen maar omdat het na het verstrijken van de door de Ombudsman voor de overmaking ervan vastgestelde termijn is toegekomen. De Ombudsman was van oordeel dat een vertraging bij het verstrekken van informatie waarom hij had verzocht, op zich reeds een geval van wanbeheer zou kunnen vormen. In de onderhavige zaak werd het antwoord evenwel reeds op 11 mei 2000 aan de Ombudsman toegezonden, m.a.w. slechts enkele dagen nadat de termijn was verstreken, en had de Commissie zich voor deze vertraging bij de Ombudsman verontschuldigd. Er was derhalve geen reden voor de Ombudsman om geen rekening te houden met het antwoord van de Commissie.

2 Discriminatie

2.1 Klager beweerde dat de Commissie hem had gediscrimineerd door haar weigering hem deel te laten nemen aan vergelijkend onderzoek COM/LA/1/99 omdat zijn in 1986 in Zwitserland behaalde "licence" ontoereikend was om hem toe te laten.

2.2 De Commissie antwoordde dat er geen sprake was geweest van discriminatie aangezien de jury van het vergelijkend onderzoek op wettige wijze tot het besluit was gekomen dat de graad van klager ontoereikend was om hem tot het vergelijkend onderzoek toe te laten.

2.3 Volgens de aankondiging van het vergelijkend onderzoek dienden de kandidaten een universitaire opleiding te hebben voltooid en een graad te hebben behaald. Een lijst met voorbeelden van graden die voldoende werden geacht, was, bij wijze van toelichting, opgenomen in een bijlage bij de "wenken voor sollicitanten" die bij de aankondiging van het vergelijkend onderzoek waren gevoegd. Deze wenken omvatten voorbeelden voor elk van de 15 lidstaten van de EU, met inbegrip van Frankrijk ("maîtrise" of gelijkwaardig). Aangezien klager zijn graad in Zwitserland had behaald, was de doorslaggevende vraag of deze graad moest worden beschouwd als gelijkwaardig aan een van de graden die in de bij de aankondiging van het vergelijkend onderzoek gevoegde wenken waren opgesomd.

2.4 Alleen het feit dat een in België, Spanje of Portugal behaalde "licence" voldoende werd geacht voor toelating tot het vergelijkend onderzoek, kon in deze context niet als doorslaggevend worden beschouwd. De Commissie had uitgelegd dat voor deze graden een studie van ten minste vier jaar was vereist, terwijl het diploma van klager na een studie van slechts drie jaar was toegekend.

2.5 Voorts oordeelde de Ombudsman dat het feit dat klager voordien als hulpfunctionaris voor de Commissie had gewerkt, niet als relevant kon worden beschouwd, aangezien die functie een functie van categorie B was, terwijl het vergelijkend onderzoek betrekking had op functies van categorie LA. Evenmin kon alleen het feit dat klager op grond van zijn diploma door het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie werd toegelaten

⁴² Besluitchikking nr. 94/262/EGKS, EG, Euratom van het Europees Parlement van 9 maart 1994 inzake het Statuut van de Europese Ombudsman en de algemene voorwaarden voor de uitoefening van zijn het ambt van Ombudsman (PB L 113 van 04.05.1995, blz. 15).

tot een vergelijkend onderzoek van categorie A, de Commissie verplichten dat diploma als voldoende te beschouwen voor de doelstellingen van haar eigen vergelijkend onderzoek.

2.6 Klager baseerde zich in zijn redenering op het op 21 december 1979 goedgekeurde Verdrag betreffende de erkenning van hogeronderwijsstudies en -kwalificaties van de UNESCO en op de door de UNESCO op 13 november 1993 goedgekeurde Aanbeveling betreffende de erkenning van hogeronderwijsstudies en -kwalificaties. De Ombudsman was van oordeel dat deze teksten de Commissie niet verplichten het diploma van klager als voldoende te beschouwen voor de doelstellingen van het betrokken vergelijkend onderzoek.

2.7 De universiteit van Lausanne verwees tevens naar het raamakkoord dat in 1994 was gesloten door twee instanties die de universiteiten van Zwitserland en Frankrijk vertegenwoordigden. Volgens dit akkoord kwam de Zwitserse “licence”, die na een studie van ten minste acht semesters werd toegekend, overeen met een Franse “maîtrise”. De Ombudsman oordeelde niettemin dat klager niet had aangetoond dat het raamakkoord van 1994 van toepassing was op zijn zaak. Het akkoord heeft betrekking op een Zwitserse “licence” die na een studie van ten minste acht semesters wordt behaald, terwijl het diploma van klager evenwel na een studie van slechts drie jaar was toegekend. De verwijzingen van klager naar zijn opgedane beroepservaring gedurende (in 1985) en na zijn studies (in 1986-87) deden in deze context niet ter zake.

2.8 Het bovengaande sloot evenwel niet uit dat het diploma van klager op zichzelf als gelijkwaardig aan een Franse “maîtrise” zou kunnen worden beschouwd. De door de universiteit van Lausanne verschaft cijfers bevestigden de bewering van laatstgenoemde dat de aan klager toegekende “licence” niet met een Franse “licence” kon worden gelijkgesteld, maar veeleer met een “maîtrise” van het Franse stelsel diende te worden vergeleken. Uit de cijfers bleek tevens dat, hoewel de Zwitserse “licence” nu na een studie van vier jaar wordt toegekend, het aantal lessen niet significant is toegenomen (2.338 in plaats van 2.310). Het lijkt dus niet uitgesloten dat de Zwitserse “licence” die werd toegekend onder het stelsel dat tot 1996 van kracht was, kan worden behandeld als gelijkwaardig aan de “licences” die nu door de Zwitserse universiteiten worden toegekend, en die, zoals hierboven uiteengezet, met de onder het Franse stelsel toegekende “maîtrise” overeenkomen. De Ombudsman oordeelde bovendien dat het veelbetekenend is dat twee andere instellingen van de Gemeenschap, het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie, aanvaard hebben dat het diploma van klager als voldoende kan worden beschouwd om hem toe te laten tot een vergelijkend onderzoek van categorie A.

2.9 Wel moet rekening worden gehouden met het feit dat de jury van het vergelijkend onderzoek over een bepaalde discretionaire bevoegdheid beschikt met betrekking tot de beslissing welke graden als “gelijkwaardig” en derhalve als voldoende voor toelating tot het vergelijkend onderzoek kunnen worden aangezien. Er zou derhalve slechts sprake zijn van een geval van wanbeheer indien de Commissie duidelijk haar discretionaire bevoegdheid had overschreden. De Ombudsman oordeelde dat er niet was aangetoond dat dit geval was.

2.10 Op grond van het bovengaande bleek er geen sprake te zijn geweest van een geval van wanbeheer door de Commissie. De Ombudsman oordeelde het niettemin aangewezen in dit verband een aanvullende opmerking te maken.

3 Conclusie

Op basis van het onderzoek van de Europese Ombudsman met betrekking tot deze klacht bleek er geen sprake te zijn geweest van een geval van wanbeheer door de Commissie. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

AANVULLENDE OPMERKING

De Ombudsman zou het naar waarde weten te schatten indien, met betrekking tot toekomstige vergelijkende onderzoeken, de Commissie met de andere instellingen en organen van de EU zou samenwerken om te vermijden dat verschillende maatstaven worden gehanteerd met betrekking tot de voor vergelijkende onderzoeken voor vergelijkbare functies vereiste academische graden.

**VRIJHEID VAN
MENINGSUITING
VAN AMBTENAREN**

*Besluit inzake klacht
1219/99/ME tegen de
Europese Commissie*

KLACHT

Klager diende in oktober 1999 een klacht in bij de Europese Ombudsman. De klacht betrof de heer van Buitenen, ambtenaar bij de Commissie, die interne Commissiedocumenten aan het Europees Parlement had doorgegeven. Klager verklaarde dat het optreden van de Commissie tegen de heer van Buitenen een schending inhield van de algemene principes van het EG-recht met betrekking tot de vrijheid van meningsuiting van ambtenaren. Meer bepaald beweerde klager het volgende:

- 1 de Commissie had de heer van Buitenen ten onrechte een blaam gegeven;
- 2 de heer van Buitenen was ten onrechte overgeplaatst van het Directoraat-generaal Financiële Controle naar het Directoraat-generaal Personeelszaken en Administratie;
- 3 de Commissie dreigde met een gerechtelijke procedure tegen de heer van Buitenen na de publicatie van een boek over de tijd dat hij bij de Commissie had gewerkt.

*ONDERZOEK***Standpunt Commissie**

De klacht werd doorgezonden naar de Commissie, die de volgende opmerkingen maakte:

- 1 de Commissie wees erop dat de heer van Buitenen, toen hij documenten aan organen buiten de Commissie doorgaf, het Statuut van de ambtenaren had overtreden, meer bepaald de bepalingen tot bescherming van de rechten van hen tegen wie een tucht- en strafrechtelijke procedure loopt;
- 2 wat de overplaatsing betreft, verklaarde de Commissie dat de heer van Buitenen een nieuwe taak gekregen die met zijn rang en beroepsbekwaamheid op financieel gebied overeenstemde. De heer van Buitenen had niet opnieuw een taak gekregen in de auditdienst waar hij vroeger werkte, omdat het vertrouwen tussen de heer van Buitenen en zijn hiërarchische oversten wellicht in zekere mate was geschonden, wat in de dagelijkse bezigheden tot problemen kon leiden;
- 3 wat de gerechtelijke procedure betreft, voerde de Commissie aan dat de heer van Buitenen niet het verbod had gekregen zijn mening te zeggen en de Commissie had niet geweigerd toestemming te verlenen om het boek te publiceren. De Commissie had hem wel de raad gegeven de inhoud van zijn boek opnieuw te bekijken om ervoor te zorgen dat het geen lasterlijke verklaringen bevatte. De heer van Buitenen was dus gewaarschuwd dat hij alleen voor de gevolgen verantwoordelijk was, en dat één van die gevolgen kon zijn dat de Commissie ambtenaren moest bijstaan die vonden dat zij in het boek werden belasterd. De Commissie wees erop dat de heer van Buitenen, toen hij ambtenaar werd, de door het Statuut van de ambtenaren opgelegde verplichtingen vrijwillig op zich had genomen. Een van die verplichtingen bestaat erin dat ambtenaren, overeenkomstig artikel 17, lid 2 van het Statuut van de ambtenaren, toestemming moeten vragen voordat zij materiaal in verband met hun werkzaamheden publiceren. In dat verband verwees de Commissie naar de uitspraak van het Gerecht van eerste aanleg in de gevoegde zaken T-34/96 en T-163/96,

Connolly tegen Commissie, waarin het Gerecht bevestigde dat die bepaling rechtmatig en proportioneel is en derhalve volledig in overeenstemming met het recht op vrije meningsuiting, dat meer bepaald in artikel 10 van het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens is opgenomen.

Opmerkingen klager

In zijn opmerkingen herhaalde klager in het kort de inhoud van zijn klacht en onderstreepte hij dat het optreden van de Commissie strijdig was met de vrijheid van meningsuiting.

BESLUIT

1 Blaam

1.1 Klager beweerde dat de Commissie de heer van Buitenen ten onrechte een blaam had gegeven.

1.2 De Commissie verklaarde dat de heer van Buitenen het Statuut van de ambtenaren had geschonden door documenten aan organen buiten de Commissie door te geven.

1.3 De Ombudsman merkte op dat het tot aanstelling bevoegde gezag het recht heeft de passende straf te kiezen⁴³. In dit geval was er geen enkele aanwijzing dat de Commissie niet binnen het kader van haar bevoegdheden had gehandeld.

1.4 De Ombudsman oordeelde dan ook dat er met betrekking tot dit aspect van de zaak geen sprake was van wanbeheer.

2 Overplaatsing

2.1 Klager beweerde dat de Commissie de heer van Buitenen ten onrechte had overgeplaatst van het Directoraat-generaal Financiële Controle naar het Directoraat-generaal Personeelszaken en Administratie.

2.2 De Commissie verklaarde dat de heer van Buitenen een andere taak had gekregen die met zijn rang en beroepsbekwaamheid op financieel gebied overeenstemde. Hij had zijn vroegere plaats niet teruggekregen, omdat het vertrouwen tussen de heer van Buitenen en zijn hiërarchische oversten aangetast kon zijn.

2.3 De Ombudsman merkte op dat in een andere klacht (1335/99/ME), die eveneens betrekking had op de overplaatsing van de heer van Buitenen, de Commissie de Ombudsman had meegedeeld dat de heer van Buitenen tegen de overplaatsing geen bezwaar had gemaakt en dat hij nu een nieuw ambt bekleedt waarvoor hij zich met succes kandidaat had gesteld.

2.4 De Ombudsman oordeelde dan ook dat er met betrekking tot dit aspect van de zaak geen sprake was van een geval van wanbeheer.

3 Gerechtelijke procedure

3.1 Klager beweerde dat de Commissie de heer van Buitenen met een gerechtelijke procedure had bedreigd na de publicatie van zijn boek over de tijd dat hij bij de Commissie had gewerkt.

3.2 De Commissie verklaarde dat ze de heer van Buitenen niet had verboden zijn mening te zeggen en dat ze de toestemming niet had geweigerd om het boek te publiceren. De

---

⁴³ 46/72, *Robert de Greef tegen Commissie*, Jurispr. 1973, blz. 543, punten 45-46, 228/83, *F tegen Commissie*, Jurispr. 1985, blz. 275, punt 34 en T-146/89, *Calvin Williams tegen Rekenkamer*, Jurispr. 1991, blz. II-1293, punt 83.

Commissie had hem wel de raad gegeven de inhoud van zijn boek opnieuw te bekijken om ervoor te zorgen dat het geen lasterlijke verklaringen bevatte, en had tegen de heer van Buitenen gezegd dat hij verantwoordelijk was voor de mogelijke gevolgen en dat de Commissie misschien verplicht zou zijn aangevallen personen te helpen. De Commissie verklaarde dat het Statuut van de ambtenaren, zoals het Gerecht van eerste aanleg had bevestigd, verenigbaar was met de vrijheid van meningsuiting.

3.3 In artikel 17, lid 2 van het Statuut van de ambtenaren wordt bepaald dat een ambtenaar het tot aanstelling bevoegde gezag om toestemming moet verzoeken voordat hij iets publiceert dat met de werkzaamheden van de Gemeenschappen verband houdt. Wat het recht op vrije meningsuiting betreft, oordeelde het Gerecht van eerste aanleg in de gevoegde zaken T-34/96 en T-163/96, *Connolly tegen Commissie*⁴⁴, dat de wijze waarop het Statuut van de ambtenaren in die zaak was geïnterpreteerd, niet als een onrechtmatige inperking van de vrijheid van meningsuiting kon worden beschouwd. In zaak T-82/99, *Cwik tegen Commissie*⁴⁵, verklaarde het Gerecht dat een redelijk evenwicht moet worden gezocht tussen de garantie dat een fundamenteel recht (zoals het recht op vrije meningsuiting) kan worden uitgeoefend en de bescherming van een rechtmatige doelstelling van algemeen belang. De Ombudsman stelde vast dat de Commissie tegen de heer van Buitenen geen tuchtmaatregelen had genomen, maar hem alleen aan de bepalingen van het Statuut van de ambtenaren had herinnerd. Daarom kon niet worden gezegd dat de Commissie verkeerd handelde toen ze de heer van Buitenen aan zijn uit het Statuut van de ambtenaren voortvloeiende verplichtingen herinnerde of, meer in het algemeen, dat de Commissie geen evenwicht tot stand had gebracht tussen het fundamentele recht op vrije meningsuiting en de plichten en verantwoordelijkheden van ambtenaren.

3.4 De Ombudsman oordeelde dan ook dat er met betrekking tot dit deel van de zaak geen sprake was van een geval van wanbeheer.

4 Conclusie

Op basis van het onderzoek van de Europese Ombudsman bleek dat er geen sprake was van een geval van wanbeheer van de Europese Commissie. Derhalve sloot de Ombudsman de zaak.

AANVULLENDE OPMERKINGEN

De vrijheid van meningsuiting van ambtenaren van de Gemeenschap was eerder al het onderwerp van een klacht bij de Ombudsman in 1996 (794/5.8.1996/EAW/SW/VK). Over de klacht werd verslag uitgebracht in het Jaarverslag 1997, deel 3.1.5. In het desbetreffende besluit van 5 november 1997 stelde de Ombudsman vast dat er geen sprake was van een geval van wanbeheer van de betrokken instelling, namelijk de Europese Commissie, maar formuleerde hij aanvullende opmerkingen waarin het vraagstuk van de vrije meningsuiting van ambtenaren van de Commissie werd behandeld. De Ombudsman verklaarde daarin het volgende:

“De Commissie zou wellicht in overweging kunnen nemen haar ambtenaren richtlijnen te verstrekken betreffende de vraag wat moet worden beschouwd als een redelijk evenwicht tussen hun individuele recht op vrijheid van meningsuiting, waaronder ook de vrijheid valt om inlichtingen en denkbelden door te geven, en hun plichten en verantwoordelijkheden als ambtenaren, met name in het kader van de artikelen 12 en 17 van het Statuut van de ambtenaren.”

⁴⁴ T-34/96 en T-163/96, *Bernard Connolly tegen Commissie*, Jurispr. 1999, blz. II-463, punt 149.

⁴⁵ T-82/99, *Cwik tegen Commissie*, arrest van 14 juli 2000, punt 52.

De Ombudsman wees ook op het besluit van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens in de zaak *Vogt tegen Duitsland*⁴⁶ waarin stond dat ambtenaren individuele personen zijn en als zodanig in aanmerking komen voor de bescherming van hun vrijheid van meningsuiting, zoals bepaald in artikel 10 van het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens.

Op het niveau van de Gemeenschap hebben het Hof van Justitie en het Gerecht van eerste aanleg uitspraak gedaan over het recht op vrije meningsuiting van ambtenaren van de Gemeenschap in de zaken C-100/88, *Oyowe tegen Commissie*⁴⁷, T-34/96 en T-163/96, *Connolly tegen Commissie*⁴⁸, en T-82/99, *Cwik tegen Commissie*⁴⁹.

De Ombudsman merkte op dat na de arresten van de gerechtelijke instanties van de Gemeenschap met betrekking tot de vrijheid van meningsuiting van ambtenaren van de Gemeenschap een en ander is verduidelijkt. In verband met de artikelen 12 en 17 van het Statuut van de ambtenaren rijzen echter nog altijd een aantal vragen, onder meer wat als een redelijk evenwicht tussen het recht op vrije meningsuiting van de ambtenaren en de rechtmatige belangen van de Gemeenschappen dient te worden beschouwd.

De Ombudsman merkte op dat de Commissie in haar Witboek over de hervorming van de Commissie, deel 2, van 1 maart 2000 op een aantal hiermee samenhangende problemen wijst. Zonder uitdrukkelijk naar het recht op vrije meningsuiting te verwijzen, staat in de acties 57 en 58 van het Witboek dat de Commissie plannen heeft voor de publicatie van een vademecum waarin de rechten en de plichten van de ambtenaren duidelijk worden uitgelegd, alsook interne voorschriften voor het inleiden van een procedure en richtsnoeren betreffende op de ernst van de fout afgestemde sancties. Bovendien behelzen de acties 59 en 60 het voornemen om in het Statuut van de ambtenaren bepalingen over het melden van wandaden op te nemen. Die bepalingen moeten ambtenaren de mogelijkheid bieden om via interne kanalen, maar ook via kanalen buiten de Commissie, wandaden te melden. De Ombudsman wees erop dat de desbetreffende besluiten voor maart en april 2001 zijn gepland.

Onlangs heeft de Commissie de Ombudsman meegedeeld welke stappen moeten worden genomen om de transparantie en dienstverlening voor het personeel van de Commissie met betrekking tot hun rechten en plichten uit hoofde van het Statuut van de ambtenaren en andere administratieve bepalingen te verbeteren. Binnenkort krijgt het personeel toegang tot een gegevensbank waarin al die bepalingen zijn opgenomen. Op langere termijn komt er een actieplan voor de vereenvoudiging van het Statuut van de ambtenaren.

Het bleek dus dat de Commissie bereid was om op dit terrein richtsnoeren te formuleren. De Ombudsman was ingenomen met de door de Commissie genomen initiatieven. De Ombudsman drong er bij de Commissie op aan dat ze, als ze voor haar ambtenaren richtsnoeren formuleert, naar behoren rekening houdt met de fundamentele principes van de vrije meningsuiting, zoals hij ook in de verdere opmerkingen in het besluit van 5 november 1997 inzake klacht 794/5.8.1996/EAW/SW/VK heeft onderstreept.

In het licht van het Handvest van de Grondrechten, dat onlangs op de Europese Raad van Nice werd afgekondigd, kan de Ombudsman in de nabije toekomst wellicht een onderzoek op eigen initiatief instellen over de bescherming van het principe van de vrije meningsuiting van de ambtenaren van de instellingen en organen van de Gemeenschap.

⁴⁶ *Vogt tegen Duitsland*, arrest van 26 september 1995, serie A nr. 323.

⁴⁷ C-100/88, *Oyowe tegen Commissie*, Jurispr. 1989, blz. 4285, punt 16.

⁴⁸ T-34/96 en T-163/96, *Bernard Connolly tegen Commissie*, Jurispr. 1999, blz. II-463, punten 146-155

⁴⁹ T-82/99, *Cwik tegen Commissie*, arrest van 14 juli 2000, punten 47-60.

**VERZUIM OM
ITALIË TE
VERPLICHTEN EEN
VERORDENING NA
TE LEVEN**

*Besluit inzake klacht
157/2000/ADB tegen
de Europese
Commissie*

KLACHT

In 1994 exporteerde Eilers & Wheeler (VK) Limited (hierna EW genoemd) twintig ton boterconcentraat naar Italië. De overheid van het VK testte, analyseerde en beoordeelde de boter als volledig in overeenstemming met EEG-Verordening 429/90⁵⁰.

Achttien ton werden rechtstreeks aan de kleinhandel in Italië verkocht terwijl twee ton in beslag werden genomen door de Italiaanse overheid, die oordeelde dat het product niet conform EEG-Verordening 429/90 was. EW kreeg derhalve een boete opgelegd.

EW achtte deze boete ongerechtvaardigd. Het betwistte de testresultaten en merkte in het bijzonder op dat het product door de Britse autoriteiten was getest en goedgekeurd. Italië diende geen bijkomende controles uit te voeren. EW contacteerde derhalve zowel de Europese Commissie als de Intervention Board Executive Agency, de voor interventie bevoegde overheidsinstantie van het VK (hierna Intervention Board genoemd).

De Commissie zou nagelaten hebben zowel klager als de Intervention Board te antwoorden. Klager betreurde tevens dat de Commissie de Italiaanse overheid niet had verplicht de bepalingen van bovengenoemde verordening na te leven. Op 1 februari 2000 diende EW derhalve een klacht in bij de Europese Ombudsman waarin het volgende werd beweerd:

- 1 de Commissie had nagelaten te antwoorden op verscheidene vragen die sinds mei 1995 zowel door EW als door de Intervention Board waren gesteld;
- 2 de Commissie had er niet voor gezorgd dat de Italiaanse overheid zich aan de bepalingen van Verordening 429/90 hield, hoewel zij al sinds mei 1995 op de hoogte was van het probleem.

ONDERZOEK

Standpunt Commissie

De klacht werd doorgezonden naar de Commissie die, samengevat, het volgende standpunt met betrekking tot deze klacht innam:

Volgens Verordening 429/90 kan steun worden toegekend voor boterconcentraat dat voor rechtstreekse consumptie in de Gemeenschap is bestemd. De steun dient te worden betaald door de lidstaat waar het product is gemaakt, in dit geval het VK. Het beheer van dit steunprogramma, met inbegrip van de beslechting van geschillen daaromtrent, valt onder de verantwoordelijkheid van de lidstaten.

In deze zaak nam de Commissie niettemin, op verzoek van de Intervention Board, herhaaldelijk contact op met de Italiaanse overheid en voerde briefwisseling met de Intervention Board. Er hadden verscheidene ontmoetingen plaats tussen de bevoegde autoriteiten en de Commissie. De briefwisseling van de Commissie met betrekking tot het probleem van klager was in de bijlage bij het standpunt van de Commissie voor de Ombudsman gevoegd.

Standpunt van de Commissie over beweringen van klager:

- 1 De Commissie was van oordeel dat zij nauwer dan van haar was vereist, had samengewerkt met de Britse en Italiaanse autoriteiten. Voorts bevatte het dossier slechts één aan de Commissie gerichte brief van klager.

⁵⁰ Verordening (EEG) nr. 429/90 van de Commissie van 20 februari 1990, betreffende de toekenning, via openbare inschrijving, van steun voor boterconcentraat voor rechtstreekse consumptie in de Gemeenschap., B L 45 van 21.02.1990, blz. 8-14.

De Commissie verontschuldigde zich niettemin omdat zij klager niet rechtstreeks had geïnformeerd. De Commissie dacht dat de kwestie rechtstreeks met de nationale autoriteiten diende te worden besproken en dat klager op de hoogte was van deze initiatieven.

2 De Commissie betwistte de tweede bewering van klager. Zij wees erop dat de bepalingen van een verordening bindend zijn voor alle lidstaten. Italië had zelfs een circulaire gewijd aan Verordening 429/90.

Ofschoon deze verordening bepaalt dat de controles van boter in het land van herkomst dienen te worden uitgevoerd, belet niets dat een andere lidstaat bijkomende routinecontroles op eetwaren uitvoert. De Commissie is van oordeel dat zij in dit opzicht geen bezwaren kon maken tegen Italië.

Opmerkingen klager

De Europese Ombudsman zond het standpunt van de Europese Commissie door naar klager met het verzoek opmerkingen te maken. In zijn antwoord van 27 juni 2000 bedankte EW de Ombudsman voor zijn werk. Het drukte zijn tevredenheid uit over de hoeveelheid informatie in het standpunt van de Commissie en was dankbaar voor de aandacht die Commissie aan de zaak van EW had gewijd.

Tenslotte wees EW erop dat het probleem duidelijk had aangetoond dat Verordening 429/90 niets zei over sommige belangrijke kwesties die met het oog op de toekomst dienen te worden opgehelderd.

BESLUIT

1 Nalaten te antwoorden

1.1 EW beweerde dat de Commissie niet had geantwoord op verscheidene sinds mei 1995 zowel door EW als door de Intervention Board gedane verzoeken.

1.2 De Commissie wees erop dat zij menig contact met de betrokken autoriteiten had gehad, met name met de Intervention Board, maar verontschuldigde zich ervoor EW niet rechtstreeks te hebben geïnformeerd.

1.3 De Commissie bleek erg actief te zijn geweest in de zaak van EW. EW werd daar via het onderzoek van de Ombudsman van op de hoogte gebracht en bedankte de Commissie voor haar inspanningen. De Ombudsman besliste derhalve dat er met betrekking tot dit aspect van de zaak geen sprake was van wanbeheer.

2 Verzuim om Italiaanse autoriteiten te verplichten Verordening 429/90 na te leven

2.1 EW beweerde dat de Commissie, sinds zij in mei 1995 op de hoogte was gebracht van het probleem, had verzuimd de Italiaanse overheid te wijzen op haar verplichtingen uit hoofde van Verordening 429/90. Italië had geen controles van in het VK goedgekeurde producten mogen uitvoeren.

2.2 Volgens de Commissie belette niets een lidstaat bijkomende controles van eetwaren uit te voeren. Italië had geen inbreuk gemaakt op bovengenoemde verordening en er kon niets tegen het land worden ingebracht.

2.3 De uitleg van de Commissie over deze aangelegenheid bleek redelijk te zijn. De Ombudsman besliste derhalve dat er met betrekking tot dit aspect van de zaak geen aanwijzingen van wanbeheer waren.

3 Conclusie

Op basis van het onderzoek van de Europese Ombudsman met betrekking tot deze klacht bleek er geen sprake te zijn geweest van een geval van wanbeheer door de Commissie. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

3.1.3 *KLACHT*

Europees Parlement en Europese Commissie

Klaagster, die ambtenaar is van de Italiaanse nationale spoorwegmaatschappij, was van oordeel dat zij werd gediscrimineerd, aangezien haar werkgever inbreuk had gepleegd op het recht op gelijk loon van mannen en vrouwen. Zij had haar zaak voor het Italiaanse gerecht gebracht, maar verloren.

Klaagster richtte zich ter zake tot het bureau EUROJUS van de Commissie in Rome met de vraag of haar op de gelijke rechten van mannen en vrouwen gebaseerde eis een rechtsgrond had in het Gemeenschapsrecht. De gevraagde informatie was bedoeld om als basis te dienen voor een beroep tegen de Italiaanse arresten, of, eventueel, voor een klacht op Gemeenschapsniveau. Op 3 april 1998 zond EUROJUS klaagster slechts een folder met communautaire programma's.

Op 24 augustus 1998 richtte klaagster een verzoekschrift betreffende bovengenoemde discriminatie aan het voorlichtingsbureau van het Europees Parlement in Rome met kopie aan het e-mailadres: webmaster@europarl.eu.int. Op 11 september 1998 informeerde het hoofd van deze dienst in Rome klaagster dat het Europees Parlement in deze niet bevoegd was en deelde haar mee dat zij haar verzoek rechtstreeks aan de Europese Commissie voor de Rechten van de Mens in Straatsburg diende te richten.

Ervan uitgaand dat de Commissie had verzuimd haar behoorlijk in te lichten, en dat het Parlement had verzuimd haar op discriminatie tussen mannen en vrouwen gesteunde verzoekschrift te registreren, diende klaagster op 15 maart 1999 een klacht in bij de Europese Ombudsman.

ONDERZOEK

Standpunt Commissie

De klacht werd doorgezonden naar de Commissie. Samengevat was het standpunt van de Europese Commissie met betrekking tot deze klacht het volgende:

Op 30 maart 1998 had klaagster per fax een verzoek om informatie aan EUROJUS in Rome gericht. Hierin verklaarde zij dat zij bij een nationale rechtbank gerechtelijke stappen tegen haar werkgever had ondernomen, en dat zij tevens een administratieve klacht had ingediend. In haar fax verzocht klaagster de Commissie:

- 1 haar zaak te onderzoeken;
- 2 ter zake een standpunt in te nemen;
- 3 haar mee te delen of haar administratieve klacht gegrond was;
- 4 haar mee te delen aan wie zij haar zaak kon voorleggen, in laatste instantie eventueel op EG-niveau.

EUROJUS zond klaagster een officiële publicatie van de Europese Commissie die volledig gewijd was aan de gelijke behandeling van mannen en vrouwen, met verwijzing naar het toepasselijke EG-recht en met vermelding van de adressen van de ter zake bevoegde instanties.

GEBREK AAN INFORMATIE EN NIET REGISTREREN VAN EEN VERZOEKSCHRIFT

*Besluit inzake klacht
287/99/ADB tegen het
Europees Parlement en
de Europese
Commissie*

Aangezien het de taak van EUROJUS is kosteloos juridisch advies te verstrekken over kwesties die verband houden met het Europese burgerschap, was het bureau van oordeel dat het geen standpunt tegenover de uitspraak van een Italiaanse rechtbank kon innemen.

Opmerkingen klaagster over standpunt Europese Commissie

De Europese Ombudsman zond het standpunt van de Commissie door naar klaagster met het verzoek opmerkingen te maken. In haar antwoord beklemtoonde klaagster dat haar fax aan de Commissie geen verzoek om informatie was, maar veeleer een gedetailleerd verslag over discriminatie tussen mannen en vrouwen.

Klaagster voegde een kopie van de aan de Commissie gezonden fax bij en beweerde dat EUROJUS die had kunnen doorsturen naar een dienst die bevoegd was om haar vorderingen te behandelen.

Standpunt Europees Parlement

De klacht werd ook doorgezonden naar het Europees Parlement. Samengevat was het standpunt van het Europees Parlement met betrekking tot deze klacht het volgende:

Klaagster had een brief gestuurd naar het voorlichtingsbureau van het Europees Parlement in Rome. In zijn antwoord had het hoofd van dit bureau klaagster aangeraden zich tot de Europese Commissie voor de Rechten van de Mens te richten. Hieruit bleek dat hij de bedoeling van klaagster om een verzoekschrift in te dienen, niet had begrepen. Een mogelijke verklaring voor deze vergissing was dat de 5 door klaagster in haar brief vermelde bijlagen in feite niet waren bijgevoegd. Niettemin werd de brief van klaagster uiteindelijk toch als een verzoekschrift onder nummer 230/99 geregistreerd.

Om soortgelijke toestanden in de toekomst te vermijden had het afdelingshoofd van de Commissie verzoekschriften een nota gezonden naar de directeur-generaal Voorlichting van het Europees Parlement. In deze nota, die tevens aan alle voorlichtingsbureaus werd overgemaakt, stond dat burgers op de hoogte dienen te worden gebracht van de toepasselijke procedures en van de mogelijkheid om verzoekschriften in te dienen bij het Parlement of een klacht in te dienen bij de Europese Ombudsman. Voor via e-mail ingediende verzoekschriften moesten bijzondere voorschriften worden meegedeeld.

Opmerkingen van klaagster over standpunt Europees Parlement

De Europese Ombudsman zond het standpunt van het Parlement door naar klaagster met het verzoek opmerkingen te maken. In haar antwoord wees klaagster erop dat haar brief duidelijk een verzoekschrift was met 6 en niet 5 bijlagen. Zij was er bovendien van overtuigd dat deze bijlagen ook werkelijk bij de brief waren gevoegd.

Tenslotte vroeg klaagster voorrang aan haar verzoekschrift te verlenen.

VERDER ONDERZOEK

Op 5 mei 2000 deelden de diensten van de Commissie verzoekschriften van het Europees Parlement aan de Ombudsman, op diens verzoek, mee dat de Commissie verzoekschriften op haar vergadering van 23 en 24 februari 2000 had beslist de behandeling van het verzoekschrift van klaagster af te sluiten.

BESLUIT

1 Verzuim van de Europese Commissie om op passende wijze gevolg te geven aan het verzoek van klagster

1.1 Klagster beweerde dat de Commissie geen passend gevolg had gegeven aan haar verzoek met betrekking tot gevallen van vermeende discriminatie op grond van geslacht op het werk. De Commissie wees erop dat zij klagster gedetailleerde informatie had bezorgd over de aangelegenheid die klagster ter harte ging en dat zij er zich van had onthouden een standpunt in te nemen ten overstaan van de uitspraak van een Italiaanse rechtbank.

1.2 In haar brief aan de Commissie verzocht klagster om een juridische evaluatie van haar eis en van de vermeende discriminatie waarvan zij getuige was. In het licht van het feit dat de zaak reeds door twee Italiaanse rechtbanken was behandeld, had het bureau EUROJUS commentaar moeten leveren op de uitspraken van deze rechtbanken.

1.3 Voorts vroeg klagster de Commissie haar mee te willen delen aan wie zij haar zaak kon voorleggen. Met de haar toegezonden publicatie bezorgde de Commissie klagster de gevraagde informatie. Klagster besliste daarop een verzoekschrift te richten tot het Europees Parlement, dat bevoegd is verzoekschriften in ontvangst te nemen die betrekking hebben op de gelijke behandeling van mannen en vrouwen.

1.4 De diensten van de Commissie bleken redelijk te hebben gehandeld en er bleek geen geval van wanbeheer te zijn vastgesteld.

2 Niet-registratie van verzoekschrift van klagster door het Europees Parlement

2.1 Klagster beweerde dat zij een verzoekschrift had gezonden naar het Europees Parlement, dat verzuimd had dit te registreren en haar adviseerde haar zaak aan de Europese Commissie voor de rechten van de mens voor te leggen. Het Europees Parlement had toegegeven dat zijn diensten een fout hadden gemaakt.

2.2 Zodra zij via de bij de Ombudsman ingediende klacht op de hoogte was van het verzoekschrift, registreerde de Commissie verzoekschriften van het Europees Parlement het verzoekschrift. Om soortgelijke toestanden in de toekomst te vermijden, verbond de Commissie verzoekschriften er zich tevens toe de procedure om verzoekschriften in te dienen te verbeteren, in het bijzonder wanneer deze via e-mail worden verstuurd. De Ombudsman stelde vast dat er geen sprake meer was van wanbeheer met betrekking tot dit aspect van deze zaak en was derhalve van oordeel dat het Europees Parlement de nodige maatregelen had genomen om de zaak te regelen.

3 Conclusie

Op basis van het onderzoek van de Europese Ombudsman met betrekking tot deze klacht bleek er geen sprake te zijn geweest van een geval van wanbeheer door de Europese Commissie. Het Europees Parlement had tevens de nodige maatregelen genomen om de zaak te regelen. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

3.1.4 Europees Universitair Instituut

KLACHT

Achtergrond

Het in Florence gevestigde Europees Universitair Instituut (EUI) werd in 1972 bij verdrag opgericht door de zes oorspronkelijke lidstaten van de Europese Gemeenschappen. Zijn activiteiten gingen in 1976 van start. Alle andere landen die sinds de oprichting van het EUI tot de EU zijn toegetreden, hebben het EUI-verdrag ondertekend.

Het EUI wordt bestuurd door een rector (of voorzitter) die verantwoordelijk is voor de administratie van het instituut. Een hoge raad, samengesteld uit vertegenwoordigers van de landen die het verdrag hebben ondertekend, is verantwoordelijk voor de algemene leiding van het instituut. De raad stuurt de activiteiten van het EUI en houdt toezicht op zijn ontwikkeling. Een vertegenwoordiger van de EU neemt deel aan de vergaderingen van de hoge raad, maar heeft geen stemrecht. Tenslotte is er een academische raad die algemene bevoegdheden heeft met betrekking tot onderzoek en onderwijs.

Oorspronkelijk werd het EUI uitsluitend gefinancierd door de verdragsstaten. Thans wordt een deel van de begroting (zowat 15,5% in 2000) gefinancierd door de EU.

Het EUI komt voor op een lijst van organisaties met communautaire doeleinden die is opgesteld overeenkomstig artikel 37 van het Statuut van de ambtenaren van de Europese Gemeenschappen⁵¹. Alle andere organisaties op die lijst blijken binnen het mandaat van de Ombudsman te vallen. Overeenkomstig het toelichtend rapport bij de Overeenkomst ter bestrijding van corruptie waarbij ambtenaren van de Europese Gemeenschappen of van de lidstaten van de Europese Unie zijn betrokken⁵², valt het EUI bovendien onder de in deze overeenkomst gegeven definitie van “overeenkomstig de Verdragen ingestelde organen”. Volgend op het verdrag tot oprichting van het EUI, heeft de Gemeenschap bevoegdheden gekregen op het gebied van onderwijs, cultuur en onderzoek (zie artikel 3, sub n) en q) en artikelen 149, 151 en 163 van het EG-Verdrag).

Zaak van klaagster

Klaagster, een Zweedse, stelde in februari 2000 haar kandidatuur voor het doctoraal programma aan het departement politieke en sociale wetenschappen van het EUI. Dit driejarig programma bereidt de kandidaten voor op de indiening en de verdediging van een doctoraalscriptie. Volgens een door het EUI gepubliceerde brochure worden de kandidaten in twee stappen geselecteerd. De eerste stap is een selectie gebaseerd op de bij de ingediende aanvraag verstrekte informatie. De tweede stap is een sollicitatiegesprek van voorgedragen kandidaten met de wetenschappelijke staf van het gekozen departement.

Toen de kandidatuur van klaagster werd geweigerd, wendde zij zich tot de Europese Ombudsman met een verzoek om hulp (klacht 428/2000). Zij beweerde dat zij het slachtoffer van rassendiscriminatie was geworden. In een brief van 5 april 2000 verwierp de Ombudsman deze klacht omdat de passende administratieve stappen niet waren ondernomen bij het EUI, zoals vereist door artikel 2, lid 4 van het Statuut van de Europese Ombudsman⁵³.

Op 7 april 2000 verzocht klaagster het EUI schriftelijk haar de redenen mee te delen waarom haar kandidatuur was geweigerd. In zijn antwoord van 4 mei 2000 deelde dr. Frijdal,

⁵¹ Regels voor de samenstelling van de lijst van organisaties met communautaire doeleinden waarnaar wordt verwezen in het tweede streepje van artikel 37, lid 1, sub b) van het Statuut van de ambtenaren van de Europese Gemeenschappen.

⁵² Tekst goedgekeurd door de Raad op 3 december 1998, PB C 391 van 15.12.1998, blz. 1.

⁵³ Besluit 94/262 van het Europees Parlement van 9 maart 1994 inzake het statuut van de Europese Ombudsman en de algemene voorwaarden voor de uitoefening van zijn ambt, PB L 113 van 4.5.1994, blz. 15.

WEIGERING VAN TOELATING DOOR EUROPEES UNIVERSITAIR INSTITUUT

*Besluit inzake klacht
659/2000/GG tegen
het Europees
Universitair Instituut*

hoofd van de academische dienst van het EUI, aan klaagster mee dat hij de vergadering had voorgezeten van het selectiecomité dat Zweedse kandidaten voor een sollicitatiegesprek moest voordragen. Hij voegde eraan toe dat hij het departement politieke en sociale wetenschappen had gecontacteerd om zich te vergewissen van de redenen waarom klaagster niet was geselecteerd. Dr. Frijdal was tot het besluit gekomen dat het comité van oordeel was dat er betere kandidaten voorhanden waren met onderzoeksprojecten die interessanter waren voor het departement en die ook beter aansloten bij de specialisaties van de professoren. Betreffende de bewering van klaagster dat haar sollicitatie was geweigerd op grond van rassendiscriminatie beklemtoonde Dr. Frijdal dat uitsluitend de academische geschiktheid in aanmerking was genomen. Dr. Frijdal wees er tevens op dat de meeste sollicitanten indrukwekkende kwalificaties hadden en dat het feit dat de meerderheid van hen niettemin niet was toegelaten een bewijs vormde van de zeer competitieve aard van het programma.

Op 15 mei 2000 wendde klaagster zich met onderhavige klacht opnieuw tot de Ombudsman.

Klaagster beweerde dat er grote verwarring bleek te bestaan met betrekking tot het selectiecomité en de personen die verantwoordelijk waren voor het besluit. Ze wees erop dat dr. Frijdal bijvoorbeeld had gezegd dat hij de voorzitter van dat comité was geweest, maar tevens dat hij het departement politieke en sociale wetenschappen had moeten contacteren om zich te vergewissen van de redenen waarom ze niet was geselecteerd.

Klaagster beweerde dat het antwoord van het EUI ronduit onbevredigend was en voerde daar drie argumenten voor aan. Ten eerste had, volgens haar, het EUI de minst objectieve criteria aangewend om haar kandidatuur te weigeren, namelijk de adequaatheid en geschiktheid van haar onderzoeksvoorstel. Het zou meer gepast geweest zijn het besluit op objectievere criteria te baseren, zoals academische graden of examenresultaten, academische referenties, curriculum vitae en talenkennis. Ten tweede beweerde klaagster dat haar onderzoeksvoorstel wel degelijk paste in het kader van de specialisatie van ten minste vijf professoren, van wie zij de namen noemde. Tenslotte argumenteerde klaagster dat de kwaliteit en de geschiktheid van het onderzoeksvoorstel elementen waren die pas een rol beginnen te spelen in de tweede ronde van de selectieprocedure, namelijk bij het sollicitatiegesprek.

Concluderend hield klaagster staande dat haar sollicitatie geen eerlijke behandeling had gekregen en dat het EUI niet in staat was geweest een afdoende verklaring te geven voor de weigering van haar kandidatuur. Ook bleek klaagster er nog altijd van overtuigd dat zij het slachtoffer van rassendiscriminatie was geweest.

ONDERZOEK

Overeenkomstig artikel 195 van het EG-Verdrag heeft de Europese Ombudsman de opdracht gevallen van wanbeheer bij het optreden van de communautaire instellingen en organen te onderzoeken. In zijn brief aan het EUI nam de Ombudsman het standpunt in dat verschillende argumenten ervoor leken te pleiten dat het EUI, met het oog op het mandaat van de Ombudsman, als een communautaire instelling moest worden beschouwd. Hij nodigde het EUI derhalve uit naar aanleiding van deze kwestie opmerkingen te maken. De Ombudsman drukte tevens de hoop uit dat het EUI zou antwoorden op de beweringen van klaagster.

Standpunt Europees Universitair Instituut

De klacht werd doorgezonden naar het EUI. In zijn standpunt deelde de voorzitter van het EUI aan de Ombudsman mee dat hij met betrekking tot de belangwekkende vraag of het EUI met het oog op het mandaat van de Europese Ombudsman als een communautair

orgaan kan worden beschouwd, geen standpunt wenste in te nemen bij gebrek aan een standpunt ter zake van de hoge raad, het bestuursorgaan van het EUI.

De voorzitter van het EUI bevestigde de inhoud van de brief die op 4 mei 2000 aan klagster was gestuurd. Hij citeerde tevens enkele regels van hoofdstuk 2 (toelating) van het “Academisch reglement voor het doctoraal programma” van het EUI. Overeenkomstig artikel 2.5, lid 1 van dit reglement was de wetenschappelijke staf collectief verantwoordelijk voor de selectie van kandidaten. Artikel 2.5, lid 3 bepaalde dat ieder departement zorgvuldig de mogelijkheid van begeleiding voor ieder kandidaat onderzoekt, rekening houdend met het profiel van het departement en de spreiding van de begeleiding over de wetenschappelijke staf gedurende de hele betrokken periode. Volgens artikel 2.6 werden de vergaderingen van de met de voordracht van kandidaten belaste comités voorgezeten door het hoofd van de academische dienst. Artikel 2.6 bepaalde tevens dat de “departementen een selectie van mogelijke kandidaten maken”.

De voorzitter van het EUI wees erop dat het besluit klagster niet voor te dragen voor een sollicitatiegesprek een academisch besluit was, waarvoor de hele wetenschappelijke staf verantwoordelijk was, en dat was gebaseerd op een vergelijkende evaluatie van de academische verdiensten, het voorstel van de doctoraalscriptie in het licht van het profiel van het betrokken departement, en de middelen van het departement om het voorgestelde onderwerp te begeleiden. Volgens het reglement van het EUI was er geen beroep mogelijk tegen een dergelijk besluit.

De voorzitter van het EUI verklaarde bovendien dat in de 25 jaren van zijn bestaan het EUI er nog nooit van was beschuldigd een kandidatuur te hebben geweigerd op grond van rassendiscriminatie en dat hij het academische oordeel van de wetenschappelijke staf in dezen ten volle vertrouwde. Naar zijn oordeel werd de kandidatuur van klagster niet terzijde geschoven, maar te goeder trouw behandeld overeenkomstig de procedures van het EUI.

Opmerkingen klagster

In haar opmerkingen handhaafde klagster haar klacht. Zij noemde de brief van het EUI een beledigende weigering om de ware toedracht van de zaak aan het licht te brengen. Volgens haar had het EUI moeten zeggen hoeveel Zweden van vreemde afkomst het in de 25 jaren van zijn bestaan had toegelaten, in plaats van zich te baseren op de algemene verklaring die het nu had afgelegd.

BESLUIT

1 Bevoegdheid van de Ombudsman

1.1 Overeenkomstig artikel 195 van het EG-Verdrag heeft de Europese Ombudsman tot taak gevallen van wanbeheer bij het optreden van de communautaire instellingen en organen te onderzoeken.

1.2 Het Europees Universitair Instituut (“EUI”) werd in 1972 bij verdrag opgericht door de zes oorspronkelijke lidstaten van de Europese Gemeenschappen en zijn activiteiten gingen in 1976 van start. Alle andere landen die sinds de oprichting van het EUI tot de EU zijn toegetreden, hebben dit verdrag ondertekend. Het EUI wordt bestuurd door een hoge raad die is samengesteld uit vertegenwoordigers van de landen die het verdrag hebben ondertekend. Een vertegenwoordiger van de EU neemt deel aan de vergaderingen van de hoge raad, maar heeft geen stemrecht. Een deel van de begroting wordt gefinancierd door de EU.

1.3 In geen enkel van de Verdragen tot oprichting van de Europese Gemeenschappen en de Europese Unie wordt de term “communautair orgaan” gedefinieerd.

1.4 Een aantal argumenten pleiten weliswaar voor de stelling dat de Europese Ombudsman bevoegd moet zijn klachten met betrekking tot gevallen van wanbeheer bij het optreden van het EUI te ontvangen.

1.5 Het EUI komt voor op een lijst van organisaties met communautaire doeleinden, die overeenkomstig artikel 37 van het Statuut van de ambtenaren van de Europese Gemeenschappen is opgesteld⁵⁴. Alle andere organisaties op die lijst blijken binnen het mandaat van de Ombudsman te vallen. Overeenkomstig het toelichtend rapport bij de Overeenkomst ter bestrijding van corruptie waarbij ambtenaren van de Europese Gemeenschappen of van de lidstaten van de Europese Unie zijn betrokken⁵⁵, valt het EUI bovendien onder de door deze overeenkomst gegeven definitie van “overeenkomstig de Verdragen ingestelde organen”. In dit verband moet erop gewezen worden dat, volgend op het verdrag tot oprichting van het EUI, de Gemeenschap bevoegdheden heeft gekregen op het gebied van onderwijs, cultuur en onderzoek (zie artikel 3, sub n) en q) en artikelen 149, 151 en 163 van het EG-Verdrag).

1.6 In zijn standpunt deelde de voorzitter van het EUI de Ombudsman mee dat hij met betrekking tot de belangwekkende vraag of het EUI met het oog op het mandaat van de Europese Ombudsman als een communautair orgaan moest worden beschouwd, geen standpunt wenste in te nemen bij gebrek aan een standpunt ter zake van de hoge raad, het bestuursorgaan van het EUI. De Ombudsman had van de hoge raad geen standpunt ontvangen.

1.7 In het licht van het bovenstaande was de Ombudsman van oordeel dat het niet uitgesloten was dat het EUI met het oog op het mandaat van de Europese Ombudsman als een communautair orgaan kon worden beschouwd.

2 Geen eerlijke procedure

2.1 Klaagster, een Zweedse, stelde haar kandidatuur om te worden toegelaten tot het doctoraal programma van het departement politieke en sociale wetenschappen van het EUI. De kandidatuur werd geweigerd. Klaagster beweerde dat haar sollicitatie geen eerlijke behandeling had gekregen. Het was evenwel duidelijk dat haar bewering tevens een aanval inhield op de gegrondheid van het besluit van het EUI.

2.2 Het EUI nam het standpunt in dat de kandidatuur van klaagster te goeder trouw was behandeld overeenkomstig de procedures van het EUI en dat het een academisch besluit was waarvoor de wetenschappelijke staf collectief verantwoordelijk was.

2.3 Zowel uit de door klaagster en het EUI gemaakte opmerkingen als uit de door beide partijen ingediende documenten bleek dat de kandidaten voor het betrokken programma in twee stappen worden geselecteerd. De eerste stap is een selectie op basis van de bij de ingediende aanvraag verstrekte informatie. De tweede stap is een sollicitatiegesprek van voorgedragen kandidaten met de wetenschappelijke staf van het gekozen departement in Florence.

2.4 Volgens het EUI werd de kandidatuur van klaagster onderzocht door een met de voordracht van kandidaten belast comité dat werd voorgezeten door het hoofd van de academische dienst van het EUI. Het EUI voerde voorts aan dat het besluit klaagster niet voor te dragen voor een sollicitatiegesprek een academisch besluit was waarvoor de hele wetenschappelijke staf verantwoordelijk was, en dat was gebaseerd op een vergelijkende evalu-

⁵⁴ Regels voor de samenstelling van de lijst van organisaties met communautaire doeleinden waarnaar wordt verwezen in het tweede streepje van artikel 37, lid 1, sub b) van het Statuut van de ambtenaren van de Europese Gemeenschappen.

⁵⁵ Tekst goedgekeurd door de Raad op 3 december 1998, PB C 391 van 15.12.1998, blz. 1.

atie van de academische verdiensten, het voorstel van de doctoraalscriptie in het licht van het profiel van het departement en de middelen van het departement om het voorgestelde onderwerp te begeleiden.

2.5 De Ombudsman was het eens met het standpunt van het EUI dat de weigering van de kandidatuur van klaagster een academisch besluit was waarvoor de wetenschappelijke staf in zijn geheel verantwoordelijk was. Academische instanties die besluiten nemen inzake de toelating van kandidaten, beschikken vanzelfsprekend over een ruime beslissingsvrijheid. In deze omstandigheden moet de Ombudsman zijn onderzoek beperken tot de vraag of het betrokken orgaan buiten de grenzen van zijn wettelijke bevoegdheid is getreden, en of de toepasselijke procedureregels zijn gerespecteerd.

2.6 Wat het procedurele aspect van de vordering van klaagster betreft, beklemtoonde klaagster dat in de aan haar gerichte brief van 4 mei 2000 het hoofd van de academische dienst van het EUI haar had meegedeeld dat hij de vergadering had voorgezeten van het selectiecomité dat belast was met de voordracht van Zweedse kandidaten voor een sollicitatiegesprek. Hij had daar evenwel aan toegevoegd dat hij het departement politieke en sociale wetenschappen had gecontacteerd om zich ervan te vergewissen waarom klaagster niet was geselecteerd. Klaagster vond dat er grote verwarring bleek te bestaan omtrent het selectiecomité en de voor het besluit verantwoordelijke personen.

2.7 Overeenkomstig artikel 2.5, lid 1 van hoofdstuk 2 (toelating) van het “Academisch reglement voor het doctoraal programma” van het EUI is de wetgevende staf collectief verantwoordelijk voor de selectie. Artikel 2.6 van dit reglement bepaalt dat de “departementen een selectie van mogelijke kandidaten maken”. Aldus bleek dat het besluit om kandidaten uit te nodigen voor een sollicitatiegesprek werd genomen door het departement en niet door het selectiecomité. Het was evenwel aannemelijk dat de departementen hun besluit om kandidaten voor een sollicitatiegesprek uit te nodigen namen op grond van het onderzoek van de kandidaturen door het selectiecomité. In deze omstandigheden was het niet verbazend dat het diensthoofd, die de betrokken vergadering van het selectiecomité had voorgezeten, toch de wetenschappelijke staf diende te contacteren om zich ervan te vergewissen waarom de kandidatuur van klaagster was geweigerd. De Ombudsman concludeerde derhalve dat niet was bewezen dat het EUI bij de behandeling van de sollicitatie van klaagster zijn procedureregels niet had nageleefd.

2.8 Wat de inhoudelijke aspecten van haar klacht betreft, voerde klaagster aan dat (1) het EUI het minst objectieve criterium had gehanteerd (namelijk de adequaatheid en de geschiktheid van haar onderzoeksvoorstel) om haar kandidatuur te weigeren, dat (2) haar onderzoeksvoorstel, in tegenstelling tot wat het EUI beweerde, wel degelijk aansloot bij de expertise van de professoren van het EUI, en dat (3) de kwaliteit en de geschiktheid van haar onderzoeksvoorstel pas een rol dienden te spelen in de tweede ronde van de selectieprocedure, namelijk bij het sollicitatiegesprek. Het EUI was van oordeel dat het juist had gehandeld bij het nemen van zijn besluit, dat een academisch besluit was. Het besluit was genomen op basis van een vergelijkende evaluatie van de academische verdiensten, het voorstel van de doctoraalscriptie in het licht van het profiel van het departement en de middelen van het departement om het voorgestelde onderwerp te begeleiden.

2.9 De Ombudsman vond het door het EUI naar voren gebrachte standpunt redelijk. Naar zijn oordeel kon er op grond van de door klaagster aangevoerde argumenten niet worden aangetoond dat het EUI bij de behandeling van haar sollicitatie de grenzen van zijn wettelijke bevoegdheid had overschreden.

2.10 Op basis van het bovenstaande bleek er met betrekking tot de eerste bewering van klaagster geen sprake te zijn geweest van wanbeheer door het EUI.

3 Geen afdoende verklaring voor weigering van kandidatuur

3.1 Klaagster beweerde dat het EUI haar geen afdoende verklaring voor de weigering van haar kandidatuur had gegeven.

3.2 In zijn standpunt verwees het EUI naar de brief die door het hoofd van de academische dienst op 4 mei 2000 aan klaagster was gezonden en bevestigde het de inhoud daarvan.

3.3 De Ombudsman was van oordeel dat het EUI met zijn brief van 4 mei 2000 klaagster duidelijk had gemaakt op welke gronden het EUI haar kandidatuur had geweigerd.

3.4 Op basis van het bovenstaande bleek er wat de tweede bewering van klaagster betreft geen sprake te zijn geweest van wanbeheer door het EUI.

4 Rassendiscriminatie

4.1 In haar oorspronkelijke klacht (klacht 428/2000) beweerde klaagster dat zij het slachtoffer van rassendiscriminatie was geweest. Deze bewering bleek tevens impliciet aanwezig te zijn in onderhavige klacht. Klaagster had evenwel geen bewijs kunnen leveren om haar bewering te staven.

4.2 De voorzitter van het EUI wees erop dat het EUI in de 25 jaren van zijn bestaan er nooit van was beschuldigd een kandidatuur te hebben geweigerd op grond van rassendiscriminatie en dat hij in deze zaak het volste vertrouwen had in het academische oordeel van het wetenschappelijk personeel.

4.3 De Ombudsman was van oordeel dat het onderzoek geen elementen aan het licht had gebracht die tot de conclusie konden leiden dat de kandidatuur van klaagster op andere dan academische gronden was verworpen.

4.4 Op basis van het bovenstaande bleek er met betrekking tot de derde bewering van klaagster geen sprake te zijn geweest van wanbeheer door het EUI.

5 Conclusie

Op basis van het onderzoek van de Ombudsman met betrekking tot deze klacht bleek er geen sprake te zijn van een geval van wanbeheer door het Europees Universitair Instituut en sloot de Ombudsman derhalve deze zaak.

3.2 DOOR DE INSTELLING OPGELOSTE ZAKEN

KLACHT

Klager, een Nederlands bedrijf, nam deel aan de door het Europees Parlement georganiseerde aanbestedingsprocedure voor meubilair voor de bars en restaurants van gebouw D3 van het Leopold-complex in Brussel (ref. PE MOB 97/1). De klacht heeft betrekking op de manier waarop deze aanbestedingsprocedure werd georganiseerd.

3.2.1 Europees Parlement

Klager deed op 31 mei 1997 een offerte. Op 19 juni 1997 werd klager uitgenodigd zijn meubilair tentoon te stellen met het oog op een beoordeling door het College van quaestoren van het Parlement, en wel tot 26 juni 1997. Op 25 juni 1997 werd klager meegedeeld dat het meubilair tot 11 juli 1997 tentoongesteld moest worden. Op 22 augustus 1997 vroeg klager of over de aanbesteding al een besluit was genomen en wanneer het tentoongestelde meubilair kon worden opgehaald. Klager haalde zijn meubilair pas op 28 augustus 1997 op. Op 5 september 1997 besliste het Parlement dat klager samen met 19 andere kandidaten vóór 3 oktober 1997 nieuwe offertes moest indienen.

NIET-VERSTREKKEN VAN INFORMATIE EN VERTRAGINGEN IN AANBESTEDINGS- PROCEDURE

*Besluit inzake klacht
78/99/OV tegen het
Europees Parlement*

Op 13 november 1997 ontving klager een nieuwe uitnodiging om zijn meubilair vanaf 1 december 1997 gedurende een periode van maximaal drie tot vijf weken tentoon te stellen. Op 28 januari en 4 februari 1998 stuurde klager per fax berichten aan het Europees Parlement om te vragen wanneer hij zijn meubilair kon ophalen. Klager werd verzocht zijn meubilair nog enige tijd te laten staan, omdat het besluit op 16 maart 1998 zou worden genomen. In maart 1998 vroeg het bedrijf opnieuw wat er was beslist. Het antwoord van het Parlement luidde dat op een later tijdstip, in april 1998, een besluit zou worden genomen. Uiteindelijk was het meubilair 23 weken lang tentoongesteld; bovendien raakten een aantal meubelstukken kwijt, terwijl andere beschadigd werden. Klager stuurde het Parlement een rekening voor de beschadigde en vermiste meubelstukken. Het Parlement betaalde de rekening echter niet. Daarom diende klager bij de Ombudsman een klacht in volgens welke:

hij niet op de hoogte was gehouden van de ontwikkelingen met betrekking tot de aanbestedingsprocedure en over de verlenging van de periode gedurende welke het meubilair tentoongesteld moest worden (23 weken in plaats van drie tot vijf weken),

de rekening voor beschadigd en kwijtgeraakt meubilair door het Parlement niet was betaald.

ONDERZOEK

Standpunt Parlement

Wat de eerste bewering betreft, merkte het Parlement op dat de aanbestedingsprocedure door een aantal factoren was vertraagd. De monsters moesten niet alleen onderzocht en goedgekeurd worden door het interne controlecomité, maar ook door het College van quaestoren, omdat de meubels in kwestie bestemd waren voor gebruik door de leden. Het tijdschema van de procedure was duidelijk aangegeven in het schriftelijke antwoord aan mevrouw Plooi-Van Gorsel, lid van het EP, met wie klager contact had opgenomen.

De gelijktijdige, ingewikkelde aanbestedingsprocedures naar aanleiding van de aankoop van twee nieuwe gebouwen in Brussel en Straatsburg hadden tot gevolg dat de voor meubilair verantwoordelijke afdeling onder grote druk stond. Daar kwam nog bij dat de aanvankelijk voor dit dossier verantwoordelijke ambtenaar als gevolg van ernstige ziekte afwezig was. Het meest betreurenswaardige gevolg van deze problemen was dat de ondernemingen, met inbegrip van klager, niet van de vertraging op de hoogte werden gehouden. Het Parlement wilde klager hiervoor zijn verontschuldigen aanbieden en vroeg om begrip.

Wat betreft de bewering omtrent de vertraagde betaling voor de schade aan het meubilair deelde het Parlement mee dat de verzekering van het Parlement de schade niet dekte en, omdat het meubilair zich in de gebouwen van het Europees Parlement bevond, deze ook niet onder de verzekering van klager viel. Op 27 januari 1999 gaf de ordonnateur echter opdracht om de rekening voor het beschadigde meubilair te betalen en het bedrag werd door klager op 29 januari 1999 ontvangen. De voor meubilair verantwoordelijke dienst van het Parlement had vervolgens telefonisch contact met klager, die bevestigde dat de zaak tot zijn tevredenheid was geregeld.

Het Parlement merkte tenslotte op dat de nodige maatregelen waren genomen om ervoor te zorgen dat alle inschrijvers schriftelijk op de hoogte worden gehouden van eventuele vertragingen in een aanbestedingsprocedure, en dat nu voldoende garanties bestaan om dergelijke problemen in de toekomst te voorkomen.

Opmerkingen klager

Klager deelde mee dat de zaak van de betaling voor het beschadigde meubilair tot zijn tevredenheid was opgelost. Klager merkte echter op dat hem door het Parlement nog niet was meegedeeld of zijn offerte ja dan nee tot een opdracht zou leiden.

VERDER ONDERZOEK

De Ombudsman wendde zich op 12 oktober 1999 schriftelijk tot het Parlement met het verzoek om aanvullende opmerkingen naar aanleiding van de bewering volgens welke klager nog steeds niet op de hoogte was gesteld van het resultaat van de aanbestedingsprocedure, namelijk of zijn offerte was geaccepteerd of niet.

Tweede standpunt Parlement

Het Parlement merkte op dat de afgewezen deelnemende firma's inderdaad niet van de uitslag van de aanbestedingsprocedure op de hoogte waren gesteld. Sindsdien zijn er maatregelen genomen om ervoor te zorgen dat alle deelnemers aan aanbestedingsprocedures op de hoogte worden gebracht van het resultaat van hun inschrijving. Het Parlement betreurde dit voorval en diende klager er zijn verontschuldiging voor aan. Klager is sindsdien van het definitieve besluit op de hoogte gebracht.

Aanvullende opmerkingen klager

Op 20 december 1999 stuurde klager de Ombudsman een kopie van een brief die hij op 15 november 1999 van de administratie van het Parlement had ontvangen, waarin het Parlement meedeelde dat zijn offerte niet was gehonoreerd.

BESLUIT

1 Bewering omtrent het uitblijven van informatie over de aanbestedingsprocedure en over de verlenging van de periode gedurende welke het meubilair tentoongesteld moest worden

1.1 Klager beweerde dat hij niet op de hoogte was gehouden van de ontwikkelingen met betrekking tot de aanbestedingsprocedure noch over de verlenging van de periode gedurende welke het meubilair tentoongesteld moest worden (23 weken in plaats van 3-5 weken). Het Parlement verklaarde dat de vertraging het gevolg was van het feit dat de monsters moesten worden onderzocht en goedgekeurd door zowel het interne controlecomité als het College van quaestoren. Bovendien stond de voor meubilair verantwoordelijke dienst als gevolg van de gelijktijdige, ingewikkelde aanbestedingsprocedure voor de twee nieuwe gebouwen in Brussel en Straatsburg onder grote druk, en was de aanvaankelijk voor het dossier verantwoordelijke ambtenaar afwezig. Het Parlement bood klager

daarvoor echter zijn verontschuldigen aan. Met betrekking tot het feit dat geen informatie was verstrekt over het resultaat van de aanbestedingsprocedure, merkte het Parlement op dat de inschrijvers inderdaad niet van het resultaat op de hoogte waren gebracht; inmiddels waren echter maatregelen genomen om ervoor te zorgen dat alle inschrijvers op de hoogte werden gebracht. Ook wat dat betreft bood het Parlement klager zijn verontschuldigen aan.

1.2 Volgens de beginselen van behoorlijk bestuur moeten de communautaire instellingen en organen betrokken burgers tijdig informeren over de door hen genomen besluiten en administratieve maatregelen. Als een zaak zo ingewikkeld is dat daarover niet binnen een redelijke termijn een beslissing kan worden genomen, moet de instelling of het orgaan de burger daarvan zo spoedig mogelijk in kennis stellen.

1.3 In het onderhavige geval blijkt klager op 31 mei 1997 een offerte te hebben ingediend en pas op 15 november 1999, d.w.z. meer dan twee jaar later, in kennis te zijn gesteld van het feit dat zijn offerte niet was gehonoreerd. Het Parlement hield klager niet op de hoogte van de vertragingen die waren opgetreden bij deze aanbestedingsprocedure en evenmin van de verlenging van de termijn gedurende welke het meubilair tentoongesteld moest worden. Het Parlement merkte echter op dat het inmiddels de noodzakelijke maatregelen had genomen om ervoor te zorgen dat alle inschrijvers voortaan schriftelijk op de hoogte worden gehouden van eventuele vertragingen in een aanbestedingsprocedure en dat er voldoende garanties zijn om dergelijke problemen in de toekomst te voorkomen. De Ombudsman is derhalve van mening dat met betrekking tot dit aspect van de klacht geen verder onderzoek noodzakelijk is.

2 Bewering omtrent niet-betaling van de rekening voor beschadigd en vermist meubilair

2.1 Klager beweerde dat de rekening voor beschadigd en verdwenen meubilair door het Parlement niet was betaald. Het Parlement merkte op dat de ordonnateur op 27 januari 1999 opdracht had gegeven de rekening voor het beschadigde meubilair te betalen en dat het bedrag door klager op 29 januari 1999 was ontvangen. De voor meubilair verantwoordelijke dienst van het Parlement had vervolgens telefonisch contact met klager, die bevestigde dat de zaak tot zijn tevredenheid was opgelost.

2.2 In zijn opmerkingen verklaarde klager dat deze zaak tot zijn tevredenheid was opgelost. De Ombudsman stelt derhalve vast dat het Parlement maatregelen heeft genomen om de zaak op te lossen en tot tevredenheid van klager heeft gehandeld.

3 Conclusie

Op basis van het onderzoek van de Europese Ombudsman met betrekking tot deel 1 van deze klacht blijkt er geen sprake te zijn geweest van wanbeheer door het Europees Parlement.

Met betrekking tot de tweede bewering blijkt uit het standpunt van het Europees Parlement en de opmerkingen van klager dat het Parlement maatregelen heeft genomen om de zaak op te lossen en daarmee tot tevredenheid van klager heeft gehandeld. De Ombudsman heeft derhalve beslist de zaak te sluiten.

**CORRECTE
VERGOEDING VAN
REISKOSTEN VAN
DEELNEEMSTER
VERGELIJKEND
ONDERZOEK**

*Besluit inzake klacht
6/2000/VK tegen het
Europees Parlement*

KLACHT

Klaagster liet in 1998 haar belangstelling blijken om deel te nemen aan vergelijkend onderzoek PE/210/LA van het Europees Parlement. Aangezien zij toen in Oeganda woonde en werkte, gaf zij de diensten van het Parlement haar adres in Oeganda op. Klaagster ontving dan ook op haar Oegandese adres de uitnodiging om deel te nemen aan het vergelijkend onderzoek.

De verblijfplaats van klaagster was bepaald als zijnde Oeganda. Klaagster stelde dat het Parlement in zijn brieven d.d. 13 juli en 12 augustus 1999 weigerde te erkennen dat zij in Oeganda verbleef en tevens weigerde haar reiskosten correct te vergoeden.

Klaagster verwees naar de aan de uitnodiging gehechte regeling voor de vergoeding van reiskosten, volgens welke:

- de vergoeding van de reiskosten afhankelijk was van de afstand tussen de verblijfplaats en de plaats waar het vergelijkend onderzoek plaatsvindt;
- de verblijfplaats de plaats was waarnaar het Parlement de uitnodiging had gestuurd om aan het vergelijkend onderzoek deel te nemen;
- adreswijzigingen die na het versturen van deze uitnodiging aan het Parlement werden gemeld, niet in aanmerking konden worden genomen.

Klaagster diende vervolgens een klacht bij de Ombudsman in. Zij beweerde dat zij niet correct was vergoed.

ONDERZOEK

Standpunt Parlement

De klacht werd doorgezonden naar het Parlement. In zijn standpunt verwees het Parlement naar “De regeling voor de bijdrage in reis- en logieskosten van kandidaten die door het Europees Parlement worden uitgenodigd om deel te nemen aan schriftelijke examens in verband met een vergelijkend onderzoek of een kennisgeving van vacature.” In punt 3 van die regeling staat dat: “Voor de berekening van de bijdrage van het Europees Parlement in de reiskosten wordt als verblijfplaats van de kandidaat beschouwd de plaats waarnaar het Parlement de uitnodiging tot deelneming aan het vergelijkend onderzoek heeft gezonden. Latere adreswijzigingen worden niet in aanmerking genomen”.

Het Parlement verklaarde het er volledig mee eens te zijn dat het klaagster 180 € moest vergoeden, aangezien het adres in kwestie in Oeganda was. Omdat klaagster evenwel reeds 60 € had ontvangen, bedroeg het te betalen saldo 120 €. De betrokken diensten hadden de opdracht gekregen de betaling te verrichten.

Het Parlement wees er voorts op dat zijn ambtenaren hun uiterste best doen om de bepalingen te eerbiedigen die van toepassing zijn op de activiteiten van de instelling, met inachtneming van het beginsel van goed financieel beheer, zoals vereist bij artikel 2 van het Financieel Reglement. Omdat in dit specifieke geval geweten was dat klaagster uit Helsinki (en dus niet uit Oeganda) naar Brussel was gereisd, was de goedkeuring van de betaling van het maximumbedrag niet rimpelloos verlopen. Het betrokken personeel had nu evenwel de opdracht gekregen ervoor te zorgen dat de regels voor de vergoeding van reiskosten voor deelneming aan de schriftelijke examens van een vergelijkend onderzoek integraal worden toegepast.

Opmerkingen klaagster

De diensten van de Ombudsman namen op 4 oktober 2000 telefonisch contact op met klaagster. Tijdens dit gesprek verklaarde klaagster dat zij tevreden was over de afwikkeling van de klacht.

Op 24 oktober 2000 zond klaagster een brief naar de Ombudsman, waarin zij nog zei dat het door het Parlement vergoede bedrag niet haar volledige reiskosten dekte. Zij vond het niet meer dan redelijk dat het Parlement ook in de kosten voor logies bijdroeg.

BESLUIT

1 Correcte terugbetaling van reiskosten

Klaagster beweerde dat zij niet correct was vergoed voor haar reiskosten, aangezien zij ten tijde van de uitnodiging voor het vergelijkend onderzoek in Oeganda woonde en werkte. Het Parlement bevestigde dat overeenkomstig punt 3 van de regeling voor de vergoeding van reiskosten, de woonplaats van de kandidaat wordt geacht de plaats te zijn waarnaar het Parlement de uitnodiging voor het vergelijkend onderzoek stuurt, in het geval van klaagster dus Oeganda. Het Parlement gaf derhalve opdracht klaagster het maximumbedrag van 180 € te betalen.

2 Conclusie

De Ombudsman was bijgevolg van oordeel dat het Parlement maatregelen had genomen om de zaak te regelen. De Ombudsman besliste derhalve de zaak te sluiten.

3.2.2 De Raad van de Europese Unie

TOEGANG TOT DOCUMENTEN

Besluit inzake klacht 1259/99/ME tegen de Raad van de Europese Unie

KLACHT

In januari 1999 verzocht klager in opdracht van een Deense krant om toegang tot een aantal documenten van de Raad van de Europese Unie. In maart 1999 zond klager een herinneringsbrief. In april en mei 1999 informeerde de Raad klager dat, wegens de ongewoon zware werkbelasting, het verzoek niet binnen de normale termijn in overweging was genomen, en verontschuldigde hij zich voor de vertraging. De Raad verklaarde dat de gevraagde documenten door de voor immigratie bevoegde ministers waren opgesteld en derhalve geen documenten van de Raad waren. De Raad zou evenwel een informele raadpleging houden met de betrokken lidstaten en klager zou worden geïnformeerd over het resultaat. In september 1999 stuurde klager een nieuwe brief aan de Raad. In oktober 1999 diende hij een klacht in bij de Ombudsman wegens onnodige vertraging bij de behandeling van zijn verzoek door de Raad.

ONDERZOEK

Standpunt Raad

De klacht werd doorgezonden naar de Raad. In zijn standpunt stelde deze dat de gevraagde documenten, een reeks zogenaamde TREVI-documenten, geen documenten van de Raad waren en er derhalve geen toegang tot deze documenten kon worden verleend overeenkomstig de regels van de Raad betreffende de toegang van het publiek tot documenten⁵⁶. Om echter de procedure te vergemakkelijken was het verzoek informeel onderzocht door de betrokken lidstaten. Aangezien het om een ongebruikelijke zaak ging – de gevraagde documenten bleken zelfs niet bij de Raad noch bij het algemeen secretariaat van

⁵⁶ Besluit van de Raad 93/731/EGC van de Raad van 20 december 1993 betreffende de toegang van het publiek tot documenten van de Raad, PB L 1993 340 van 31.12. 1993, blz./ 43..

de Raad te vinden – was het opzoeken van de documenten en de raadpleging van de lidstaten tijdrovend geweest. De Raad voegde bij zijn standpunt een kopie van een brief aan klager van februari 2000, waarin hij de gevolgde procedure uitlegde en zich voor de vertraging verontschuldigde. De Raad verleende tevens toegang tot 10 van de 12 gevraagde documenten.

Opmerkingen klager

De Ombudsman zond het standpunt van de Raad door naar klager met het verzoek opmerkingen te maken. De Ombudsman ontving geen schriftelijke opmerkingen van klager. In een telefoongesprek met het secretariaat van de Ombudsman drukte klager evenwel zijn voldoening uit over het aantal documenten dat hij had ontvangen.

BESLUIT

1 Behandeling van het verzoek om documenten

Klager beweerde dat de behandeling door de Raad van het verzoek om een aantal TREVI-documenten onnodig veel vertraging had opgelopen. De Raad verontschuldigde zich voor de vertraging en legde uit waarom de procedure zo tijdrovend was geweest. Na raadpleging van de lidstaten werd toegang verleend tot 10 van de 12 gevraagde documenten. Klager drukte zijn voldoening uit over de documenten die hij had ontvangen.

2 Conclusie

Op basis van het standpunt van de Raad en de opmerkingen van klager bleek dat de Raad de nodige maatregelen had genomen om de zaak tot tevredenheid van klager te regelen. Derhalve sloot de Ombudsman de zaak.

3.2.3 Europese Commissie

VOLLEDIGE VERGOEDING VAN MARGINALE KOSTEN IN CONTRACT

*Besluit inzake klacht
142/99/BB tegen de
Europese Commissie*

KLACHT

In februari 1999 dienden de heren C. en H. een klacht bij de Europese Ombudsman in betreffende een beweerd geval van wanbeheer door de Europese Commissie met betrekking tot de terugbetaling van marginale kosten. Op 3 augustus 1994 hadden klagers een marginalekostencontract ondertekend in het kader van Contract STD 3 TS3-CT94-0343 “*Biotechnologische benaderingen van een volledig gebruik van schaaldieren en afval van schaaldieren*” dat tussen de Europese Commissie en de universiteit van Nottingham was gesloten. Klagers hadden het normale voorschot van 40% van hun marginale kosten (44.000 ecu) in 1995 ontvangen. Klagers dachten dat hun marginale kosten voor 100% zouden worden vergoed, maar DG XII stuurde een fax waarin stond dat klagers slechts voor 50% zouden worden vergoed.

In 1997 reclameerden klagers herhaaldelijk bij de coördinator en financieel beheerder van het project, evenwel zonder succes. Op 25 januari 1998 en 19 februari 1998 dienden zij bij het DG Wetenschap, Onderzoek en Ontwikkeling een klacht in.

Klagers beweerden dat zij voor 100% hun verplichtingen in het kader van het project waren nagekomen, maar dat hun marginale kosten slechts voor 50% waren gedekt.

ONDERZOEK

Achtergrond

Na onderhandelingen werd het contract eind december 1994 gesloten en op 31 januari 1995 door de Commissie en de universiteit van Nottingham ondertekend. Het bedrijf van klagers was een subcontractant.

Na de vragen van klagers en een fax van de universiteit van Nottingham begon de Commissie in maart 1998 aan de opstelling van een aanhangsel bij het contract. Hierin werd de deelneming van klagers aan het project op basis van extra kosten in plaats van volledige kosten berekend met ingang van de startdatum van het project. Hiermee werd dus tegemoetgekomen aan hun verzoek.

Toen de laatste hand aan het aanhangsel was gelegd, nam de voor het financieel beheer van het project verantwoordelijke ambtenaar van de Commissie herhaaldelijk contact op met de universiteit van Nottingham – via e-mails, faxen en brieven – om meer uitleg over de ingediende kosten te krijgen en naar ontbrekende documenten en gegevens voor de eindafrekening te vragen.

De 44.000 ecu waarnaar klagers als hun totale uitgaven verwezen, was een geraamd bedrag. De deelneming van de Commissie was gebaseerd op de werkelijke kosten van de deelnemer. In maart 1995 had de Commissie aan de universiteit van Nottingham voor iedere deelnemer een voorschot van 40% betaald.

Op 30 maart 1998 ontving de Commissie de definitieve kostenstaten voor het merendeel van de partners. Deze formulieren waren onvolledig en op 7 april 1998 werd met de contractant per fax contact opgenomen met het verzoek meer uitleg te geven over de reeds opgestuurde kostenstaten en de nog ontbrekende kostenstaten alsnog naar de Commissie te sturen.

Standpunt Commissie

Op 12 april 1999 kreeg de Commissie al de gevraagde financiële staten, waarna zij onmiddellijk aan de eindafrekening van dit contract begon. Voor klagers waren in deze afrekening aanpassingen aan de voorheen gedeclareerde kosten vervat, zodat zij het volledige bedrag ontvingen dat nog had moeten worden betaald naast wat de deelnemer reeds hadden ontvangen. Dit betekende dat deze deelnemer voor alle aanvaardbare kosten als een deelnemer met een marginalekostencontract werd vergoed.

VERDER ONDERZOEK

Aangezien klagers geen opmerkingen maakten, nam het secretariaat van de Ombudsman op 3 maart 2000 telefonisch contact met hen op. Klagers gaven uiting aan hun volle tevredenheid over de terugbetaling van hun marginale kosten.

BESLUIT

1 De vergoeding van de marginale kosten van Contract STD 3 TS3-CT94-0343 “Biotechnologische benaderingen van een volledig gebruik van schaaldieren en afval van schaaldieren”

1.1 Klagers beweerden dat zij hun verplichtingen in het kader van het project voor 100% waren nagekomen, maar dat hun marginale kosten slechts voor 50% waren gedekt.

1.2 Op 12 april 1999 ontving de Commissie al de gevraagde financiële staten, waarna zij onmiddellijk aan de eindafrekening van dit contract begon. Voor klagers hield deze bet-

aling de aanpassingen aan de eerder gedeclareerde kosten in en vertegenwoordigde zij dus het totale bedrag dat had moeten worden betaald naast wat de deelnemer reeds had ontvangen. Dit betekende dat deze deelnemer voor alle aanvaardbare kosten als een deelnemer op basis van marginalekostenvergoeding werd betaald.

1.3 Klagers gaven uiting aan hun volle tevredenheid over de vergoeding van hun marginale kosten.

2 Conclusie

Uit het standpunt van de Commissie en het antwoord van klagers bleek dat de Commissie maatregelen had genomen om de zaak op te lossen en daarmee tot tevredenheid van klagers had gehandeld. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

TE LATE BETALING EN BEREKENING VAN RENTE WEGENS VERTRAGING

*Besluit inzake klacht
521/99/GG tegen de
Europese Commissie*

KLACHT

Klager, een Duits bedrijf, had voor de Commissie werken uitgevoerd op basis van verschillende contracten die in het kader van het Phare-programma van de EU waren gesloten (contracten nrs. 95-1224.00, 97-0450.00 en 97-0647.00). Volgens de in mei 1999 ingediende klacht had de Commissie nagelaten de volgende facturen, voor een totaal bedrag van ongeveer 200.000 €, te betalen: 1) contract nr. 95-1224.00: facturen toegezonden op 29 juni 1998 te betalen op 29 augustus 1998; 2) contract nr. 97-0450.00: facturen toegezonden op 22 september 1998 te betalen op 22 november 1998; 3) contract nr. 97-0647.00: facturen toegezonden op 21 januari 1999 te betalen op 21 maart 1999; facturen toegezonden op 15 april 1999 te betalen op 15 juni 1999.

ONDERZOEK

Standpunt Commissie

De klacht werd doorgezonden naar de Commissie. In haar standpunt maakte de Commissie de volgende opmerkingen:

1 contract nr. 95-1224.00: de facturen waren ontvangen op 2 juli 1998. Omdat ze evenwel een aantal vorderingen omvatten die niet door het contract waren gedekt, werden ze aanvankelijk door de Commissie betwist. Het vergde tijd om een en ander na te trekken en via onderhandelingen tot een minnelijke schikking voor de betwiste vorderingen te komen. Ondertussen werden de betalingen voor het hele bedrag principieel opgeschort totdat er een akkoord kon worden bereikt. Dit akkoord werd op 26 juli 1999 ondertekend en het overeengekomen bedrag werd op 29 juli 1999 betaald;

2 contract nr. 97-0450.00: de facturen die op 23 oktober 1998 waren ontvangen, moesten slechts worden betaald na goedkeuring van het eindverslag. Met name door de hoge werkbelasting van de diensten van de Commissie werd het eindverslag pas op 27 april 1999 goedgekeurd. De betalingen werden op 27 mei 1999 verricht;

3 contract nr. 97-0647.00: de facturen d.d. 21 januari 1999 werden ontvangen op 10 februari 1999, als "conforme aux faits" aanvaard op 29 april 1999 en betaald op 25 mei 1999. De facturen d.d. 15 april 1999 waren op 21 april 1999 ontvangen en op 15 juni 1999 betaald.

Opmerkingen klager

In zijn opmerkingen beweerde klager dat de door de Commissie betwiste vorderingen in verband met contract nr. 95-1224.00 slechts betrekking hadden op een klein deel van de facturen. De Commissie had het onbetwiste deel van de facturen kunnen betalen. Voorts

had de Commissie de kwestie pas ruim een maand na het verstrijken van de uiterste betaal-dag te berde gebracht en had klager onmiddellijk documenten tot staving van de betwiste vorderingen opgestuurd. De procedure om het geschil te regelen had niettemin ongeveer acht maanden geduurd. Klager wees erop dat de vertraagde betaling het voortbestaan van het bedrijf in gevaar had gebracht en extra kosten op het stuk van interestbetalingen en administratieve werklast had meegebracht. Hij beweerde dat de rente waar hij uit hoofde van de algemene voorwaarden van toepassing op contracten recht op had, ontoereikend was om deze kosten te dekken.

Klager eiste dan ook dat de Commissie wegens de vertragingen in totaal 3.356,39 € rente zou betalen:

- 1 contract nr. 95-1224.00: 1.431,17 € rente wegens een vertraging van 275 dagen;
- 2 contract nr. 97-0450.00: 529,13 € rente wegens een vertraging van 187 dagen;
- 3 contract nr. 97-0647.00: 1.396,09 € rente wegens een vertraging van 85 dagen.

Tweede standpunt Commissie

In haar standpunt inzake de bijkomende vordering van klager legde de Commissie uit dat zij geen andere rentevoeten kon toepassen dan deze waarnaar in de algemene voorwaarden van de betrokken contracten werd verwezen (respectievelijk 2,5 en 4,5%). Naar haar mening was een totaal bedrag van 2.364,03 € (waarvan 1.117,78 € reeds was betaald) correct. In verband met de betrokken contracten maakte de Commissie de volgende specifieke opmerkingen:

- 1 contract nr. 95-1224.00: het onbetwiste bedrag van de facturen (d.i. 30.812,94 €) had binnen de wettelijke termijn van 60 dagen kunnen worden betaald. De Commissie berekende daarom de rente op dit bedrag tegen 2,5% op basis van 359 dagen vertraging, d.w.z. 757,66 €;
- 2 contract nr. 97-0450.00: de vertraging begon te lopen vanaf de datum van ontvangst van de facturen. Het ging dus om een vertraging van respectievelijk 175 en 176 dagen. De verschuldigde rente bedroeg derhalve 488,59 €;
- 3 contract nr. 97-0647.00: aangezien de begindatum voor het berekenen van de vertraging de datum was waarop de Commissie de facturen ontving, was er op de dag dat de Commissie een betaling van 1.117,78 € verrichtte, namelijk 1 maart 2000, sprake van 69 dagen vertraging. De vertraging liep tot op de dag waarop de rekening van de Commissie werd gedebiteerd, de datum waarop de rekening van de contractant werd gecrediteerd was irrelevant.

Opmerkingen klager

De Ombudsman ontving geen opmerkingen van klager met betrekking tot het tweede standpunt van de Commissie.

BESLUIT

1 Uitblijven van betaling

1.1 Klager beweerde dat de Europese Commissie verschillende bedragen, voor in totaal ongeveer 200.000 €, niet had betaald hoewel zij die verschuldigd was uit hoofde van contracten die klager met de Commissie had gesloten.

1.2 De Commissie antwoordde dat zij al de achterstallige bedragen vervolgens had betaald.

1.3 De Commissie had derhalve maatregelen genomen om klager wat deze vordering betreft tegemoet te komen.

2 Niet-betaling van rente wegens vertraagde overmaking

2.1 Klager beweerde voorts dat de Commissie voor de dagen vertraging een rente ten bedrage van 3.356,39 € had moeten betalen.

2.2 De Commissie antwoordde dat zij naar haar mening in totaal slechts 2.364,03 € rente verschuldigd was (waarvan 1.117,78 € reeds was betaald). Ze zette de Ombudsman ook de redenen uiteen waarom zij van mening was dat zij slechts dit lagere bedrag verschuldigd was.

2.3 Klager maakte geen opmerkingen in verband met het standpunt van de Commissie.

2.4 De onderhavige bewering had betrekking op verplichtingen die voortvloeiden uit contracten die tussen de Commissie en klager waren gesloten.

2.5 Overeenkomstig artikel 195 van het EG-Verdrag is de Europese Ombudsman bevoegd kennis te nemen van klachten “over gevallen van wanbeheer bij het optreden van de communautaire instellingen of organen”. De Ombudsman is van oordeel dat wanbeheer zich voordoet als een overheidsinstantie niet handelt in overeenstemming met een regel of beginsel waaraan zij gehouden is⁵⁷. Er kan dus ook wanbeheer worden vastgesteld als het gaat om het nakomen van verplichtingen die voortvloeien uit contracten die door de instellingen of organen van de Gemeenschappen zijn gesloten.

2.6 De Ombudsman is evenwel van oordeel dat het onderzoek dat hij in dergelijke gevallen kan verrichten noodzakelijkerwijs beperkt blijft. De Ombudsman is met name van mening dat hij niet hoeft vast te stellen of, in geval van betwisting, een van beide partijen het contract heeft verbroken. Dit is een vraag die alleen door een bevoegde rechtbank doeltreffend kan worden behandeld, die dan tevens de mogelijkheid heeft kennis te nemen van de argumenten van partijen met betrekking tot de van toepassing zijnde nationale wetgeving en zich een oordeel kan vormen over het tegenstrijdige bewijsmateriaal met betrekking tot de betwiste feiten.

2.7 De Ombudsman is derhalve van oordeel dat het in zaken met betrekking tot verbintenismatige geschillen juist is dat hij zijn onderzoek beperkt tot de vraag of de instellingen of organen hem een coherente en redelijke uiteenzetting hebben gegeven van de rechtsgrondslag voor hun optreden en de redenen waarom zij van mening zijn dat hun visie op de verbintenismatige situatie de juiste is. Als dat het geval is, besluit de Ombudsman dat uit zijn onderzoek is gebleken dat er geen sprake was van een geval van wanbeheer. Deze conclusie doet niets af aan het recht van partijen om hun verbintenismatig geschil te laten onderzoeken en ten gronde te regelen door een bevoegde rechtbank.

2.8 In dit geval gaf de Commissie een coherente en redelijke uiteenzetting van de redenen waarom zij van mening was dat zij slechts het door haar berekende lagere bedrag aan klager verschuldigd was.

2.9 In de gegeven omstandigheden bleek er wat deze bewering betreft geen sprake van wanbeheer te zijn geweest.

3 Conclusie

Op basis van het onderzoek van de Europese Ombudsman met betrekking tot deze klacht bleek er geen sprake te zijn geweest van een geval van wanbeheer door de Commissie van de Europese Gemeenschappen. De Ombudsman sloot derhalve dit dossier.

⁵⁷ Zie Jaarverslag 1997, blz. 26 e.v.

RENTE BIJ TE LATE BETALING

*Besluit inzake klacht
601/99/IJH tegen de
Europese Commissie*

KLACHT

In mei 1999 diende de heer A., namens de Europese Stichting voor de Mensenrechten EHRF (European Human Rights Foundation), bij de Europese Ombudsman een klacht in tegen de Commissie, DG 1A. Hij beweerde dat:

(i) 172.535 ecu die uit hoofde van het Phare-contract 97/0514 verschuldigd was, werd betaald 101 dagen na ontvangst van de factuur, terwijl de in het contract genoemde maximale termijn 60 dagen was;

(ii) de Commissie ten onrechte had geweigerd de rente van 1551,63 ecu te betalen die overeenkomstig het contract wegens overschrijding van de termijn verschuldigd was.

Klager vorderde ook bijkomende rente op de onbetaalde rente, vanaf de datum waarop laatstgenoemde betaald had moeten zijn.

ONDERZOEK

Standpunt Commissie

De Commissie legde uit dat zij de factuur op 20 januari 1998 had ontvangen, maar niet onmiddellijk had betaald, omdat de financiële diensten die voor het beheer van het project verantwoordelijke eenheid hadden verzocht aanvullende documentatie aan EHRF te vragen, die op 28 april 1998 per fax werd verstrekt. De opdracht tot betaling werd op 9 juni 1998 gegeven en de rekening van de Commissie werd op 19 juni 1998 gedebiteerd. In de gegeven omstandigheden had de Commissie de vordering van rente wegens te late betaling aanvankelijk verworpen, maar om de zaak zonder een langdurige betwisting in der minne te regelen betaalde de Commissie EHRF uiteindelijk 1.628,45 € op 17 juni 1999, waarvoor de rekening van de Commissie op 30 juni 1999 werd gedebiteerd.

Opmerkingen klager

Voordat de Ombudsman het standpunt van de Commissie ontving, bracht klager hem in een brief ervan op de hoogte dat de Commissie ermee had ingestemd het gevorderde bedrag te betalen.

In januari 2000 bevestigde EHRF tijdens een telefonisch contact met de diensten van de Ombudsman dat de betaling was verricht en dat de zaak derhalve tot zijn tevredenheid was geregeld.

BESLUIT

1 Klager beweerde dat de Commissie de contractuele termijn voor betaling van een factuur uit hoofde van een Phare-contract had overschreden en ten onrechte had geweigerd de rente te betalen die wegens overschrijding van de termijn verschuldigd was.

2 De Commissie verklaarde dat zij de zaak in der minne had geregeld door het gevorderde bedrag te betalen. Klager bevestigde dat de betaling inderdaad was ontvangen en dat de zaak derhalve tot zijn tevredenheid was opgelost.

Conclusie

Uit het standpunt van de Commissie en de opmerkingen van klager bleek dat de Commissie maatregelen had genomen om de zaak te regelen en daarmee tot tevredenheid van klager had gehandeld. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

**OVERHEIDSSTEUN:
BEWERING
VOLGENS WELKE
DE COMMISSIE EEN
KLACHT NIET
GOED HAD
BEHANDELD**

*Besluit inzake klacht
879/99/IP tegen de
Europese Commissie*

KLACHT

In hun hoedanigheid van advocaten van “Terminal Rinfuse Genova s.p.a.” (TRG) dienden klagers bij de Europese Ombudsman in juli 1999 een klacht tegen de Europese Commissie in.

TRG is een terminalexploitant in de haven van Savona (Italië), die daar kolen en vaste bulkgoederen laadt en lost. Een ander bedrijf, Funiviaria Alto Tirreno s.p.a. (Funiviaria), verricht in de haven soortgelijke diensten en beheert bovendien een kabeltransportinfrastructuur om de kolen en vaste bulkgoederen naar opslagvoorzieningen buiten de haven te vervoeren.

Op 8 februari 1996 dienden klagers, namens TGR, een klacht in bij de Europese Commissie, waarin zij beweerden dat de Italiaanse regering Funiviaria illegale overheidssteun had verleend met de bedoeling zekere verliezen van het bedrijf te dekken. Zij gaven tevens uiting aan hun bezorgdheid over plannen van de Italiaanse overheid om de bouw te financieren van een nieuwe terminal voor het laden en lossen van omvangrijke bulkgoederen in de haven van Savona, omdat dit project naar hun mening uitsluitend aan Funiviaria ten goede zou komen.

Klagers verzochten de Commissie het besluit van de Italiaanse regering om Funiviaria overheidssteun te verlenen strijdig te verklaren met de Gemeenschapswetgeving en vast te stellen of er nog plannen waren om dit bedrijf bij de bouw van een nieuwe terminal te helpen.

Van februari 1996 tot juli 1999 onderhielden klagers een regelmatige briefwisseling met de diensten van de Commissie, waarbij zij de Commissie bijkomende inlichtingen verstrekten en met name beklemtoonden dat hun klacht urgent was.

Klagers verzochten de Ombudsman te interveniëren om een definitief besluit van de Commissie te verkrijgen. Zij waren van oordeel dat de instelling al te veel tijd nodig had gehad om het dossier te onderzoeken.

ONDERZOEK

Standpunt Commissie

In haar standpunt legde de Commissie uit dat zij, na een voor-evaluatie van alle door klagers voorgelegde gegevens, de Italiaanse regering om nadere inlichtingen had verzocht over de beweerde steun om verliezen van Funiviaria te dekken. De Commissie bracht de bevoegde autoriteiten tevens in herinnering dat zij krachtens artikel 88, lid 3 van het EG-Verdrag gehouden waren de Commissie hiervan vooraf op de hoogte te brengen.

In juni 1997 zonden de diensten van de Commissie de Italiaanse regering een rappel, waarop deze antwoordde met een brief d.d. 11 juni 1997. Hierna vonden meerdere contacten plaats tussen de Commissie en zowel klagers als de Italiaanse autoriteiten, waaronder vergaderingen op 11 december 1997 en 29 mei 1998.

Op 28 juli 1998 werd de Commissie door de Italiaanse regering op de hoogte gebracht van plannen om Funiviaria te verkopen. Op basis van dit nieuwe gegeven schreef de instelling opnieuw een brief aan de nationale autoriteiten, waarin zij vroeg op de hoogte te worden gebracht van het project voor een nieuwe terminal in de haven van Savona. Toen hier geen antwoord op kwam, stuurde zij op 13 januari 1999 een rappel.

In maart 1999 vroegen klagers op de hoogte te worden gebracht van de laatste ontwikkelingen in de zaak. Op deze vraag werd prompt geantwoord tijdens een telefoongesprek van 28 april 1999, in een brief van 30 april 1999 en tijdens een vergadering op 20 mei 1999.

Wat betreft het feit dat de Commissie nog geen definitief besluit had genomen over de door klagers in 1996 ingediende klacht, bracht de instelling een aantal procedurevoorwaarden in herinnering die in gevallen van overheidssteun gevolgd moeten worden. Na een klacht te hebben ontvangen, schrijft de Commissie aan de betrokken lidstaat om deze op de hoogte te brengen van de bewering en, in sommige gevallen, bijkomende informatie te vragen. In dit geval was wegens de complexiteit van alle betrokken aspecten een grondig onderzoek vereist.

Tenslotte beklemtoonde de Commissie dat haar diensten regelmatig aan klagers duidelijke en nauwgezette uitleg hadden verstrekt over de voortgang van de zaak, en ze op de hoogte hadden gehouden van de ontwikkelingen en de moeilijkheden waarop zij tijdens het onderzoek waren gestuit.

Opmerkingen klagers

In hun opmerkingen over het standpunt van de Commissie wezen klagers erop dat zij het nodig hadden geoordeeld de ambtenaren die zich met de zaak bezighielden te ontmoeten om uitleg te vragen over een aantal punten in het standpunt van de instelling. Op 6 december 1999 vond in de gebouwen van de Commissie in Brussel een ontmoeting plaats. Tijdens deze vergadering brachten de ambtenaren klagers ervan op de hoogte dat het door de diensten van Directoraat-generaal VII – Vervoer – opgestelde besluit al ter bestudering was overgemaakt aan Directoraat-generaal IV – Mededinging en aan de juridische diensten. Klagers dankten hunnerzijds de Ombudsman voor zijn inspanningen om de zaak op te lossen.

BESLUIT

1 Bewering volgens welke de Commissie een klacht niet goed had behandeld

1.1 Klagers, die in februari 1996 een klacht bij de Europese Commissie hadden ingediend, beweerden dat de instelling deze niet naar behoren had behandeld. Zij wezen erop dat het overdreven was dat de Commissie drie jaren nodig had gehad om een besluit over hun zaak te nemen en dat dit een geval van wanbeheer was.

1.2 In haar standpunt gaf de Commissie omstandig uitleg over de stappen die zij met het oog op het onderzoek van de zaak had gedaan. De instelling beklemtoonde dat haar diensten klagers geregeld al de gevraagde uitleg over de voortgang van de zaak hadden verstrekt. Zij onderstreepte tevens dat het zoveel tijd had gevegd om het besluit te nemen, doordat het om een complexe zaak ging en zij de Italiaanse autoriteiten herhaaldelijk om inlichtingen had moeten verzoeken.

1.3 Aangezien uit opmerkingen van klagers bleek dat zij op de vergadering met de diensten van de Commissie op 6 december 1999 ervan op de hoogte waren gebracht dat Directoraat-generaal VII een besluit had opgesteld en ter bestudering aan Directoraat-generaal IV en aan de juridische diensten had overgemaakt, nam de Ombudsman contact op met klagers om zich ervan te vergewissen of zij tevreden waren met het resultaat van het onderzoek.

1.4 Klagers bevestigden de voorgaande informatie en voegden daaraan toe dat zij van de Commissie hadden vernomen dat op 22 december 1999 een definitief besluit was genomen en voor vertaling naar de bevoegde diensten was gezonden, voordat het naar de Italiaanse overheid en, vervolgens, naar klagers zou worden gestuurd. Voorts dankten zij de Ombudsman voor zijn inspanningen om hun zaak tot tevredenheid op te lossen.

2 Conclusie

Op basis van de door klagers verstrekte informatie en het door de Europese Commissie ingediende standpunt bleek dat de zaak naar volle tevredenheid van klagers was opgelost door de Commissie. De Ombudsman besliste derhalve de zaak te sluiten.

VOORWAARDEN VOOR GUNNING VAN EEN OPDRACHT IN HET KADER VAN INTERREG II

*Besluit inzake klacht
1043/99/(IJH)/MM (ver-
trouwelijk) tegen de
Europese Commissie*

Op 9 september 1999 diende klager namens een belangengroep een klacht in bij de Ombudsman. De klacht had betrekking op het feit dat de Commissie als voorwaarde voor de gunning van een opdracht in het kader van Interreg II een afzonderlijke schriftelijke toezegging van iedere organisatie, met inbegrip van de belangengroep in kwestie, eiste.

Op 23 november 1999 zond de Europese Ombudsman de klacht door naar de Europese Commissie. In haar standpunt, dat op 21 februari 2000 naar klager werd doorgezonden, verklaarde de Commissie dat zij ondertussen de geëiste vijf schriftelijke toezeggingen had ontvangen en dat het betrokken project was gesubsidieerd.

Op 18 september 2000 zei klager in een telefoongesprek tevreden te zijn over de afwikkeling van de klacht.

De Ombudsman nam er kennis van dat de zaak op een voor beide partijen bevredigende wijze geregeld was en sloot de zaak.

INSTEMMING MET INTREKKING VAN TERUGVORDE- RINGSOPDRACHT DOOR DE COMMISSIE

*Besluit inzake klacht
1264/99/IP tegen de
Europese Commissie*

KLACHT

In oktober 1999 diende klager als advocaat van het Spaanse bedrijf “Zumos y Conservas de Almería, S.A.” bij de Europese Ombudsman een klacht in tegen de Europese Commissie. De klacht had betrekking op het beweerde onterechte besluit van de Commissie om haar in beschikking C(86) 2100/525 geplande financiële bijdrage in te trekken.

Het Spaanse bedrijf “Zumos y Conservas de Almería, S.A.” had deelgenomen aan de uitnodiging tot het indienen van voorstellen in het kader van Verordening (EEG) van de Raad nr. 355/77 van 15 februari 1977 inzake een gemeenschappelijke actie ter verbetering van de voorwaarden inzake verwerking en afzet van landbouwproducten⁵⁸. Zijn project werd aanvaard en de Commissie besloot het bedrijf uit het EOGFL financiële bijstand ten bedrage van 115.342.000 ESP te verlenen (beschikking C(86) 2100/525 van de Commissie).

Bij beschikking C(94) 1181 van 6 juni 1994 besloot de Commissie de subsidie in te trekken en verzocht zij klager het voorschot van 63.782.712 ESP terug te betalen.

Klager vroeg de Commissie haar besluit te herzien, waarbij hij erop wees dat het bedrijf altijd overeenkomstig de bepalingen van het programma had gehandeld.

Op 5 oktober 1999 antwoordde de instelling, na een onderzoek van het dossier van klager, dat er geen elementen waren om haar oorspronkelijke standpunt te wijzigen. Klager schreef daarom naar de Ombudsman. In zijn klacht beweerde hij dat de beschikking van de Commissie waarin hij werd verzocht het betaalde voorschot terug te betalen ongerechtvaardigd en slecht gemotiveerd was. Volgens klager moest die beschikking bijgevolg worden vernietigd.

⁵⁸ PB L 051 van 23.02.1977, blz. 1 t/m 6

ONDERZOEK

Standpunt Commissie

De klacht werd doorgezonden naar de Commissie, die op 8 februari 2000 haar standpunt opstuurde, waarin zij de Ombudsman ervan op hoogte bracht dat haar diensten, gelet op de beweringen van klager in zijn bij de Ombudsman ingediende klacht, bezig waren de zaak verder te onderzoeken. Aangezien het onderzoek van het dossier nog niet was afgerond, verbond de Commissie zich ertoe zo spoedig mogelijk een conclusie te trekken en de Ombudsman daarvan op de hoogte te brengen.

Op 25 april 2000 stelde de Commissie de Ombudsman ervan in kennis dat zij eindelijk een besluit in deze zaak had genomen.

De instelling legde uit dat om de terugbetaling van 63.782.712 ESP was verzocht nadat de Commissie op 6 juni 1994 had besloten een einde te maken aan het programma, omdat de begunstigde op dat moment inactief was.

Artikel 19, lid 2 van Verordening (EEG) nr. 355/77 van de Raad bepaalt:

“Tijdens de gehele duur van de bijstand van het Fonds verstrekt de instantie of het lichaam dat daartoe door de betrokken Lid-Staat is aangewezen aan de Commissie op haar verzoek alle ter motivering dienende stukken en bescheiden waaruit blijkt dat aan de voor elk project opgelegde financiële en andere voorwaarden is voldaan (...) De Commissie kan beslissen (...) de bijstand van het Fonds te schorsen, te verlagen of in te trekken (...) indien de begunstigde, in tegenstelling tot de in zijn aanvraag en in de beschikking tot het verlenen van bijstand vervatte gegevens, niet met de uitvoering van de werkzaamheden begint binnen een termijn van twee jaar te rekenen vanaf de kennisgeving van de beschikking tot het verlenen van bijstand en indien de begunstigde niet voor het verstrijken van die termijn voldoende waarborgen voor de uitvoering van het project heeft gegeven. De beschikking wordt ter kennis gebracht van de betrokken Lid-Staat, alsook van de begunstigde. (...)”

De Commissie wees er echter op dat na zorgvuldig onderzoek van de zaak bleek dat de betrokken beschikking niet ter kennis van de begunstigde kon worden gebracht. Om uitvoerbaar te zijn moet van een dergelijke beschikking kennis worden gegeven. Aangezien dit niet mogelijk was, stemde de Commissie ermee in de terugvorderingsopdracht te vernietigen.

De instelling beklemtoonde tevens dat zij niet overwoog een nieuwe kennisgeving van beschikking C(94) 1181 van 6 juni 1996 te doen, aangezien de begunstigde volgens de Spaanse overheid zijn activiteit had hervat.

De Commissie deelde mee dat zij nog de gelegenheid onderzocht om nieuwe stappen te doen met de bedoeling de subsidie op basis van Verordening (EEG) nr. 4253/88 van de Raad alsnog te op te heffen of te verlagen. In dat geval zou de procedure beginnen met een brief van de Commissie aan de begunstigde met het verzoek aan begunstigde om te reageren op de punten van kritiek van de Commissie.

Opmerkingen klager

In zijn opmerkingen over het standpunt van de Commissie uitte klager zijn tevredenheid over de beschikking van de Commissie waarbij deze ermee instemde de opdracht tot terugvordering van het voorschot van 63.782.712 ESP in te trekken.

Klager dankte tevens de Ombudsman voor zijn inspanningen om een oplossing te vinden en was van mening dat de doelstellingen van zijn klacht volledig zouden worden bereikt.

BESLUIT

Op basis van de door klager verstrekte informatie en het door de Europese Commissie ingediende standpunt bleek dat de Commissie de zaak tot volle tevredenheid van klager had geregeld. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

**NIET-TOELATING
TOT SCHRIFTELIJKE
EXAMENS VAN EEN
ALGEMEEN
VERGELIJKEND
ONDERZOEK**

*Besluit inzake klacht
1478/99/OV tegen de
Europese Commissie*

KLACHT

In december 1999 diende de heer L. een klacht bij de Europese Ombudsman in betreffende zijn niet-toelating tot deelneming aan de schriftelijke examens van een algemeen vergelijkend onderzoek COM/C/3/99, dat door de Europese Commissie was georganiseerd voor de aanwerving van Nederlandstalige typisten (C5/C4). Volgens klager waren de relevante feiten als volgt:

De eerste selectieproeven vonden op 7 juli 1999 plaats. Op 15 oktober 1999 deelde de jury van het vergelijkend onderzoek klager evenwel mee dat hij niet beschikte over de beroepservaring die overeenkomstig punt IV.B.2 van de aankondiging van het vergelijkend onderzoek was vereist, en dat hij derhalve niet kon deelnemen aan de schriftelijke examens van het vergelijkend onderzoek. Op 20 oktober 1999 schreef klager de jury een brief waarin hij zei dat hij als gegradueerde secretariaat-talen drie jaar beroepservaring had, zoals de jury kon natrekken aan de hand van de documenten die hij bij zijn inschrijving had gevoegd.

In zijn brief vroeg klager inzage van zijn resultaten bij de selectieproeven en mededeling van de exacte redenen die tot zijn uitsluiting van de schriftelijke examens hadden geleid. De jury reageerde niet op zijn eerste brief en evenmin op de twee faxen die hij haar op 8 en 11 november 1999 stuurde.

ONDERZOEK

Uit de e-mail die klager op 8 december 1999 aan de Ombudsman zond, bleek dat de jury van het vergelijkend onderzoek op 6 december 1999 uiteindelijk besliste klager toch toe te laten tot de schriftelijke proeven, die op 21 januari 2000 plaats zouden vinden. Klager deelde de Ombudsman mee dat hij tevreden was met deze afloop van de zaak.

BESLUIT

1 Beweerde niet-toelating tot de schriftelijke examens van het algemeen vergelijkend onderzoek COM/C/3/99

1.1 Klager beweerde dat de jury van het algemeen open vergelijkend onderzoek COM/C/3/99 hem in haar besluit van 15 oktober 1999 uitsloot van het schriftelijke examen omdat hij niet over de beroepservaring beschikte die overeenkomstig de aankondiging van het vergelijkend onderzoek was vereist. Klager schreef dan ook een brief aan de jury om het genoemde besluit aan te vechten en te vragen naar de precieze redenen die tot zijn uitsluiting van de schriftelijke examens hadden geleid. De jury antwoordde echter niet op zijn correspondentie.

1.2 Op 8 december 1999 deelde klager de Ombudsman mee dat de jury van het vergelijkend onderzoek uiteindelijk had beslist hem toch toe te laten tot de schriftelijke examens, die op 21 januari 2000 plaats zouden vinden, en dat hij tevreden was over deze afloop van de zaak.

2 Conclusie

Uit de e-mail van klager van 8 december 1999 bleek dat de Commissie maatregelen had genomen om de zaak te regelen en daarmee tot tevredenheid van klager had gehandeld. De Ombudsman besloot derhalve de zaak te sluiten.

ONBETAALDE REKENINGEN VAN CENTRALE BIBLIOTHEEK

*Besluit inzake klacht
1527/99/MM tegen de
Europese Commissie*

Namens een Duitse uitgever diende de heer P. in december 1999 een klacht in bij de Ombudsman betreffende vermeende onbetaalde rekeningen van de centrale bibliotheek van de Europese Commissie. Overeenkomstig de klacht had de centrale bibliotheek bestelde en uiteindelijk niet gewenste losbladige publicaties en boeken slechts met veel vertraging en in slechte toestand teruggestuurd, zodat de geretourneerde goederen niet konden worden gecrediteerd. Op 10 december 1999 had de Europese Commissie 12 facturen ten bedrage van 1.161,59 DM nog niet betaald.

De klacht werd naar de Europese Commissie doorgezonden met het verzoek om een standpunt.

In een brief van 2 mei 2000 deelde klager de Europese Ombudsman mee dat het probleem was opgelost, aangezien de centrale bibliotheek van de Commissie intussen alle onbetaalde rekeningen had vereffend en klant zou blijven.

De Ombudsman nam er nota van dat de zaak op een voor beide partijen bevredigende manier was opgelost en sloot de zaak.

REGELS INZAKE BESLAGLEGGING OP SALARIS VAN AMBTENAREN VAN DE COMMISSIE

*Besluit inzake klacht
103/2000/GG (vertrouwelijk)
tegen de
Europese Commissie*

KLACHT

Klaagster was de ex-echtgenote van een ambtenaar die voor de Europese Commissie in Brussel werkte. Na de scheiding probeerde klaagster betaling te verkrijgen van de vorderingen die zij tegen haar voormalige echtgenoot had ingesteld. Zij benaderde de Commissie om te dien einde beslag te laten leggen op het salaris van haar voormalige echtgenoot. Nu bleek evenwel dat slechts op een klein deel van dat salaris beslag kon worden gelegd. Dit was een gevolg van het feit dat de Commissie het minimale bedrag waarop geen beslag kon worden gelegd had vastgesteld op ruim 1.900 € per maand. Overeenkomstig de Belgische wetgeving was het bedrag waar geen beslag op kon worden gelegd 961,82 €.

Klaagster maakte bezwaar tegen de benadering van de Commissie.

ONDERZOEK

De klacht werd doorgezonden naar de Commissie voor haar opmerkingen.

Standpunt Commissie

In haar standpunt legde de Commissie uit dat zij een fout had begaan door destijds voor het minimale deel van het salaris van haar ambtenaren waarop geen beslag kon worden gelegd een hoger bedrag te nemen dan het bedrag dat door de nationale wetgeving was vastgesteld. De Commissie wees erop dat klaagster in België had geprobeerd haar vorderingen af te dwingen en dat bijgevolg de Belgische wetgeving en het bij deze wetgeving vastgestelde minimale bedrag moesten worden toegepast. Zij bracht de Ombudsman ervan op de hoogte dat zij alle daaruit met betrekking tot de zaak van klaagster voortvloeiende maatregelen zou nemen.

Opmerkingen klager

In haar opmerkingen dankte klager de Ombudsman voor zijn inspanningen. Zij behield zich evenwel het recht voor zich opnieuw tot de Ombudsman te wenden, indien de Commissie de desbetreffende Belgische rechtsvoorschriften niet zou naleven.

BESLUIT

1 Niet-naleving van de nationale wetgeving

1.1 Klager beweerde dat de Commissie het minimale deel van het salaris van haar in Brussel werkende ambtenaren waar geen beslag op kon worden gelegd had vastgesteld op ruim 1.900 € per maand, terwijl volgens de Belgische wetgeving het bedrag waarop geen beslag kon worden gelegd 961,82 € bedroeg.

1.2 De Commissie antwoordde dat zij een fout had begaan door destijds voor het minimale bedrag van het salaris van haar ambtenaren waarop geen beslag kon worden gelegd een hoger bedrag te nemen dan het bedrag dat door de nationale wetgeving was vastgesteld. Zij verklaarde voorts dat zij alle daaruit met betrekking tot de zaak van klager voortvloeiende maatregelen zou nemen.

1.3 Het bleek dat de Commissie maatregelen had genomen om de zaak te regelen en daarmee tot tevredenheid van klager had gehandeld.

2 Conclusie

Op basis van het onderzoek van de Ombudsman naar onderhavige klacht bleek dat de Commissie maatregelen had genomen om de zaak te regelen en daarmee tot tevredenheid van klager had gehandeld. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

LATE BETALING *KLACHT*

*Besluit inzake klacht
171/2000/IJH tegen de
Europese Commissie*

In januari 2000 beweerde klager, de heer I., dat de Commissie hem de vergoeding en kosten niet had betaald voor werk dat hij in Brussel in juli 1999 had uitgevoerd en waarvoor hij op 26 juli 1999 een factuur had gestuurd.

Volgens klager deelden de diensten van de Commissie hem mee dat de redenen voor de vertraging van de betaling verband hielden met twee onderdelen van zijn reiskosten, die in totaal 1,25% van de factuur vertegenwoordigden. Er waren, ten eerste, de kosten voor de metroritten; de Commissie verzocht klager de gebruikte kaartjes voor te leggen, wat hij ook deed. Ten tweede was er een probleem in verband met de route die klager had gevolgd om van Finland naar Brussel te reizen. Klager merkte op dat de Commissie blijkbaar niet wist dat Finnen de gewoonte hebben in juli in een zomerhuisje te verblijven en dat dit een verklaring vormde voor de route die hij had gevolgd om naar Brussel te reizen.

Klager vond de vertraging bij de uitvoering van de betaling bijzonder ernstig omdat ongeveer 4.000 € of 44,2% van de factuur contante uitgaven vertegenwoordigden die hij had voorgeschoten.

Klager verwees ook naar het eigen initiatiefonderzoek dat de Ombudsman had verricht naar late betalingen door de Commissie (OI/5/99/IJH) en gaf als zijn mening te kennen dat de problemen die zich in zijn geval hadden voorgedaan te wijten waren aan de financiële controle bij de Commissie en dat er een meer gedecentraliseerd betalingssysteem moest worden ingevoerd.

ONDERZOEK

Standpunt Commissie

Het standpunt van de Commissie luidde als volgt:

“De klacht met betrekking tot de betaling is gegrond. Bij de betaling zijn ongewoon grote vertragingen opgetreden, en wel in alle stadia van de verwerking (van bij de opdrachtgevende dienst tot in de centrale financiële diensten). Deze vertraging was ten dele te wijten aan het feit dat het betalingsdossier niet conform de betalingsvoorschriften was opgesteld. Maar aangezien klager om bijkomende inlichtingen moest worden verzocht, droeg dit slechts in geringe mate bij tot de vertraging en is het geen excuus.

De betaling werd op 29 februari 2000 verricht en volgens Sincom 2 was de valutadatum 9 maart 2000. Er werd een brief met verontschuldigheden van de Commissie naar begunstigde gestuurd en hij zal rente voor de vertraging bij de betaling ontvangen.

Het betrokken personeel werd verzocht bijzondere aandacht te schenken aan een snelle verwerking van betalingsdossiers wanneer deze wat vorm of inhoud betreft niet volledig conform de voorschriften zijn.”

Op de datum dat het standpunt van de Commissie toekwam, had klager de Ombudsman al laten weten dat de Commissie de achterstallige betaling had verricht. Het leek dan ook overbodig klager te verzoeken opmerkingen over het standpunt van de Commissie in te dienen.

BESLUIT

1 Late betaling van vergoedingen en uitgaven

Klager beweerde dat de betaling van zijn vergoedingen en uitgaven door de Commissie meer dan 7 maanden vertraging had opgelopen. De Commissie gaf toe dat de klacht gegrond was, betaalde het verschuldigde bedrag met rente en bood haar excuses aan klager aan. De Commissie nam derhalve maatregelen om de zaak te regelen en handelde daarmee tot tevredenheid van klager.

2 Oorzaken van het probleem van late betaling

2.1 Klager maakte ook opmerkingen over de oorzaken van de late betaling in zijn geval. Hij was van oordeel dat de problemen te wijten waren aan de financiële controle bij de Commissie en dat voor het verrichten van betalingen een meer gedecentraliseerd systeem zou moeten worden ingevoerd.

2.2 De Commissie verklaarde dat zich bij de betaling ongewoon grote vertragingen hadden voorgedaan, en wel in alle stadia van de verwerking (van bij de opdrachtgevende dienst tot in de centrale financiële diensten).

2.3 In het eigen initiatiefonderzoek dat de Ombudsman naar late betaling door de Commissie heeft ingesteld (OI/5/99/IJH), zal rekening worden gehouden met de bovengenoemde standpunten.

3 Conclusie

Uit de opmerkingen van de Commissie en van klager bleek dat de Commissie maatregelen had genomen om de zaak te regelen en daarmee tot tevredenheid van klager had gehandeld. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

LATE BETALING VAN EEN DESKUNDIGE

*Besluit inzake klacht
269/2000/IJH tegen de
Europese Commissie*

KLACHT

In februari 2000 diende prof. A. een klacht in omdat de Commissie hem niet had betaald voor diensten die hij had verleend bij de evaluatie van financieringsvoorstellen die in het kader van het programma menselijk onderzoekpotentieel van het vijfde kaderprogramma waren ingediend. Hij had het werk in september 1999 in Brussel verricht en de factuur onmiddellijk na zijn terugkeer in Zweden ingediend. Hoewel hem herhaaldelijk was verzekerd dat zijn vordering zou worden behandeld, was de betaling tot op de dag dat hij de klacht indiende nog niet verricht. Klager eiste de achterstallige betaling met rente.

In haar standpunt legde de Commissie uit dat klager op 23 september 1999 zijn factuur ten bedrage van 2.032,52 € had ingediend. De factuur was pas naar de financiële afdeling doorgezonden nadat alle facturen van de groep deskundigen waren ontvangen. Om de procedure te versnellen was recentelijk van deze werkwijze afgestapt en worden de facturen voortaan onmiddellijk na ontvangst naar de financiële afdeling doorgezonden.

De financiële afdeling ontving het dossier op 15 november 1999. Wegens de hoge werkbelasting op het eind van het begrotingsjaar en de invoering van een nieuw instrument voor het controleren en betaalbaar stellen van boekingen in het derdenbestand van de Commissie werd het dossier van klager pas op 11 januari 2000 door de financiële afdeling betaalbaar gesteld.

Bij deze vertraging kwamen nog andere technische vertragingen bij de heropening van de rekeningen in 2000. De betalingsopdracht werd uiteindelijk op 10 februari 2000 goedgekeurd en op 22 februari 2000 naar de bank gestuurd.

De Commissie betreurde de vertraging en excuseerde zich ervoor. Op 21 maart 2000 werd een bijkomende betaling van 24,33 € rente goedgekeurd.

Op de datum van ontvangst van het standpunt van de Commissie had klager de Ombudsman er reeds van op de hoogte gebracht dat de Commissie de achterstallige betaling had verricht en aan zijn klacht tegemoet was gekomen. Het leek bijgevolg niet nodig klager uit te nodigen opmerkingen over het standpunt in te dienen.

BESLUIT

1 Klager beweerde dat de Commissie hem niet had betaald voor diensten die hij had verleend. Hij eiste betaling met rente voor de vertraging.

2 De Commissie verrichtte de achterstallige betaling en stemde er tevens mee in rente voor de vertraging te betalen. Zij betreurde de vertraging en bood klager excuses aan. Zij legde voorts uit waarom de vertraging zich had voorgedaan en welke maatregelen waren genomen om een einde te maken aan één van de oorzaken van de vertraging.

3 De Commissie nam derhalve maatregelen om de zaak te regelen en handelde daarmee tot tevredenheid van klager. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

ACHTERSTALLIGE BETALING VAN SUBSIDIE

*Besluit inzake klacht
379/2000/OV tegen
Europese Commissie*

KLACHT

In maart 2000 diende de heer J. een klacht bij de Europese Ombudsman in namens de gemeentelijke cultuurraad van Waasmunster betreffende de achterstallige betaling door de Commissie van een subsidie van 1.700 € in het kader van een jumelageprogramma.

Op 16 juni 1999 werd klager er door de Commissie (DG X –Voorlichting, communicatie, cultuur en audiovisuele sector) van op de hoogte gebracht dat in het kader van een jumelageprogramma een subsidie van 3.100 € aan de gemeente Waasmunster zou worden ver-

leend. De Commissie deelde klager tevens mee dat zij nog eens 1.700 € zou bijdragen in de reiskosten van de uitgenodigde gemeente Kranjska Gora, die door de Belgische gemeente zouden worden betaald.

Op 30 augustus 1999 zond klager alle vereiste documenten aan de Commissie. Overeenkomstig de toelichting bij het subsidiebesluit zou de betaling binnen 60 dagen, d.w.z. op 30 oktober 1999 moeten worden verricht. De 3.100 € werd op 30 november 1999 betaald, maar de overige 1.700 € was nog steeds niet betaald.

Klager telefoneerde herhaaldelijk met de Commissie. DG X antwoordde dat het dossier zoek was, dat de betaling spoedig zou worden verricht of dat er in de afdeling financiën een personeelwisseling aan de gang was. Op 16 maart 2000 diende klager derhalve deze klacht in bij de Ombudsman.

ONDERZOEK

Standpunt Commissie

De klacht werd doorgezonden naar de Commissie. In haar standpunt merkte de Commissie op dat bepaalde ontbrekende documenten (het eindverslag en het subsidieformulier) op 17 januari 2000 naar de Commissie waren verstuurd. Deze documenten waren op 10 december 1999 door de Commissie aangevraagd, en ondertussen diende de betaling uiteraard te worden opgeschort.

Met genoegen kon de Commissie evenwel de Ombudsman medelen dat het door klager geëiste bedrag ondertussen was betaald. De betalingsopdracht was op 2 mei 2000 gegeven en het bedrag zou derhalve reeds op de bankrekening van klager zijn gestort.

Opmerkingen klager

In een telefoongesprek van 29 augustus 2000 deelde klager het bureau van de Ombudsman mee dat hij de zaak als afgehandeld beschouwde.

BESLUIT

1 Vermeende achterstallige betaling van 1.700 € door Commissie

1.1 Klager beweerde dat de Commissie de subsidie van 1.700 € voor de reiskosten van de uitgenodigde gemeente Kranjska Gora nog steeds niet had betaald, ofschoon hij op 30 augustus 1999 alle nodige documenten had toegezonden en de betaling, overeenkomstig de toelichting, binnen 60 dagen na ontvangst van die documenten zou worden verricht.

1.2 De Commissie verklaarde dat sommige ontbrekende documenten (het eindverslag en het subsidieformulier) pas op 17 januari 2000 naar de Commissie waren verstuurd. De Commissie deelde de Ombudsman evenwel mee dat het door klager gevraagde bedrag intussen was betaald en dat de betalingsopdracht op 2 mei 2000 was gegeven. Klager deelde het bureau van de Ombudsman mee dat hij de zaak als afgehandeld beschouwde.

2 Conclusie

Uit de opmerkingen van de Europese Commissie en de reactie van klager bleek dat de Commissie het onbetaalde bedrag van 1.700 € had betaald en derhalve maatregelen had genomen om de zaak tot tevredenheid van klager te regelen. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

VERGELIJK NA ARBEIDSGESCHIL

*Besluit inzake klacht
491/2000/ADB tegen
de Europese
Commissie*

KLACHT

Klaagster, een Française, had met een contract van plaatselijk functionaris sinds 1 november 1988 als boekhoudster voor de delegatie van de Europese Commissie in Tsjaad gewerkt. In 1998 kreeg klagster een eerste disciplinaire waarschuwing; in maart 1999 werd zij ontslagen. Zij had, naar werd beweerd, enkele documenten verloren en haar superieuren verdachten haar ervan nauwe banden te hebben met een bedrijf dat deelnam aan aanbestedingen voor opdrachten in het kader van het Europees Ontwikkelingsfonds.

Klaagster was het niet eens met de redenen voor en de voorwaarden van haar ontslag. Aangezien de administratieve stappen en de verzoeningsprocedure waarin de arbeidsovereenkomst voorzag geen resultaat opleverden, diende zij een klacht in bij de Europese Ombudsman, waarin zij het volgende beweerde:

- 1 het hoofd van de delegatie van de Europese Commissie in Tsjaad maakte misbruik van zijn bevoegdheden;
- 2 de Commissie had niet de juiste tuchtprocedure gevolgd;
- 3 klagster was gediscrimineerd en onbillijk behandeld;
- 4 de Commissie had geweigerd klagster te antwoorden in het kader van de arbitrageprocedure waarin haar arbeidsovereenkomst voorzag, en zag een minnelijke schikking voor de zaak evenmin zitten;

Klaagster verzocht om herstel in de functie die zij bij de Commissie had bekleed alsook om de herwaardering van haar functie. Voorts verzocht zij om betaling van het salaris voor de periode van inactiviteit, alsook van een vergoeding voor geleden schade. Voor het geval dat de Commissie haar herstel in de functie zou weigeren, stelde zij een financiële regeling voor.

ONDERZOEK

Standpunt Commissie

De Commissie deelde de Europese Ombudsman mee dat er een vergelijk tussen klagster en de Commissie was bereikt. Beide partijen deden toegevingen en op 1 juni 2000 werd een formeel akkoord ondertekend, waardoor een einde kwam aan alle acties in verband met de arbeidsovereenkomst tussen klagster en de Commissie.

Opmerkingen klagster

Er kwamen geen opmerkingen van klagster.

VERDER ONDERZOEK

Op 22 november 2000 namen de diensten van de Europese Ombudsman contact op met de advocaat van klagster in N'djamena. Deze bevestigde dat er een bevredigend vergelijk tussen klagster en de Commissie was bereikt.

BESLUIT

1 Voorwaarden en follow-up van ontslag van klagster

1.1 Klaagster beweerde dat de voorwaarden waaronder zij door de delegatie van de Europese Commissie in Tsjaad was ontslagen niet fair waren en dat de Commissie niet de juiste procedures had gevolgd. Zij eiste daarom schadeloosstelling.

1.2 De Commissie deelde de Ombudsman mee dat er op 1 juni 2000 een akkoord met klager was bereikt.

1.3 De diensten van de Ombudsman namen contact op met de advocaat van klager, die bevestigde dat klager de zaak als geregeld beschouwde.

2 Conclusie

Uit het standpunt van de Europese Commissie en de uitlatingen van de advocaat van klager bleek dat de Commissie maatregelen had genomen om de zaak te regelen en daarmee tot tevredenheid van klager had gehandeld. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

3.2.4 Raad van de Europese Unie en Europese Commissie

ANTI-DUMPING: VERMEEND BUITENSPORIGE VERTRAGING EN DISCRIMINATIE

*Besluit inzake klacht
1487/99/IJH tegen de
Raad van de Europese
Unie en de Europese
Commissie*

KLACHT

In december 1999 dienden de advocaten van Clifford Chance een klacht in tegen de Raad en de Commissie namens N. Ltd., een in de Europese Unie gevestigde dochteronderneming van een Japans bedrijf dat grote elektrolytische aluminiumcondensatoren (GEAC's) uitvoert. N. Ltd. is volledige eigendom van de moedermaatschappij.

Volgens klager waren de relevante feiten als volgt:

In 1992 werd bij Verordening 3482/92 een definitief antidumpingrecht op uit Japan ingevoerde GEAC's ingesteld. In 1997 opende de Commissie een antidumpingprocedure tegen de invoer van GEAC's uit de VS en Thailand. Tegelijk opende de Commissie een herzieningsprocedure ten aanzien van het bestaande recht op GEAC's uit Japan.

Op 26 januari 1999 stelde de Commissie aan de Raad voor een definitief recht te heffen op GEAC's uit de VS en Thailand. De Raad aanvaardde het voorstel niet en het voorlopig ingestelde recht verviel aldus op 28 februari 1999.

Op 21 mei 1999 bracht de Commissie N. Ltd. op de hoogte van haar voornemen om aan de Raad voor te stellen de herzieningsprocedure van het bij Verordening 3482/92 ingestelde antidumpingrecht zonder enige maatregel te beëindigen. Dit zou leiden tot de intrekking van het recht op de uitvoer van GEAC's uit Japan. De Commissie gaf toe dat de handhaving van het recht op de uitvoer van GEAC's uit Japan zonder de instelling van overeenkomstige rechten op GEAC's uit de VS en Thailand in onwettige discriminatie zou resulteren.

De Commissie herhaalde haar voornemen in een brief van 27 oktober 1999. Op de datum dat de klacht werd ingediend had de Commissie evenwel nog geen voorstel gedaan aan de Raad om de herzieningsprocedure te beëindigen. De Raad had de Commissie evenmin verzocht een voorstel te doen.

In de bij de Ombudsman ingediende klacht beweerde N. Ltd. dat de Commissie en de Raad hadden nagelaten de nodige stappen te ondernemen om de herzieningsprocedure ten aanzien van het antidumpingrecht op de invoer van GEAC's uit Japan te beëindigen, wat buitensporige vertraging en onwettige discriminatie tot gevolg had.

ONDERZOEK

De klacht werd overgemaakt aan de Raad en de Commissie, met het verzoek hun standpunt ter zake bekend te maken.

Standpunt Commissie

In haar standpunt wees de Commissie erop dat zij op 13 december 1999 een voorstel voor een verordening van de Raad had gedaan die een einde zou maken aan de betwiste herzieningsprocedure ten aanzien van het antidumpingrecht. Dit voorstel werd op dezelfde dag formeel bij de Raad ingediend (COM(1999) 668). Op 13 december 1999 werd N. Ltd. hier schriftelijk van op de hoogte gebracht. Het bedrijf ontving een kopie van het voorstel. De herzieningsprocedure werd formeel beëindigd door Verordening (EG) 173/2000 van de Raad van 24 januari 2000⁵⁹.

Volgens de Commissie werd de herzieningsprocedure met de nodige zorgvuldigheid en volledig conform de toepasselijke wetten en verordeningen uitgevoerd. Voorts werd N. Ltd. als betrokken partij ten allen tijde volledig op de hoogte gehouden van de conclusies van de instellingen en de geplande werkwijze.

Op 21 mei 1999 bracht de Commissie de betrokken partijen op de hoogte van haar voorstel om met het oog op een niet-discriminerende behandeling de herzieningsprocedure te beëindigen. Op 31 mei en 22 juni 1999 bracht een andere Japanse exporteur de kwestie van beëindiging met terugwerkende kracht vanaf de datum dat de discriminatie was begonnen te berde. Dit verzoek gaf aanleiding tot nieuwe complexe rechts- en beleidskwesties. De eis inzake terugwerkende kracht werd uiteindelijk aanvaard en de betrokken partijen, met inbegrip van N. Ltd., werden hiervan op 27 oktober 1999 op de hoogte gebracht.

Zelfs indien de Commissie gebruik had gemaakt van het document van 21 mei 1999 voor haar voorstel aan de Raad, had de betwiste herzieningsprocedure (in het licht van de interne besluitvormingsmechanismen van Commissie en Raad) ten vroegste in september 1999 kunnen beëindigd zijn. Door rekening te houden met de eis inzake terugwerkende kracht konden de instellingen de herzieningsprocedure in januari 2000 beëindigen, maar wel met terugwerkende kracht vanaf 28 februari 1999. Dit stelde N. Ltd. in staat de over 10 maanden betaalde antidumpingrechten terug te vorderen. Met andere woorden, de bijkomende tijd die de instellingen nodig hadden, resulteerde in een uitgesproken gunstiger besluit voor N. Ltd. In het licht van de complexiteit van de betrokken problemen en van de bij de verordening opgelegde raadplegingsprocedure en de nodige vertalingen van het voorstel van de Commissie, in een periode van intense politieke activiteit (bijwerkingen van Agenda 2000) en derhalve van veel ander vertaalwerk, mag de extra tijd (ongeveer 3 maanden) die de Commissie nodig heeft gehad om haar voorstel uit te werken, als vrij kort worden beschouwd.

De Commissie verwierp derhalve de beweringen van klager en was van oordeel dat, in het licht van de goedkeuring van een verordening die een einde maakte aan de herzieningsprocedure, de klacht geen grond meer had.

Standpunt Raad

Het standpunt van de Raad bevatte de volgende voorafgaande opmerkingen:

“In deze klacht wordt gepoogd een optreden van de Raad op het gebied van antidumpingmaatregelen (en derhalve van het handelsbeleid overeenkomstig artikel 133 van het EG-Verdrag) te beoordelen. Als een verordening op grond van de basis- antidumpingverordening⁶⁰ (op grond van een voorstel van de Commissie) wordt aangenomen, handelt de Raad niet in het kader van zijn administratieve, maar van zijn wetgevende bevoegdheid. De Raad is bijgevolg van oordeel dat de inhoud van de onderhavige klacht van gerechtelijke en niet van administratieve aard is.

⁵⁹ 2000 PB L 22/ van 27.01.2000, blz. 1.

⁶⁰ Verordening (EG) nr. 384/96 van de Raad van 22 december 1995 betreffende beschermende maatregelen tegen invoer met dumping uit landen die geen lid zijn van de Europese Gemeenschap, 1996 PB L 56/ van 06.03.1996, blz. 1.

In dit verband wenst de Raad erop te wijzen dat klagers eerst (op 18 oktober 1999) een kennisgeving naar de Raad en de Commissie hebben gestuurd ter voorbereiding van een gerechtelijke procedure overeenkomstig artikel 232 van het EG-Verdrag.”

Wat de inhoud van de klacht betreft, wees de Raad erop dat het weliswaar klopt dat de Raad overeenkomstig artikel 208 EG een verzoek kan richten tot de Commissie om een onderzoek in te stellen en passende voorstellen te formuleren, maar dat de Raad daar duidelijk niet toe verplicht is (de Raad “kan”). De Raad wees er tevens op dat, zelfs indien hij de Commissie overeenkomstig deze bepaling verzocht toch een voorstel in te dienen, de Commissie wettelijk niet verplicht was ook een voorstel te doen.

Uit hoofde van de basis-antidumpingverordening die de voorwaarden en de procedures voor de heffing van antidumpingrechten vaststelt, zijn de bevoegdheden van Commissie en Raad hoe dan ook duidelijk gescheiden. Het behoort tot de bevoegdheid van de Commissie een herzieningsprocedure in te leiden en te voeren en aan de Raad voorstellen te doen, dan wel de herzieningsprocedure te beëindigen of de bestaande rechten te handhaven.

De Raad kan slechts op voorstel van de Commissie handelen, wat veronderstelt dat de Commissie haar herzieningsonderzoek heeft beëindigd. In dit opzicht wees de Raad er tevens op dat de handhaving van de antidumpingrechten tijdens het onderzoek naar de herzieningsprocedure rechtstreeks voortvloeit uit artikel 11, lid 2, eerste alinea van de basis-antidumpingverordening.

De Raad wees er tevens op dat de betwiste herzieningsprocedure door Verordening (EG) 173/2000 van de Raad was beëindigd. De Raad vond derhalve dat hij de nodige stappen had ondernomen om een oplossing voor de situatie van klager te vinden, en dat er derhalve geen grond voor de klacht meer was.

Opmerkingen klager

Het standpunt van de Commissie, dat de Ombudsman vóór dat van de Raad ontving, werd doorgezonden naar klager. In zijn opmerkingen over het standpunt van de Commissie erkende klager dat er door de beëindiging van de herzieningsprocedure inzake de antidumpingrechten door Verordening (EG) 173/2000 van de Raad aan deze eis tegemoet was gekomen. Klager dankte tevens de Ombudsman omdat deze zijn klacht onverwijld had behandeld en de Commissie omdat zij haar standpunt over deze klacht zo zorgvuldig had geformuleerd.

In het licht van de opmerkingen van klager over het standpunt van de Commissie bleek het niet nodig het standpunt van de Raad voor mogelijke opmerkingen naar klager door te sturen.

BESLUIT

1 Bevoegdheid van de Ombudsman om de klacht te behandelen

1.1 Noch de Raad noch de Commissie betwistte de bevoegdheid van de Europese Ombudsman om de klacht te behandelen. De Raad merkte evenwel op dat “als een verordening op grond van de basis-antidumpingverordening⁶¹ wordt aangenomen, handelt de Raad niet in het kader van zijn administratieve, maar van zijn wetgevende bevoegdheid. De Raad is bijgevolg van oordeel dat de inhoud van de onderhavige klacht van gerechtelijke en niet van administratieve aard is.” De Raad wees er tevens op dat klagers een ken-

⁶¹ Verordening (EG) nr. 384/96 van de Raad van 22 december 1995 betreffende beschermende maatregelen tegen invoer met dumping uit landen die geen lid zijn van de Europese Gemeenschap, PB L 56/ van 06.03.1996, blz. 1.

nisgeving aan de Raad en de Commissie hadden gestuurd als inleidende stap voor een procedure overeenkomstig artikel 232 EG.

1.2 Met betrekking tot de opmerking betreffende de wetgevende aard van het optreden van de Raad inzake antidumping, wees de Ombudsman erop dat, volgens de algemeen geldende opvatting, de formele classificatie van een communautaire wettekst, zoals een verordening of een besluit, niet noodzakelijk met zich brengt dat deze, respectievelijk, wetgevende of administratieve kenmerken heeft. De Ombudsman is derhalve van oordeel dat de mogelijkheid van een geval van wanbeheer bij het optreden van de Raad met betrekking tot antidumping in beginsel niet kan worden uitgesloten.

1.3 Met betrekking tot de opmerking over de “gerechtelijke” aard van de klacht merkt de Ombudsman op dat artikel 195 EG een onderzoek uitsluit, indien de vermeende feiten het voorwerp uitmaken of hebben uitgemaakt van een gerechtelijke procedure. Indien een gerechtelijke procedure wordt ingeleid nadat de Ombudsman een onderzoek heeft geopend, maakt hij een einde aan de behandeling van de klacht en sluit hij, overeenkomstig artikel 2, lid 7 van het Statuut van de Ombudsman en zonder verdere actie te ondernemen, het onderzoek af dat hij tot op dat moment heeft gevoerd. Geen van beide bovengenoemde bepalingen is van toepassing op de onderhavige zaak.

1.4 Met betrekking tot de opmerking dat klager de Raad en de Commissie als inleidende stap overeenkomstig artikel 232 EG een kennisgeving hadden gestuurd⁶², wijst de Ombudsman erop dat een dergelijke kennisgeving op zich geen begin van een gerechtelijke procedure is, maar integendeel een noodzakelijke voorbereiding voor de opening van een gerechtelijke procedure vormt. De Ombudsman brengt tevens in herinnering dat, overeenkomstig de in het Verdrag vastgelegde procedure, de mogelijkheid op zich dat een klager een gerechtelijke procedure kan instellen, niet belet dat de Ombudsman een onderzoek instelt.

1.5 Er zij tevens op gewezen dat de bij artikel 232 vastgestelde voorwaarden van ontvankelijkheid slechts betrekking hebben op procedures die voor de communautaire rechtbanken worden gevoerd. De ontvankelijkheid van bij de Ombudsman ingediende klachten wordt niet geregeld door artikel 232, maar door artikel 195 EG en door het Statuut van de Ombudsman.

1.6 Overeenkomstig artikel 2, lid 4 van het Statuut moeten voorafgaand aan de klacht passende administratieve stappen bij de betrokken instellingen of organen zijn ondernomen. Als de Ombudsman nagaat of deze voorwaarde is vervuld, verliest hij nooit uit het oog dat deze bepaling is ingevoerd om de betrokken instelling of orgaan de mogelijkheid te geven haar gedrag te corrigeren, of ten minste een verklaring te geven vooraleer een klacht bij de Ombudsman wordt ingediend. In het besluit dat hij nam inzake de ontvankelijkheid van de onderhavige klacht vond de Ombudsman dat deze voorwaarde was vervuld, zelfs indien klager de betrokken instellingen geen kennisgeving had gestuurd, zoals voorgeschreven bij artikel 232 EG.

2 Overdreven vertraging resulterend in onwettige discriminatie

2.1 Klager beweerde dat de Commissie en de Raad hadden verzuimd de nodige, passende stappen te ondernemen om de herzieningsprocedure van het stelsel van antidumping-rechten op de invoer van grote elektrolytische aluminiumcondensatoren (GEAC's) uit Japan te beëindigen, wat tot buitensporige vertraging en onwettige discriminatie had geleid.

⁶² De toepasselijke alineaparagraaf hiervan luidt als volgt :

“Dit beroep is slechts ontvankelijk indien de betrokken instelling vooraf tot handelen is uitgenodigd. Indien deze instelling na twee maanden, te rekenen vanaf de uitnodiging, haar standpunt nog niet heeft bepaald, kan het beroep worden ingesteld binnen een nieuwe termijn van twee maanden.”

2.2 De Commissie en de Raad antwoordden in detail op de beweringen van klager en waren van oordeel dat, in het licht van de aanneming van Verordening 173/2000 van de Raad⁶³, die de herzieningsprocedure had beëindigd, de klacht zinloos was geworden.

2.3 Klager erkende dat er door de beëindiging van de herzieningsprocedure door de bovengenoemde verordening aan zijn eis tegemoet was gekomen.

3 Conclusie

Op basis van het standpunt van de Raad en de Commissie en de opmerkingen van klager bleek dat de instellingen de nodige maatregelen hadden genomen om deze zaak tot tevredenheid van klager te regelen. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

3.3 DOOR DE OMBUDSMAN BEREIKTE MINNELIJKE SCHIKKING

BETALING VAN ACHTERSTANDSRENTE

Besluit inzake klacht 390/99/ADB tegen de Europese Commissie

KLACHT

Popignon SARL had een met EG-kredieten gefinancierde studie uitgevoerd in het kader van een met het Marokkaanse Ministerie van Landbouw gesloten contract. De factuur voor de studie werd in april 1998 aangeboden aan de contractant, maar werd pas in april 1999 door de Commissie betaald. Derhalve beslisten klagers, eigenaars van Popignon SARL, een klacht in te dienen bij de Europese Ombudsman om rente wegens te late betaling te krijgen. Klagers eisten betaling van 10% (d.i. 1.706,57 €) van het laatste door de Europese Commissie op de bankrekening gestorte bedrag.

ONDERZOEK

Standpunt Commissie

De Commissie legde uit dat de vertraging in de eerste plaats was ontstaan doordat het Marokkaanse Ministerie van Landbouw aanvankelijk besliste de factuur te betwisten. Later besliste het ministerie de factuur te aanvaarden en verzocht het de Europese Commissie deze te betalen. Dit verzoek, dat door de delegatie van de Commissie in Rabat werd goedgekeurd, kwam op 11 november 1998 in Brussel toe.

Toen het verzoek om betaling door de Europese Commissie moest worden behandeld, was de betrokken begrotingslijn opgebruikt. Nieuwe kredieten uit de begroting voor 1999 kwamen pas tegen eind februari 1999 ter beschikking. Het verzoek om betaling werd ingeschreven op 8 maart 1999 en klagers werden betaald op 6 april 1999.

De Commissie beklemtoonde dat het haar beleid is rente te betalen op te late betalingen. Zij was evenwel van oordeel dat, in dit geval, de eis tot betaling van achterstandsrente was ontstaan op grond van het tussen Popignon SARL en het Marokkaanse Ministerie van Landbouw gesloten contract. Derhalve moest de eis aan het ministerie worden gericht. Voorts kon de discussie over de achterstandsrente niet worden gevoerd op grond van de door klagers naar voren gebrachte vorderingen.

Opmerkingen klagers

Klagers waren van oordeel dat de Commissie aansprakelijk was voor de vertraging die was ontstaan tussen de datum waarop het verzoek om betaling was ontvangen (11 november 1998) en de datum waarop de betaling in feite was verricht (6 april 1999). Gezien het feit dat de Commissie zich ertoe had verbonden binnen 2 maanden te betalen, vorderden klagers dat er rente zou worden betaald over de periode 11 januari 1999 t/m 6 april 1999.

⁶³ 2000 PB L 22 van 27.01.2000, blz./ 1.

Klagers baseerden de raming van het te betalen bedrag (1% van de totale contractwaarde per week vertraging) op het met de Marokkaanse overheid gesloten contract.

POGINGEN VAN DE OMBUDSMAN OM EEN MINNELIJKE SCHIKKING TE BEREIKEN

Na zorgvuldige overweging van het standpunt en de opmerkingen was de Ombudsman van oordeel dat de Commissie niet passend had gereageerd op de vorderingen van klager.

De Commissie verbindt er zich in de regel toe binnen een periode van 60 dagen te betalen. Hoewel klagers niet aantoonde dat de Commissie aansprakelijk moest worden geacht voor de vertraging die was ontstaan door handelingen van het Marokkaanse ministerie, kwam de Ombudsman tot de voorlopige conclusie dat de Commissie aansprakelijk was voor de tijd die was verstreken nadat zij het verzoek om betaling had ontvangen. Het feit dat de Commissie weigerde rente te betalen voor de periode na verloop van de 60 dagen na de ontvangst van het verzoek om betaling bleek derhalve een geval van wanbeheer te zijn.

De Commissie was niet gebonden door de voorwaarden van het tussen de Marokkaanse overheid en klagers gesloten contract. De Ombudsman stelde derhalve voor dat de aan klagers te betalen rente zou worden berekend op basis van het voorstel van de Commissie dat was vervat in interne nota SEC(97)1205⁶⁴, namelijk overeenkomstig de uitvoeringsbepalingen⁶⁵ van het Financieel Reglement van 21 december 1977.

De Commissie aanvaardde het voorstel van de Ombudsman. Overeenkomstig de berekening van de Commissie bedroeg de te betalen rente 195,67 €. Op 29 juni 2000 aanvaardden klagers het voorstel van de Commissie.

BESLUIT

1 Weigering van Commissie achterstandsrente te betalen

1.1 Klagers beslisten een klacht in te dienen bij de Europese Ombudsman om betaling van rente wegens te late betaling te bekomen. Klagers verzochten om betaling van 10% van het laatste door de Europese Commissie op de bankrekening gestorte bedrag.

1.2 De Commissie weigerde rente te betalen op basis van de raming van klagers, waarin naar het tussen klagers en de Marokkaanse overheid gesloten contract werd verwezen.

1.3 Volgens het standpunt van de Ombudsman kon de Commissie slechts aansprakelijk worden gesteld voor vertragingen die aan haar eigen handelingen waren te wijten. Voorts was de Commissie niet gebonden door de contractuele boetes voor te late voltooiing waarin het bovengenoemde contract voorzag.

⁶⁴ III, alinea 9: "De rentevoet wordt op dezelfde wijze vastgesteld als deze die op debiteurs van de Commissie wordt toegepast" (artikel 94 van de Verordening houdende uitvoeringsvoorschriften betreffende een aantal bepalingen van het Financieel Reglement).

⁶⁵ Verordening (Euratom, EGKS, EG) 3418/93 van de Commissie van 9 december 1993 houdende uitvoeringsvoorschriften betreffende een aantal bepalingen van het Financieel Reglement van 21 december 1977, PB L 315 van 16.12.1993, blz. 1-24.

Artikel 94

1. Elke schuldvordering waaraan op de vervaldag niet is voldaan, is volgens de onderstaande bepalingen rentedragend:
  - voor schuldvorderingen in ecu: tegen de rentevoet die voor het Europees Fonds voor Monetaire Samenwerking op zijn ecu-operaties wordt toegepast (10), verhoogd met anderhalf punt;
  - voor schuldvorderingen in een nationale valuta: tegen de interbancaire laatrete op drie maanden voor de betrokken markt, verhoogd met anderhalf punt.
2. Als rentevoet geldt die van de maand van de vervaldag.
3. Rente wordt berekend met ingang van de in de inningsopdracht vastgestelde vervaldatum tot en met de dag waarop de schuld volledig is betaald.

1.4 Om derhalve tot een minnelijke schikking overeenkomstig artikel 3, lid 5 van het Statuut te komen, stelde de Ombudsman voor dat de Commissie het bedrag van de te betalen rente zou bepalen op basis van haar eigen interne nota over te late betalingen (SEC(97)1205).

1.5 De Commissie aanvaardde vervolgens het voorstel van de Ombudsman en verklaarde zich bereid achterstandsrente te betalen. Klagers aanvaardden het door de Commissie voorgestelde bedrag.

2 Conclusie

Naar aanleiding van het onderzoek van de Ombudsman werd tussen de Commissie en klagers een minnelijke schikking met betrekking tot de klacht bereikt. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

3.4 MET EEN KRITISCHE OPMERKING VAN DE OMBUDSMAN AFGESLOTEN ZAKEN

KLACHT

In maart 1999 diende klaagster een klacht in bij de Europese Ombudsman. Klaagster had bijna een jaar gewerkt in de vertaaldienst van het Europees Parlement, maar had dan de dienst verlaten. In haar klacht beweerde zij in essentie het volgende:

Met de brief van 5 december 1997 had klaagster een werkaanbieding gekregen van het Parlement, die zij had aanvaard. In de brief stond dat, volgens de voorwaarden en beperkingen van artikel 69 van de Regeling welke van toepassing is op de andere personeelsleden van de Europese Gemeenschappen, klaagster de eerste 15 dagen een dagvergoeding zou krijgen van 2.206 BEF en vervolgens van 1.027 BEF. Klaagster beweerde evenwel dat zij nooit de in de brief vermelde dagvergoeding had gekregen. Klaagster diende overeenkomstig artikel 90 van het Statuut van de ambtenaren een klacht in bij het Parlement, evenwel zonder succes. Klaagster voegde kopieën bij van haar briefwisseling met het Parlement. Uit deze briefwisseling bleek dat het Parlement haar een dagvergoeding had toegekend tegen het tarief dat van toepassing is op ambtenaren die recht op gezinstoelagen hebben. Klaagster had evenwel geen recht op gezinstoelagen en de administratie van het Parlement had derhalve een lager tarief toegepast. Volgens het Parlement kon volgens de rechtspraak van het Hof van Justitie verstrekte informatie die niet in overeenstemming is met het Statuut van de ambtenaren geen gewettigd vertrouwen wekken waardoor het Parlement zou zijn gebonden. Het Parlement betreurde de vergissing. Klaagster beweerde te goeder trouw te hebben gehandeld, aangezien zij de arbeidsvoorwaarden niet had gekregen en derhalve de haar in de brief verstrekte informatie niet had kunnen natrekken. Klaagster verzocht om betaling van de haar beloofde vergoeding.

3.4.1 Europees Parlement

PERSONEEL – ONJUISTE INFORMATIE BETREFFENDE DAGVERGOEDING

*Besluit inzake klacht
288/99/ME tegen het
Europees Parlement*

ONDERZOEK EN POGINGEN VAN DE OMBUDSMAN OM EEN MINNELIJKE SCHIKKING TE BEREIKEN

Na zorgvuldig onderzoek van de klacht en de door klaagster in dit verband voorgelegde documenten was de Ombudsman van oordeel dat dit op het eerste gezicht een geval van wanbeheer was. Hij besliste tevens dat het nog steeds mogelijk was het wanbeheer te herstellen en richtte zich, overeenkomstig artikel 3, lid 5 van het Statuut van de Ombudsman⁶⁶, derhalve schriftelijk tot het Parlement met het oog op het bereiken van een minnelijke schikking met betrekking tot deze klacht. Omdat de Ombudsman van oordeel was dat het standpunt van het Parlement met betrekking tot de zaak reeds duidelijk in zijn

⁶⁶ “De Ombudsman tracht zoveel mogelijk met de betrokken instellingen of organen tot een oplossing te komen om een eind te maken aan de gevallen van wanbeheer en met betrekking tot de ingediende klacht genoegdoening te verschaffen.”

briefwisseling met klaagster was geformuleerd, verzocht de Ombudsman het Parlement om een ontmoeting teneinde de mogelijkheden inzake een minnelijke schikking te bespreken. Op 29 juni 1999 vond een ontmoeting plaats tussen de diensten van de Ombudsman en die van het Parlement. Tijdens deze ontmoeting werd duidelijk dat enerzijds de vertegenwoordigers van het Parlement er zich niet namens het Parlement toe konden verbinden een minnelijke schikking na te streven en dat anderzijds de vertegenwoordigers van de Ombudsman niet namens klaagster konden onderhandelen. Er werd beslist dat de vertegenwoordigers van het Parlement de mogelijkheden inzake een minnelijke schikking zouden onderzoeken en de Ombudsman op de hoogte zouden houden.

Standpunt Parlement

Na de ontmoeting van juni 1999 stuurde het Parlement in december 1999 zijn standpunt naar de Ombudsman. In zijn standpunt verklaarde het Parlement dat het zich ervan bewust was dat klaagster in de werkaanbieding onjuist was geïnformeerd over het bedrag van de dagvergoeding. In de genoemde brief werd echter ook verwezen naar het feit dat de dagvergoeding zou worden betaald op basis van en in overeenstemming met de beperkingen van artikel 69 van de Regeling welke van toepassing is op de andere personeelsleden van de Europese Gemeenschappen. Overeenkomstig de rechtspraak van de rechtscolleges van de Europese Gemeenschappen kunnen informatie of beloften die niet in overeenstemming zijn met het statuut van de Ambtenaren, geen gewettigd vertrouwen wekken. Derhalve kon het feit dat er onjuiste informatie was verstrekt, geen aanleiding geven tot schadevergoeding wegens inbreuk op deze bepalingen. Als gevolg hiervan was het Parlement van oordeel dat klaagster, uit juridisch oogpunt, geen recht had op een hoger bedrag dan wat haar reeds was betaald. Bij gebrek aan een rechtsgrondslag zou het tegen de beginselen van de rechtsstaat indruisen indien het Parlement klaagster een bedrag zou betalen dat niet op grond van een geldende bepaling opeisbaar was. Het Parlement was derhalve niet in staat een minnelijke schikking in deze zaak voor te stellen. Het verzekerde de Ombudsman evenwel dat het stappen had ondernomen om in de toekomst soortgelijke situaties te voorkomen.

Opmerkingen klaagster

In haar opmerkingen handhaafde klaagster haar klacht. Zij beklemtoonde tevens dat zij erop moest kunnen vertrouwen dat informatie die haar in het kader van een werkaanbieding werd verstrekt, juist was, en dat zij bovendien geen mogelijkheid had gehad om de haar in de brief verstrekte informatie na te trekken, aangezien zij geen kopie van de bepalingen in kwestie had ontvangen.

BESLUIT

1 Weigering van het Parlement klaagster de in de werkaanbieding beloofde dagvergoedingen te betalen

1.1 Klaagster stelde dat haar in de brief van 5 december 1997 een bepaald bedrag aan dagvergoeding was beloofd vanaf de dag dat zij bij de vertaaldienst van het Parlement in functie zou treden. Zij beweerde evenwel dat zij nooit de in de brief vermelde dagvergoeding had ontvangen.

1.2 Het Parlement gaf toe dat het onjuiste informatie betreffende de dagvergoeding van klaagster had verstrekt. Het stelde evenwel tevens dat klaagster ingelicht was dat de dagvergoeding zou worden betaald op basis van en in overeenstemming met de beperkingen van artikel 69 van de Regeling welke van toepassing is op de andere personeelsleden van de Europese Gemeenschappen.

1.3 Het is de vaste rechtspraak van het Hof van Justitie en van het Gerecht van eerste aanleg dat op het vertrouwensbeginsel geen beroep kan worden gedaan door een onderne-

ming die zich schuldig heeft gemaakt aan een kennelijke schending van de geldende regeling. Ook blijkt duidelijk uit de rechtspraak van het Hof van Justitie dat beloften waarin geen rekening is gehouden met geldende bepalingen geen aanleiding kunnen geven tot gewettigd vertrouwen van de zijde van de betrokken persoon, zelfs indien is bewezen dat deze beloften werden gedaan⁶⁷. Dit heeft tot gevolg dat klaagster geen recht had om betaling van de haar door het Parlement beloofde dagvergoeding te eisen, aangezien het door het Parlement genoemde bedrag niet in overeenstemming was met artikel 69 van de Regeling welke van toepassing is op de andere personeelsleden van de Europese Gemeenschappen.

1.4 Niettegenstaande het feit dat klaagster geen recht had betaling te eisen van het Parlement, behoort het tot de beginselen van behoorlijk bestuur duidelijke en verstaanbare informatie te verstrekken. Het spreekt vanzelf dat de verstrekte informatie juist moet zijn. In deze zaak is uitgemaakt dat het Parlement onjuiste informatie heeft verstrekt aan klaagster en derhalve niet in overeenstemming met de beginselen van behoorlijk bestuur heeft gehandeld. De Ombudsman richtte derhalve een kritische opmerking tot het Parlement.

2 Conclusie

Op de basis van het onderzoek van de Ombudsman met betrekking tot deze klacht bleek het noodzakelijk de volgende kritische opmerking te maken:

Niettegenstaande het feit dat klaagster geen recht had betaling te eisen van het Parlement, behoort het tot de beginselen van behoorlijk bestuur duidelijke en verstaanbare informatie te verstrekken. Het spreekt vanzelf dat de verstrekte informatie juist moet zijn. In deze zaak is uitgemaakt dat het Parlement onjuiste informatie heeft verstrekt aan klaagster en derhalve niet in overeenstemming met de beginselen van behoorlijk bestuur heeft gehandeld.

Omdat het bij dit aspect van de zaak ging om procedures betreffende specifieke gebeurtenissen die in het verleden hadden plaatsgevonden, was het niet opportuun om met betrekking tot deze zaak een minnelijke schikking na te streven. Derhalve sloot de Ombudsman de zaak.

---

⁶⁷ Zaak 67/84 *Sideradria tegen /Commissie*, [1985] Jurispr. 1985, blz. 3983, lidpunt. 21, Zzaak 162/84 *Vlachou tegen Rekenkamer*, [1986] Jurispr. 1986, blz. 481, lidpunt 6, Zzaak T-123/89 *Chomel tegen /Commissie*, [1990] Jurispr. 1990, blz. II-131, lidpunt 28 en Samengevoegde Zzaken T-551/93, T-231/94, T-232/94, T-233/94, T-234/94 *Industrias Pesqueras Campos e.a. et al. tegen /Commissie*, [1996] Jurispr. 1996, blz. II-247, lidpunt 76.

**STANDAARD-
ANTWOORDEN OP
INDIVIDUEEL
BEROEP GERICHT
TOT JURY VAN
ALGEMEEN
VERGELIJKEND
ONDERZOEK**

*Besluit inzake gevoeg-
de klachten
1260/98/(OV)BB en
1305/98/(OV)BB tegen
het Europees Parlement*

KLACHT

In november 1998 diende de heer P. een klacht in bij de Europese Ombudsman betreffende algemeen vergelijkend onderzoek PE/83/A. In december 1998 diende de heer A. een soortgelijke klacht in. De Ombudsman besliste derhalve met het oog op zijn onderzoek de twee klachten samen te voegen.

Klagers dienden een klacht in omdat het Parlement had geweigerd hen te laten deelnemen aan het door het Parlement georganiseerde algemeen vergelijkend onderzoek PE/83/A (Griekstalige administrateur bij het secretariaat-generaal)⁶⁸ waarvoor zij zich hadden ingeschreven. Op 9 oktober 1998 deelde het Parlement klagers mee dat hun sollicitaties niet waren aanvaard omdat hun beroepservaring niet voldoende werd geacht voor de uitvoering van de taken die in de aankondiging van het vergelijkend onderzoek waren vermeld. Klagers schreven gemotiveerde brieven aan de jury met het verzoek dat deze haar beslissing zou herzien. De jury antwoordde beide klagers evenwel met op 16 en 17 november 1998 gedateerde standaardbrieven zonder rekening te houden met de specifieke argumenten die in de brieven van klagers naar voren waren gebracht.

Klagers beweerden het volgende:

De jury had hun sollicitatie willekeurig, zonder opgave van een gepaste, individuele reden, geweigerd:

- in klacht 1260/98/(OV)BB weigerde de jury de sollicitatie van klager omdat hij niet de na het behalen van zijn academische graad opgedane beroepservaring van ten minste twee jaar bezat van het niveau dat beantwoordde aan dat van de functie waarnaar werd verwezen in deel II van de aankondiging van het vergelijkend onderzoek (deel III.B.2.b van de aankondiging). Klager beweerde dat de jury zijn 10-jarige beroepservaring als ambtenaar van de Europese Commissie en vertaler in de vertaaldienst had ondergewaardeerd;
- in klacht 1305/98/(OV)BB weigerde de jury de sollicitatie van klager om dezelfde redenen, op basis van deel III.B.2.b van de aankondiging. Klager beweerde dat de jury geen rekening had gehouden met zijn beroepservaring als technisch-bouwkundig ambtenaar. Volgens klager had de jury niet exact aangegeven waarin zijn tekort aan beroepservaring bestond.

De jury antwoordde met een standaardbrief op de diverse argumenten die door klagers in hun persoonlijk beroep van 14 oktober 1998 en 2 november 1998 naar voren waren gebracht.

ONDERZOEK

Standpunt Parlement

De klacht werd doorgezonden naar het Europees Parlement, dat in zijn standpunt samengevat het volgende aanvoerde:

Omdat het Parlement niet had gepland selectieproeven voor het vergelijkend onderzoek te houden vóór het houden van de schriftelijke proeven en overeenkomstig artikel 5 van bijlage III van het Statuut van de ambtenaren, onderzocht de jury de sollicitaties in het licht van de in de aankondiging van het vergelijkend onderzoek omschreven vereisten, en stelde ze aan de hand daarvan de lijst samen van de kandidaten die werden toegelaten tot algemeen vergelijkend onderzoek PE/83/A.

⁶⁸ PB C 77 A van 12 maart 1998..

Met betrekking tot de klacht van de heer P. besliste de jury zijn beroepservaring als vertaler, voor de doelstellingen van dit vergelijkend onderzoek, niet gelijk te stellen met de beroepservaring van het niveau dat beantwoordde aan dat voor de functie die in deel II van de aankondiging van het vergelijkend onderzoek werd omschreven. Dit besluit werd op dezelfde wijze toegepast op alle kandidaten met dit profiel. De sollicitatie werd derhalve niet willekeurig geweigerd.

Met betrekking tot de klacht van de heer A. bevatte het aan hem na zijn beroep toegezonden antwoord, waarin uitdrukkelijk werd verwezen naar de vereisten van de functieomschrijving opgesomd in deel II van de aankondiging van het vergelijkend onderzoek, het standpunt van de jury ten aanzien van de door klager verstrekte details.

Het Parlement wees erop dat het slechts recentelijk een kopie had ontvangen van het besluit van de Ombudsman met betrekking tot klacht 850/3.9.96/IJH/FIN/KT/BB. In dit besluit oordeelde de Ombudsman dat jury's een persoonlijke uitleg dienen te verstrekken aan de kandidaten die daar uitdrukkelijk om vragen. De Ombudsman wenste de verzekering te krijgen dat dit standpunt onder de aandacht van toekomstige jury's van het Europees Parlement zou worden gebracht.

Opmerkingen klagers

Klagers handhaafden hun klacht.

BESLUIT

1 De jury had willekeurig en zonder opgave van een gepaste, individuele reden de inschrijvingen van klagers voor algemeen vergelijkend onderzoek PE/83/A afgewezen.

1.1 Klagers beweerden dat de jury hun inschrijvingen willekeurig en zonder opgave van een gepaste, individuele reden had afgewezen.

1.2 Overeenkomstig de vaste rechtspraak van de rechtscolleges van de Europese Gemeenschappen heeft de jury van een vergelijkend onderzoek op grond van kwalificaties en proeven weliswaar een discretionaire bevoegdheid bij de evaluatie van de kwalificaties en praktische ervaring van de kandidaten, maar is zij niettemin gebonden door de tekst van de aankondiging van het vergelijkend onderzoek. Het doel van de aankondiging van een vergelijkend onderzoek is, overeenkomstig het Statuut van de ambtenaren, precies aan de belangstellenden zo accuraat mogelijke informatie te verstrekken met betrekking tot de voorwaarden om in aanmerking te komen voor de functie, zodat zij kunnen beoordelen of zij zich er ja dan nee kandidaat voor zullen stellen en welke bewijsstukken belangrijk zijn voor de werkzaamheden van de jury en derhalve bij de sollicitatie moet worden gevoegd⁶⁹.

Wanneer de jury besluit een kandidaat niet toe te laten tot de proeven, moet zij bovendien precies aangeven aan welke in de aankondiging van het vergelijkend onderzoek vermelde voorwaarden de kandidaat wordt geacht niet te voldoen⁷⁰.

1.3 De aankondiging van vergelijkend onderzoek PE/83/A bevatte alle voorwaarden waaraan de sollicitanten dienden te voldoen. Een van de voorwaarden omschreven in deel III.B.2.b van de aankondiging, was dat de kandidaat, na het behalen van een academische graad, ten minste twee jaar beroepservaring diende te hebben. Die beroepservaring diende van een niveau te zijn dat beantwoordde aan dat voor de functie waarnaar in deel II van de aankondiging van het vergelijkend onderzoek werd verwezen.

⁶⁹ Zaak T – 158/89 Van Hecke/ tegen Economische en Sociale Commissie, [1991] Jurispr.1991, blz. II-1341..

⁷⁰ Samengevoegde zaken 4, 19 en 28/78 *Salerno e.a. tegen et al./ Commissie*, [1978] Jurispr.1978, blz. 2403 en zaak T –108/84 *De Santis/ tegen Rekenkamer*, [1985] Jurispr.1985, blz. 947..

1.4 De Ombudsman wees erop dat de door klagers en de door het Parlement verstrekte informatie aantoonde dat de jury had gehandeld in overeenstemming met de aankondiging van het vergelijkend onderzoek, toen zij besliste dat de inschrijvingen van klagers niet konden worden aanvaard omdat zij niet voldeden aan de gestelde eisen.

1.5 Wat betreft de verplichting van de jury om precies de in de aankondiging van het vergelijkend onderzoek vermelde voorwaarden aan te geven waaraan de kandidaat geacht wordt niet te voldoen, wees de Ombudsman erop dat de jury in haar brieven van 9 oktober 1998 en van 16 en 17 november 1998 verwees naar de functieomschrijving in deel II van de aankondiging, en aldus klagers een reden gaf voor hun uitsluiting van het vergelijkend onderzoek.

2 De jury antwoordde met een standaardbrief op de diverse argumenten die klagers hadden aangevoerd in hun tot de jury van algemeen vergelijkend onderzoek PE/83/A gericht individueel beroep.

2.1 Klagers beweerden dat de jury niet had geantwoord op de diverse argumenten die zij hadden aangevoerd in hun tot de jury gericht individueel beroep.

2.2 De jury had klagers op 16 en 17 november 1998 met standaardbrieven geantwoord.

2.3 In het kader van vergelijkende onderzoeken moeten de besluiten van een jury om een kandidaat te weigeren de voorwaarden uit de aankondiging van het vergelijkend onderzoek vermelden waaraan niet is voldaan⁷¹. Indien er een groot aantal kandidaten is, kan de jury zich aanvankelijk beperken tot een beknopte opgave van de redenen voor de afwijzing en de informatie over de criteria en de resultaten van de selectie⁷². Niettemin moet de jury nadien een individuele verklaring geven aan de kandidaten die daar uitdrukkelijk om vragen⁷³.

2.4 In hun brieven van 14 oktober 1998 en 2 november 1998 verzochten klagers de jury uitdrukkelijk de evaluatie van hun beroepservaring met het oog op het algemeen vergelijkend onderzoek PE/83/A te herzien. De jury antwoordde op 16 en 17 november 1998 met dezelfde standaardbrieven, waarin zij enkel zei dat, na de kwestie in haar vergadering van 12 november 1998 te hebben bekeken, zij slechts haar oorspronkelijke besluit kon bevestigen dat klagers niet tot algemeen vergelijkend onderzoek PE/83/A konden worden toegelaten op grond van het feit dat hun beroepservaring niet beantwoordde aan de functie die in deel II van de aankondiging van het vergelijkend onderzoek was omschreven.

2.5 De standaardantwoorden van de jury aan klagers bevatten niet voldoende details om klagers inzicht te geven in de elementen waarop het besluit van de jury met betrekking tot hun geïndividualiseerd beroep was gebaseerd, en een herziening mogelijk te maken van de gronden op basis waarvan het besluit was genomen. Het antwoord gaf klagers derhalve onvoldoende individuele redenen voor de afwijzing van hun sollicitatie.

3 Conclusie

Op basis van het onderzoek van de Ombudsman met betrekking tot deze klacht bleek het noodzakelijk de navolgende kritische opmerkingen te maken:

In het kader van vergelijkende onderzoeken moeten de besluiten van een jury om een kandidaat te weigeren de voorwaarden uit de aankondiging van het vergelijkend onderzoek vermelden waaraan niet is voldaan. Indien er een groot aantal kandidaten is, kan de jury zich aanvankelijk beperken tot een beknopte opgave van de redenen voor de afwijzing en

⁷¹ Samengevoegde zaken 4, 19, en 28/78 *Salerno tegen/ Commissie*, [1978] Jurispr.1978, punten 26-29..

⁷² Zaak 225/82 *Verzyck t/egen Commissie*, [1983] Jurispr.1983, blz. 1991..

⁷³ Zaak T-55/91 *Olivier Fascilla tegen /Parlement*, [1992] Jurispr.1992, blz. II-1757, lidpunten 34-35..

de informatie over de criteria en de resultaten van de selectie. Niettemin moet de jury nadien een individuele verklaring geven aan de kandidaten die daar uitdrukkelijk om vragen.

De standaardantwoorden van de jury aan klagers bevatten niet voldoende details om klagers inzicht te geven in de elementen waarop het besluit van de jury met betrekking tot hun geïndividualiseerd beroep was gebaseerd, en een herziening mogelijk te maken van de gronden op basis waarvan het besluit was genomen. Het antwoord gaf klagers derhalve onvoldoende individuele redenen voor de afwijzing van hun sollicitatie.

Omdat het bij dit aspect van de zaak ging om procedures betreffende specifieke gebeurtenissen die in het verleden hadden plaatsgevonden, was het niet opportuun om met betrekking tot deze zaak een minnelijke schikking na te streven. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

3.4.2 De Raad van de Europese Unie

REDENERING VAN JURY IN STRIJD MET AANKONDIGING VAN HET VERGELIJKEND ONDERZOEK

Besluit inzake klacht 1011/99/BB tegen de Raad van de Europese Unie

KLACHT

Klager had gesolliciteerd om deel te nemen aan het door de Raad georganiseerde algemeen vergelijkend onderzoek Raad/LA/385 (Finstalige vertalers)⁷⁴. Klager werd uitgesloten van het vergelijkend onderzoek omdat hij volgens de jury niet voldeed aan de voorwaarde van punt III B, b van de aankondiging van het vergelijkend onderzoek, aangezien uit zijn sollicitatie niet bleek dat hij een “grondige” kennis van het Frans en een “zeer goede” kennis van het Engels bezat; klager had bovendien onvoldoende beroepservaring waarbij het gebruik van de Franse taal noodzakelijk was. Deze beoordeling was op de bewijsstukken gebaseerd die de kandidaat aan zijn sollicitatie had toegevoegd.

Klager vroeg om een herziening van het besluit van de jury, omdat die volgens hem fouten had gemaakt bij de behandeling van zijn sollicitatie. In haar antwoord zei de jury dat klager na herbeoordeling een “zeer goede” kennis van het Engels bleek te bezitten, maar geen “grondige” kennis van het Frans. De jury bleef derhalve bij haar eerste besluit.

Klager beweerde dat er fouten waren gemaakt bij de beoordeling van zijn talenkennis en zijn beroepservaring op basis van zijn sollicitatie voor algemeen vergelijkend onderzoek Raad/LA/385. Hij voerde voorts aan dat de redenering van de jury in de brief waarin zijn sollicitatie werd verworpen dubbelzinnig was en bovendien in strijd met de aankondiging van het vergelijkend onderzoek.

ONDERZOEK

Standpunt Raad

De klacht werd doorgezonden naar de Raad. In zijn standpunt wees de Raad erop dat de specifieke voorwaarden voor toelating tot het algemeen vergelijkend onderzoek Raad/LA/385 vereisten: «*een perfecte beheersing van de Finse taal, een grondige kennis van de Franse of Engelse taal en een zeer goede kennis van de andere van deze beide talen, alsook een voldoende kennis van een of meer andere officiële talen van de EG, d.i. Duits, Deens, Spaans, Grieks, Italiaans, Nederlands en Portugees*». Voorts moesten de kandidaten passende bewijsstukken voorleggen om aan te tonen dat zij aan deze vereisten voldeden.

Uit de door klager voorgelegde bewijsstukken bleek dat hij niet aan de vereisten voldeed. De jury zette in haar brieven van 22 april en – meer gedetailleerd – van 31 mei 1999 uiteen dat uit de door klager overgelegde bewijsstukken voldoende bleek dat hij een «*zeer*

⁷⁴ PB C 302 A van 02.10.1998.

goede» kennis van het Engels had, maar onvoldoende bleek dat hij een grondige kennis van het Frans had, hoewel hij met het oog op de examens het Frans als eerste taal had gekozen.

Om een «*grondige*» kennis van hetzij het Engels dan wel het Frans aan te tonen, moest een kandidaat voor een taalkundige functie in het secretariaat-generaal van de Raad volgens de jury een onderwijscurriculum voorleggen waaruit bleek dat hij minstens het lange leerplan voor de betrokken taal op de middelbare school had gevolgd. Klager had evenwel geen Frans gestudeerd, zelfs niet op het niveau van de middelbare school. Klager was alleen met de Franse taal in aanraking gekomen door zijn werk in een instelling voor wetenschappelijk onderzoek in Frankrijk tussen april 1993 en juli 1994. Voor de uitoefening van deze functie bleek het gebruik van de Franse taal evenwel niet onmisbaar te zijn geweest, zoals bijvoorbeeld bleek uit het feit dat de publicaties van klager in het Engels waren geschreven. Hetzelfde gold voor de beroepservaring van de kandidaat in het Vertaalcentrum in Luxemburg. De jury vond de beroepservaring van de kandidaat derhalve ontoereikend om het vereiste kennisniveau van het Frans voor de vertaling van moeilijke teksten uit die taal naar het Fins aan te tonen.

Volgens de Raad was de beoordeling van de sollicitatie van klager niet dubbelzinnig noch in strijd met de in het Publicatieblad verschenen aankondiging van het vergelijkend onderzoek.

In het algemeen werd erop gewezen dat de jury van een vergelijkend onderzoek volledig onafhankelijk handelt. Het secretariaat-generaal kan als het tot aanstelling bevoegde gezag de besluiten van de jury derhalve niet tenietdoen, tenzij er overtuigende bewijzen zijn dat het om een onwettig besluit gaat waardoor de wettigheid van het vergelijkend onderzoek in zijn geheel in gevaar zou komen. Volgens de Raad bleek uit de in dit geval toegepaste criteria en gevolgde procedures niets soortgelijks.

Opmerkingen klager

Klager handhaafde zijn klacht. Hij wees erop dat de Raad in zijn standpunt beweerde dat uit het aan de sollicitaties toegevoegde onderwijscurriculum moest blijken dat de kandidaat minstens een lang leerplan Frans en Engels op de middelbare school had gevolgd. Dit stond niet in de aankondiging van het vergelijkend onderzoek. De jury had de talenkennis van de kandidaat kunnen evalueren door een taalexamen af te nemen.

BESLUIT

1 Vermeende fouten bij de beoordeling van de sollicitatie van klager met betrekking tot algemeen vergelijkend onderzoek Raad/LA/385 en dubbelzinnige redenering in strijd met de aankondiging van het vergelijkend onderzoek

1.1 Klager beweerde dat er op basis van zijn sollicitatie met betrekking tot het algemeen vergelijkend onderzoek Raad/LA/385 fouten waren gemaakt bij de beoordeling van zijn talenkennis en zijn beroepservaring. Voorts beweerde hij dat de redenering van de jury dubbelzinnig was en in strijd met de aankondiging van het vergelijkend onderzoek.

1.2 Overeenkomstig de specifieke voorwaarden voor toelating tot het algemeen vergelijkend onderzoek Raad/LA/385 waren vereist: «een perfecte beheersing van de Finse taal, een grondige kennis van de Franse of Engelse taal, een zeer goede kennis van de andere van deze beide talen en een voldoende kennis van een of meer andere officiële talen van de EG, d.i. Duits, Deens, Spaans, Grieks, Italiaans, Nederlands en Portugees». Voorts moesten de kandidaten passende bewijsstukken voorleggen waaruit bleek dat aan deze vereisten was voldaan.

1.3 Om een «*grondige*» kennis van hetzij het Engels of het Frans aan te tonen, moest de kandidaat voor een taalkundige functie in het secretariaat-generaal van de Raad volgens de jury een onderwijscurriculum voorleggen waaruit bleek dat hij voor de betrokken taal ten minste het lange leerplan op de middelbare school had gevolgd. Klager had evenwel geen Frans gestudeerd, zelfs niet op de middelbare school. Voorts was de jury van oordeel dat de beroepservaring van de kandidaat niet toereikend was om aan te tonen dat zijn kennis van het Frans het vereiste niveau had.

1.4 Volgens de jurisprudentie van de rechtscollèges van de Europese Gemeenschappen hebben jury's grote discretionaire bevoegdheden. Bij de uitoefening van die bevoegdheden moeten jury's zich houden aan het wettelijk kader dat voor hun werkzaamheden is vastgelegd in de aankondiging van het vergelijkend onderzoek.

1.5 Het getuigt van goed administratief gedrag zo nauwkeurig mogelijke informatie te verstrekken over de voorwaarden om voor een functie in aanmerking te komen. Deze informatie moet de kandidaat in staat stellen uit te maken of hij ja dan nee naar de functie zal solliciteren, welke bewijsstukken belangrijk zijn voor de procedure en derhalve aan het sollicitatieformulier moeten worden toegevoegd⁷⁵. De aankondiging van het vergelijkend onderzoek dient om de kandidaat voor het vergelijkend onderzoek correct te informeren over de vereisten en voorwaarden waaraan moet worden voldaan. In dit geval was in de aankondiging van het vergelijkend onderzoek niet uitdrukkelijk sprake van het vereiste van het voorleggen van “*een onderwijscurriculum met minstens het lange leerplan op de middelbare school*”. De jury liet in de gegeven omstandigheden na klager duidelijk en nauwkeurig te informeren over het feit dat voor de kennis van het Frans of het Engels ten minste het lange leerplan op de middelbare school moest zijn gevolgd. Het besluit van de jury was derhalve van die aard dat de kandidaat twijfelde aan de juiste beoordeling van zijn talenkennis en beroepservaring overeenkomstig de criteria in de aankondiging van het vergelijkend onderzoek en dit vormt een geval van wanbeheer.

2 Conclusie

Op basis van het onderzoek van de Ombudsman met betrekking tot deze klacht bleek het noodzakelijk de navolgende kritische opmerking te maken:

Het getuigt van goed administratief gedrag zo nauwkeurig mogelijke informatie te verstrekken over de voorwaarden om voor een functie in aanmerking te komen. Deze informatie moet kandidaten in staat stellen uit te maken of zij ja dan nee naar die functie zullen solliciteren, welke bewijsstukken belangrijk zijn voor de procedure en derhalve aan het sollicitatieformulier moeten worden toegevoegd. De aankondiging van het vergelijkend onderzoek dient om de kandidaat voor het vergelijkend onderzoek correct te informeren over de vereisten en voorwaarden waaraan moet worden voldaan. In dit geval was in de aankondiging van het onderzoek niet uitdrukkelijk sprake van het vereiste van het voorleggen van een “onderwijscurriculum met minstens het lange leerplan op de middelbare school”. De jury liet in de gegeven omstandigheden na klager duidelijk en nauwkeurig te informeren over het feit dat voor de kennis van het Frans of het Engels ten minste het lange leerplan op de middelbare school moest zijn gevolgd. Het besluit van de jury was derhalve van die aard dat de kandidaat twijfelde aan de juiste beoordeling van zijn talenkennis en zijn beroepservaring overeenkomstig de criteria in de aankondiging van het vergelijkend onderzoek en dit vormde een geval van wanbeheer.

Omdat dit aspect van de zaak betrekking had op specifieke gebeurtenissen die in het verleden hadden plaatsgevonden, was het niet opportuun om met betrekking tot deze zaak een minnelijke schikking na te streven. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

⁷⁵ Zaak T-158/89, *Van Hecken tegen ESC*, Jurispr.1991, blz. II-1341.

3.4.3 Europese Commissie

BETALING IN HET KADER VAN EEN TACIS-CONTRACT

Besluit inzake klacht 161/98/ME tegen de Europese Commissie

KLACHT

In februari 1998 diende een adviesbureau een klacht bij de Europese Ombudsman in. Klager had een Tacis-contract met de Europese Commissie gesloten met betrekking tot de oprichting van een adviesorgaan inzake voedsel- en landbouwbeleid in Oezbekistan. Volgens de planning was de einddatum van het project eind augustus 1997. Er werd overeengekomen een aanhangsel aan het contract toe te voegen om de looptijd met drie maanden te verlengen. In juli 1997 had de Commissie het aanhangsel opgesteld. De Commissie ondertekende het en stuurde het ter ondertekening naar klager. In het aanhangsel werd evenwel niets over een bijkomende betaling gezegd, hoewel klager daarom had gevraagd. Klager nam hierover herhaaldelijk, per fax, contact op met de Commissie. Volgend op deze verzoeken nam de Commissie telefonisch contact op met klager. Volgens klager zei de bevoegde ambtenaar van de Commissie dat een bijkomende betaling tot de mogelijkheden behoorde en verzocht hij klager, aangezien het oorspronkelijke contract binnenkort zou verstrijken, in het aanhangsel de passende wijziging handgeschreven aan te brengen, het aanhangsel te ondertekenen en terug naar de Commissie te sturen. Op basis van dit aanhangsel zond klager in september 1997 facturen, waarin hij om betaling verzocht. Toen de betaling na de in het contract vastgestelde termijn van 60 dagen uitbleef, nam klager herhaaldelijk contact op met de Commissie, waarbij hij telkens om betaling verzocht en vroeg of de facturen waren goedgekeurd. Pas in januari 1998 (ongeveer 130 dagen later) en na herhaalde verzoeken om betaling en/of informatie over de voortgang van de zaak, bracht de Commissie klager ervan op de hoogte dat de in september 1997 ingediende facturen officieel verworpen waren. Als reden voor de verwerping gaf zij aan dat klager in het kader van het contract nog maar één gelegenheid had om facturen in te dienen, met name aan het eind van het project, en dat de facturen van september derhalve aan het eind van het project opnieuw moesten worden ingediend.

Klager diende ter zake een klacht bij de Ombudsman in. Hij beweerde dat geen enkel van de in het kader van het contract ingediende facturen binnen de in het contract vastgestelde termijn van 60 dagen was betaald en legde een lijst van de vertragingen voor. Hieruit bleek dat er vertragingen tot 223 dagen zijn. Daarnaast beweerde klager dat de informatie die de Commissie had verstrekt over de wijze waarop rente kan worden gevorderd inconsequent, onvolledig en verwarrend was. Met betrekking tot dit laatste punt legde klager in bijlage briefwisseling voor waaruit bleek dat klager, nadat hij geen rente had bekommen, de Commissie om uitleg had verzocht. Volgens klager had de Commissie hierop tegenstrijdige informatie verstrekt. Klager was bijgevolg van oordeel dat hij niet in staat was geweest tijdens de looptijd van het contract rente voor te late betaling te vorderen.

Klager vorderde betaling van alle onbetaalde vergoedingen en rente, alsook schadevergoeding.

ONDERZOEK

Standpunt Commissie

De klacht werd doorgezonden naar de Europese Commissie. In haar standpunt voerde de Commissie, samengevat, het volgende aan:

Voor Tacis-programma's worden contracten volgens een standaardmodel opgesteld, dat naast het contract ook de "algemene voorwaarden" omvat. In ieder contract worden ook specifieke richtsnoeren voor de opmaak en indiening van facturen gegeven.

Overeenkomstig artikel 13 van het contract moet elke wijziging van het contract – met inbegrip van wijzigingen van het tijdschema voor de betalingen – naar behoren schriftelijk worden overeengekomen. Artikel 46 van de algemene voorwaarden bepaalt dat deze

wijzigingen bestaan in aanvullende contracten die door iedere partij ondertekend dienen te worden.

Artikel 6 van het contract voorziet in een specifiek tijdschema voor de betalingen, volgens hetwelk de laatste betaling pas verschuldigd is nadat het eindverslag van de contractant is goedgekeurd. De diensten van DG 1A hebben voorts instructies gekregen slechts bij wijze van uitzondering wijzigingen van de oorspronkelijk overeengekomen betalingsvoorwaarden te aanvaarden en in de "Addenda aux Contrats" van DG 1A staat bovendien dat wijzigingen van het tijdschema voor de betalingen niet tot een verhoging van het aantal geplande betalingen kunnen leiden. Het financieel directoraat F weigerde derhalve betalingen uit te voeren die niet in het oorspronkelijke betalingsschema waren voorzien.

Wat de door klager in september 1997 ingediende facturen betreft, legde de Commissie uit dat het oorspronkelijke contract op 18 juli 1997 verstreek, maar tweemaal werd verlengd (aansluitend nrs. 4 en 5) tot 18 december 1997 om ervoor te zorgen dat het project naar behoren kon worden afgerond. Overeenkomstig de "Addenda aux Contrats" werd het verzoek om een bijkomende, afzonderlijke betaling echter niet aanvaard. De Commissie ontkende dat zij klager telefonisch had geadviseerd de tekst van aansluiting nr. 4 eenzijdig te wijzigen en zei dat de ambtenaar die volgens klager dit advies had gegeven in de genoemde periode met vakantie was.

Wat de betaling van de rente betreft, wees de Commissie erop dat artikel 31 van de algemene voorwaarden voorziet in een betalingstermijn van 60 dagen, te rekenen vanaf de ontvangst van het verzoek om betaling. Indien deze tijdslijmiet wordt overschreden, heeft de contractant recht op rente wegens te late betaling. Deze rente is evenwel een contractuele vordering die onder het in het contract vastgelegde tijdschema voor de betalingen valt. Aangezien er geen betaling verschuldigd is voor facturen die buiten dit overeengekomen tijdschema zijn ingediend, kan er evenmin rente wegens te late betaling ontstaan. Voorts bepaalt artikel 31 van de algemene voorwaarden dat de Commissie niet aansprakelijk is voor vertragingen die te wijten zijn aan nalatigheid en omissies van de contractant zelf bij het voorleggen van de facturen. De Commissie wees er tevens op dat alle vorderingen voor vergoedingen en directe kosten met betrekking tot dit project volledig waren betaald en dat haar diensten bezig waren met de verwerking van een factuur die in april 1998 opnieuw was ingediend nadat er correcties in waren aangebracht.

Wat de vordering van schadevergoeding door klager betreft, vond de Commissie de kwestie van schadevergoeding niet relevant en klager had hoe dan ook geen bewijs van geleden schade geleverd.

Opmerkingen klager

In zijn opmerkingen zei klager dat de handgeschreven wijziging van aansluiting nr. 4 een rechtstreeks gevolg was van een mondeling advies van de Commissie. Klager zou dit nooit uit eigen beweging hebben gedaan, indien een vertegenwoordiger van de Commissie hem dit niet had opgedragen.

In verband met de late betalingen wees klager erop dat de Commissie daar niets over zei, maar alleen verwees naar nalatigheden en omissies van de contractant. Het feit dat er later toch een betaling van rente wegens late betaling was aangekondigd, betekende dat de Commissie toegaf dat zij zich niet aan de voorwaarden van het contract had gehouden. De Commissie gaf evenwel geen uitleg voor de herhaalde vertragingen bij het verwerken van de rentebetalingen.

Met betrekking tot zijn bewering dat de informatie over de wijze waarop rente kan worden gevorderd inconsequent, onvolledig en verwarrend was, beklemtoonde klager dat de Commissie hier niet op had gereageerd.

De verklaring van de Commissie dat alle vorderingen voor vergoedingen en directe kosten volledig waren betaald, klopte eigenlijk niet, aangezien de laatste factuur van klager nog niet was betaald. Ze moest opnieuw worden ingediend omdat de Commissie overeengekomen wijzigingen in een aanhangsel bij het contract niet had toegepast.

Wat betreft de eis tot schadevergoeding was klager van oordeel dat de schade betrekking had op de rente wegens late betaling van in september 1997 ingediende facturen die werden geweigerd, de omstandigheid dat klager gedurende de eerste 18 maanden van het contract ingevolge verwarrende informatie van de Commissie geen rente had kunnen vorderen en het feit dat het personeelsleden van klager veel tijd had gekost de vertragingen en de tegenstrijdige informatie van de Commissie bij te houden.

VERDER ONDERZOEK

Na het standpunt van de Commissie en de opmerkingen van klager zorgvuldig te hebben onderzocht, besloot de Ombudsman de Commissie te verzoeken nadere inlichtingen te verstrekken over twee vragen: ten eerste, of de Commissie schriftelijke instructies had voor personeel dat telefonisch contact heeft met contractanten en, ten tweede, of de Commissie een standaard informatiebrochure, of iets dergelijks, had om contractanten op de hoogte te brengen van de voorwaarden waaronder rente te betalen is en de procedures die moeten worden gevolgd om rente te vorderen. De Ombudsman verzocht de Commissie ook om commentaar op de opmerkingen van klager.

In haar antwoord verklaarde de Commissie dat de opmerkingen van klager waren toegespitst op het verzoek om bijkomende betalingen. De Commissie herhaalde dat ze geen bewijzen had gevonden dat tegen klager aan de telefoon was gezegd aanhangsel nr. 4 met de hand te wijzigen. De Commissie voegde een brief toe van de ambtenaar die met klager had gesproken, waarin deze verklaarde dat er niet een dergelijk advies was gegeven. De Commissie verklaarde dat ze geen schriftelijke instructies had voor personeel dat telefonisch contact heeft met contractanten, maar dat ze wel specifieke instructies had over de wijze waarop verzoeken om bijkomende betalingen moeten worden behandeld. Wat betreft de informatie voor contractanten over de betaling van rente verwees de Commissie naar artikel 31 van de algemene voorwaarden (die deel uitmaakten van het contract) en artikel 30 van de herziene versie van de algemene voorwaarden, daaraan toevoegend dat deze duidelijk genoeg waren. Voorts verwees de Commissie naar een aan contractanten verstrekte brochure met instructies over de wijze waarop facturen moeten worden opgemaakt.

Het tweede standpunt van de Commissie werd doorgezonden naar klager. In zijn aanvullende opmerkingen verklaarde klager opnieuw dat de handgeschreven wijziging een rechtstreeks resultaat was van een advies dat hij van een ambtenaar van de Commissie had gekregen. Klager kon evenwel geen documentair bewijs voorleggen, maar sprak de verklaring van de ambtenaar van de Commissie met klem tegen en onderstreepte dat een interne nota van de Commissie met instructies over de wijze waarop verzoeken om bijkomende betalingen moeten worden behandeld niet bewees dat de aanbevolen procedure in werkelijkheid ook was toegepast. Klager onderstreepte dat de artikelen waarin de procedures voor het vorderen van rente worden uiteengezet niet duidelijk, maar integendeel verwarrend waren. De Commissie deed niets om dit beweerd wanbeheer te verhelpen. De laatste factuur was nog altijd niet betaald aan klager en de Commissie had geen antwoord gegeven op zijn opmerkingen in verband met schade.

In een telefoongesprek dat in oktober 1999 tussen klager en de diensten van de Ombudsman plaatsvond, bevestigde klager dat de laatste uitstaande factuur betaald was. De Commissie had evenwel niet het bedrag overgemaakt dat zij in maart 1998 schriftelijk had bevestigd, maar een lager bedrag gebaseerd op latere berekeningen. Klager veronderstelde dat de betaling van een lager bedrag in overeenstemming was met de voorschriften

van de Commissie, maar vond het onaanvaardbaar dat de Commissie hem officieel ervan op de hoogte had gebracht dat hij een bepaald bedrag zou ontvangen en dit bedrag dan achteraf had verlaagd.

BESLUIT

1 Verzoek om een bijkomende betaling

1.1 Volgens klager stelde de Commissie aanhangsel nr. 4 bij het contract op, ondertekende het en zond het ter ondertekening naar klager. Maar omdat het aanhangsel geen verwijzing naar een bijkomende betaling bevatte, waar klager om had gevraagd, nam klager contact op met de Commissie. Klager beweerde dat men hem in een telefoongesprek had gezegd met de hand de passende wijziging in het bestaande aanhangsel aan te brengen, het te ondertekenen en vervolgens aan de Commissie terug te bezorgen. Overeenkomstig de handgeschreven wijziging in aanhangsel nr. 4 diende klager dan in september 1997 facturen in.

1.2 De Commissie weigerde de facturen te betalen omdat ze de handgeschreven wijziging niet aanvaardde. Voorts ontkende ze tegen klager in een telefoongesprek gezegd te hebben de wijziging eenzijdig aan te brengen. Ze legde een verklaring van de betrokken ambtenaar en een nota van DG 1A met voorschriften inzake contractwijzigingen voor.

1.3 In het contract tussen de Commissie en klager waren onder meer een tijdschema voor de betalingen en het aantal betalingen vastgelegd. Overeenkomstig artikel 13 van het contract moet iedere wijziging van het contract schriftelijk worden overeengekomen. Overeenkomstig artikel 46 van bijlage E (Algemene voorwaarden voor met TACIS-kredieten gefinancierde dienstencontracten) bij het contract mogen de bepalingen van het contract en de bijlagen slechts worden gewijzigd door middel van een door beide partijen ondertekende overeenkomst.

1.4 Om ervoor te zorgen dat het project naar behoren kon worden afgerond, werd aanhangsel nr. 4 opgesteld om het contract te verlengen en de specificatie van de prijzen te wijzigen. Het aanhangsel werd ondertekend door de Commissie en ter ondertekening naar klager gezonden. Alvorens het te ondertekenen voegde klager evenwel de handgeschreven wijziging toe dat een tussentijdse factuur voor betaling in augustus 1997 kon worden ingediend.

1.5 Met betrekking tot de handgeschreven wijziging legde de Commissie een brief voor van de ambtenaar die met klager had gesproken, waarin deze verklaarde klager niet te hebben geadviseerd eenzijdig een wijziging in het aanhangsel aan te brengen. Klager sprak deze verklaring tegen. De Commissie legde ook een nota voor inzake aanhangsels aan door DG 1A gesloten contracten. In de nota stond dat wijzigingen in het tijdschema voor de betalingen niet in een verhoging van het aantal geplande betalingen konden resulteren. Klager zei dat een interne nota niet bewijst dat de aanbevolen procedure in werkelijkheid ook werd toegepast. Wat dit aspect van de zaak betreft, is er dus sprake van tegenstrijdig bewijsmateriaal. In het licht van wat voorafgaat en wat volgt, aangezien overeenkomstig de bepalingen van het contract geen officiële wijziging inzake een bijkomende betaling werd aangebracht, hoeft klager niet te bewijzen dat de Commissie hem adviseerde eenzijdig de wijziging aan aanhangsel nr. 4 toe te voegen.

1.6 De Ombudsman was derhalve van oordeel dat er met betrekking tot dit aspect van de zaak geen geval van wanbeheer is geweest.

2 Late betalingen

2.1 Klager zei dat alle betalingen uit hoofde van het contract met vertraging – en niet binnen de in het contract vastgestelde termijn van 60 dagen – waren gedaan en legde een

lijst van alle vertragingen (tot 223 dagen) voor. Klager verklaarde later ook dat de Commissie geen uitleg voor de vertragingen gaf.

2.2 De Commissie maakte geen opmerkingen op deze bewering van klager, niet in haar eerste noch in haar tweede standpunt, maar zei alleen dat de betalingen ondertussen waren verricht.

2.3 Het getuigt van goed administratief gedrag overeenkomstig een contract te handelen en betalingen binnen een redelijke termijn te doen. In dit geval maakte de Commissie geen opmerkingen op de bewering van klager in verband met de te late betaling. De Ombudsman was van oordeel dat de door klager ingediende informatie, zelfs als de betalingen ondertussen waren gedaan, duidelijk bewees dat er sprake was geweest van vertragingen waarvoor geen gegronde reden bestond. Dit is een geval van wanbeheer. De Ombudsman richtte derhalve een kritische opmerking tot de Commissie.

3 Informatie over de wijze waarop rente kan worden gevorderd

3.1 Klager voerde aan dat de informatie van de Commissie over de wijze waarop rente kan worden gevorderd inconsequent, onvolledig en verwarrend was, waardoor klager problemen had om rente wegens late betaling te vorderen. Klager voegde in bijlage de briefwisseling toe die hij hierover met de Commissie had gevoerd.

3.2 De Commissie ging niet gedetailleerd in op de beweringen van klager inzake inconsequente en verwarrende informatie, maar verwees naar artikel 31 van de algemene voorwaarden (die deel uitmaakten van het contract) en artikel 30 van de herziene versie van de algemene voorwaarden, zeggende dat deze duidelijk waren. Voorts verwees de Commissie naar een brochure met instructies over de wijze waarop facturen moeten worden opge maakt.

3.3 Artikel 31 van de algemene voorwaarden heeft betrekking op het tijdschema voor betalingen en bepaalt dat de betaling moet worden verricht binnen een termijn van 60 dagen, te rekenen vanaf de ontvangst van het verzoek om betaling. Lid 5 van artikel 31, dat betrekking heeft op rente, zegt:

“Als de betalingstermijnen worden overschreden zonder dat het contract aanleiding heeft gegeven tot eisen, heeft de contractant automatisch en zonder voorafgaande kennisgeving recht op rente, die per kalenderdag vertraging wordt berekend tegen de discontovoet van de centrale bank van het land waar de contractant heeft gevraagd de betalingen te doen”.

Volgens artikel 31 van de algemene voorwaarden heeft de contractant, in casu klager, derhalve het recht rente te ontvangen indien de tijdslimiet voor betalingen is overschreden.

3.4 Het getuigt van goed administratief gedrag op verzoek informatie te verstrekken. Klager vroeg aan de Commissie uitleg over de wijze waarop rente kan worden gevorderd en kreeg, bij minstens twee gelegenheden, uiteenlopend advies als antwoord van de Commissie. De Commissie gaf in de standpunten die zij bij de Ombudsman indiende geen commentaar op dit aspect van de klacht. De Ombudsman was van oordeel dat de Commissie op een redelijk verzoek van klager geen duidelijke informatie binnen een aanvaardbare termijn had verstrekt. Dit was een geval van wanbeheer. De Ombudsman richtte derhalve een kritische opmerking tot de Commissie.

4 Conclusie

Op basis van het onderzoek van de Ombudsman met betrekking tot deze klacht bleek het noodzakelijk de volgende kritische opmerkingen te maken:

In overeenstemming met een contract handelen en betalingen binnen een redelijke termijn verrichten, getuigt van goed administratief gedrag. In dit geval maakte de Commissie geen opmerkingen op de bewering van klager met betrekking tot late betalingen. De

Ombudsman is van oordeel dat uit de door klager ingediende informatie, ook al zijn de betalingen nu verricht, duidelijk blijkt dat er sprake is geweest van vertragingen waarvoor geen gegronde reden bestond. Dit is een geval van wanbeheer.

Op verzoek informatie verstrekken getuigt van goed administratief gedrag. Klager vroeg aan de Commissie uitleg over de wijze waarop rente kan worden gevorderd en kreeg als antwoord bij minstens twee gelegenheden uiteenlopend advies van de Commissie. De Commissie maakte, in de standpunten die zij bij de Ombudsman indiende, geen opmerkingen op dit aspect van de klacht. De Ombudsman was van oordeel dat klager had aangetoond dat de Commissie, op een redelijk verzoek van klager, geen duidelijke informatie binnen een aanvaardbare termijn had verstrekt. Dit is een geval van wanbeheer.

Aangezien het bij deze aspecten van de zaak ging om procedures met betrekking tot specifieke gebeurtenissen die in het verleden hadden plaatsgevonden, was het niet opportuun in deze zaak een minnelijke schikking na te streven. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

**GOEDKEURING
VAN EEN
CONTRACT EN
DAAROPVOLGENDE
WEIGERING HET TE
FINANCIEREN**

*Besluit inzake klacht
540/98/(XD)ADB tegen
de Europese
Commissie*

KLACHT

Aan klager, SYSTEMS EUROPE S.A. (hierna SE genoemd), was een contract voor leveringen SEM/03/608/010 gegund dat in het kader van een door de Europese Commissie gesubsidieerd steunprogramma voor elektriciteitsvoorziening in Syrië (aanbesteding ref. IB/0028) was ondertekend. Dit contract was door SE en de Syrische regering op 11 september 1997 ondertekend en door de delegatie van de Commissie in Syrië (hierna de delegatie genoemd) op 18 september 1997 goedgekeurd.

Op 20 oktober 1997 bracht de delegatie SE ervan op de hoogte dat Directoraat-generaal IB (hierna DG IB genoemd) van de Commissie het contract in dat stadium niet kon goedkeuren. SE moest de werkzaamheden stopzetten tot het de goedkeuring had ontvangen. Het bedrijf besliste om de volgende redenen de werkzaamheden niet stil te leggen:

- SE was al begonnen aan de werkzaamheden en had daar veel personeel voor ingezet;
- het tijdschema was bijzonder krap (de verschillende stadia van het project moesten respectievelijk 4, 5 en 6 maanden na de ondertekening van het contract worden voltooid);
- stopzetting van de werkzaamheden zou aanzienlijke nadelen hebben gehad;
- als er fouten in de aanbestedingsprocedure waren gemaakt, dan moest de Commissie daar vóór de goedkeuring van het contract van op de hoogte van zijn geweest.

Op 12 januari 1998 stelde de delegatie SE er schriftelijk van in kennis dat de Commissie de financiering van het contract niet kon goedkeuren en de Syrische autoriteiten derhalve zou verzoeken het te annuleren. Dit vond plaats op 19 januari 1998. Volgens het contract moest evenwel een groot deel van de werkzaamheden tegen die datum al zijn voltooid. SE stelde dat de Commissie haar verzoek tot annulering van het contract niet had gemotiveerd.

Toen SE om uitleg verzocht, deelde een ambtenaar van de Commissie mee dat SE niets te maken had met de omstandigheden die tot de annulering van het contract hadden geleid. Er bleek veeleer sprake te zijn geweest van interne vergissingen in de instelling. De Commissie verzekerde SE dat er niets aan te merken viel op de kwaliteit van het werk van SE en dat het bedrijf op de lijst van potentiële leveranciers zou blijven staan.

Omdat SE aanzienlijke financiële verliezen had geleden en de hele zaak nefaste gevolgen voor het imago van het bedrijf had gehad, probeerde SE een vergoeding te krijgen, evenwel zonder succes. SE diende derhalve een klacht bij de Europese Ombudsman in.

Klager beweerde het volgende:

- 1 de Europese Commissie weigerde een contract te financieren, hoewel dit onvoorwaardelijk was goedgekeurd door de delegatie van de Commissie in Syrië;
- 2 SE was niet op de hoogte gebracht van de redenen voor het verzoek van de Commissie om het contract te annuleren, en SE had evenmin de gelegenheid gehad zich te verdedigen;
- 3 de Commissie wees elke aansprakelijkheid voor de annulering van het contract af en weigerde SE schadevergoeding te betalen.

ONDERZOEK

Standpunt Commissie

De klacht werd doorgezonden naar de Commissie. De Commissie nam, samengevat, het volgende standpunt tegenover de klacht in:

De aanbesteding was door de Syrische autoriteiten uitgeschreven in het kader van een tussen Syrië en de EEG gesloten financieel protocol. Vóór de financiering van een contract voert de Commissie controles op de aanbestedingsprocedure uit.

De Commissie stelde vast dat er tijdens de aanbestedingsprocedure belangrijke onregelmatigheden hadden plaatsgevonden. De enige twee inschrijvers (ÉLECTRICITÉ DE FRANCE en SE) namen als consultants deel aan het Syrische project. Aangezien zij waarschijnlijk bij de opstelling van de aanbestedingsstukken betrokken waren geweest, vermoedde de Commissie dat er sprake was van belangenvermenging.

Voorts omvatte het verslag van de Syrische autoriteiten geen prijsvergelijking. Tenslotte was SE tijdens de aanbestedingsprocedure tweemaal voor onderhandelingen met de Syrische autoriteiten ontboden, wat volgens de Commissie op belangenvermenging kon wijzen.

In de gegeven omstandigheden had de Commissie de Syrische autoriteiten ervan op de hoogte gebracht dat ze het contract niet kon financieren. De Syrische autoriteiten beslisten het contract uit eigen beweging te annuleren, maar hadden het ook met eigen middelen, zonder de hulp van de Unie, kunnen financieren. Toen het contract eenmaal was geannuleerd, werd de directie van SE op de hoogte gebracht van de redenen voor het verzoek om annulering.

De Commissie wees alle aansprakelijkheid af. Zij vond dat schadeclaims aan de medecontractant van SE, namelijk de Syrische autoriteiten, moesten worden gericht.

Opmerkingen klager

De Ombudsman zond het standpunt van de Commissie door naar klager met het verzoek er opmerkingen over te maken. In zijn antwoord van 28 oktober 1998 voerde SE aan dat het standpunt van de Commissie zowel juridische als feitelijke fouten bevatte. De opmerkingen van klager kunnen als volgt worden samengevat:

Het contract was inderdaad door SE en de Syrische autoriteiten ondertekend, maar het was ook goedgekeurd door de delegatie. De Commissie was bijgevolg partij bij het contract en verplicht het te financieren. Voorts beslisten de Syrische autoriteiten op uitdrukkelijk verzoek van de Commissie – en niet uit eigen beweging zoals valselijk beweerd door de Commissie – het contract op te zeggen. SE vond derhalve dat het was benadeeld door de eenzijdige beslissing van de Commissie haar verbintenis te breken.

De feitelijke omstandigheden – nu door de Commissie als onregelmatigheden bestempeld – waarin de aanbestedingsprocedure plaatsvond, waren de Commissie al bekend voordat

de formele goedkeuring werd gegeven en maakten de instemming van de Commissie om financiële steun te geven derhalve niet nietig.

SE was inderdaad als consultant bij het programma betrokken, maar had als zodanig nooit meegewerkt aan het deel van het programma waarvoor het contract aan SE was gegund. De ontmoetingen die SE met de voor de aanbesteding verantwoordelijke Syrische autoriteiten had gehad, waren evenmin bedoeld om met de autoriteiten te onderhandelen, maar uitsluitend om technische informatie te verstrekken.

VERDER ONDERZOEK

1 De Ombudsman verzocht de Commissie hem te laten weten of zij vóór de goedkeuring op de hoogte was geweest van de vermeende onregelmatigheden.

Aanvullend standpunt Commissie

De Commissie herhaalde dat ze nooit een contract met SE had ondertekend of opgezegd. De delegatie was van oordeel geweest dat de voorwaarden voor financiële steun waren vervuld. Op 18 september 1997 had zij het contract voorlopig gesteund, hoewel er al voordien een vermoeden van onregelmatigheden was. Vervolgens werd het dossier voor een definitief besluit aan DG IB van de Commissie overgemaakt. Op 20 oktober 1997 werd SE verzocht niet aan de werkzaamheden te beginnen voordat het project definitief was goedgekeurd. Zowel SE als de Syrische autoriteiten werden op 12 januari 1998 op de hoogte gebracht van de weigering van DG IB om het project te financieren.

Aanvullende opmerkingen klager

SE kreeg de gelegenheid opmerkingen te maken over het aanvullende standpunt van de Commissie. SE stelde dat het niet op de hoogte was gebracht van het beweerde voorlopige karakter van de goedkeuring van de delegatie en derhalve te goeder trouw had gedacht dat de delegatie de bevoegdheid had de Commissie te binden. Het gebrek aan doorzichtigheid van de gedeelde bevoegdheden bij dit soort procedures werd al in 1991 door de Rekenkamer onderstreept⁷⁶. De goedkeuring van de delegatie resulteerde in juridische effecten ten aanzien van SE; door de intrekking ervan ontstond een situatie waarin inbreuk werd gepleegd op het algemene beginsel van bescherming van goede trouw. Voorts had de Commissie een besluit genomen dat nadelige gevolgen had voor SE zonder dat zij dat besluit motiveerde en zonder dat zij SE de gelegenheid gaf zich te verdedigen.

2 Om in dit geval duidelijker zicht te krijgen op het besluitvormingsproces en vast te stellen welk eigenlijk de besluitvormingsinstantie binnen de Commissie was, verzocht de Ombudsman de Commissie om bijkomende informatie over de rechtsgrondslag van de gevolgde procedure. Hij informeerde ook naar de vertraging in deze procedure.

Aanvullend standpunt Commissie

De Commissie deelde de Ombudsman mee dat zij overeenkomstig het Financieel Reglement van de EG, Titel IX, Hulp aan derde landen, controle uitoefent op de hele gunningsprocedure die in handen van de lokale contractant (in dit geval PEGTE⁷⁷) is. De "goedkeuring" van een contract houdt meteen ook de goedkeuring van de financiering van dat contract in. De verantwoordelijkheid voor het nemen van dit besluit is verdeeld tussen de delegatie en de centrale diensten in Brussel (d.i. DG IB). In dit geval had de delegatie, zoals bepaald in de instructies van DG IB van 30 september 1996⁷⁸, de goedkeuring pas

⁷⁶ Speciaal verslag van de Rekenkamer 3/91.

⁷⁷ Public Establishment for Generation and Transmission of Electrical Energy (PEGTE).

⁷⁸ Nota voor de heren Anacoreta, Defraigne, Frossati en Rhein, hoofden van eenheid en delegatie: "Overeenkomsten voor diensten, werken en leveringen, met inbegrip van lokale aankopen namens de begunstigde in het kader van financierings- of subsidieovereenkomsten" – 30 september 1996.

na de uitdrukkelijke machtiging van de centrale diensten mogen geven, aangezien het om een contract voor leveringen van meer dan 137.000 ecu ging. Maar de delegatie keurde het contract goed voordat ze het dossier aan DG IB/E2 in Brussel overmaakte en voordat ze de machtiging uit Brussel kreeg.

Met betrekking tot de door de Ombudsman vermelde vertraging in de procedure herhaalde de Commissie dat SE een maand na de goedkeuring van het contract was gewaar-schuwd de werkzaamheden niet voort te zetten. De Commissie vond het niet overdreven dat er vier maanden nodig waren geweest om zo'n complexe zaak te onderzoeken en te beslissen om het contract niet te financieren.

Tenslotte deelde de Commissie de Ombudsman mee dat ze "de argumenten van klager in verband met haar financiële aansprakelijkheid uit het oogpunt van het beginsel van bescherming van goede trouw betwiste en er te gelegener plaatse op zou antwoorden".

Aanvullende opmerkingen klager

SE werd op de hoogte gebracht van het aanvullende standpunt van de Commissie. Het bedrijf handhaafde zijn klacht en verklaarde dat de weigering het contract te financieren willekeurig leek. SE zette deze bewering kracht bij door erop te wijzen dat twee bedrijven die in een gelijkaardige situatie verkeerden toelating hadden gekregen om in het kader van hetzelfde programma aan de aanbesteding deel te nemen. Hoewel zij al bij het Syrische programma betrokken waren, was er geen vermoeden van belangenvermenging geweest.

3 De Commissie had geweigerd in het kader van het onderzoek van de Ombudsman te reageren op de argumenten van SE betreffende haar financiële aansprakelijkheid. De Ombudsman verzocht de Commissie hierop terug te komen of hem de redenen voor deze weigering mee te delen.

Laatste standpunt Commissie

De Commissie bevestigde haar standpunt met betrekking tot de klacht. Ze legde uitvoerig uit om welke redenen DG IB van mening was dat er sprake was van belangenvermenging. Voorts beklemtoonde zij dat de bedrijven die aan een tweede aanbesteding deelnamen, in strijd met de beweringen van SE, zich in een heel andere situatie bevonden.

Laatste opmerkingen van klager

In zijn laatste opmerkingen herhaalde SE dat de Commissie eens te meer weigerde te reageren op zijn argumenten in verband met haar financiële aansprakelijkheid. SE betwistte ook een deel van de uitleg die de Commissie in haar laatste standpunt had gegeven.

BESLUIT

1 Weigering een contract te financieren hoewel dat onvoorwaardelijk was goedgekeurd

1.1 SE beweerde dat de Europese Commissie weigerde een contract te financieren hoewel dit de onvoorwaardelijke goedkeuring van de delegatie van de Commissie in Syrië had gekregen.

1.2 De Commissie voerde aan dat het contract wegens onregelmatigheden in de aanbestedingsprocedure niet kon worden gefinancierd.

1.3 In de loop van het onderzoek van de Ombudsman verklaarde de Commissie dat de beweerde onregelmatigheden, die de redenen waren waarom de Commissie weigerde het contract te financieren, al bekend waren vóór de goedkeuring van het project. De Commissie stelde echter dat het om een voorlopige goedkeuring ging. In haar derde stand-

punt gaf de Commissie tenslotte toe dat de delegatie niet in overeenstemming met de toepasselijke interne procedure had gehandeld.

1.4 De Ombudsman stelde vast dat in het goedgekeurde contract niet werd aangegeven dat de goedkeuring van de delegatie voorlopig was. Een zorgvuldig onderzoek van de door de Commissie voorgelegde toepasselijke interne procedure⁷⁹ bracht aan het licht dat in dit geval DG IB-E/2⁸⁰ en niet de delegatie het contract had moeten goedkeuren. De procedure voorziet niet in de mogelijkheid van voorlopige goedkeuring.

1.5 Tijdens het onderzoek legde de Commissie uit dat de goedkeuring van een contract eigenlijk meteen ook de goedkeuring van de financiering van dat contract inhoudt. Niets in het dossier wijst erop dat SE op de hoogte was van de interne goedkeuringsprocedure van de Commissie of er weet van kon hebben dat de delegatie zich niet aan deze procedure had gehouden.

1.6 De Commissie beweerde dat SE op 20 oktober 1997 door de delegatie was verzocht de werkzaamheden niet voort te zetten tot DG IB een officieel besluit had genomen. Er zij evenwel op gewezen dat dit gebeurde terwijl het contract al op 11 september 1997 was ondertekend en op 18 september 1997 goedgekeurd en toen SE al door contractuele verplichtingen, en met name korte termijnen, gebonden was. SE werd pas op 12 januari 1998 op de hoogte gebracht van de officiële weigering het contract te financieren.

1.7 Overeenkomstig de beginselen van behoorlijk bestuur moet de instelling consequent optreden. In dit geval liet de Commissie na haar eigen interne procedure toe te passen en hoewel zij weet had van vermeende onregelmatigheden liet zij na al de relevante controles uit te voeren alvorens het contract goed te keuren. Niets in het dossier wijst erop dat klager ervan op de hoogte zou zijn geweest dat de Commissie had nagelaten de juiste goedkeuringsprocedure uit te voeren. SE kon er derhalve terecht van uitgaan dat het een volgens de voorschriften goedgekeurd contract had dat door de Commissie werd gefinancierd. Bij het optreden van de Commissie was er derhalve sprake van wanbeheer.

2 Niet verstrekken van informatie en onthouden van het recht zich te verdedigen

2.1 SE beweerde dat het niet op de hoogte was gebracht van de redenen voor het verzoek van de Commissie het contract te annuleren en dat het niet de gelegenheid had gehad zich te verdedigen.

2.2 Volgens de Commissie was aan SE meegedeeld dat het annuleringsverzoek te wijten was aan onregelmatigheden in de aanbestedingsprocedure.

2.3 De Ombudsman merkte op dat de Commissie vier maanden nadat de delegatie het contract had goedgekeurd, SE ervan op de hoogte bracht dat ze om de annulering van het contract zou verzoeken zonder dat zij daarvoor een reden aangaf. In dat stadium werd tegen SE gezegd dat het zelf geen verantwoordelijkheid droeg voor het proces dat tot het verzoek om annulering had geleid.

2.4 SE bleek slechts via het onderzoek van de Ombudsman op de hoogte te zijn gebracht van de redenen voor het verzoek van de Commissie om het contract te annuleren (met name mogelijke belangenvermenging). En hoewel de weigering van financiering door de Commissie ten dele te wijten was aan daden van SE (namelijk vermeende onderhandelin-

---

⁷⁹ Bijlage XV – Overeenkomsten voor leveringen – waarde van de overeenkomst: meer dan 137.000 ecu – Nota voor de heren Ancoreta, Defraigne, Frossati en Rhein, hoofden van eenheid en delegatie: “Overeenkomsten voor diensten, werken en leveringen, met inbegrip van lokale aankopen namens de begunstigde in het kader van financierings- en subsidieovereenkomsten” – 30 september 1996.

⁸⁰ “Procedure (...)

7. Delegatie zendt goedkeuringsrapport met opmerkingen naar eenheid IB-E/2

8. Eenheid IB-E/2 keurt de toekenning van het contract goed

9. Het contract wordt getekend door de contracterende partij daarna door de succesvolle aanbieder. (...)

gen met de Syrische autoriteiten en belangenvermenging), had SE niet de kans gekregen om zich te verdedigen.

2.5 Het getuigt van goed administratief gedrag fair te handelen en te voldoen aan het gewettigd vertrouwen dat door het gedrag van de instelling is gewekt. In dit geval heeft de Commissie verschillende malen direct contact met SE gehad. Ze trad op als gesprekspartner en wekte zodoende gewettigd vertrouwen bij klager. Het was derhalve normaal dat SE verwachtte van de redenen voor het besluit van de Commissie op de hoogte te worden gebracht. Voorts moest SE, als een kwestie van rechtvaardigheid, de gelegenheid hebben gekregen te reageren op de beweerde onregelmatigheden die aan zijn daden te wijten waren. Doordat de Commissie ter zake in gebreke bleef, was er sprake van een geval van wanbeheer.

3 Financiële aansprakelijkheid Commissie

3.1 SE beweerde dat de Commissie weigerde enige verantwoordelijkheid te dragen voor de annulering van het contract en weigerde SE schadevergoeding te betalen. In de loop van het onderzoek van de Ombudsman voerde klager verschillende juridische argumenten aan met betrekking tot de financiële aansprakelijkheid van de Commissie die uit de goedkeuring van het contract voortvloeide. De Commissie verzuimde tweemaal hierover in discussie te treden en verklaarde dat ze “er eventueel te gelegener plaatse op zou antwoorden”.

3.2 De Commissie weigerde een discussie aan te gaan over de argumenten van klager betreffende haar financiële aansprakelijkheid. De Commissie gaf de Ombudsman derhalve geen coherente en redelijke uiteenzetting van de rechtsgrondslag voor haar optreden en waarom zij van mening is dat haar standpunt inzake de aansprakelijkheidskwestie het juiste is. De Commissie liet uitschijnen dat ze bereid zou zijn haar argumenten voor een rechtbank uiteen te zetten.

3.3 De Ombudsman concludeerde derhalve met een verwijzing naar het recht van partijen om hun geschil door een bevoegde gerechtelijke instantie te laten onderzoeken en regelen.

4 Conclusie

Op basis van het onderzoek van de Europese Ombudsman met betrekking tot deze zaak bleek het noodzakelijk de navolgende kritische opmerkingen te maken:

Overeenkomstig de beginselen van behoorlijk bestuur moet de instelling consequent optreden. In dit geval liet de Commissie na haar eigen interne procedure toe te passen en hoewel zij weet had van vermeende onregelmatigheden, liet zij na al de relevante controles uit te voeren alvorens het contract goed te keuren. Niets in het dossier wijst erop dat klager ervan op de hoogte zou zijn geweest dat de Commissie had nagelaten de juiste goedkeuringsprocedure uit te voeren. SE kon er derhalve terecht van uitgaan dat het een volgens de voorschriften goedgekeurd contract had dat door de Commissie werd gefinancierd. Bij het optreden van de Commissie was er derhalve sprake van een geval van wanbeheer.

Het getuigt van goed administratief gedrag fair te handelen en te voldoen aan het gewettigd vertrouwen dat door het gedrag van de instelling is gewekt. In dit geval heeft de Commissie verschillende malen direct contact met SE gehad. Ze trad op als gesprekspartner en wekte zodoende gewettigd vertrouwen bij klager. Het was derhalve normaal dat SE verwachtte van de redenen voor het besluit van de Commissie op de hoogte te worden gebracht. Voorts moest SE, als een kwestie van rechtvaardigheid, de gelegenheid hebben gekregen te reageren op de beweerde onregelmatigheden die aan zijn daden te wijten waren. Doordat de Commissie ter zake in gebreke bleef, was er sprake van een geval van wanbeheer.

Aangezien de Commissie tijdens het onderzoek van de Ombudsman weigerde een discussie over haar aansprakelijkheid aan te gaan, besliste de Ombudsman de zaak met deze kritische opmerkingen te sluiten.

**NIET-
BEANTWOORDING
EN WEIGERING
INZAGE TE GEVEN
VAN NOTULEN
VAN EEN GROEP
DESKUNDIGEN**

*Besluit inzake klacht
1346/98/OV tegen de
Europese Commissie*

KLACHT

In december 1998 diende de heer G. een klacht in bij de Europese Ombudsman waarin hij beweerde dat de Commissie (DG VII – Vervoer) sinds 1997 geen antwoord had gegeven op zijn brieven inzake de interpretatie van Verordening (EG) nr. 2812/94 van de Commissie van 18 november 1994 betreffende de binnenvaart⁸¹. Klager schreef de Commissie op 30 juli en 8 september 1997 om te vragen welk standpunt zij ten aanzien van de interpretatie van de verordening had ingenomen.

Op 27 oktober 1998 zond de Commissie, na een voorafgaande interventie van de Europese Ombudsman, een antwoord op de brief van klager van 2 september 1998. Klager was echter niet tevreden met het antwoord omdat de Commissie verwees naar notulen van een groep deskundigen (structurele sanering van de binnenvaart), waarvan klager om redenen van vertrouwelijkheid inzage werd geweigerd. Op 6 november 1998 had klager een ontmoeting met ambtenaren van DG VII van de Commissie, die hem documenten (teksten van verordeningen), maar niet de notulen van de betrokken groep deskundigen overhandigden.

Klager diende daarom een klacht in bij de Ombudsman, waarin hij beweerde dat de Commissie: 1) zijn brieven over de interpretatie van Verordening (EG) nr. 2812/94 van 18 november 1994 niet had beantwoord; 2) hem inzage van de notulen van de deskundigengroep had geweigerd, omdat deze vertrouwelijk waren.

ONDERZOEK

Standpunt Commissie

Met betrekking tot de bewering dat de brieven van klager betreffende de interpretatie van Verordening (EG) nr. 2812/94 van 18 november 1994 niet waren beantwoord, herinnerde de Commissie aan de feiten die aan de klacht ten grondslag lagen en maakte zij de volgende opmerkingen:

Op 10 maart 1997 deelde het Nederlandse Sloopfonds, tijdens een bezoek aan DG VII, mee dat klager bij de Nederlandse nationale ombudsman een klacht had ingediend wegens wanbeheer van zijn zaak door het genoemde fonds in 1994. Na deze bijeenkomst vroeg het Nederlandse Ministerie van Verkeer en Waterstaat de Commissie in een brief van 13 maart 1997 naar de betekenis en het doel van de in artikel 2 van de verordening genoemde overgangperiode van zes maanden.

Op 24 maart 1997 raadpleegde DG VII in een nota de Juridische dienst van de Commissie over de interpretatie van de verordening, alsook over het ontwerp-antwoord aan de Nederlandse autoriteiten. De Juridische dienst antwoordde met een nota van 10 april 1997 en DG VII zond het antwoord op 6 mei 1997 naar de directeur van het Nederlandse Sloopfonds.

⁸¹ Verordening (EG) nr. 2812/94 van de Commissie van 18 november 1994 tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 1101/89 van de Raad ten aanzien van de voor het in de vaart brengen van nieuwe capaciteit in de binnenvaart geldende voorwaarden.

Drie maanden later, op 30 juli 1997, zond klager een fax naar DG VII en vervolgens twee rappels op 3 augustus en 8 september 1997. DG VII was evenwel met de Nederlandse autoriteiten overeengekomen met een antwoord aan klager te wachten totdat het een officieel verzoek om inlichtingen van de Nederlandse Ombudsman kreeg, zodat het antwoord over dit dossier volledig en met redenen omkleed zou zijn.

DG VII antwoordde op 5 december 1997 op de brief van 24 oktober 1997 van de Nederlandse Ombudsman. DG VII dacht dat het toen op alle vragen van klager over de interpretatie van de verordening had geantwoord. DG VII kreeg evenwel opnieuw een brief van klager d.d. 30 juli 1998, waarin klager vragen stelde over de interpretatie van de verordening die DG VII in zijn brief aan de Nederlandse Ombudsman had gegeven. Op 13 augustus 1998 antwoordde DG VII op de 5 vragen van klager.

Op 2 september 1998 zond klager nogmaals een brief naar DG VII waarin hij opnieuw dezelfde vragen stelde. Klager zond ook een fax op 26 oktober 1998. Bij schrijven van 27 oktober 1998 antwoordde DG VII op alle vragen in verband met de interpretatie.

Nadat klager de klacht bij de Europese Ombudsman had ingediend, bleef DG VII brieven van klager krijgen, die het op 9 december 1998 en 29 januari 1999 beantwoordde. De Commissie concludeerde derhalve dat er geen twijfel kon bestaan over het feit dat DG VII niet in gebreke was gebleven bij de beantwoording van de vragen inzake de interpretatie van de verordening.

Wat betreft de weigering van inzage van de notulen van de deskundigengroep structurele sanering van de binnenvaart, maakte de Commissie de volgende opmerkingen:

In een fax d.d. 28 oktober 1998 verzocht klager DG VII om alle notulen van de vergaderingen van de groep deskundigen vanaf december 1994, alsook om een onderhoud in de kantoren van DG VII.

Op 6 november 1998 had klager een ontmoeting met ambtenaren van DG VII in Brussel en kreeg hij een volledig dossier met alle nota's over de uniforme toepassing van Verordening nr. 1101/89, alsook twee notulen van de deskundigengroep met de conclusies van de groep over de voorbereiding van Verordening (EG) nr. 2812/94. DG VII deelde hem tevens mee dat het – om redenen van vertrouwelijkheid, maar ook na de balans te hebben opgemaakt van, enerzijds, het belang dat klager erbij had de documenten te krijgen en, anderzijds, het belang dat de instelling erbij had het vertrouwelijke karakter van haar beraadslagingen te vrijwaren – onmogelijk was hem beschikking te geven over alle notulen van de deskundigengroep, omdat zijn geval, dat rechtstreeks met het Nederlandse Sloopfonds was afgehandeld, in geen van die vergaderingen was behandeld.

Later bracht de Commissie in een reeks e-mails tussen klager en DG VII in herinnering dat, overeenkomstig de op 8 februari 1994 goedgekeurde gedragscode betreffende de toegang van het publiek tot documenten van de Commissie, de Commissie alleen maar toegang geeft tot haar eigen documenten. Als het verzoek betrekking heeft op een document van een derde, zoals een brief van een lidstaat, moet de verzoeker zich tot de auteur van het document richten. Wat betreft de notulen van de deskundigengroep vestigde DG VII, in een e-mail van 13 november 1998, de aandacht van klager op de beginselen en de wijzigingen van de gedragscode betreffende de toegang van het publiek tot documenten van de Commissie (PB L 46/58 van 18 februari 1994 en L 247/45 van 28 september 1996).

Op basis van bovenvermelde opmerkingen concludeerde de Commissie dat ze geen inzage van alle notulen van de door beroepsorganisaties ingestelde deskundigengroep kon geven. De Commissie voegde in bijlage een kopie toe van alle brieven, faxen en e-mails die zij naar klager had gestuurd.

Opmerkingen klager

Klager handhaafde zijn klacht. Volgens klager steunde de Commissie een interpretatie van de verordening die in het voordeel van de Nederlandse autoriteiten was, maar niet in zijn voordeel. Klager wees er tevens op dat de interpretatie van de Commissie niet met juridische argumenten kon worden onderbouwd en dat de ambtenaren van de Commissie onjuiste informatie van de ambtenaren van het Nederlandse Sloopfonds hadden gekregen.

BESLUIT

1 Niet-beantwoording van de diverse vragen van klager door DG VII van de Commissie

1.1 Klager beweerde dat de Commissie niet reageerde op de brieven waarin hij vragen stelde over de interpretatie van Verordening (EG) nr. 2812/94 van de Commissie van 18 november 1994. Verwijzend naar de verschillende brieven die zij klager zond en die zij in bijlage aan haar standpunt hechtte, concludeerde de Commissie dat er geen twijfel kon bestaan over het feit dat DG VII niet in gebreke was gebleven bij de beantwoording van de vragen betreffende de interpretatie van de verordening.

1.2 De Ombudsman merkte op dat uit de verschillende brieven die de Commissie aan haar standpunt toevoegde, bleek dat DG VII bij verschillende gelegenheden op de diverse vragen van klager had geantwoord. Met name DG VII had klager op 13 augustus en 27 oktober 1998, alsook na indiening van de klacht bij de Ombudsman op 9 december 1998 en 29 januari 1999 geantwoord.

1.3 In zijn antwoord van 13 augustus 1998 beantwoordde DG VII 5 vragen van klager inzake de interpretatie die DG VII in zijn brief d.d. 5 december 1997 aan mevrouw L. De Bruin, de Nederlandse vice-ombudsman, had gegeven van Verordening nr. 1101/89 zoals gewijzigd door Verordening nr. 2810/94.

1.4 Verordening nr. 2812/94 voorziet in een overgangsmaatregel met betrekking tot de zogenaamde "oud-voor-nieuw"-regeling en legt drie voorwaarden vast⁸². Overeenkomstig artikel 2 van de verordening blijft de 1:1-verhouding tussen de oude en de nieuwe tonnage (in plaats van de 1,5:1-verhouding) van toepassing op vaartuigen waarvan de bouw een bepaald stadium heeft bereikt en die binnen zes maanden na de inwerkingtreding van de verordening (9 juni 1995) in de vaart komen. In zijn brief van 13 augustus 1998 aan klager antwoordde DG VII dat de bedoeling die de wetgever bij de invoering van de overgangsmaatregel voor ogen had gestaan, was geen nadeel te berokkenen aan reders die hadden geïnvesteerd in de bouw van een vaartuig en hadden gerekend met bouwkosten tegen een "oud-voor-nieuw"-verhouding van 1:1 door plotseling een 1,5:1-verhouding op te leggen terwijl de bouw van het schip zich al in een gevorderd stadium bevond. DG VII bracht klager ervan op de hoogte dat het Sloopfonds de stand van de bouw en de ingebruikneming pas vanaf 9 juni 1995 kon beoordelen. DG VII antwoordde klager ook dat het vaartuig, als het op de werf bleef, niet voor 9 juni 1995 in gebruik zou worden genomen en dat daardoor aan een van de voorwaarden voor de overgangsmaatregel niet voldaan zou zijn.

---

⁸² Artikel 2 van Verordening nr. 2812/94 bepaalt dat: "Voor vaartuigen waarvoor de eigenaar het bewijs levert dat: - met de bouw ervan op het tijdstip van bekendmaking van deze verordening reeds is begonnen; - bij de op het tijdstip van bekendmaking van deze verordening reeds verrichte werkzaamheden ten minste 20% van de benodigde hoeveelheid staal of ten minste 50 ton verwerkt zijn, en - de overdracht en ingebruikneming binnen zes maanden na de inwerkingtreding van deze verordening zullen geschieden, blijven op aanvraag, die bij de autoriteiten van het Fonds waaronder het schip ressorteert, wordt ingediend, de in artikel 8, lid 1, onder a) van Verordening (EEG) nr. 1101/89 vermelde voorwaarden gelden, zoals deze vóór de inwerkingtreding van de onderhavige verordening luiden".

1.5 Naar aanleiding van een nieuwe brief van klager d.d. 2 september 1998 antwoordde DG VII op 27 oktober 1998 en bevestigde het zijn standpunt zoals het dat in de brief van 5 december 1997 aan de Nederlandse vice-ombudsman en in zijn brief van 13 augustus 1998 aan klager had ingenomen. Op 9 december 1998 en 29 januari 1999 zond DG VII nog eens twee brieven aan klager betreffende de begrippen “vaartuigen in aanbouw” en “eigenaar” van het vaartuig.

1.6 Uit het bovenstaande concludeerde de Ombudsman dat de Commissie afdoende had geantwoord op de vragen van klager betreffende de interpretatie van de verordening door hem de nodige informatie te verstrekken over wat aan de grondslag van de interpretatie lag. Met betrekking tot dit aspect van de zaak was de Ombudsman derhalve van oordeel dat er geen sprake was geweest van een geval van wanbeheer.

1.7 Wat de interpretatie van de Commissie betreft, beweerde klager dat ze niet met juridische argumenten kon worden onderbouwd en dat ze in het voordeel van de Nederlandse autoriteiten doch niet van klager was. De Ombudsman merkt op dat DG VII, alvorens het Nederlandse Sloopfonds op 6 mei 1997 te antwoorden, de Juridische dienst raadpleegde over de interpretatie van de verordening door haar standpunt te vragen over het ontwerp-antwoord van de voor het Nederlandse Sloopfonds bestemde brief. De Ombudsman zou evenwel in herinnering willen brengen dat het Hof van Justitie de hoogste autoriteit is voor vraagstukken betreffende de toepassing en de interpretatie van de Gemeenschapswetgeving.

2 Bewering volgens welke inzage van de notulen van de deskundigengroep werd geweigerd

2.1 Klager beweerde dat hem de toegang was geweigerd tot de notulen van de deskundigengroep structurele sanering van de binnenvaart. De Commissie merkte op dat klager, die om inzage van alle notulen van de deskundigengroep vanaf december 1994 had verzocht, op 6 november 1998 tijdens een ontmoeting met DG VII een volledig dossier had gekregen met alle nota's over de uniforme toepassing van Verordening nr. 1101/89, alsook twee notulen van de deskundigengroep met de conclusies van de groep over de voorbereiding van Verordening nr. 2812/94.

2.2 Met betrekking tot de andere notulen voerde de Commissie eerst aan dat het – om redenen van vertrouwelijkheid, maar ook na de balans te hebben opgemaakt van, enerzijds, het belang dat klager erbij had de documenten te krijgen en, anderzijds, het belang dat de instelling erbij had het vertrouwelijke karakter van haar beraadslagingen te vrijwaren – onmogelijk was hem alle notulen van de deskundigengroep te overhandigen, omdat de zaak van klager, die rechtstreeks door het Nederlandse Sloopfonds was afgehandeld, op geen van die vergaderingen was behandeld. Later herinnerde de Commissie eraan dat de Commissie, overeenkomstig de gedragscode betreffende de toegang van het publiek tot documenten van de Commissie, alleen maar toegang geeft tot haar eigen documenten. Als het verzoek betrekking heeft op een document van een derde, moet de verzoeker zich tot de auteur van het document richten.

2.3 Uit de aanvullende informatie die klager op 19 januari 1999 naar de Ombudsman zond, bleek dat klager uiteindelijk toegang tot de notulen van de deskundigengroep had gekregen. In zijn brief van 13 januari 1999 aan de Commissie stelde klager DG VII ervan in kennis dat hij, uit hoofde van de Nederlandse wet openbaarheid van bestuur, bij het Nederlandse Ministerie van Verkeer en Waterstaat toegang tot alle notulen vanaf 1994 had gekregen. De Ombudsman was derhalve van oordeel dat er geen verder onderzoek naar dit aspect van de zaak nodig was.

2.4 De Ombudsman maakte evenwel de volgende opmerkingen betreffende de door de Commissie aangevoerde redenen om klager inzage van de genoemde notulen te weigeren. Overeenkomstig de beginselen van behoorlijk bestuur moet een besluit dat nadelige gevolgen heeft voor een persoon met redenen worden omkleed *onder vermelding van de rele-*

vante feiten en de rechtsgrond van het besluit⁸³. De Ombudsman stelde evenwel vast dat de Commissie bij verschillende gelegenheden uiteenlopende redenen had opgegeven om klager toegang te weigeren.

2.5 De Commissie zei eerst dat zij geen toegang kon geven om redenen van vertrouwelijkheid en nadat zij de balans had opgemaakt van, enerzijds, het belang dat klager erbij had de documenten te krijgen en, anderzijds, het belang dat de instelling erbij had de vertrouwelijkheid van haar beraadslagingen te vrijwaren, alsook omdat de zaak van klager op geen van de vergaderingen was bestudeerd. Later, in de e-mail van 14 november 1998, kwam de Commissie met een ander argument om toegang te weigeren, namelijk dat zij alleen maar toegang tot haar eigen documenten kon geven en dat voor documenten van derden de verzoeker zich tot de auteur van het document moest wenden.

2.6 De Ombudsman concludeerde derhalve dat de aangevoerde redenen over het geheel genomen ontoereikend waren om de verwerping te verklaren van het verzoek om toegang tot de notulen van de deskundigengroep te krijgen. De Ombudsman plaatste bijgevolg de navolgende kritische opmerking.

3 Conclusie

Op basis van het onderzoek van de Europese Ombudsman met betrekking tot deel 2 van deze klacht bleek het noodzakelijk de volgende kritische opmerking te maken:

Overeenkomstig de beginselen van behoorlijk bestuur dient een besluit dat nadelige gevolgen kan hebben voor een persoon met redenen te worden omkleed onder vermelding van de relevante feiten en de rechtsgrond van het besluit⁸⁴. De Ombudsman stelt echter vast dat de Commissie bij verschillende gelegenheden in feite uiteenlopende redenen heeft opgegeven om klager toegang te weigeren.

De Commissie zei eerst dat zij geen toegang kon geven om redenen van vertrouwelijkheid en nadat zij de balans had opgemaakt van, enerzijds, het belang dat klager erbij had de documenten te krijgen en, anderzijds, het belang dat de instelling erbij had de vertrouwelijkheid van haar beraadslagingen te vrijwaren, alsook omdat de zaak van klager op geen van de vergaderingen was bestudeerd. Later, in de e-mail van 14 november 1998, kwam de Commissie echter met een ander argument om toegang te weigeren, namelijk dat zij alleen maar toegang tot haar eigen documenten kon geven en dat voor documenten van derden de verzoeker zich tot de auteur van het document moest wenden.

De Ombudsman concludeerde derhalve dat het geven van uiteenlopende redenen voor een besluit bij verschillende gelegenheden verwarrend kan zijn voor een burger en niet de ware redenen voor een besluit aangeeft. Er was bijgevolg sprake geweest van een geval van wanbeheer.

Aangezien klager uiteindelijk toch toegang tot de gevraagde informatie kreeg, was verder onderzoek met betrekking tot dit aspect van de klacht niet noodzakelijk. De Ombudsman besloot derhalve de zaak te sluiten.

⁸³ Zie artikel 18 van de Code van goed administratief gedrag van de Europese Ombudsman.

⁸⁴ Zie artikel 18 van de Code van goed administratief gedrag van de Europese Ombudsman.

ALGEMEEN
VERGELIJKEND
ONDERZOEK:
DOOR
EG-AMBTENAREN
EN ANDERE
PERSONEELSLEDEN
TE VERSTREKKEN
INFORMATIE OM
HUN STATUTAIRE
HOEDANIGHEID TE
BEWIJZEN

*Besluit inzake klacht
198/99/(PD)JMA tegen
de Europese
Commissie*

KLACHT

Klaagster solliciteerde om deel te nemen aan algemeen vergelijkend onderzoek EUR/A/123, maar de jury weigerde haar tot de proeven toe te laten. Op 25 februari 1998 werd haar door de diensten van de Commissie schriftelijk meegedeeld dat zij niet voldeed aan de geldende voorwaarden voor ambtenaren van de Europese Gemeenschap en andere personeelsleden om deel te nemen aan het vergelijkend onderzoek. In de brief stond dat klaagster, door geen bewijsstukken toe te voegen, zich niet had gehouden aan de voorschriften van de punten IV.3 en X.1 van de aankondiging van het vergelijkend onderzoek. In een aanvullend antwoord van de instelling d.d. 16 april 1998 legde de Commissie uit dat klaagster aan haar sollicitatieformulier geen documenten had toegevoegd om haar statutaire hoedanigheid als communautair ambtenaar te bewijzen.

Klaagster betwistte haar uitsluiting op 12 maart 1998. In haar brief wees zij erop dat de punten IV.3 en X.1 van de aankondiging betrekking hadden op de voorwaarden van toepassing op alle kandidaten en dat de bijzondere voorwaarden voor ambtenaren en andere personeelsleden van de Europese Gemeenschappen opgenomen waren in een bijlage bij de aankondiging. Klaagster verklaarde dat de leeftijdsgrens de enige voorwaarde was waaraan zij niet voldeed, maar voegde daaraan toe dat overeenkomstig punt 1 van de bijlage bij de aankondiging die voorwaarde niet voor EG-ambtenaren gold. Zij voerde bovendien aan dat in de brief van de Commissie niet duidelijk werd gezegd om welke redenen haar sollicitatie was afgewezen.

In haar klacht ingediend bij de Ombudsman beweerde klaagster tevens dat andere kandidaten in dezelfde omstandigheden wel toegelaten waren tot de proeven, en dat haar uitsluiting derhalve een geval van discriminatie door de Commissie was. Klaagster vond het onredelijk dat de Commissie informatie over beroepservaring van haar eigen ambtenaren vroeg, met name omdat de instelling zelf als werkgeefster van de ambtenaar gemakkelijker aan die gegevens kon komen.

Klaagster voegde aan haar klacht een kopie toe van een brief van de Commissie aan een andere kandidaat. In die brief werd de kandidaat ervan in kennis gesteld dat hij aan de proeven van het vergelijkend onderzoek mocht deelnemen en dat er een andere termijn was vastgesteld voor de indiening van bijkomende documenten waarmee hij zijn statutaire hoedanigheid als EG-ambtenaar kon bewijzen. Zij voegde tevens een kopie toe van een aankondiging van een vergelijkend onderzoek (COM/A/11-12/98) in het Publicatieblad C 97 A van 31 maart 1998, waarin soortgelijke bepalingen met betrekking tot ambtenaren van de Europese Gemeenschappen en andere personeelsleden waren opgenomen. Maar deze tekst was duidelijker en vermeldde nauwkeurig de specifieke informatie die EG-ambtenaren en andere personeelsleden moesten verstrekken om hun statutaire hoedanigheid te bewijzen.

Klaagster concludeerde dat het besluit van de Commissie om haar van het vergelijkend onderzoek uit te sluiten onwettig en discriminerend was, aangezien:

- (i) in punt 5 van de bijlage bij de aankondiging van het vergelijkend onderzoek niet werd gezegd dat bijkomende documenten moesten worden verstrekt, maar alleen dat de ambtenaren van de Europese Gemeenschappen en andere personeelsleden "alle bewijsstukken (moeten) verschaffen welke nodig zijn";
- (ii) andere kandidaten met dezelfde statutaire hoedanigheid wel waren toegelaten tot het vergelijkend onderzoek en meer tijd hadden gekregen om bijkomende informatie te verstrekken.

ONDERZOEK

Standpunt Commissie

In haar standpunt schetste de Commissie de algemene achtergrond van de zaak. Klaagster had gesolliciteerd om deel te nemen aan algemeen vergelijkend onderzoek EUR/A/123, dat gezamenlijk door de Europese Commissie en de Rekenkamer werd georganiseerd⁸⁵.

Punt III van de aankondiging van het vergelijkend onderzoek omvatte de algemene voorwaarden die voor alle kandidaten golden: punt III.A bevat de algemene voorwaarden; punt III.B verwijst naar enkele specifieke voorwaarden, terwijl punt III.C de bijzondere voorwaarden voor ambtenaren en andere personeelsleden van de Europese Gemeenschap omvatte zoals uiteengezet in de bijlage. De laatstgenoemde voorwaarde voorzag in een aantal vrijstellingen betreffende de leeftijdsgrens, beroepservaring en diploma's. Punt 5 van de bijlage bepaalt dat: *“De ambtenaren van de Europese Gemeenschappen en andere personeelsleden die wensen deel te nemen aan het vergelijkend onderzoek zelf alle bewijsstukken (moeten) verschaffen welke nodig zijn om na te gaan of de in de punten 1, 2 en 3 bedoelde voorwaarden inzake anciënniteit zijn vervuld”*.

De Commissie legde uit dat in de wenken voor sollicitanten voor het vergelijkend onderzoek, die tegelijk met de aankondiging van het vergelijkend onderzoek werden gepubliceerd, werd gezegd dat kandidaten slechts tot het vergelijkend onderzoek zouden worden toegelaten indien zij aan hun sollicitatieformulier de vereiste bewijsstukken toevoegden.

Op 12 maart 1998 had klaagster de jury weliswaar wat bijkomende bewijsstukken betreffende haar statutaire hoedanigheid als EG-ambtenaar doen toekomen, maar deze documenten konden niet in aanmerking worden genomen omdat zij na de uiterste datum (punt IV.3 van de aankondiging) waren opgestuurd.

Met betrekking tot de extra tijd die was gegeven aan andere ambtenaren van de Europese Gemeenschappen en andere personeelsleden die zich ook voor het vergelijkend onderzoek hadden ingeschreven, legde de Commissie uit dat de jury deze mogelijkheid alleen had geboden aan EG-ambtenaren en andere personeelsleden die al een voorlopig bewijs van hun statutaire hoedanigheid hadden geleverd.

De Commissie besliste met de volgende opmerking: aangezien er aan het sollicitatieformulier geen enkel stuk was toegevoegd aan de hand waarvan de jury de statutaire hoedanigheid als EG-ambtenaar van klaagster had kunnen verifiëren, kon klaagster niet worden vrijgesteld van de voorwaarden inzake de leeftijdsgrens en moest haar sollicitatie derhalve worden afgewezen.

De Commissie voegde aan haar standpunt, op een afzonderlijk blad, nog enige bijkomende – en als vertrouwelijk bestempelde – informatie voor de Ombudsman toe. Deze informatie had betrekking op het totale aantal sollicitanten en het aantal EG-ambtenaren onder hen. Daarnaast werden de aantallen gegeven van de EG-ambtenaren en andere personeelsleden die niet tot de examens waren toegelaten omdat zij onvoldoende bewijs van hun statutaire hoedanigheid hadden geleverd, van degenen die in beroep gingen tegen het besluit, alsook van de ambtenaren die in eerste instantie werden toegelaten op voorwaarde dat zij bijkomend bewijs van hun statutaire hoedanigheid aan de Commissie zouden verstrekken.

Opmerkingen klaagster

De Ombudsman zond het standpunt van de Commissie door naar klaagster met het verzoek daar opmerkingen over te maken. In haar antwoord handhaafde klaagster in grote trekken de argumenten die zij reeds in de oorspronkelijke klacht had geformuleerd.

⁸⁵ PB C 288 A van 23.09.1997, blz. 15.

Klaagster beklemtoonde dat zij in het sollicitatieformulier al de gevraagde persoonlijke informatie had verstrekt, alsook de gegevens met betrekking tot haar functie als EG-ambtenaar zoals haar personeelsnummer, kantooradres en intern telefoonnummer. Zij wees erop dat de verstrekte informatie voldoende elementen omvatte waaruit bleek dat zij voldeed aan de voorwaarden zoals uiteengezet in de bijlage bij de aankondiging van het vergelijkend onderzoek. Wat betreft de verwijzing naar de wenken voor sollicitanten die tegelijk met de aankondiging waren gepubliceerd, was klaagster van oordeel dat deze wenken, in tegenstelling tot de aankondiging, alleen ter informatie waren gegeven en geen juridische waarde hadden.

Naar de mening van klaagster was punt 5 van het standpunt van de Commissie contradictoir. De Commissie zei dat ze alleen de EG-ambtenaren en andere personeelsleden had toegelaten die voorlopig bewijsmateriaal hadden verstrekt, zoals *een verklaring van dienstverband, een kopie van het aanstellingsbesluit, een kopie van het arbeidscontract, het laatste salarisstrookje of een kopie van de personeelskaart*". Klaagster wees erop dat dit dezelfde elementen waren die de Commissie in aanmerking had genomen bij de voorlopige toelating tot het vergelijkend onderzoek van sommige EG-ambtenaren en andere personeelsleden die in een later stadium meer bewijsstukken in verband met hun statutaire hoedanigheid moesten verstrekken.

BESLUIT

1 Informatie die bij sollicitatie voor vergelijkend onderzoek EUR/A/123 door EG-ambtenaren en andere personeelsleden moest worden verstrekt

1.1 Klaagster beweerde dat zij niet op correcte wijze van het algemeen vergelijkend onderzoek EUR/A/123 was uitgesloten, aangezien zij als communautair ambtenaar de in punt 5 van de bijlage bij de aankondiging van het vergelijkend onderzoek gevraagde informatie had opgestuurd. Volgens haar waren de gegevens die zij in de sollicitatie had opgenomen, namelijk haar personeelsnummer, kantooradres, huidige functie en dienst, voldoende om de instelling in staat te stellen na te gaan of zij voldeed aan de voorwaarden inzake anciënniteit.

1.2 Met "alle bewijsstukken welke nodig zijn" in punt 5 van de bijlage bij de aankondiging werden volgens de interpretatie van de Commissie bepaalde documenten bedoeld die door hun aard een bewijs van de vereiste anciënniteit vormen. Deze documenten konden *onder meer* zijn: een verklaring van dienstverband, een kopie van het aanstellingsbesluit, een kopie van het arbeidscontract of het laatste salarisstrookje.

Ter ondersteuning van haar interpretatie wees de Commissie erop dat in de wenken voor sollicitanten voor het vergelijkend onderzoek, die tegelijk met de aankondiging van het vergelijkend onderzoek waren gepubliceerd, stond dat kandidaten slechts tot het vergelijkend onderzoek zouden worden toegelaten indien zij aan hun sollicitatieformulier bewijsstukken zouden toevoegen.

1.3 Volgens de vaste rechtspraak van de rechtscolleges van de Europese Gemeenschappen vormt de aankondiging van het vergelijkend onderzoek voor de jury zowel de rechtsgrondslag als de beoordelingsgrondslag. Het doel van de aankondiging is de belangstellenden zo nauwkeurig mogelijke informatie te geven over de voorwaarden om in aanmerking te komen voor de functie, teneinde ze in staat te stellen, ten eerste, uit te maken of zij zouden solliciteren en, ten tweede, welke bewijsstukken belangrijk zijn voor de werkzaamheden van de jury en dus bij de sollicitatie moeten worden gevoegd⁸⁶.

⁸⁶ Zie zaken T-158/89, *Van Hecken tegen ESC*, Jurispr. 1991, blz. II-1341, punt 23, en T-54/91, *Almeida Antunes tegen Parlement*, Jurispr. 1992, blz. II-1739, punt 39.

1.4 De voorwaarden voor kandidaten voor algemeen vergelijkend onderzoek EUR/A/123 waren vervat in punt III van de aankondiging van het vergelijkend onderzoek. Voor ambtenaren en andere personeelsleden van de Europese Gemeenschappen golden de specifieke voorwaarden zoals uiteengezet in de bijlage bij de aankondiging. Om de vrijstellingen te genieten waarin in deze bijlage wordt voorzien, moesten:

“De ambtenaren en andere personeelsleden van de Europese Gemeenschappen die wens deel te nemen aan het vergelijkend onderzoek zelf alle bewijsstukken verschaffen welke nodig zijn om na te gaan of de in de punten 1, 2 en 3 bedoelde voorwaarden inzake anciënniteit zijn vervuld” (punt 5 van de bijlage).

1.5 De Ombudsman stelde vast dat, zoals door klaagster aangetoond en niet door de Commissie weerlegd, soortgelijke bepalingen sindsdien bij latere vergelijkende onderzoeken anders worden geformuleerd. Er wordt nu nauwkeuriger gezegd welk soort bewijsstukken EG-ambtenaren en andere personeelsleden moeten overleggen om hun statutaire hoedanigheid aan te tonen. De Commissie zegt nu dat communautaire ambtenaren en andere personeelsleden aan hun sollicitatie bepaalde documenten dienen toe te voegen zoals een kopie van het aanstellingsbesluit of een kopie van het arbeidscontract en het laatste salarisstrookje.

In de aankondiging van vergelijkend onderzoek EUR/A/123, die de enige rechtsgrondslag voor dat vergelijkend onderzoek was, werden EG-ambtenaren en andere personeelsleden daarentegen slechts verzocht de bewijsstukken te verschaffen die nodig waren om na te gaan of aan de in de bijlage vastgestelde voorwaarden inzake anciënniteit was voldaan. Informatie is een algemene term, waaronder zowel documenten of kopieën daarvan kunnen vallen als feiten die mondeling worden meegedeeld of anders aan het licht worden gebracht.

1.6 Klaagster had met haar sollicitatieformulier informatie betreffende haar loopbaan als communautair ambtenaar opgestuurd. Gezien de aard van de verstrekte gegevens hadden de bevoegde diensten van de Commissie haar anciënniteit in de instelling gemakkelijk kunnen checken.

De Ombudsman is zich ervan bewust dat het niet de taak van de personeelsdienst van de Commissie is de jury's het volledige dossier van sommige kandidaten voor vergelijkende onderzoeken te sturen, omdat dit een zware belasting zou betekenen en bovendien tegen het beginsel van behoorlijk bestuur zou indruisen, zoals de rechtscolleges van de Europese Gemeenschappen al hebben gesteld⁸⁷. In dit geval moesten de Commissiediensten echter niet meer doen dan, zoals in de aankondiging van het vergelijkend onderzoek vastgelegd, bepaalde informatie natrekken.

1.7 De Ombudsman concludeerde derhalve dat klaagster, door gegevens over haar personeelsnummer, kantooradres, huidige functie en dienst te verstrekken, de in de bijlage bij de aankondiging van het vergelijkend onderzoek bedoelde informatie had verstrekt.

Omdat de Commissie er niet voor had gezorgd dat klaagster tot het vergelijkend onderzoek werd toegelaten, was er derhalve sprake van een geval van wanbeheer.

Gezien de conclusie waartoe de Ombudsman met betrekking tot dit aspect van de zaak kwam, was het niet noodzakelijk in te gaan op de aanvullende klacht van klaagster, namelijk dat ze ten opzichte van andere communautaire ambtenaren die wel tot het vergelijkend onderzoek waren toegelaten was gediscrimineerd.

⁸⁷ Zaak T-133/89, *Jean-Louis Burban tegen Parlement*, Jurispr.1990, blz. II-245, punt 31.

2 Conclusie

Op basis van het onderzoek van de Europese Ombudsman met betrekking tot deze klacht bleek het noodzakelijk de navolgende kritische opmerkingen te maken:

Klaagster had met haar sollicitatieformulier informatie betreffende haar loopbaan als communautair ambtenaar opgestuurd. De bevoegde diensten van de Commissie hadden haar anciënniteit in de instelling gemakkelijk kunnen natrekken.

De Ombudsman concludeerde derhalve dat klaagster, door gegevens over haar persoonsnummer, kantooradres, huidige functie en dienst te verstrekken, de in de bijlage bij de aankondiging van het vergelijkend onderzoek bedoelde informatie had verstrekt.

Omdat de Commissie er niet voor had gezorgd dat klaagster tot het vergelijkend onderzoek was toegelaten, was er derhalve sprake van een geval van wanbeheer.

Aangezien het bij deze aspecten van de zaak ging om procedures betreffende specifieke gebeurtenissen die in het verleden hadden plaatsgevonden, was het niet opportuun om met betrekking tot deze zaak een minnelijke schikking na te streven. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

AANVULLENDE OPMERKINGEN

Na het in het standpunt van de Commissie als vertrouwelijk bestempelde bewijsmateriaal te hebben bestudeerd, concludeerde de Ombudsman dat deze gegevens niet rechtstreeks verband hielden met het onderwerp van de klacht en dat er derhalve geen rekening mee hoefde te worden gehouden in de conclusies van dit onderzoek.

In het licht van de inhoud van dit bewijsmateriaal begreep de Ombudsman bovendien niet wat de Commissie ertoe had gebracht het als vertrouwelijk te bestempelen. De Ombudsman was het niet eens met de Commissie dat openbaarmaking van statistische gegevens over het aantal kandidaten dat tot het vergelijkend onderzoek was toegelaten, het aantal EG-ambtenaren en andere personeelsleden dat niet tot de examens was toegelaten omdat zij onvoldoende bewijs van hun statutaire hoedanigheid hadden geleverd of het aantal van deze laatste groep dat tegen dit besluit in beroep was gegaan, afbreuk kon doen aan het vertrouwelijke karakter van de werkzaamheden van de jury.

NIET IN AANMERKING KOMEN VOOR EEN STUDENTENJOB BIJ DE COMMISSIE

*Besluit inzake klacht.
890/99/BB tegen de
Europese Commissie*

KLACHT

In juli 1999 diende de heer L., namens zijn dochter, een klacht in bij de Europese Ombudsman met betrekking tot een besluit van de Europese Commissie DG IX (personeel en administratie). Klager noemde het een geval van wanbeheer dat de studentenjobs in de zomervakantie uitsluitend voorbehouden zijn aan kinderen van ambtenaren van de Commissie. In mei 1999 had de dochter van klager gesolliciteerd naar een studentenjob tijdens de zomervakantie bij de Commissie, maar zij kwam niet in aanmerking omdat deze zomerjobs voorbehouden zijn voor kinderen van Commissieambtenaren. Klager is werknemer bij het Europees Parlement.

Klager beweerde ook dat hij geen antwoord had gekregen op de fax die hij op 10 juni 1999 aan DG IX had gezonden. In zijn fax verzocht klager DG IX een onderzoek in te stellen naar de wijze waarop bij de Commissie personeel voor zomerjobs wordt aangeworven.

ONDERZOEK

Standpunt Commissie

In haar standpunt maakte de Commissie, samengevat, de volgende opmerkingen:

(i) De studentenjobs werden via interne informatiekanaalen voor het personeel van de Europese Commissie bekendgemaakt.

Het klopt dat de Commissie studentenjobs tijdens de zomervakantie voorbehoudt aan kinderen van ambtenaren en functionarissen van de Commissie. De Commissie betreunde dat hierdoor kinderen van personeelsleden van de andere instellingen worden uitgesloten. De Commissie was evenwel van oordeel dat alle wijzigingen van deze regeling onredelijk en in strijd met het evenredigheids- en rendabiliteitsbeginsel zouden zijn.

Gelet op het beperkte aantal jobs (ongeveer 60 in juli en 60 in augustus) zou het openstellen van de vacatures voor al het personeel van de communautaire instellingen tot een groot aantal sollicitaties en heel veel teleurgestelde kandidaten leiden.

De dagvergoeding (1.500 BEF) is lager dan het door de Brusselse markt vastgestelde tarief en kan bijgevolg niet als een voordeel voor de ambtenaren en functionarissen van de Commissie worden beschouwd.

Door de beperkte toegang kunnen de kosten en de administratieve inspanning laag worden gehouden. Dit zou niet het geval zijn als de regeling zou openstaan voor alle studenten van de Europese Unie.

De Commissie is momenteel niet voornemens de regels om in aanmerking te komen voor het geringe aantal studentenjobs in haar diensten te wijzigen. De Commissie is van oordeel dat het aan elke instelling is te beslissen of en hoe zij studentenjobs wil aanbieden. Het alternatief zou welhaast zeker zijn niet langer gebruik te maken van dit soort diensten.

(ii) Met betrekking tot de fax van 10 juni 1999 betreunde de Commissie dat klager geen officieel antwoord had gekregen ter bevestiging, op een hoger niveau, van het negatieve antwoord dat hij dezelfde dag telefonisch had gekregen.

Opmerkingen klager

Klager handhaafde zijn klacht. Hij was van oordeel dat de door de Commissie gegeven uitleg tegenstrijdig was. Als de vergoeding laag was, zouden hoe dan ook alleen de in het Brusselse wonende studenten belangstelling hebben voor de jobs. Het zou in geen geval nodig zijn een grote aanwervingscampagne te organiseren.

BESLUIT

1 Niet in aanmerking komen voor een studentenjob bij de Europese Commissie

1.1 Klager noemde het een geval van wanbeheer dat uitsluitend kinderen van ambtenaren van de Commissie in aanmerking komen voor studentenjobs tijdens de zomervakantie bij de Commissie.

1.2 In haar standpunt zei de Commissie dat het klopt dat zij studentenjobs tijdens de zomervakantie aan kinderen van ambtenaren en functionarissen van de Commissie voorbehoudt. De Commissie betreunde dat daardoor kinderen van personeelsleden van andere instellingen worden uitgesloten, maar was van oordeel dat alle wijzigingen van deze regeling onredelijk en in strijd met het evenredigheids- en rendabiliteitsbeginsel zouden zijn.

1.3 Overeenkomstig de beginselen van goed administratief gedrag moet de Commissie in haar activiteiten het beginsel van gelijke behandeling eerbiedigen. Leden van het publiek die zich in dezelfde situatie bevinden, moeten op dezelfde wijze worden behandeld. Als de wijze van behandeling verschilt, moet de Commissie erop toezien dat dit op grond van de objectieve relevante kenmerken van het betrokken geval gerechtvaardigd is. Het in aanmerking komen voor betaalde tewerkstelling door een overheidsinstelling

afhankelijk maken van verwantschap is een schending van het beginsel van gelijke behandeling.

1.4 De Commissie verwees in haar standpunt naar het evenredigheids- en rendabiliteitsbeginsel. Deze beginselen zijn echter van geen belang voor een geval waarin sprake is van een discriminerende praktijk door een overheidsorgaan dat met overheidsgeld werkt.

1.5 De Ombudsman was derhalve van oordeel dat het feit dat de Commissie, als een overheidsorgaan dat met overheidsgeld werkt, studentenjobs tijdens de zomervakantie uitsluitend aan kinderen van ambtenaren en functionarissen van de Commissie voorbehoudt, een geval van wanbeheer is.

2 Niet-beantwoording

2.1 Klager beweerde dat hij van de diensten van de Commissie geen antwoord had gekregen op zijn fax d.d. 10 juni 1999.

2.2 In haar standpunt betreurde de Commissie dat klager geen officieel antwoord had gekregen ter bevestiging, op een hoger niveau, van het negatieve antwoord dat hij eerder op de dag telefonisch had gekregen.

2.3 Overeenkomstig de beginselen van behoorlijk bestuur moeten brieven van burgers aan de administratie van de Commissie binnen een redelijke termijn worden beantwoord. De Commissie beantwoordde de fax van klager van 10 juni 1999 dezelfde dag telefonisch en betreurde dat klager geen officieel schriftelijk antwoord had gekregen. Uit het onderzoek van de Ombudsman bleek derhalve dat er met betrekking tot dit aspect van de zaak geen sprake was geweest van een geval van wanbeheer.

3 Conclusie

Op basis van het onderzoek van de Ombudsman met betrekking tot deze klacht bleek het noodzakelijk de navolgende kritische opmerking te maken:

Overeenkomstig de beginselen van behoorlijk bestuur moet de Commissie zich in haar activiteiten aan het beginsel van gelijke behandeling houden. Leden van het publiek die zich in dezelfde situatie bevinden, moeten op dezelfde wijze worden behandeld. Als de wijze van behandeling verschilt, moet de Commissie erop toezien dat dit op grond van de objectieve relevante kenmerken van het betrokken geval gerechtvaardigd is. Het in aanmerking komen voor betaalde tewerkstelling door een overheidsorgaan afhankelijk maken van verwantschap is een schending van het beginsel van gelijke behandeling.

In haar standpunt verwees de Commissie naar het evenredigheids- en rendabiliteitsbeginsel. Deze beginselen zijn evenwel van geen belang voor een geval waarin sprake is van een discriminerende praktijk door een overheidsorgaan dat met overheidsgeld werkt.

De Ombudsman was derhalve van oordeel dat het feit dat de Commissie, als een overheidsorgaan dat met overheidsgeld werkt, studentenjobs tijdens de zomervakantie uitsluitend voorbehoudt aan kinderen van ambtenaren en functionarissen van de Commissie, een geval van wanbeheer is.

Aangezien de klacht betrekking had op een individuele zaak die in het verleden had plaatsgevonden, was het niet opportuun in deze zaak een minnelijke schikking na te streven. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

N.B. Nadat de Europese Ombudsman kritiek had uitgeoefend op de Europese Commissie omdat deze zomerjobs voorbehiel aan kinderen van haar ambtenaren, besloot de Commissie het systeem gewoon af te schaffen. Ambtenaren zeiden dat het werk doeltreffender en goedkoper kon worden gedaan door voltijdpersoneel.

**UITSLUITING VAN
EEN DOOR DE
EUROPESE
COMMISSIE
GEORGANISEERD
OPEN
VERGELIJKEND
ONDERZOEK**

*Besluit inzake klacht
1305/99/IP (vertrouwelijk)
tegen de Europese
Commissie*

KLACHT

In november 1999 diende X bij de Europese Ombudsman een klacht tegen de Europese Commissie in betreffende zijn uitsluiting van vergelijkend onderzoek EUR/B/136 omdat zijn diploma niet conform de voorwaarden van het vergelijkend onderzoek was.

Klager stelde zich kandidaat voor deelneming aan vergelijkend onderzoek EUR/B/136 (PB C 146 1998 A/10) dat door de Europese Commissie werd georganiseerd met het oog op het aanleggen van een reservelijst van adjunct-assistenten (B5/B4) informatica/telecommunicatie.

Op 14 juni 1999 bracht de jury klager ervan op de hoogte dat zijn sollicitatie, na controle, was verworpen omdat zijn kwalificaties niet overeenstemden met de in de aankondiging van het vergelijkend onderzoek vereiste kwalificaties, namelijk “*een aanvullende opleiding van twee jaar in informatica en/of telecommunicatie*” (punt III.B.2).

In juli 1999 vroeg klager, die zijn uitsluiting onterecht en discriminerend vond, de jury zijn kandidatuur opnieuw in overweging te nemen. Klager beweerde hoger middelbaar onderwijs (van het type van vijf jaar) te hebben gevolgd en te hebben afgesloten met het *Diploma di Ragioniere perito commerciale e programmatore*, waarvoor een grondige studie van computerwetenschap vereist was. X verzocht de Commissie er rekening mee te houden dat het betrokken diploma kon worden beschouwd als een diploma van zowel het algemeen middelbaar onderwijs als twee jaar aanvullende beroepsopleiding.

In een brief van 3 september 1999 bracht de voorzitter van de jury klager ervan op de hoogte dat het selectiecomité na heroverweging van zijn kandidatuur geen redenen zag om op zijn oorspronkelijke besluit terug te komen.

Niet tevreden over de uitspraak van de jury, schreef klager op 14 september 1999 opnieuw een brief aan de Commissie, waarin hij vroeg over welke mogelijkheden hij beschikte om officieel klacht tegen deze uitspraak in te dienen. De jury antwoordde klager met een brief d.d. 20 september 1999, waarin zij de inhoud van de vorige briefwisseling bevestigde. Zij ging niet in op het verzoek van klager om op de hoogte te worden gesteld van de beroepsmogelijkheden tegen het besluit van de jury.

Op 8 en 28 oktober 1999 schreef klager opnieuw brieven aan de Commissie, waarin hij onderstreepte dat hij de gevraagde informatie dringend nodig had; er kwam geen antwoord. Klager diende derhalve een klacht in bij de Ombudsman waarin hij het volgende beweerde:

- 1 de uitsluiting van klager van het door de Europese Commissie georganiseerde vergelijkend onderzoek EUR/B/136 was onterecht;
- 2 het feit dat de Commissie klager, ondanks herhaalde verzoeken, niet op de hoogte bracht van de mogelijkheden om het definitieve besluit van de jury aan te vechten, maakte het klager onmogelijk zijn rechten uit te oefenen.

ONDERZOEK

Standpunt Commissie

De klacht werd naar de Europese Commissie doorgezonden. In haar standpunt verwees deze naar de achtergrond van de zaak en de briefwisseling die tussen haar diensten en klager had plaatsgevonden.

Zij wees erop dat klager niet het in de aankondiging van het vergelijkend onderzoek gevraagde diploma bezat en daarom was uitgesloten.

Punt III.B.2 van de aankondiging luidt:

“2. Vereiste diploma’s en beroepservaring

De kandidaten moeten in het bezit zijn van het diploma van hoger middelbaar onderwijs en moeten een aanvullende opleiding van ten minste twee jaar hebben gevolgd op het gebied van de informatica en/of telecommunicatie, welke is afgesloten met een door een bevoegde instantie erkend diploma; zij moeten een beroepservaring van ten minste twee jaar bezitten op de gebieden waarop het vergelijkend onderzoek betrekking heeft.”

Wat de bewering betreft dat het in Italië onmogelijk is dergelijke cursussen te volgen, wees de Commissie erop dat dit wel mogelijk was en gaf zij enkele voorbeelden. De instelling voegde ook enige informatie toe betreffende het totale aantal kandidaturen voor vergelijkend onderzoek EUR/B/136 en het aantal kandidaten dat per nationaliteit tot de proeven was toegelaten. Op een totaal van 1.375 kandidaten hadden er 165 de Italiaanse nationaliteit.

De Commissie onderstreepte dat de jury zich nauwkeurig had gehouden aan de aankondiging van het vergelijkend onderzoek, waarvan ze niet kon afwijken. Daarnaast beklemtoonde de Commissie dat, ook al erkende zij de beroepservaring van klager op het betrokken gebied, zij deze ervaring niet als een substituut voor de vereiste diploma’s kon beschouwen.

Opmerkingen klager

De Ombudsman deed het standpunt van de Commissie aan klager toekomen met het verzoek naar aanleiding daarvan opmerkingen te maken.

Met betrekking tot de uitsluiting van het vergelijkend onderzoek sprak klager zijn bezorgdheid uit over het feit dat hij aanvankelijk was toegelaten tot het vergelijkend onderzoek en pas in een later stadium ervan was uitgesloten.

Klager wees er tevens op dat de instelling slechts melding maakte van een deel van de briefwisseling met de Commissie. De Commissie voegde aan haar standpunt namelijk alleen maar kopieën toe van de brieven die haar diensten aan klager hadden gezonden, maar niet van de faxen en brieven die klager aan de instelling had gericht.

Voorts beweerde klager dat de Commissie in haar brief van 20 september 1999 niet op alle in zijn brief van 14 september 1999 aan de orde gestelde punten een antwoord gaf. De Commissie bracht klager namelijk pas in haar brief van 7 december, d.w.z. nadat de Ombudsman een onderzoek naar de zaak had geopend, op de hoogte van de beroepsmogelijkheden tegen een negatief besluit van de jury. In deze brief verwees de Commissie naar een brief van klager d.d. 8 oktober 1999 en deelde zij klager mee dat de termijn om uit hoofde van artikel 90 van het Statuut of bij het Gerecht van eerste aanleg van de Europese Gemeenschappen klacht in te dienen reeds was verstreken.

Klager herhaalde dat hij al op 14 september om informatie over de beroepsmogelijkheden had verzocht en dat het toen nog mogelijk was geweest in beroep te gaan. Klager was derhalve van oordeel dat hem, gezien de niet-beantwoording door de Commissie van zijn verzoek om informatie, niet de mogelijkheid was gegeven zijn rechten uit te oefenen.

*BESLUIT***1 Bewering volgens welke klager ten onrechte van het vergelijkend onderzoek werd uitgesloten**

1.1 Klager beweerde dat de jury zijn kandidatuur om deel te nemen aan vergelijkend onderzoek EUR/B/136, met als reden dat hij niet de volgens de aankondiging van het vergelijkend onderzoek vereiste diploma's bezat, ten onrechte had geweigerd.

1.2 De Commissie verklaarde dat de jury haar besluit uitsluitend had genomen op basis van de in de aankondiging van het vergelijkend onderzoek opgenomen vereisten. Aangezien klager daar niet aan voldeed, kon zijn kandidatuur niet worden aanvaard.

1.3 Overeenkomstig de vaste rechtspraak van de rechtscolleges van de Europese Gemeenschap heeft de jury van een vergelijkend onderzoek op grondslag van kwalificaties en examens weliswaar een discretionaire bevoegdheid bij de beoordeling van de kwalificaties en de praktijkervaring van de kandidaten, maar is zij niettemin gehouden aan de formulering van de aankondiging van het vergelijkend onderzoek. Het hoofddoel van een aankondiging van een vergelijkend onderzoek is, volgens het Statuut van de ambtenaren, de belangstellenden zo nauwkeurig mogelijk in te lichten over de voorwaarden om in aanmerking te komen voor het te begeven ambt, teneinde hen in staat te stellen te beoordelen of zij er ja dan nee naar zouden solliciteren en welke bewijsstukken belangrijk zijn voor de beraadslagingen van de jury en derhalve bij de sollicitatie moeten worden gevoegd⁸⁸.

Voorts moet de jury als zij besluit een kandidaat niet tot de proeven toe te laten, nauwkeurig aangeven aan welke voorwaarden van de aankondiging van het vergelijkend onderzoek de kandidaat volgens haar niet voldoet⁸⁹.

1.4 In de aankondiging van vergelijkend onderzoek EUR/B/136 werden alle voorwaarden vermeld waaraan de sollicitanten moesten voldoen. Een van de voorwaarden in punt III B.2 van de aankondiging was dat de kandidaten hoger middelbaar onderwijs, alsook een aanvullende opleiding van ten minste twee jaar in informatica en/of telecommunicatie hadden gevolgd, welke was afgesloten met een door een bevoegde instantie erkend diploma. Klager legde geen bewijsstukken van dergelijke kwalificaties voor.

1.5 De Ombudsman stelde vast dat uit de door klager en de Commissie verstrekte informatie bleek dat de jury in overeenstemming met de aankondiging van het vergelijkend onderzoek had gehandeld toen zij besloot dat de sollicitatie van klager niet kon worden aanvaard omdat klager niet aan de vereisten voldeed.

1.6 Wat betreft de verplichting van de jury nauwkeurig aan te geven aan welke voorwaarden in de aankondiging van het vergelijkend onderzoek de kandidaat naar haar mening niet voldoet, merkte de Ombudsman op dat de jury in haar brieven d.d. 14 juni, 3 en 20 september, en 7 december 1999 specifiek naar punt III.B.2 had verwezen en klager redenen voor zijn uitsluiting van het vergelijkend onderzoek had opgegeven.

1.7 Voorts mag niet uit het oog worden verloren dat kandidaten, overeenkomstig punt IV.6 van de aankondiging van het vergelijkend onderzoek EUR/B/136, in om het even welk stadium van het vergelijkend onderzoek kunnen worden uitgesloten: "*Indien de jury in een later stadium van haar werkzaamheden vaststelt dat de in het sollicitatieformulier opgegeven gegevens niet juist zijn of niet met de vereiste bewijsstukken zijn gestaafd, wordt de kandidaat uitgesloten*".

⁸⁸ Zaak T – 158/89 *Van Hecken tegen Economisch en Sociaal Comité*, *Jurispr.* 1991, blz. II-1341

⁸⁹ Gevoegde zaken 4, 19 en 28/78 *Salerno e.a. tegen Commissie*, *Jurispr.* 1978, blz. 2403; Zaak 108/84 *De Santis tegen Rekenkamer*, *Jurispr.* 1985, blz. 947

1.8 Gelet op het bovenstaande was de Ombudsman van oordeel dat er ten aanzien van dit aspect van de zaak geen sprake was van een geval van wanbeheer door de Europese Commissie.

2 Het niet-informereren van klager over beroepsmogelijkheden door de Commissie

2.1 Klager wees er in zijn brief d.d. 14 september 1999 op dat hij de Commissie had gevraagd te worden geïnformeerd over de mogelijkheden om het besluit van de jury tot uitsluiting van klager van vergelijkend onderzoek EUR/B/136 aan te vechten. In haar antwoord van 20 september 1999 bevestigde de Commissie alleen maar zijn uitsluiting, zonder te reageren op het verzoek van klager betreffende de beroepsmogelijkheden ten aanzien van het besluit van de jury.

2.2 In haar standpunt over de klacht zei de Commissie niets over dit verzoek.

2.3 De Ombudsman bekeek zorgvuldig de hele briefwisseling tussen de Commissie en klager. Uit de verstrekte documenten bleek dat klager in zijn brief van 14 september 1999 (per fax en gewone post verzonden) de Commissie had verzocht te worden geïnformeerd over de mogelijkheden om het besluit van de jury aan te vechten, omdat hij een klacht bij de bevoegde autoriteiten wilde indienen:

“...wijst erop dat het de bedoeling van X is zich tot een autoriteit te wenden (...) die zich kan uitspreken over het voorwerp van het geschil. X verzoekt de Commissie derhalve vriendelijk dat zij hem zo spoedig en nauwkeurig mogelijk laat weten bij welk orgaan hij beroep kan instellen, welke de te volgen procedure en te respecteren termijnen zijn “.

2.4 Aangezien de Commissie in haar brief van 20 september 1999 niet antwoordde op het verzoek van de klager, zond klager op 8 oktober 1999 opnieuw een brief (eveneens verzonden per fax en gewone post) naar de instelling. Op die datum was het nog niet te laat om een klacht bij de bevoegde instantie in te dienen, aangezien de uiterste termijn, zoals later uit de brief van de Commissie d.d. 7 december 1999 bleek, 28 september 1999 was.

2.5 Overeenkomstig de beginselen van goed administratief gedrag moet de administratie adequaat antwoorden op vragen van burgers en ze zo nauwkeurig mogelijke informatie verstrekken. In dit geval was het niet aan twijfel onderhevig dat de Commissie geen antwoord gaf op het specifieke verzoek van klager in zijn twee brieven van 14 september en 8 oktober 1999, die de instelling had moeten beantwoorden.

Door klager, ondanks twee verzoeken, pas op de hoogte te brengen van de beroepsmogelijkheden toen de termijn al verstreken was, stelde de Commissie hem niet in de mogelijkheid desgewenst een klacht tegen het besluit van de jury in te dienen. Dit gedrag van de Commissie was derhalve een geval van wanbeheer.

3 Conclusie

Op basis van het onderzoek van de Europese Ombudsman met betrekking tot deze klacht bleek het noodzakelijk de navolgende kritische opmerking te maken:

Overeenkomstig de beginselen van goed administratief gedrag moet de administratie adequaat antwoorden op vragen van burgers en ze zo nauwkeurig mogelijke informatie verstrekken. In dit geval was het niet aan twijfel onderhevig dat de Commissie geen antwoord gaf op het specifieke verzoek van klager in zijn twee brieven d.d. 14 september en 8 oktober 1999, die de instelling had moeten beantwoorden.

Door klager, ondanks twee verzoeken, pas op de hoogte te brengen van de beroepsmogelijkheden toen de termijn al verstreken was, stelde de Commissie hem niet in de mogelijkheid desgewenst een klacht tegen het besluit van de jury in te dienen. Dit gedrag van de Commissie was derhalve een geval van wanbeheer.

Aangezien het bij dit aspect van de zaak ging om procedures met betrekking tot specifieke gebeurtenissen die in het verleden hadden plaatsgevonden, was het niet opportuun in deze zaak een minnelijke schikking na te streven. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

N.B. Op 29 juni 2000 zond de Europese Commissie verder commentaar op de kritische opmerking van de Ombudsman. De Commissie bracht de Ombudsman ervan op de hoogte dat zij had besloten de informatie betreffende de wijze waarop een besluit van een jury kan worden aangevochten op te nemen in de in het Publicatieblad gepubliceerde gids voor sollicitanten voor interne en externe vergelijkende onderzoeken.^{3.4} Door de instellingen aanvaarde ontwerpaanbevelingen

**NIET-
BEANTWOORDING
VAN DE DOOR
KLAGER
OVEREENKOMSTIG
ARTIKEL 90 VAN
HET STATUUT VAN
DE AMBTENAREN
INGEDIENDE
KLACHT**

*Besluit inzake klacht
1479/99/(OV)/MM
tegen de Europese
Commissie*

KLACHT

In oktober 1999 diende de heer S. bij de Ombudsman een klacht in betreffende een vermeende ongerechtvaardigde vertraging in zijn loopbaanontwikkeling en het uitblijven van een antwoord van de Europese Commissie op de door hem overeenkomstig artikel 90 van het Statuut van de ambtenaren ingediende klacht.

ONDERZOEK

Standpunt Commissie

De klacht werd doorgezonden naar de Commissie. In haar standpunt gaf de Commissie de redenen aan voor het afwijzen van de door klager ingediende klacht en verklaarde de Commissie dat zij noch de rechten van klager noch een statutaire bepaling had geschonden. Overeenkomstig artikel 90 van het Statuut van de ambtenaren geldt het uitblijven van een antwoord als een stilzwijgend besluit tot afwijzing van de klacht. De Commissie kon derhalve niet verantwoordelijk gesteld worden voor wanbeheer ten aanzien van de klager.

BESLUIT

1 Ongerechtvaardigde vertraging in de loopbaanontwikkeling van klager

1.1 Klager beweerde dat ondanks zijn verdiensten zijn situatie onveranderd was gebleven sinds 1994 en dat hij de oudste persoon was in deze graad binnen het Instituut voor milieuzaken (IM).

1.2 De Commissie stelde dat klager in 1996 een bijkomende promotie had gekregen en daarom het niet correct was te stellen dat zijn situatie sinds 1996 onveranderd was gebleven. Bovendien was de gemiddelde anciënniteit in graad B3 binnen het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek (GCO) 5.37 jaar zodat de vertraging voor zijn carrière niet als uitzonderlijk beschouwd kon worden. Bovendien werd hij in 1999 voor promotie voorgedragen, wat hij uiteindelijk toch niet in overweging heeft genomen.

1.3 De Ombudsman was van mening dat klager onvoldoende bewijs had voorgedragen om zijn bewering te ondersteunen. De Commissie had in haar standpunt de redenen aangegeven waarom ze de vertraging voor de carrière van klager niet als uitzonderlijk beschouwde. Wat de eerste bewering betreft die door klager naar voren werd gebracht, bleek op basis van het bovenstaande geen sprake te zijn van wanbeheer door de Commissie.

2 Niet-beantwoording van de door klager overeenkomstig artikel 90 van het Statuut van de ambtenaren ingediende klacht

2.1 Klager beweerde dat hij geen antwoord kreeg op zijn klacht ingediend op 19 augustus 1998 overeenkomstig artikel 90 van het Statuut van de ambtenaren.

2.2 De Commissie was van oordeel dat het niet geven van een antwoord geen geval van wanbeheer vormde, aangezien overeenkomstig artikel 90 van het Statuut van de ambtenaren het uitblijven van een antwoord binnen vier maanden na indiening van het verzoek, als een stilzwijgend besluit tot afwijzing geldt. De Commissie was van mening dat het Statuut van de ambtenaren uitdrukkelijk voorziet in de mogelijkheid geen antwoord te geven en dat zij derhalve noch de rechten van klager noch een statutaire bepaling had geschonden.

2.3 Overeenkomstig artikel 90, lid 1 van het Statuut van de ambtenaren dient het gezag zijn met redenen omklede besluit binnen vier maanden ter kennis van de betrokkene te brengen. Dit is in overeenstemming met de beginselen van behoorlijk bestuur. Indien het gezag niet op deze wijze handelt, m.a.w. indien het zich niet aan de beginselen van behoorlijk bestuur houdt, is de betrokken persoon tegen verder uitstel beschermd door de regel dat het uitblijven van een antwoord als een negatief besluit geldt. Deze laatste regel is bedoeld om de burger de mogelijkheid te bieden beroep in te stellen, zelfs als een gezag zijn wettelijke verplichtingen niet nakomt, en geeft het gezag geenszins het recht zich niet aan de beginselen van goed administratief gedrag te houden.

2.4 In deze omstandigheden concludeerde de Ombudsman dat het feit dat de Commissie niet had gereageerd op het beroep dat door klager overeenkomstig artikel 90 van het Statuut van de ambtenaren op 19 augustus 1998 was ingesteld, een geval van wanbeheer vormde. In haar standpunt gaf de Commissie wel de redenen voor de afwijzing van het beroep van klager aan, maar verontschuldigde zij zich niet voor het feit dat zij niet in een eerder stadium had geantwoord. De Ombudsman vond het derhalve noodzakelijk daarover een kritische opmerking te maken.

3 Conclusie

Op basis van het onderzoek van de Europese Ombudsman met betrekking tot deze klacht bleek het noodzakelijk de navolgende kritische opmerking te maken:

Overeenkomstig artikel 90 van het Statuut van de ambtenaren dient het gezag zijn met redenen omklede besluit binnen vier maanden ter kennis van de betrokkene te brengen. Dit is in overeenstemming met de beginselen van behoorlijk bestuur. Indien het gezag niet op deze wijze handelt, m.a.w. indien het zich niet aan de beginselen van behoorlijk bestuur houdt, is de betrokken persoon tegen verder uitstel beschermd door de regel dat het uitblijven van een antwoord als een negatief besluit geldt. Deze laatste regel is bedoeld om de burger de mogelijkheid te bieden beroep in te stellen, zelfs als een gezag zijn wettelijke verplichtingen niet nakomt, en geeft het gezag geenszins het recht zich niet aan de beginselen van goed administratief gedrag te houden.

Omdat het bij dit aspect van de zaak ging om procedures betreffende specifieke gebeurtenissen die in het verleden hadden plaatsgevonden, was het niet opportuun om met betrekking tot deze zaak een minnelijke schikking na te streven. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

**GEBREK AAN
INFORMATIE OVER
DOOR COMMISSIE
VERLEENDE
SUBSIDIE**

*Besluit inzake klacht
422/2000/GG tegen de
Europese Commissie*

KLACHT

In juni-juli 1997 vroeg klager, een vereniging ter verdediging van de belangen van personen met een bepaalde handicap, een subsidie aan voor een seminarie en twee cursussen voor gehandicapten (project 97/E3/II/047). Volgens het door klager ingediende budget bedroegen de kosten voor het seminarie 14.300 € en die voor de twee cursussen 50.560 €. Klager verzocht om een subsidie van 45.400 €, of 70% van de geplande totale uitgaven. Volgens klager werd dit verzoek door de Commissie ingewilligd.

Begin 1998 ontving klager 22.700 €, d.i. de helft van de totale subsidie van 45.400 €. Klager bracht de Commissie er vervolgens van op de hoogte dat de reële kosten lager waren dan gepland en slechts 36.323 € bedroegen. Klager verwachtte derhalve een laatste betaling van 2.726 € van de Commissie (d.i. 70% van 36.323 € min de al ontvangen 22.700 €). In plaats daarvan kreeg klager begin 1999 een niet gedateerde factuur in het Frans waarin niet naar het project werd verwezen. In de factuur werd een ‘reëel aandeel’ van 21.078,30 € (wat overeenkwam met 89,7943% van de ‘reële kosten’) vermeld; dit bedrag werd afgetrokken van het reeds door de Commissie betaalde bedrag. Klager werd verzocht het saldo van 1.621,69 € terug te betalen.

Nadat klager uitleg over deze factuur had gevraagd, legde de Commissie in een brief d.d. 16 maart 1999 uit dat de berekening klopte. Volgens de Commissie was bij de ondertekening van het contract overeengekomen de uitgaven voor het organiseren van het seminarie ten bedrage van 14.300 € niet in aanmerking te nemen. Dientengevolge werden naast deze post de woorden “montant rejeté” aan het contract toegevoegd en de vertegenwoordiger van klager had die bladzijde van het contract destijds ondertekend.

Klager betaalde vervolgens het genoemde bedrag terug, maar vroeg bij verschillende gelegenheden (in het bijzonder in een brief d.d. 15 juni 1999) waarom de omschrijving ‘opleidingscursussen en een seminarie voor [gehandicapten]’ was gebruikt, waarom de eerste betaling van de subsidie gebaseerd was geweest op de totale geraamde projectkosten en waarom de Commissie later nog een vraag had gesteld in verband met het seminarie als dat seminarie toch geen deel uitmaakte van het project. Klager verzocht ook om een kopie van de bladzijde van het contract waarnaar in de brief van de Commissie d.d. 16 maart 1999 werd verwezen.

In een korte brief d.d. 11 januari 2000 bevestigde de Commissie nogmaals haar standpunt, erop wijzend dat zij bij de berekening van haar subsidie slechts de geraamde kosten van de twee cursussen ten bedrage van 50.560 € had aanvaard.

In de bij de Ombudsman ingediende klacht stelde klager het volgende:

- 1 de Commissie had klager nog 2.726 € moeten betalen in plaats van 1.621,69 € van hem terug te vorderen;
- 2 de Commissie had niet voldoende uitgelegd waarom zij het bedrag van 1.621,69 € had teruggevorderd.

ONDERZOEK

Standpunt van de Commissie

De klacht werd doorgezonden naar de Commissie. In haar standpunt beweerde de Commissie dat ze ermee had ingestemd een subsidie te verlenen van maximaal 45.400 €, terwijl de kosten van het project op 50.560 € werden geraamd. Een eerste betaling van 50% van dat bedrag was overeenkomstig artikel 4 van de overeenkomst betaald. De door beide partijen ondertekende overeenkomst liep van 16 juni 1997 tot 16 mei 1998. Enkel de uitgaven die tijdens deze periode werden gedaan waren in aanmerking genomen om het totale bedrag van de reële kosten te bepalen. Het seminarie was gepland voor 30-31 mei

1997 en viel dus buiten de gedekte periode. De kosten voor het seminarie waren derhalve afgetrokken van de in aanmerking te nemen kosten.

De Commissie vestigde er tevens de aandacht op dat de budgettaire ramingen in bijlage II bij de overeenkomst integrerend deel uitmaakten van de overeenkomst. Op de betrokken bladzijde waren de kosten voor het seminarie uitgesloten door toevoeging van de woorden ‘montant rejeté’ voor die post. De vertegenwoordiger van klager had die pagina van het contract destijds ondertekend.

De Commissie verstreekte een kopie van de overeenkomst en voegde daaraan toe dat het origineel in haar bezit was.

De Commissie beweerde dat zij deze feiten bij verschillende gelegenheden aan klager had uiteengezet.

Opmerkingen klager

In zijn opmerkingen handhaafde klager zijn klacht en wees hij erop dat uit de door de Commissie verstreekte kopie van de overeenkomst niet bleek dat deze door zijn vertegenwoordiger was ondertekend.

Verder onderzoek

In het licht van het feit dat de handtekening van de vertegenwoordiger van klager niet zichtbaar was op de door de Commissie overgelegde kopie van de overeenkomst, onderzocht de Ombudsman het document. Bij die gelegenheid werd de oorspronkelijke overeenkomst waarnaar de Commissie verwezen had, aan vertegenwoordigers van de Ombudsman getoond.

BESLUIT

1 Niet-betaling van 2.726 € door de Commissie

1.1 Klager was van mening dat de Commissie geen 1.621,69 € van hem had mogen terugvorderen, maar integendeel nog een betaling van 2.726 € had moeten doen.

1.2 De Commissie beweerde dat zij ermee had ingestemd een subsidie te verlenen van maximaal 45.400 € daar waar de kosten van het project op 50.560 € waren geraamd. Volgens de Commissie konden de kosten voor het seminarie niet in aanmerking worden genomen, aangezien dit seminarie voor 30-31 mei 1997 was gepland en volgens de overeenkomst, die van 16 juni 1997 tot 16 mei 1998 liep, slechts die uitgaven in aanmerking werden genomen die in de genoemde periode werden gedaan. Tenslotte stelde de Commissie dat de kosten voor het seminarie waren uitgesloten, aangezien op de betrokken pagina van het contract de woorden ‘montant rejeté’ waren toegevoegd en de vertegenwoordiger van klager die bladzijde had ondertekend.

1.3 Uit een onderzoek van de originele overeenkomst tussen klager en de Commissie concludeerde de Ombudsman dat het standpunt van de Commissie ter zake juist bleek te zijn. De overeenkomst was gedateerd 27 november 1997 en namens klager door mevrouw C.W. ondertekend. Al de pagina's van de overeenkomst en de bijlagen waren geparafeerd en bleken de initialen “CW” te dragen.

1.4 Overeenkomstig artikel 3 van de overeenkomst stemde de Commissie ermee in een subsidie van maximaal 45.400 € te verlenen, terwijl de kosten voor het project op 50.560 € werden geraamd. Het ging om een proportioneel bedrag van de geraamde kosten van het project, dat verhoudingsgewijs zou worden verlaagd indien de reële kosten lager dan de geraamde kosten uitvielen. In artikel 2 van de overeenkomst werd bepaald dat bij de berekening van de kosten enkel de uitgaven die werden gedaan tijdens de looptijd van de over-

eenkomst (16 juni 1997 – 16 mei 1998) in aanmerking zouden worden genomen. Volgens het tijdschema in bijlage I bij de overeenkomst zou het seminarie op 30-31 mei 1997 plaatsvinden.

1.5 De budgettaire ramingen waren opgenomen in bijlage II van de overeenkomst, die integrerend deel uitmaakte van de overeenkomst (zie artikel 3 van de overeenkomst). Op de tweede bladzijde van deze bijlage waren de woorden “*éléments considérés*” toegevoegd naast het bedrag van 50.560 € voor de twee cursussen en de woorden “*éléments rejetés*” naast het bedrag van 14.300 € voor het seminarie. De betrokken pagina van de kopie van de overeenkomst die door de Ombudsman was onderzocht, bleek een fotokopie te zijn. Deze pagina was (zoals trouwens alle andere pagina’s van de overeenkomst en de bijlagen) geparafeerd met balpen. Het was dus duidelijk dat de bovengenoemde woorden toegevoegd waren voordat de pagina geparafeerd werd.

1.6 In de gegeven omstandigheden concludeerde de Ombudsman dat het door de Commissie ingenomen standpunt in overeenstemming bleek te zijn met de bepalingen van de overeenkomst.

1.7 Op basis van het bovenstaande bleek er wat de eerste bewering van klager betreft geen sprake te zijn geweest van een geval van wanbeheer van de Commissie.

2 Onvoldoende uitleg

2.1 Klager beweerde dat de Commissie onvoldoende had uitgelegd waarom zij het bedrag van 1.621,69 € had teruggevorderd.

2.2 De Commissie antwoordde dat zij de relevante feiten bij verschillende gelegenheden aan klager had uitgelegd.

2.3 De Ombudsman merkte op dat de Commissie in een brief d.d. 16 maart 1999 inderdaad de hoofdreden had aangegeven om welke hij klager had verzocht een deel van de subsidie terug te betalen. In deze brief stond dat bij de ondertekening van het contract was overeengekomen de uitgaven ten bedrage van 14.300 € voor het organiseren van het seminarie niet in aanmerking te nemen en dat derhalve de woorden “*montant rejeté*” naast die post waren toegevoegd. De Commissie voegde daaraan toe dat de vertegenwoordiger van klager die pagina van het contract destijds had ondertekend.

2.4 Er moest evenwel worden vastgesteld dat klager vervolgens in een brief d.d. 15 juni 1999 verschillende vragen had gesteld in verband met de redenen voor het besluit van de Commissie en met name had verzocht om een kopie van de pagina van de overeenkomst waarnaar de Commissie had verwezen. Het enige schriftelijke antwoord dat klager op deze brief kreeg, bleek een korte brief d.d. 11 januari 2000 te zijn waarin de Commissie alleen maar haar standpunt bevestigde. Geen van de vragen van klager in zijn brief d.d. 15 juni 1999 werd erin behandeld. Voorts bleek dat klager nooit de kopie had ontvangen waar hij in die brief om had gevraagd.

2.5 Het getuigt van behoorlijk bestuur dat de administratie brieven die zij ontvangt binnen een redelijke periode en op passende wijze beantwoordt. Volgens de Ombudsman werd deze norm in dit geval niet gehaald, aangezien de Commissie de brief van klager pas na ruim zes maanden schriftelijk beantwoordde, geen antwoord gaf op de erin gestelde vragen en een door klager gevraagd document niet verstrekke.

2.6 In de gegeven omstandigheden concludeerde de Ombudsman dat de wijze waarop de Commissie de brief van klager d.d. 15 juni 1999 had beantwoord een geval van wanbeheer was. De Ombudsman vond het derhalve noodzakelijk een kritische opmerking met betrekking tot dit aspect te maken.

3 Conclusie

Op basis van het onderzoek van de Europese Ombudsman met betrekking tot deze klacht bleek het noodzakelijk de navolgende kritische opmerking te maken:

Het getuigt van behoorlijk bestuur dat de administratie brieven die zij ontvangt binnen een redelijke periode en op passende wijze beantwoordt. Volgens de Ombudsman werd deze norm in dit geval niet gehaald, aangezien de Commissie de brief van klager pas na ruim zes maanden schriftelijk beantwoordde, geen antwoord gaf op de erin gestelde vragen en een door klager gevraagd document niet verstrekte.

Omdat het bij dit aspect van de zaak ging om procedures betreffende specifieke gebeurtenissen die in het verleden hadden plaatsgevonden, was het niet opportuun om met betrekking tot deze zaak een minnelijke schikking na te streven. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

NIET- BEHANDELING VAN EEN VERZOEK VAN INSCHRIJVER

*Besluit inzake klacht
500/2000/IP
(vertrouwelijk) tegen
de Europese
Commissie*

KLACHT

Het geautomatiseerde netwerk voor samenwerking tussen ondernemingen, Business Cooperation Network, (hierna BC-Net) werd opgericht bij een resolutie van de Raad van 3 november 1986⁹⁰, met de bedoeling kleine en middelgrote ondernemingen via transnationale samenwerkingsovereenkomsten te versterken. De leden van het netwerk zijn particuliere adviseurs, kamers van koophandel en industrie, vakverenigingen, adviesbureaus, banken of leden van andere netwerken.

Op 13 januari 2000 zond klager, een Italiaanse jurist, een fax naar het secretariaat van het BC-Net om een inschrijvingsformulier aan te vragen naar aanleiding van de in het Publicatieblad van 3 juli 1999⁹¹ gepubliceerde uitnodiging tot inschrijving. De uiterste termijn die in het Publicatieblad was vermeld – en had moeten worden gerespecteerd – was 31 december 2001. In haar antwoord van 25 februari 2000 deelde de Commissie klager evenwel mee dat de procedure voor het BC-Net in kwestie was gesloten.

Aangezien de Commissie in haar antwoord niet aangaf op grond van welke wettelijke bepalingen het besluit om de termijn te verkorten was genomen, richtte klager zich op 21 maart 2000 schriftelijk tot de instelling. Op 22 maart 2000 ontving hij een antwoord met identiek dezelfde inhoud als het antwoord van 25 februari 2000.

Klager diende derhalve een klacht in bij de Ombudsman, waarin hij beweerde dat: (i) het besluit van de Commissie om de uiterste termijn naar een vroegere datum te verschuiven dan oorspronkelijk in het Publicatieblad van 3 juli 1999 was aangekondigd, aan de mogelijke inschrijvers had moeten worden meegedeeld via bekendmaking in het Publicatieblad; (ii) de Commissie zijn verzoek van 13 januari 2000 niet naar behoren had behandeld.

ONDERZOEK

Standpunt Commissie

De klacht werd voor een standpunt doorgezonden naar de Commissie. De Commissie wees erop dat de fax van klager d.d. 13 januari 2000, waarin hij om het inschrijvingsformulier voor het BC-Net verzocht, op 24 januari 2000 was geregistreerd.

Op 25 februari antwoordden de diensten van het Directoraat-generaal Ondernemingen klager. De Commissie zei dat zij bezig was met het herdenken van de structuur en het func-

⁹⁰ PB C 287 van 14.11.1986.

⁹¹ PB S 127 van 03.07.1999.

tioneren van het BSO (Bureau voor samenwerking tussen ondernemingen) en het BC-Net. Het doel dat haar daarbij voor ogen stond, was uit te zoeken hoe de betrekkingen kunnen worden aangehaald tussen het BSO, het BC-Net en de Euro Info Centra, alsook andere communautaire netwerken voor de kleine-en middelgrote ondernemingen. Omdat de structuur en de werking van de BSO's en de BC-netwerken in de loop van 2000 aanzienlijk zouden worden gewijzigd, had de Commissie er de voorkeur aan gegeven voorlopig geen nieuwe aanvragen om toetreding tot het netwerk te onderzoeken en had zij het programma afgesloten.

Met betrekking tot de klacht van klager dat het besluit tot inkorting van de uiterste termijn voor inschrijving voor het BC-Net-programma bekend had moeten worden gemaakt, beklemtoonde de Commissie dat dit besluit in het Publicatieblad van 18 februari 2000⁹² was gepubliceerd. De instelling wees er tevens op dat klager, als hij erom had verzocht, daar ook van op de hoogte zou zijn gebracht.

Wat betreft de redenen die de Commissie ertoe hadden gebracht het programma te sluiten, zei de Commissie dat het antwoord dat klager had ontvangen een standaardbrief was die naar alle kandidaten was gestuurd die na beëindiging van het programma blijf hadden gegeven van hun belangstelling (“...*qui se sont manifestés après...*”).

Opmerkingen klager

De Ombudsman zond het standpunt van de Commissie door naar klager met het verzoek om opmerkingen te maken.

Klager beklemtoonde dat de Commissie in haar briefwisseling met hem geen enkele keer naar het Publicatieblad van 18 februari 2000 had verwezen; zij had het daar alleen in haar antwoord aan de Ombudsman over gehad.

Met betrekking tot de verklaring van de Commissie dat het antwoord aan klager van 25 februari 2000 een standaardbrief was die aan alle kandidaten was gezonden die na de beëindiging van het programma hun belangstelling hadden laten blijken (“...*qui se sont manifestés après...*”), stelde klager dat hij meer dan een maand voordat de nieuwe termijn was vastgesteld blijf had gegeven van zijn belangstelling. De bewering van de Commissie kon dus onmogelijk voor zijn geval gelden. Nalatigheid van de Commissie was er integendeel de oorzaak van geweest dat hij zijn inschrijving niet meer tijdig had kunnen insturen en bijgevolg ook niet meer geselecteerd kon worden.

BESLUIT

1 Besluit van de Commissie een nieuwe termijn vast te stellen

1.1 Klager voerde aan dat de Commissie toen zij besliste de termijn naar een vroegere datum te verschuiven dan in het Publicatieblad van 3 juli 1999 was aangekondigd, dat besluit door publicatie in het Publicatieblad bekend had moeten maken.

1.2 De Commissie zei dat het betrokken besluit in het Publicatieblad van 18 februari 2000 was gepubliceerd. De Commissie gaf toe dat zij in haar antwoord aan klager van 25 februari 2000 niet had gezegd dat het besluit bekend was gemaakt. De instelling wees er evenwel op dat klager in de verdere briefwisseling niet uitdrukkelijk om dit soort informatie had verzocht.

1.3 Omdat bleek dat de Commissie haar besluit in het Publicatieblad van 18 februari 2000 had gepubliceerd en derhalve aan alle mogelijke kandidaten beschikbaar had gesteld, was de Ombudsman van oordeel dat er met betrekking tot dit aspect van de zaak geen sprake was geweest van wanbeheer door de Europese Commissie.

⁹² PB S 34 van 18.02.2000.

2 Behandeling van het verzoek van klager door de Commissie

2.1 Op 13 januari 2000 verzocht klager de Commissie hem het inschrijvingsformulier te sturen om zich kandidaat te stellen voor het BC-Net-programma dat in het Publicatieblad van 3 juli 1999, met als uiterste termijn 31 december 2001, was gepubliceerd.

2.2 In haar standpunt zei de Commissie dat het antwoord dat op 25 februari 2000 naar klager was gestuurd, een standaardbrief was die naar alle kandidaten was gestuurd die na de beëindiging van het programma blijf hadden gegeven van hun belangstelling.

2.3 Klager voerde in zijn opmerkingen aan dat de termijn nog niet verstreken was toen hij het inschrijvingsformulier bij de diensten van de Commissie aanvraag. Het besluit tot afsluiting van het programma werd meer dan een maand later genomen.

2.4 Volgens de beginselen van goed administratief gedrag moet het openbaar bestuur de klachten van burgers adequaat en tijdig beantwoorden. De Commissie reageerde pas op het verzoek van klager van 13 januari toen het programma waarvoor klager zich wou inschrijven al op 25 februari 2000 was afgesloten.

2.5 Omdat het programma nog niet afgesloten was toen klager zijn verzoek deed, moest klager naar de mening van de Ombudsman de gelegenheid hebben gehad er zich kandidaat voor te stellen.

2.6 Volgens de beginselen van behoorlijk bestuur had de Commissie het verzoek zodanig moeten behandelen dat klager zich nog had kunnen inschrijven. De Ombudsman was van oordeel dat het optreden van de Commissie met betrekking tot dit aspect van de zaak een geval van wanbeheer vormde.

3 Conclusie

Op basis van het onderzoek van de Europese Ombudsman met betrekking tot deze klacht bleek het noodzakelijk de navolgende kritische opmerking te maken:

Volgens de beginselen van behoorlijk bestuur had de Commissie het verzoek zodanig moeten behandelen dat klager zich nog had kunnen inschrijven.

Omdat het bij dit aspect van de zaak ging om procedures betreffende specifieke gebeurtenissen die in het verleden hadden plaatsgevonden, was het niet opportuun om met betrekking tot deze zaak een minnelijke schikking na te streven. De Ombudsman besliste derhalve de zaak te sluiten.

3.4.4 Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen

VERMEEND ONEERLIJK EN DISCRIMINEREND BESLUIT VAN JURY BETREFFENDE DE GELIJKWAARDIGHEID VAN DIPLOMA'S IN DE RECHTEN

Besluit inzake klacht 408/99/VK tegen het Hof van Justitie

KLACHT

In april 1999 diende de heer S. bij de Europese Ombudsman een klacht in tegen het Hof van Justitie betreffende zijn uitsluiting van vergelijkend onderzoek CJ/LA/30 met het oog op het aanleggen van een reservelijst voor juristen-vertalers met het Grieks als moedertaal. Het vergelijkend onderzoek werd in het Publicatieblad (C303 A van 2 oktober 1998) en in de Griekse krant "To Vima" aangekondigd. De voorwaarde met betrekking tot de opleiding was dat de kandidaten "een volledige juridische opleiding hadden genoten afgesloten met een diploma van een Griekse universiteit of een gelijkwaardig diploma in de rechten".

Het vergelijkend onderzoek vond in twee fasen plaats. De eerste fase bestond in een selectieprocedure op grond van kwalificaties. Kandidaten die door deze fase geraakten, konden dan deelnemen aan de volgende fase, het schriftelijk examen. Klager verklaarde dat hij zijn sollicitatie tezamen met kopieën van de relevante certificaten had ingediend. Op 5 februari 1999 ontving hij een brief van de personeelsdienst van het Hof van Justitie waarin hij werd verzocht vóór 24 februari 1999 een DI.KA.TSA-certificaat (Grieks Interuniversitair Centrum voor de Erkenning van Buitenlandse Academische Graden) op te sturen. Het certificaat waardoor de buitenlandse diploma's in de rechten als gelijkwaardig werden erkend aan een Grieks diploma in de rechten moest vóór 13 november 1998 zijn verleend.

Klager vocht dit besluit op 15 februari 1999 schriftelijk aan. In zijn brief verklaarde hij dat hoewel hij zijn academische graden aan openbare universiteiten in de lidstaten van de Unie had behaald, hij de erkenning van de gelijkwaardigheid van zijn academische graden nog niet bij DI.KA.TSA had aangevraagd. Omdat hij op dat moment een postuniversitair programma aan de Universiteit van Amsterdam volgde, was dat nog niet nodig geweest.

De personeelsdienst van het Hof van Justitie antwoordde hem schriftelijk op 8 maart 1999. In deze brief verklaarde het Hof dat klager niet kon worden toegelaten omdat hij niet het gevraagde DI.KA.TSA-certificaat had voorgelegd.

Klager verzocht vervolgens om een hernieuwd onderzoek van zijn sollicitatie. In zijn brief wees hij erop dat Griekenland bij uitspraak van het Hof van Justitie was veroordeeld omdat het Richtlijn 89/48 betreffende de erkenning van EU-diploma's weigerde ten uitvoer te leggen⁹³. Klager stelde dat het Hof zich niet aan zijn eigen uitspraken hield als het om de indienstneming van zijn eigen personeel ging. Klager voegde daaraan toe dat noch in de algemene noch in de specifieke voorwaarden voor het vergelijkend onderzoek sprake was van het voorleggen van een gelijkwaardigheidscertificaat voor kandidaten van andere lidstaten, maar dat dit wel een uitdrukkelijke voorwaarde was voor kandidaten opgeleid in derde landen.

Volgens klager ontving hij van het Hof geen antwoord op deze brief.

Klager diende vervolgens een klacht bij de Ombudsman in.

Met betrekking tot de in het Publicatieblad verschenen voorwaarden van het vergelijkend onderzoek voerde klager in zijn bij de Ombudsman ingediende klacht aan dat inderdaad werd geëist dat buitenlandse diploma's gelijkwaardig waren aan Griekse diploma's in de rechten, maar niet dat een door DI.KA.TSA uitgereikt gelijkwaardigheidscertificaat *werkelijk moest worden voorgelegd*. Voorts zei hij dat overeenkomstig punt B.3, a) en b) van de wenken voor sollicitanten de aankondiging van het vergelijkend onderzoek was gericht tot burgers van alle 15 lidstaten en derhalve moest het gelden voor de totaliteit van de onderwijsstelsels op de verschillende niveau's van alle lidstaten met verschillende onderwijsstelsels. Klager beschouwde de handelwijze van het Hof als onredelijk en discriminerend.

⁹³ Zaak C-365/93, *Commissie tegen Helleense Republiek*, Jurispr.1995, blz. I-499.

ONDERZOEK

Standpunt van het Hof

In zijn standpunt plaatste het Hof de volgende opmerkingen met betrekking tot de aspecten van de klacht:

Overeenkomstig artikel 22 van het Reglement van de procesvoering van het Hof van Justitie, moet het Hof een taalkundige dienst vormen, “samengesteld uit deskundigen van genoegzame rechtswetenschappelijke vorming en met een uitgebreide kennis van meerdere officiële talen van het Hof”.

De ervaring heeft het Hof geleerd dat het voor die taalkundige dienst het best personen aantrekt die een grondige kennis hebben van het rechtsstelsel van een lidstaat, alsmede van de terminologie in verband met dat rechtsstelsel.

Daarom werd in de aankondiging van het vergelijkend onderzoek van de kandidaten geëist dat ze een volledige juridische opleiding hadden genoten welke was afgesloten met het “ptychion”, een Grieks diploma, of een gelijkwaardig diploma in de rechten.

Bij het vergelijkend onderzoek van andere diploma's dan het “ptychion” moest de jury nagaan of de door deze diploma's geattesteerde kennis en kwalificaties overeenstemden met deze die voor de toekenning van het “ptychion” vereist zijn.

De jury was van oordeel dat het meest objectieve en betrouwbare criterium een certificaat was dat door de voor de erkenning van buitenlandse diploma's bevoegde Griekse instantie, DI.KA.TSA, was uitgereikt.

In een brief d.d. 5 februari 1999 verzocht de personeelsdienst klager derhalve een DI.KA.TSA-certificaat voor te leggen. De jury wees de sollicitatie van klager af, omdat ze het certificaat niet ontvangen had.

In de aankondiging van het onderzoek stond evenwel niet uitdrukkelijk dat een dergelijk certificaat vereist was om de jury in staat te stellen uit te maken of andere diploma's dan het “ptychion” als gelijkwaardig konden worden beschouwd. De jury had derhalve moeten onderzoeken of de door klager voorgelegde diploma's aan de hand van andere criteria als gelijkwaardig aan het “ptychion” konden worden beschouwd.

Tenslotte wees het Hof erop dat kandidaten die niet tot een vergelijkend onderzoek worden toegelaten, overeenkomstig artikel 91 van het Statuut van de ambtenaren bij het Gerecht van eerste aanleg tegen dit besluit in beroep kunnen gaan of overeenkomstig artikel 90, lid 2 van het genoemde statuut er een klacht tegen kunnen indienen.

Opmerkingen klager

In zijn opmerkingen handhaafde klager zijn klacht.

BESLUIT

1 Vermeend oneerlijk en discriminerend besluit van de jury de diploma's van klager niet als gelijkwaardig aan het Griekse diploma in de rechten te erkennen

1.1 Klager was van oordeel dat hij niet van het vergelijkend onderzoek had mogen worden uitgesloten omdat hij geen DI.KA.TSA-certificaat van de voor de erkenning van buitenlandse diploma's bevoegde Griekse instantie bezat. Omdat er noch in de algemene noch in de bijzondere voorwaarden voor het vergelijkend onderzoek melding was gemaakt van dit criterium, stelde klager dat het besluit oneerlijk en discriminerend was.

1.2 Het Hof bevestigde dat het vergelijkend onderzoek bedoeld was voor burgers van alle 15 lidstaten en dat de diploma's van de lidstaten in aanmerking moesten worden genomen. Aangezien het om een vergelijkend onderzoek voor juristen-vertalers met het Grieks als moedertaal ging, moest de jury nagaan of de door deze diploma's geattesteerde kennis en kwalificaties overeenstemden met deze die voor het betrokken Griekse diploma vereist waren. Om een objectiever en betrouwbaarder vergelijkend criterium te hebben, had de jury beslist de kandidaten met diploma's van andere lidstaten te verzoeken het DI.KA.TSA-certificaat voor te leggen. Omdat ze dit niet van klager ontvangen had, had de jury klager van het vergelijkend onderzoek uitgesloten.

1.3 In zijn standpunt gaf het Hof toe dat de kandidaten in de aankondiging van het vergelijkend onderzoek niet uitdrukkelijk werden verzocht een dergelijk DI.KA.TSA-certificaat voor te leggen en dat de jury derhalve had moeten onderzoeken of de diploma's van klager aan de hand van andere criteria als gelijkwaardig aan het Griekse diploma konden worden beschouwd. De jury had de sollicitatie van klager dus niet goed behandeld en er was bijgevolg sprake van een geval van wanbeheer.

2 Niet beantwoorden van brief van klager

2.1 Klager beweerde dat zijn brief aan het Hof waarin hij om een hernieuwd onderzoek van zijn sollicitatie verzocht niet werd beantwoord.

2.2 In zijn standpunt legde het Hof niet uit waarom het de brief van klager niet had beantwoord. Het Hof wees er ook op dat klager de mogelijkheid had overeenkomstig artikel 90 van het Statuut van de ambtenaren een klacht in te dienen. Het legde echter niet uit waarom het de brief van klager dan niet als een dergelijke klacht behandelde. De brief van klager werd dus niet goed behandeld door het Hof en er was derhalve sprake van een geval van wanbeheer.

3 Conclusie

Op basis van het onderzoek van de Ombudsman met betrekking tot deze zaak bleek het noodzakelijk de navolgende kritische opmerkingen te maken:

De jury had moeten onderzoeken of de diploma's van klager aan de hand van andere criteria als gelijkwaardig aan het Griekse diploma konden worden beschouwd. Het feit dat de jury de sollicitatie van klager niet goed behandelde, was een geval van wanbeheer.

Het Hof legde niet uit waarom het de brief van klager niet had beantwoord. Het Hof wees er ook op dat klager de mogelijkheid had overeenkomstig artikel 90 van het Statuut van de ambtenaren een klacht in te dienen. Het legde echter niet uit waarom het de brief van klager dan niet als een dergelijke klacht behandelde. De brief van klager werd dus niet goed behandeld door het Hof en er was derhalve sprake van een geval van wanbeheer.

Omdat het bij dit aspect van de zaak ging om procedures betreffende specifieke gebeurtenissen die in het verleden hadden plaatsgevonden, was het niet opportuun om met betrekking tot deze zaak een minnelijke schikking na te streven. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

3.4.5 Europees Milieuagentschap

BEHANDELING VAN EEN AANBESTEDINGS-PROCEDURE

Besluit inzake klacht 608/98/ME tegen het Europees Milieuagentschap

KLACHT

In juni 1998 diende klager een klacht bij de Europese Ombudsman in. Klager zei dat hij in 1996 had deelgenomen aan een aanbesteding van het Europees Milieuagentschap (EMA) en er telefonisch van op de hoogte was gebracht dat hij de winnaar van de aanbesteding was. Met het oog op de opstelling van het contract had het EMA naar zijn fiscale woonplaats (de Kanaaleilanden) en zijn nummer van de sociale zekerheid gevraagd. Later op het jaar was klager er door het EMA schriftelijk van op de hoogte gebracht dat de opdracht aan iemand anders was gegund. Klager probeerde tevergeefs uitleg te krijgen. Tenslotte werd hem, als compensatie, een andere opdracht (het schrijven van een rapport voor het EMA) aangeboden. Hiervan kwam evenwel nooit iets terecht. Klager probeerde ook documenten te krijgen in verband met de aanbestedingsprocedure, maar de door het EMA opgestuurde documenten hadden geen betrekking op de ter discussie staande kwestie.

De klacht die klager bij de Ombudsman indiende, had betrekking op drie punten. Klager beweerde dat: ten eerste, het EMA hem in september 1996 had meegedeeld dat hij de winnaar was van de aanbesteding, maar hem later ervan op de hoogte had gebracht dat de opdracht aan iemand anders werd gegund; ten tweede, het EMA had gezegd dat het hem een voorstel voor een kleinere opdracht met een onderhands contract zou doen, waarvan evenwel nooit iets terecht kwam; ten derde, het EMA zijn verzoek om inzage te krijgen van documenten betreffende de aanbesteding ten onrechte had afgewezen.

ONDERZOEK

Standpunt Europees Milieuagentschap

De klacht werd doorgezonden naar het EMA. In zijn standpunt verklaarde het EMA dat de inschrijving van klager volgens de voorschriften was behandeld. In tegenstelling met wat klager beweerde, was hij er niet van op de hoogte gebracht dat hij de winnaar was van de aanbesteding. In een vroeg stadium van de selectieprocedure was overwogen om eventueel een opdracht aan klager te gunnen. Maar na verdere kwaliteitscontrole besliste het EMA de opdracht aan iemand anders te geven. Voorts was er ingevolge de registratie in de Kanaaleilanden verwarring omtrent de vestigingsplaats van het bedrijf van klager ontstaan. Met betrekking tot de tweede bewering zei het EMA dat het zich er nooit toe had verbonden klager een kleinere opdracht aan te bieden. In verband met de derde bewering wees het EMA erop dat het bij twee gelegenheden informatie aan klager had verstrekt.

Opmerkingen klager

In zijn opmerkingen handhaafde klager zijn klacht.

VERDER ONDERZOEK

Na zorgvuldige bestudering van het standpunt van het EMA en de opmerkingen van klager ging de Ombudsman over tot verder onderzoek. De belangrijkste informatie van het aanvullend standpunt van EMA, was dat het EMA contact had opgenomen met klager om de juridische structuur van het bedrijf van klager na te trekken en over al de vereiste gegevens te beschikken om het dossier aan te vullen voor het geval dat een contract met klager moest worden opgesteld. Het EMA had ook problemen met de woonplaats van klager in de Kanaaleilanden, die als een belastingparadijs bekend staan. De reden waarom de opdracht niet aan klager werd gegund, was dat het EMA tijdens contacten met de Commissie, voornamelijk DG XII en DG XIII, vernam dat de diensten die klager in het verleden had verstrekt niet echt het soort diensten waren dat het EMA van de contractant verwachtte. De contacten met de Commissie hadden uitsluitend per telefoon plaatsgevonden.

In het licht van het aanvullende standpunt van het EMA handhaafde klager zijn klacht. Hij onderstreepte dat het EMA geen contact met hem had mogen opnemen tenzij de opdracht aan hem was gegund en dat zijn registratie in de Kanaaleilanden bij vorige contracten met de Europese Commissie nooit een probleem was geweest. Wat DG XII betreft, klager had sinds 1982, toen hij nog ambtenaar was, niet meer voor dat DG gewerkt. Zijn toenmalige directeur, die nu lid van de raad van bestuur van het EMA is, was niet erg ingenomen met klager. Na zijn opmerkingen stuurde klager nog herhaaldelijk informatie, hoofdzakelijk in verband met de pogingen die hij sinds januari 2000 ondernam om enkele nieuwe documenten van het EMA te krijgen.

BESLUIT

1 De selectie na de aanbestedingsprocedure; de vermeende bekendmaking van de gunning aan klager en de motivering van het besluit

Met betrekking tot deze bewering oordeelde de Ombudsman het nodig de navolgende twee kritische opmerkingen tot het EMA te richten:

Het getuigt van goed administratief gedrag duidelijke en begrijpelijke informatie te verstrekken. In dit geval nam het EMA contact op met klager en bracht hem in de waan dat de opdracht aan hem zou worden gegund, hoewel er in feite nog geen definitief besluit was genomen. Het EMA handelde derhalve niet in overeenstemming met de beginselen van goed administratief gedrag.

Het getuigt van goed administratief gedrag een besluit te motiveren. De motivering moet adequaat, duidelijk en toereikend zijn, en dient normalerwijze de belangrijkste feiten, argumenten en bewijzen te omvatten. In dit geval voerde het EMA bij drie gelegenheden verschillende argumenten aan. Bovendien bleek het EMA zijn besluit te hebben gebaseerd op informatie die het na de indiening van de offertes had ingewonnen. Het EMA kon geen stukken voorleggen in verband met de ingewonnen informatie of contacten, hoewel die informatie van groot belang was geweest voor zijn definitief besluit. Het EMA bleek zijn besluit niet duidelijk te hebben gemotiveerd en het bovendien te hebben gebaseerd op feiten die nergens waren opgetekend. Het EMA handelde derhalve niet in overeenstemming met de beginselen van goed administratief gedrag.

2 vermeend aanbod van een kleiner contract als compensatie

Met betrekking tot deze bewering vond de Ombudsman dat klager niet voldoende bewijzen had kunnen aandragen om zijn bewering te staven.

3 Verzoek om toegang tot documenten

Met betrekking tot deze bewering achtte de Ombudsman het noodzakelijk de navolgende kritische opmerking tot het EMA te richten:

Het getuigt van goed administratief gedrag volgens de wet te handelen en de regels en procedures toe te passen die in het Gemeenschapsrecht zijn neergelegd. Het recht op toegang tot documenten van het EMA valt onder het besluit van 21 maart 1997 betreffende de toegang tot documenten van het Europees Milieuagentschap⁹⁴. Het EMA verschaftte de Ombudsman geen enkel bewijs dat het zijn eigen regels inzake toegang tot documenten had gevolgd.

Klager had de aandacht van de Ombudsman erop gevestigd dat hij sinds januari 2000 had geprobeerd nog enkele andere documenten te krijgen. De Ombudsman merkte echter op

⁹⁴ PB C 282 van 18.09.1997, blz. 5.

dat de kwestie van de toegang tot deze documenten buiten het bestek van dit onderzoek viel en bijgevolg niet werd behandeld in dit besluit. De Ombudsman wees er voorts op dat het EMA zelf zijn regels inzake toegang tot documenten diende toe te passen en het resultaat aan klager diende mee te delen.

Omdat het bij deze aspecten van de zaak ging om procedures betreffende specifieke gebeurtenissen die in het verleden hadden plaatsgevonden, was het niet opportuun om met betrekking tot deze zaak een minnelijke schikking na te streven. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

Opmerking: de volledige tekst van het besluit over deze klacht (12 blz.) is beschikbaar op de website van de Europese Ombudsman (<http://www.euro-ombudsman.eu.int>), of kan op het secretariaat van de Ombudsman worden aangevraagd.

3.5 DOOR DE INSTELLING AANVAARDE ONTWERPAAN- BEVELINGEN

3.5.1 Europees Parlement

NIET-VERSTREKKEN VAN INFORMATIE DOOR HET EUROPEES PARLEMENT OVER DE UITSLAG VAN EEN VERGELIJKEND ONDERZOEK VOOR ONTWERPERS

*Besluit over de
gevoegde klachten
507/98/OV,
515/98/OV, 576/98/OV
en 818/98/OV tegen
het Europees Parlement*

KLACHTEN

In mei en juli 1998 diende de heer W. bij de Europese Ombudsman een klacht in (507/98/OV), omdat het Europees Parlement geen informatie zou hebben verstrekt met betrekking tot een vergelijkend onderzoek voor ontwerpers (ref. 96/S 195-116670) voor werkzaamheden in het Leopoldcomplex van het Europees Parlement in Brussel. Op 13 mei 1998 (515/98/OV), 1 juni 1998 (576/98/OV) en 29 april 1998 (818/98/OV) werden door andere personen soortgelijke klachten ingediend. Daarom werd besloten de vier klachten in het kader van het onderzoek gezamenlijk te behandelen.

ONTWERPAANBEVELING

Het jaarverslag 1999 van de Ombudsman omvat nadere bijzonderheden over de besluiten en de ontwerpaanbeveling die de Ombudsman, overeenkomstig artikel 3, lid 6 van het Statuut van de Ombudsman⁹⁵, op 17 december 1999 aan het Parlement deed. De ontwerpaanbeveling luidde als volgt:

“Overeenkomstig de beginselen van behoorlijk bestuur moet het Parlement klagers zijn verontschuldigen aanbieden voor de onnodige vertraging die is opgetreden bij het informeren van kandidaten over de resultaten van het vergelijkend onderzoek en voor het feit dat de verschillende brieven van klagers, waarin zij expliciet vroegen om informatie over de resultaten van het vergelijkend onderzoek, niet werden beantwoord”.

De Ombudsman deelde het Parlement mee dat het hem, overeenkomstig artikel 3, lid 6 van het Statuut van de Ombudsman, voor 31 maart 2000 een omstandig advies moest doen toekomen en dat het omstandig advies kon bestaan uit aanvaarding van de ontwerpaanbeveling van de Ombudsman en een beschrijving van de wijze waarop deze ten uitvoer was gelegd.

Omstandig advies Parlement

Op 9 maart 2000 stuurde de Voorzitter van het Parlement zijn omstandig advies. De Voorzitter bracht de Ombudsman ervan op de hoogte dat het Parlement de ontwerpaanbeveling aanvaardde en dat het een brief met zijn verontschuldigen aan klagers had gezonden. Deze brieven luiden als volgt:

“Naar aanleiding van de klacht de u bij de Ombudsman hebt ingediend betreffende het vergelijkend onderzoek voor het ontwerp van de VIP-ingang van het D1-gebouw en van de verbindingsgang tussen de gebouwen D1 en D3, deelt het Europees Parlement u mee

⁹⁵ Jaarverslag 1999, blz. 246.

dat de jury van het vergelijkend onderzoek, die op 17 april 1997 het standpunt had ingenomen dat geen van de ingediende ontwerpen geschikt was, met het oog op een goed beheer, besloot haar conclusies opnieuw te bekijken. In februari 1998 vond een nieuwe beoordeling plaats, waarvan het resultaat – een bekrachtiging van het vorige besluit – op 29 mei 1998 officieel werd meegedeeld. Deze mededeling werd op 17 juni en 4 augustus 1998 doorgezonden naar de deelnemers.

Overeenkomstig de aanbeveling die de Ombudsman het Europees Parlement op 17 december 1999 deed toekomen, geeft het Parlement evenwel toe dat de procedure voor het vergelijkend onderzoek te lang duurde en dat de vertraging die daaruit voortvloeide voor de mededeling van de resultaten onaanvaardbaar was. Het Europees Parlement biedt u daarvoor zijn oprechte verontschuldigingen aan.

Het Europees Parlement geeft tevens toe dat de telefonische antwoorden die de betrokken diensten op schriftelijke vragen van deelnemers aan het vergelijkend onderzoek gaven, geen passend antwoord waren en dat het feit dat het Parlement u, gelet op de lange duur van de procedure, geen ontvangstbevestiging stuurde voor de verschillende brieven waarin u specifiek om informatie over de resultaten van het vergelijkend onderzoek verzocht getuigden van niet-professioneel gedrag van de zijde van het Europees Parlement”.

Na zorgvuldige behandeling van het omstandig advies van het Parlement was de Ombudsman van oordeel dat de beschreven maatregelen op bevredigende wijze uitvoering gaven aan de ontwerpaanbeveling.

Klagers maakten geen opmerkingen over het omstandig advies van het Parlement.

BESLUIT

1 Op 17 december 1999 richtte de Ombudsman, overeenkomstig artikel 3, lid 6 van het Statuut, de volgende ontwerpaanbeveling aan het Parlement:

Overeenkomstig de beginselen van behoorlijk bestuur moet het Parlement klagers zijn verontschuldigingen aanbieden voor de ongegronde vertraging die is opgetreden bij het informeren van kandidaten over de resultaten van het vergelijkend onderzoek en voor het feit dat de verschillende brieven van klagers, waarin zij expliciet vroegen om informatie over de resultaten van het vergelijkend onderzoek, niet werden beantwoord.

2 Op 9 maart 2000 deelde de Voorzitter van het Parlement de Ombudsman mee dat hij de ontwerpaanbeveling aanvaardde. Hij voegde aan zijn schrijven een kopie toe van de brieven met de verontschuldigingen van het Parlement aan klagers. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

3.5.2 Europese Commissie

ONWETTIGE ARBEIDSSITUATIE VAN EXTERN PERSONEEL

Besluit inzake klacht 398/97/(VK)/GG tegen de Europese Commissie

KLACHT

De belangrijkste *feiten* die door klager in zijn klacht van mei 1997 werden aangevoerd, kunnen als volgt worden samengevat.

Klager had gesolliciteerd naar een baan bij de Commissie en hem was een functie aangeboden in Directoraat-generaal V, dat in Luxemburg is gevestigd. Klager hoorde van de Commissie dat hij om budgettaire redenen zou worden betaald door een particulier bedrijf dat een contract had gesloten met de Commissie en dat de duur van het contract, om te beginnen, beperkt zou zijn tot het eind van het jaar. Het contract werd klager in de kantoren van de Commissie overhandigd door het particuliere bedrijf. Volgens dit contract was het bedrijf de werkgever. Noch het soort werk noch de plaats waar dat werk moest worden verricht, waren in het contract vermeld, maar er werd wel aangegeven dat de taken van de werknemer direct door de Commissie zouden worden vastgesteld. Klager begon in april 1994 te werken. Een paar maanden later kreeg klager, na een herstructurering van de betrokken diensten, de taak toegewezen m.b.t. het toezicht op de omzetting van Richtlijn 92/29/EEG in nationale wetgeving en de behandeling van juridische en andere verwante kwesties.

In december 1994 ontving klager een nieuw contract van bepaalde duur, nu van drie maanden (januari tot maart 1995). Het contract stemde overeen met het eerder door hem ondertekende contract, alleen werd er als werkgever een ander bedrijf in vermeld, waar klager tot op dat moment geen enkel contact mee had gehad. Drie maanden later stuurde hetzelfde bedrijf klager een identiek contract voor nog eens negen maanden.

Begin 1996 kreeg klager een nieuw contract. In dit contract werd voor het eerst niet verwezen naar de Commissie en werd de zetel van het bedrijf (Senningerberg in Luxemburg) als standplaats genoemd. Klager behield evenwel zijn kantoor bij de Commissie.

Klager kreeg alle instructies in verband met zijn werk uitsluitend van de Commissie. Zijn werk maakte deel uit van het vaste werk van de eenheid. De rol van de bedrijven waarmee hij de bovengenoemde contracten had gesloten, bleef beperkt tot het overmaken van zijn maandsalaris, de betaling van belastingen en socialezekerheidsbijdragen en de ontvangst van zijn per post verzonden vakantiekaart.

Nadat klager in zijn directoraat het probleem van de wettigheid van zijn arbeidssituatie aan de orde had gesteld, werd hem meegedeeld dat zijn contract niet zou worden verlengd. Klager richtte zich tot de directeur-generaal van DG V en de voorzitter van de Commissie zonder dat dit enig resultaat had.

Op basis van het bovenstaande beweerde klager het volgende:

Zijn arbeidssituatie moest vanaf uiterlijk november 1994 als onwettig worden beschouwd. Terwijl hij officieel werkte als werknemer van een bedrijf dat met de Commissie een contract voor het leveren van diensten had gesloten, voerde hij in feite taken uit die door het personeel van de Commissie moesten worden uitgevoerd. De constructie die voor zijn indienstneming was gebruikt, was door de Commissie gekozen om te ontkomen aan de toepassing van het Statuut van de ambtenaren of de Regeling welke van toepassing is op de andere personeelsleden. De Commissie had wat zijn arbeidssituatie betreft derhalve het Gemeenschapsrecht geschonden. De Commissie had ook het Luxemburgse arbeidsrecht geschonden.

ONDERZOEK

Standpunt Commissie

In haar standpunt beweerde de Commissie dat klager verschillende contracten van bepaalde duur van externe bedrijven had gekregen om de Commissie met "specifieke aanvullen-

de technische kennis” bij te staan bij de uitvoering van haar taken overeenkomstig de bepalingen van haar “gedragscode”⁹⁶. Deze bedrijven werkten volledig onafhankelijk. Klager was niet in dienst genomen door de Commissie.

Opmerkingen klager

In zijn opmerkingen handhaafde klager zijn klacht. Hij gaf toe dat de “gedragscode” van de Commissie zeer goede bepalingen bevatte, maar onderstreepte dat deze in dit geval niet waren gerespecteerd. Hij had niet “onafhankelijk” gewerkt maar zijn positie was die van een de facto werknemer van de Commissie geweest. Naar zijn mening ging de Commissie in haar antwoord niet op de ter zake doende kwesties in.

VERDER ONDERZOEK

Op basis van het bovenstaande kwam de Ombudsman tot de conclusie dat hij aanvullende informatie van de Commissie nodig had om de zaak te kunnen behandelen. Hij verzocht in januari 1999 om die informatie.

Antwoord van de Commissie op het eerste verzoek om aanvullende informatie van de Ombudsman

In haar antwoord op het verzoek om aanvullende informatie maakte de Commissie de volgende opmerkingen:

Volgens het arrest van het Hof van Justitie in de zaak-*Mulfinger*⁹⁷ is het criterium voor de beoordeling van de wettigheid van een rechtstreeks contract volgens de nationale wetgeving de vraag of de aan de werknemer toevertrouwde taken vaste taken zijn die van wezenlijk belang zijn voor de werking van de openbare dienst van de Gemeenschap. Klager had echter slechts “incidentele bijstand”⁹⁸ verleend. Wat de algemene bepalingen betreffende de betrekkingen tussen de Commissie en bepaalde personeelscategorieën betreft, wees de Commissie erop dat er voor de door klager uitgevoerde taken tijdelijk behoefte aan specifieke kennis was en dat dit volledig in overeenstemming was met de delen II en III van de gedragscode van oktober 1994. Volgens het contract waren de arbeidsomstandigheden van klager *extra muros*. Er was geen verhouding werkgever/werknemer tussen de Commissie en klager. De relevante bepalingen van het Luxemburgse arbeidsrecht waren van toepassing op het bedrijf dat de werkgever van klager was en niet op de Commissie.

Opmerkingen van klager op het antwoord van de Commissie op het eerste verzoek om aanvullende informatie

In zijn opmerkingen over de brief van de Commissie bleef klager bij zijn bewering dat de Commissie een beroep op particuliere bedrijven had gedaan om aan de toepassing van het Statuut van de ambtenaar te ontkomen. Volgens hem was het toezicht op de omzetting van richtlijnen geen taak van tijdelijke aard. Klager onderstreepte nogmaals dat zijn arbeidsomstandigheden nooit *extra muros* waren geweest.

Klager legde ook kopieën van enkele documenten voor.

De Ombudsman besliste vervolgens een tweede verzoek om aanvullende informatie aan de Commissie te richten. Dit verzoek werd in juni 1999 verzonden.

⁹⁶ Gedragscode houdende algemene bepalingen betreffende de betrekkingen tussen Commissiediensten en bepaalde personeelscategorieën (oktober 1994).

⁹⁷ Zaak C-249/87 *Mulfinger e.a. tegen Commissie*, Jurispr.1989, blz. 4127.

⁹⁸ In de oorspronkelijke Franse tekst: “une assistance ponctuelle”.

Antwoord van de Commissie op tweede verzoek om aanvullende informatie van de Ombudsman

In haar antwoord op het tweede verzoek om aanvullende informatie maakte de Commissie de navolgende opmerkingen:

De documenten met betrekking tot de zaak, met inbegrip van de door klager verstrekte stukken, bevestigden volledig het standpunt van de Commissie. De verantwoordelijkheid voor het toezicht op de tenuitvoerlegging van de richtlijnen door de lidstaten rustte op de ambtenaren van de Commissie en kon niet worden gedelegeerd. Uit de door klager aangehaalde feiten bleek niet dat in dit geval een dergelijke delegatie had plaatsgevonden. Klager had technische bijstand verleend aan de verantwoordelijke ambtenaren. Externe adviseurs werden juist aangenomen omdat zij over de kennis beschikten die niet altijd aanwezig was bij de communautaire ambtenaren.

Opmerkingen van klager op het antwoord van de Commissie op het tweede verzoek om aanvullende informatie

In zijn opmerkingen zei klager te hopen dat de nieuwe voorzitter van de Commissie zijn best zou doen om op alle niveaus van de Commissie de informatieplicht en politieke verantwoordelijkheid ten uitvoer te leggen. Hij betreunde de wijze waarop de Commissie “pingpong” met hem bleef spelen. Hij herhaalde zijn standpunt dat de Commissie zich niet had gehouden aan haar eigen gedragscode, waarin uitdrukkelijk staat dat de Commissie de relevante bepalingen van de nationale wetgeving moet respecteren. Klager beklemtoonde dat hij het niet eens was met de interpretatie door de Commissie van de juridische betekenis van het woord “toezicht”. Tenslotte was hij van mening dat juridisch gezien niets de Commissie belette hem een referentiebrief betreffende zijn werk voor de Commissie te verstrekken.

ONTWERPAANBEVELING

Bij besluit van 4 november 1999 richtte de Ombudsman overeenkomstig artikel 3, lid 6 van het Statuut van de Ombudsman⁹⁹ een ontwerpaanbeveling tot de Commissie, en wel op basis van het volgende:

Klager beweerde dat zijn arbeidssituatie (d.w.z. het feit dat hij voor de Commissie werkte in het kader van een arbeidscontract met een particulier bedrijf dat op zijn beurt een contract met de Commissie had gesloten) in strijd was met het Gemeenschapsrecht. Hij stelde dat het door hem uitgevoerde werk door personeel van de Commissie had moeten worden verricht.

De Commissie antwoordde dat klager slechts “incidentele” technische bijstand aan de verantwoordelijke ambtenaren had verleend, had gewerkt onder toezicht van de laatstgenoemden en nooit betrokken was geweest bij de eindbeslissingen betreffende de overeenstemming van de nationale wetgeving met de Gemeenschapswetgeving. De Commissie stelde voorts dat zij zich in dit geval volledig aan de bepalingen van haar gedragscode van oktober 1994 had gehouden.

Volgens de gedragscode van de Commissie mogen de taken van openbare dienstverlening van de Gemeenschap alleen maar door ambtenaren of tijdelijke personeelsleden van de Europese Gemeenschappen worden verricht. Volgens de gedragscode zijn ‘taken van openbare dienstverlening’ “taken die verband houden met de functies van de instelling die voortvloeien uit bevoegdheden die deze bij de Verdragen of de afgeleide wetgeving zijn

⁹⁹ Besluit nr. 94/262/EGKS, EG, Euratom van het Europees Parlement van 9 maart 1994 inzake het Statuut van de Europese Ombudsman en de algemene voorwaarden voor de uitoefening van zijn ambt (PB L 113 van 04.05.1994, blz. 15).

verleend”. Steeds volgens de gedragscode zijn dat onder meer toezicht (met name op de naleving van de Gemeenschapswetgeving)”¹⁰⁰. Het doorslaggevende criterium om uit te maken of het ja dan neen om een taak van openbare dienstverlening ging, lag derhalve in de aard van de betrokken diensten.

De plicht die de Commissie uit hoofde van artikel 211 (voorheen artikel 155) van het EG-Verdrag heeft om toe te zien op de toepassing van zowel de bepalingen van dit Verdrag als van de bepalingen welke de instellingen krachtens dit Verdrag vaststellen, was één van de taken die aan de Commissie zijn toegewezen en die derhalve moeten worden uitgevoerd door de ambtenaren van de Commissie, d.w.z. personeel dat in dienst is genomen overeenkomstig de bepalingen van het Statuut van de ambtenaren of de Regeling welke van toepassing is op de andere personeelsleden. Anderzijds stelde de Commissie dat zij zelfs op dit gebied een beroep kon doen op andere middelen om de kennis binnen te halen die niet bij de communautaire ambtenaren beschikbaar is.

De Commissie beweerde dat klager zijn taken onder toezicht van Commissieambtenaren had uitgevoerd en dat derhalve niet kon worden gezegd dat zijn werk deel uitmaakte van een taak van openbare dienstverlening. Maar het feit dat klager onder het toezicht of de supervisie van Commissieambtenaren had gewerkt, bleek niet strijdig met zijn stelling dat hij had meegewerkt aan een taak die bij het EG-Verdrag aan de Commissie was toevertrouwd. Gezien de hiërarchische structuur van de Commissie maakt toezicht noodzakelijk deel uit van het proces dat tot het innemen van een standpunt of het nemen van een besluit leidt. Een ambtenaar van de Commissie die werkt in het kader van het toezicht op de tenuitvoerlegging van een bepaalde richtlijn, moet ongetwijfeld ook onder de supervisie van zijn oversten werken. De vraag of de taken van klager van “vaste” aard waren of klager, zoals de Commissie het noemde, “incidentele bijstand” verleende, bleek evenmin ter zake te doen. Volgens de jurisprudentie van de rechtscollages van de Europese Gemeenschappen lag het doorslaggevende criterium in de aard van de taak en niet in de duur ervan¹⁰¹. Dit bleek trouwens ook het standpunt te zijn dat de Commissie zelf had ingenomen in haar gedragscode waar zij een onderscheid maakte tussen “taken van openbare dienstverlening” (die aan personeel van de Commissie moesten worden voorbehouden) en “niet-vaste taken”, waarmee *andere* dan “taken van openbare dienstverlening” werden bedoeld¹⁰².

Daarom was het belangrijk dat werd gekeken naar de aard van het werk dat klager in het kader van het toezicht op de tenuitvoerlegging van Richtlijn 92/29 had verricht. De Commissie had bij verschillende gelegenheden beklemtoond dat klager slechts “technische bijstand” aan de Commissieambtenaren had verleend. Volgens punt III C 3 a) van de gedragscode van de Commissie kan de Commissie een contract met derden sluiten voor het verlenen van conceptuele of raadgevende diensten als de betrokken taken wegens hun technische aard niet door personeel van de Commissie kunnen worden verricht. De Commissie had echter niet aangegeven welke precies de aard was van de “technische bijstand” die door klager (of het bedrijf dat hem in dienst had genomen) moest worden geleverd en evenmin uitgelegd waarom die niet door personeel van de Commissie kon worden geleverd. Klager beweerde dat hij de tenuitvoerlegging van Richtlijn 92/29 had gecontroleerd door de teksten van de betrokken nationale wetten te vergelijken en dat hij daarbij, omdat de wetten in talen waren gesteld die noch hij zelf noch zijn oversten beheersten, nauw had samengewerkt met de vertaaldiensten. Deze bewering werd niet aangevochten door de Commissie. Er bleken geen duidelijke aanwijzingen te zijn dat het werk dat klager in dit verband verrichtte wezenlijk verschilde van het werk van een ambtenaar die is belast met het toezicht op de tenuitvoerlegging van een richtlijn door de lidstaten. De

¹⁰⁰ Gedragscode, deel II.

¹⁰¹ Zie arrest-Mulfinger loc. cit., punt 14.

¹⁰² Gedragscode, deel II.

Ombudsman concludeerde derhalve dat het bewijsmateriaal betreffende de aard van het werk van klager veeleer de stelling van klager steunde dat hij taken had verricht die overeenkomstig de gedragscode aan personeel van de Commissie hadden moeten worden voorbehouden.

Deze conclusie werd door verschillende bijkomende factoren bevestigd.

Ten eerste, uit verschillende door klager verstrekte documenten kon worden geconcludeerd dat de instructies met betrekking tot het werk van klager rechtstreeks door de Commissie waren gegeven en niet door de bedrijven waarmee klager arbeidscontracten had gesloten. De Commissie kon geen verklaring geven voor dit verschil tussen de formele rechtspositie en de praktische realiteit.

Ten tweede, klager had een gedetailleerde beschrijving gegeven van hoe hij voor de Commissie was begonnen te werken. De Commissie had geen substantiële opmerkingen over die beweringen gemaakt.

Ten derde, al het beschikbare bewijsmateriaal wees erop dat de arbeidsomstandigheden van klager niet *extra muros* waren geweest, zoals de Commissie beweerde. Zelfs al was dit van geen belang voor de vraag of klager ja dan nee taken had verricht die aan personeel van de Commissie hadden moeten worden voorbehouden, dan nog bleek uit de beweringen van klager dat de Commissie zelfs maatregelen had genomen om de aanwezigheid van extern personeel in haar kantoren te camoufleren. De Commissie had zich onthouden van noemenswaardige commentaar op deze beweringen, die bleken te worden bevestigd door de documenten die klager verstrekte.

Tenslotte bleek de stelling van de Commissie dat haar optreden volledig in overeenstemming was met delen II en III van de gedragscode van oktober 1994 niet gegrond. Minstens twee bepalingen van deze code bleken in dit geval niet te zijn gerespecteerd. Ten eerste, mogen volgens de code de omstandigheden waarin de contracten met derden worden uitgevoerd niet leiden tot een vervorming van deze contracten noch tot de mogelijkheid dat deze als contracten voor het uitlenen van personeel of arbeidskrachten zouden worden aangemerkt¹⁰³. Ten tweede, volgens de code moet extern personeel zijn werk buiten de kantoren van de Commissie uitvoeren en moet de aanwezigheid van dergelijke personen in de kantoren van de Commissie strikt beperkt blijven en gerechtvaardigd zijn door de materiële onmogelijkheid om het werk elders uit te voeren¹⁰⁴.

Op basis van het bovenstaande kwam de Ombudsman tot de conclusie dat de tewerkstelling van klager op basis van een arbeidscontract met een particulier bedrijf dat op zijn beurt een contract met de Commissie had gesloten, niet in overeenstemming was met de beginselen die kunnen worden afgeleid uit de eigen gedragscode van de Commissie en dat er derhalve sprake was van een geval van wanbeheer. Omdat het wegens de tegengestelde standpunten van de Commissie en klager niet mogelijk was ter zake tot een minnelijke schikking tussen partijen te komen, deed de Ombudsman de onderstaande ontwerpaanbeveling.

Overeenkomstig artikel 3, lid 6 van het Statuut van de Europese Ombudsman richtte de Ombudsman derhalve de volgende ontwerpaanbeveling tot de Commissie:

De Commissie dient de nodige maatregelen te nemen tot herstel van de onwettige arbeidssituatie van klager en moet klager derhalve een referentie verstrekken over de periode tijdens welke hij voor de Commissie werkte.

¹⁰³ “De omstandigheden waarin dienstencontracten worden uitgevoerd mogen niet van die aard zijn dat de aard van het contract wordt gewijzigd en dit contract mogelijk als een contract voor het leveren van arbeidskrachten of een arbeidscontract wordt aangemerkt” (punt III C 2 van de gedragscode).

¹⁰⁴ “De aanwezigheid van het betrokken personeel in de gebouwen van de Commissie moet strikt beperkt blijven tot gevallen waarin het fysiek onmogelijk is het werk elders te verrichten” (punt III C 3 van de gedragscode).

OMSTANDIG ADVIES COMMISSIE

De Ombudsman deelde de Commissie mee dat zij, overeenkomstig artikel 3, lid 6 van het Statuut, vóór 29 februari 2000 een omstandig advies moest sturen en dat het omstandig advies kon bestaan in de aanvaarding van de ontwerp-aanbeveling van de Ombudsman en een beschrijving van de wijze waarop deze ten uitvoer is gelegd.

Op 23 februari 2000 zond de Commissie de Ombudsman het navolgende omstandige advies:

“Overeenkomstig uw aanbeveling heeft de heer Coleman, directeur-generaal Gezondheids- en Consumentenbescherming de heer M. reeds een referentiebrieft gestuurd betreffende de periode tijdens welke hij technische bijstand aan de Commissie heeft verleend.

Deze referentiebrieft is gebaseerd op de feitelijke situatie van de heer M. en zijn eigen verslag over zijn werkzaamheden (november 1994 tot juni 1996). De brieft is ook in overeenstemming met de bepalingen van de contracten die de Commissie had met de bedrijven die de heer M. in dienst namen.”

De Commissie verstrekte een kopie van een brieft d.d. 31 januari 2000 van de heer Coleman aan klager en van de aan die brieft toegevoegde referentiebrieft.

Reeds op 19 februari 2000 schreef klager aan de Ombudsman dat de referentiebrieft niet van het brieft hoofd van de Commissie was voorzien en evenmin ondertekend was. Klager wees er tevens op dat de in de referentiebrieft vermelde periode niet klopte, aangezien hij van 18 april 1994 tot 30 juni 1996 voor de Commissie had gewerkt.

Op 23 februari 2000 schreef de Ombudsman naar de Commissie om uiting te geven aan zijn voldoening over het feit dat de Commissie maatregelen had genomen om de ontwerp-aanbeveling ten uitvoer te leggen. In het licht van de opmerkingen van klager in diens brieft d.d. 19 februari 2000 verzocht de Ombudsman de Commissie evenwel na te gaan of de in haar referentiebrieft vermelde data juist waren en of het niet beter zou zijn dit document, zoals in dergelijke gevallen gebruikelijk, te ondertekenen.

Op 4 april 2000 stuurde de Commissie de Ombudsman een brieft waarin zij het volgende verklaarde:

“Overeenkomstig uw aanbeveling heeft de heer Coleman, directeur-generaal Gezondheids- en Consumentenbescherming, de heer M. een herziene versie van de referentiebrieft doen toekomen waarin rekening is gehouden met de kritische opmerkingen van klager in zijn brieft d.d. 19 februari 2000.”

Als bijlage bij deze brieft ontving de Ombudsman een kopie van de herziene referentiebrieft, gedateerd 20 maart 2000 en ondertekend door de heer Coleman. In deze brieft was sprake van de periode 18 april 1994 tot 30 juni 1996.

De brieft d.d. 4 april 2000 van de Commissie werd op 10 april 2000 doorgestuurd naar klager met het verzoek eventuele opmerkingen vóór 31 mei 2000 te maken. De Ombudsman ontving tegen die datum geen opmerkingen.

BESLUIT

Op 4 november 1999 richtte de Ombudsman overeenkomstig artikel 3, lid 6 van het Statuut van de Ombudsman de navolgende ontwerp-aanbeveling tot de Commissie:

De Commissie dient de nodige maatregelen te nemen tot herstel van de onwettige arbeids-situatie van klager en moet klager derhalve een referentie verstrekken over de periode tij-dens welke hij voor de Commissie heeft gewerkt.

Op 23 februari en 4 april 2000 deelde de Commissie de Ombudsman mee dat hij de ont-werpaanbeveling van de Ombudsman aanvaardde en deed hij tevens mededeling van de maatregelen die hij ter uitvoering daarvan had genomen. De maatregelen die door de Commissie in haar brief d.d. 4 april 2000 werden beschreven, bleken bevredigend en de Ombudsman sloot derhalve de zaak.

DISCRIMINATIE WAT BETREFT RANG VAN VISSERIJ- INSPECTEURS

*Besluit inzake klacht
109/98/ME tegen de
Europese Commissie*

KLACHT

Op 9 januari 1998 dienden drie tijdelijke functionarissen die bij de Europese Commissie werkten, bij de Europese Ombudsman een gezamenlijke klacht in betreffende hun rang als visserij-inspecteur bij de Commissie. Na hun indiensttreding stelden zij vast dat alle ande-re visserij-inspecteurs, zowel degenen die voor hen waren aangeworven als degenen die na hen waren aangeworven, in hogere rangen waren geplaatst. Omdat hun geen bevredigen-de redenen voor deze verschillen werden gegeven, dachten zij dat er sprake was van onge-rechtvaardigde ongelijke behandeling en stelden zij een interne klachtenprocedure bij de Commissie in. Tijdens deze procedure kwam aan het licht dat de aankondiging van deze posten in rang B4/B5 het gevolg was van een administratieve vergissing. Omdat de Commissie klagers niet in een hogere rang indeelde, dienden zij een klacht in bij de Ombudsman.

ONDERZOEK

Standpunt Commissie

De klacht werd doorgezonden naar de Commissie. In haar standpunt verklaarde de Commissie dat er geen sprake was geweest van discriminatie ten aanzien van klagers. Zij steunde daarbij op het feit dat de aanwervingsprocedure die tot de indienstneming van kla-gers had geleid, niet dezelfde was als die voor inspecteurs die in een hogere rang waren geplaatst. Zij voegde daaraan toe:

“Aangezien in de aankondiging van het vergelijkend onderzoek (...) stond dat de salaris-trap B4/B5 was, is het evident dat de betrokken personen solliciteerden naar posten op dit niveau bij de Commissie. Zij kunnen dit bovendien niet ontkennen, aangezien zij vrijwillig naar de posten solliciteerden.”

Opmerkingen klager

In hun opmerkingen handhaafden klagers hun beweringen. Zij voerden ook aan dat het feit dat in de aankondiging van het vergelijkend onderzoek sprake was van de graden B4/B5, de Commissie niet onthief van de verplichting de objectieve redenen aan te geven waarom zij personen die dezelfde kwalificaties en ervaring hebben en die hetzelfde werk verrich-ten niet op gelijke wijze behandelt.

POGINGEN VAN DE OMBUDSMAN OM EEN MINNELIJKE SCHIKKING TE BEREI-KEN

Na het dossier zorgvuldig te hebben onderzocht, was de Ombudsman van oordeel dat er prima facie sprake was van een geval van wanbeheer. Hij concludeerde tevens dat het nog mogelijk was een eind te maken aan het wanbeheer en schreef derhalve, overeenkomstig

artikel 3, lid 5 van het Statuut van de Ombudsman¹⁰⁵, aan de Commissie met de bedoeling een minnelijke schikking met betrekking tot de klacht te bereiken.

Verwijzend naar de opmerkingen van klagers, wees de Ombudsman erop dat, op basis van het bewijsmateriaal in het dossier, de Commissie de door klagers gedane beweringen niet probeerde te weerleggen en evenmin probeerde de verschillen tussen de graden uit te leggen. De Ombudsman vond dat de handelwijze van de Commissie in dezen niet van het hoge niveau was dat men mag verwachten van de communautaire instellingen. De Ombudsman was derhalve van mening dat de Commissie haar standpunt met betrekking tot de klacht diende te herzien.

In haar antwoord verwees de Commissie naar haar in november 1996 aangenomen nieuw aanwervingsbeleid, dat inhield dat vergelijkende onderzoeken niet langer, zoals in het verleden, voor alle rangen binnen een categorie mochten openstaan, maar dat de rangen voortaan specifiek moesten worden vermeld in de aankondiging van het vergelijkend onderzoek, afhankelijk van de door de betrokken dienst aangegeven behoefte. Indien niet uitdrukkelijk anders bepaald door de dienst, was het vergelijkend onderzoek bedoeld voor de laagste graad. Vergelijkend onderzoek 25/T/XIV/95, waar klagers op succesvolle wijze hebben voor gesolliciteerd, werd dienovereenkomstig voor de graden B5/B4 georganiseerd en de hoogst mogelijke graad voor aanwerving van klagers was derhalve B4. Een grondbeginsel van het nieuwe aanwervingsbeleid was dat vergelijkende onderzoeken open moesten staan voor de intermediaire rangen, d.i. B3/B2. Het volgende vergelijkend onderzoek 7T/XIV/97 voor visserij-inspecteurs werd dan ook overeenkomstig deze voorwaarden georganiseerd. De Commissie wees er voorts op dat zij zich moest houden aan de in de aankondiging van het vergelijkend onderzoek vermelde rang. Als zij daarvan zou afwijken, zou zij niet overeenkomstig de beginselen van gezond financieel beheer handelen en zou ze kritiek krijgen van de financiële controle en zou ze kritiek kunnen krijgen van de Rekenkamer. De Commissie betreurde derhalve dat ze niet kon instemmen met de door de Ombudsman voorgestelde minnelijke schikking.

ONTWERPAANBEVELING

Bij besluit van 18 januari 2000 richtte de Ombudsman, overeenkomstig artikel 3, lid 6 van het Statuut van de Ombudsman¹⁰⁶, een ontwerpaanbeveling tot de Commissie, en wel op basis van het volgende:

1 Het getuigt van goed administratief gedrag erop toe te zien dat het beginsel van gelijke behandeling in acht wordt genomen en discriminatie wordt vermeden. Het Hof van Justitie heeft bij verschillende gelegenheden bepaald dat het beginsel van gelijke behandeling van fundamenteel belang is in werkgelegenheid en beroep.¹⁰⁷ Hoewel het merendeel van de jurisprudentie van het Hof is gebaseerd op artikel 5, lid 3 van het Statuut van de ambtenaren, dat niet van toepassing is op tijdelijke functionarissen, heeft het Hof in zijn arresten gesteld dat het beginsel van gelijke behandeling ook op tijdelijke functionarissen van toepassing is.¹⁰⁸ Als de wijze van behandeling verschilt moeten de communautaire instellingen erop toezien dat dit op grond van de relevante objectieve kenmerken van het betrokken geval gerechtvaardigd is.

¹⁰⁵ Besluit 94/262 van het Europees Parlement van 9 maart 1994 inzake het Statuut van de Europese Ombudsman en de algemene voorwaarden voor de uitoefening van zijn ambt (PB L 113 van 4.5.1994, blz. 15).

¹⁰⁶ Besluit nr. 94/262/EGKS, EG, Euratom van het Europees Parlement van 9 maart 1994 inzake het Statuut van de Europese Ombudsman en de algemene voorwaarden voor de uitoefening van zijn ambt (PB L 113, blz. 15).

¹⁰⁷ Zie bijvoorbeeld: zaak 119/83, *Appelbaum tegen Commissie*, Jurispr. 1985, blz. 2423 - gevoegde zaken 129 en 274/82, *Charles Lux tegen Rekenkamer*, Jurispr. 1984, blz. 4127 - zaak 92/85, *Hama tegen Hof van Justitie*, Jurispr. 1986, blz. 3157.

¹⁰⁸ Zie bijvoorbeeld: T-207/95, *Ibarra Gil tegen Commissie*, Jurispr. 1997, 1A-0013, II-0031 en T-211/95, *Petite-Laurent tegen Commissie*, Jurispr. 1997, 1A-0021, II-0057.

2 In dit geval werden klagers door de Europese Commissie aangeworven als visserij-inspecteurs en in de rangen B5/B4 geplaatst. De visserij-inspecteurs, met dezelfde of lagere kwalificaties, die al in dienst waren bij de Commissie, waren in hogere rangen, namelijk B3, B2 en B1, geplaatst. Nadat klagers in dienst waren genomen, werden in de aankondiging van een volgend vergelijkend onderzoek visserij-inspecteurs in de rangen B3/B2 ingedeeld. Volgens klagers was hun eigen indienstneming in een lagere rang het gevolg van een administratieve vergissing.

3 De Commissie legde uit dat de verschillende behandeling te wijten was aan het feit dat klagers in dienst waren genomen op basis van hun succesvolle deelneming aan vergelijkend onderzoek 25/T/XIV/95. In de aankondiging van dit vergelijkend onderzoek stond dat de posten tot indienstneming in de rangen B5/B4 zouden leiden. De Commissie voegde daar nog aan toe dat de verschillende wijze van behandeling ook te maken had met haar nieuwe aanwervingsbeleid op basis waarvan toekomstige vergelijkende onderzoeken moesten openstaan voor de intermediaire rangen, d.i. B3/B2. Indien, zoals in dit geval, niet uitdrukkelijk anders bepaald door de dienst, was het vergelijkend onderzoek evenwel bedoeld voor de laagste rang. De Commissie beweerde tevens dat zij riskeerde kritiek van de financieel controleur en de Rekenkamer te krijgen.

4 Tegen deze achtergrond kwam de Ombudsman tot de volgende conclusies:

Het beginsel van gelijke behandeling is van fundamenteel belang in werkgelegenheid en beroep. Een verschillende wijze van behandeling moet op grond van relevante objectieve redenen gerechtvaardigd zijn. In het onderhavige geval had de Commissie niet betwist dat de posten als gevolg van een administratieve vergissing in een lagere rang waren aangekondigd. De reden dat klagers in lagere rangen werden aangeworven, was dus klaarblijkelijk een administratieve vergissing van de Commissie. Aangezien dit geen objectieve reden was op grond waarvan een verschillende wijze van behandeling was gerechtvaardigd, was er sprake van een schending van het beginsel van gelijke behandeling en, bij gevolg, van een geval van wanbeheer.

5 Overeenkomstig artikel 3, lid 6 van het Statuut van de Europese Ombudsman, richtte de Ombudsman derhalve de navolgende ontwerpaanbeveling tot de Commissie:

De Commissie dient de nodige maatregelen te nemen om een einde te maken aan de discriminatie in de genoemde arbeidssituatie van klagers.

Omstandig advies Commissie

De Ombudsman deelde de Commissie mee dat zij hem, overeenkomstig artikel 3, lid 6 van het Statuut van de Ombudsman, voor 30 april 2000 een omstandig advies moest doen toekomen en dat het omstandig advies kon bestaan uit de aanvaarding van de ontwerpaanbeveling van de Ombudsman en een beschrijving van de wijze waarop deze ten uitvoer was gelegd.

Op 12 mei 2000 deed de Commissie de Ombudsman het navolgende omstandig advies toekomen:

(...) Met het oog op gerechtigheid en billijkheid en gelet op de uitzonderlijke omstandigheden en de lange ervaring van de drie visserij-inspecteurs, aanvaardt de administratie de aanbeveling van de Ombudsman.

Bij wijze van uitzondering kan derhalve worden overwogen de dossiers van de drie klagers opnieuw te beoordelen alsof vergelijkend onderzoek 25T/XIV/95, voor posten in de rangen B3/B2 was aangekondigd, en de rang waarin zij bij hun indienstneming waren geplaatst op basis daarvan te herzien.

Het omstandig advies van de Commissie werd doorgezonden naar klagers, die de Ombudsman op 6 juni 2000 telefonisch meldden dat zij tevreden waren over het resultaat en voorts de Ombudsman voor zijn tussenkomst dankten.

BESLUIT

Op 18 januari 2000 richtte de Ombudsman, overeenkomstig artikel 3, lid 6 van het Statuut van de Ombudsman, de navolgende ontwerpaanbeveling tot de Commissie:

De Commissie moet de nodige maatregelen nemen om een einde te maken aan de discriminatie in de genoemde arbeidssituatie van klagers.

Op 12 mei 2000 deelde de Commissie de Ombudsman mee dat zij zijn ontwerpaanbeveling aanvaardde, alsook welke maatregelen zij had genomen om ze ten uitvoer te leggen. De door de Commissie beschreven maatregelen bleken bevredigend en de Ombudsman sloot derhalve de zaak.

NIET-EERBIEDIGING VAN DE PROCEDURE VOOR HET HERPLAATSEN VAN EEN AMBTENAAR NA ONBETAALD VERLOF OM PERSOONLIJKE REDENEN

*Besluit inzake klacht
489/98/OV tegen de
Europese Commissie*

KLACHT

In april 1998 diende de heer P. bij de Europese Ombudsman een klacht in omdat de Europese Commissie hem aan het einde van zijn onbetaald verlof om persoonlijke redenen niet opnieuw had aangesteld en had geweigerd hem een vergoeding te betalen voor het verlies aan salaris en de lagere pensioenrechten.

ONTWERPAANBEVELING

Het jaarverslag 1999 van de Ombudsman omvat nadere bijzonderheden over het besluit en de ontwerpaanbeveling die de Ombudsman, overeenkomstig artikel 3, lid 6 van het Statuut van de Ombudsman¹⁰⁹, op 4 november 1999 aan de Commissie deed. De ontwerpaanbeveling luidde als volgt:

De Commissie dient klager een schadevergoeding te betalen voor de materiële schade die hij rechtstreeks heeft geleden als gevolg van de dienstfout van de Commissie, die erin bestaat dat zij geen gedetailleerd onderzoek heeft verricht betreffende de kwalificaties van klager voor de posten die vacant waren na het verstrijken van zijn verlof om redenen van persoonlijke aard.

De Ombudsman deelde de Commissie mee dat zij hem, overeenkomstig artikel 3, lid 6 van het Statuut, voor 29 februari 2000 een omstandig advies moest doen toekomen en dat het omstandig advies kon bestaan uit aanvaarding van de ontwerpaanbeveling van de Ombudsman en een beschrijving van de wijze waarop deze ten uitvoer was gelegd.

Omstandig advies Commissie

Op 13 maart 2000 deed de secretaris-generaal van de Commissie de Ombudsman het volgende omstandige advies toekomen:

“(...) De Commissie betreurt dat de beroepskwalificaties van de heer P. met betrekking tot elke vacante post die overeenkwam met zijn rang destijds niet werden onderzocht en dat derhalve de procedure om vast te stellen of hij aan de voorwaarden voor elk van deze posten voldeed feitelijk niet had plaatsgevonden.

¹⁰⁹ Jaarverslag 1999, blz. 250.

Volgens de vaste jurisprudentie van het Gerecht van eerste aanleg vormt het verzuim van de administratie de bekwaamheden van de ambtenaar met betrekking tot iedere vacante post waarin hij zou kunnen worden herplaatst stelselmatig te onderzoeken een dienstfout waarvoor de administratie aansprakelijk kan worden gesteld als na een dergelijk – zelfs achteraf uitgevoerd – onderzoek blijkt dat er een vacante post was waarin de betrokken persoon had kunnen worden herplaatst. In dat geval moet de Commissie de materiële schade vergoeden die door de ambtenaar is geleden doordat hij niet in deze post werd herplaatst.

In dit geval en in dit stadium van de procedure is niet bewezen dat een dergelijk onderzoek zou hebben geleid tot het vinden van een post waarin de heer P. had kunnen worden herplaatst. Maar we beschikken evenmin over de nodige informatie om vast te stellen dat de heer P. niet voldeed aan de voorwaarden voor elk van de 25 vacante posten, waarin hij had kunnen worden herplaatst.

Op basis van het bovenstaande en van de aanbeveling van de Ombudsman stemt het tot aanstelling bevoegde gezag ermee in de heer P. een vergoeding van twee maanden salaris te betalen voor de door hem geleden schade, met dien verstande dat het netto-inkomen dat hij voor dezelfde periode eventueel met andere activiteiten heeft verdiend op het genoemde bedrag in mindering wordt gebracht.”

Na zorgvuldige behandeling van het omstandig advies van de Commissie was de Ombudsman van oordeel dat de beschreven maatregel op bevredigende wijze uitvoering gaf aan de ontwerpaanbeveling.

Opmerkingen klager

Op 6 april 2000 stuurde klager de Ombudsman zijn opmerkingen over het omstandig advies van de Commissie. Hij stelde vast dat de vergoeding voor materiële schade die de Commissie, gebaseerd op de jurisprudentie, wilde betalen, correct en fair leek.

Hij wees er niettemin op dat hij nog niets van de Commissie had vernomen in verband met de concrete betaling van deze schadevergoeding, aangezien hij alleen via het Bureau van de Ombudsman contact had met de Commissie.

BESLUIT

1 Op 4 november 1999 deed de Ombudsman, overeenkomstig artikel 3, lid 6 van het Statuut, de navolgende ontwerpaanbeveling aan de Commissie:

De Commissie dient klager een schadevergoeding te betalen voor de materiële schade die hij rechtstreeks heeft geleden als gevolg van de dienstfout van de Commissie, die erin bestaat dat zij geen gedetailleerd onderzoek heeft verricht betreffende de kwalificaties van klager voor de posten die vacant waren na het verstrijken van zijn verlof om redenen van persoonlijke aard.

2 Op 13 maart 2000 deelde de Commissie de Ombudsman mee dat zij de ontwerpaanbeveling aanvaardde en deed zij tevens mededeling van de door haar ter uitvoering daarvan genomen maatregelen. De maatregelen, die bestonden in de toekenning aan klager van een schadevergoeding van twee maanden salaris voor de geleden schade, bleken bevredigend en de Ombudsman sloot derhalve de zaak.

**VERTRAGING BIJ
AANNEMING
INTERNE
RICHTSNOEREN OP
HET GEBIED VAN
KINDERMISBRUIK**

*Besluit inzake klacht
521/98/ADB tegen de
Europese Commissie*

KLACHT

In september 1995 vertrouwde de Europese Commissie een Belgische onderneming, ESEDRA BVBA, het dagelijks beheer toe van het “*Early Childhood Centre Clovis*” (hierna ECC Clovis) in Brussel, een crèche voor kinderen van personeel van de communautaire instellingen, onder wie de kinderen van klagers.

In oktober 1997 kwamen de ouders van kinderen die het kinderdagverblijf ECC Clovis bezochten geruchten ter ore inzake een onderzoek naar een geval van pedofilie in de crèche. In de tweede helft van oktober 1997 werden deze geruchten door de Europese Commissie – in schriftelijke mededelingen en op vergaderingen met de ouders – bevestigd.

Volgens de vrijgegeven informatie was het onderzoek door de Belgische autoriteiten ingesteld nadat de ouders van een kind dat het kinderdagverblijf ECC Clovis bezocht een klacht hadden ingediend. Er werden personeelsleden van de crèche verdacht. De directeur van de crèche werd eind mei 1997 van het probleem op de hoogte gebracht, de Europese Commissie begin juni 1997.

(i) Samengevat beweerden de ouders dat de Commissie tijdens het hele proces ondoeltreffend, ondoorzichtig en te laat had gehandeld. Zij had de ouders niet geïnformeerd. Andere communautaire instellingen, de kinderarts van de crèche en het paritair comité van beheer voor het kinderdagverblijf werden pas geïnformeerd toen de Commissie al maanden op de hoogte was van het probleem en de zaak al openbaar was gemaakt. Volgens klagers was de vrijgegeven informatie ontoereikend en inadequaar; voorts had de Commissie verzuimd de met het onderzoek belaste Belgische autoriteiten om belangrijke informatie te verzoeken. Naar de mening van klagers had de Commissie informatie kunnen vrijgeven zonder het geheim van de procedures of het recht op privacy van de slachtoffers te schenden.

Met betrekking tot deze eerste bewering waren klagers van oordeel dat de Commissie een gedragscode moest aannemen met duidelijke voorschriften om soortgelijke fouten in geval van een vermoeden van misbruik in de toekomst te voorkomen. Daarnaast verzochten zij de Commissie de informatie vrij te geven die zij tot dusver had achtergehouden.

(ii) De tweede bewering van klagers had betrekking op het toezicht op ESEDRA BVBA, het bedrijf dat instond voor het dagelijks beheer van het kinderdagverblijf ECC Clovis. Volgens klagers maakten de diensten van de Commissie, wegens een tekort aan personeel, geen gebruik van al de controlemogelijkheden waarin het contract met ESEDRA BVBA voorzag.

Klagers verzochten de Commissie passende maatregelen te nemen om zowel het procedureprobleem als het probleem van het personeelsgebrek op te lossen.

ONDERZOEK

Standpunt Commissie

De klacht werd doorgezonden naar de Commissie. Samengevat, nam de Commissie het volgende standpunt tegenover de klacht in:

In een inleidende opmerking wees de Commissie erop dat de beweerde gevallen van kindermisbruik nog in handen van het Belgische gerecht waren en dat de informatie die rechtstreeks betrekking had op deze zaken derhalve van vertrouwelijke aard was. Voorts beklemtoonde de Commissie dat zij alle mogelijke maatregelen had genomen om de veiligheid van kinderen in haar crèches te verzekeren.

(i) De beschikbare informatie was op alle niveaus doorgegeven, maar de Commissie had daarbij altijd zorgvuldig rekening gehouden met de privacy van de slachtoffers en het geheim van de gerechtelijke procedure. Er werden vergaderingen met de ouders, het personeel van de crèche, het paritair comité van beheer voor het kinderdagverblijf en externe Belgische instellingen gehouden. Voor het personeel werden conferenties, specifieke opleidings- en bewustmakingsbijeenkomsten georganiseerd. De personeelsleden van de crèche kwamen pas in een laat stadium van de procedure onder verdenking te staan, en de zaak werd in oktober 1997 openbaar gemaakt.

Wat betreft de veiligheid, had het Beveiligingsbureau van de Commissie onafgebroken stappen gedaan om de veiligheid te verbeteren. Het bureau onderzocht de zaak grondig door regelmatig contact op te nemen met de ouders, het personeel en de Belgische autoriteiten.

(ii) Voor het toezicht op de contractant had de Commissie op gezette tijden een reeks controles verricht, met name in de vorm van bezoeken ter plaatse.

De Commissie zei dat ze ter voorkoming van kindermisbruik in crèches al maatregelen had genomen en nog voornemens was te nemen, en wel via specifieke opleiding, contacten met lokale gespecialiseerde organisaties, zoals het Office de la Naissance et de l'Enfance (ONE), en met diverse lidstaten.

Al de bovengenoemde maatregelen werden in de loop van het onderzoek en in overeenstemming met de vereisten van de gerechtelijke procedure genomen.

Opmerkingen klagers

De Europese Ombudsman zond het standpunt van de Europese Commissie door naar klagers met het verzoek opmerkingen te maken. In hun antwoord van 25 januari 1999 maakten klagers de navolgende opmerkingen.

(i) Hoewel de Commissie reeds sinds begin juni 1997 op de hoogte was van de problemen, had zij al de in haar standpunt vermelde informatiemaatregelen pas in oktober 1997 genomen. Zij had de informatie vroeger vrij kunnen geven zonder het geheim van de gerechtelijke procedure te schenden.

De informatie zelf was gebrekkig. De Commissie had nagelaten ze bij de belangrijkste bron, met name de Belgische autoriteiten, in te winnen. Voorts had de Commissie geweigerd zich burgerlijke partij te stellen, hoewel zij op die manier meer gedetailleerde informatie had kunnen krijgen. Het Beveiligingsbureau had bovendien halsstarrig geweigerd de verslagen die het had opgesteld openbaar te maken.

De klagers betreurden dat de Commissie er zich niet toe had verbonden een gedragscode aan te nemen om de in soortgelijke gevallen te volgen procedure duidelijk vast te leggen.

(ii) Wat het toezicht op de contractant betreft verwezen klagers naar het addendum bij een verslag dat was opgesteld door een met de zaak-Clovis belast toezichtcomité. Dit comité verklaarde geen weet te hebben van onderzoeken ter plaatse van de Commissie, die naar zijn mening bovendien onverwachts hadden moeten plaatsvinden. Al bij al werden de controles als inadequaats beschouwd. Tenslotte werden ook vraagtekens geplaatst bij het werk van de contractant.

VERDER ONDERZOEK

Verzoek om aanvullende informatie

De Ombudsman verzocht de Commissie om commentaar op de door klagers gemaakte opmerkingen.

De Commissie bevestigde dat zij op het moment dat zij in kennis werd gesteld van de zaak, slechts op de hoogte was van een paar elementen van de gebeurtenissen waarvan werd

beweerd dat zij hadden plaatsgevonden. Voorts hadden de ouders van de slachtoffers om discretie verzocht en wensten zij niet dat de administratie tussenbeide kwam. Gelet op de wensen van de ouders en het geheim van het gerechtelijk onderzoek, had de Commissie beslist alle ouders pas op de hoogte te brengen nadat er een minimum aan bewijsmateriaal was verzameld.

In verband met de kwaliteit van de informatie voerde de Commissie aan dat zij door het bureau van de procureur des Konings van Brussel op de hoogte was gehouden van de voortgang in de zaak. Indien de Commissie zich burgerlijke partij had gesteld, had dat niet geleid tot een verbetering van de informatie aan de ouders van de slachtoffers, die zich zelf burgerlijke partij hadden gesteld, en had dit de Commissie evenmin in staat gesteld de informatie vrij te geven die zij zelf mogelijk zou hebben gekregen, aangezien de Commissie in dat geval op haar beurt gebonden zou zijn geweest door het geheim van de gerechtelijke procedure.

De Commissie verklaarde dat zij overwoog in samenwerking met gespecialiseerde instellingen zoals ONE een specifieke interne procedure voor gevallen van misbruik in te voeren.

De Commissie heeft een lijst opgesteld van de reeds ingevoerde controles en follow-upmaatregelen om toezicht te houden op de contractant, waarbij de administratie, het paritair comité van beheer voor het kinderdagverblijf, de medische dienst, de ouders en de contractant zelf zijn betrokken. Een ambtenaar is specifiek belast met de controle op het contract.

De Commissie beklemtoonde tevens dat zij contact had opgenomen met de Belgische organisatie ONE om in samenwerking met deze organisatie een kwaliteitscontrole voor de crèches van de Commissie op te zetten en een opleiding voor het personeel in gevallen van misbruik uit te werken.

Verdere opmerkingen klagers

Klagers betreurden dat de Commissie twee jaar na de feiten nog altijd maar “overwoog” een interne procedure aan te nemen.

Wat het toezicht op de contractant betreft, brachten klagers de Ombudsman op de hoogte van een advies van het paritair comité van beheer voor het kinderdagverblijf waarin de Europese Commissie werd verzocht het contract met ESEDRA BVBA niet te verlengen. Voorts wensten klagers op de hoogte te worden gebracht van al de verantwoordelijkheden van de met de controle op het contract belaste ambtenaar en vroegen zij zich af of één persoon dit werk voor de restaurants en crèches wel aankon.

POGINGEN VAN DE OMBUDSMAN OM TOT EEN MINNELIJKE SCHIKKING TE KOMEN

Na de tijdens het onderzoek verkregen informatie te hebben onderzocht, was de Europese Ombudsman van oordeel dat er op het eerste gezicht sprake leek te zijn van een geval van wanbeheer. Volgens de beginselen van behoorlijk bestuur moeten besluiten binnen een redelijke termijn worden genomen. Meer dan twee jaar na de gebeurtenissen had de Commissie nog altijd geen interne procedure voor de aanpak van beweerde gevallen van misbruik in haar crèches vastgesteld.

Overeenkomstig artikel 3, lid 5 van het Statuut¹¹⁰, richtte de Ombudsman zich derhalve tot de voorzitter van de Europese Commissie met het verzoek dat de Commissie zich ertoe zou verbinden een interne procedure uit te werken om aan het verzoek van klagers te voldoen. De Ombudsman vroeg de Commissie tevens nota te nemen van de vrees van klagers

¹¹⁰ Artikel 3, lid 5 van het Statuut van de Europese Ombudsman: “De Ombudsman tracht zoveel mogelijk met de betrokken instellingen of organen tot een oplossing te komen om een eind te maken aan de gevallen van wanbeheer en met betrekking tot de ingediende klacht genoegdoening te verschaffen.”

omtrent de ontoereikendheid van het personeel dat beschikbaar was voor het toezicht op de door de Commissie uitbestede kinderopvang.

Op 23 november 1999 deelde de Commissie de Ombudsman mee dat ze een reeks interne richtsnoeren had uitgewerkt en voor advies aan ONE had voorgelegd. Het antwoord zou niet meer lang op zich laten wachten. Het ging evenwel om een zeer complexe, gevoelig liggende procedure die verband hield met de sociale rechten van de werknemers, beveiliging en statutaire bepalingen. In het eerste kwartaal van 2000 zou een specifiek opleidingsprogramma voor het personeel van de crèche worden afgerond. De Commissie deelde de Ombudsman tevens mee dat ze op het punt stond een samenwerkingscontract te sluiten met ONE en zijn Vlaamse tegenhanger Kind en Gezin om een externe controle voor de crèches van de Commissie op te zetten. Met betrekking tot de met het toezicht belaste ambtenaar verzekerde de Europese Commissie dat hij zich fulltime met de supervisie van het contract met ESEDRA BVBA bezighield. Het nieuwe contract, waarvoor al tweemaal een nieuwe aanbestedingsprocedure in gang was gezet, voorzag in meer controles.

Klagers spraken hun tevredenheid uit over de door de Commissie genomen maatregelen, maar betreurden dat tot dusver geen ervan was afgerond. Zij uitten opnieuw hun bezorgdheid over de werkbelasting van de met de controle binnen de Commissie belaste ambtenaar en beklemtoonden dat de Commissie de middelen moest vinden om een doeltreffende controle op te zetten. Concluderend, verklaarden klagers dat zij het voornemen van de Commissie om te voltooien wat zij had aangevat niet in twijfel wilden trekken, maar dat zij de Ombudsman niettemin verzochten zich, alvorens de zaak te sluiten, ervan te vergewissen dat de Commissie haar verbintenissen zou nakomen.

ONTWERPAANBEVELING

1 Aanpak van het geval van kindermisbruik en aanneming van een interne procedure

1.1 Klagers waren van oordeel dat de Commissie niet de passende stappen had ondernomen toen er sprake was van een vermoeden van misbruik in één van haar crèches. Zij had met name niet doeltreffend, niet transparant en niet tijdig gehandeld. Klagers verzochten de Commissie dan ook met klem een gedragscode aan te nemen met duidelijke voorschriften voor de in soortgelijke gevallen te volgen procedure. De Commissie stelde dat zij alle mogelijke maatregelen had genomen en in haar optreden steeds zorgvuldig rekening had gehouden met het recht op privacy van de slachtoffers en het geheim van de gerechtelijke procedure.

1.2 Uit het onderzoek van de Ombudsman met betrekking tot deze zaak bleek dat de Commissie zich bewust was van de noodzaak een specifieke interne procedure vast te stellen, die ruim twee jaar na de gebeurtenissen evenwel nog altijd niet was aangenomen.

1.3 Overeenkomstig artikel 3, lid 5 van zijn Statuut¹¹¹, richtte de Ombudsman zich derhalve tot de voorzitter van de Europese Commissie in een poging om tot een minnelijke schikking te komen. De Ombudsman verzocht de Commissie zich tot het aannemen van een interne procedure te verbinden.

1.4 Op 23 november 1999 deelde de Commissie de Ombudsman mee dat zij op het punt stond een interne procedure aan te nemen. Op 31 januari 2000 bleek echter uit het antwoord op een informele vraag van de Europese Ombudsman dat er weinig vorderingen in de richting van de aanneming van een procedure waren gemaakt. Overeenkomstig de

¹¹¹ Artikel 3, lid 5 van het Statuut van de Europese Ombudsman: “De Ombudsman tracht zoveel mogelijk met de betrokken instellingen of organen tot een oplossing te komen om een eind te maken aan de gevallen van wanbeheer en met betrekking tot de ingediende klacht genoegevoering te verschaffen.”

beginselen van behoorlijk bestuur moeten besluiten binnen een redelijke termijn worden genomen. De Ombudsman besliste derhalve een ontwerpaanbeveling tot de Commissie te richten.

2 Toezicht op het contract

2.1 Klagers waren van oordeel dat de Commissie geen behoorlijk toezicht uitoefende op de contractant die voor het dagelijks beheer van het kinderdagverblijf ECC Clovis instond. Klagers vroegen zich ook af of het personeel dat verantwoordelijk was voor de controle de werkdruk wel aankon. De Commissie verklaarde dat zij verschillende reeksen controles had uitgevoerd en dat een ambtenaar zich fulltime bezighield met het toezicht op het contract.

2.2 De Ombudsman nam er nota van dat de Commissie maatregelen had genomen om zowel de interne als de externe controleprocedures voor de volgende contractant, die vanaf augustus 2000 voor het dagelijks beheer van het kinderdagverblijf ECC Clovis zou instaan, te verbeteren en te verscherpen. Gelet op de aangekondigde wijzigingen van de controleprocedure was de Ombudsman van oordeel dat het niet nodig was het onderzoek voort te zetten met betrekking tot de werkbelasting van de dienst die verantwoordelijk was voor de controle op het bestaande contract. De Ombudsman vertrouwde er echter op dat de Commissie ervoor zou zorgen dat er met het oog op de aan haar dienst toevertrouwde nieuwe taken ook organisatorische maatregelen werden genomen om de dienst in staat te stellen het bijkomende werk naar behoren en doeltreffend te verrichten.

3 Conclusie

Gezien het bovenstaande en overeenkomstig artikel 3, lid 6 van het Statuut van de Europese Ombudsman¹¹², maakte de Ombudsman de navolgende ontwerpaanbeveling aan de Commissie:

De Commissie dient een interne procedure aan te nemen om ervoor te zorgen dat gevallen van beweerd kindermisbruik in haar crèches doeltreffend, transparant en tijdig worden behandeld. Deze procedure moet vóór 31 juli 2000 worden aangenomen.

De Commissie en klagers werden in kennis gesteld van deze ontwerpaanbeveling. De Ombudsman deelde de Commissie mee dat zij hem overeenkomstig artikel 3, lid 6 van het Statuut vóór 31 juli 2000 een omstandig advies moest doen toekomen en dat dit omstandig advies kon bestaan in aanvaarding van de ontwerpaanbeveling van de Ombudsman en een beschrijving van de wijze waarop deze ten uitvoer was gelegd.

Omstandig advies van de Commissie

Op 28 juli 2000 stuurde de Commissie haar omstandig advies naar de Ombudsman. Zij verklaarde dat er op 30 juni 2000 een interne procedure was aangenomen met voorschriften die moeten worden toegepast in geval van een vermoeden van kindermisbruik in haar crèches. Ze voegde in bijlage de tekst van de procedure bij en beklemtoonde dat deze het resultaat van een uitgebreide interne en externe overlegprocedure was. De tekst was naar alle betrokken partijen gestuurd.

Het omstandig advies van de Commissie werd op 31 augustus 2000 doorgezonden naar klagers.

¹¹² Besluit 94/262 van 9 maart 1994 van het Europees Parlement inzake het Statuut van de Europese Ombudsman en de algemene voorwaarden voor de uitoefening van zijn ambt, PB L 113 van 04.05.1994, blz. 15.

BESLUIT

1 Op 15 maart 2000 richtte de Ombudsman de navolgende ontwerpaanbeveling tot de Commissie:

De Commissie dient een interne procedure aan te nemen om ervoor te zorgen dat gevallen van beweerd kindermisbruik in haar crèches doeltreffend, transparant en tijdig worden behandeld. Deze procedure moet vóór 31 juli 2000 worden aangenomen.

2 Op 28 juli 2000 deelde de Commissie de Ombudsman mee dat zij de ontwerpaanbeveling van de Ombudsman aanvaardde en deed zij tevens mededeling van de door haar ter uitvoering daarvan genomen maatregelen. De door de Commissie beschreven maatregelen bleken bevredigend en de Ombudsman sloot derhalve de zaak.

3.5.3 Europol

In april 1999 begon de Ombudsman een onderzoek op eigen initiatief betreffende de toegang van het publiek tot documenten die berusten bij vier organen, waaronder Europol, die werden opgericht of operationeel werden na afronding van zijn eerdere onderzoek op eigen initiatief betreffende hetzelfde onderwerp.¹¹³

**BEPALINGEN
BETREFFENDE DE
TOEGANG VAN HET
PUBIEK TOT
DOCUMENTEN DIE
BERUSTEN BIJ
EUROPOL**

*Besluit houdende
sluiting van onderzoek
op eigen initiatief
OI/1/99/IJH met
betrekking tot Europol*

Het Jaarverslag 1999 van de Ombudsman omvat bijzonderheden over de besluiten betreffende drie van de organen die betrokken waren bij het onderzoek op eigen initiatief en over de ontwerpaanbevelingen die op 13 december 1999 aan Europol werden gedaan, overeenkomstig artikel 3, lid 6 van het Statuut van de Ombudsman.¹¹⁴ De ontwerpaanbevelingen luiden als volgt:

“1 Europol moet binnen drie maanden bepalingen vaststellen betreffende de toegang van het publiek tot documenten. Deze bepalingen zouden gebaseerd kunnen worden op die welke reeds door de Raad zijn vastgesteld, met inbegrip van de daarin vervatte uitzonderingen.

2 De bepalingen moeten van toepassing zijn op alle documenten die niet reeds vallen onder bestaande wettelijke bepalingen op grond waarvan inzage is toegestaan of vertrouwelijkheid is vereist.

3 De bepalingen moeten gemakkelijk toegankelijk zijn voor het publiek.”

Europol werd verzocht overeenkomstig artikel 3, lid 6 van het Statuut van de Ombudsman binnen drie maanden een omstandig advies te sturen.

Op 7 maart 2000 stuurde de directeur van Europol een brief naar de Ombudsman, waarin hij er zich nogmaals toe verbond ervoor te zullen zorgen dat er voor Europol passende bepalingen betreffende de toegang van het publiek tot documenten zouden worden vastgesteld. Hij zei dat hij de desbetreffende ontwerpaanbevelingen volledig aanvaardde. Hij voegde daar echter aan toe dat hij niet kon garanderen dat de bepalingen binnen drie maanden zouden worden vastgesteld, omdat de Raad van Bestuur op zijn vergadering van 22 februari 2000 geen overeenstemming had bereikt over de ontwerpbevelingen die Europol hem had voorgelegd en de zaak derhalve nog verder moest worden bestudeerd vooraleer er een definitief besluit kon worden genomen.

In antwoord op deze brief verzocht de Ombudsman Europol om zijn omstandig advies vóór 31 mei 2000. Op 16 juni 2000 werd Europol een herinneringsbrief gestuurd, waarin een nieuwe termijn, 31 juli 2000, werd vastgesteld en werd gezegd dat de Ombudsman,

¹¹³ 616/PUBAC/F/IJH.

¹¹⁴ Jaarverslag 1999, blz. 245.

als hij geen antwoord of een onbevredigend antwoord ontving, overeenkomstig artikel 3, lid 7 van het Statuut van de Ombudsman, verplicht zou zijn een speciaal verslag bij het Europees Parlement in te dienen.

In een omstandig advies van 6 juli 2000 deelde Europol de Ombudsman mee dat zijn Raad van Bestuur voornemens was de discussies over de toegang van het publiek tot Europol-documenten te hervatten zodra de recente voorstellen van de Commissie tot concrete nieuwe regelingen voor andere Europese organen hadden geleid. Als een voorlopige maatregel zal Europol verzoeken om toegang van het publiek tot Europol-documenten te behandelen door toepassing bij analogie van Besluit 93/731 van de Raad. Het publiek zou hiervan in kennis worden gesteld op de website van Europol <http://www.europol.eu.int>.

De Ombudsman was van oordeel dat uit het omstandig advies bleek dat Europol de ontwerpenaanbevelingen aanvaardde en bevredigende maatregelen had genomen om ze ten uitvoer te leggen. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

3.6 VERZOEKEN VAN NATIONALE EN REGIONALE OMBUDS- MANNEN

In februari 2000 deed de ombudsman van de Baskische provincies (*Ararteko*) bij de Europese Ombudsman een verzoek betreffende de overeenstemming van administratieve voorschriften met het beginsel van het vrije verkeer van goederen. In een van zijn zaken klaagde een burger erover dat hij om zijn uit een andere EU-lidstaat ingevoerde tweedehands auto in te schrijven, door de Spaanse administratie verplicht was naast de bij de nationale wetgeving voorgeschreven standaardgoedkeuring, een certificaat van het fiscaal vermogen van de auto in Spanje voor te leggen. De burger moest bovendien de kosten voor dit document dragen.

ADMINISTRATIEVE VOORSCHRIFTEN VOOR DE INSCHRIJVING VAN INGEVOERDE TWEDEHANDS AUTO'S IN SPANJE

*Verzoek van de
regionale ombudsman
van de
Baskische provincies
Q1/2000/MM*

De *Ararteko* diende dit verzoek bij de Europese Ombudsman in, omdat hij een officieel standpunt van een Europese instelling wenste. Aangezien de vraag verband hield met een zeer specifieke kwestie op het gebied van de interne markt, besliste de Europese Ombudsman de Europese Commissie ter zake te raadplegen.

In haar antwoord aan de Europese Ombudsman, dat naar de *Ararteko* werd doorgezonden, gaf de Europese Commissie als haar mening te kennen dat het administratieve voorschrift niet in overeenstemming bleek met de nationale wetgeving en mogelijk zelfs evenmin met de artikelen 28 tot 30 van het EG-Verdrag. De Commissie wilde de zaak als klacht behandelen en stelde voor contact op te nemen met de *Ararteko* om aanvullende informatie te krijgen en met de hulp van het informele netwerk dat zich op nationaal niveau met de interne markt bezighoudt snel een oplossing te vinden.

VRIJ VERKEER VAN WERKNEMERS IN TOSCANE

*Verzoek van de regio-
nale ombudsman van
Toscane Q2/2000/ADB*

Op 15 maart 2000 deed de heer Romano FANTAPPIÉ, regionale ombudsman van Toscane (Italië), bij de Europese Ombudsman een verzoek. In het kader van een van de door hem behandelde zaken, vernam de heer Romano FANTAPPIÉ dat de gemeente Siena uitsluitend aan in Siena woonachtige personen taxivergunningen verleent. Hetzelfde geldt voor andere posten of openbare betrekkingen, zoals die van het hoger kaderpersoneel van de *Monte dei Paschi di Siena* Bank. Hij vroeg zich af of deze vereiste geen schending van de communautaire wetgeving inzake het vrije verkeer van werknemers inhield. Hij vroeg derhalve zijn verzoek naar de Europese Commissie door te verwijzen voor een officieel standpunt.

De Commissie deelde de Ombudsman mee dat de zaak moest worden onderzocht in het licht van het recht op vrijheid van vestiging uit hoofde van artikel 43 e.v. van het EG-

Verdrag. Discriminerende of restrictieve maatregelen kunnen alleen maar gerechtvaardigd zijn door het algemeen belang (zoals openbare veiligheid, volksgezondheid of openbare orde). Volgens de Commissie kon de vereiste voor het verlenen van taxivergunningen in Siena als onnodig restrictief worden beschouwd. Er bleek evenwel geen sprake te zijn van een discriminerende maatregel op grond van nationaliteit. Voorts bleek de zaak een onvoldoende communautaire dimensie te hebben (de klacht was ingediend door Italianen die in Italië woonden) om verder door de Europese Commissie te worden behandeld. Het standpunt van de Commissie werd doorgezonden naar de ombudsman van Toscane.

**OMBUDSMAN ZAG
GEEN GRONDEN
OM ANTWOORD
VAN DE
COMMISSIE IN
TWIJFEL TE
TREKKEN**

*Verzoek Q3/2000/ME
(vertrouwelijk) van de
Ierse ombudsman*

In september 2000 ontving de Europese Ombudsman een verzoek van de Ierse ombudsman betreffende een brief van een EU-burger aan de Europese Commissie van oktober 1998, die zelf hoofdzakelijk betrekking had op verzoek Q2/97/IJH, die op 23 april 1999 door de Europese Ombudsman was gesloten.

De burger had de Ierse ombudsman meegedeeld dat hij van de Commissie geen antwoord in verband met zijn brief had gekregen. Het Bureau van de Ierse ombudsman verzocht de Europese Ombudsman derhalve de zaak verder op te nemen met de Commissie.

Aangezien de brief betrekking had op verzoek Q2/97/IJH, onderzocht de Europese Ombudsman het dossier Q2/97/IJH opnieuw en stelde vast dat de Commissie op 15 september 1999 een antwoord had gestuurd. Het antwoord van de Commissie werd doorgezonden naar de Ierse ombudsman, die het op zijn beurt naar de burger doorzond met het verzoek er opmerkingen over te maken. De Europese Ombudsman werd er vervolgens door de Ierse ombudsman van in kennis gesteld dat de burger niet tevreden was over de inhoud van de brief.

De Europese Ombudsman stelde vast dat de inhoud van de brief betrekking had op verzoek Q2/97/IJH.

De Europese Ombudsman merkte eerst op dat dossier Q2/97/IJH op 23 april 1999 was gesloten. Wat Q3/2000/ME betreft, verwees de Europese Ombudsman naar het antwoord dat de Commissie op 15 september 1999 naar de burger had gestuurd. Hij zag geen gronden om het onderzoek met betrekking tot deze zaak voort te zetten.

3.7 VERZOEK

ONDERZOEK OP
EIGEN
INITIATIEF VAN
DE
OMBUDSMAN

In oktober 1998 deed de Ierse ombudsman een verzoek bij de Europese Ombudsman betreffende door een aantal Ierse landbouwers ingediende aanvragen voor communautaire landbouwsteun. De Ierse landbouwers hadden bij het Ierse Ministerie van Landbouw en Voedselvoorziening in 1993 en 1994 een aanvraag ingediend voor steun in het kader van de premiereregelingen in de rundvleessector en voor extensivering. Het ministerie had hun aanvragen verworpen of de premie verlaagd, omdat de landbouwers op bepaalde formulieren voor steunaanvraag “oppervlakten” onnauwkeurige verklaringen hadden afgelegd. En de steunaanvragen “oppervlakten” waren een essentieel onderdeel van de aanvraagprocedure.

ONDERZOEK OP
EIGEN INITIATIEF
BETREFFENDE
UITZONDERINGSBE
PALING INZAKE
ONNAUWKEURIG
INGEVULDE
AANVRAAGFORMU
LIEREN VOOR
LANDBOUWSTEUN

De landbouwers betwisten niet dat zij onnauwkeurige verklaringen hadden afgelegd, maar vonden niettemin dat zij onredelijk waren behandeld. Hun bewering was gebaseerd op het feit dat zij zich bij het invullen van de steunaanvragen “oppervlakten” te goeder trouw hadden verlaten op het advies van een gespecialiseerd bureau, Teagasc. Teagasc is een nationale wettelijke instantie die werd opgericht om onafhankelijke advies-, onderzoeks-, onderwijs- en opleidingsdiensten te verstrekken aan de landbouw- en voedingsmiddelenindustrie in Ierland. Teagasc wordt hoofdzakelijk uit de begroting van het Ministerie van Landbouw en Voedselvoorziening gefinancierd en de raad van bestuur wordt door de minister van Landbouw en Voedselvoorziening benoemd. Het bureau valt niet onder de bevoegdheid van de Ierse ombudsman.

Besluit inzake

onderzoek op eigen

initiatief

OI/3/99/(IJH)/PB tegen

de Europese

Commissie, gebaseerd

op verzoek Q5/98/IJH

van de Ierse

ombudsman

In zijn verzoek aan de Europese Ombudsman zei de Ierse ombudsman dat de bewering van de landbouwers volgens hem klopte. De Ierse ombudsman voerde meer bepaald aan dat het Ministerie van Landbouw en Voedselvoorziening een bepaling van het Gemeenschapsrecht had moeten toepassen volgens welke sancties wegens fouten in de steunaanvragen “oppervlakten” niet worden toegepast:

*“indien het bedrijfshoofd het bewijs levert dat hij voor de bepaling van de oppervlakte op correcte wijze is uitgegaan van informatie die door de bevoegde instantie wordt erkend”.*¹¹⁵

De Ierse ombudsman had het Ministerie van Landbouw en Voedselvoorziening al gevraagd het besluit over de steunaanvragen van de landbouwers te herzien. Het ministerie deelde de Ierse ombudsman mee dat het de Europese Commissie had gevraagd of de bovengenoemde bepaling van toepassing was. De Commissie had geantwoord dat naar haar mening de bepaling niet van toepassing was

“op diensten die door semi-overheidsinstanties worden verstrekt in het kader van het advies dat deze aan landbouwers bij het invullen van aanvraagformulieren geven. Het voordeel van de twijfel dat bij dit artikel aan de landbouwer wordt gegeven, geldt uitsluitend voor informatie die door topografische diensten of soortgelijke instanties wordt verstrekt. Ik ben derhalve van mening dat de in dezen door het ministerie gevolgde benadering geen wijziging behoeft.”

De Ierse ombudsman vond deze interpretatie onnodig restrictief, overdreven streng in haar toepassing en onredelijk. Hij wees er tevens op dat zolang het Ministerie van Landbouw en Voedselvoorziening overeenkomstig het advies van de Europese Commissie handelde, hij de zaak niet verder kon opnemen met het ministerie. De Ierse ombudsman verzocht de Europese Ombudsman derhalve de interpretatie van de bovengenoemde bepaling (hierna ‘de betwiste bepaling’ genoemd) te onderzoeken.

¹¹⁵ Verordening (EEG) nr. 3887/92 van de Commissie van 23 december 1992 houdende uitvoeringsbepalingen inzake het geïntegreerde beheers- en controlesysteem voor bepaalde communautaire steunregelingen; PB L 391 van 31.12.1992, blz. 36, artikel 9, lid 2.

INLEIDENDE OPMERKINGEN VAN DE EUROPESE OMBUDSMAN

De procedure voor de behandeling van soortgelijke verzoeken werd overeengekomen op de studiebijeenkomst voor nationale ombudsmannen en soortgelijke instanties die in september 1996 in Straatsburg plaatsvond.

“De Europese Ombudsman neemt verzoeken van nationale ombudsmannen met betrekking tot het Gemeenschapsrecht in ontvangst en geeft ofwel rechtstreeks antwoord, of geeft het verzoek door aan een bevoegde instelling of instantie van de Unie.”

De verzoekprocedure lijkt niet op de procedure van artikel 234 (voorheen artikel 177) van het EG-Verdrag, waarin wordt bepaald dat het Hof van Justitie prejudiciële uitspraken doet in vragen over het Gemeenschapsrecht die in bij nationale rechtbanken hangende zaken aan de orde komen. In het Statuut van de Europese Ombudsman wordt uitdrukkelijk bepaald dat andere dan de communautaire instellingen en organen niet onder zijn mandaat vallen. Hoewel kan worden aangevoerd dat niets hem ervan weerhoudt een abstracte interpretatie van het Gemeenschapsrecht te geven in een klacht die bij een nationale ombudsman in behandeling is, zou een dergelijke interpretatie in feite voor of tegen de betrokken nationale instantie uitvallen.

Het mag niet uitgesloten worden dat de verzoekprocedure zou kunnen leiden tot een onderzoek van de Europese Ombudsman, hetzij op eigen initiatief of op basis van een klacht, naar een mogelijk geval van wanbeheer van een communautaire instelling of instantie, waartoe ook de instelling of de instantie kan behoren waarnaar het verzoek is doorverwezen.

Overeenkomstig de bovengenoemde procedure aanvaardde de Europese Ombudsman het verzoek van de Ierse ombudsman. De Europese Ombudsman zond het verzoek door naar de voorzitter van de Europese Commissie met een verzoek om een antwoord.

ANTWOORD COMMISSIE

In haar stanpunt van 10 februari 1999 bevestigde de Commissie haar stelling dat de betwiste bepaling niet van toepassing was op diensten die worden verstrekt door semi-overheidsinstanties in het kader van het advies dat deze aan landbouwers geven bij het invullen van aanvraagformulieren. De Commissie stelde met name dat:

“Het bureau TEAGASC lijkt geen officiële informatie te verstrekken, aangezien zijn taak wordt omschreven als het verlenen van advies-, onderzoeks-, onderwijs- en opleidingsdiensten aan de landbouw- en voedingsmiddelenindustrie.”

Het antwoord van de Commissie werd doorgezonden naar de Ierse ombudsman.

OPMERKINGEN IERSE OMBUDSMAN

Op 31 maart 1999 diende de Ierse ombudsman zijn opmerkingen over het antwoord van de Commissie in. De Ierse ombudsman bleef bij zijn mening dat de interpretatie van de betwiste bepaling door de Commissie onredelijk was. Hij voerde aan dat de informatie die door Teagasc aan landbouwers wordt verstrekt, moet worden beschouwd als “informatie die door de bevoegde instantie wordt erkend” zoals bedoeld in de betwiste bepaling, en dat moeilijk in twijfel kon worden getrokken dat de door Teagasc verstrekte informatie wordt “erkend” door het Ministerie van Landbouw en Voedselvoorziening (de “bevoegde instantie”).

De Ierse ombudsman was het ook oneens met de conclusie van de Commissie dat de door Teagasc verstrekte informatie geen “officiële” informatie is, aangezien het bureau onder de hoge bescherming van het Ministerie van Landbouw en Voedselvoorziening werkt.

BESLUIT VAN DE EUROPESE OMBUDSMAN EEN ONDERZOEK OP EIGEN INITIATIEF IN TE STELLEN

Op 24 april 1999 besliste de Europese Ombudsman op eigen initiatief een onderzoek in te stellen, overeenkomstig artikel 138 E van het EG-Verdrag (nu artikel 195), naar een mogelijk geval van wanbeheer van de Commissie met betrekking tot het advies dat deze had gegeven aan het Ierse Ministerie van Landbouw en Voedselvoorziening met betrekking tot de toepassing van Verordening nr. 3887/92 van de Commissie op de zaken die in bij de Ierse ombudsman ingediende klachten aan de orde waren gesteld.

De grond voor het onderzoek was dat de door de Commissie aan de betwiste bepaling (artikel 9, lid 2 van Verordening (EEG) 3887/92 van de Commissie) gegeven interpretatie strikter bleek dan de letterlijke zin van de bepaling en tot een resultaat leidde dat onredelijk was, omdat steunaanvragers werden gestraft die zich te goeder trouw hadden verlaten op officieel advies. Voorts bleek de interpretatie van de Commissie ten dele afhankelijk van de classificatie van Teagasc als een “semi-overheidsinstantie”. Het was evenwel niet duidelijk waarom de rechtsvorm die de lidstaat aan de betrokken instantie heeft gegeven hier ter zake zou doen. Tenslotte werd de door de Commissie aan de betrokken bepalingen gegeven interpretatie bij weten van de Europese Ombudsman niet gesteund door de rechtspraak van de rechtscolleges van de Europese gemeenschappen.

De Commissie werd verzocht haar standpunt met betrekking tot deze punten kenbaar te maken.

Eerste standpunt van de Commissie met betrekking tot het onderzoek op eigen initiatief van de Europese Ombudsman

Op 7 juni 1999 deelde de Commissie haar standpunt met betrekking tot het onderzoek op eigen initiatief van de Europese Ombudsman mee. Zij ging eerst in op het verzoek van de Ombudsman om een standpunt, en wel in de volgende bewoordingen:

“In zijn brief d.d. 29.04.1999 verzoekt de Europese Ombudsman de Commissie haar interpretatie van een deel van artikel 9, lid 2 van Verordening 3887/92 van de Commissie te wijzigen...”

En vervolgens:

“De Commissie merkt op dat overeenkomstig artikel 1, lid 2 van het Statuut ‘De Ombudsman (...) zijn taak (vervult) met inachtneming van de bij de Verdragen aan de communautaire instellingen en organen verleende bevoegdheden.’

De Commissie is van oordeel dat de juridische interpretatie van een artikel van een verordening geen geval van wanbeheer kan vormen. Overeenkomstig artikel 220 (voorheen artikel 164) van het Verdrag zou eventueel door het Hof van Justitie een besluit over deze kwestie kunnen worden genomen.”

De Commissie verklaarde ook dat zij niettemin ermee instemde haar standpunt inzake de interpretatie van de betwiste bepaling in heroverweging te nemen.

De opmerkingen van de Commissie over de bevoegdheid van de Europese Ombudsman worden behandeld in een aanvullende opmerking bij dit besluit.

Laatste standpunt van de Commissie met betrekking tot het onderzoek op eigen initiatief van de Ombudsman

In haar laatste standpunt wees de Commissie er eerst op dat één van de bedoelingen van de aanneming van de wetgeving waarin de betwiste bepalingen zijn vervat (Verordening 3887/92) was op doeltreffende wijze onregelmatigheden en fraude te voorkomen en te bestraffen. Zij voegde daaraan toe dat een correct beheer van de steunregelingen één van de eerste regels is die bij de uitvoering van het landbouwbeleid in acht moet worden genomen, onder meer om overdreven uitgaven voor de EU-begroting te vermijden.

Met betrekking tot het inhoudelijke aspect van het onderzoek van de Europese Ombudsman merkte de Commissie op dat het uitgangspunt is dat landbouwers die steun aanvragen zelf verantwoordelijk zijn voor de nauwkeurigheid van de gegevens die op de desbetreffende formulieren worden ingevuld. Dit geldt ook als de landbouwers hulp hebben gekregen bij het invullen van de formulieren. Indien de landbouwers onjuist advies hebben gekregen, beschikken zij over rechtsmiddelen tegen degene die het advies heeft verstrekt. De rechtsvorm van de organisatie of de instantie die de informatie verstrekt, doet echter niet ter zake.

De betwiste bepaling, artikel 9, lid 2 van Verordening 3887/92, omvat een uitzondering op het beginsel dat in geval van fouten in de steunaanvraag “oppervlakten” sancties worden toegepast. Volgens de rechtspraak van de rechtscollages van de Europese Gemeenschappen moeten uitzonderingen restrictief worden geïnterpreteerd. Aangezien artikel 9, lid 2 betrekking heeft op fouten bij de “bepaling van de oppervlakte”, is de “informatie die door de bevoegde instantie wordt erkend” de informatie die betrekking heeft op de meting van de percelen. Dergelijke informatie wordt verstrekt door de topografische dienst, het kadaster of soortgelijke instanties. De Commissie vindt niet dat Teagasc, hoewel het onder de hoge bescherming van het Ministerie van Landbouw werkt, als één van deze instanties kan worden beschouwd. Waarschijnlijker is dat het als een onafhankelijke adviseur optreedt en daarbij gebruik maakt van officiële informatie, en daarnaast ook nog andere diensten aan de landbouwers aanbiedt.

De Commissie wees er voorts op dat Verordening 3887/92 bepaalt dat lidstaten steunaanvragen “oppervlakten” zonder sancties kunnen aanpassen in geval van een klaarblijkelijke fout die als zodanig moet worden erkend door de bevoegde instantie van de lidstaat, met name de instantie die gerechtigd is de steunaanvragen in ontvangst te nemen en te controleren (artikel 5 bis, ingevoegd door Verordening (EG) nr. 229/95, PB L 27 van 04.02.1995, blz. 3¹¹⁶). De verantwoordelijkheid voor het vaststellen van de fouten ligt bij de lidstaten.

De Commissie merkte ook op dat ze Verordening (EEG) nr. 3887/92 had gewijzigd door er een bepaling aan toe te voegen waardoor landbouwers de mogelijkheid wordt geboden om, onder bepaalde voorwaarden, de informatie in hun aanvraag te wijzigen die tot de toepassing van sancties kan leiden of reeds heeft geleid (artikel 11, lid 1 bis, zoals gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 1678/98, PB L 212 van 30.07.1998, blz. 23¹¹⁷). De bevoegde instanties van de lidstaten beschikken nu derhalve over mechanismen om van het opleggen van sancties af te zien in omstandigheden die zij als onredelijk beschouwen.

¹¹⁶ “Onverminderd de voorschriften van de artikelen 4 en 5 kan een steunaanvraag, in geval van een door de bevoegde instantie erkende klaarblijkelijke fout, na de indiening op elk moment worden aangepast.”

¹¹⁷ “De in de artikelen 9 en 10 vastgestelde sancties zijn niet van toepassing wanneer het bedrijfshoofd, nadat hij heeft vastgesteld dat zijn aanvraag andere dan aan ernstige nalatigheid of aan opzet toe te schrijven fouten bevat die tot toepassing van één of meer van genoemde sancties kunnen leiden, de bevoegde instantie daarvan op eigen initiatief schriftelijk in kennis stelt binnen tien werkdagen nadat de fouten zijn vastgesteld, voor zover die instantie het bedrijfshoofd nog niet heeft meegedeeld dat zij voornemens is een controle ter plaatse te verrichten, het bedrijfshoofd op geen enkele andere wijze van dit voornemen kennis heeft kunnen krijgen, en de bevoegde instantie het bedrijfshoofd nog niet over de onregelmatigheid in de betrokken aanvraag heeft ingelicht.”

In de gegeven omstandigheden zag de Commissie geen reden om haar – in de mededeling aan het Ierse Ministerie van Landbouw en Voedselvoorziening vervatte – standpunt te wijzigen.

Opmerkingen van de Ierse ombudsman naar aanleiding van het standpunt van de Commissie

De Ierse ombudsman herhaalde zijn standpunt dat de door Teagasc verstrekte informatie moet worden beschouwd als “informatie die door de bevoegde instantie wordt erkend” zoals in Verordening 3887/92. Hij verwees in dat verband naar de rechtsvorm van Teagasc, alsook naar zijn deskundigheid op het gebied van de communautaire landbouwwetgeving.

De Ierse ombudsman had het ook over de verwijzing van de Commissie naar artikel 5 bis van Verordening 3887/92 zoals ingevoegd door Verordening (EG) nr. 229/95. Hij vroeg de Commissie of deze bepaling door het Ierse Ministerie van Landbouw en Voedselvoorziening kon worden toegepast om de merites van de individuele zaken die het voorwerp waren van het onderzoek van de Ierse Ombudsman opnieuw te beoordelen.

De Ierse ombudsman merkte tenslotte op dat de verwijzing van de Commissie naar artikel 11, lid 1 bis van Verordening 3887/92, zoals ingevoegd door Verordening (EG) nr. 1678/98, niet ter zake deed, aangezien deze bepaling nog niet bestond ten tijde dat de landbouwers in kwestie op de hoogte werden gebracht van de besluiten van het Ministerie van Landbouw en Voedselvoorziening.

BESLUIT

1 Redenen voor het onderzoek op eigen initiatief van de Europese Ombudsman

1.1 De Europese Ombudsman besliste naar aanleiding van een verzoek van de Ierse ombudsman, dat was ingediend in het kader van de verzoekprocedure tussen nationale ombudsmannen en de Europese Ombudsman, een onderzoek op eigen initiatief te openen. In dat verzoek werden feiten aan het licht gebracht die erop konden wijzen dat er sprake was geweest van wanbeheer van de Europese Commissie bij het verstrekken van juridisch advies aan het Ierse Ministerie van Landbouw en Voedselvoorziening.

1.2 Het mogelijke geval van wanbeheer had betrekking op de interpretatie door de Commissie van artikel 9, lid 2 van Verordening (EEG) 3887/92. Overeenkomstig artikel 9, lid 2 worden sancties wegens fouten in steunaanvragen “oppervlakten” niet toegepast

“indien het bedrijfshoofd het bewijs levert dat hij voor de bepaling van de oppervlakte op correcte wijze is uitgegaan van informatie die door de bevoegde instantie wordt erkend”.

1.3 De Commissie deelde het Ierse Ministerie van Landbouw en Voedselvoorziening mee dat artikel 9, lid 2 naar haar mening niet van toepassing was in gevallen waarin landbouwers hun aanvraagformulieren onnauwkeurig hadden ingevuld omdat hun onjuiste informatie was verstrekt door de Ierse instantie ‘Teagasc’, een bureau dat door haar als een “semi-overheidsinstantie” werd omschreven. Dit advies van de Commissie had het Ierse Ministerie van Landbouw en Voedselvoorziening ertoe gebracht bij zijn besluit te blijven om de door een aantal Ierse landbouwers ingediende steunaanvragen te verwerpen of boetes op te leggen.

1.4 De Commissie stelde in haar advies aan het Ministerie van Landbouw en Voedselvoorziening een interpretatie voor die strikter was dan de letterlijke zin van de bepaling en die tot een resultaat leidde dat onredelijk was, omdat steunaanvragers werden gestraft die zich te goeder trouw hadden verlaten op officieel advies. Voorts bleek de interpretatie van de Commissie ten dele afhankelijk van de classificatie van Teagasc als een “semi-overheidsinstantie”. Het was evenwel niet duidelijk waarom de rechtsvorm die de lidstaat aan de betrokken instantie heeft gegeven ter zake zou doen.

2 Heroverweging door de Commissie van haar standpunt

2.1 De Europese Ombudsman verzocht de Commissie haar interpretatie van artikel 9, lid 2 van Verordening 3887/92 opnieuw te bekijken. In haar laatste standpunt verklaarde de Commissie dat ze het beginsel uit de rechtspraak van de rechtscollages van de Europese Gemeenschappen toepaste dat uitzonderingen restrictief moeten worden geïnterpreteerd. Volgens de interpretatie van de Commissie sloeg artikel 9, lid 2 derhalve uitsluitend op informatie met betrekking tot de “bepaling van de oppervlakte”. De informatie moest daarom afkomstig zijn van instanties die zich specifiek bezighouden met het bepalen van oppervlakten, zoals de Ierse topografische dienst of soortgelijke instanties. Volgens de informatie waarover de Commissie beschikte, verstreekte Teagasc niet dit soort informatie, maar was het in de eerste plaats opgericht om advies te verstrekken. De Commissie concludeerde ook dat de rechtsvorm van de instantie waarvan de in artikel 9, lid 2 bedoelde informatie afkomstig is, niet ter zake doet.

2.2 De Europese Ombudsman gaf toe dat het juridische beginsel dat uitzonderingen restrictief moeten worden geïnterpreteerd in dit geval van toepassing was. De Ombudsman nam er ook nota van dat de Commissie blijkbaar haar standpunt ten aanzien van de relevantie van de rechtsvorm van Teagasc had gewijzigd.

2.3 De Commissie bleek het beginsel dat uitzonderingen restrictief moeten worden geïnterpreteerd op redelijke wijze te hebben toegepast. De Ombudsman zag derhalve geen reden om te concluderen dat er sprake was van wanbeheer bij de interpretatie van artikel 9, lid 2 van Verordening 3887/92 door de Commissie.

2.4 Wat betreft de rechtsvorm van Teagasc, stelde de Ombudsman het op prijs dat de Commissie haar standpunt ten aanzien van de rechtsvorm van de instantie waarvan de in artikel 9, lid 2 bedoelde informatie afkomstig is, had verduidelijkt. Terwijl uit de eerste formulering van het standpunt van de Commissie bleek dat de rechtsvorm van Teagasc als “semi-overheidsinstantie” als een bepalende factor werd beschouwd voor de toepassing van de uitzondering waarin artikel 9, lid 2 voorziet, bleek uit het laatste standpunt van de Commissie naar aanleiding van dit onderzoek dat dit niet het geval was. De interpretatie van de Commissie hield derhalve niet in dat de oprichting van quasi-overheidsinstanties op zich de bescherming van de burger in het kader van Verordening 3887/92 zou verminderen. Het feit dat Teagasc buiten de bevoegdheid van de Ierse ombudsman valt was een nationale kwestie, waarop de Europese Ombudsman geen commentaar kon leveren.

3 Aanvullende juridische informatie en advies van de Commissie

3.1 De Commissie heroverwoog niet alleen haar standpunt inzake de interpretatie van artikel 9, lid 2 van Verordening 3887/92, maar verstreekte ook informatie over andere wettelijke bepalingen die nationale instanties de mogelijkheid bieden oneerlijke behandeling bij de toepassing van communautaire steunregelingen te voorkomen of weg te werken. Zij verwees daarbij naar artikel 5 bis van Verordening 3887/92, zoals ingevoegd door Verordening (EG) 229/95, en artikel 11, lid 1 bis, zoals gewijzigd door Verordening 1678/98. De Commissie bleek artikel 5 bis naar voren te schuiven als een grondslag waarop het Ierse Ministerie van Landbouw en Voedselvoorziening eventueel kon steunen om de Ierse landbouwers te helpen. Artikel 11, lid 1 bis was, zoals gezegd door de Ierse ombudsman, niet rechtstreeks van toepassing op de betrokken landbouwers, aangezien de bepaling nog niet bestond ten tijde van het geschil van de landbouwers met het ministerie.

3.2 Hoewel het betreurenswaardig is dat de Commissie in haar oorspronkelijke antwoord op het verzoek om informatie over artikel 9, lid 2 van het Ierse ministerie niet de aandacht had gevestigd op artikel 5 bis en hoewel artikel 11, lid 1 bis niet rechtstreeks van belang is voor de betrokken landbouwers, stelde de Ombudsman het op prijs dat de Commissie zich moeite had gegeven om informatie te verstrekken over andere mogelijkheden om een oneerlijke behandeling te vermijden of weg te werken.

3.3 Met betrekking tot het verzoek van de Ierse ombudsman om een verduidelijking van het standpunt van de Commissie ten aanzien van de toepasselijkheid van artikel 5 bis merkte de Europese Ombudsman op dat dit verzoek buiten het bestek van het onderzoek viel.

4 Conclusie

Op basis van het onderzoek op eigen initiatief van de Ombudsman, ingesteld naar aanleiding van een door de Ierse ombudsman ingediend verzoek, bleek er geen sprake te zijn geweest van een geval van wanbeheer. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

AANVULLENDE OPMERKINGEN

Standpunt van de Commissie inzake de bevoegdheid van de Ombudsman

De Europese Ombudsman was van oordeel dat twee punten in het eerste standpunt van de Commissie betreffende zijn onderzoek op eigen initiatief commentaar vereisten, omdat ze bleken te berusten op misverstanden over de procedures en het mandaat van de Europese Ombudsman.

Het eerste punt had betrekking op de bewering van de Commissie dat “*de Europese Ombudsman de Commissie verzocht haar interpretatie te wijzigen*”. Dit is geen juiste omschrijving van de opening van een onderzoek door de Ombudsman, die bestaat in een verzoek aan de betrokken instelling of orgaan om haar standpunt te bepalen tegenover een mogelijk geval van wanbeheer.

Het tweede punt had betrekking op de opmerking van de Commissie dat:

“... de juridische interpretatie van een artikel of een verordening geen geval van wanbeheer kan vormen. Overeenkomstig artikel 220 (voorheen artikel 164) van het Verdrag zou eventueel door het Hof van Justitie een besluit over deze kwestie kunnen worden genomen.”

De Europese Ombudsman houdt altijd rekening met het feit dat het Hof van Justitie met betrekking tot de betekenis en interpretatie van het Gemeenschapsrecht de hoogste autoriteit is. Bovendien kan de Ombudsman overeenkomstig artikel 195 van het EG-Verdrag geen onderzoek verrichten wanneer de vermeende feiten het voorwerp van een gerechtelijke procedure uitmaken of hebben uitgemaakt. In de praktijk echter hebben noch de Ierse ombudsman noch de Ierse burgers die bij hem met betrekking tot deze zaak een klacht indienden een gerechtelijke procedure aangespannen, hetgeen overigens ook verre van eenvoudig zou zijn.

De Ombudsman wees er tevens op dat de betekenis van het begrip “wanbeheer” van fundamenteel belang is voor het werk van de Ombudsman. Om die reden had hij deze zaak ook behandeld in het eerste jaarverslag over 1995, waarin werd gezegd:

“In het Verdrag noch in het Statuut wordt de term ‘wanbeheer’ nader omschreven. Voor alle duidelijkheid, er is sprake van wanbeheer als een communautaire instelling of orgaan niet overeenkomstig de Verdragen en de bindende communautaire besluiten handelt of de arresten en rechtsbeginselen van het Hof van Justitie en het Gerecht van eerste aanleg niet in acht neemt.”

Het jaarverslag 1995 werd behandeld door de ter zake bevoegde commissie van het Europees Parlement, die bovengenoemde omschrijving van wanbeheer accepteerde, en op 20 juni 1996 vond een plenair debat plaats waaraan werd deelgenomen door commissaris Marín. De omschrijving van het begrip wanbeheer in het jaarverslag 1995 werd ook met instemming begroet op de bijeenkomst van de Europese nationale ombudsmannen in september 1997.

Bij de behandeling van het jaarverslag 1996 door het Parlement werd aangedrongen op een nauwkeuriger definitie van wanbeheer en de Europese Ombudsman deed in de plenaire vergadering de toezegging met een dergelijke definitie te zullen komen. De Ombudsman vroeg de nationale ombudsmannen en soortgelijke instanties hem mee te delen wat de term wanbeheer in hun lidstaten precies inhield. Op basis van de antwoorden die naar aanleiding daarvan werden ontvangen, blijkt dat het fundamentele begrip als volgt kan worden omschreven:

Wanbeheer doet zich voor wanneer een overheidsinstantie niet handelt in overeenstemming met een regel of een beginsel waaraan zij gehouden is.

Deze definitie werd opgenomen in het jaarverslag 1997, samen met een toelichting waarin werd beklemtoond dat, wanneer de Europese Ombudsman onderzoekt of een communautaire instelling of orgaan heeft gehandeld in overeenstemming met de regels en beginselen waaraan zij/het gehouden is, “*zijn eerste en belangrijkste taak erin gelegen (moet) zijn vast te stellen of zij/het onrechtmatig heeft gehandeld*”.

Na een plenair debat op 14 juli 1998, waarin commissaris Gradin het toejuichte dat de betekenis van de term “wanbeheer” nu duidelijk was gedefinieerd, nam het Europees Parlement op 16 juli 1998 een resolutie aan waarin met de definitie van wanbeheer werd ingestemd en werd opgemerkt dat op basis van de definitie en de voorbeelden die in het jaarverslag 1997 werden gegeven, duidelijk was geschetst wat de bevoegdheden van de Europese Ombudsman zijn¹¹⁸. De definitie werd ook opgenomen in het jaarverslag 1998, dat op 15 april 1999 in het Europees Parlement werd behandeld in aanwezigheid van commissaris Monti.

Het verbaasde de Europese Ombudsman dan ook dat de Commissie zich opnieuw wilde buigen over een zaak die reeds was behandeld in het kader van een procedure waarin zij alle gelegenheid had om haar standpunten kenbaar te maken.

Indien de Commissie van oordeel is dat het meer in het belang van de Europese burgers zou zijn om het mandaat van de Ombudsman te beperken, kan zij een amendement op het Verdrag voorstellen teneinde gevallen uit te sluiten waarin klager de zaak aanhangig kan maken bij een rechtbank of een gerechtelijke instantie. Een dergelijke beperking zou hoogst ongebruikelijk zijn, zoals duidelijk blijkt uit de door de Raad van Europa vastgestelde definitie van de rol van een ombudsman, waartoe ook de beoordeling van de rechtmatigheid van administratieve besluiten hoort¹¹⁹. Een dergelijke beperking bestaat echter wel in de wetgeving tot instelling van de “Parliamentary Commissioner in the United Kingdom”, maar zolang het Verdrag niet is gewijzigd middels de opnemings van een soortgelijke beperking voor de Europese Ombudsman, zal deze uitvoering blijven geven aan het mandaat zoals dat in het huidige Verdrag is vastgesteld en op grond waarvan hij onderzoek kan verrichten tenzij de vermeende feiten “*het voorwerp van een gerechtelijke procedure uitmaken of hebben uitgemaakt*”.

De Europese Ombudsman verzocht de Commissie hem het resultaat mee te delen van de heroverweging van haar standpunt inzake de betwiste bepaling die het voorwerp van het onderzoek was. Hij zou de Commissie tevens dankbaar zijn indien zij hem wilde meedelen of zij akkoord ging met de definitie van wanbeheer zoals die in het jaarverslag van de Ombudsman over 1997 was opgenomen en door het Europees Parlement positief was onthaald in de resolutie die op 16 juli 1998 op basis van het voorstel van de Commissie verzoekschriften was aangenomen¹²⁰.

¹¹⁸ PB C 292 van 1998, blz. 168.

¹¹⁹ The Administration and You: a handbook, 1996, blz. 44.

¹²⁰ A4-0258/98.

Antwoord van de Commissie van 15 juli 1999

Op de opmerkingen van de Europese Ombudsman over zijn bevoegdheden kwam een antwoord van de Commissie, waarin deze haar standpunt wilde verduidelijken. Zij verwees naar de definitie van “wanbeheer”, volgens welke “*wanbeheer zich voordoet wanneer een overheidsinstantie niet handelt in overeenstemming met een regel of een beginsel waaraan zij is gehouden*” en verklaarde dat:

“commissaris Gradin op 14 juli 1998 in het Europees Parlement namens de Commissie had ingestemd met deze definitie en had beklemtoond dat het veel voordelen bood dat er nu een duidelijke definitie bestond”.

De Commissie voegde daaraan toe dat zij het eens was met de Ombudsman dat deze een onderzoek mag instellen naar interpretaties die tot onredelijke resultaten kunnen leiden.

De Europese Ombudsman nam er nota van dat de kwestie van de bevoegdheid van de Ombudsman was opgelost en verzocht de voorzitter van de Europese Commissie ervoor te zorgen dat de Commissiediensten die de antwoorden van de Commissie voor de Ombudsman opstellen, in die antwoorden rekening houden met deze aanvullende opmerkingen en met het antwoord van de Commissie erop.

FINANCIËLE VERGOEDING VAN GELEDEN MATERIËLE SCHADE

*Besluit houdende
sluiting van onderzoek
op eigen initiatief
OI/1/2000/OV tegen
de Europese
Commissie*

ACHTERGROND VAN HET ONDERZOEK

In september 2000 opende de Ombudsman op eigen initiatief een onderzoek naar de vertraging waarmee de Commissie uitvoering gaf aan de ontwerp-aanbeveling die hij had gedaan in klacht 489/98/OV. Deze klacht was ingediend omdat de Europese Commissie klager na zijn onbetaald verlof om redenen van persoonlijke aard (1 oktober 1996) niet had herplaatst en had geweigerd hem een vergoeding te betalen voor het verlies aan salaris en de lagere pensioenrechten.

Na een onderzoek naar de klacht te hebben verricht, tijdens hetwelk het niet mogelijk bleek tot een minnelijke schikking tussen partijen te komen, richtte de Ombudsman, bij besluit van 4 november 1999¹²¹, overeenkomstig artikel 3, lid 6 van het Statuut van de Ombudsman de navolgende ontwerp-aanbeveling tot de Commissie:

De Commissie dient klager een schadevergoeding te betalen voor de materiële schade die hij rechtstreeks heeft geleden als gevolg van de dienstfout van de Commissie die erin bestaat dat zij geen gedetailleerd onderzoek heeft verricht betreffende de kwalificaties van klager voor de posten die vacant waren na het verstrijken van zijn verlof om redenen van persoonlijke aard.

Op 13 maart 2000 deelde de Commissie de Ombudsman schriftelijk mee dat zij de ontwerp-aanbeveling aanvaardde en welke maatregel zij had genomen om deze ten uitvoer te leggen, namelijk het aan klager toekennen van een schadevergoeding ten bedrage van twee maanden salaris wegens de door hem geleden schade. Aangezien deze maatregel bevredigend leek, sloot de Ombudsman de zaak bij besluit van 12 april 2000.

ONDERZOEK

Uit de brieven die klager op 30 juni en 17 augustus 2000 naar de Commissie (met een kopie naar de Ombudsman) zond, bleek evenwel dat de Commissie klager na verloop van zes maanden nog altijd niet de in haar brief van 13 maart 2000 vermelde twee maanden salaris had betaald.

¹²¹ Zie jaarverslag 1999 van de Europese Ombudsman, blz. 250.

Overeenkomstig artikel 3, lid 1 van het Statuut van de Europese Ombudsman, stelde de Ombudsman derhalve dit onderzoek op eigen initiatief in en verzocht hij de Commissie een standpunt naar aanleiding daarvan in te nemen.

Standpunt Commissie

De Commissie deelde de Ombudsman mee dat de betalingsaanvraag was ingediend op 11 september 2000, m.a.w. één dag voor de opening van het onderzoek op eigen initiatief en dat het aan klager verschuldigde bedrag op 20 september 2000 op zijn rekening was overgeschreven.

Opmerkingen klager

In zijn opmerkingen bevestigde klager dat zijn bankrekening op 22 september 2000 door de Commissie was gecrediteerd met 8.820,55 GBP (597.116 BEF of 14.802,12 €). Klager merkte evenwel op dat de Commissie er geen berekening van het bedrag had bijgevoegd en dat het bedrag niet overeenkwam met de twee maanden salaris die de Commissie had beloofd als schadevergoeding te zullen betalen.

Hij zei dat het bedrag ongeveer overeenkwam met twee maanden pensioen, maar niet met twee maanden salaris voor een ambtenaar van rang A4 (8) en dat het moest worden verhoogd met een factor 100:52, aangezien hij slechts een pensioen van 52% ontvangt. Voorts moest er rente wegens te late betaling (4 jaar) worden betaald, alsook de gezinstoelage, aangezien klager op 25 oktober 1996 gehuwd was. Klager wees er tenslotte op dat de omrekeningsfactor BEF-GBP niet correct was en dat de bank een willekeurige wisselkoers had gebruikt. Op basis van zijn eigen berekeningen kwam klager tot de conclusie dat de schadevergoeding 18.560 GBP (of 18.263) in plaats van 8.820,55 GBP moest bedragen. Hij verzocht derhalve om een aanpassing van het bedrag.

BESLUIT

1 Vertraging bij betaling van schadevergoeding door de Commissie

1.1 Uit de brieven die klager op 30 juni en 17 augustus 2000 naar de Commissie (met een kopie naar de Ombudsman) zond, bleek evenwel dat de Commissie klager na verloop van zes maanden nog altijd niet de twee maanden salaris had betaald waarvan sprake in haar brief van 13 maart 2000, waarin ze meedeelde de ontwerpaanbeveling van de Ombudsman in zaak 489/98/OV te aanvaarden.

1.2 Op 10 november 2000 deelde de Commissie de Ombudsman mee dat zij de bankrekening van klager op 20 september 2000 had gecrediteerd. Uit de opmerkingen van klager bleek dat klager een schadevergoeding van 8.820,55 GBP (597.116 BEF of 14.802,12 €) had ontvangen. Klager merkte op dat in de door de Commissie toegekende schadevergoeding geen rekening was gehouden met verschillende elementen en dat het bedrag moest worden verhoogd tot 18.560 GBP.

1.3 De Ombudsman wees erop dat de Commissie toen zij op 13 maart 2000 de ontwerpaanbeveling aanvaardde om klager een schadevergoeding te betalen voor de materiële schade die hij rechtstreeks had geleden als gevolg van een dienstfout van de Commissie, had voorgesteld klager *“een vergoeding van twee maanden salaris te betalen voor de door hem geleden schade, met dien verstande dat het netto-inkomen dat hij voor dezelfde periode eventueel met andere activiteiten heeft verdiend op het genoemde bedrag in mindering worden gebracht”*.

1.4 De Ombudsman was van oordeel dat het op 22 september 2000 op de bankrekening van klager overgeschreven bedrag in overeenstemming was met de verbintenis van de Commissie van 13 maart 2000 om klager voor de door hem geleden schade te vergoeden. De Commissie had de ontwerpaanbeveling derhalve naar behoren ten uitvoer gelegd.

2 Conclusie

Op basis van het onderzoek op eigen initiatief van de Europese Ombudsman met betrekking tot deze zaak bleek er geen sprake te zijn geweest van wanbeheer van de Europese Commissie. De Ombudsman besliste derhalve de zaak te sluiten.

N.B. Dit onderzoek op eigen initiatief is de follow-up van het besluit in zaak 489/98/OV (zie hoofdstuk “Door de instellingen aanvaarde ontwerp-aanbevelingen”).

3.8 SPECIALE VERSLAGEN VAN DE OMBUDSMAN

OPENHEID IN AANWERVINGS- PROCEDURES VAN DE EU

Speciaal verslag van de Europese Ombudsman aan het Europees Parlement naar aanleiding van het onderzoek op eigen initiatief inzake geheimhouding bij de aanwervingsprocedures van de Commissie (1004/97/(PD)/GG)

In 1997 begon de Europese Ombudsman op eigen initiatief een onderzoek betreffende geheimhouding bij de aanwervingsprocedures van de Commissie. In de loop van dit onderzoek vroeg de Ombudsman de Commissie of zij voornemens was:

- kandidaten bij schriftelijke examens toe te staan vragen mee te nemen uit de examenruimte;
- de beoordelingscriteria desgewenst aan kandidaten mee te delen;
- aan de kandidaten de namen van de juryleden bekend te maken;
- het mogelijk te maken kandidaten bij schriftelijke examens een gecorrigeerd exemplaar van hun examentekst te doen toekomen.

De Commissie reageerde positief op de eerste twee punten. Nadat de Ombudsman de Commissie had aanbevolen ook aan de resterende twee aanbevelingen gevolg te geven, deelde de Commissie de Ombudsman mee dat zij de kandidaten voortaan de namen van de juryleden zou meedelen.

De Commissie bleef evenwel weigeren kandidaten inzage van hun gecorrigeerde examenteksten te geven. Zij stelde dat artikel 6 van bijlage III bij het Statuut van de ambtenaren (“De werkzaamheden van de jury zijn geheim”) haar daarvan weerhield.

In deze omstandigheden diende de Ombudsman op 18 oktober 1999 een speciaal verslag bij het Europees Parlement in. De aanbeveling in dit speciaal verslag van de Ombudsman luidde dat de Commissie in haar toekomstige aanwervingsprocedures, en uiterlijk per 1 juli 2000, kandidaten op hun verzoek inzage van hun eigen gecorrigeerde examenteksten diende te geven. Deze aanbeveling werd overeenkomstig artikel 3, lid 7 van het Statuut van de Ombudsman gedaan om een einde te maken aan een geval van wanbeheer dat de Ombudsman had ontdekt.

Op 7 december 1999 schreef de voorzitter van de Europese Commissie, de heer Prodi, een brief aan de Ombudsman waarin hij meedeelde dat de Commissie met zijn aanbeveling instemde en de nodige maatregelen zou nemen om er per 1 juli 2000 gevolg aan te geven.

Op 12 oktober 2000 keurde de Commissie verzoekschriften van het Europees Parlement een verslag goed waarin ze het speciaal verslag van de Ombudsman steunde en een ontwerpresolutie van gelijke strekking indiende. Het verslag was opgesteld door euro-parlementslid Herbert Bösch.

Op 17 november 2000 vond in het Europees Parlement de stemming over de resolutie over het speciaal verslag van de Ombudsman plaats. In de aangenomen resolutie zei het EP dat kandidaten inzage moeten krijgen van hun gecorrigeerde examenteksten en richtte zij een oproep tot alle instellingen en organen van de EU om het voorbeeld van de Europese Commissie te volgen. Het EP deed ook nog enkele aanbevelingen betreffende andere maatregelen, bijvoorbeeld om kandidaten op de hoogte te brengen van de mogelijkheid om een klacht bij de Europese Ombudsman in te dienen.

De Europese Ombudsman vond dat deze afwikkeling van de zaak een beslissende stap betekende op de weg naar meer transparantie in de aanwervingsprocedures van de EU. Hij stelde met voldoening vast dat de Commissie snel had gehandeld bij de aanvaarding van zijn aanbeveling en dat het Europees Parlement zijn standpunt voluit had gesteund.

AANBEVELING VAN DE OMBUDSMAN INZAKE DE AANNEMING VAN EEN EUROPESE ADMINISTRATIEVE WET

Speciaal verslag aan het Europees Parlement naar aanleiding van het onderzoek op eigen initiatief naar het bestaan, bij de verschillende instellingen en organen van de Gemeenschappen, van een code van goed administratief gedrag en de toegankelijkheid van die code voor het publiek OI/1/98/OV

Dit speciaal verslag werd in april 2000 bij het Europees Parlement ingediend. Het heeft betrekking op het onderzoek dat de Europese Ombudsman op eigen initiatief instelde naar het bestaan, bij de verschillende instellingen en organen van de Gemeenschappen, van een code van goed administratief gedrag en de toegankelijkheid van die code voor het publiek.

Het onderzoek werd in november 1998 geopend. In juli en september 1999 deed de Ombudsman ontwerpaanbevelingen aan 18 communautaire instellingen en organen om bepalingen vast te stellen betreffende goed administratief gedrag voor ambtenaren in hun contacten met het publiek. De Ombudsman wees erop dat de instellingen en organen zich bij de vaststelling van deze bepalingen konden baseren op de bepalingen die waren vervat in de Code van goed administratief gedrag van de Ombudsman. De Ombudsman beklemtoonde dat de bepalingen om doeltreffend en toegankelijk voor burgers te zijn, moesten worden aangenomen in de vorm van een besluit en worden gepubliceerd in het Publicatieblad.

Uit de antwoorden op de ontwerpaanbevelingen blijkt dat slechts twee gedecentraliseerde organen, namelijk het Europees Bureau voor de Beoordeling van Geneesmiddelen (EMEA) en het Vertaalbureau voor de Organen van de Europese Unie, op 1 december 1999 respectievelijk 10 februari 2000 de door de Ombudsman voorgestelde Code van goed administratief gedrag hebben aangenomen. Deze beide organen hebben de ontwerpaanbevelingen correct ten uitvoer gelegd.

De Europese Commissie heeft een ontwerpcode ingediend, maar nog niet aangenomen. Noch het Europees Parlement noch de Raad hebben een code van goed administratief gedrag aangenomen. Geen van de andere instellingen of organen had op 1 maart 2000 een code aangenomen.

Het Europees Parlement heeft beklemtoond dat er zo spoedig mogelijk codes van goed administratief gedrag moeten worden opgesteld die voor alle Europese instellingen en organen zo gelijk mogelijk zouden moeten zijn¹²². Toch hebben slechts twee van de 18 bij het onderzoek betrokken Communautaire instellingen en organen de ontwerpaanbevelingen van de Ombudsman ten uitvoer gelegd. De Ombudsman sluit dit speciale verslag derhalve af met de navolgende aanbeveling:

Ten einde bepalingen van goed administratief gedrag tot stand te brengen die gelijkelijk van toepassing zijn op alle communautaire instellingen en organen in hun contacten met het publiek, beveelt de Ombudsman aan een Europese administratieve wet aan te nemen die van toepassing is op alle communautaire instellingen en organen. Deze wet zou de vorm van een verordening kunnen aannemen.

Het Europees Parlement zou, als enige Europese instelling die alle Europese burgers op democratische wijze vertegenwoordigt, kunnen overwegen gebruik te maken van de procedure waarnaar in artikel 192, lid 2 van het EG-Verdrag wordt verwezen, om het initiatief te nemen tot de aanneming van een Europese administratieve wet in deze vorm.

¹²² Resolutie over het jaarverslag van de activiteiten van de Europese Ombudsman in 1997 (C4-0270/98), PB C 292 van 1998, blz. 168; Resolutie over het jaarverslag van de activiteiten van de Europese Ombudsman in 1998 (C-4-0138/99), PB C 219 van 1999, blz. 456.

DE OMBUDSMAN
VERZOEKT OM
OPTREDEN VAN
PARLEMENT NA
WEIGERING VAN
TOEGANG TOT
INFORMATIE IN
BRITSE BIER-ZAAK
DOOR COMMISSIE

*Speciaal verslag van de
Europese Ombudsman
aan het Europees
Parlement naar
aanleiding van de
ontwerpaanbeveling
aan de Europese
Commissie in klacht
713/98/IJH*

Dit speciaal verslag aan het Europees Parlement volgt op een onderzoek dat de Ombudsman heeft verricht nadat de Europese Commissie had geweigerd een Britse burger de informatie te verstrekken waar deze om had verzocht.

In juli 1998 nam klager namens *Bavarian Lager Company*, een bedrijf dat Duits bier in het Verenigd Koninkrijk invoert, contact op met de Ombudsman. Klager had problemen met het verkopen van zijn product wegens exclusieve inkoopovereenkomsten, waardoor veel pubs in het VK verplicht zijn hun bier van bepaalde Britse brouwerijen af te nemen; deze overeenkomsten waren geregeld in de Britse wet, gekend onder de naam "*Guest Beer Provision*". Hij klaagde hierover in april 1993 bij de Europese Commissie en beweerde dat deze bepaling een schending was van Europees recht. De Commissie registreerde de klacht als P/93/4490/UK en begon een onderzoek onder artikel 169 (nu artikel 226) van het EG Verdrag. Klager had ter zake contact gehad met de Commissie en had deze verzocht hem de namen mee te delen van de personen die bijdragen hadden ingediend in verband met de klacht tegen de Britse *Guest Beer Provision* en van de vertegenwoordigers van de "*Confédération des brasseurs du marché commun*" die een vergadering, georganiseerd door de Commissie, hadden bijgewoond in het kader van het onderzoek naar de bewering van klager van een mogelijke schending van Europees recht door het VK. De Commissie had geweigerd hem deze informatie te verstrekken.

De Commissie beweerde dat zij uit hoofde van de Communautaire richtlijn betreffende gegevensbescherming verplicht was de gevraagde namen geheim te houden tenzij de betrokken personen het ermee eens waren dat hun identiteit bekend werd gemaakt. De Ombudsman verwierp dit argument om twee hoofdredenen: ten eerste, de richtlijn is zodanig opgesteld dat de openheid van de communautaire besluitvorming erdoor wordt gesteund; ten tweede, het doel van de gegevensbeschermingsrichtlijn is de fundamentele rechten te beschermen. Aan een administratieve instantie in het geheim informatie verstrekken, is geen fundamenteel recht.

De Ombudsman deed derhalve een ontwerpaanbeveling aan de Commissie, waarin hij verklaarde dat aan klager de gevraagde informatie moest worden verstrekt.

De Commissie deelde uiteindelijk het merendeel van de gevraagde namen mee, maar gaf ze niet vrij indien de betrokken personen hadden geweigerd hun toestemming tot bekendmaking te geven. De Ombudsman oordeelde het derhalve nodig een speciaal verslag aan het Europees Parlement op te stellen waarin hij de navolgende aanbeveling deed:

De Commissie dient klager de namen mee te delen van de afgevaardigden van de Confédération des brasseurs du marché commun die aan de door de Commissie op 11 oktober 1996 georganiseerde vergadering deelnamen, alsook van de in het oorspronkelijke verzoek van klager om toegang te krijgen tot documenten vermelde bedrijven en personen (14 categorieën) die bij de Commissie onder dossiernummer P/93/4490/UK bijdragen indienden.

Het Europees Parlement kan overwegen de aanbeveling als resolutie aan te nemen.

Opmerking: De volledige tekst van de speciale verslagen zijn in 11 talen beschikbaar op de website van de Europese Ombudsman (<http://www.euro-ombudsman.eu.int>).

4 BETREK- KINGEN MET ANDERE INSTELLINGEN VAN DE EUROPESE UNIE

Handvest van de grondrechten van de Europese Unie

Op 2 februari sprak de heer SÖDERMAN de Conventie toe die, onder het voorzitterschap van de heer Roman HERZOG, bezig was met de opstelling van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie. De heer SÖDERMAN sprak zijn tevredenheid uit over het initiatief tot opstelling van dit handvest voor een betere bescherming van de rechten van de Europese burger. Hij beklemtoonde het belang van doeltreffend toezicht zowel door de rechtscolleges van de Europese Gemeenschappen als via het beproefde systeem van het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens. De heer SÖDERMAN deed ook een oproep om het recht van de burger op een open, controleerbaar en dienstbaar bestuur als een grondrecht in het handvest te erkennen.

4.1 HET EUROPEES PARLEMENT

Op 19 januari presenteerde de heer SÖDERMAN zijn werk en recente initiatieven op de ontbijtbijeenkomst van de Noordse leden van het EP in Straatsburg, die was georganiseerd door EP-lid Karl Erik OLSSON en werd door een aantal Deense en Zweedse leden van het EP bijgewoond. Na de presentatie stelden de EP-leden interessante vragen aan de heer SÖDERMAN.

Op 11 april had de heer SÖDERMAN een ontmoeting met de Voorzitter van het Europees Parlement, mevrouw Nicole FONTAINE, aan wie hij het jaarverslag 1999 presenteerde.

De heer Söderman overhandigt het jaarverslag 1999 aan mevrouw Fontaine, Voorzitter van het Europees Parlement (11 april)

Op 13 april gaf de heer SÖDERMAN gevolg aan een uitnodiging om in het Europees Parlement te komen spreken voor de Conferentie van voorzitters, voorgezeten door mevrouw Nicole FONTAINE, Voorzitter van het Europees Parlement. De heer Söderman zette zijn “*three steps for citizens*”-project uiteen. Hij werd vergezeld door de heren HARDEN en MARTÍNEZ ARAGÓN.

Op 17 april diende de heer SÖDERMAN bij de Commissie verzoekschriften van het Europees Parlement zijn jaarverslag van 1999 in, alsook zijn speciale verslagen over de code van goed administratief gedrag en de aanwervingsprocedures.

Op 17 mei had de heer SÖDERMAN een ontmoeting met EP-lid ALMEIDA GARRETT van de Commissie institutionele zaken, die vergezeld was door de heer BOUMANS en mevrouw CAMISÂO. Andere aanwezige ambtenaren waren: de heren HARDEN en

SANT'ANNA, respectievelijk hoofd van de Juridische Dienst en van de dienst Administratie en Financiën van het Bureau van de Ombudsman. De heer SÖDERMAN en mevrouw ALMEIDA GARRETT bespraken een mogelijke herziening van de bepalingen van het Statuut van de Ombudsman die verband houden met de bevoegdheden van de Ombudsman om tijdens onderzoeken dossiers in te zien en getuigen te horen.

Op 18 mei bracht de heer WEISSENFELS, administrateur op de dienst "Correspondentie met de burger" van het Europees Parlement, een bezoek aan de Ombudsman.

Op 24 mei sprak de heer SÖDERMAN op een vergadering van de Commissie constitutionele zaken waar artikel 3, lid 2 van het Statuut van de Ombudsman, werd bestudeerd met het oog op het afschaffen van de bestaande beperkingen van de bevoegdheden van de Europese Ombudsman om tijdens onderzoeken getuigen te horen en de dossiers van communautaire instellingen en organen in te zien. De vergadering werd voorgezeten door de voorzitter van de commissie, de heer NAPOLITANO. Tijdens het debat gaf de heer José María GIL-ROBLES GIL-DELGADO een historisch overzicht van de onderhandelingen die tot de bestaande beperkingen hadden geleid. Samen met andere sprekers, onder wie de rapporteur mevrouw ALMEIDA GARRETT, de heer Andrew DUFF, mevrouw Monica FRASSONI en mevrouw Sylvia-Yvonne KAUFMANN, steunde hij het voorstel om de bestaande beperkingen af te schaffen.

Op 5 juni hadden de heren SÖDERMAN en SANT'ANNA een ontmoeting met EP-lid Markus FERBER, rapporteur voor de begroting van de Ombudsman voor 2001.

Later op de dag namen de heren SÖDERMAN en SANT'ANNA deel aan een vergadering van de Begrotingscommissie van het Europees Parlement die door EP-lid Terence WYNN werd voorgezeten. Nadat de heer SÖDERMAN aan de commissie de ramingen voor de begroting van het Bureau van de Europese Ombudsman voor 2001 had voorgelegd, stelden de commissieleden vragen.

Op 15 juni had de heer SÖDERMAN een ontmoeting met de directeur-generaal Administratie van het Europees Parlement, de heer Nicolas RIEFFEL. De heer João SANT'ANNA, hoofd van de dienst Administratie en Financiën van de Ombudsman, en de heer Roger GLASS, hoofd van "afdeling Gebouwen", namen ook deel aan de vergadering tijdens welke over de gebouwen van de Ombudsman in Brussel en Straatsburg werd gesproken.

Op 16 juni had de heer SÖDERMAN in Straatsburg een ontmoeting met de heer Julian PRIESTLEY, secretaris-generaal van het Europees Parlement, om de administratieve samenwerking tussen de Europese Ombudsman en het Europees Parlement te bespreken. Ook de heren João SANT'ANNA en Constantin STRATIGAKIS, directeur van het kabinet van de secretaris-generaal, namen deel aan de vergadering.

Op 30 juni hield de heer SÖDERMAN, op uitnodiging van de heer Manfred PETER, directeur van het directoraat Personeel en sociale zaken van het Europees Parlement; en mevrouw Laura VIQUEIRA, afdelingshoofd van de afdeling Beroepsopleiding en loopbaanbegeleiding, een uiteenzetting over zijn rol en werk op een voor het personeel van het Parlement in Luxemburg georganiseerde vergadering.

Op 18 september nam de heer SÖDERMAN in Brussel deel aan de studiebijeenkomst "*Access to documents of the EU institutions: the key to a more democratic and efficient Union*". Deze bijeenkomst werd georganiseerd door de Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken en de Commissie constitutionele zaken van het Europees Parlement, als onderdeel van de wetgevingsprocedure voor het onderzoek van het voorstel voor een verordening betreffende toegang van het publiek tot documenten overeenkomstig artikel 255 van het EG-Verdrag. De studiebijeenkomst werd voorgezeten door de rapporteurs van de genoemde commissies, respectievelijk de heer Michael CASHMAN en mevrouw Hanja MAIJ-WEGGEN. De heer SÖDERMAN sprak over "*Transparency and good administration: impact on the internal functioning of the institu-*

tions". Andere sprekers waren de heer David O'SULLIVAN, secretaris-generaal van de Commissie, en de heer Hans BRUNMAYR, adjunct-directeur-generaal van de Raad.

Op 9 oktober hield de heer Olivier VERHEECKE een lezing over de Europese Ombudsman op de studiebijeenkomst "*Parliamentary Information and Relations with the Citizens*" die door het Europees Parlement voor parlementsleden uit kandidaat-landen werd georganiseerd.

Op 9 oktober nam de heer SÖDERMAN deel aan de vergadering van de Commissie verzoekschriften om zijn mening te geven over het ontwerpverslag van de commissie (verslag-Bösch) over de aanbeveling van de Ombudsman in zijn speciaal verslag aan het Europees Parlement inzake geheimhouding bij de aanwervingsprocedures van de Commissie. Dit speciaal verslag aan het Parlement was het resultaat van een onderzoek dat de Ombudsman op eigen initiatief naar dit onderwerp had ingesteld. De doelstelling van de aanbeveling van de Europese Ombudsman in dit speciaal verslag luidde dat kandidaten, die deelnemen aan door de instellingen georganiseerde vergelijkende onderzoeken, op hun verzoek inzage van hun gecorrigeerde examenteksten kunnen krijgen. De heer SÖDERMAN was vergezeld door de heer João SANT'ANNA.

4.2 DE EUROPESE COMMISSIE

Op 13 januari had de heer SÖDERMAN, die vergezeld was door de heer VERHEECKE, een ontmoeting met de heer David O'SULLIVAN, hoofd van het kabinet van voorzitter Romano PRODI, en mevrouw Sarah EVANS, lid van het kabinet. Zij bespraken de ontwerpcode van goed administratief gedrag van de Commissie in het licht van de ontwerp-aanbevelingen die de Ombudsman in het kader van zijn desbetreffende onderzoek op eigen initiatief had gedaan.

Op 19 januari had de heer SÖDERMAN, vergezeld door de heer HARDEN, een ontmoeting met mevrouw Janet ROYALL, lid van het kabinet van vice-voorzitter Neil KINNOCK. Het gesprek ging onder meer over de code van goed administratief gedrag, de toegang van het publiek tot documenten en de hervorming van de Commissie.

Op 7 april bracht mevrouw Hedwig EBERT, ombudsman van de Europese Commissie voor het personeel, een bezoek aan het Bureau van de Europese Ombudsman voor een gedachtewisseling en informatie.

Op 12 april ontmoette de heer SÖDERMAN de voorzitter van de Europese Commissie, de heer Romano PRODI, op een werkontbijt. Zij bespraken de transparantie in de Europese Unie en de heer SÖDERMAN gaf de heer PRODI uitleg over zijn "*Three steps for the citizens*"-project. Andere deelnemers waren: de heer David O'SULLIVAN, de heer Ricardo LEVI en mevrouw Sarah EVANS van het kabinet van de heer Prodi, alsook de heer HARDEN, hoofd van de Juridische Dienst van de Ombudsman.

Op 17 mei kreeg de heer SÖDERMAN bezoek van commissaris Philippe BUSQUIN en diens medewerkster mevrouw RUSSO.

Op 24 mei had de heer SÖDERMAN, vergezeld door de heer HARDEN, een ontmoeting met de voorzitter en andere leden van de Europese Commissie. De voorzitter van de Commissie, de heer Romano PRODI, heette de Ombudsman welkom en zei te hopen dat de Ombudsman er een jaarlijkse gewoonte van zou maken zijn bevindingen in het jaarverslag persoonlijk aan de Commissie te komen voorleggen. De heer SÖDERMAN lichtte de resultaten van zijn werkzaamheden in 1999 toe en liet zich lovend uit over de wil tot samenwerking waarvan de Commissie over het algemeen blijk had gegeven in het kader van onderzoeken van de Ombudsman. Hij wees er tevens op dat de beginselen in de modelcode van goed administratief gedrag van de Ombudsman de hoogste moeten zijn van ieder programma voor een beter bestuur in Europa. Tenslotte gaf hij nog een overzicht van de inspanningen van de Ombudsman om de doeltreffendheid van het verbindingsnet-

werk met de nationale ombudsmannen en soortgelijke instanties te verbeteren. Hij verzocht de Commissie de mogelijkheid te onderzoeken om het netwerk sommige bij de Commissie ingediende klachten van burgers te laten behandelen betreffende schendingen van het Gemeenschapsrecht door lidstaten. Er vond een gedachtewisseling plaats waaraan de commissarissen Loyola DE PALACIO, Antonio VITORINO en Margot WALLSTRÖM deelnamen. De ontmoeting met het college van commissarissen werd afgesloten met een lunch die de voorzitter van de Commissie ter ere van de Ombudsman aanbood.

*De heer Romano Prodi, voorzitter van de Commissie, begroet de heer Söderman (24 mei)
(Foto: © Médiathèque Commission européenne)*

Op 26 oktober hadden de heren SÖDERMAN en SANT'ANNA een ontmoeting met de heer Horst REICHENBACH, directeur-generaal Personeelszaken en Administratie van de Europese Commissie, en de heer Matthias OEL, administrateur voor de betrekkingen met andere instellingen. De vergadering was in de eerste plaats bedoeld om de stand van het hervormingsproces van de Commissie te beoordelen. Maar een aantal algemene aspecten van de dossiers betreffende de door de Europese Commissie aan vorige aanbevelingen van de Ombudsman gegeven uitvoering kwamen eveneens aan bod.

4.3 DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE

Op 5 mei had de heer SÖDERMAN een ontmoeting met secretaris-generaal van de Raad en hoge vertegenwoordiger Javier SOLANA en stelde hem in kennis van de code van goed administratief gedrag van de Ombudsman en van zijn verzoek aan het Europees Parlement om het Statuut van de Ombudsman te wijzigen met het oog op een versterking en verduidelijking van de onderzoeksbevoegdheden van de Ombudsman.

4.4 DE EUROPESE INVESTERINGS- BANK

Op 21 juni vond een vergadering van de Juridische Diensten van de Europese Investeringsbank en de Europese Ombudsman plaats in de gebouwen van de Ombudsman in Straatsburg. De bank was vertegenwoordigd door de heer Luigi La MARCA en het Bureau van de Ombudsman door Ian HARDEN, Ida PALUMBO en Maria ENGLERSON. Op de agenda stonden algemene vraagstukken in verband met procedurekwesties en samenwerking tussen de instellingen.

5 BETREK- KINGEN MET OMBUDS- MANNEN EN SOORTGELIJKE INSTANTIES

5.1 BETREKKINGEN MET NATIONALE OMBUDS- MANNEN

Op 14 januari bracht een gemengde delegatie van het Franse Ministerie van Stedenbeleid en het bureau van de Franse nationale ombudsman een bezoek aan de Europese Ombudsman. Het bureau van de Franse ombudsman was vertegenwoordigd door de heer Robert DEVILLE, *délégué général adjoint*, en de heer LEROY, *chargé de mission*. Mevrouw Isabelle PASSET vertegenwoordigde het Ministerie van Stedenbeleid. Doel van het bezoek was de presentatie van een gezamenlijk project om het netwerk van «délégués» van de Franse ombudsman in de komende drie jaar van 123 tot 423 uit te breiden, vooral in de probleemwijken van grote steden, en na te gaan hoe de samenwerking met de Europese Ombudsman verder kan worden verbeterd.

De heer SÖDERMAN sprak zijn voldoening uit over het initiatief om de overheidsdiensten dichter bij de burgers te brengen en over de belangrijke preventieve rol die de «délégués» vervullen. De heer HARDEN lichtte het mandaat van de Europese Ombudsman toe en presenteerde de code van goed administratief gedrag die na overleg met de nationale ombudsmannen in de lidstaten was opgesteld. De heer MARTÍNEZ ARAGÓN gaf vervolgens een overzicht van de werkzaamheden van de Ombudsman met betrekking tot de bestaande samenwerking met nationale en regionale ombudsmannen, en met name de Internet-links tussen de respectieve sites en de totstandbrenging van een e-mail verbinding (EUOMB).

Op 3 februari bracht de Griekse ombudsman, de heer DIAMANDOUROS, een bezoek aan het Bureau van de Europese Ombudsman in Straatsburg, waar hij van gedachten wisselde met de heer SÖDERMAN.

Op 7 februari nam Benita BROMS deel aan de viering van het tachtigjarig bestaan van het instituut van de Finse parlementaire ombudsman (zie 6.2).

Op 24 november bracht de voorzitter van de Commissie verzoekschriften van de Duitse Bundestag, mevrouw Heidemarie LÜTH, met drie medewerkers een bezoek aan het Bureau van de Europese Ombudsman in Brussel. De delegatie werd ontvangen door het hoofd Administratie en Financiën van de Ombudsman, de heer João SANT'ANNA, en het hoofd van het Bureau in Brussel, mevrouw Benita BROMS. Er werden algemene kwesties in verband met verzoekschrift- en klachtenprocedures besproken, alsook recente ontwikkelingen en actuele kwesties.

5.2 HET VERBINDINGS- NETWERK

Het verbindingsnetwerk werd in 1996 opgezet om een vrije informatiestroom over de Gemeenschapswetgeving en de uitvoering daarvan te bevorderen en de overdracht mogelijk te maken van klachten aan de instantie die het meest geschikt is om ze te behandelen.

De derde studiebijeenkomst voor verbindingsambtenaren vond op 22 en 23 september 2000 in Straatsburg plaats. Alle bureaus van nationale ombudsmannen en soortgelijke instanties in de EU-lidstaten waren er vertegenwoordigd (zie 6.1).

5.3 BETREKKINGEN MET REGIONALE OMBUDS- MANNEN EN SOORTGELIJKE INSTANTIES

Op 28 februari gaf de Europese Ombudsman gevolg aan een uitnodiging om deel te nemen aan de viering van het vijftienjarig bestaan van het instituut van de regionale ombudsman in Baskenland (zie 6.2).

Op 15 maart bracht de regionale ombudsman van Catalonië, de heer Anton CAÑELLAS, een bezoek aan de heer SÖDERMAN.

Op uitnodiging van de Galicische ombudsman (*Valedor do Pobo*), de heer José CORA RODRÍGUEZ, bracht de Europese Ombudsman van 22 t/m 24 maart een officieel bezoek aan Galicië, Spanje (zie 6.2).

Op 20 november 2000 bracht de heer SÖDERMAN een officieel bezoek aan Namen op uitnodiging van de regionale ombudsman van Wallonië, de heer Frédéric BOVESSE (zie 6.2).

5.4 BETREKKINGEN MET LOKALE OMBUDS- MANNEN

Op 6 april nam de heer MARTÍNEZ ARAGÓN deel aan de openingsceremonie van de Nationale Prijs voor kwaliteit in de openbare diensten. Gastheer was de heer Antoni PALLICER, lokale ombudsman van de stad Calvià, Mallorca. De heer MARTÍNEZ ARAGÓN sprak over de rol die de Europese Ombudsman vervult in de totstandkoming van een meer open en beter controleerbare Europese administratie.

5.5 SAMENWERKING BIJ DE BEHANDELING VAN KLACHTEN

In 2000 behandelde de Europese Ombudsman drie verzoeken. Eén was ingediend door de Ierse ombudsman en had betrekking op verzoek Q2/97 dat in 1999 was afgesloten. Het tweede verzoek was afkomstig van de regionale ombudsman van Toscane en hield verband met het vrije verkeer van werknemers. Het derde verzoek was door de ombudsman van de Baskische provincies (*Ararteko*) aan de Europese Ombudsman gericht en betrof de overeenstemming van administratieve voorschriften met het beginsel van het vrije verkeer van goederen.

5.6 BETREKKINGEN MET NATIONALE OMBUDS- MANNEN IN KANDIDAAT- LIDSTATEN

Op 16 maart bracht de Ombudsman van Slovenië, de heer Ivan BIZJAK, een bezoek aan de heer SÖDERMAN.

Op 17 maart was mevrouw Ruxandra SABĂREĂNU, de adjunct-ombudsman van Roemenië op bezoek in het Bureau van de Ombudsman in Straatsburg, waar zij van gedachten wisselde met de heren SÖDERMAN en HARDEN.

De heer Söderman verwelkomt mevrouw Sabăreănu, adjunct-ombudsman van Roemenië (17 maart)

6 PUBLIC RELATIONS

6.1 HOOGTEPUNTEN VAN HET JAAR

OPEN DAG IN BRUSSEL EN STRAATSBURG

In het kader van de “Europese Dag” nam de Europese Ombudsman deel aan de door het Europees Parlement georganiseerde open dagen in Brussel (6 mei) en Straatsburg (7 en 8 mei). Het aantal bezoekers in Brussel lag iets lager dan in de voorgaande jaren, maar in Straatsburg werden 50.000 bezoekers geteld, van wie een groot aantal de stand van de Ombudsman aandeed. Personeel van de Bureaus in Brussel en Straatsburg gaf algemene informatie over de werkzaamheden van de Ombudsman en deelde brochures en jaarverslagen uit.

JAARVERSLAG 1999

Het jaarverslag van de Europese Ombudsman van 1999 werd tijdens de plenaire vergadering van 6 juli 2000 bij het Europees Parlement voorgesteld. De vergadering werd voorzeten door ondervoorzitter Guido PODESTÀ.

De heer Söderman dient zijn jaarverslag 1999 in bij het Europees Parlement, in aanwezigheid van mevrouw Loyola de Palacio (6 juli)

De heer SÖDERMAN legde in zijn toespraak vooral de klemtoon op het almaar stijgende aantal klachten dat bij zijn Bureau binnenkomt en de positieve resultaten die voor burgers worden bereikt. Voorts vestigde hij de aandacht op de constructieve samenwerking van de zijde van de communautaire instellingen en organen bij het zoeken naar bevredigende oplossingen voor klachten.

Namens de Commissie verzoekschriften sprak de heer Jean LAMBERT, lid van het EP, zijn tevredenheid uit over het verslag van de Ombudsman. Andere sprekers, onder wie de europarlementsleden Astrid THORS, rapporteur voor het jaarverslag van de Ombudsman, Roy PERRY en Nino GEMELLI, respectievelijk ondervoorzitter en voorzitter van de Commissie verzoekschriften, feliciteerden allen de Ombudsman met zijn werk en verwezenlijkingen. Ook mevrouw Loyola de PALACIO, het ter zake bevoegde lid van de Commissie, prees de Ombudsman.

STUDIEBIJEENKOMST VOOR VERBINDINGSAMBTENAREN

De derde studiebijeenkomst voor verbindingsambtenaren vond op 22 en 23 september in Straatsburg plaats. Alle bureaus van nationale ombudsmannen of soortgelijke instanties in de EU-lidstaten waren vertegenwoordigd. Bij de deelnemers waren ook verbindingsambtenaren uit Noorwegen en IJsland, nieuwkomers in het netwerk. Onderwerpen waren de mensenrechten en het Verdrag van Amsterdam.

Deelnemers aan de studiebijeenkomst voor verbindingsambtenaren (op 23 september). Van links naar rechts mevrouw Andersen, de heer Jon Andersen (Denemarken), de heer Sten Foy (Noorwegen), de heer Robert Spano (IJsland) en mevrouw Marianne von der Esch (Zweden)

Sprekers waren de heer Jacob SÖDERMAN, Europese Ombudsman (“*Eu draft Charter of Fundamental Rights*”), de heer Álvaro GIL ROBLES, commissaris voor de mensenrechten (“*The Commissioner for Human Rights and the national Ombudsmen*”), mevrouw Françoise TULKENS, rechter bij het Hof voor de Rechten van de Mens (“*Presentation of the Court of Human Rights*”), mevrouw Anne-Marie DESCÔTES, technisch adviseur van de met Europese zaken belaste Franse minister (“*New developments in the area of freedom, security and justice after the Amsterdam Treaty*”).

Aan het einde van de studiebijeenkomst vond een vergadering van het verbindingsnetwerk plaats. De heer Xavier DENOËL, administrateur bij het Bureau van de Europese Ombudsman, hield een lezing over de toekomst van het netwerk en de heer Ben HAGARD, medewerker Internetcommunicatie, presenteerde het nationale EUOMB-project, dat onder meer zal bestaan uit een website en een Internetforum voor de nationale ombudsmannen en soortgelijke instanties en hun personeel.

VERGADERING IN HET KADER VAN HET FRANSE VOORZITTERSCHAP

Op 27 september werd de heer SÖDERMAN, vergezeld door João SANT’ANNA, op de Quai d’Orsay ontvangen door de Franse minister van Europese Zaken, Pierre MOSCOVICI. Er werd onder meer gesproken over het initiatief van de Europese Ombudsman in verband met de Code van goed administratief gedrag, het voorstel tot wijziging van het Statuut van de Ombudsman en de aanneming van de begroting van de Ombudsman voor 2001. Een ander agendapunt was de mogelijke samenwerking met de Franse overheidsinstanties om het mandaat van de Europese Ombudsman beter bekend te maken bij de Franse burgers.

6.2 CONFERENTIES EN ONT- MOETINGEN

6.2 FINLAND

Turku

Op 21 januari hield de heer SÖDERMAN in Turku een lezing over “*The meaning of the European Ombudsman for the ordinary EU citizens*”. De lezing maakte deel uit van een seminarie in het kader van het “Robert Schuman”-opleidingsprogramma, dat door de rechtsfaculteit van de Universiteit van Turku, het regionale Hof van Turku en het Finse Ministerie van Justitie werd georganiseerd. Andere sprekers waren onder meer de heer Johannes KOSKINEN, minister van Justitie, en de heer Ari SAARNILEHTO, decaan aan de Universiteit van Turku.

Helsinki

Op 10 en 11 januari nam de heer SÖDERMAN deel aan een studiebijeenkomst over behoorlijk bestuur in het Oostzeegebied. De bijeenkomst werd georganiseerd door de CBSS-werkgroep die democratische instellingen bijstaat, in samenwerking met de Universiteit van Helsinki en de Ministeries van Justitie en Buitenlandse Zaken van Finland. Andere sprekers waren onder meer de heer Staffan SYNNESTRÖM van OESO SIGMA, de heer Bertrand De SPEVILLE, wetenschappelijk deskundige van de Raad van Europa, dr. Pekka HALLBERG, voorzitter van het hoogste administratieve rechtcollege van Finland, prof. Ole ESPERSEN, CBSS-commissaris, Eivind SMITH, hoogleraar aan de Universiteit van Oslo, en Olli MÄENPÄÄ, decaan aan de Universiteit van Helsinki. De bijeenkomst vond plaats in de gebouwen van de rechtsfaculteit van de Universiteit van Helsinki.

Benita BROMS nam deel aan het internationaal symposium «*Ombudsmen in the service of Human Rights: Challenges for the new millenium*». Het symposium vond op 7 februari in Helsinki plaats naar aanleiding van het tachtigjarige bestaan van de Finse parlementaire ombudsman. Er werden drie thema's besproken: *Roles for the Ombudsmen: Past, Present and Future; Ombudsmen as Champions for Democracy and the Rule of Law and Finnish Parliamentary Ombudsman as Guardian of Human Rights and Constitutional Rights*.

Op 13 november hield de heer SÖDERMAN een lezing voor laatstejaarsstudenten politieke wetenschappen van de Universiteit van Helsinki. De lezing “*What happens to citizens' Europe?*” maakte deel uit van het EU-programma van de universiteit dat vanaf 2001 een voor alle faculteiten opengesteld multidisciplinair programma wordt. Deze activiteit werd gecoördineerd door mevrouw Teija TIILIKAINEN, gekwalificeerd onderzoeker aan de Universiteit van Helsinki, en vond plaats in de gebouwen van de faculteit politieke wetenschappen.

Op dezelfde dag hield de heer SÖDERMAN ook een lezing voor het personeel van de bureaus van de kanselier van justitie en de parlementaire ombudsman van Finland. De Europese Ombudsman sprak over het artikel betreffende behoorlijk bestuur in het Handvest van de grondrechten en de Code van goed administratief gedrag.

Deze lezing, die was georganiseerd door de bureaus van de kanselier van justitie en van de ombudsman, vond plaats in de zaal van de Grote Commissie van het Finse parlement. De presentatie van de heer SÖDERMAN werd gevolgd door een levendige discussie over praktische toepassingen van de beginselen van goed bestuur.

FIDE-Congres 2000

Van 1 tot 3 juni namen de heer Jacob SÖDERMAN, mevrouw Benita BROMS, mevrouw Maria ENGLESON, mevrouw Vicky KLOPPENBURG en mevrouw Ida PALUMBO deel aan het 21ste FIDE-Congres in Helsinki, Finland. Het congres, dat werd voorgezeten door

prof. Zacharias SUNDSTRÖM, voorzitter van het FIDE-Congres, was aan drie thema's gewijd maar omvatte ook één speciale vergadering.

Van het Bureau van de Ombudsman namen mevrouw Benita BROMS en mevrouw Ida PALUMBO deel aan thema I: *"The Duties of Co-operation of National Authorities and Courts and the Community Institutions under Article 10 EC"*. Algemeen rapporteur was dr. John TEMPLE LANG, directeur van DG Competitie van de Europese Commissie. Bij thema II, *"Community Law (including competition rules) Affecting 'Networks' (telecom, energy and information technology) and its consequences for the Member States"*, was het Bureau vertegenwoordigd door mevrouw Maria ENGLESON. Algemeen rapporteur was de heer Piet-Jan SLOT, professor aan de Universiteit van Leiden. Mevrouw Vicky KLOPPENBURG nam deel aan thema III *"Legal Consequences of the Single Currency"*. Hier was de heer Antonio SÁINZ de VICUÑA van de Europese Centrale Bank, algemeen rapporteur. Alle op het congres aanwezige personeelsleden van de Ombudsman namen deel aan de speciale vergadering *"The 'Architecture' of the European Court of Justice"*.

Het FIDE-Congres werd bijgewoond door bijna 500 afgevaardigden van de Europese instellingen, van alle lidstaten van de Europese Unie en van Cyprus, Estland, Hongarije, Japan, Letland, Malta, Noorwegen, Polen, Slovenië en Zwitserland.

Het congres werd geopend door mevrouw Tarja HALONEN, president van de Republiek Finland. Vervolgens was er het welkomstwoord van prof. Zacharias SUNDSTRÖM. De heer Jean-Louis DEWOST, directeur-generaal bij de Juridische Dienst van de Europese Commissie, voerde het woord namens de voorzitter van de Europese Commissie, Romano PRODI. Na twee dagen werkvergaderingen vond een plenaire slotvergadering plaats, tijdens welke de algemeen rapporteurs voor de drie hoofdthema's een samenvatting gaven van de besprekingen en conclusies van de verschillende werkvergaderingen.

De speciale vergadering over de architectuur van het Hof van Justitie werd ingeleid door de heer Gil Carlos RODRÍGUEZ IGLESIAS, president van het Hof van Justitie. Hierna werden enkele opmerkingen gemaakt door de heer Bo VESTERDORF, president van het Gerecht van eerste aanleg, en de heer Ole DUE, voormalig president van het Hof van Justitie. Dan volgde een uiteenzetting van de heer Johannes KOSKINEN, de Finse minister van Justitie, waarop de heer Pekka HALLBERG, voorzitter van de hoogste administratieve rechtbank van Finland, met een aantal opmerkingen reageerde.

Tijdens de werkvergadering van de speciale vergadering waren er onder meer bijdragen van mevrouw Ana PALACIO, lid van het EP, de heer Nicholas FORWOOD, rechter bij het Gerecht van eerste aanleg, en de heer Onno BROUWER, voorzitter van de vaste commissie van de CCBE voor het Hof van Justitie en het Gerecht van eerste aanleg. Daarna volgde een algemeen debat waaraan deelgenomen werd door, onder meer, prof. Neville Maart HUNNINGS, nationaal rapporteur voor het VK, de heer Leif SEVÓN, rechter bij het Hof van Justitie, prof. Robert MOK, rechter bij de Nederlandse Hoge Raad, en prof. Jürgen SCHWARZE van de Albert Ludwigs-Universiteit van Freiburg.

In de slotvergadering gaf de heer Francis G. JACOBS, advocaat-generaal bij het Hof van Justitie, een samenvatting van de discussies. De slottoespraak werd door prof. Zacharias SUNDSTRÖM gehouden.

BELGIË

Brussel

Op 31 januari nam Maria ENGLESON deel aan de rondetafel *"The European Investment Bank: Accountable only to the market?"*, die werd georganiseerd door het CEE Bankwatch Network en de Heinrich Böll-Stichting in Brussel. Er werd voornamelijk gediscussieerd over vraagstukken in verband met transparantie, toegang tot informatie, medezeggenschap

en verantwoordingsplicht binnen de Europese Investeringsbank en er werd een beleidsrapport voorgelegd. Deelnemers waren onder meer: Bashir KHANBHAI, Alexander de ROO en Heide RÜHLE, leden van het EP. De bank werd vertegenwoordigd door de heer Max MESSNER.

Op 29 november sprak de heer Olivier VERHEECKE over de activiteiten van de Europese Ombudsman op het gebied van openheid en doorzichtigheid op het symposium “*Fishing in the Dark*”, georganiseerd door het WWF en *het European Policy Centre* in Brussel (28 en 29 november 2000).

Op 1 december ging de Europese Ombudsman in op de uitnodiging om deel te nemen aan de vergadering van het stuurcomité van het platform van Europese sociale NGO's in het Altiero Spinelli-gebouw in Brussel. Andere deelnemers waren onder meer: de heer Dick JARRÉ van de Internationale Confederatie voor sociale welvaart, de heer Guampiero ALHADEFF, voorzitter van Solidar, mevrouw Josée VAN REMOORTEL van Mental Health; mevrouw Clarisse DELORME van het Europees Vrouwenforum, mevrouw Katy ORR van het Europees Jeugdforum en de heer James BRIDGE van *Save the Children*.

FORUM: Interne markt ten dienste van de burger en de kleine-en middelgrote ondernemingen

De Europese Commissie organiseerde, in samenwerking met het Europees Parlement en het Franse voorzitterschap, voor het eerst een forum over de interne markt, dat op 28 en 29 november 2000 in Brussel plaatsvond.

Hoofddoel van het forum was de discussie toe te spitsen op de problemen en hinderpalen waarop KMO's en burgers dagelijks stuiten, met inbegrip van degenen die in een andere lidstaat wonen, werken of studeren en die als consument in de interne markt goederen en diensten over de nationale grenzen kopen.

Tijdens het forum werd niet alleen aandacht besteed aan problemen, maar ook aan de beschikbare oplossingen. De bedoeling was vertrouwen te wekken in het functioneren van de interne markt.

Mevrouw Ana PALACIO, voorzitter van de Commissie juridische zaken en interne markt (Europees Parlement), de heer François PATRIAT, staatssecretaris voor KMO's, handel, ambacht en consumptie (Frankrijk), en de heer David BYRNE, commissaris voor gezondheids- en consumentenbescherming (Europese Commissie), openden het forum.

Op het programma stonden twee rondetafeldiscussies en 6 workshops, die hun conclusies aan de plenaire vergadering voorlegden. De workshops waren verdeeld in drie groepen: burgers, consumenten/ondernemingen en ondernemingen/KMO's.

Mevrouw Benita BROMS van het Bureau van de Europese Ombudsman was de rapporteur van *workshop 4 – Burgers*, die handelde over de rechtsmiddelen waarover de burgers beschikken om hun vrijheden in andere lidstaten te vrijwaren en de rol van de nationale overheden. De heer Antoine FOBE, ECAS – Euro Citizen Action Service, leidde deze workshop.

Mevrouw Nicole FONTAINE, Voorzitter van het Europees Parlement, hield de slottoespraak van het forum.

De Europese Commissie, het Europees Parlement en het Franse voorzitterschap zullen een verslag van de werkzaamheden beschikbaar stellen op de website:

www.europa.eu.int/comm/internal_market/.

Gent

Op 16 en 17 maart nam de heer Olivier VERHEECKE deel aan de Internationale Ombudsmannenconferentie die in Gent naar aanleiding van de 500ste verjaardag van de geboorte van Keizer Karel (Karel V) werd georganiseerd door de ombudsvrouw van Gent, mevrouw Rita PASSEMIERS, en de VZW “Keizer Karel”. Het thema van de conferentie was “*Looking for ombudsman standards*”. De deelnemers waren nationale, regionale, gemeentelijke en sectorale ombudsmannen uit de lidstaten, Midden- en Oost-Europese landen, Latijns-Amerika, Afrika en de Filippijnen.

Op de conferentie namen onder meer het woord: de heer Frank BEKE, burgemeester van Gent, prof. Ludo VENY van de Universiteit van Gent (tevens voorzitter van de conferentie), de heer Gérard DELBAUFFE van het bureau van de Franse nationale ombudsman, de heer Roy GREGORY van het centrum voor ombudsmanstudies van de Universiteit van Reading, en prof. Herman BALTHAZAR, gouverneur van de provincie Oost-Vlaanderen. De heer VERHEECKE leidde de workshop “*Looking for ombudsman standards on the federal, national, European and international level*”. De heer VERHEECKE leidde de discussie in met een uiteenzetting over het initiatief van de Europese Ombudsman voor een code van goed administratief gedrag.

Namen

Op 20 november bracht de heer SÖDERMAN, vergezeld door mevrouw RICHARDSON, op uitnodiging van de regionale ombudsman van Wallonië, de heer Frédéric BOVESSE, een officieel bezoek aan Namen.

De regionale ombudsman van Wallonië, de heer Bovesse, verwelkomt de heer Söderman in Namen (20 november)

De heer SÖDERMAN wisselde eerst van gedachten met de heer BOVESSE en diens juridisch adviseurs. Vervolgens had hij de gelegenheid over zijn werk te spreken in het regionale parlement van Wallonië, waar hij werd ontvangen door de voorzitter van het parlement, de heer Robert COLLIGNON, en enkele leden van het bureau. Deze vergadering werd gevolgd door een persbriefing waarop alle lokale en regionale media vertegenwoordigd waren.

In de namiddag bracht de heer SÖDERMAN een bezoek aan het “*Bureau économique de la Province de Namur*” en had hij een ontmoeting met de directeur-generaal van dit

bureau, de heer Renaud DEGUELDRE, en met vertegenwoordigers van het Euro Info Centre.

Vervolgens werd de heer SÖDERMAN ontvangen door de minister-president van Wallonië, de heer Jean-Claude VAN CAUWENBERGHE. De heer SÖDERMAN gaf een kort overzicht van zijn werk, waarna een gedachtewisseling plaatsvond. De heer VAN CAUWENBERGHE toonde bijzonder veel belangstelling voor de Code van goed administratief gedrag van de Ombudsman en het recht op behoorlijk bestuur waarin het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie voorziet.

ITALIË

St. Vincent

Op 8 februari vertegenwoordigde Alessandro DEL BON de Europese Ombudsman op een conferentie over *“The Ombudsman and persons subject to particular authority relations”*. De conferentie werd door het Europees Instituut van Ombudsmannen (EOI) in St. Vincent (Italië) georganiseerd; gastvrouw was de regionale ombudsvrouw van het Aostadal, mevrouw Maria Grazia VACCHINA. Er werden verslagen ingediend door prof. Giovanni CONSO en dr. Thomas WALZEL VON WIESENTREU. Onmiddellijk na de conferentie vond de algemene vergadering van het EOI plaats, tijdens welke de heer Anton CAÑELLAS, regionale ombudsman van Catalonië (Spanje), tot voorzitter van de organisatie werd gekozen.

Universiteit van Urbino

Op 6 en 7 april 2000 bracht de heer SÖDERMAN, vergezeld door mevrouw Ida PALUMBO, juridisch adviseur, een bezoek aan Italië. Op 6 april nam de heer SÖDERMAN deel aan het seminar *“Citizenship and the values of the new Europe”*, dat door het netwerk *“Imagine Europe”* aan de Universiteit van Urbino werd georganiseerd. Vóór het seminarie had de heer SÖDERMAN een ontmoeting met prof. Luigi MARI, die toen samen met prof. Giuseppe GILIBERTI het seminarie voorzat. De heer SÖDERMAN hield voor een publiek van studenten en hoogleraren een uiteenzetting over zijn rol als Europese Ombudsman. Eén van de andere deelnemers was de heer Fabrizio GRILLENZONI van de vertegenwoordiging van de Europese Commissie in Rome.

Op uitnodiging van prof. Giuseppe GILIBERTI hield de heer SÖDERMAN op 7 april in Monteveglio een lezing over zijn rol en activiteiten voor een groep die een masterprogramma mensenrechten en humanitaire hulp volgde. De heer SÖDERMAN had ook een ontmoeting met de ombudsvrouw van de provincie Venetië, mevrouw Teresa LAPIS.

Rome

Op 4 oktober nam de heer SÖDERMAN, op uitnodiging van de ombudsman van Rome, de heer Alessandro LICHERI, deel aan het Internationale Congres *“Civic Defence and Democratic Participation”*. Er werden lezingen gehouden door: de heer SÖDERMAN, die zijn activiteiten voorstelde en enkele beschouwingen aan het ontwerp van het Europese Handvest van de grondrechten wijdde; de heer Anton CAÑELLAS, regionale ombudsman van Catalonië en voorzitter van het Europese Ombudsman-Instituut (EOI); de heer Daniel JACOBY, *citizens’ protector* van Quebec; mevrouw Maria Grazia VACCHINA, regionale ombudsvrouw van het Aostadal; de heer Giorgio LOMBARDI, hoogleraar aan de Universiteit van Torino. Bij de ongeveer 200 deelnemers waren veel lokale ombudsmannen, vertegenwoordigers van verenigingen en studenten.

Op 5 oktober bracht de heer SÖDERMAN een bezoek aan het Bureau van het Europees Parlement in Rome, waar hij met de heer Giovanni SALIMBENI, directeur van het

Bureau, en de heer Roberto PISTACCHI sprak. De Europese Ombudsman hield een speech voor een groep vertegenwoordigers van consumentenverenigingen en journalisten. Hij bracht tevens een bezoek aan de nieuwe gebouwen van de vertegenwoordiging van de Commissie in Rome, waar hij een gedachtewisseling met de heer Fabrizio GRILLENZO-NI had.

Parma

Op 6 oktober bracht de heer SÖDERMAN op uitnodiging van mevrouw Mirella MAGNANI, ombudsvrouw van Parma, een bezoek aan Parma. Hij had een ontmoeting met de burgemeester van Parma, de heer Elvio UBALDI, en met een groep ombudsmannen van de regio Emilia-Romagna.

*De heer Söderman voert het woord voor studenten van de Universiteit van Parma, in aanwezigheid van mevrouw Mirella Magnani, ombudsman van die stad.
(Foto: © Pier Luigi Vasini)*

Het belangrijkste onderdeel van het bezoek was de bijeenkomst met studenten van de Universiteit van Parma. De burgemeester opende de vergadering en prof. Fausto CAPELLI, directeur van het Europees Collegium van Parma leidde de heer SÖDERMAN in, die een lezing voor ongeveer 300 deelnemers gaf.

Catanzaro

Op 21 oktober nam de heer SÖDERMAN deel aan een vergadering in Catanzaro (Italië) over “*Furthering Justice: the right to petition and the Ombudsman*”. Het programma en de uitnodiging waren een initiatief van de heer Nino GEMELLI, voorzitter van de Commissie verzoekschriften van het Europees Parlement. Naast de interventies van de heren GEMELLI en SÖDERMAN waren er bijdragen van: de heer Mario TASSONE, lid van het kabinet van de voorzitter van de Kamer van Afgevaardigden; dr. Corrado PARACONE, Piaggio-Stichting; mevrouw Sabrina RISOLA, voorzitter van Euromedia; de heer Sergio ABRAMO, burgemeester van Catanzaro; de heer Michele TRAVERSA, voorzitter

van Amnesty-Catanzaro; de heer Antonio SGROMO, adviseur algemene zaken gemeenteraad van Catanzaro; de heer Nuncio RAIMONDI, Magna Graecia Universiteit, adviseur administratieve zaken en regeringsvertegenwoordiger; de heer Alvaro COSTA, vice-burgemeester van Catanzaro; de heer Adolfo LARUSSA, mevrouw Antonella PRESTIA en mevrouw Manuela RUBIO van Catanzaro Forum.

IIAS-Conferentie

Olivier VERHEECKE nam deel aan de eerste regionale internationale conferentie van het Internationaal Instituut voor bestuurswetenschappen (IIAS) over *Public Administration and globalisation: International and supranational administrations*, die van 19 tot 21 juni 2000 in Bologna en op 22 juni 2000 in de Republiek San Marino plaatsvond.

De conferentie werd officieel geopend op 19 juni 2000. Sprekers waren onder meer: de heer Fabio ROVERSI-MONACO, voorzitter van de Italiaanse nationale IIAS-afdeling en rector van de Universiteit van Bologna, de heer Vasco ERRANI, voorzitter van de regionale raad van Emilia-Romagna, de heer Franco BASSANINI, Italiaans minister van Openbaar Ambt, de heer Domenico GASPERONI, voorzitter nationale IIAS-afdeling San Marino, de heer Ignacio PICHARDO PAGAZA, voorzitter van IIAS, de heer Giancarlo VILELLA, directeur-generaal van het Internationaal Instituut voor bestuurswetenschappen, en prof. Carol HARLOW (London School of Economics and Political Science), algemeen rapporteur van de conferentie.

Olivier VERHEECKE nam deel aan workshop 1, “*Globalisation and administrative activity: towards new principles and a path for action*”, alsook aan de panels “*Codes and codes of Conduct in International Organisations*” en “*Control of International Public Finance*”. Hij gaf uitleg over de Code van goed administratief gedrag van de Ombudsman en het speciaal verslag van de Ombudsman naar aanleiding van het desbetreffende onderzoek op eigen initiatief.

FRANKRIJK

Raad van Europa

Op 22 februari nam Ian HARDEN deel aan de 5de vergadering van de groep specialisten van de Raad van Europa inzake toegang tot officiële informatie, voorgezeten door mevrouw Helena JÄDERBLOM. Hij presenteerde het werk van de Ombudsman op het gebied van officiële informatie, met inbegrip van de onderzoeken op eigen initiatief naar de toegang van het publiek tot documenten, alsmede de behandeling van klachten in verband met de gedragscode inzake de toegang tot documenten bij de Commissie en de Raad en de plicht de burger informatie te verstrekken, zoals bepaald in artikel 22 van de Code van goed administratief gedrag van de Ombudsman.

Op 16 en 17 maart nam Gerhard GRILL deel aan de “*First Council of Europe Round Table with National Human Rights Institutions/Third European Meeting of National Institutions*” die in Straatsburg plaatsvond. Er waren ongeveer 80 deelnemers.

De belangrijkste besproken onderwerpen waren: bescherming en bevordering van economische en sociale rechten, bestrijding van racisme en daarmee verband houdende discriminatie, samenwerking tussen nationale mensenrechtenorganisaties onderling en tussen deze organisaties en de Raad van Europa.

In december 2000 nam de heer MARTÍNEZ ARAGÓN namens de heer SÖDERMAN deel aan een bijeenkomst van West-Europese Ombudsmannen met de commissaris voor de mensenrechten van de Raad van Europa. Doel van de bijeenkomst was een verbetering van

de coördinatie tussen de commissaris voor de mensenrechten van de Raad van Europa, de West-Europese nationale ombudsmannen en de Europese Ombudsman.

Aan het einde van de bijeenkomst werd overeengekomen de onderlinge samenwerking te versterken, met name bij de inspanningen die worden gedaan om de eerbiediging van de mensenrechten in Midden- en Oost-Europa te verbeteren.

Europees Hof voor de rechten van de mens

Op 1 en 2 maart nam Vicky KLOPPENBURG deel aan een conferentie in Straatsburg over de nieuwe procedures van het Europese Hof voor de rechten van de mens. De door de Europese Academie voor rechtswetenschappen van Trier georganiseerde conferentie was gewijd aan de nieuwe verantwoordelijkheid van het hof om toe te zien op de eerbiediging van de burgerlijke en politieke rechten en vrijheden.

ECAS-Forum

Op 30 oktober 2000 nam de heer MARTÍNEZ ARAGÓN deel aan het eerste Europees Burgerschapsforum, een studiedag die in Parijs door *Euro-Citizen Action Service* (ECAS) was georganiseerd over het verlenen van grensoverschrijdende rechtsbijstand aan burgers. Het doel van het forum was de haalbaarheid te onderzoeken van een Europees netwerk van NGO's om rechtsbijstand en advies te verstrekken aan migranten en, meer in het algemeen, aan burgers die in een grensoverschrijdend geschil verwickeld zijn.

Een van de aandachtspunten van het forum waren de rechtsmiddelen waarover de burger beschikt om zijn rechten te verdedigen en af te dwingen. Dit onderwerp werd besproken door een panel dat de EU-instellingen vertegenwoordigde en waarvan onder meer de heer Roy PERRY, lid van het EP en ondervoorzitter van de Commissie verzoekschriften, deel uitmaakte. De heer MARTÍNEZ ARAGÓN sprak over de rol en de belangrijkste initiatieven van de Ombudsman, in het bijzonder deze met betrekking tot transparantie en de Code van goed administratief gedrag.

Studiebijeenkomst over gegevensbescherming en openheid

Op 14 december vond, naar aanleiding van een voorstel voor een verordening betreffende de bescherming van personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door de instellingen en organen van de Gemeenschap, een vergadering over gegevensbescherming en openheid plaats in het Bureau van de Europese Ombudsman. De heer Jacob SÖDERMAN heette de deelnemers welkom en opende de vergadering, die werd voorge-

Deelnemers aan de studiebijeenkomst over gegevensbescherming en openheid (14 december)

zeten door de heer Ian HARDEN. De heer Kjell SWANSTRÖM, secretaris-generaal bij het Bureau van de Zweedse ombudsman, en de heer Jon ANDERSEN, secretaris-generaal bij het Bureau van de Deense ombudsman, openden de discussie over het evenwicht tussen enerzijds de bescherming van personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en anderzijds het beginsel van openheid en toegang van het publiek tot documenten. De voorstelling werd gevolgd met opmerkingen van de heer César ALONSO IRIARTE van de Europese Commissie en de heer Giovanni BUTARELLI, voorzitter van het regelgevend comité voor de EU-richtlijn betreffende gegevensbescherming. Ook de heer Roel FERNHOUT, de Nederlandse ombudsman, en de heren Emilio de CAPITANI en Ramón MARTÍNEZ SÁNCHEZ van de Commissie vrijheden en rechten van de burger van het Europees Parlement woonden de vergadering bij. Van het personeel van het Bureau van de Europese Ombudsman namen onder meer deel: de heren João SANT'ANNA, Gerhard GRILL, Alessandro DEL BON en mevrouw Maria ENGLESON.

VERENIGD KONINKRIJK

Londen

Op 31 maart nam Ian HARDEN in het Civil Service College te Londen deel aan een studiebijeenkomst over de modernisering van het bestuur in Europa. De vergadering werd toegesproken door de heer David BEARFIELD van het kabinet van commissaris KINNOCK.

Schotland

Op 1 t/m 4 mei bracht de heer SÖDERMAN, vergezeld door Ian HARDEN en Ben HAGARD, een bezoek aan Glasgow en Edinburgh (Schotland). Tijdens zijn bezoek ontmoette de Ombudsman leden en personeel van het Schotse parlement en de Schotse regering, onder wie Tom MCCABE, minister van Parlements zaken, Jack MCCONNELL, minister van Financiën, George REID, *Deputy Presiding Officer*, John MCALLION, voorzitter van de Commissie verzoekschriften, en Roseanna CUNNINGHAM, voorzitter van de Commissie justitie en binnenlandse zaken. Er werd onder meer gesproken over het beschikbaar stellen van informatie over het werk van de Europese Ombudsman, de toekomstige ontwikkeling van het ombudsman-stelsel in Schotland en de werking van het Schotse parlement. De Ombudsman gaf ook een overzicht van zijn werk aan het personeel van de Schotse regering.

Op 2 mei bracht de heer SÖDERMAN, op uitnodiging van prof. Tony PROSSER, een bezoek aan de rechtsfaculteit van de Universiteit van Glasgow, waar hij voor personeel en studenten een lezing hield over "*The European Ombudsman and the rights of European Citizens*". Op 4 mei waren de Ombudsman, het hoofd van de Juridische Dienst Ian HARDEN en Roy PERRY, lid van het EP en eerste ondervoorzitter van de Commissie verzoekschriften van het Europees Parlement, de drie sprekers op een conferentie over alternatieve rechtsmiddelen in het EU-recht, door prof. John USHER georganiseerd in het Europa Institute van de Universiteit van Edinburgh.

SPANJE

Ararteko

Op 28 februari gaf de Europese Ombudsman gevolg aan een uitnodiging om deel te nemen aan de viering van het vijftienjarig bestaan van de "Ararteko" (het instituut van de regionale ombudsman in Baskenland, Spanje). De viering vond plaats in het parlamentsgebouw in Vitoria-Gastéiz. Gastheren waren de regionale ombudsman, de heer Xabier MARKIEGI en het Baskische parlement. De plechtigheden werden bijgewoond door talrijke pro-

minenten onder wie de president van de regering van autonoom Baskenland, de heer José IBARRETXE; de voorzitter van het Baskische parlement, de heer Juan María ATUTXA; de eerste ombudsman van Spanje, de heer Joaquín RUIZ-JIMÉNEZ, en een groot aantal juristen en bekende figuren.

Galicië

Op uitnodiging van de Galicische ombudsman (Valedor do Pobo), de heer José CORA RODRÍGUEZ, bracht de Europese Ombudsman van 22 t/m 24 maart een officieel bezoek aan Galicië (Spanje).

De heer Söderman, de heer Garcia Leira, voorzitter van het Parlement van Galicië en de heer Jos Cora Rodríguez, de regionale ombudsman van Galicië, in Santiago de Compostela (maart 2000; foto: © Mónica Couso Boán)

De heer SÖDERMAN had verschillende ontmoetingen met de heer CORA en diens personeel om de samenwerking tussen beide instellingen verder te ontwikkelen. De heer Daniel VARELA, lid van het EP en plaatsvervangend lid van de Commissie verzoekschriften van het Europees Parlement nam ook aan één van de bijeenkomsten deel.

Tijdens zijn bezoek ontmoette de Ombudsman ook de president van de Xunta van Galicië, de heer Manuel FRAGA IRIBARNE, de voorzitter van het Galicische parlement, de heer GARCIA LEIRA, alsmede regionale parlementsleden en de burgemeesters van de steden Santiago en La Coruña.

De heer SÖDERMAN hield aan de Universiteit van Santiago de Compostela een lezing over de rol van de Europese Ombudsman. Hij sprak ook op het vijftiende congres van Onderwijs voor Vrede dat door het Instituut Rosalía de Castro in Santiago werd georganiseerd, tijdens een vergadering die werd bijgewoond door de heer Adolfo PÉREZ ESQUIVEL, Nobelprijswinnaar. De heer SÖDERMAN sprak over de rol van de Europese Ombudsman in de verdediging van de grondrechten in de Europese Unie.

FIO-Conferentie

Van 6 t/m 8 juni nam de heer MARTÍNEZ ARAGÓN deel aan een conferentie van de leden van de Ibero-Amerikaanse Ombudsmanfederatie (FIO). Doel van deze conferentie was enkele voorstellen inzake kindbescherming uit te werken om aan de tiende topbijeenkomst van staatshoofden en regeringsleiders van Latijns-Amerika voor te leggen.

De conferentie vond plaats in Barcelona; gastheer was de regionale ombudsman van Catalonië en ondervoorzitter van de FIO, de heer CAÑELLAS. De waarnemend ombudsman van Spanje, de heer Antonio ROVIRA, en het merendeel van de nationale en regionale ombudsmannen van Ibero-Amerika waren aanwezig, onder wie de ombudsman van Honduras, tevens voorzitter van de FIO, de heer Leo VALLADARES, de ombudsman van Argentinië, de heer Eduardo MONDINO, de ombudsvrouw van Bolivië, mevrouw ROMERO DE CAMPERO, en de ombudsvrouw van Costa Rica, mevrouw Sandra PISZK.

Alle deelnemers werden het eens over een slotverklaring waarin zij zeggen dat alle Ibero-Amerikaanse landen het VN-Verdrag inzake de rechten van het kind, de IAO-overeenkomsten inzake de uitbuiting van kinderen en het Verdrag van Den Haag inzake adoptie (1993) moeten ratificeren, meer aandacht moeten schenken aan specifieke beleidsvormen voor kinderen en het gebruik van kindsoldaten moeten verbieden.

In zijn openingstoespraak beklemtoonde de heer MARTÍNEZ ARAGÓN, die namens de heer SÖDERMAN sprak, het belang van de bescherming van de mensenrechten als de basis voor het werk van een ombudsman. Hij had het ook over het werk dat de laatste tijd in de Europese Unie was verricht in verband met de opstelling van het Handvest van de grondrechten.

ZWEDEN

Europese Dag

Op de “Europese Dag” (9 mei 2000) hield mevrouw Maria ENGLESON aan de Universiteit van Karlstad (Zweden) voor een groep studenten een lezing over de rol van de Europese Ombudsman. De lezing maakte deel uit van het seminarie “*From the Treaty of Rome to Europe of today*” dat door “Carrefour Värmland” was georganiseerd. Na het seminarie beantwoordde mevrouw ENGLESON vragen van het publiek op een stand die door Carrefour in het centrum van de stad was opgesteld.

Stockholm

Op 1 september bracht de heer SÖDERMAN een bezoek aan het Bureau van het Europees Parlement in Stockholm. Hij ontmoette er mensen uit de nieuwsmedia en organisaties die zich met EU-zaken bezighouden en sprak over zijn taak de Europese burgers te helpen.

Later op de dag hield de heer SÖDERMAN voor het Zweedse netwerk voor EU-recht van de Universiteit van Stockholm een lezing over de EU en openheid.

NEDERLAND

EIPA-Seminarie over transparantie en het recht op informatie

Op 29 mei nam Olivier VERHEECKE deel aan het seminarie “*An efficient, transparent government and the rights of citizens to information*” dat door het Europees Instituut voor bestuurskunde in Maastricht werd georganiseerd. Hij hield een lezing over de onderzoeken op eigen initiatief die de Europese Ombudsman op het gebied van transparantie heeft verricht, alsook over het speciaal verslag naar aanleiding van het onderzoek op eigen initiatief met betrekking tot de Code van goed administratief gedrag. Er vond een grondige discussie plaats over de ontwerpverordening van de Commissie betreffende de toegang van het publiek tot documenten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie. Andere sprekers van de EU-instellingen waren onder meer mevrouw Mary PRESTON van het secretariaat-generaal van de Europese Commissie, mevrouw Astrid THORS, lid van

het EP, en de heer Martin BAUER van de Juridische Dienst van de Raad van de Europese Unie.

EIPA-Seminarie over Europese informatie

De heer SÖDERMAN hield een toespraak over de toegang tot documenten in het kader van de conferentie “*Keep ahead with European Information*” die op 20 en 21 november plaatsvond in Maastricht. De Ombudsman was vergezeld door de heer Xavier DENOËL, juridisch adviseur.

De conferentie was georganiseerd door het Europees Instituut voor bestuurskunde en de *European Information Association*. Hoofddoel van de conferentie was een overzicht te geven van het nieuwe communicatiebeleid van de Europese Commissie sinds de val van de Commissie-Santer en tevens een blik in de toekomst te werpen. De conferentie werd geopend door Ian THOMSON, voorzitter van de *European Information Association*, en werd hoofdzakelijk door voorlichtingsambtenaren uit 21 Europese landen bijgewoond.

DENEMARKEN

Op 14 september bracht de heer SÖDERMAN, vergezeld door mevrouw Maria ENGLISHON, een bezoek aan het voorlichtingsbureau van het Europees Parlement in Kopenhagen. De heer SÖDERMAN had een ontmoeting met: de heer Peter JUUL LARSEN van het EU-voorlichtingsbureau van het Deense parlement; de heer Hans Otto JØRGENSEN, mevrouw Britt VONGER en de heer Thomas ALSTRUP van de Nationale Vereniging van plaatselijke overheden in Denemarken; de heer Anders LADEFOGED van het Verbond van de Deense industrie; de heren Peter STUB JØRGENSEN en Peter LINDVALD NIELSEN van de vertegenwoordiging van de Europese Commissie in Denemarken; de heer Niels-Jørgen NEHRING van de het Deense Genootschap voor buitenlandse zaken. Op een perslunch had de heer SÖDERMAN een ontmoeting met journalisten van de Deense televisie en kranten.

Later op de dag hield de heer SÖDERMAN in de Universiteit van Kopenhagen een lezing over zijn rol als Europese Ombudsman en de laatste ontwikkelingen in de Europese Unie op het gebied van openheid en transparantie, de Code van goed administratief gedrag en het Handvest van de grondrechten. De lezing was georganiseerd door prof. Hjalte RASMUSSEN en werd bijgewoond door de heer Ole DUE, voormalig president van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen.

Op 15 september had de heer SÖDERMAN een ontmoeting met de uitvoerend directeur van het Europees Milieuagentschap in Kopenhagen, de heer Domingo JIMÉNEZ-BELTRÁN. De heer SÖDERMAN hield vervolgens een lezing voor het personeel van het Europees Milieuagentschap over de praktische gevolgen van de inwerkingtreding van de Code van goed administratief gedrag die het agentschap, gevolg gevend aan de desbetreffende ontwerpaanbeveling van de Ombudsman, had aangenomen.

ZWITSERLAND

Op 27 oktober woonde de Europese Ombudsman de conferentie “*European Values: EU Visions for Europe*” bij, die was georganiseerd door het Internationaal Persinstituut (IPI) in Zürich. De heer SÖDERMAN sprak over een gedragscode voor een handvest van gemeenschappelijke Europese waarden. Het andere panellid was de heer Marc FISCHBACH, rechter bij het Europese Hof voor de rechten van de mens. Moderator was de heer Janne VIRKKUNEN, hoofdredacteur van de *Helsingin Sanomat*. Na de uiteenzettingen van het panel volgde een levendig debat.

DUITSLAND

ERA-Congres

Op 27 en 28 oktober namen Ida PALUMBO en Maria MADRID deel aan het jaarlijkse congres van de Europese Academie voor rechtswetenschappen (*Europäische Rechtsakademie – ERA*) in Trier dat aan een handvest van grondrechten voor de Europese Unie was gewijd. Onderwerpen waren: de wettiging van het handvest door middel van grond- en burgerrechten, de voor de opstelling aangewende procedure, de inhoud en de afdwingbaarheid van het handvest. Sprekers waren onder meer: dr. Hansjörg GEIGER, Duitse staatssecretaris van Justitie, dr. Johann CALLEWAERT, Europees Hof voor de rechten van de mens, Lord Peter GOLDSMITH QC, de vertegenwoordiger van de Britse premier in de met de opstelling van het handvest belaste Conventie, de heer Michael McDOWELL S.C., procureur-generaal Dublin, de heer Leif SEVO?, rechter bij het Europees Hof van Justitie, mevrouw Ana PALACIO, lid van het Europees Parlement, en de heer Antonio VITORINO, lid van de Europese Commissie.

ZUID-AFRIKA

IOI-Conferentie

Van 30 oktober tot 2 november nam de heer SÖDERMAN, vergezeld door Gerhard GRILL en Xavier DENOËL, in Durban (Zuid-Afrika) deel aan de zevende conferentie van het Internationale Ombudsman-Instituut (IOI), die handelde over het evenwicht tussen de uitoefening van overheidsgezag en verantwoordingsplicht, alsmede de rol van de ombudsman daarin. Een zeer groot aantal ombudsman-instituten en soortgelijke instanties van over de hele wereld was er vertegenwoordigd.

De heer Dean Gottehrer, lid van de Raad van Bestuur van het IOI en de heer Söderman op de Conferentie van het Internationale Ombudsman-Instituut in Durban, Zuid-Afrika

De conferentie werd geopend door de heer Selby BAQWA, openbaar aanklager van Zuid-Afrika. Hierna volgden thematoespraken van de heer Thabo MBEKI, president van de

Republiek Zuid-Afrika, en Sir Brian ELWOOD, voorzitter van het Internationale Ombudsman-Instituut.

Het thema van de eerste dag was the *“The integrity of the Ombudsman – concept”*. In het kader hiervan gaf de Europese Ombudsman een speech over *“The effectiveness of the Ombudsman in the oversight of the administrative conduct of government”*.

De tweede dag was gewijd aan *“The work/methods of the Ombudsman”*. ‘s Avonds waren afgevaardigden uitgenodigd om de plechtige instelling van een nieuwe leerstoel mensenrechten en ombudsmanstudies aan de Universiteit van Natal bij te wonen.

Het thema van de derde dag was *“The impact of the work of the Ombudsman”*. Hoogtepunt van de conferentie was de slottoespraak van de heer Nelson MANDELA.

In een eenstemmig aangenomen slotresolutie werd onderstreept dat alle burgers in de wereld van vandaag een grondrecht op behoorlijk bestuur hebben.

6.3 ANDERE GEBEURTENISSEN

Op 13 januari ontving de heer Jacob SÖDERMAN de voorzitter van het Zweedse Parlement, mevrouw Birgitta DAHL, met een delegatie van het Zweedse parlement. De heer SÖDERMAN gaf een overzicht van de recente ontwikkelingen in het werk van de Ombudsman. Vervolgens vond een discussie over aangelegenheden van gemeenschappelijk belang plaats.

Op 26 januari gaf de heer SÖDERMAN een interview aan de heer Mark DECEUKELIER, student journalistiek en rechten in Luik, België.

Op 11 februari bracht de heer Alvaro GIL ROBLES, de eerste commissaris voor de mensenrechten van de Raad van Europa, een bezoek aan het Bureau van de Europese Ombudsman. De heer GIL ROBLES, voormalig nationaal ombudsman van Spanje, hield een uiteenzetting voor de Europese Ombudsman en diens personeel over de rol en de bevoegdheden van de commissaris voor de mensenrechten.

Op 14 februari sprak de heer SÖDERMAN over de rol van de Europese Ombudsman op de achtste winteruniversiteit van de *European Democrat Students* in Straatsburg. Het publiek bestond uit ongeveer 90 studenten uit 35 landen. De heer SÖDERMAN was vergezeld door de heer GRILL van zijn Bureau.

Op 15 februari bracht de heer Jan GREVSTAD, juridisch adviseur bij de Noorse delegatie bij de EU, een bezoek aan de Ombudsman om nieuwe voorstellen voor een gedragscode betreffende transparantie in de instellingen te bespreken.

Op 16 februari hield Gerhard GRILL een uiteenzetting over de rol en het werk van de Europese Ombudsman voor een groep van ongeveer 40 studenten van het *Fremdspracheninstitut* van München.

Op 18 februari bracht de secretaris-generaal van het Finse Ministerie van Justitie, mevrouw Kirsti RISSANEN, een bezoek aan de Ombudsman. Zij was vergezeld door de heer Esa VESTERBACKA, juridisch adviseur op het ministerie, mevrouw Anne EKBLÖM-WÖRLUNG, hoofd van de eenheid internationale betrekkingen en mevrouw Sofie FROM-EMMESBERGER, vice-ambassadeur bij de permanente vertegenwoordiging van Finland bij de Raad van Europa.

Op 22 februari nam Benita BROMS deel aan een lunchdebat van de Kangoeroe-groep. Onderwerp van het debat was de inbreukprocedure overeenkomstig artikel 226 van het EG-Verdrag. De discussie werd gestoffeerd met verschillende voorbeelden uit de praktijk. De voornaamste sprekers waren: Jean-Louis DEWOST, directeur-generaal bij de Juridische Dienst van de Europese Commissie, Ana PALACIO, lid van het Europees

Parlement, en Lionel STANBROOK, directeur van *The Advertising Information Company*.

Op 24 februari had de heer SÖDERMAN in Straatsburg een ontmoeting met mevrouw Helena JÄDERBLOM van het Zweedse Ministerie van Justitie tijdens welke hij zijn werk presenteerde en de ontwerpbesluiten betreffende de toegang tot documenten besprak.

Op 29 februari hield de heer SÖDERMAN, op uitnodiging van mevrouw Valérie ECHARD, secretaris-generaal van de Britse Kamer van Koophandel, in het Zweeds Huis in Brussel een uiteenzetting voor het EU-comité van de kamer. Onderwerp waren de rol en de verantwoordelijkheden van de Europese Ombudsman.

Op 8 maart bracht Ian HARDEN een bezoek aan het EU-bureau van de Schotse regering in Brussel om informatie te geven over het werk van de Ombudsman en het bezoek van de Ombudsman aan Schotland voor te bereiden. De heer George CALDER informeerde de heer HARDEN over de rol van het bureau in de constitutionele context van de overdracht van bestuursbevoegdheden aan Schotland.

Op 10 maart hield Olivier VERHEECKE voor 40 ambtenaren van de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA een lezing over de onderzoeken op eigen initiatief van de Europese Ombudsman en de Code van goed administratief gedrag.

Op 13 maart sprak de heer SÖDERMAN, op initiatief van het Zweeds Instituut voor industrieel management, voor een groep vertegenwoordigers van Zweedse bedrijven die op bezoek waren in Straatsburg. Na de presentatie stelden de deelnemers vragen aan de heer SÖDERMAN.

Op 24 maart bracht de heer Francisco OLIGUÍN-URIBE van *Misión de México ante la Unión Europea* een bezoek aan het steunpunt Brussel van het Bureau van de Ombudsman. Hij wisselde er van gedachten met mevrouw Benita BROMS en de heer Olivier VERHEECKE.

Op 27 maart sprak Gerhard GRILL over de rol en het werk van de Europese Ombudsman voor een groep van 40 referendarissen (Rechtsreferendare) uit München.

Op 11 april sprak de heer GRILL over de rol en de taken van de Europese Ombudsman voor een groep van ongeveer 10 studenten van Syracuse Universiteit, New York.

Op 12 april sprak de heer GRILL over de rol en de taken van de Europese Ombudsman voor een groep van ongeveer 60 leden van de Internationale Kolping-Vereniging uit verschillende lidstaten en niet-lidstaten, die waren vergezeld door de heer SALESNY, de verantwoordelijke voor Europese zaken in de Internationale Kolping-Vereniging. Later op de dag hield de heer GRILL een lezing voor een groep van ongeveer 30 jongeren van de *Politischer Jugendring Dresden*.

Op 27 april bracht de heer SURACHMAN van het bureau van de Indonesische ombudsman een bezoek aan het steunpunt Brussel van het Bureau van de Ombudsman. Hij wisselde er van gedachten met mevrouw Benita BROMS en mevrouw Vicky KLOPPENBURG.

Op 11 mei hield Ian HARDEN een lezing over de rol van de Europese Ombudsman voor een groep Finse rechters en advocaten in het kader van een door het Helsinki Instituut georganiseerd studiebezoek.

Op 17 mei gaf de heer SÖDERMAN in Straatsburg een uiteenzetting over zijn rol als Europese Ombudsman voor een politieke groepering uit de regio Norrbotten in Zweden. Na de presentatie hadden de deelnemers de gelegenheid vragen te stellen.

Op 18 mei had de heer SÖDERMAN bezoek van de ambassadeur van het Verenigd Koninkrijk, de heer Steven WALL, die door de heer Peter WILSON was vergezeld.

Op 23 mei nam Ian HARDEN, vergezeld door Vicky KLOPPENBURG, deel aan een door het advocatenkantoor *Linklaters & Alliance/Brussel* georganiseerde werklunch over de rol van de Europese Ombudsman.

Op 16 juni sprak de heer GRILL over de rol en taken van de Europese Ombudsman voor een groep van 45 burgers uit het kiesdistrict van dr. Thomas GOPPEL, voormalig Duits onderminister en thans secretaris-generaal van de CSU. De groep werd geleid door de heer Rainer SCHWARZER van de *Bayerische Staatskanzlei* (Beierse kanselarij).

Op 23 juni hield de heer SÖDERMAN in Straatsburg een lezing voor rechters en ambtenaren van het Europese Hof voor de rechten van de mens. Na het werk van de Europese Ombudsman te hebben gepresenteerd, zette hij uiteen hoe het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie naar zijn mening de mensenrechten kan bevorderen en hoe het kan aansluiten op bestaande mechanismen, waaronder het systeem van het Europese Mensenrechtenverdrag.

Op 6 juli hield de heer Gerhard GRILL voor twee bezoekersgroepen uit Duitsland een lezing over de rol en het werk van de Europese Ombudsman. Het ging om een groep van 20 kandidaat-leraren uit Beieren, onder leiding van de heer Thomas GOSSNER. Dit bezoek was georganiseerd door de *Europäische Akademie Bayern*, München. De tweede groep bestond uit 37 leraren en kandidaat-leraren uit Frankenland onder leiding van de heer Jürgen FISCHER. Dit bezoek was georganiseerd door de *Bayerische Staatskanzlei*, München.

Op 12 juli hield de heer Gerhard GRILL een uiteenzetting over de rol en het werk van de Europese Ombudsman voor een groep van ongeveer 40 scholieren van het Aventinus-Gymnasium in Burghausen (Duitsland), die waren vergezeld door hun leraren Johannes KEILHOLZ en Stefan ANGSTL en kandidaat-lerares Ruth KNOLL. Dit bezoek was georganiseerd door de *Europäische Akademie Bayern* in München.

Op 23 augustus hield de heer Alessandro DEL BON een lezing over de rol en het werk van de Europese Ombudsman voor een groep van 15 Duitse burgers die deelnamen aan een door het *Internationales Forum Burg Liebenzell* georganiseerd seminarie over de Europese Unie. De groep was vergezeld door mevrouw Gertrud GANDENBERGER.

Op 1 september sprak mevrouw Benita BROMS, op verzoek van EP-lid Ulpu IIVARI, voor een groep van 20 bezoekers uit Finland over de rol van de Europese Ombudsman.

Op 15 september had mevrouw Maria ENGLESON een ontmoeting met mevrouw Anna ÅKERBERG, verantwoordelijke voor het EU-Voorlichtingsbureau in Malmö, dat deel uitmaakt van het informatienetwerk van de Europese Commissie.

Op 18 september bracht prof. Mehmet SEMIH GEMELMAZ van de rechtsfaculteit van de Universiteit van Istanbul (Turkije) een bezoek aan de heer SÖDERMAN in Brussel.

Op 2 oktober gaf de heer Gerhard GRILL een lezing over de rol en het werk van de Europese Ombudsman voor een groep van ongeveer 40 leraren uit Mittelfranken in Duitsland, die was vergezeld door de heer Jürgen FISCHER.

Op 10 oktober hield de heer SÖDERMAN een lezing voor documentaristen van Spaanse NGO's die een bezoek aan het Europees Parlement in Brussel brachten. Hun uitstap was georganiseerd door het Bureau van het Europees Parlement in Madrid en werd geleid door mevrouw Angeles FERRERAS en de heer Juan RODRÍGUEZ van het Europees Parlement en mevrouw Cristina FERNÁNDEZ van de Europese Commissie.

Op 11 oktober lichtte mevrouw Vicky KLOPPENBURG de rol en de verwezenlijkingen van de Europese Ombudsman toe voor een groep van 40 studenten van de *Politischer Jugendring Dresden*.

Op 13 oktober hadden de heer Jacob SÖDERMAN en mevrouw Maria ENGLESON in Straatsburg een ontmoeting met mevrouw Jessica LUNDAHL, die op de afdeling EU-zaken van het Zweedse Ministerie van Justitie werkt.

Op 17 oktober hield de heer SÖDERMAN een lezing over “*Europe: institutions and internationalisation*” voor een groep van 46 studenten van de Katholieke Universiteit van Nijmegen (Nederland), die vergezeld was door prof. A. DE VAAL en prof. A.J.M. VAN VLEUTEN.

Op 18 oktober sprak de heer SÖDERMAN voor een groep van 26 Finse jongeren. Onder leiding van hun leraren Sari HALAVAARA en Juha-Pekka LEHTONEN brachten deze scholieren van de middelbare school van Olari (Zuid-Finland) een bezoek aan het Europees Parlement in het kader van het “Euroscola”-programma.

Op 19 oktober hield de heer Jacob SÖDERMAN een lezing over de rol en het werk van de Europese Ombudsman voor leden van de Commissie juridische en constitutionele zaken van het regionale parlement van Neder-Saksen. De heer Albert HEINEMANN, voorzitter van de commissie, bracht de Europese Ombudsman op de hoogte van problemen waarop een parlement dat geen Commissie verzoekschriften heeft, bij de behandeling van verzoekschriften stuit. Er vond een gedachtewisseling plaats over de mogelijkheid om een dergelijke commissie of een regionale ombudsman in te stellen.

Op 26 oktober bracht de heer Giampiero ALHADEFF, voorzitter van het Platform van Europese sociale NGO's, een bezoek aan de heer SÖDERMAN. De heer ALHADEFF en de Ombudsman wisselden van gedachten over de situatie van de NGO's.

Op 10 november gaf de heer João SANT'ANNA, hoofd van de dienst Administratie en Financiën, gevolg aan een uitnodiging om in Luxemburg een lezing over de Europese Ombudsman te houden voor het CLAE – *Comité de liaison des associations d'étrangers à Luxembourg*. De heer SANT'ANNA had het over de instelling van het instituut van de Europese Ombudsman, zijn mandaat en zijn belangrijkste verwezenlijkingen. Deze lezing maakte deel uit van een voorlichtingscampagne over de rol van de communautaire instellingen die door de Luxemburgse vereniging “*Amigos do 25 de Abril*” werd georganiseerd.

Op 28 november bracht een Indonesische delegatie op uitnodiging van de heer SÖDERMAN een bezoek aan het Bureau van de Ombudsman in Straatsburg. De delegatie bestond uit de heer SUJATA, nationale hoofdombudsman, de heer SOERAHMAN, nationale ombudsman, en de heer SUDIRMAN, ambtenaar op het Ministerie van Justitie/Mensenrechten. Na een bezoek aan het Hof voor de rechten van de mens, had de delegatie een ontmoeting met de Europese Ombudsman. Er werd van gedachten gewisseld over het recentelijk opgerichte ombudsman-instituut in Indonesië.

Op 29 november hield de heer Olivier VERHEECKE in Brussel een uiteenzetting over de rol en de activiteiten van de Europese Ombudsman voor een groep van 30 studenten van de Hanzehogeschool Groningen (Nederland).

Op 1 december gaf de heer SÖDERMAN gevolg aan een uitnodiging om deel te nemen aan een werklunch met de heer George RADWANSKI, de Canadese commissaris voor de persoonlijke levenssfeer. Gastheer was de heer James BARTLEMAN, ambassadeur van de Canadese missie bij de EU, en de werklunch werd ook bijgewoond door de heer Paul THOMAS, Belgische commissaris voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, mevrouw Anne-Christine LACOSTE, juridisch adviseur bij de Belgische commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Op 11 december bracht prof. Alasdair ROBERTS van de School of Policy Studies van Queens University, Ontario, Canada, een bezoek aan de Ombudsman. Prof. ROBERTS, die een deskundige in onderzoek naar wetgeving op het gebied van informatievrijheid is, had tijdens de plenaire vergaderperiode van het Europees Parlement in Straatsburg een ontmoeting met de heer SÖDERMAN.

Op 13 december had de heer SÖDERMAN een ontmoeting met de heer Jeroen SCHOKKENBROEK van de eenheid externe betrekkingen en evenementen van de Raad van Europa. Zij bespraken vraagstukken die voor beide instellingen van belang zijn, met inbegrip van de onderlinge afstemming van internationale evenementen.

6.4 CONTACTEN MET DE MEDIA

Op 11 januari hield de Europese Ombudsman, tijdens zijn bezoek aan Finland, een lezing voor de Vereniging van Europese journalisten (AEJ). Deze vereniging met hoofdzetel in Helsinki, bestaat uit verschillende nationale afdelingen en telt ongeveer 1.600 leden.

Op 17 januari werd de heer SÖDERMAN geïnterviewd door mevrouw Cornelia BOLESCH voor de *Süddeutsche Zeitung* en dr. Willy TEICHERT, die voor verschillende Duitse kranten werkt.

Op 19 januari gaf de heer SÖDERMAN een interview aan Jouni MÖLSÄ voor het Finse dagblad *Helsingin Sanomat*.

Op 27 januari werd de heer SÖDERMAN geïnterviewd door mevrouw Åsa NYLUND, correspondentie voor de Finse *Yleisradio*.

Op 28 januari gaf de heer SÖDERMAN een interview aan de heer Stephan DEPPEN voor de Duitse radio-omroep *Saarländischer Rundfunk* en mevrouw Harriet TUOMINEN voor de Finse krant *Nya Åland*.

Op 16 maart gaf de heer SÖDERMAN een interview voor het BBC-radioprogramma *Europe Today*. Hij werd ook geïnterviewd door Mattin LAITINEN voor de Finse *YLE Radio*.

Op 17 maart gaf de heer SÖDERMAN een telefonisch interview aan Åsa NYLUND voor de Finse *TV-YLE*.

Op 23 maart hadden Ian HARDEN en Maria ENGLESON in Straatsburg een ontmoeting met een groep Scandinavische journalisten uit Denemarken, Finland, Noorwegen en Zweden. De heer HARDEN gaf een inleiding over het werk van de Ombudsman, waarna de journalisten vragen konden stellen. De meeste vragen hadden betrekking op de rol van de Ombudsman in de opstelling van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie.

Op 27 maart gaf de heer SÖDERMAN een interview aan Heikki HAAPAVAARA voor de Finse krant *Optio*.

Op 31 maart hield de Europese Ombudsman in Parijs een lezing voor journalisten van de Vereniging van journalisten van lokale kranten in Finland, die op studiebezoek in Frankrijk waren.

Op 3 april werd de heer SÖDERMAN geïnterviewd door Eva HEDLUND voor de Zweedse krant *Journalisten*.

Op 12 april hield de Europese Ombudsman in Straatsburg een persconferentie over de vooruitgang op de weg naar de aanneming van een code van goed administratief gedrag door de instellingen, organen en agentschappen van de EU. Meer dan 30 journalisten woonden de persconferentie bij.

Op dezelfde dag werd de heer SÖDERMAN geïnterviewd door de heer Paolo CACACE voor de Italiaanse krant *Il Messaggero*.

Op 17 april hield de Europese Ombudsman, naar aanleiding van de indiening van zijn jaarverslag 1999 bij de Commissie verzoekschriften van het Europees Parlement, een persbriefing in Brussel tijdens welke het jaarverslag aan Finse journalisten werd gepresenteerd. De briefing werd bijgewoond door Jouni MÖLSÄ van *Helsingin Sanomat*, Maija LAPOLA van *Turun Sanomat*, Åsa NYLUND van *YLE Television* en Marko RUONALA van het nieuwsagentschap *STT*.

Na de briefing vond een perslunch plaats, tijdens welke de heer SÖDERMAN zijn jaarverslag over 1999 aan de volgende journalisten presenteerde: Gareth HARDING van de *European Voice* (EU), Bret STEPHENS van de *Wall Street Journal Europe* (EU), Conor SWEENEY van de *Irish Independent* (Ierland), Marisandra OZOLINS van het *Tageblatt* (Luxemburg), Michael JUNGWIRTH van de *Kleine Zeitung* (Oostenrijk), Rolf GUSTAVSSON van het *Svenska Dagbladet* (Zweden), Emily van SYDOW van het *Aftonbladet* (Zweden), Willy SILBERSTEIN van de Zweedse radio (Zweden), Robert COTTRELL van *The Economist* (VK), Ambrose EVANS-PRITCHARD van *The Daily Telegraph* (UK).

Op 7 mei werd Ben HAGARD in het kader van de open dag geïnterviewd door een journalist van *Radio France Alsace*.

Op 17 mei werd de Europese Ombudsman geïnterviewd door journalist Jarkko VESIKANSA van het wekelijks verschijnende Finse magazine *Suomen Kuvalehti*.

Op 18 mei werd de Europese Ombudsman door de heer BELLABARBA geïnterviewd voor de Italiaanse radio-omroep *RAI*.

Op 24 mei nam José MARTÍNEZ ARAGÓN deel aan een rechtstreeks uitgezonden radiodebat van *COM Radio* (Barcelona) over de rechten van de Europese burgers. Het debat werd in Brussel geleid door voormalig ondervoorzitter van het EP Antoni GUTIÉRREZ. Deelnemers waren onder meer de Spaanse leden van de Commissie verzoekschriften van het EP, mevrouw Ana PALACIO, mevrouw Maruja SORNOSA en mevrouw Laura GONZÁLEZ.

Op 8 juni nam journalist Staffan DAHLLOF een telefonisch interview af van de heer SÖDERMAN voor een publicatie van de Zweedse vakbond *Statstjänstemannaförbundet*. De heer DAHLLOF schrijft ook artikelen voor de Zweedse krant *Göteborgs-Posten*, het Deense weekblad *Det ny Notat* en *Journalisten* (Zweeds vakbondswEEKBLAD).

Op 9 juni interviewde journalist Erik RYDBERG de heer SÖDERMAN voor de Belgische krant *Le Matin*.

Op 14 juni interviewde de heer Laurent BIGOT van de Vereniging van Franse diplomatieke journalisten de heer SÖDERMAN voor het Franse magazine *Le Point*.

Nog op 14 juni gaf de heer SÖDERMAN een interview aan mevrouw Jane LUSCOMBE voor *BBC World Television*.

Later op de dag filmde de heer Dara McCLUSKEY van *Tech Arts Media*, een dochter van *Midas Productions* (Dublin), de heer SÖDERMAN in het kader van de productie van een cd-rom voor Ierse middelbare scholieren. Het gaat om een project van *The Communicating Europe Initiative Taskforce* in Ierland dat onder toezicht van het Ierse Ministerie van Buitenlandse Zaken staat.

Op 15 juni interviewde de Deense radio-omroep DR-TV de heer SÖDERMAN in Straatsburg. DR-TV was coproductent van een reeks documentaires over de EU die in het najaar in geheel Europa zouden worden uitgezonden (in totaal drie uur zendtijd). DR-TV

besteedde vooral aandacht aan te late betalingen van de Commissie, het voorstel van de Commissie inzake toegang van het publiek tot documenten en het hervormingsproces.

Op 27 juni interviewde de heer Mathias JONSSON de heer SÖDERMAN voor Ålands Tidning, een krant van de Ålandeilanden in de Oostzee.

Op 4 juli gaf de heer SÖDERMAN een interview aan de heer Hans-Martin TILLIACK van het Duitse magazine *Stern* en de heer Peer SKIPPER van de Deense versie van het EP-magazine *News from Europe*.

Op 5 juli nam de heer SÖDERMAN deel aan een persconferentie die door de Commissie verzoekschriften van het Europees Parlement in het kader van de indiening van zijn jaarverslag 1999 was georganiseerd.

Nog op 5 juli werd de heer SÖDERMAN geïnterviewd door de heer Víctor CANALES, een Spaanstalige correspondent van de Ibero-Amerikaanse dienst van Radio Nederland Internationaal. De heer CANALES is ook de maker van het maandelijks radiomagazine *En vivo desde el hemisfero*, dat door ongeveer 20 Spaanse nationale en regionale radiostations wordt uitgezonden.

Op 7 juli interviewde de heer Torgeir ANDA de heer SÖDERMAN voor het Noorse handelsblad *Dagens Naeringsliv*.

Op 19 juli werd de heer SÖDERMAN geïnterviewd door mevrouw Mina MITSUI, de correspondent in Brussel van het Japanse dagblad *Yomiuri Shimbun*. De belangstelling van dit dagblad voor de Ombudsman vanuit Japan is te wijten aan het feit dat groepen Japanse burgers ijveren voor de instelling van een ombudsman-instituut in hun land.

Op 8 september werd de heer SÖDERMAN geïnterviewd door mevrouw Anna VOROS, journaliste voor de Zweedse radio. Dit interview zal als basis worden gebruikt om in een Zweedse publicatie *De EU in eenvoudig Zweeds* uit te leggen welke de rol en de activiteiten van de Europese Ombudsman zijn.

Op 19 september gaf de heer SÖDERMAN een interview aan de heer BOGERTS voor de Nederlandse *Volkscrant*.

Op 10 oktober werd de heer SÖDERMAN geïnterviewd door mevrouw Annegret LOGES voor het Duitse *DM-Magazin*.

Op 12 oktober interviewde mevrouw Marja-Liisa HUSSO de heer SÖDERMAN voor het Finse magazine *ET-lehti*.

Op 16 oktober werd de heer SÖDERMAN geïnterviewd door een team van de televisie van de Poolse gemeenschap, dat door journalist Grazyna MIKOLAJCYK werd geleid. Het interview met de Europese Ombudsman is een onderdeel van een reeks programma's om de instellingen van de Europese Unie en hun activiteiten bekend te maken bij het Poolse publiek.

Op 17 november gaf de heer SÖDERMAN een telefonisch interview aan mevrouw Monserrat MINOVA voor Radio 4 van Barcelona.

Op 22 november gaf de heer SÖDERMAN een telefonisch interview aan mevrouw Marie-Louise MOLLER voor de *Europese Waarnemingspost*. De meeste vragen hadden betrekking op leeftijdsgrenzen in de aanwervingsprocedures.

Op 13 december gaf de heer SÖDERMAN een interview aan mevrouw Caroline MONIN voor het magazine *Dialogue* van het Ministerie van het Waalse Gewest.

A STATISTIEKEN OVER DE WERKZAAMHEDEN VAN DE EUROPESE OMBUDSMAN GEDURENDE DE PERIODE VAN 1.1.2000 TOT 31.12.2000

1 IN 2000 BEHANDELDE ZAKEN

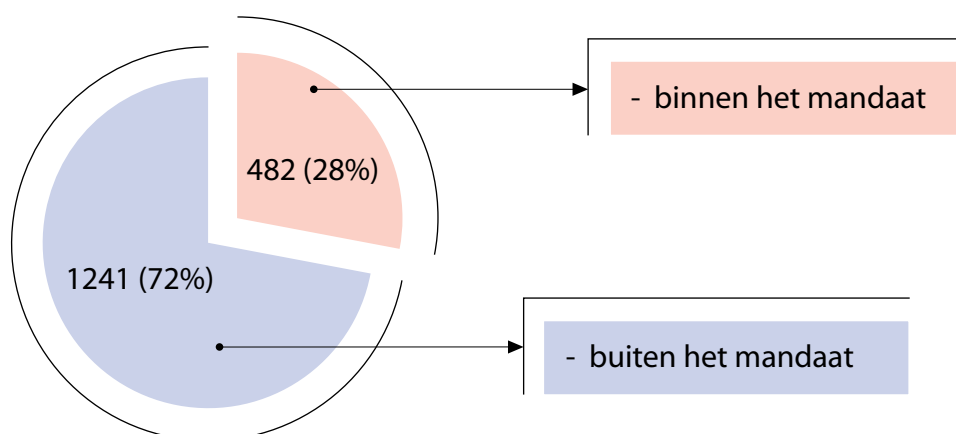
1.1 TOTAAL AANTAL ZAKEN IN 2000 2017

- klachten en onderzoeken die op 31.12.1999 niet afgesloten waren	284 ¹
- in 2000 ontvangen klachten	1732
- onderzoek op eigen initiatief van de Europese Ombudsman	1

1.2 BEOORDELING VAN ONTVANKELIJKHEID/NIET-ONTVANKLIJKHEID AFGEROND 95%

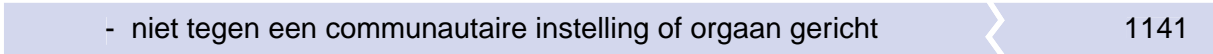
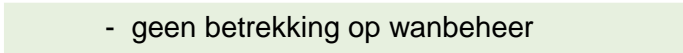

1.3 INDELING VAN DE KLACHTEN

1.3.1 Vanuit het oogpunt van het mandaat van de Europese Ombudsman

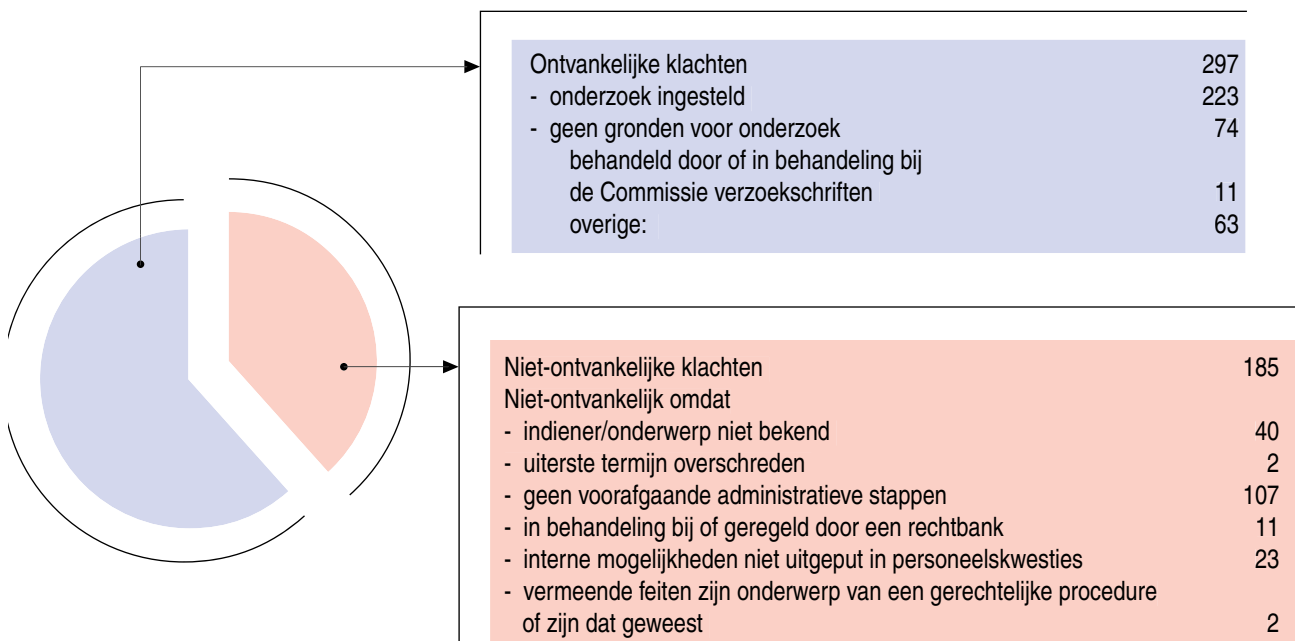

¹ Waarvan 6 onderzoeken op eigen initiatief van de Ombudsman en 186 ontvankelijke klachten.

1.3.2 Redenen waarom een klacht buiten het mandaat viel

	- klager niet gerechtigd klacht in te dienen	12
	- niet tegen een communautaire instelling of orgaan gericht	1141
	- geen betrekking op wanbeheer	90
	- uitoefening gerechtelijke taak Hof van Justitie en Gerecht van eerste aanleg	1

1.3.3 Analyse van de klachten die binnen het mandaat vielen

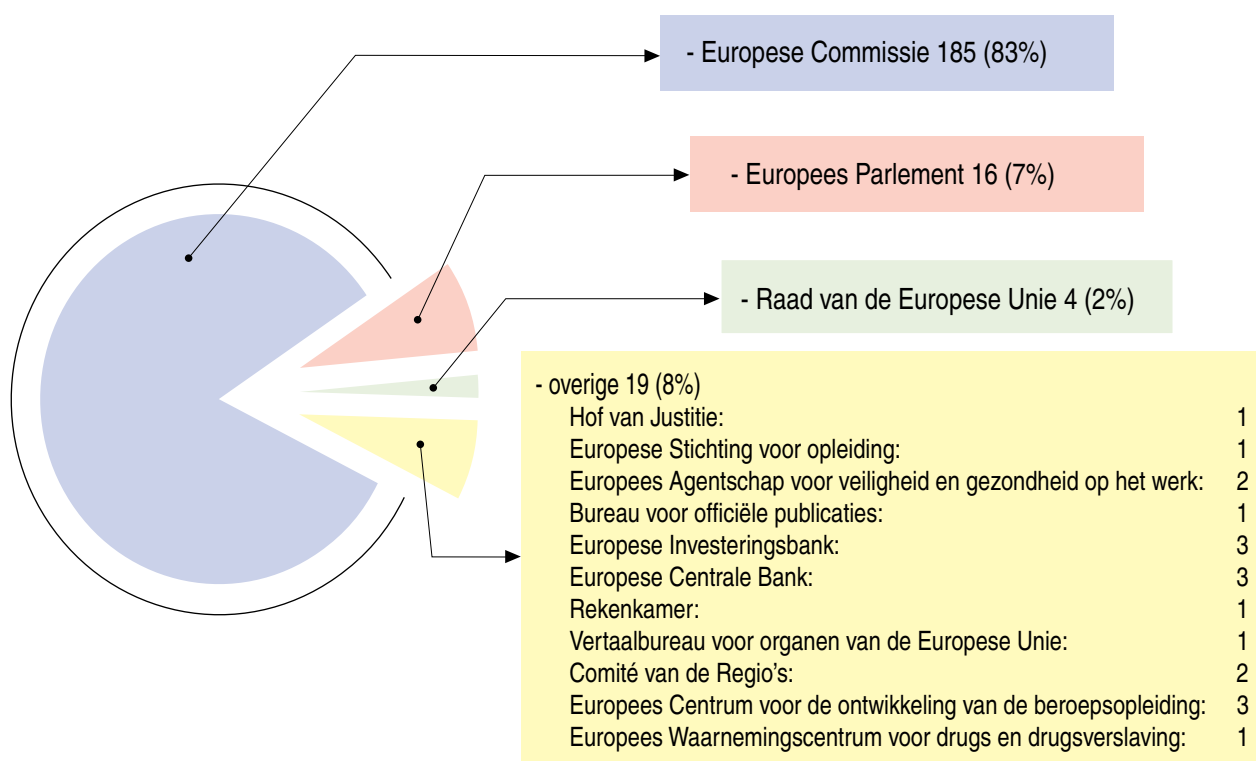

2 IN 2000 INGESTELDE ONDERZOEKEN

224

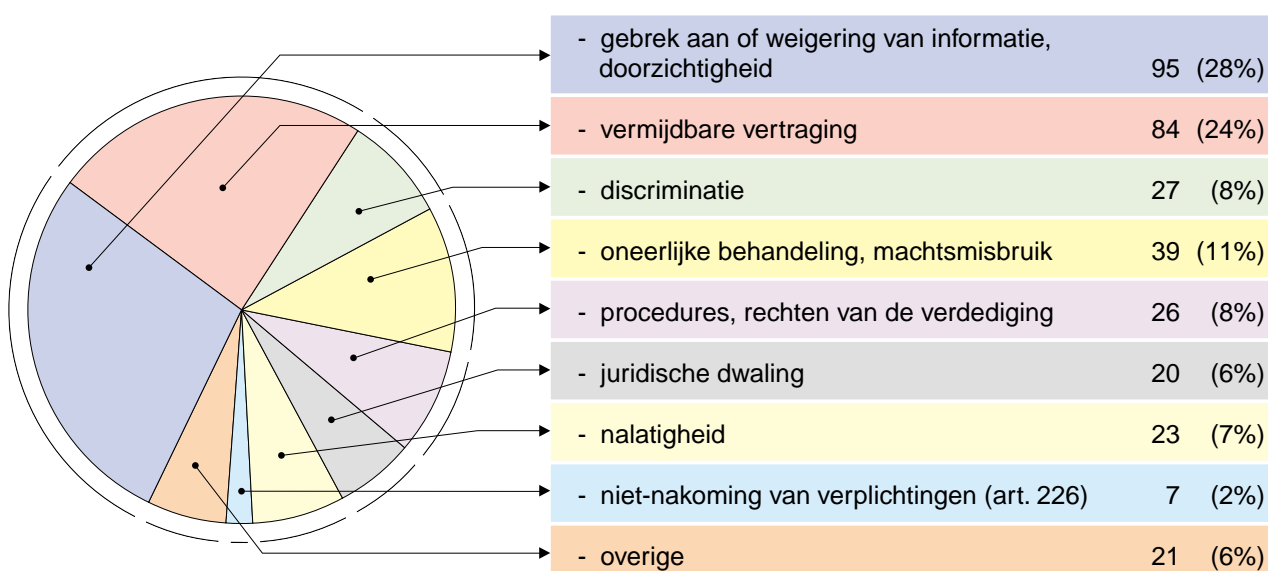
(223 ontvankelijke klachten en 1 onderzoek op eigen initiatief van de Europese Ombudsman)

2.1 INSTELLINGEN EN ORGANEN ONDERWORPEN AAN ONDERZOEKEN²

2.2 AARD VAN HET VERMEENDE WANBEHEER

(In sommige gevallen gaat het om 2 vormen van vermeend wanbeheer)

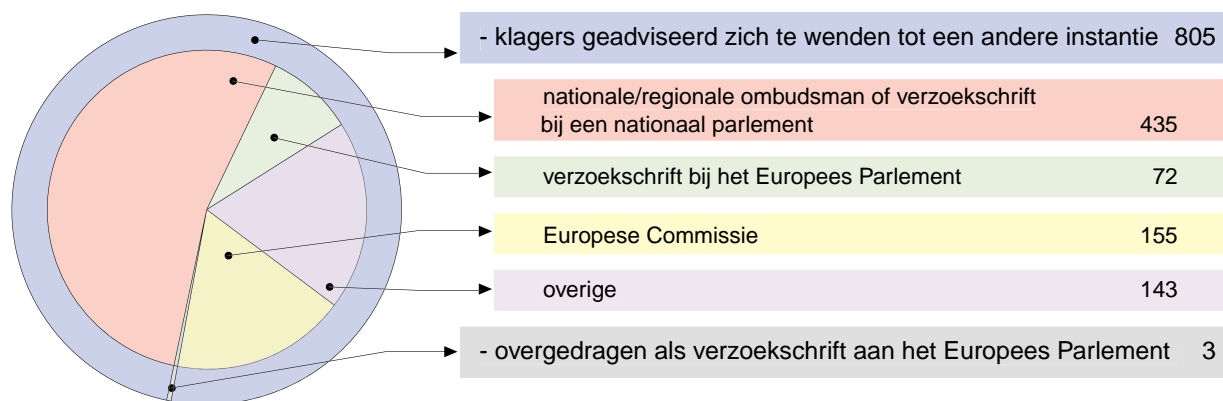

2

Enkele zaken hebben betrekking op 2 of meer instellingen of organen.

3 BESLUITEN WAARMEE DE BEHANDELING VAN EEN KLACHT OF EEN ONDERZOEK IS AFGESLOTEN 1737

3.1 BUITEN HET MANDAAT VALLENDE KLACHTEN 1241

3.2 BINNEN HET MANDAAT VALLENDE, MAAR NIET-ONTVAKELIJKE KLACHTEN 185

3.3 BINNEN HET MANDAAT VALLENDE EN ONTVANKELIJKE KLACHTEN, MAAR ZONDER GRONDEN VOOR EEN ONDERZOEK 74

3.4 MET EEN GEMOTIVEERD BESLUIT AFGESLOTEN ONDERZOEKEN 237³

(Een onderzoek kan om één of meer van de volgende redenen zijn afgesloten)

³ Waarvan 4 op eigen initiatief van de Ombudsman.

⁴ Waarvan 3 op eigen initiatief van de Ombudsman.

⁵ Waarvan 1 op eigen initiatief van de Ombudsman.

4 IN 2000 GEDANE ONTWERPAANBEVELINGEN EN SPECIALE VERSLAGEN AAN HET EUROPEES PARLEMENT

- onderzoeken die resulteerden in de vaststelling van wanbeheer met ontwerpaanbevelingen	13
- indiening van speciaal verslag bij het Europees Parlement	2

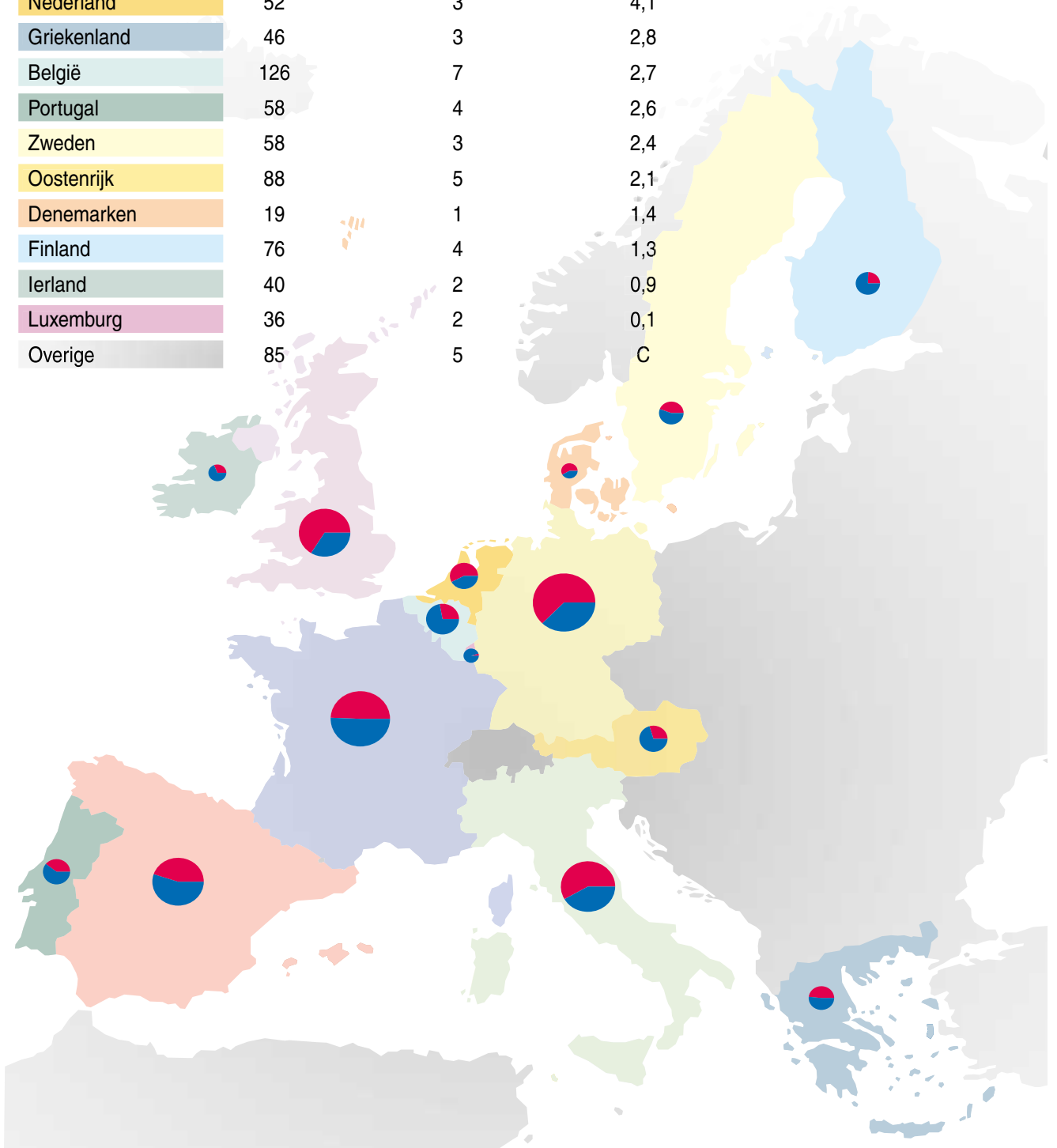
5 BRON VAN DE IN 2000 GEREgistREERDE KLACHTEN

5.1 HERKOMST VAN DE KLACHTEN

- rechtstreeks naar de Europese Ombudsman gestuurd	1729
door:	
individuele burgers:	1539
bedrijven:	76
verenigingen:	114
- doorgezonden door een lid van het Europees Parlement	2
- naar de Europese Ombudsman doorverwezen verzoekschrift	1

5.2 HERKOMST VAN DE KLACHTEN NAAR LAND

Land	Aantal klachten	Aantal klachten in %	Bevolking in de EU in %
Duitsland	213	13	21,9
Verenigd Koninkrijk	141	8	15,7
Frankrijk	279	16	15,6
Italië	193	11	15,4
Spanje	222	13	10,6
Nederland	52	3	4,1
Griekenland	46	3	2,8
België	126	7	2,7
Portugal	58	4	2,6
Zweden	58	3	2,4
Oostenrijk	88	5	2,1
Denemarken	19	1	1,4
Finland	76	4	1,3
Ierland	40	2	0,9
Luxemburg	36	2	0,1
Overige	85	5	C

B DE BEGROTING VAN DE OMBUDSMAN

Een eigen begroting

In het statuut van de Europese Ombudsman werd aanvankelijk bepaald dat de begroting van de Ombudsman als bijlage zou worden opgenomen bij afdeling 1 (Europees Parlement) van de algemene begroting van de Europese Unie.

In december 1999 stemde de Raad in met een voorstel om de Ombudsman een eigen begroting te geven en met de daarvoor noodzakelijke wijziging van het Financieel Reglement; deze wijziging trad op 1 januari 2000 in werking⁶. De begroting van de Ombudsman is thans een afzonderlijke afdeling (afdeling VIII) van de begroting van de Europese Unie.

Na deze wijziging van het Financieel Reglement bracht de Europese Ombudsman de procedure op gang tot wijziging van de artikelen in zijn statuut die hun geldigheid hadden verloren.

Structuur van de begroting

De begroting van de Ombudsman is onderverdeeld in drie titels. Salarissen, toelagen en andere uitgaven voor personeel staan onder titel 1 van de Begroting. Deze titel bevat tevens de kosten van dienstreizen van de Ombudsman en zijn personeel. Titel 2 van de begroting betreft gebouwen, materieel en diverse huishoudelijke uitgaven. Titel 3 bevat één hoofdstuk, waaruit de contributies voor internationale ombudsmanorganisaties betaald worden.

Samenwerking met het Europees Parlement

Teneinde onnodige duplicatie van administratief en technisch personeel te voorkomen, worden veel diensten die de Ombudsman nodig heeft, geleverd door of via het Europees Parlement. Sectoren waarin de Ombudsman in meer of mindere mate afhankelijk is van ondersteuning door de diensten van het Parlement zijn o.a.:

- personeel, met inbegrip van contracten, salarissen, toelagen en sociale zekerheid
- financiële controle en boekhouding
- opstelling en uitvoering titel 1 van de begroting
- vertaling, vertolking en drukwerk
- veiligheid
- informatica, telecommunicatie en postverwerking.

De besparing voor de communautaire begroting als gevolg van de samenwerking tussen de Europese Ombudsman en het Europees Parlement bedraagt naar schatting het equivalent van 5,5 posten.

Indien de diensten die aan de Ombudsman geleverd worden, voor het Parlement extra directe uitgaven met zich brengen, wordt doorgaans een bedrag in rekening gebracht, waarbij de betaling geëffectueerd wordt via een verbindingsrekening. De huur van kantoren en vertaaldiensten zijn de grootste uitgavenposten die op deze wijze behandeld worden.

In de begroting 2000 was een forfaitair bedrag opgenomen voor de kosten die voor het Europees Parlement verbonden zijn aan dienstverlening die uitsluitend bestaat uit werku-

⁶ Verordening 2673/1999 van de Raad van 13 december 1999, PB L 326, blz. 1.

ren van personeel, zoals het beheer van personeelscontracten, salarissen en toelagen en een aantal computerdiensten.

De samenwerking tussen het Europees Parlement en de Europese Ombudsman ging van start op basis van een raamovereenkomst van 22 september 1995, die werd aangevuld met overeenkomsten inzake de administratieve samenwerking en de begrotings- en financiële samenwerking, die werden ondertekend op 12 oktober 1995. Deze overeenkomsten zouden aflopen aan het eind van de zittingsperiode van het in 1994 gekozen Parlement.

In juli 1999 ondertekenden de Ombudsman en de Voorzitter van het Europees Parlement een overeenkomst betreffende verlenging van de oorspronkelijke samenwerkingsovereenkomsten tot eind 1999.

In december 1999 ondertekenden de Ombudsman en de Voorzitter van het Europees Parlement een overeenkomst houdende verlenging, met wijzigingen, van de samenwerkingsovereenkomsten voor het jaar 2000 en betreffende een automatische verlenging van de overeenkomsten daarna.

De begroting voor 2000

In 1999 diende de Ombudsman een actieplan in voor de herstructurering van het bureau, met inbegrip van de scheiding van juridische en administratieve werkzaamheden door middel van de oprichting van verschillende diensten. In de begroting 2000 werden de kredieten gedeblokkeerd die nodig waren voor de aanwerving van een nieuwe A3-ambtenaar, zodat deze nieuwe structuur tot stand kon worden gebracht. In het organisatieschema van de Ombudsman waren in totaal 24 posten opgenomen.

In 2000 werd een begin gemaakt met het actieplan voor de omzetting van tijdelijke posten van het organisatieschema in vaste posten. Een A3-, een A5-, een A7-, een B5- en een C2-post werden omgezet van tijdelijke in vaste posten.

Het totale bedrag van de op de begroting van de Ombudsman voor 2000 beschikbare kredieten bedroeg 3.914.584 euro. Titel 1 (salarissen, toelagen en andere uitgaven voor personeel) bedroeg 2.878.797 euro. Titel 2 (gebouwen, materieel en diverse huishoudelijke uitgaven) bedroeg 824.000 euro. Titel 3 (uitgaven in verband met specifieke taken van de instelling) bedroeg 2.000 euro. Een bedrag van 209.787 euro werd opgenomen in de reserve (titel 10).

Onderstaande tabel geeft een beeld van de uitgaven in 2000 uitgaande van de beschikbare kredieten waarvoor betalingsverplichtingen zijn aangegaan.

Titel 1	€	2.643.429
Titel 2	€	584.017
Titel 3	€	1.543
Totaal	€	3.228.989

De ontvangsten bestaan uit inhoudingen op de salarissen van de Ombudsman en zijn personeel. De totale ontvangsten uit hoofde van deze betalingen bedroegen in 2000 330.844 euro.

De begroting voor 2001

De begroting voor 2001, die is opgesteld in 2000, voorziet in een organisatieschema van 26 posten, d.w.z. een toename met twee posten ten opzichte van het organisatieschema van 2000.

De totale kredieten voor 2001 bedragen 3 902 316 euro. Titel 1 (Salarissen, toelagen en andere uitgaven voor personeel) bedraagt 3 011 390 euro. Titel 2 (Gebouwen, materieel en diverse huishoudelijke uitgaven) bedraagt 887 926 euro. Titel 3 (uitgaven in verband met specifieke taken van de instelling) bedraagt 3.000 euro.

De begroting voor 2001 omvat totale ontvangsten van 385.897 euro.

C PERSONEEL

EUROPESE OMBUDSMAN

JACOB SÖDERMAN

SECRETARIAAT VAN DE EUROPESE OMBUDSMAN

STRAATSBURG

JURIDISCHE DIENST

Ian HARDEN

*Hoofd van de Juridische Dienst
(Hoofd van het secretariaat van de Ombudsman tot
31.12.1999)
Tel. +33 3 88 17 2384*

José MARTÍNEZ ARAGÓN

*Hoofd van de Afdeling administratie en financiën
(van 1.1.2000 tot 30.4.2000)
Juridisch hoofdadviseur
(sedert 1.5.2000)
Tel. +33 3 88 17 2401*

Gerhard GRILL

*Juridisch hoofdadviseur
Tel. +33 3 88 17 2423*

Ida PALUMBO

*Juridisch adviseur
Tel. +33 3 88 17 2385*

Alessandro DEL BON

*Juridisch adviseur
Tel. +33 3 88 17 2382*

Maria ENGLESON

*Juridisch adviseur
Hulpfunctionaris (tot 29.2.2000)
Tijdelijk functionaris (sedert 1.3.2000)
Tel. +33 3 88 17 2402*

Peter BONNOR

*Juridisch adviseur
Hulpfunctionaris (sedert 1.10.2000)
Tel. +33 3 88 17 2384*

Murielle RICHARDSON

*Assistente van het hoofd van de Juridische Dienst
Tel. +33 3 88 17 2388*

Isabelle FOUCAUD

*Secretaresse
Tel. +33 3 88 17 2391*

Isabelle LECESTRE

*Secretaresse
Tel. +33 3 88 17 2413*

Conor DELANEY

Stagiaire (sedert 31.1.2000)

Raquel IZQUIERDO

Stagiaire (van 1.1.2000 tot 30.6.2000)

Helene THYBO

Stagiaire (van 1.2.2000 tot 31.7.2000)

Hans CRAEN

*Stagiaire (sedert 15.9.2000)
Tel. +33 3 88 17 2542*

Mette Lind THOMSEN

*Stagiaire (sedert 9.10.2000)
Tel. +33 3 88 17 2543*

AFDELING ADMINISTRATIE EN FINANCIËN

João SANT'ANNA

*Hoofd van de Afdeling administratie en financiën
(Ambtenaar van het Europees Parlement, sedert
1.5.2000 gedetacheerd bij het bureau van de
Ombudsman)
Tel. +33 3 88 17 5346*

Ben HAGARD

*Medewerker Internetcommunicatie
Tel. +33 3 88 17 2424*

Xavier DENOËL

*Administrateur
Tijdelijk functionaris (tot 29.2.2000)
Hulpfunctionaris (sedert 1.3.2000)
Tel. +33 3 88 17 2541*

Nathalie CHRISTMANN

*Administratief medewerkster
Tel. +33 3 88 17 2394*

Alexandros KAMANIS

*Financieel medewerker
Tel. +33 3 88 17 2403*

Marie-Claire JORGE

*Informaticamedewerker
(Tijdelijk functionaris sedert 1.6.2000)
Tel. +33 3 88 17 2540*

Juan Manuel MALLEA

*Assistent van de Ombudsman
(Tijdelijk functionaris sedert 1.1.2000)
Tel. +33 3 88 17 2301*

Marie-Andrée SCHWOOB

*Secretaresse
Tijdelijk functionaris (tot 31.5.2000)*

Félicia VOLTZENLOGEL

*Secretaresse
Tel. +33 3 88 17 2422*

Isgouhi KRIKORIAN

*Secretaresse
(Op 16.7.2000 overgeplaatst naar het bureau van de
Ombudsman)
Tel. +33 3 88 17 2393*

Charles MEBS

*Bode
Tel. +33 3 88 17 7093*

De Ombudsman en zijn in Straatsburg gevestigde personeel

*BRUSSEL***Benita BROMS**

*Hoofd steunpunt Brussel
Juridisch hoofdadviseur
Tel. +32 2 284 2543*

Olivier VERHEECKE

*Juridisch adviseur (tot 30.6.2000)
Juridisch hoofdadviseur (sedert 1.7.2000)
Tel. +32 2 284 2003*

Vicky KLOPPENBURG

*Juridisch adviseur
Tel. +32 2 284 2542*

Evanthia BENEKOU

*Stagiaire (van 1.8.2000 tot 31.10.2000)
Hulpfunctionaris (sedert 1.11.2000)
Tel. +32 2 284 3897*

Maria MADRID

*Medewerkster
Tel. +32 2 284 3901*

Anna RUSCITTI

*Secretaresse
Tel. +32 2 284 6393*

Ursula GARDERET

*Secretaresse
Tel. +32 2 284 2300*

Het in Brussel gevestigde personeel

D INDEX VAN BESLUITEN

In dit verslag opgenomen besluiten

1997

0398/97/(VK)/GG	188
1004/97/(PD)/GG	217

1998

0109/98/ME	194
0161/98/ME	146
0489/98/OV	197
0507/98/OV	186
0515/98/OV	186
0521/98/ADB	199
0533/98/OV	34
0540/98/(XD)ADB	151
0576/98/OV	186
0608/98/ME	184
0713/98/IJH	219
0715/98/IJH	39
0789/98/JMA	47
0813/98(PD)/GG	50
0818/98/OV	186
1108/98/BB	58
1260/98/(OV)BB	140
1280/98/(PD)GG	29
1305/98/(OV)BB	140
1317/98/VK	59
1346/98/OV	157
OI/1/98/OV	218

1999

0078/99/OV	109
0142/99/BB	114
0198/99/(PD)JMA	162
0225/99/IJH	61
0287/99/ADB	100
0288/99/ME	137
0390/99/ADB	135
0395/99/(PD)/(IJH)/PB	65
0396/99/IP	68
0408/99/VK	181
0506/99/GG	72
0521/99/GG	116

0601/99/IJH	119
0734/99/(VK)/IJH	78
0879/99/IP	120
0890/99/BB	166
0904/99/GG	84
0905/99/GG	88
1011/99/BB	143
1043/99/(IJH)/MM	122
1219/99/ME	94
1259/99/ME	113
1264/99/IP	122
1305/99/IP	169
1478/99/OV	124
1479/99/(OV)/MM	173
1487/99/IJH	131
1527/99/MM	125
OI/1/99/IJH	204
OI/3/99/(IJH)/PB	207

2000

0006/2000/VK	112
0103/2000/GG	125
0157/2000/ADB	98
0171/2000/IJH	126
0269/2000/IJH	128
0379/2000/OV	128
0422/2000/GG	175
0491/2000/ADB	130
0500/2000/IP	178
0659/2000/GG	103
OI/1/2000/OV	215
Q1/2000/MM	205
Q2/2000/ADB	205
Q3/2000/ME	206

HOE CONTACT KAN WORDEN OPGENOMEN MET DE EUROPESE OMBUDSMAN

- Postadres

De Europese Ombudsman
1, avenue du Président Robert Schuman
B.P. 403
F - 67001 Strasbourg Cedex

STRAATSBURG

- Per telefoon

0033 3 88 17 2313

BRUSSEL

- Per telefoon

0032 2 284 2180

- Per fax

0033 3 88 17 9062

- Per fax

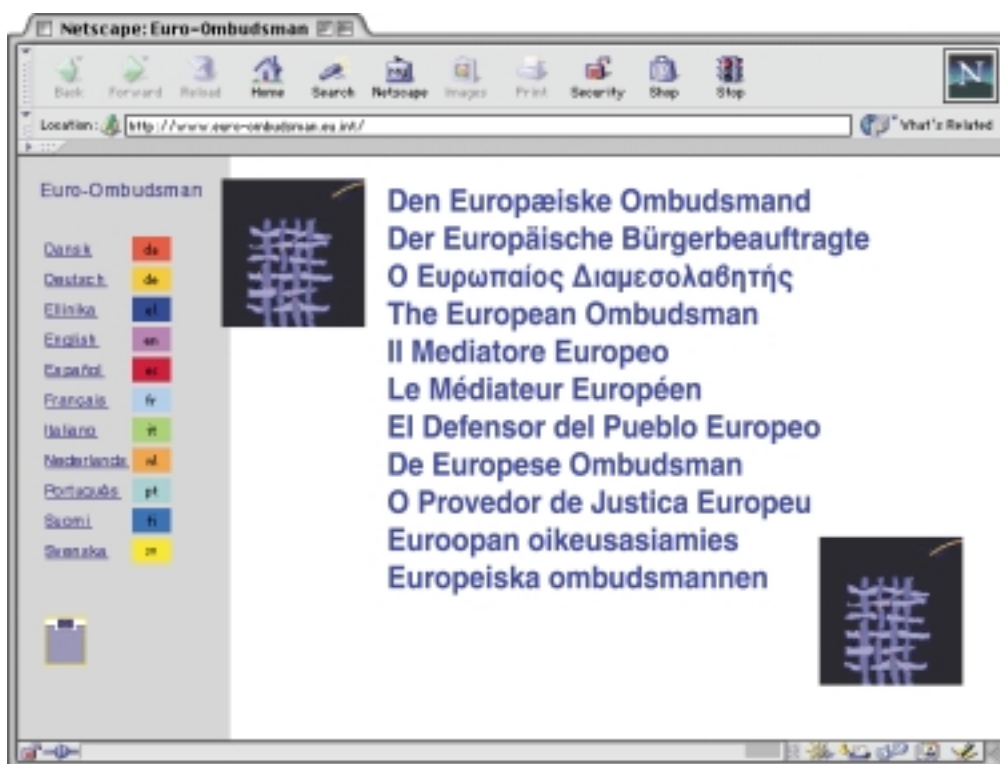
0032 2 284 4914

- E-mail

euro-ombudsman@europarl.eu.int

- Website

<http://www.euro-ombudsman.eu.int>

Prijs in Luxemburg (exclusief BTW): EUR 10

BUREAU VOOR OFFICIËLE PUBLICATIES
DER EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
L-2985 LUXEMBURG

ISBN 92-823-1549-5

9 789282 315491 >
